

Еванђеље по Матеју

Родослов Исуса Христа

(Лука 3,23-38)

1 Родослов Исуса Христа, сина Давидовог, сина Авраамовог:

- 2** Аврааму се родио Исаак,
Исааку се родио Јаков,
Јакову су се родили Јуда и његова браћа.
- 3** Јуди је Тамара родила Фареса и Зару.
Фаресу се родио Есром,
Есрому се родио Арам.
- 4** Араму се родио Аминадав,
Аминадаву се родио Наасон,
Наасону се родио Салмон.
- 5** Салмону је Рахава родила Вооза,
Воозу је Рута родила Јовида,
Јовиду се родио Јесеј.
- 6** Јесеју се родио цар Давид.
Давиду је Уријина жена родила Соломона.
- 7** Соломону се родио Ровоам,
Ровоаму се родио Авија,
Авији се родио Асаф.
- 8** Асафу се родио Јосафат,
Јосафату се родио Јорам,
Јораму се родио Озија.
- 9** Озији се родио Јоатам,
Јоатаму се родио Ахаз,
Ахазу се родио Езекија.
- 10** Езекији се родио Манасија,
Манасији се родио Амос,
Амосу се родио Јосија.
- 11** Јосији су се родили Јехонија* и његова браћа у време изгнанства у Вавилон.
- 12** После изгнанства у Вавилон, Јехонији* се родио Салатиил,
Салатиилу се родио Зоравел.
- 13** Зоравелу се родио Авијуд,
Авијуду се родио Елијаким,

Јехонија То јест: Јоахин

Елијакиму се родио Азор.

14 Азору се родио Садок,
Садоку се родио Ахим,
Ахиму се родио Елијуд.

15 Елијуду се родио Елеазар,
Елеазару се родио Матан,
Матану се родио Јаков.

16 Јакову се родио Јосиф, муж Марије која је родила Исуса званог Христос*.

17 У свему, дакле, од Авраама до Давида четрнаест поколења, од Давида до изгнанства у Вавилон четрнаест поколења, и од изгнанства у Вавилон до Христа четрнаест поколења.

Рођење Исуса Христа

(Лука 2,1-7)

18 А рођење Исуса Христа било је овако:
Његова мајка Марија била је верена са Јосифом, али пре него што су се венчали, показа се да је зачела од Светога Духа. **19** А њен муж Јосиф, пошто је био праведан човек, није хтео да је извргне срамоти па одлучи да је тајно напусти.

20 Али, док је он још о томе размишљао, у сну му се појави Господњи анђео и рече: »Јосифе, сине Давидов, не бој се да узмеш Марију за жену јер је оно што је у њој зачето од Светога Духа. **21** Родиће сина, а ти ћеш му дати име Исус*, јер ће он свој народ спasti од греха.«

22 Све се то дододило да се испуни оно што је Господ рекао преко пророка:

23 »Ево, девица ће зачети и родиће сина, и даће му име Емануил* — што значи »Бог је с нама«.

Христос То јест: Месија

Исус Исус је грчки облик јеврејског имена Јехошуа, које значи »Јахве спасава«.

1,23 Исаја 7,14

²⁴Кад се Јосиф пробудио из сна, учини како му је Господњи анђео заповедио и узе Марију да му буде жена, ²⁵али није с њом спавао док није родила сина. И даде му име Исус.

Поклоњење мудраца

2Кад се Исус родио у Витлејему, у Јудеји, за време краља Ирода, дођоше неки мудраци са истока у Јерусалим ²и упиташе: »Где је новорођени цар Јudeја? Видели смо његову звезду како излази* па смо дошли да му се поклонимо.«

³Кад је краљ Ирод то чуо, веома се узнемири — а с њим и сав Јерусалим — ⁴па окупи све првосвештенике и учитеље закона и упита их где Христос* треба да се роди.

»У Витлејему, у Јудеји«, рекоше му они, »јер је пророк овако написао:

⁶ ‘А ти Витлејеме, у земљи Јудиној,
ништо ниси најмањи међу јудејским
кнезевинама
јер ће из тебе изаћи владар
који ће бити пастир мoga народа,
Израела.’*«

⁷Тада Ирод тајно позва к себи мудраце и од њих сазна тачно време кад се звезда појавила.

⁸Онда их посла у Витлејем, рекавши: »Идите и помно се распитајте о детету. А кад га нађете, јавите ми, да и ја одем да му се поклоним.«

⁹Они саслушаше краља и одоше. А звезда коју су видели како излази* ишла је пред њима док није стала изнад места где је било дете. ¹⁰Кад су видели звезду, веома се обрадоваše. ¹¹Уђоше у кућу и угледаше дете са његовом мајком Маријом па падоше ничице и поклонише му се. Онда отворише своје ковчеге и принеше му дарове: злато, тамјан и смирну. ¹²А пошто су у сну били упозорени да се не враћају Ироду, они се другим путем вратише у своју земљу.

Бекство у Египат

¹³Кад су они отишли, Јосифу се у сну појави Господњи анђео и рече му: »Спреми се, узми дете и његову мајку и бежи у

Египат. Оnde остани док ти не кажем јер ће Ирод тражити дете да га убије.«

¹⁴И Јосиф се спреми па ноћу узе дете и његову мајку и крену у Египат, ¹⁵где остале све до Иродове смрти — да се испуни оно што је Господ рекао преко пророка: »Из Египта позвах свога сина.«*

Поколь нејачи

¹⁶Кад је видео да су га мудраци преварили, Ирод се веома разбесне па нареди да се у Витлејему и околини побију сва мушка деца од две године и млађа, према времену које је сазнао од мудраца. ¹⁷Тада се испунило оно што је речено преко пророка Јеремије:

¹⁸ »У Рами се чује глас,
плач и кукњава велика.
Рахиља оплакује своју децу
и неће да се утеши јер их више нема.«*

Повратак из Египта

¹⁹Кад је Ирод умро, у Египту се Јосифу у сну појави Господњи анђео ²⁰и рече: »Спреми се, узми дете и његову мајку па пођи у земљу Израелову јер су умрли они који су детету хтели да одузму живот.«

²¹И Јосиф се спреми, узе дете и његову мајку, и оде у земљу Израелову. ²²Али, кад је чуо да у Јудеји, уместо свога оца Ирода, влада Архелај, плашио се да тамо оде. Упозорен у сну, крену у галилејску област. ²³А кад је стигао, настани се у граду који се зове Назарет. Тако се испунило оно што је речено преко пророка: »Зваће се Назарећанин.«

Јован Крститељ припрема пут

(Марко 1,1-8; Лука 3,1-9, 15-17; Јован 1,19-28)

3Тих дана дође Јован Крститељ. Проповедао је у јудејској пустињи, ²говорећи: »Покажте се јер се приближило Царство небеско!«

³А Јован је онај о коме је говорио пророк Исаја кад је рекао:

»Глас онога који виче у пустињи:
‘Припремите пут Господњи,
поравнајте му стазе.’*«

2,15 Осија 11,1

2,18 Јеремија 31,15

3,3 Исаја 40,3

*како излази Или: на истоку

Христос То јест: Месија

2,6 Михеј 5,2

⁴Јованова одећа је била од камиље длаке, а око бокова је носио кожни појас. Храна су му били скакавци и дивљи мед. ⁵К њему су долазили људи из Јерусалима, целе Јудеје и свих крајева око Јордана ⁶и признавали* своје греше, а он их је крштавао у реци Јордану.

⁷Кад је Јован видео да многи фарисеји и садукеји долазе да се крсте, рече им: »Змијски породе! Ко вас је упозорио да избегнете гнев који предстоји? ⁸Донесите плод достојан покаяња ⁹и не помишљајте да говорите међу собом: 'Имамо оца Авраама' јер, кажем вам: Бог може од овог камења да подигне децу Аврааму. ¹⁰Секира је већ положена на корен дрвећа и биће посечено и бачено у ватру свако дрво које не доноси добар плод.

¹¹Ја вас крштавам водом*, за покаяње. Али за мном долази моћнији од мене — ја нисам достојан ни обуђу да му понесем. Он ће вас крстити Светим Духом и огњем. ¹²У руци му је вејача и он ће очистити своје гумно и скупиће своју пшеницу у амбар, а плеву ће спалити неугасивим огњем.«

Исусово крштење

(Марко 1,9-11; Лука 3,21-22)

¹³Тада Исус дође из Галилеје на Јордан да га Јован крсти.

¹⁴А Јован хтеде да га одврати говорећи: »Ти треба мене да крстиш, а ти долазиш к мени!«

¹⁵»Пусти сада», одговори му Исус, »јер тако треба да испунимо сву праведност.«

И Јован га пусти.

¹⁶Кад се крстio, Исус одмах изађе из воде, а небеса се отворише и он угледа Божијег Духа како силази као голуб и спушта се на њега.

¹⁷А глас са неба рече: »Ово је мој љубљени Син, који је по мојој вољи!«

Ђаво искушава Исуса

(Марко 1,12-13; Лука 4,1-13)

4Онда Дух одведе Исуса у пустињу да га ђаво искуша. ²Пошто је постио четрдесет дана и ноћи, најзад огладне.

³А Кушач му приђе и рече: »Ако си Син Божији, реци да ово камење постане хлеб.«

признавали Или: исповедали водом Или: у води

⁴»Записано је», одговори му Исус, »Човек не живи само од хлеба, него и од сваке речи која излази из Божијих уста.*«

⁵Онда га ђаво поведе у Свети град, постави га на врх Храма ⁶па му рече: »Ако си Син Божији, баци се доле. Јер, записано је:

‘Наредиће својим анђелима за тебе, и они ће те носити на рукама да ногом не запнеш за камен.’*«

⁷»И ово је записано», одговори му Исус, »Не искушавај Господа, свога Бога.*«

⁸Затим га ђаво поведе на веома високу гору и показа му сва царства света и њихов сјај ⁹па му рече: »Све ћу ти ово дати ако паднеш ничице и поклониш ми се.«

¹⁰А Исус му рече: »Одлази, Сатано! Јер, записано је: 'Клањај се Господу, своме Богу, и њему једином служи.*«

¹¹Тада га ђаво остави, а анђели приђоше па су му служили.

Исус почиње да проповеда

(Марко 1,14-15; Лука 4,14-15)

¹²Кад је чуо да је Јован бачен у тамницу, Исус се врати у Галилеју. ¹³Напусти Назарет па оде и настани се у Кафарнауму, поред мора, на Завулоновом и Нефталимовом подручју ¹⁴— да се испуни оно што је речено преко пророка Исаије:

¹⁵ »Земља Завулонова и земља Нефтали-
мова,

уз пут према мору, с оне стране
Јордана,

Галилеја паганска —

¹⁶ народ који живи у тами виде светлост
велику,

и онима који живе у земљи сенке
смрти,

светлост засја.*

¹⁷Отада Исус поче да проповеда и да говори: »Покажте се јер се приближило Царство небеско.«

4,4 5.Мојсијева 8,3

4,6 Псалми 91,11-12

4,7 5.Мојсијева 6,16

4,10 5.Мојсијева 6,13

4,15-16 Исаја 9,1-2

Први ученици

(Марко 1,16-20; Лука 5,1-11)

¹⁸Док је ишао поред Галилејског мора, виде два брата — Симона, званог Петар, и његовог брата Андреју — како бацају мрежу у море јер су били рибари ¹⁹па им рече: »Пођите за мном и учинићу вас рибарима људи.«

²⁰И они одмах оставише мреже и пођоше за њим.

²¹Исус онда пође даље и виде друга два брата — Јакова Зеведејевог и његовог брата Јована — како у чамцу крпе своје мреже са својим оцем Зеведејем. Он их позва ²²и они одмах оставише чамац и свога оца и пођоше за њим.

Исус лечи болесне

(Лука 6,17-19)

²³Исус је ишао по целој Галилеји и учио народ у тамошњим синагогама, проповедајући еванђеље* о Царству, и лечећи сваку болест и слабост у народу. ²⁴Глас о њему прошири се по целој Сирији па су му доносили све који су боловали од разних болести и мучили се, опседнуте демонима, месечаре и одузете, и он их излечи. ²⁵И за њим пође силен народ из Галилеје, Декапола, Јерусалима, Јудеје и с оне стране Јордана.

Благослови

(Лука 6,20-23)

5Кад је видео народ, Исус се попе на гору ²па седе. Његови ученици му приђоше, ²а он поче да их учи, говорећи:

- ³ »Благо сиромашнима духом,
јер њихово је Царство небеско.
- ⁴ Благо жалоснима,
јер они ће се утешити.
- ⁵ Благо кроткима,
јер они ће наследити земљу.
- ⁶ Благо гладнима и једнима
праведности,
јер они ће се наситити.
- ⁷ Благо милосрднима,
јер њима ће бити исказано милосрђе.
- ⁸ Благо онима чиста срца,
јер они ће гледати Бога.

- ⁹ Благо миротворцима,
јер они ће се звати Божији синови.
- ¹⁰ Благо прогоњенима због праведности,
јер њихово је Царство небеско.

¹¹Благо вама кад вас због мене вређају и прогоне и набеђују за свако зло. ¹²Радујте се и кличите јер је велика ваша награда на небесима. Тако су прогонили и пророке који су били пре вас.«

Со земље и светлост света

(Марко 9,50; Лука 14,34-35)

¹³»Ви сте со земље. Али, ако со обљутави, чиме она да се посоли? Не вреди више ни за шта, него само да се избаци напоље и да је људи изгaze.

¹⁴Ви сте светлост света. Не може се скрити град који лежи на гори, ¹⁵нити се светилька пали да се стави под зделу, него на свећњак, па светли свима у кући. ¹⁶Нека тако ваша светлост светли пред људима, да виде ваша добра дела и да славе вашег Оца, који је на небесима.«

Испуњење Закона

¹⁷»Немојте да мислите да сам дошао да укинем Закон или Пророке. Нисам дошао да их укинем, него да их испуним. ¹⁸Истину вам кажем: док небо и земља не нестану, неће нестати ниједно словце* ни цртица из Закона док се све не догоди. ¹⁹Ко, дакле, прекрши и најмању од тих заповести — и друге учи да тако чине — зваће се најмањи у Царству небеском. А ко их извршава — и друге учи да тако чине — зваће се велик у Царству небеском. ²⁰Јер, кажем вам: ако ваша праведност не буде већа од праведности учитеља закона и фарисеја, нећете ући у Царство небеско.«

Убиство

²¹»Чули сте да је речено нашим старима: 'Не убиј! Ко убије, одговараће пред судом.*
²²А ја вам кажем да ће сваки онај ко се љути на свога брата* одговарати пред судом. И ко год своме брату каже 'рака',* одгова-

словце Дословно: јота

5,21 2.Мојсијева 20,13

на ... брата У неким рукописима стоји: на свога брата без разлога

рака Израз презира на арамејском језику

раће пред Синедрионом*. И ко год каже 'будало', одговараће за то у огњу пакла.

²³Ако, дакле, приносиш дар на жртвеник па се сетиш да твој брат има нешто против тебе, ²⁴остави свој дар пред жртвеником па отиђи и прво се помири са својим братом, а онда се врати и принеси свој дар.

²⁵Брзо се нагоди са својим противником, још док си с њим на путу, да те не преда судији, а судија судском службенику па те баце у тамницу. ²⁶Истину ти кажем: нећеш оданде изаћи док не исплатиш и последњу пару*.«

Прељуба

²⁷»Чули сте да је речено: 'Не чини прељубу!'^{*} ²⁸А ја вам кажем: ко год пожудно погледа жену, већ је у свом срцу с њом учинио прељубу. ²⁹Ако те, дакле, твоје десно око саблажњава, ископај га и баци јер је боље да ти пропадне један део тела него да ти цело тело буде бачено у пакао. ³⁰И ако те твоја десна рука саблажњава, одсеки је и баци јер је боље да ти пропадне један део тела него да ти цело тело оде у пакао.«

Развод

(Матеј 19,9; Марко 10,11-12; Лука 16,18)

³¹»Речено је: 'Ко се разведе од своје жене, нека јој да потврду о разводу.'^{*} ³²А ја вам кажем: ко се разведе од своје жене — осим због блуда — наводи је да учини прељубу. И ко се ожени разведеном, чини прељубу.«

Заклетва

³³»Чули сте такође да је речено нашим старима: 'Не крши заклетву, него изврши заклетву дату Господу.' ³⁴А ја вам кажем: никад се не заклињите — ни небом, јер оно је Божији престо; ³⁵ни земљом, јер она је подножје Божијим ногама; ни Јерусалимом, јер он је град великога цара. ³⁶Не заклињите се ни својом главом јер ниједну длаку не можете да учините белом или црном. ³⁷Него, нека ваше 'да' буде 'да', и ваше

пред Синедрионом Или: пред Већем; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду. пару Дословно: кодрант; један кодрант је вредео два лептона, а лептон је био најмањи и најмање вредан новчић.

5,27 2.Мојсијева 20,14

5,31 5.Мојсијева 24,1

'не' — 'не'. Све што је више од тога, од Злога долази.«

Освета

(Лука 6,29-30)

³⁸»Чули сте да је речено: 'Око за око и зуб за зуб.'^{*} ³⁹А ја вам кажем: не супротстављајте се злу. Него, ако те неко удари по десном образу, окрени му и други. ⁴⁰И ако неко хоће да се суди с тобом и да ти одузме кошуљу, дај му и огртач. ⁴¹И ако те неко присили да с њим идеш једну миљу*, иди с њим две. ⁴²Ако неко од тебе нешто затражи, дај му, и не окрећи се од оног ко хоће да му позајмиш.«

Љубав према непријатељима

(Лука 6,27-28, 32-36)

⁴³»Чули сте да је речено: 'Воли свога ближињег, а mrзи непријатеља.'^{*} ⁴⁴А ја вам кажем: волите своје непријатеље* и молите се за оне који вас прогоне, ⁴⁵да будете синови свога Оца, који је на небесима. Он чини да његово сунце излази и злима и добрима, и шаље кишу и праведнима и неправеднима. ⁴⁶Јер, ако волите оне који воле вас, каква је ваша награда? Зар то не раде и царинци? ⁴⁷И ако поздрављате само своју браћу, зар чините нешто нарочито? Зар то не раде и пагани? ⁴⁸Зато будите савршени као што је ваш небески Отац савршен.«

Давање милостиње

6»Пазите да своја дела праведности не чините пред људима — да вас они виде — јер нећете добити награду од вашег Оца, који је на небесима.

²Када, дакле, дајеш милостињу, не труби пред собом као што то чине лицемери по синагогама и на улицама — да би их људи хвалили. Истину вам кажем: они су већ добили своју награду. ³Него, када дајеш милостињу, нека твоја лева рука не зна шта чини десна, ⁴да твоје давање буде у тајности,

5,38 2.Мојсијева 21,24; 3.Мојсијева 24,20; 5.Мојсијева 19,21

једну миљу Отприлике 1,5 километара

5,43 3.Мојсијева 19,18

непријатеље У неким касним рукописима стоји: непријатеље, благосиљајте оне који вас проклињу, чините добро онима који вас mrзе.

и узвратиће ти твој Отац, који гледа у тајности.«

Молитва

(Лука 11,2-4)

⁵»А кад се молите, не будите као лицимери, који воле да се моле стојећи у синагогама и на раскршћима, да се покажу људима. Истину вам кажем: добили су своју награду. ⁶Него, кад се молиш, уђи у своју собу, затвори врата и моли се своме Оцу, који је у тајности, и узвратиће ти твој Отац, који гледа у тајности.

⁷Кад се молите, не брљајте као пагани јер они мисле да ће због много речи бити услышени. ⁸Не будите, дакле, као они јер ваш Отац зна шта вам је потребно и пре него што га замолите.

⁹Овако се, дакле, молите:

Оче наш који си на небесима,
нека је свето име твоје,
¹⁰ нека дође Царство твоје,
нека буде воља твоја,
како на небу, тако и на земљи.
¹¹ Хлеб наш насушни дај нам данас
¹² и опрости нам дугове наше
као што смо и ми оправстили
дужницима својим.
¹³ И не уведи нас у искушење,
неко нас избави од Злога*.

¹⁴Јер, ако људима оправстите њихове грешке, онда ће и вами оправстити ваш небески Отац.

¹⁵Али, ако ви не оправстите људима, онда ни ваш Отац неће оправстити ваше грешке.«

Пост

¹⁶»А кад постите, не будите намргођени као лицемери јер они изобличују своја лица, да људима покажу да посте. Истину вам кажем: добили су своју награду. ¹⁷Него, кад постиш, помажи главу и умиј лице, ¹⁸да људи не примете да постиш, него само твој Отац, који је у скровитости. Тада ће ти узвратити твој Отац, који гледа у скровитости.«

од Злога Или: од зла; у неким касним рукописима стоји: Злога, јер твоје је Царство и сила и слава довека. Амин.

Благо на небу

(Лука 12,33-34)

¹⁹»Не згрђите себи благо на земљи, где мољци и рђа нагризају, и где лопови провалају и краду. ²⁰Него, згрђите себи благо на небу, где ни мољац ни рђа не нагризају, и где лопови не провалају и не краду. ²¹Јер, где ти је благо, онде ће ти бити и срце.«

Светлост и тама тела

(Лука 11,34-36)

²²»Око је светиљка тела. Ако ти је, дакле, око добро, цело тело ће ти бити пуно светlosti. ²³Али, ако ти је око рђаво, цело тело ће ти бити пуно таме. Ако је, дакле, светлост која је у теби тама, колика ће то бити тама!«

Бог и богатство

(Лука 16,13)

²⁴»Нико не може да служи двојици господара. Јер, или ће једнога mrзeti, a другога voleti; или ће једноме biti привржен, a другога презирati. Ne можете служiti и Богу и богатству*.«

Не брините се

(Лука 12,22-34)

²⁵»Зато вам кажем: не брините се за свој живот — шта ћете јести или шта ћете пити; ни за своје тело — шта ћете обући. Зар живот није вреднији од хране, а тело од одеће? ²⁶Погледајте птице небеске: не сеју и не жаљу и не скупљају жито у амбаре, a ипак их ваш небески Отац храни. Зар ви niste много вреднији од њих? ²⁷Који од вас, бринући се, може свом животу да дода и један једини sat*?

²⁸И зашто се бринете за одећу? Погледајте како расту пољски љиљани: не раде и не преду. ²⁹А ја вам кажем да ни Соломон у свем свом сјају није био одевен као један од њих. ³⁰Ако, дакле, Бог тако одева пољску траву — која данас јесте, a сутра се баца у ватру — зар неће много више облачити вас, маловерни? ³¹Не брините се, дакле, и не говорите: 'Шта ћемо јести?' или: 'Шта ћемо

богатству Дословно: Мамону; реч »мамон« на арамејском језику значи »богатство«

свом ... sat Или: свом стасу да дода и један једини лакат

пити?’ или: ‘Шта ћемо обући?’ ³²Јер, све то траже пагани. Зна ваш небески Отац да вам је све то потребно. ³³Него, прво тражите његово Царство и његову праведност, и све ово ће вам се додати. ³⁴И не брините се за сутра јер ће се сутра бринути за себе. Сваки дан има довољно својих невоља.«

Не судите

(Лука 6,37-38, 41-42)

7 »Не судите, да се не би судило вама. ²Јер, каквим судом судите, таквим ће се и вама судити; и каквом мером мерите, таквом ће се и вама мерити.

³Зашто гледаш трун у оку свога брата, а не примећујеш брвно у своме оку? ⁴Како можеш да кажеш своме брату: ‘Дај да ти извадим трун из ока’, кад је у твом оку брвно? ⁵Лицемеру! Прво извади брвно из свога ока па ћеш тек онда добро видети како да извадиш трун из ока свога брата.

‘Не дајте псима оно што је свето и не бацајте своје бисере пред свиње, да их не изгaze ногама па се окрену и растргну вас.«

Молите, тражите, куџајте

(Лука 11,9-13)

⁷ »Молите — и даће вам се; тражите — и наћи ћете; куџајте — и отвориће вам се. ⁸Јер, ко год моли, добија; и ко тражи, налази; и отвориће се оном ко куџа.

⁹Који би од вас своме сину, кад га замоли да му да хлеба, дао камен? ¹⁰Или му, кад га замоли да му да рибу, дао змију? ¹¹Па ако ви, иако сте зли, знаете како да дајете добре дарове својој деци, колико ће више ваш Отац, који је на небесима, дати добре дарове онима који га замоле. ¹²Све, дакле, што желите да људи чине вама, чините и ви њима, јер то је Закон и Пророци.«

Уска и широка врата

(Лука 13,24)

¹³ »Уђите кроз уску врата. Јер, широка су врата и простран пут који води у пропаст, и много је оних који кроз њих улазе. ¹⁴О како су уска врата и тесан пут који води у живот, и мало је оних који га налазе.«

Дрво и његови плодови

(Лука 6,43-44)

¹⁵ »Чувајте се лажних пророка. Они к вама долазе у овчијем руху, а изнутра су грабе-

жљиви вуци. ¹⁶Препознаћете их по њиховим плодовима. Зар се грожђе бере са трна или смокве са чичка? ¹⁷Исто тако, свако добро дрво доноси добре плодове, а рђаво дрво доноси рђаве плодове. ¹⁸Добро дрво не може донети рђаве плодове, ни рђаво дрво добре плодове. ¹⁹Свако дрво које не доноси добре плодове, одсеца се и баца у ватру. ²⁰Дакле, препознаћете их по њиховим плодовима.«

Никад вас нисам познавао

(Лука 13,25-27)

²¹ »Неће сваки који ми говори: ‘Господе, Господе’, ући у Царство небеско, него онај који извршава вољу мого Оца, који је на небесима. ²²Многи ће ми онога Дане рећи: ‘Господе, Господе, зар нисмо пророковали у твоје име? Зар нисмо истеривали демоне у твоје име? И зар нисмо у твоје име чинили многа чуда?’ ²³Тада ћу им отворено рећи: ‘Никад вас нисам познавао. Одлазите од мене, ви који чините безакоње!’«

Два темеља

(Лука 6,47-49)

²⁴ »Стога је сваки који слуша моје речи и извршава их сличан мудром човеку који је своју кућу сазидао на стени. ²⁵Паде киша и најђе бујица, и ветрови дунуше и обрушише се на ту кућу, али она се не сруши јер јој је темељ био на стени. ²⁶А сваки који слуша моје речи и не извршава их, сличан је лудом човеку који је своју кућу сазидао на песку. ²⁷Паде киша и најђе бујица, и ветрови дунуше и сручише се на ту кућу, и она се уз силен тресак сруши.«

²⁸ Кад је Исус завршио свој говор, народ се дивио његовом учењу, ²⁹јер их је учио као онај који има власт, а не као њихови учитељи закона.

Очишћење губавца

(Марко 1,40-45; Лука 5,12-16)

8 Кад је Исус сишао са горе, за њим пође силен народ.

² Приђе му један губавац*, поклони му се и рече: »Господе, ако хоћеш, можеш да ме очистиш.«

губавац Реч »губавац« односи се на оболелог од било које заразне кожне болести, а не само од губе.

³А Исус пружи руку, дотаче га и рече:
»Хоћу. Буди чист.«

И он се одмах очисти од своје губе*.

⁴Тада му Исус рече: »Пази да ником не причаш, него иди и покажи се свештенику па принеси дар који је Мојсије одредио — за сведочанство њима.«

Вера римског капетана

(Лука 7,1-10; Јован 4,43-54)

⁵Кад је ушао у Кафарнаум, приђе му један капетан и, преклињући га, рече: »Господару, код куће ми лежи слуга, одузет је и страшно се мучи.«

⁶А Исус му рече: »Дођи ћу да га излечим.«

⁸»Господару«, одговори му капетан, »нисам достојан да уђеш под мој кров. Него, само реци реч и мој слуга ће оздравити.⁹Јер, ја сам човек подређен власти и имам под собом војнике па кажем једном: 'Иди!' и он оде, а другом: 'Дођи!' и он дође. И свом слузи кажем: 'Уради!' и он уради.«

¹⁰Кад је то чуо, Исус му се задиви па рече својим пратиоцима: »Истину вам кажем: толику веру нисам нашао ни у кога у Израелу.¹¹А кажем вам и ово: многи ће доћи са истока и са запада и сести за трпезу са Авраамом, Исааком и Јаковом у Царству небеском,¹²а синови Царства биће избављени напоље, у таму, где ће бити плач и шкргут зуба.«

¹³Онда рече капетану: »Иди! Нека буде како си веровао.«

И истог часа капетанов слуга оздрави.

Излечење многих

(Марко 1,29-34; Лука 4,38-41)

¹⁴Кад је Исус ушао у Петрову кућу, виде његову ташту како лежи у грозници.¹⁵Он јој дотаче руку и грозница је остави па она устаде и поче да га служи.

¹⁶Кад је пало вече, донеше му многе опседнуте демонима, а он речју истера духове и излечи све болесне¹⁷— да се испуни оно што је речено преко пророка Исаије:

»Он узе наше слабости
и понесе наше болести.*

губе Реч »губа« односи се на било коју заразну кожну болест, а не само на губу.

8,17 Исаја 53,4

Цена следбеништва

(Лука 9,57-62)

¹⁸Кад је видео народ око себе, Исус заповеди да отплове на другу страну.

¹⁹А један учитељ закона му приђе и рече: »Учитељу, ићи ћу за тобом куд год будеш ишао.«

²⁰»Лисице имају јазбине и птице небеске имају гнезда«, одговори му Исус, »а Син човечији нема где да спусти главу.«

²¹»Господе«, рече му један други ученик, »пусти ме да прво одем да сахраним оца.«

²²А Исус му рече: »Пођи за мном, а мртви нека сахрањују своје мртве.«

Исус стишава олују

(Марко 4,35-41; Лука 8,22-25)

²³Онда Исус уђе у чамац, а за њим пођоше његови ученици.²⁴На мору настаде жестока олуја — толика да су таласи преливали чамац. А Исус је спавао.

²⁵Ученици му приђоше и пробудише га, говорећи: »Господе, спаси нас! Изгибосмо!«

²⁶»Зашто се плашите, маловерни?« упита их он.

Онда устаде, запрети ветровима и мору па настаде велика тишина.

²⁷А људи, задивљени, упиташе: »Ко је овај да му се и ветрови и море покоравају?«

Излечење двојице опседнутих

(Марко 5,1-20; Лука 8,26-39)

²⁸Кад је стигао на другу страну, у гадарински* крај, у сусрет му дођоше двојица опседнутих демонима. Излазили су из гробова, а били су толико напасни да нико није могао да прође тим путем.

²⁹»Шта ми имамо с тобом, Сине Божији?« повикаше. »Јеси ли овамо дошао да нас пре времена мучиш?«

³⁰А мало даље од њих пасло је велико крдо свиња.

³¹Демони почеше да преклињу Исуса говорећи: »Ако нас истераш, пошаљи нас у оно крдо свиња.«

³²»Идите«, рече им он.

И они изађоше и уђоше у свиње, а цело крдо се сјури низ падину у море и подави у води.³³Свињари побегоше и одоше у град па испричаше све што се дододило, и о оп-

гадарински У неким рукописима стоји: гергесински; у неким другим: герасински

седнутима.³⁴Тада цео град изађе у сусрет Исусу па, кад су га видели, почеше да га преклињу да оде из њиховог краја.

Излечење одузетога

(Марко 2,1-12; Лука 5,17-26)

9Исус уђе у чамац, преплови на другу страну и стиже у свој град.²Тада му донеше једног одузетог человека који је лежао на постельји.

Кад је видео њихову веру, Исус рече одузетоме: »Само храбро, синко, оправштају ти се греси.«

³Тада неки учитељи закона рекоше у себи: »Овај хули!«

⁴А Исус, пошто је знао шта мисле, рече: »Зашто зло мислите у својим срцима?⁵Шта је лакше? Рећи: 'Оправштају ти се греси', или рећи: 'Устани и ходај'?⁶Али, да знате да Син човечији има власт на земљи да оправшта грехе...« Оnda рече одузетоме: »Устани, узми своју постельју и иди кући.«

⁷И човек устаде и оде кући.

⁸Кад је народ то видео, испуни се страхом па поче да слави Бога што је људима дао такву власт.

Исус позива Матеја

(Марко 2,13-17; Лука 5,27-32)

⁹Кад је одлазио оданде, Исус виде человека који се звао Матеј како седи на царинарници па му рече: »Пођи за мном.«

И он устаде и пође за њим.

¹⁰Док је Исус обедовао у кући, дођоше многи цариници и грешници па су обедовали с њим и с његовим ученицима.

¹¹Кад су фарисеји то видели, упиташе Исусове ученике: »Зашто ваш учитељ једе с цариницима и грешницима?«

¹²А Исус је то чуо па рече: »Није здравима потребан лекар, већ болеснима.¹³Него, идите и научите шта значи: 'Милосрђе хоћу, а не жртве.'* Јер, ја нисам дошао да позовем праведнике, него грешнике.«

Исуса испитују о посту

(Марко 2,18-22; Лука 5,33-39)

¹⁴Тада му приђоше Јованови ученици и упиташе га: »Како то да ми и фарисеји постимо, а твоји ученици не посте?«

¹⁵А Исус им рече: »Могу ли сватови да тугују док је младожења с њима? Али, дођи ће време када ће им отети младожењу, и тада ће постити.

¹⁶Нико не ставља закрпу од сировог сукна на стари огратч јер би закрпа развукла огратч па би рупа постала још већа.¹⁷Ни ново вино се не сипа у старе мешине јер би се мешине поцепале, вино просуло, а мешине пропале. Него, ново вино се сипа у нове мешине па се обое сачува.«

Поглаварова кћи и жена која је дотакла Исусов огратч

(Марко 5,21-43; Лука 8,40-56)

¹⁸Док им је о томе говорио, приђе му један поглавар, поклони му се и рече: »Кћи ми је управо умрла. Дођи и положи своју руку на њу и она ће оживети.«

¹⁹И Исус устаде и са својим ученицима пође за њим.

²⁰А једна жена, која је дванаест година патила од крварења, приђе Исусу с леђа и дотаче скут његовог огратча,²¹јер је говорила у себи: »Ако само његов огратч дотакнем, оздравићу.«

²²А Исус се окрену и, видевши је, рече: »Само храбро, кћери. Твоја вера те је излечила.«

И жена истог часа оздрави.

²³Кад је Исус ушао у поглаварову кућу и видео свираче и ускомешани народ,²⁴рече: »Склоните се! Јер, девојчица није умрла, него само спава.«

А они су му се подсмевали.

²⁵Кад је народ избачен из куће, Исус уђе, ухвати девојчицу за руку и она устаде.²⁶А глас о томе пронесе се по целом том крају.

Излечење двојице слепих

²⁷Кад је Исус одлазио оданде, пођоше за њим два слепа человека, вичући: »Смилуј нам се, Сине Давидов!«

²⁸Кад је ушао у кућу, слепи му приђоше, а он их упита: »Верујете ли да ја могу да учиним?«

А они рекоше: »Да, Господе!«

²⁹Он онда дотаче њихове очи и рече: »Нека вам буде по вашој вери.«

³⁰И они прогледаше.

А Исус их строго опомену: »Пазите да нико не сазна за ово.«

³¹Али, они одоше и по целом том крају пронеше глас о њему.

Излечење немога

³²Док су они излазили, доведоше му једног немог человека, опседнутог демоном.

³³А кад је демон истеран из њега, неми човек проговори.

Народ се задиви и рече: »Никад нешто слично није виђено у Израелу!«

³⁴А фарисеји су говорили: »Он истерује демоне уз помоћ демонског владара!«

Радника је мало

³⁵Исус је ишао по свим градовима и селима и учио народ у тамошњим синагогама, објављујући еванђеље* о Царству и лечећи сваку болест и сваку слабост. ³⁶Кад је видео народ, сажали се на њих јер су били измучени и беспомоћни као овце без пастира.

³⁷Тада рече својим ученицима: »Жетва је обилна, али је радника мало. ³⁸Зато молите Господара жетве да пошаље раднике за своју жетву.«

Послање Дванаесторице

(Марко 3,13-19; 6,7-13; Лука 6,12-16; 9,1-6)

10Исус позва к себи својих дванаест ученика и даде им моћ да истерују нечисте духове и да лече сваку болест и сваку слабост.

²А ово су имена дванаесторице apostola: прво Симон звани Петар и његов брат Андреја; Јаков Зеведејев и његов брат Јован; ³Филип и Вартоломеј; Тома и Матеј цариник; Јаков Алфејев и Тадеј; ⁴Симон Кананеј и Јуда Искариотски, који је издао Исуса.

⁵Исус послал је ову дванаесторицу, заповедивши им: »Не идите паганима и ни у један самаријски град не улазите, ⁶него радије идите изгубљеним овцама дома Израеловог. ⁷Идите и проповедајте говорећи: 'Приближило се Царство небеско!' ⁸Болесне лечите, мртве вaskрсавајте, губаве* чистите, демоне истерујте. Бесплатно сте добили, бесплатно и дајте. ⁹Не носите злато,

еванђеље Или: радосну вест

губаве Реч »губав« односи се на оболелог од било које заразне кожне болести, а не само од губе.

ни сребро, ни бакар у својим појасевима, ¹⁰ни путну торбу, ни другу кошуљу, ни обућу, ни штап, јер радник заслужује своју храну.

¹¹И у који год град или село уђете, помно испитајте ко је онде достојан вашег поверења па останите код њега све док не одете. ¹²Кад уђете у тај дом, поздравите.

¹³Ако је дом достојан, нека ваш мир остане у њему. А ако није достојан, нека вам се ваш мир врати. ¹⁴Ако вас неко не прими и не саслуша ваше речи, изађите из тог дома или из тог града и отресите прашину са својих ногу. ¹⁵Истину вам кажем: на Дан суда ће бити лакше Содому и Гомору него том граду.«

Наговештај прогона

(Марко 13,9-13; Лука 21,12-17)

¹⁶»Ево, шаљем вас као овце међу вукове. Зато будите лукави као змије, а безазлени као голубови. ¹⁷Чувајте се људи јер ће вас предавати судовима и батинати у својим синагогама. ¹⁸Због мене ће вас изводити пред намеснике и краљеве, за сведочанство њима и паганима. ¹⁹А кад вас предају, не брините се како ћете и шта ћете рећи јер ће вам тог часа бити дато шта да говорите. ²⁰Нећете, наиме, говорити ви, него ће у вами говорити Дух вашега Оца.

²¹Брат ће брата предавати да га убију, а отац дете. Деца ће се дизати против родитеља и убијати их. ²²И сви ће вас mrзeti због мога имена. Али, ко истраје до kraja, биће спасен. ²³Кад вас буду прогонили у једном граду, бежите у други. Истину вам кажем: нећете стићи да обиђете све израелске градове пре него што Син човечији дође.

²⁴Ниједан ученик није изнад свог учитеља, ни слуга изнад свог господара. ²⁵Довољно је ученику да буде као његов учитељ, а слузи да буде као његов господар. Ако су домаћина назвали Веелзевулом*, колико ће више тако звати његове укућане?«

Кога се треба бојати

(Лука 12,2-7)

²⁶»Не бојте их се, дакле, јер нема ништа скривено што се неће открити, ни тајно што се неће сазнати. ²⁷Оно што вам говорим у

тами, говорите на светлости, и оно што вам се шапуће на ухо, проповедајте са кровова. ²⁸Не бојте се оних што убијају тело, а не могу да убију и душу. Него, више се бојте онога који може да уништи и душу и тело у паклу. ²⁹Зар се два врапца не продају за један асарион*? А ниједан од њих не пада на земљу без вашега Оца. ³⁰Па вама је и сва коса на глави избројана. ³¹Не бојте се, дакле; ви више вредите од много врабаца.«

Признавање Христа пред људима

(Лука 12,8-9)

³²»Ко год мене призна пред људима, признаћу и ја њега пред својим Оцем, који је на небесима. ³³А ко год се мене одрекне пред људима, и ја ћу се њега одрећи пред својим Оцем, који је на небесима.«

Не мир, него мач

(Лука 12,51-53; 14,26-27)

³⁴»Немојте да мислите да сам дошао да на земљу донесем мир. Нисам дошао да донесем мир, него мач. ³⁵Дошао сам да окренем

‘човека против његовог оца,
кћер против мајке,
снаху против свекрве.

³⁶ Човеку ће његови укућани бити
непријатељи.*

³⁷Ко оца или мајку воли више него мене, није ме достојан. Ко сина или кћер воли више него мене, није ме достојан. ³⁸Ко не носи свој крст и не иде за мном, није ме достојан. ³⁹Ко нађе свој живот, изгубиће га, а ко изгуби свој живот ради мене, наћи ће га.«

Награде

(Марко 9,41)

⁴⁰»Ко вас прима, мене прима; а ко прима мене, прима Онога који ме је послао. ⁴¹Ко прима пророка зато што је пророк, добиће пророчку награду; а ко прима праведника зато што је праведан, добиће праведничку награду. ⁴²И ко само чашом хладне воде напоји једног од ових малих зато што је мој ученик, истину вам кажем: неће изгубити своју награду.«

асарион Асарион је био један од најмањих и најмање вредних новчића.

10,36 Михеј 7,6

Исус и Јован Крститељ

(Лука 7,18-35)

11 Кад је завршио с упутствима дванаестострици својих ученика, Исус оде оданде да учи народ и да проповеда по галилејским градовима.

²А Јован је у тамници чуо за Христова дела па послал своје ученике ³да га упитају: »Јеси ли ти Онај који треба да дође или да чекамо другога?«

⁴»Идите и обавестите Јована о свему што чујете и видите«, одговори им Исус. ⁵»Слепи опет виде, хроми ходају, губави* се чисте, глуви чују, мртви васкрсавају, а сиромасима се проповеда еванђеље*. ⁶И благо оном ко се о мене не саблазни.«

⁷Кад су они отишли, Исус поче народу да говори о Јовану: »Шта сте хтели да видите кад сте изашли у пустину? Трску коју љуља ветар? ⁸Него, шта сте хтели да видите? Човека обученог у лепу* одећу? Не, они који носе лепу одећу налазе се по краљевским кућама. ⁹Шта сте, дакле, хтели да видите? Пророка? Да, кажем вам: и више него пророка! ¹⁰То је онај за кога је записано:

‘Ево, шаљем свога гласника испред тебе,
који ће пред тобом припремити пут.’*

¹¹Истину вам кажем: међу рођенима од жена није се појавио нико већи од Јована Крститеља, а најмањи у Царству небеском већи је од њега. ¹²Од времена Јована Крститеља до сада Царство небеско трипи насиље и насиљници га грабе. ¹³Јер, сви пророци и Закон пророковали су о њему до Јована. ¹⁴А Јован је — ако хоћете да то прихватите — Илија који је требало да дође. ¹⁵Ко има уши, нека чује.

¹⁶Са чим да упоредим овај нараштај? Сличан је деци која седе на тргу и довикују једна другој:

¹⁷ ‘Свирали смо вам, али не заиграсте.
Нарицали смо, али не закукасте.’

губави Реч „губави“ односи се на оболеле од било које заразне кожне болести, а не само од губе.

евангђеље Илије: радосна вест

лепу Дословно: меку

11,10 Малахија 3,1

¹⁸Јер, Јован је дошао и није ни јео ни пио, а они кажу: 'Опседнут је демоном.' ¹⁹Дошао је Син човечији, који једе и пије, а они кажу: 'Види изелице и пијанице, пријатеља цариника и грешника.' А мудрост оправдавају њена дела.«

Прекори непокажаним градовима

(Лука 10,13-15)

²⁰Тада Исус поче да прекорева градове у којима се дододило највише његових чуда што се нису покажали.

²¹»Тешко теби, Хоразине! Тешко теби, Витсаидо! Јер, да су се у Тиру и Сидону дододила чуда која су се у вама дододила, они би се одавно у кострети и пепелу покажали. ²²Али, кажем вам: на Дан суда ће бити лакше Тиру и Сидону него вама! ²³Ати, Кафарнауме, зар ћеш се до неба уздићи? У Подземље^{*} ћеш се суновратити! Јер, да су се у Содому дододила чуда која су се у теби дододила, остао би до дана данашњег. ²⁴Али, кажем вам: на Дан суда ће бити лакше земљи содомској него теби!«

Одмор за уморне

(Лука 10,21-22)

²⁵У то време Исус рече: »Хвалим те, Оче, Господе неба и земље, што си ово сакрио од мудрих и умних, а открио малој деци. ²⁶Да, Оче, свидело ти се да тако буде.

²⁷Мој Отац ми је све предао, и нико, осим Оца, не познаје Сина. И нико не познаје Оца, само Син и они којима Син хоће да га открије.

²⁸Дођите к мени, сви који сте уморни и оптерећени, и ја ћу вас одморити. ²⁹Узмите мој јарам на себе и учите од мене, јер ја сам кротког и понизног срца, и наћи ћете одмор за своју душу. ³⁰Јер, мој јарам је благ и моје бреме је лако.«

Господар суботе

(Марко 2,23-28; Лука 6,1-5)

12У то време је Исус једне суботе пролазио кроз житна поља. А његови ученици огладнеше па почеше да кидају класове и да их једу.

²Кад су то фарисеји видели, рекоше: »Види, твоји ученици чине оно што не сме да се чини у суботу!«

³Тада им Исус рече: »Зар нисте читали шта је учинио Давид кад су он и његови пратиоци огладнели? ⁴Ушао је у Божији дом и јео посвећене хлебове, иако ни он ни његови пратиоци нису смели да их једу, него само свештеници. ⁵Или, зар нисте читали у Закону да суботом и свештеници у Храму скрнаве суботу, и нису криви? ⁶А ја вам кажем: овде је неко већи^{*} од Храма. ⁷Кад бисте знали шта значи: 'Милосрђе хоћу, а не жртве', не бисте осуђивали оне који нису криви. ⁸Јер, Син човечији је господар суботе.«

Излечење човека са осушеном руком

(Марко 3,1-6; Лука 6,6-11)

⁹Потом оде оданде и уђе у њихову синагогу. ¹⁰А онде је био један човек са осушеном руком.

Они упиташе Исуса с намером да га оптуже: »Да ли се суботом сме лечити?«

¹¹А он им рече: »Ко од вас неће ухватити и извадити своју једину овцу ако она у суботу упадне у јаму? ¹²А колико је човек вреднији од овце! Зато се суботом сме чинити добро.«

¹³Онда рече оном човеку: »Испружи руку.«

И човек је испружи, и она му постаде здрава као и друга. ¹⁴А фарисеји изађоше па се договорише како да га убију.

Божији изабрани слуга

¹⁵Али, Исус за то сазна па се склони оданде. За њим пођоше многи и он их све излечи, ¹⁶опомињући их да не разгласе ко је ¹⁷— да се испуни оно што је речено преко пророка Исаије:

¹⁸ »Ево слуге мoga, кога сам изабрао,
љубљеног мoga, миљеника моје душe!

Ставију свога Духа на њega
и он ће народима објавити правду.

¹⁹ Неће се препирати ни викати,
нити ће му ко глас чути на улицама.

²⁰ Трску згњечену неће сломити,
ни угасити фитиль који тиња

²¹ док правду не доведе до победе.
У његово име народи ће се уздати.*

Исус и Веелзевул

(Марко 3,20-30; Лука 11,14-23; 12,10)

²²Онда му донеше једног демоном опседнутог человека, слепог и немог, и он га излечи па неми човек проговори и прогледа.

²³А сав народ се задиви, говорећи: »Да ово можда није Син Давидов?«

²⁴Кад су фарисеји то чули, рекоше: »Овај истерује демоне само помоћу Веелзевула*, демонског владара!«

²⁵Али, Исус је знао шта мисле па им рече: »Опустеће свако царство које је против себе подељено, и неће опстати ниједан град или дом који је против себе подељен. ²⁶Па ако Сатана истерује Сатану, онда је он против себе подељен. Како ће, дакле, опстати његово царство? ²⁷И ако ја истерујем демоне помоћу Веелзевула*, помоћу кога их истерују ваши синови? Зато ће вам они бити судије. ²⁸Али, ако ја демоне истерујем помоћу Божијег Духа, онда вам је дошло Божије царство.

²⁹Или, како може неко да уђе у кућу јаког человека и однесе му имовину ако га прво не веже? Тек тада ће моћи да му опљачка кућу.

³⁰Ко није са мном — против мене је. И ко са мном не скупља — расипа. ³¹Зато вам кажем: биће опроштен људима сваки грех и хула, али им неће бити опроштена хула на Духа. ³²И ако неко каже нешто против Сина човечијега, биће му опроштено. Али, ако каже против Светога Духа, неће му бити опроштено ни на овом свету ни у будућем.«

Дрво и његов плод

(Лука 6,43-45)

³³»Узгајите добро дрво па ће му и плод бити добар; или, узгајите рђаво дрво па ће му и плод бити рђав — јер дрво се познаје по свом плоду. ³⁴Змијски породе! Како можете, кад сте зли, да говорите било шта добро? Јер, уста говоре оно чега је срце препуно. ³⁵Добар човек из добре ризнице износи добро, а зао човек из зле ризнице износи зло. ³⁶Али, кажем вам: људи ће за сваку некорисну реч коју изговоре одго-

варати на Дан суда. ³⁷Јер, на основу својих речи ћеш бити оправдан и на основу својих речи осуђен.«

Јонин знак

(Марко 8,11-12; Лука 11,29-32)

³⁸Тада му рекоше неки учитељи закона и фарисеји: »Учитељу, желимо да нам покажеш знак.«

³⁹А он им одговори: »Зао и прељубнички нараштај тражи знак, али никакав знак му неће бити дат, осим знака пророка Јоне.

⁴⁰Јер, као што је Јона три дана и три ноћи био у утроби морске немани, тако ће и Син човечији три дана и три ноћи бити у срцу земље. ⁴¹Ниневљани ће на Суду устати са овим нараштајем и осудиће га јер су се покајали после Јонине проповеди. А овде је неко већи* од Јоне. ⁴²Краљица Југа ће на Суду устати са овим нараштајем и осудиће га јер је с краја земље дошла да чује Соломонову мудрост. А овде је неко већи* од Соломона.«

Повратак нечистог духа

(Лука 11,24-26)

⁴³»Кад из человека изађе нечист дух, лута безводним местима тражећи починка, али га не налази. ⁴⁴Тада каже: 'Вратићу се у кућу из које сам изашао.' И врати се и нађе кућу празну, пометену и сређену. ⁴⁵Онда оде и доведе седам других духова, гориХ од себе, па уђу и настане се онде. Тако је на крају том човеку горе него пре. Исто ће бити и са овим злим нараштајем.«

Исусова мајка и браћа

(Марко 3,31-35; Лука 8,19-21)

⁴⁶Док је Исус још говорио народу, његова мајка и браћа стајали су напољу жељећи да с њим говоре.

⁴⁷Неко му рече: »Ено твоја мајка и браћа стоје напољу и жеље да говоре с тобом.«

⁴⁸А Исус рече ономе који му је то рекао: »Ко је моја мајка и ко су моја браћа?«

⁴⁹Онда показа руком на своје ученике па рече: »Ево моје мајке и моје браће. ⁵⁰Јер, ко год извршава вољу мoga Оца, који је на небесима, тај је мој брат, и сестра, и мајка.«

Прича о сејачу

(Марко 4,1-9; Лука 8,4-8)

13 Тог дана Исус изађе из куће и седе поред мора.² Око њега се окупи силан народ па он уђе у чамац и седе, а сав народ је стајао на обали.³ Много тога им рече у причама, говорећи:

»Изашао сејач да сеје.⁴ И док је сејао, нешто семена паде поред пута, и дођоше птице и позобаше га.⁵ Друго паде на каменито тле, где није било много земље, и одмах исклија јер земља није била дубока.⁶ А кад је изашло сунце, изгоре и осуши се јер није имало корена.⁷ Треће семе паде у трње, а трње нарасте и угushi га.⁸ Четврто семе паде на добро тле и даде плод — стострук, шездесетострук или тридесетострук.⁹ Ко има уши, нека чује.«

Сврха приче

(Марко 4,10-12; Лука 8,9-10)

¹⁰ Његови ученици му приђоше и упиташе га: »Зашто им говориш у причама?«

¹¹ »Вама је дато да сазнате тајне Царства небеског, а њима није«, одговори им он.¹² »Јер, ко има, даће му се још и имаће у изобиљу; а ко нема, узеће му се и оно што има.¹³ Зато им говорим у причама јер они, 'иако гледају, не виде, и иако слушају, не чују и не разумеју.'¹⁴ Тако се на њима испуњава Исајино пророчанство које каже:

'Слушаћете и слушаћете, али нећете разумети;
гледаћете и гледаћете, али нећете видети.'

¹⁵ Јер, отврднуло је срце овог народа, ушима једва чују и очи су затворили.
Иначе би очима видели, ушима чули,
срцем разумели и обратили се, и ја их излечио.*

¹⁶ Али, благо вашим очима што гледају, и благо вашим ушима што слушају.¹⁷ Истину вам кажем: многи пророци и праведници жудели су да виде ово што ви гледате — али нису видели; и да чују оно што ви слушате — али нису чули.«

Објашњење приче о сејачу

(Марко 4,13-20; Лука 8,11-15)

¹⁸ »Чујте, дакле, шта значи прича о сејачу:¹⁹ Сваком оном ко чује Реч о Царству, а не разуме је, долази Зли и отима оно што му је посејано у срцу. То је оно семе које је посејано поред пута.²⁰ Семе посејано на каменитом тлу је онај ко чује Реч и одмах је с радошћу прихвати.²¹ Али, пошто нема корена у себи, непостојан је па чим наиђе невоља или прогон због Речи, он се одмах саблазни.²² Семе посејано у трње је онај ко чује Реч, али бриге овога живота и заводљивост богатства угуше Реч па буде бесплодан.²³ Семе посејано на добром тлу је онај ко чује и разуме Реч. Он рађа плод и даје стоструко, шездесетоструко или тридесетоструко.«

Прича о кукољу

²⁴ Исприча им и другу причу: »Царство небеско је слично човеку који је посејао добро семе на својој њиви.²⁵ Али, док су људи спавали, дође његов непријатељ, засеја кукољ посред пшенице и оде.²⁶ А кад је пшеница израсла и искласала, појави се и кукољ.

²⁷ Слуге одоше власнику па му рекоше: 'Господару, зар ниси посејао добро семе на својој њиви? Откуд онда кукољ?'

²⁸ А он им рече: 'Непријатељ је то учинио.'
'Хоћеш ли да одемо и да га оплевимо?' упиташе слуге,

²⁹ 'Не', одговори он, 'да не бисте, плевећи кукољ, заједно с њим ишчупали и пшеницу.³⁰ Пустите нека обоје расту до жетве, а ја ћу у време жетве рећи жетеоцима: Прво оплевите кукољ и вежите га у спонове, да се спали, а пшеницу скупите у мој амбар.'«

Приче о зрну горушице и квасцу

(Марко 4,30-34; Лука 13,18-21)

³¹ Онда им исприча ову причу: »Царство небеско је слично зрну горушице које је човек узео и посејао на својој њиви.³² Иако је најмање од свег семења, кад израсте, веће је од свег поврћа. Развије се у дрво па птице небеске долазе и гнезде се у његовим гранама.«

³³ Онда им исприча још једну причу: »Царство небеско је слично квасцу који је

жена узела и измешала га са три сате^{*} брашна док све није ускисло.«

³⁴Све је то Исус народу говорио у причама, и без прича им ништа није говорио.

³⁵Тако се испунило оно што је речено преко пророка:

»Своја уста ћу отворити у причама,
објавићу оно што је од постанка света
сакривено.«^{*}

Објашњење приче о куколју

³⁶Тада Исус отпustи народ па уђе у кућу. А ученици му приђоше и рекоше: »Објасни нам причу о куколју на њиви.«

³⁷Он им одговори: »Онај који је посејао добро семе је Син човечији, ³⁸а њива је свет. Добро семе су синови Царства, а куколј синови Злога. ³⁹Непријатељ који га је посејао је ѡаво. Жетва је крај света, жетеоци анђели. ⁴⁰Па, као што се куколј плеви и спаљује, тако ће бити и на крају света. ⁴¹Син човечији ће послати своје анђеле и оплевиће своје Царство од свих саблазни и од свих који чине безакоње, ⁴²и бациће их у ужарену пећ, где ће бити плач и шкргут зуба. ⁴³Тада ће праведници као сунце засјати у Царству свога Оца. Ко има уши, нека чује.«

Три приче

⁴⁴Царство небеско је слично благу сакривеном на њиви: човек га нађе па га сакрије и радостан оде, прода све што има и купи ту њиву.

⁴⁵Царство небеско је слично и трговцу који тражи лепе бисере. ⁴⁶Кад нађе скупоцен бисер, оде и прода све што има па га купи.

⁴⁷Царство небеско је слично и мрежи баченој у море у коју се ухватило риба сваке врсте. ⁴⁸Кад се мрежа напуни, извуку је на обалу па седну и добре рибе скупе у корпе, а лоше баце. ⁴⁹Тако ће бити и на крају света: доћи ће анђели и одвојиће зле од праведних ⁵⁰па их бацити у ужарену пећ, где ће бити плач и шкргут зуба.«

Ново и старо благо

⁵¹»Јесте ли све ово разумели?« упита их. »Јесмо«, одговорише они.

⁵²А он им рече: »Зато је сваки учитељ закона који је поучен о Царству небеском сличан домаћину који из своје ризнице износи и ново и старо благо.«

Пророк у завичају

(Марко 6,1-6; Лука 4,16-30)

⁵³Кад је Исус исприча ове приче, оде оданде ⁵⁴дође у свој завичај.

Учио је народ у тамошњој синагоги, а они су, задивљени, говорили: »Одакле овоме ова мудрост и чудотворна моћ? ⁵⁵Зар он није дрводељин син? Зар му се мајка не зове Марија, а његова браћа Јаков, Јосиф, Симон и Јуда. ⁵⁶И зар нису све његове сестре с нама? Одакле му онда све ово?«

⁵⁷И саблазнише се о њега.

А Исус им рече: »Пророк је без части само у свом завичају и у свом дому.«

⁵⁸И није, због њиховог неверовања, онде учинио много чуда.

Смрт Јована Крститеља

(Марко 6,14-29; Лука 9,7-9)

14У то време тетрапх* Ирод чу за Исуса па рече својим слугама: »То је Јован Крститељ! Устао је из мртвих и зато може да чини ова чуда!«

³Ирод је, наиме, био ухватио Јована, оковао га и бацио у тамницу због Иродијаде, жене свога брата Филипа, ⁴пошто му је Јован говорио: »Не смеш да је имаш.«

⁵Ирод је жељео да га убије, али се плашио народа јер је народ Јована сматрао пророком.

⁶Али, кад је био Иродов рођендан, Иродијадина кћи заигра пред гостима. То се Ироду толико свидело ⁷да јој уз заклетву обећа да ће јој дати све што затражи.

⁸А она, по наговору своје мајке, рече: »Дај ми овде на тањиру главу Јована Крститеља.«

⁹Краљ се ражалости, али због своје заклетве и гостију нареди да јој се захтев испуни ¹⁰па посла људе у тамницу да Јовану одсеку главу. ¹¹Они онда донесе главу на тањиру и дадоше је девојци, а она је однесе својој мајци. ¹²Потом дођоше Јованови ученици, узеше његово тело и сахранише га па одоше и јавише Исусу шта се дододило.

Исус храни пет хиљада људи

(Марко 6,30-44; Лука 9,10-17; Јован 6,1-14)

¹³Кад је Исус то чуо, склони се чамцем на једно пусто место, сам. Али, народ то дочу па из градова пође за њим пешице. ¹⁴Исус изађе на обалу па кад виде силен народ, сажали се на њих и излечи њихове болесне.

¹⁵Кад је почело да се спушта вече, пријоше му његови ученици и рекоше: »Ово је пусто место, а већ је и касно. Отпусти народ, нека иду у села и купе себи хране.«

¹⁶Али, он им рече: »Не треба да иду. Ви им дајте да једу.«

¹⁷»Немамо овде ништа«, одговорише му они, »осим пет хлебова и две рибе.«

¹⁸»Донесите ми их овамо«, рече он ¹⁹па заповеди да народ поседа на траву.

Онда узе оних пет хлебова и две рибе, диге поглед ка небу и захвали Богу. Потом изломи хлебове и даде их својим ученицима, а ученици народу. ²⁰И сви су јели и најели се. Преосталих комадића накушиле дванаест пуних корпи. ²¹А оних који су јели било је око пет хиљада, не рачунајући жене и децу.

Исус хода по води

(Марко 6,45-52; Јован 6,15-21)

²²Одмах потом Исус заповеди ученицима да уђу у чамац и пред њим оду на другу обалу док он отпусти народ. ²³А кад је отпустио народ, попе се на гору, сам, да се помоли. Кад је пало вече, он је још био онде, сам. ²⁴А чамац је био већ много стадија* далеко од обале, шибан таласима јер је дувао противан ветар.

²⁵Око три сата ноћу*, приђе им Исус ходајући по мору. ²⁶Кад су га угледали како хода по мору, ученици се препадоше.

»Утвара!« рекоше и од страха почеше да вичу.

²⁷А Исус их одмах ослови говорећи: »Само храбро! Ја сам! Не бојте се!«

²⁸»Господе«, рече му Петар, »ако си то ти, заповеди ми да дођем к теби по води.«

²⁹А Исус му рече: »Дођи!«

И Петар изађе из чамца и пође ка Исусу ходајући по води.

много стадија Један стадиј износио је око 185 метара.
Око ... ноћу Дословно: За време четврте ноћне страже

³⁰Али, кад је видео колико је ветар јак, уплаши се и поче да тоне па повика: »Господе, спаси ме!«

³¹Исус одмах пружи руку и ухвати га па му рече: »Маловерни човече, зашто си посумњао?«

³²Кад су се попели у чамац, ветар утихну, ³³а они у чамцу се поклонише Исусу, говорећи: »Ти си заиста Син Божији!«

Излечење болесних у Генисарету

(Марко 6,53-56)

³⁴Кад су препловили на другу страну, пристадоше у Генисарету. ³⁵А кад су га мештани препознали, пронеше глас по целој околини па су му доносили све болесне, ³⁶преклињући га да им допусти само да дотакну скотове његовог ограђа. И сви који су их дотакли, оздравише.

Чисто и нечисто

(Марко 7,1-23)

15Тада из Јерусалима к Исусу дођоше неки фарисеји и учитељи закона и упиташе: ²»Зашто твоји ученици крше предање старешина? Не перу руке пре јела!«

³»А зашто ви кршите Божију заповест због свог предања?« упита Исус њих. ⁴»Јер, Бог је рекао: 'Поштуј оца и мајку'*, и: 'Ко прокуне оца или мајку, нека се погуби.'* ⁵А ви говорите: 'Ко каже оцу или мајци: Све чиме бих ти могао помоћи, дар је Богу'* ⁶— тај не треба да поштује свога оца.' Тако сте, због свог предања, обеснажили Божију реч. ⁷Лицемери! Исаја је добро о вама пророко вао кад је рекао:

⁸ 'Овај народ ме поштује уснама, а срце му је далеко од мене.'

⁹ Узалуд ме славе, јер људске заповести као учење шире.*«

¹⁰Исус позва к себи народ па им рече: »Чујте и разумејте: ¹¹човека не чини нечистим оно што у уста улази; него, оно што из уста излази — то человека чини нечистим.«

'Поштуј ... мајку' 2.Мојсијева 20,12; 5.Мојсијева 5,16
 'Ко прокуне ... се погуби' 2.Мојсијева 21,17;

3.Мојсијева 20,9

дар је Богу Дословно: корбан; в. Марко 7,11

15,8-9 Исаја 29,13

¹²Тада му приђоше ученици и рекоше: »Знаш ли да су се фарисеји саблазнили кад су чули шта си рекао?«

¹³»Биће из корена ишчупана свака биљка коју није посадио мој небески Отац», одговори им он. ¹⁴»Пустите их. Они су слепи и вође слепима. А ако слеп води слепога, обојица ће упасти у јаму.«

¹⁵Петар му рече: »Објасни нам ту причу.«

¹⁶»Зар ни ви још не разумете?« упита Исус. ¹⁷»Зар не схватате да све што улази у уста, иде у трбух и избацује се из тела?«

¹⁸Али, оно што излази из уста, извире из срца, и то човека чини нечистим. ¹⁹Јер, из срца извире зле мисли, убиства, прелубе, блуд, крађе, кривоклетства и хуле. ²⁰То човека чини нечистим, а не чини га нечистим то што једе неопраних руку.«

Хананкина вера

(Марко 7,24-30)

²¹Онда Исус оде оданде и повуче се у тирски и сидонски крај.

²²А једна Хананка из тог краја изађе и повика: »Смилуј ми се, Господе, Сине Давидов! Кћер ми је опсео демон и она се страшно мучи.«

²³Исус јој ништа не одговори па му његови ученици приђоше и почеше да га моле: »Отпусти је јер непрестано виче за нама.«

²⁴А он им одговори: »Ја сам послан само изгубљеним овцама дома Израеловог.«

²⁵Тада жена приђе Исусу и поклони му се, говорећи: »Господе, помози ми!«

²⁶»Није право«, рече јој он, »да се од дече узме хлеб и баци псима.«

²⁷»Да, Господе«, рече она, »али и пси једу мрвице које падну са стола њихових господара.«

²⁸»Велика је твоја вера, жене!«, рече јој тада Исус. »Нека буде како желиш.« И истог часа њена кћи оздрави.

Излечење многих

²⁹Исус оде оданде и дође на Галилејско море, а онда се попе на гору и седе. ³⁰Дође му силен народ, доносећи са собом хроме, слепе, кљасте, неме и многе друге, па му их положише пред ноге, а он их излечи. ³¹Народ се задиви видевши да су неми проговорили, кљасти оздравили, хроми проходали

и слепи прогледали, па почеше да славе Израеловог Бога.

Исус храни четири хиљаде људи

(Марко 8,1-10)

³²А Исус позва к себи своје ученике па им рече: »Жао ми је народа јер су већ три дана са мном, а немају шта да једу. Нећу да их отпуштим гладне, да не малакшу на путу.«

³³А ученици га упиташе: »Где у овој пустоши да набавимо довољно хлеба да нахранимо овога народа?«

³⁴»Колико хлебова имате?«, упита их Исус. »Седам«, рекоше они, »и неколико рибица.«

³⁵Тада Исус рече народу да поседа по земљи, ³⁶узе оних седам хлебова и рибе па кад је захвалио Богу, изломи их и даде ученицима, а ученици народу. ³⁷И сви су јели и најели се. Преосталих комадића накупише седам пуних кошара. ³⁸А оних који су јели било је четири хиљаде, не рачунајући жене и децу.

³⁹Кад је отпуштио народ, Исус уђе у чамац и оде у магадански крај.

Јонин знак

(Марко 8,11-13; Лука 12,54-56)

16Фарисеји и садукеји приђоше Исусу с намером да га искушају па затражише да им покаже знак са неба.

²Он им одговори:^{*} »Кад падне вече, кажете: 'Биће лепо време јер је небо црвено';

³а ујутро: 'Данас ће бити невреме јер је небо црвено и мутно.' Знате да тумачите изглед неба, а не умете да протумачите знаке времена. ⁴Зао и прељубнички нараштај тражи знак, али никакав знак му неће бити дат, осим знака Јониног.«

Онда их остави и оде.

Фарисејски и садукејски квасац

(Марко 8,14-21)

⁵Ученици препловише на другу страну, или заборавише да понесу хлеба.

⁶»Пазите«, рече им Исус, »и чувайте се фарисејског и садукејског квасца.«

⁷А они почеше да расправљају међу собом, говорећи: »Нисмо понели хлеба.«

одговори У неким раним рукописима не налази се остатак 2. стиха и цео 3. стих.

⁸»Маловерни«, рече Исус, знајући о чему расправљају, »зашто расправљате међу собом о томе да немате хлеба? ⁹Зар још не схватате? И зар се више не сећате пет хлебова на пет хиљада људи, и колико сте корпи накупили? ¹⁰И седам хлебова на четири хиљаде људи, и колико сте кошара накупили? ¹¹Како не схватате да вам нисам говорио о хлебу, него да се чувате фарисејског и садукејског квасца?«

¹²Тада разумеше да не мисли да треба да се чувају хлебног квасца, него фарисејског и садукејског учења.

Исус је Христос

(Марко 8,27-30; Лука 9,18-21)

¹³Кад је Исус дошао у околину Кесарије Филипове, упита своје ученике: »Шта кажу људи, ко је Син човечији?«

¹⁴Они му одговорише: »Једни кажу — Јован Крститељ; други — Илија; а трећи — Јеремија или један од пророка.«

¹⁵Тада их он упита: »А шта ви кажете, ко сам ја?«

¹⁶Симон Петар му одговори: »Ти си Христос*, Син Бога живога.«

¹⁷»Благо теби, Симоне, сине Јонин«, рече му Исус, »јер ти то није објавио човек, него мој Отац, који је на небесима. ¹⁸А ја ти кажем: ти си Петар* и на тој стени саградићу своју Цркву, и врата Подземља* неће је надјачати. ¹⁹Даћу ти кључеве Царства небеског па све што свежеш на земљи, биће свезано на небу, и све што разрешиш на земљи, биће разрешено на небу.«

²⁰Онда заповеди ученицима да ником не кажу да је он Христос*.

Исус предсказује своју смрт и вакрсење

(Марко 8,31-9,1; Лука 9,22-27)

²¹Отада Исус поче ученицима да објашњава да треба да иде у Јерусалим и да много препати од старешина, првосветштеника и учитеља закона, да буде убијен, и да трећег дана вакрсне.

²²А Петар га одведе на страну па поче да га прекорева говорећи: »Боже сачувай, Господе! Неће ти се то дододити!«

Христос То јест: Месија
Петар Петар значи »стена«
Подземља Дословно: Хада

²³Исус се окрену па рече Петру: »Бежи ми с очију, Сатано! Ти си ми саблазан јер не мислиш на Божије, него на људско.«

²⁴Онда рече својим ученицима: »Ко хоће да иде за мном, нека се одрекне самога себе, нека узме свој крст и иде за мном. ²⁵Јер, ко хоће да спасе свој живот, изгубиће га; а ко изгуби свој живот ради мене, наћи ће га. ²⁶Шта вреди човеку ако добије цео свет, а свом животу науди? Шта човек може дати у замену за свој живот? ²⁷Син човечији ће доћи у слави свога Оца, са својим анђелима, и тада ће сваком вратити по његовим делима.

²⁸Истину вам кажем: неки који овде стоје неће окусити смрти док не виде Сина човечијега како долази у свом Царству.«

Преображење

(Марко 9,2-13; Лука 9,28-36)

17Шест дана касније, Исус са собом поведе Петра, Јакова и његовог брата Јована и доведе их на једну високу гору, где су били сами, ²и пред њима се преобрази. Лице му засја као сунце, а одећа постаде бела као светлост. ³Тада се пред њима појавише Мојсије и Илија и почеше да разговарају са Исусом.

⁴А Петар рече Исусу: »Господе, добро је што смо овде. Ако хоћеш, подићи ћу овде три сенице: теби једну, Мојсију једну и Илији једну.«

⁵Док је он још говорио, засени их сјајан облак, и из облака се зачу глас који рече: »Ово је мој љубљени Син, који је по мојој воли! Њега слушајте!«

⁶Кад су то чули, ученици падоше ничице и веома се уплашише.

⁷Тада им Исус приђе и дотаче их, говорећи: »Устаните и не бојте се.«

⁸А кад су подигли поглед, не видеше никог осим Исуса.

⁹Док су слизали са горе, Исус им заповеди: »Ником не причајте о овом што сте видели док Син човечији не устане из мртвих.«

¹⁰А ученици га упиташе: »Зашто онда учитељи закона говоре да прво треба да дође Илија?«

¹¹»Илија ће доћи«, одговори им он, »и све ће обновити. ¹²Али, кажем вам: Илија је већ дошао, а они га нису препознали, него су с њим учинили како им се прохтело. Тако ће и Син човечији страдати од њих.«

¹³Тада његови ученици разумеше да им је говорио о Јовану Крститељу.

Излечење опседнутог дечака

(Марко 9,14-29; Лука 9,37-43а)

¹⁴Кад су се вратили к народу, Исусу приђе један човек и паде пред њим на колена,

¹⁵говорећи: »Господару, смиљуј се мом сину јер је месечар и страшно пати. Често пада у ватру и у воду. ¹⁶Одвео сам га твојим ученицима, али нису могли да га излече.«

¹⁷»О неверни и изопачени нараштају!« одговори Исус. »Колико ћу још морати да останем с вама? Колико ћу још морати да вас подносим? Доведите ми га овамо.«

¹⁸И запрети демону па овај изађе из дечака, који истог часа оздрави.

¹⁹Тада Исусу приђоше ученици и насамо га упиташе: »Зашто ми нисмо могли да га истерамо?«

²⁰»Зато што сте маловерни«, одговори им Исус. »Истину вам кажем: кад бисте имали веру као зрно горушице, рекли бисте овој гори: 'Премести се одавде онамо', и она би се преместила. И ништа вам не би било немогуће.« ^{21*}

Исус други пут предсказује своју смрт и вакрење

(Марко 9,30-32; Лука 9,43б-45)

²²Кад су се састали у Галилеји, Исус им рече: »Син човечији ће бити предат људима у руке, ²³и они ће га убити, али он ће трећег дана вакрснути.«

А они се веома ражалостише.

Храмски порез

²⁴Кад су ушли у Кафарнаум, Петру приђоше убирачи пореза од две драхме^{*} па га упиташе: »Зар ваш учитељ не плаћа храмски порез?^{**}«

²⁵»Плаћа«, одговори им он.

Кад је Петар ушао у кућу, Исус први проговори и упита: »Шта мислиш, Симоне, од кога земаљски краљеви убију царину или порез? Од својих синова или од туђих?«

²⁶»Од туђих«, одговори Петар.

17,21 У неким рукописима стоји: немогуће. ²¹Али, ова врста се само молитвом и постом иштерује.

две драхме Једна драхма је имала вредност једне наднице.

храмски порез Дословно: две драхме

А Исус рече: »Дакле, синови су ослобођени. ²⁷Али, да их не саблазнимо, отиђи до мора, баци удицу и узми прву рибу коју уловиш. Отвори јој уста и наћи ћеш статер*. Узми га и дај им за мене и за себе.«

Ко је највећи?

(Марко 9,33-37; Лука 9,46-48)

18Уто Исусу приђоше ученици и упиташе: »Ко је највећи у Царству небеском?«

²А Исус позва к себи једно дете, постави га међу њих ³па рече: »Истину вам кажем: ако се не обратите и не постанете као деца, нећете ући у Царство небеско. ⁴Ко се понизи као ово дете, највећи је у Царству небеском. ⁵И ко прими једно овакво дете у моје име, мене прима.«

Саблазни

(Марко 9,42-48; Лука 17,1-2)

⁶»Ако неко саблазни иједног од ових малених који верују у мене, боље би му било да му око врата обесе млински камен и да се утопи у дубоком мору.

⁷Тешко свету због саблазни. Саблазни морају да дођу, али тешко човеку по коме саблазан долази.

⁸Ако те твоја рука или нога саблажњава, одсеки је и баци од себе. Боље ти је да у живот уђеш кљаст или хром него да имаш обе руке или ноге, а будеш бачен у вечни огањ. ⁹И ако те твоје око саблажњава, извади га и баци од себе. Боље ти је да у живот уђеш само с једним оком него да имаш оба ока, а будеш бачен у огањ пакла.

¹⁰Пазите да не презрете једног од ових малених. Јер, кажем вам: њихови анђели на небесима стално гледају лице мoga Оца, који је на небесима.*«

Прича о залуталој овци

(Лука 15,3-7)

¹²»Шта мислите: ако човек има сто оваци, и једна од њих залута, зар неће оставити оних деведесет и девет у брдима и отиђи да потражи залуталу? ¹³Па ако је нађе, истину вам кажем, радоснији је због ње него због оних деведесет девет које нису залутале.

статер Један статер је имао вредност четири драхме.

18,11 У неким рукописима стоји: небесима. ¹¹Син човечији је дошао да спасе оно што је изгубљено.

¹⁴Тако ни ваш небески Отац не жели да пропадне иједан од ових малених.«

Братска опомена

(Лука 17,3)

¹⁵»Ако твој брат згреши против тебе*, иди и насамо га прекори. Ако те послуша, поново си стекао брата. ¹⁶А ако те не послуша, поведи са собом још једнога или двојицу, да се свака ствар утврди на основу сведочења двојице или тројице сведока.* ¹⁷Ако ни њих не послуша, обавести цркву. Па ако ни цркву не послуша, односи се према њему као према паганину или царинику.

¹⁸Истину вам кажем: што год свежете на земљи, биће свезано на небу. И што год разрешите на земљи, биће разрешено на небу.

¹⁹А кажем вам и ово: што год двојица од вас овде на земљи сложно замоле, мој небески Отац ће им то дати. ²⁰Јер, где су двојица или тројица окупљена у моје име, онде сам ја међу њима.«

Прича о окрутном слузи

²¹Тада Петар приђе Исусу и упита га: »Господе, колико пута може мој брат да згреши против мене, а ја да му опрости? Седам пута?«

²²»Кажем ти», рече му Исус, »не седам, него седамдесет и седам пута!«

²³Стога је Царство небеско слично краљу који је одлучио да среди рачуне са својим слугама. ²⁴Кад је почeo да обрачунава, доведоше му једнога који му је дуговао десет хиљада таланата*. ²⁵Пошто овај није имао да му врати, господар заповеди да се дужник, његова жена и деца и све што има продају и да се дуг тако измири.

²⁶Тада слуга паде начице пред краља, молећи га: 'Имај стрпљења са мном и све ћу ти вратити.' ²⁷И господар се сажали на тог слугу, отпусти га и оправти му дуг.

²⁸А тај исти слуга, кад је изашао, нађе једног свог друга у служби, који му је дуго-

против тебе У неким рукописима не стоји: против тебе
18,16 5.Мојсијева 19,15

десет ... таланата Један талант је износио око 40 килограма; његова вредност као новчане јединице се не зна поуздано, али је свакако била веома велика.

вао сто динара*, па га дограби и поче да га дави, говорећи: 'Врати ми дуг!'

²⁹Тада његов друг паде начице пред њега, преклињући га: 'Имај стрпљења са мном и врати ћу ти дуг.' ³⁰Али, он то не хтеде, него оде и баци овога у тамницу док не врати дуг.

³¹Кад су друге слуге виделе шта се дододило, веома се разжалостише па одоше и обавестише свог господара о свему што се дододило.

³²Тада господар позва к себи оног слугу и рече му: 'Зли слуго! Опростио сам ти сав онај дуг јер си ме молио!' ³³Зар није требало да се и ти смилујеш свом другу као што сам се ја смиловао теби?' ³⁴И његов господар се разгневи па га предаде тамничарима да га муче док му не врати цео дуг.

³⁵Тако ће мој небески Отац поступити с вами ако сваки од вас од свег срца не оправти своме брату.«

Развод

(Марко 10,1-12)

19Кад је све ово изрекао, Исус напусти Галилеју и оде у јудејске крајеве с оне стране Јордана. ²За њим пође силен народ и он их онде излечи.

³Тада му приђоше неки фарисеји с намером да га искушају па га упиташе: »Дали сме човек из било којег разлога да се разведе од своје жене?«

⁴»Зар нисте читали«, одговори им он, »да их Створитељ у почетку 'створи мушки и женски'*? ⁵И да је рекао: 'Зато ће човек оставити оца и мајку и сјединиће се са својом женом, и двоје ће бити једно тело'**? ⁶Тако више нису двоје, него једно тело. Нека, дакле, човек не раставља оно што је Бог сјединио.«

⁷»Па зашто је онда Мојсије заповедио да муж жени да потврду о разводу и да се од ње разведе?« упиташе га они.

⁸А Исус им рече: »Мојсије вам је због окорелости вашег срца дозволио да се разводите од својих жена, али у почетку није било тако. ⁹А ја вам кажем: ко се разведе од своје жене — осим због блуда — и ожени се другом, чини прељубу.«

сто динара Један динар је имао вредност једне наднице.

19,4 1.Мојсијева 1,27

19,5 1.Мојсијева 2,24

¹⁰Тада му његови ученици рекоше: »Ако је тако између мужа и жене, онда је боље не женити се.«

¹¹А Исус им рече: »Не могу сви да прихвате ово учење, него само они којима је дато. ¹²Има заиста оних који су се родили* неспособни за женидбу*. Има и оних које су људи учинили неспособнима за женидбу*. А има и оних који су — ради Царства небеског — сами себе учинили неспособним за женидбу*. Ко ово може да прихвати, нека прихвати.«

Исус и деца

(Марко 10,13-16; Лука 18,15-17)

¹³Онда му људи доведоше децу да на њих положи руке и да се помоли, а ученици их изгрдише.

¹⁴»Пустите децу«, рече Исус »и не спречавајте их да ми долазе јер таквима припада Царство небеско.«

¹⁵Онда положи на њих руке па оде оданде.

Богати младић

(Марко 10,17-31; Лука 18,18-30)

¹⁶А један човек му приђе и упита га: »Учитељу, какво добро да учиним да бих имао вечни живот?«

¹⁷»Зашто ме питаш за добро?« рече му Исус. »Само један је добар. Али, ако хоћеш да уђеш у живот, држи се заповести.«

¹⁸»Којих?« упита га човек.

А Исус рече: »'Не убиј, Не учини прељубу, Не укради, Не сведочи лажно, ¹⁹Поштуј оца и мајку, и Воли ближњега као самога себе.'*«

²⁰»Свега тога сам се држао«, рече младић. »Шта ми још недостаје?«

²¹»Ако хоћеш да будеш савршен«, рече му Исус, »иди и продај своју имовину и раздели сиромасима па ћеш имати благо на небу. Тада хајде за мном.«

који су се родили Дословно: који су из мајчине утробе неспособни за женидбу Дословно: као ушкопљеници (евнуси)

Има ... женидбу. Дословно: Има и ушкопљеника (евнуха) које су људи учинили ушкопљеницима (евнусима).

А има ... женидбу. Дословно: А има ушкопљеника (евнуха) који су ... сами себе ушкопили.

19,18-19 2.Мојсијева 20,12-16; 5.Мојсијева 5,16-20

²²Али, кад је то чуо, младић оде жалостан јер је имао велико богатство.

²³»Истину вам кажем«, рече Исус својим ученицима, »тешко ће богаташ ући у Царство небеско. ²⁴И ово вам кажем: лакше је камили да прође кроз иглене уши него богаташу да уђе у Божије царство.«

²⁵Кад су то чули, ученици се силно зачудише па рекоше: »Па ко онда може да се спасе?«

²⁶А Исус их погледа па рече: »Људима је то немогуће, али Богу је све могуће.«

²⁷Тада Петар рече: »Ево, ми смо све оставили и пошли за тобом. Шта ћемо, дакле, добити?«

²⁸»Истину вам кажем«, рече им Исус, »у новом свету, кад Син човечији седне на свој славни престо, и ви који сте пошли за мном сећете на дванаест престола и судити над дванаест племена Израелових. ²⁹И ко год је ради мога имена оставио куће, или браћу, или сестре, или оца, или мајку*, или децу, или њиве, добиће стоструко више и наследиће вечни живот. ³⁰Али, многи први биће последњи, а последњи — први.«

Прича о радницима у винограду

20»Царство небеско је слично домаћину који је рано ујутро изашао да унајми раднике за свој виноград. ²Погоди се са радницима да им плати динар* дневно па их послати у виноград.

³Око девет сати* изађе из куће и виде неке људе како беспослени стоје на тргу ⁴ па им рече: 'Идите и ви у мој виноград, а ја ћу вам платити колико је право.' ⁵И они одошле.

А он опет изађе око дванаест* па око три сата* и учини исто. ⁶Око пет сати* изађе поново и нађе друге људе који су стајали па их упита: 'Зашто цео дан овде стоите беспослени?'

⁷Они му рекоше: 'Зато што нас нико није унајмио.'

А он им рече: 'Идите и ви у виноград.'

мајку У неким рукописима стоји: мајку, или жену **динар** Један динар је имао вредност једне наднице.

Око ... сати Дословно: око трећег часа

око дванаест Дословно: око шестог часа

око три сата Дословно: око деветог часа

Око пет сати Дословно: Око једанаестог часа

⁸Кад је пало вече, власник винограда рече свом управитељу: ‘Позови раднике и исплати им редом од последњих до првих.’

⁹Тако дођоше они који су били унајмљени око пет сати*, и сваки добијају један динар. ¹⁰Кад су дошли они који су били унајмљени први, помислише да ће добити више, али и они добијају по један динар. ¹¹Узеше га па почеше да гунђају против домаћина ¹²говорећи: ‘Ови последњи су радили само један сат, а ти си их изједначио с нама који смо поднели терет дана и жегу!'

¹³‘Пријатељу’, рече власник једном од њих, ‘нисам био неправедан према теби. Зар се ниси погодио са мном да ти платим један динар? ¹⁴Узми своје и иди, а ја овом последњем хоћу да дам исто колико и теби. ¹⁵Зар немам право да с оним што је моје чиним шта хоћу? Или си завидан* што сам ја добар?’

¹⁶Тако ће последњи бити први, а први последњи.»

Исус трећи пут предсказује своју смрт и вакрење

(Марко 10,32-34; Лука 18,31-34)

¹⁷Док је ишао у Јерусалим, Исус узео Дванаесторицу на страну и путем им рече: ¹⁸‘Ево, идемо у Јерусалим. Син човечији ће бити предат првосвештеницима и учитељима закона, и они ће га осудити на смрт. ¹⁹Онда ће га предати паганима да му се ругају, бичују га и распну, а он ће трећег дана вакренути.»

Захтев мајке Зеведејевих синова

(Марко 10,35-45)

²⁰Тада му приђе мајка Зеведејевих синова са својим синовима и поклони му се с намером да га нешто замоли.

²¹‘Шта хоћеш?’⁵ упита је он.

А она му рече: »Обећај ми да ће у твом Царству ова моја два сина седети један теби здесна, а други слева.«

²²‘Не знate шта тражите», одговори Исус. »Можете ли да пијете из чаше из које ћу ја пити?»

»Можемо«, одговорише они.

²³А он им рече: »Заиста ћете и пити из те чаше. Али, није моје да одређујем ко ће седети са моје десне или леве стране. Та

места припадају онима за које их је припремио мој Отац.«

²⁴Кад су то чула остала десеторица, најутише се на двојицу браће.

²⁵Тада их Исус позва к себи па рече: »Знате да владари народа господаре њима и великаши их држе под влашћу. ²⁶Али, нека међу вама не буде тако. Него, ко хоће да буде велик међу вама, нека вам буде служитељ, ²⁷и ко хоће да буде први међу вама, нека вам буде слуга, ²⁸баш као што ни Син човечији није дошао да му служе, него да служи и да свој живот да као откупницу за многе.«

Излечење двојице слепих

(Марко 10,46-52; Лука 18,35-43)

²⁹Кад су одлазили из Јерихона, за Исусом пође силен народ.

³⁰А поред пута су седела два слепа человека па кад су чули да Исус пролази, повикаше: »Господе, Сине Давидов, смируј нам се!«

³¹Народ их опомену да уђуте, али они још јаче повикаше: »Господе, Сине Давидов, смируј нам се!«

³²Исус се заустави па их позва к себи и упита: »Шта желите да учиним за вас?«

³³»Господе», рекоше они, »да прогледамо.«

³⁴А Исус се сажали на њих па им дотаче очи, и они одмах прогледаше и пођоше за њим.

Исус улази у Јерусалим

(Марко 11,1-11; Лука 19,28-38; Јован 12,12-19)

21Кад су се приближили Јерусалиму и дошли до Витфаге на Маслинској гори, Исус посла двојицу ученика, ²рекавши им: »Идите у ово село пред вами и одмах ћете наћи привезану магарицу и уз њу магаре. Одвежите их и доведите мени. ³А ако вам неко нешто каже, реците му: ‘Потребни су Господу’, и он ће их одмах послати.«

⁴Ово се дододило да се испуни оно што је речено преко пророка:

⁵ ‘Реците кћери сионској: ево, твој цар ти долази, кротак, јаше на магарцу, на магарету, младунчету магаричином.*

⁶И ученици одоше и учинише како им је Исус наредио. ⁷Доведоше магарицу и магаре па преко њих пребацише огтаче, а Исус узјаха. ⁸Силан народ је по путу простирао своје огтаче, а други су са дрвећа секли гране и простирали их по путу.

⁹Народ који је ишао испред и иза њега викао је:

»Хосана^{*} Сину Давидовом!
‘Благословен онај који долази у име
Господа!»^{*}
Хосана^{*} на висини!«

¹⁰Кад је ушао у Јерусалим, цео град се ускомеша, говорећи: »Ко је ово?«

¹¹А народ је одговарао: »Исус, пророк из Назарета у Галилеји.«

Исус у Храму

(Марко 11,15-19; Лука 19,45-48; Јован 2,13-22)

¹²Исус уђе у Храм, истера све који су онде куповали и продавали и испреврта столове мењачима новца, а продавцима голубова клупе.

¹³»Записано је», рече им, »‘Мој дом ће се звати дом молитве’*, а ви од њега правите ‘разбојничку јазбину’!*!«

¹⁴У Храму су му прилазили слепи и хроми, и он их излечи.

¹⁵Кад су првосвештеници и учитељи закона видели чуда која је учинио и децу како у Храму вичу: »Хосана^{*} Сину Давидовом«, разгневише се ¹⁶па га упиташе: »Чујеш ли ти шта ови говоре?«

»Да«, одговори им Исус. »Зар никад нисте прочитали:

‘Учинио си да ти са усана деце и
одојчади
стижу хвалослави’*?«

¹⁷Онда их остави и оде из града у Витанију па онде преноћи.

Хосана Хебрејска реч која значи »спаси«; такође и узвик којим се одаје поштовање Богу

^{21,9} Псалми 118,26

‘Мој дом ... молитве’ Исаја 56,7

‘разбојничку јазбину’ Јеремија 7,11

^{21,16} Псалми 8,2

Исус проклиње смокву

(Марко 11,12-14, 20-24)

¹⁸А кад се рано ујутро враћао у град, огладне. ¹⁹Угледа смокву поред пута па јој приђе, али не нађе на њој ништа осим лишћа.

Зато јој рече: »Не било више никад плода од тебе!«

И смоква се сместа осуши.

²⁰Кад су ученици то видели, зачудише се: »Како то да се смоква сместа осушила?«

²¹»Истину вам кажем«, рече им Исус, »ако будете имали вере, и не посумњавате, не само да ћете учинити ово са смоквом него ћете и овој гори рећи: ‘Подигни се и баци се у море!’ — и тако ће бити. ²²И све што затражите у молитви, добићете ако будете веровали.«

Одакле Исусу власт?

(Марко 11,27-33; Лука 20,1-8)

²³Исус уђе у Храм, а док је учио народ, приђоше му првосвештеници и старешине народа и упиташе: »Којом влашћу ово чиниш и ко ти је дао ту власт?«

²⁴»И ја ћу вас нешто упитати«, рече им Исус, »па ако ми одговорите, рећи ћу вам којом влашћу ово чиним. ²⁵Одакле је било Јованово крштење? Са неба или од људи?«

А они почеше о томе да расправљају међу собом, говорећи: »Ако кажемо: ‘Са неба’, он ће рећи: ‘Зашто му онда нисте веровали?’

²⁶А да кажемо: ‘Од људи’, плашимо се народа јер Јована сви сматрају пророком.«

²⁷Зато му одговорише: »Не знамо.« Тада им он рече: »Онда ни ја вама нећу рећи којом влашћу ово чиним.«

Прича о два сина

²⁸»Шта мислите о овоме: Имао човек два сина. Приђе првом па му рече: ‘Сине, иди данас да радиш у винограду.’

²⁹А овај му одговори: ‘Нећу.’ Али, после се предомисли па оде.

³⁰Онда отац приђе другом сину па му рече то исто, а овај одговори: ‘Хоћу, господару’, али не оде.

³¹Који је од ове двојице извршио очеву вољу?«

А они рекоше: »Онај први.«

»Истину вам кажем«, рече Исус, »цариници и блуднице пре вас улазе у Божије царство. ³²Јер, Јован је дошао к вама да вам

покаже пут праведности, и ви му нисте поверили а поверили су му цариници и блуднице. Па и кад сте то видели, нисте се покајали и поверили му.«

Прича о виноградарима

(Марко 12,1-12; Лука 20,9-19)

³³»Чујте другу причу: Био један домаћин који је засадио виноград, оградио га плотом, ископао у њему муљачу и сазидао кулу па га изнајмио неким виноградарима и отпутовао. ³⁴Кад се приближило време бербе, посла он виноградарима своје слуге да узму његове плодове. ³⁵А виноградари ухватише његове слуге па једног претукоше, другог убише, а трећег каменоваше.

³⁶Онда им посла друге слуге, више њих него први пут, али и с њима поступише на исти начин.

³⁷На крају им посла свог сина, говорећи: 'Мог сина ће поштовати.'

³⁸Али, кад виноградари угледаше сина, рекоше један другом: 'Ово је наследник. Хајде да га убијемо и узмемо његово наследство.' ³⁹И ухватише га, избацише из винограда и убише.

⁴⁰Шта ће, дакле, власник винограда урадити овим виноградарима када дође?«

⁴¹»Погубиће злочинце без милости«, одговорише му, »а виноград ће изнајмити другим виноградарима, који ће му дати плодове у време бербе.«

⁴²Исус их упита: »Зар никад нисте читали у Писмима:

'Камен који градитељи одбацише постаде камен угаони.
Господ то учини
и то је дивно у нашим очима'*?

⁴³Зато вам кажем: биће вам одузето Божије царство и дато народу који доноси његове плодове. ⁴⁴И ко год падне на тај камен, смрскаће се; а на кога он падне, здробиће га.*«

⁴⁵Кад су првосвештеници и фарисеји чули Исусове приче, увидеше да говори о њима ⁴⁶па хтедоше да га ухвате. Али, бојали су се народа јер је народ Исуса сматрао пророком.

21,42 Псалми 118,22-23

21,44 У неким рукописима нема 44. стиха.

Прича о свадби

(Лука 14,15-24)

22Исус поново поче да им говори у причама: ²»Царство небеско је слично краљу који је приредио свадбу за свог сина. ³Он посла своје слуге да позову званице на свадбу, али ове не хтедоше да дођу.

⁴Онда посла друге слуге, говорећи: 'Реците званицама: Ево, гозба је спремна. Моји јунци и товљеници су поклани и све је спремно. Дођите на свадбу.'

⁵Али, они се не одазваше, него одоше — један на своју њиву, други за својом трговином, ⁶а остали ухватише краљеве слуге па их злоставише и убише.

⁷А краљ се разгневи па посла своју војску и поби оне убице, а њихов град спали.

⁸Онда рече својим слугама: 'Свадба је спремна, али званице нису биле достојне. ⁹Зато идите на раскршћа и позовите на свадбу кога год нађете.' ¹⁰И слуге изађоше на улице и скупише све које су нашли — и зле и добре — и свадбена дворана се напуни гостима.

¹¹А кад је краљ ушао да види госте, угледа онде једног человека који није био обучен у свадбену одећу ¹²па га упита: 'Пријатељу, како си ушао овамо без свадбене одеће?' А овај је ћутао.

¹³Тада краљ рече слугама: 'Вежите му руке и ноге и избаците га напоље у таму, где ће бити плач и шкргут зуба.'

¹⁴Јер, много је званих, а мало одабраних.«

Плаћање пореза цару

(Марко 12,13-17; Лука 20,20-26)

¹⁵Тада фарисеји одоше и договорише се како да Исуса ухвате у речи ¹⁶па му послаше своје ученике заједно са иродовцима.

»Учитељу«, рекоше ови, »знамо да си истинолубив и да народ учиш Божијем путу у складу са истином, и да се ни на кога не обазиреш јер не гледаш ко је ко. ¹⁷Зато нам реци шта мислиш: да ли је право да се цару даје порез или није?«

¹⁸Али Исус, знајући њихове зле намере, рече: »Лицемери! Зашто ме искушавате?

¹⁹Покажите ми новчић за порез.«

Они му пружише динар*, ²⁰а он упита: »Чији је ово лик и натпис?«

²¹»Царев«, рекоше они.

динар Један динар је имао вредност једне наднице.

Тада им он рече: »Дајте, дакле, цару царево, а Богу Божије.«

²²Кад су то чули, задивише се па га оставише и одоше.

Васкрсење мртвих

(Марко 12,18-27; Лука 20,27-40)

²³Тог дана му приђоше и садукеји, који кажу да нема васкрсења, па га упиташе: ²⁴»Учителю, Мојсије је рекао: 'Ако човек умре без деце, нека се његов брат ожени његовом удовицом и подигне потомство своме брату.'«

²⁵Била су код нас седморица браће. Први се оженио и умро па пошто није имао потомства, остави своју жену свом брату. ²⁶Исто се деси другом па трећем брату, и тако све до седмог. ²⁷А после свих умре и жена. ²⁸Дакле, којем од седморице ће она бити жена о васкрсењу, пошто су сви били ожењени њоме?«

²⁹»Варате се», одговори им Исус, »јер не знате ни Писма ни Божију силу. ³⁰О васкрсењу се људи неће ни женити ни удавати, него ће бити као анђели на небу. ³¹Зар нисте читали шта вам је Бог рекао о васкрсењу мртвих: ³²'Ја сам Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Јаковљев'*. Бог није Бог мртвих, него живих.«

³³Кад је народ то чуо, задиви се његовом учењу.

Највећа заповест

(Марко 12,28-34; Лука 10,25-28)

³⁴Кад су фарисеји чули да је Исус ућуткао садукеје, окупише се, ³⁵а један од њих, познавалац Закона, упита с намером да га искуша: ³⁶»Учителю, која је највећа заповест у Закону?«

³⁷А Исус му рече: »'Воли Господа, свога Бога, свим својим срцем, свом својом душом и свим својим умом.'* ³⁸То је прва и највећа заповест. ³⁹А друга је слична овој: 'Воли свога ближњега као самога себе.'* ⁴⁰Цео Закон и Пророци засновани су на овим двема заповестима*.«

22,24 5.Мојсијева 25,5

22,32 2.Мојсијева 3,6

22,37 5.Мојсијева 6,5

22,38 3.Мојсијева 19,18

засновани ... заповестима Дословно: висе о овим двема заповестима

Чији је Христос син?

(Марко 12,35-37; Лука 20,41-44)

⁴¹Док су фарисеји још били на окупу, Исус их упита: ⁴²»Шта мислите о Христу*? Чији је он син?«

⁴³»Давидов«, рекоше они.

А он им рече: »Па како то да га је Давид у Духу назвао Господом кад је рекао:

⁴⁴ 'Рече Господ моме Господу:
седи ми здесна
док твоје непријатеље
не положим под твоје ноге'*?

⁴⁵Ако га је, дакле, Давид назвао Господом, како онда он може да му буде син?«

⁴⁶Али, нико није могао да му одговори ни речи, нити се од тога дана неко усуђивао да га нешто пита.

Седам прекора учитељима закона и фарисејима

(Марко 12,38-40; Лука 11,37-52; 20,45-47)

23Тада Исус рече народу и својим ученицима: ²»Учитељи закона и фарисеји засели су на Мојсијеву столицу. ³Зато чините и држите се свега што вам кажу, али немојте да чините оно што они чине. Јер, они говоре, али не чине. ⁴Они везују тешка бремена и стављају их људима на плећа, а сами ни прст неће да подигну да их помере.

⁵Сва своја дела чине да би их људи видели. Проширују своје филактерије* и продужују ресе на одећи. ⁶Воле почасна места на гробима и прва седишта у синагогама, ⁷да их људи поздрављају на трговима и да их зову 'раби'*. ⁸Али, ви немојте да се зовете 'раби*', јер имате само једног Учитеља, а ви сте сви браћа. ⁹И никога на земљи не зовите оцем јер имате само једног Оца — оног на небу. ¹⁰Нити се зовите вође јер имате само једног Вођу — Христа*. ¹¹А највећи међу вама нека вам буде служитељ. ¹²Ко самог себе уздиже, биће понижен, а ко самог себе понизује, биће уздигнут.

о Христу То јест: о Месији

22,44 Псалми 110,1

филактерије Кутијице у којима се држе стихови из Старог завета, а које се носе на челу и руци

раби То јест: учитељ

Христа То јест: Месију

¹³Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Закључавате Царство небеско пред људима. Сами у њега не улазите, а не пуштате оне који желе да уђу.*

¹⁵Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Путујете и морем и копном да придобијете једног следбеника*, а кад он то постане, претварате га у сина пакла, двоструко горег од вас.

¹⁶Тешко вама, слепе вође! Говорите: ‘Ако се неко закуне Храмом, то не значи ништа. Али, ако се закуне златом из Храма, заклетва га обавезује.’ ¹⁷Будале и слепци! Шта је веће: злато или Храм који злато посвећује? ¹⁸Такође говорите: ‘Ако се неко закуне жртвеником, то не значи ништа. Али, ако се закуне даром на њему, заклетва га обавезује.’ ¹⁹Слепци! Шта је веће: дар или жртвеник који посвећује дар? ²⁰Ко се, dakле, заклиње жртвеником, заклиње се њиме и свиме што је на њему. ²¹А ко се заклиње Храмом, заклиње се њиме и Оним који у њему пребива. ²²И ко се заклиње небом, заклиње се Божијим престолом и Оним који на њему седи.

²³Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Дајете десетину од нане, мирођије и кима, а занемарили сте оно што је у Закону важније: правду, милосрђе и веру. Ово је требало да чините, а оно да не занемарујете. ²⁴Слепе вође! Процеђујете због комарца, а гутате камилу!

²⁵Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Чистите чаши и чинију споља, а изнутра су пуне отимачине и неумерености. ²⁶Слепи фарисеју! Прво очисти унутрашњост чаше па ће јој и спољашњост бити чиста.

²⁷Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Ви сте као окречени гробови, који споља изгледају лепи, а изнутра су пуни мртвачких костију и сваке нечистоће. ²⁸Тако и ви споља људима изгледате праведни, а изнутра сте пуни лицемерја и безакоња.

²⁹Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Подижете гробнице пророцима и укравшавате споменике праведницима, ³⁰и

23,14 У неким рукописима стоји: уђу. ¹⁴Тешко вама, учитељи закона и фарисеји, лицемери! Прождирете удовичке куће и размећете се дугим молитвама. Зато ћете строже бити кажњени.
следбеника Или: прозелита; обраћеника на јудаизам

говорите: ‘Да смо живели у време својих праотаца, не бисмо били њихови саучесници у проливању крви пророка.’ ³¹Тиме сведочите да сте синови оних који су убијали пророке. ³²Довршите, dakле, оно што су ваши праоци започели!*

³³Ви змије и змијски породе! Како ћете избећи да не будете осуђени на пакао? ³⁴Зато вам, ево, шаљем пророке, мудраце и учитеље закона. Једне ћете убити и распети, а друге ћете батинати по вашим синагогама и прогонити од града до града. ³⁵Тако ће на вас пасти сва праведна крв проливена на земљи, од крви Авеља праведника до крви Захарије, сина Варахијиног, кога сте убили између Храма и жртвеника. ³⁶Истину вам кажем: све ће то пасти на овај нараштај.«

Прекор Јерусалиму

(Лука 13,34-35)

³⁷»Јерусалиме, Јерусалиме, ти који убијаш пророке и каменујеш оне који су ти послани! Колико пута сам хтео да скупим твоју децу као што квочка скупља своје пилиће под крила, али нисте хтели. ³⁸Ево, кућа вам остале пуста. ³⁹Кажем вам: нећете ме више видети све док не будете рекли: ‘Благословен онај који долази у име Господа.’*«

Исус предсказује уништење Храма

(Марко 13,1-2; Лука 21,5-6)

24 Исус изађе из Храма, а док је одлазио, пријоша му његови ученици, показујући му храмско здање.

»Видите ли све ово?« упита их он. »Истину вам кажем: неће овде остати ни камен на камену који неће бити разваљен.«

Почетак невоља

(Марко 13,3-13; Лука 21,7-19)

³Док је седео на Маслинској гори, пријоша му ученици насамо па рекоше: »Реци нам, кад ће то бити и који ће бити знак твог долaska и kraja света?«

⁴»Пазите да вас неко не заведе«, рече им Исус, ⁵»јер многи ће доћи у моје име и рећи: ‘Ја сам Христос’* и многе ће завести.

Довршите ... започели! Дословно: И ви напуните меру својих праотаца!

23,39 Псалми 118,26
Христос То јест: Месија

⁶Чујете за ратове и гласине о ратовима, али гледајте да се не узнемиравате јер то мора да се догоди, али то још није крај. ⁷Народ ће се дићи против народа и царство против царства. И биће глади и земљотреса на разним местима. ⁸Али, све је то само почетак порођајних мука.

⁹Тада ће вас предавати да будете мучени и убијаће вас, а због мог имена ће вас mrзeti сви народи. ¹⁰Многи ће се тада саблазнити, и издаваће и mrзеће један другог. ¹¹Појавиће се многи лажни пророци и многе ће завести. ¹²Због великог безакоња охладнеће љубав многих. ¹³Али, ко истраје до краја, биће спасен. ¹⁴А ово еванђеље* о Царству проповедаће се по целом свету као сведочанство свим народима, и тада ће доћи крај.«

Велика невоља

(Марко 13,14-23; Лука 21,20-24)

¹⁵»Када, дакле, видите да 'грозота пустошења'*, о којој говори пророк Данило, стоји на Светом месту — ко ово чита, нека схвати — ¹⁶нека тада они који буду у Јудеји беже у планине, ¹⁷и ко се затекне на крову, нека не силази у кућу да нешто узме, ¹⁸а ко се затекне у пољу, нека се не враћа да узме огртач. ¹⁹Тешко трудницама и дојилама тих дана! ²⁰Молите се да ваше бежање не буде у зиму или у суботу, ²¹јер ће тада настати велика невоља, какве није било од почетка света до сада, нити ће бити. ²²Кад се ти дани не би скратили, нико се не би спасао. Али, ради избраних ће ти дани бити скраћени. ²³Ако вам тада неко каже: 'Ево Христа* овде', ²⁴или: 'Ено га онде', не верујте. Јер, појавиће се лажни христоси* и лажни пророци и чиниће велика знамења и чуда да би, ако могу, чак и избране завели. ²⁵Ето, унапред сам вам рекао. ²⁶Ако вам, дакле, кажу: 'Ено га у пустињи', не идите онамо; или: 'Ево га у собама', не верујте. ²⁷Јер, као што муња долази са истока и сева до запада, такав ће бити и долазак Сина човечијега. ²⁸Где буде лешина, онде ће се окупити и лешинари.«

еванђеље Или: радосна вест

24,15 Данило 9,27; 11,31; 12,11

Христа То јест: Месије

христоси То јест: месије

Долазак Сина човечијега

(Марко 13,24-31; Лука 21,25-33)

²⁹»А одмах после невоље тих дана,

'сунце ће потамнети и месец више неће сјати,
падаће звезде са неба и небеске силе
биће уздрмане.*'

³⁰Тада ће се на небу појавити знак Сина човечијега. Закукаће тада сва земаљска племена и видеће Сина човечијега како долази на небеским облацима, са силом и великим славом. ³¹Он ће послати своје анђеле са громогласном трубом и они ће скupити његове изабране са све четири стране света*, с једног краја неба до другог.

³²А од смокве научите ово*: чим јој грane омекшају и олистају, знate да је лето близу.

³³Тако, кад све ово видите, знајте да је близу, пред вратима. ³⁴Истину вам кажем: овај нараштај неће проћи док се све ово не додогоди. ³⁵Небо и земља ће проћи, али моје речи неће проћи.«

Не зна се ни дан ни час

(Марко 13,32-37; Лука 17,26-30, 34-36)

³⁶»А о том дану и о том часу не зна нико — ни анђели на небу, ни Син*, него само Отац. ³⁷Као што је било у Нојево време, тако ће бити и о доласку Сина човечијега. ³⁸Баш као што су у оно време, пре потопа, људи јели и пили, женили се и удавали, све до дана кад је Ној ушао у ковчег, ³⁹а они нису ништа слутили док није дошао потоп и све их однео — тако ће бити и о доласку Сина човечијега. ⁴⁰Тада ће двојица бити у пољу — један ће се узети, а други оставити. ⁴¹Две жене ће у млину млети жито — једна ће се узети, а друга оставити.

⁴²Зато будно пазите јер не знate ког дана ће доћи ваш Господ. ⁴³Али, ово знајте: да је домаћин знао у које доба ноћи* ће доћи лопов, бдео би и не би дозволио да му провали у кућу. ⁴⁴Зато и ви будите спремни јер ће Син човечији доћи у час у који га не очекујете.«

24,29 Исаја 13,10; 34,4

са све ... света Дословно: од четири ветра

научите ово Дословно: научите ову причу

ни Син У неким рукописима не стоји: ни Син

у ... ноћи Дословно: у коју ноћну стражу

Верни и неверни слуга

(Лука 12,41-48)

⁴⁵»Ко је, дакле, верни и мудри слуга кога ће господар поставити над свим својим слугама да им на време даје храну? ⁴⁶Благо оном слузи кога његов господар, када дође, нађе да тако чини. ⁴⁷Истину вам кажем: поставиће га да управља свим његовим имањем. ⁴⁸Али, ако је тај слуга рђав па каже у свом срцу: ‘Мој господар ће се дugo задржати’, ⁴⁹и почне да туче своје другове у служби и да једе и пије са пијаницама, ⁵⁰дођи ће његов господар оног дана када га он не буде очекивао и у час који он не зна ⁵¹па ће га пресећи надвоје и одредити му место међу лицемерима, где ће бити плач и шкргут зуба.«

Прича о десет девојака

25»Царство небеско ће тада бити као ²десет девојака* које су узеле своје светиљке и изашле у сусрет младожењи. ³Пет их је било неразумних, а пет мудрих. ³Неразумне су узеле своје светиљке, али са собом нису узеле уља, ⁴а мудре су са својим светиљкама узеле и уље у посудама. ⁵Пошто је младожења закаснило, све задремаше и заспаше.

⁶А у поноћ се зачу вика: ‘Ево младожење! Изађите му у сусрет!’

⁷Тада се све оне девојке* пробудише и припремише светиљке.

⁸А неразумне рекоше мудрима: ‘Дајте нам мало вашег уља јер нам се светиљке гасе.’

⁹‘Не можемо’, одговорише мудре, ‘јер неће бити довољно и за нас и за вас. Зато боље идите код трговаца и купите себи.’

¹⁰И кад су оне отишле да купе, стиже младожења, па оне девојке* што су биле спремне уђоше с њим на свадбу, а врата се закључаше.

¹¹Касније дођоше и оне друге па рекоше: ‘Господару! Господару! Отвори нам!’

¹²А он им одговори: ‘Истину вам кажем: не познајем вас!’

¹³Зато будно пазите јер не знате ни дан ни час.«

девојака Или: девица
девојке Или: девице

Прича о талантима

(Лука 19,11-27)

¹⁴»Кад је један човек полазио на пут, позва своје слуге и предаде им своје имање.

¹⁵Једном даде пет таланата*, другом два, а трећем један — сваком према његовим способностима — па отпутова.

¹⁶Онај који је добио пет таланата одмах оде, уложи их и заради још пет. ¹⁷Тако исто и онај који је добио два заради још два. ¹⁸А онај који је добио један оде, ископајаму у земљи и сакри гospодарев новац.

¹⁹После много времена дође господар

ових слугу и затражи да му положе рачун.

²⁰Приђе му онај који је добио пет таланата и донесе још пет, говорећи: ‘Господару, дао си ми пет таланата, а ја сам, ево, зарадио још пет.’

²¹‘Добро, добри и верни слуго’, рече му гospодар. ‘Био си поуздан у малом, зато ћу те поставити да управљаш великим. Подели радост са својим гospодаром.’

²²Онда му приђе онај који је добио два таланта па рече: ‘Господару, дао си ми два таланта, а ја сам, ево, зарадио још два.’

²³‘Добро, добри и верни слуго’, рече му гospодар. ‘Био си поуздан у малом, зато те постављам да управљаш великим. Подели радост са својим гospодаром.’

²⁴Онда му приђе онај који је добио један талант па рече: ‘Господару, знам да си прек човек. Жањеш где ниси посејао и скupљаш где ниси вејао. ²⁵Уплашио сам се па сам отишао и сакрио твој талант у земљу. Ево, узми своје.’

²⁶‘Зли и лењи слуго!’ одврати му гospодар. ‘Знаш да жањем где нисам посејао и скupљам тамо где нисам вејао. ²⁷Зато је требало да мој новац однесеш мењачима и ја бих, када дођем, узео своје с каматом. ²⁸Стога му одузмите талант и дајте оном који има десет таланата. ²⁹Јер, оном ко има, даће се још па ће имати у изобиљу; а оном ко нема, одузеће се и оно што има. ³⁰Зато овог бескорисног слугу избаците напоље у таму, где ће бити плач и шкргут зуба.’«

пет таланата Један талант је износио око 40 килограма; његова вредност као новчане јединице се не зна поуздано, али је свакако била веома велика.

Дан суда

³¹»Кад Син човечији дође у својој слави, а с њим сви његови анђели, сеће на престо своје славе. ³²Пред њим ће бити окупљени сви народи, а он ће раздвојити једне од других као што пастир раздваја овце од јараца. ³³Овце ће поставити себи здесна, а јарце слева.

³⁴Онда ће Цар рећи онима здесна: ‘Дођите, ви благословени мoga Оца, и наследите Царство које је за вас припремљено од постанка света! ³⁵Јер, био сам гладан — и ви сте ми дали да једем; и жедан — и ви сте ме напојили. Био сам странац — и ви сте ме угостили; ³⁶и го — и ви сте ме обукли. Био сам болестан — и ви сте ме неговали; и у тамници — и ви сте ме посетили.’

³⁷Тада ће му праведници рећи: ‘Господе, кад смо те то видели гладног, и нахранили те; и жедног, и напојили те? ³⁸Кад смо те видели као странца, и угостили те; и голог, и обукли те? ³⁹И кад смо те то видели болесног или у тамници, и посетили те?’

⁴⁰А Цар ће им одговорити: ‘Истину вам кажем: кад год сте учинили нешто за једног од ове моје најмање браће, за мене сте учинили.’

⁴¹Потом ће рећи онима слева: ‘Идите од мене, проклети, у вечни огањ који је припремљен за ѡавола и његове анђеле! ⁴²Јер, био сам гладан, а ви ми нисте дали да једем; и жедан, а ви ме нисте напојили. ⁴³Био сам странац, а ви ме нисте угостили; и го, а ви ме нисте обукли. Био сам болестан и у тамници, а ви ме нисте посетили.’

⁴⁴Тада ће му ови рећи: ‘Господе, кад смо те то видели гладног или жедног, као странца или голог, болесног или у тамници, а да ти нисмо помогли?’

⁴⁵А он ће им одговорити: ‘Истину вам кажем: кад год нисте учинили за једног од ових најмањих, нисте учинили ни за мене.’

⁴⁶Тада ће ови отићи да вечно испаштају, а праведници у вечни живот.«

Завера против Исуса

(Марко 14,1-2; Лука 22,1-2; Јован 11,45-53)

26Кад је Исус све ово изговорио, рече својим ученицима: ²»Ви знate да је за два дана Пасха, и Сина човечијега ће предати да буде распет.«

³Тада се првосвештеници и старешине народа окупише у двору првосвештеника који се звао Кајафа ⁴и договорише се да Исуса на превару ухвате и убију.

⁵»Али, не за време празника», рекоше, »да се народ не побуни.«

Помазање у Витанији

(Марко 14,3-9; Јован 12,1-8)

⁶А Исус је био у Витанији, у кући Симона Губавца. ⁷И док је лежао за трпезом, приђе му једна жена са посудом од алабастера пуном скупоцене миризне помасти и излије на његову главу.

⁸Кад су то видели, ученици почеше да негодују.

»Чему то расипиштво?« рекоше. ⁹»То је могло скупо да се прода и да се раздели сиромасима.«

¹⁰А Исус је знао о чему говоре па их упита: »Зашто гњавите ову жену? Учинила ми је добро дело. ¹¹Јер, сиромахе ћете увек имати са собом, али мене нећете увек имати. ¹²Кад је излила ову миризну помаст на моје тело, учинила је то за моју сахрану. ¹³Истину вам кажем: где год се, у целом свету, буде проповедало ово еванђеље*, говориће се и о овоме што је она учинила, као сећање на њу.«

Јуда се договора да изда Исуса

(Марко 14,10-11; Лука 22,3-6)

¹⁴Тада један од Дванаесторице — онај који се звао Јуда Искариотски — оде к првосвештеницима ¹⁵и упита их: »Колико сте вољни да ми дате ако вам га издам?«

Они му понудише тридесет сребрњака, ¹⁶и он отада поче да тражи повољну прилику да им га изда.

Исус једе пасхалну вечеру с ученицима

(Марко 14,12-21; Лука 22,7-14, 21-23; Јован 13,21-30)

¹⁷Првог дана Празника бесквасних хлебова ученици приђоше Исусу и упиташе га: »Где хоћеш да ти спремимо да једеш пасхалну вечеру?«

¹⁸»Идите у град к томе и томе», рече им он, »и реците му: ‘Учитељ каже: Мој час је близу. Код тебе ћу славити Пасху са својим ученицима.’«

¹⁹И ученици учинише како им је Исус наредио и спремише пасхалну вечеру.

²⁰Кад је пало вече, Исус са Дванаесторицом леже за трпезу.

²¹»Истину вам кажем», рече он док су јели, »један од вас ће ме издати.«

²²А они се веома ражалостише па га један за другим упиташе: »Да нећу ја, Господе?«

²³»Онај који је са мном умочио руку у зделу«, одговори Исус, »тај ће ме издати.«

²⁴Син човечији ће отићи као што је за њега написано, али тешко оном човеку који изда Сина човечијега: боље би му било да се није родио.«

²⁵А његов издајник Јуда упита: »Да нисам ја, Раби*?«

Исус му одговори: »Тако је као што кажеш.«

Господња вечера

(Марко 14,22-26; Лука 22,15-20;

1. Коринћанима 11,23-25)

²⁶Док су јели, Исус узе хлеб, благослови га и изломи, па даде ученицима, говорећи: »Узмите и једите — ово је моје тело.«

²⁷Онда узе чашу, захвали Богу и даде им је, говорећи: »Пијте из ње сви, ²⁸јер ово је моја крв, крв савеза*, која се пролива за многе, за опроштење греха. ²⁹Кажем вам: више нећу пити од овог рода лозиног до оног дана када ћу га с вами пити новог у Царству мoga Оца.«

³⁰Затим отпеваши хвалоспев па одоше на Маслинску гору.

Исус предсказује да ће га се Петар одрећи

(Марко 14,27-31; Лука 22,31-34; Јован 13,36-38)

³¹Тада им Исус рече: »Сви ћете се ноћас о мене саблазнити. Јер, записано је:

‘Ударићу пастира,
и овце из стада ће се раштркati.’*

³²Али, кад вакрснем, отићи ћу пред вама у Галилеју.«

³³А Петар му рече: »Ако се сви и саблазне о тебе, ја се никад нећу саблазнити!«

Раби То јест: Учителј

крв савеза У неким рукописима стоји: крв новог савеза

26,31 Захарија 13,7

³⁴»Истину ти кажем», рече му Исус, »још ноћас, пре него што се петао огласи, ти ћеш ме се три пута одрећи.«

³⁵Петар му рече: »Ако треба и да умрем с тобом, нећу те се одрећи.«

А тако рекоше сви ученици.

Исус се моли у Гетсиманији

(Марко 14,32-42; Лука 22,39-46)

³⁶Тада Исус оде са својим ученицима на место које се зове Гетсиманија па им рече: »Седите овде док ја одем онамо и помолим се.«

³⁷Онда са собом поведе Петра и оба Зеведејева сина. Обузеше га жалост и тескоба ³⁸па им рече: »Душа ми је насмрт жалосна. Останите овде и бдите са мном.«

³⁹Потом оде мало даље, паде ничице па поче да се моли говорећи: »Оче мој, ако је могуће, нека ме мимоиђе ова чаша. Али, нека не буде моја воља, него твоја.«

⁴⁰Тада се врати ученицима и нађе их како спавају.

»Тако«, рече Петру, »ни један сат нисте били у стању да пробдите са мном. ⁴¹Бдите и молите се, да не паднете у искушење. Дух је, додуше, вољан, али је тело слабо.«

⁴²Онда други пут оде и помоли се говорећи: »Оче мој, ако није могуће да ме мимоиђе ова чаша, да је не испијем, нека буде твоја воља.«

⁴³Затим се врати и опет их нађе како спавају — очи су им се склапале. ⁴⁴И он опет оде од њих и удаљи се па се трећи пут помоли, изговоривши исте речи.

⁴⁵Онда оде к ученицима и упита их: »Зар још спавате и одмарате се? Ево примакао се час кад ће Син човечији бити предат у руке грешника. ⁴⁶Устаните! Хајдемо! Ево мој издајник долази.«

Исус издан и ухваћен

(Марко 14,43-50; Лука 22,47-53; Јован 18,3-12)

⁴⁷И док је он још говорио, стиже Јуда, један од Дванаесторице, и с њим силна светина с мачевима и тольагама коју су послили првосвештеници и старешине народа.

⁴⁸А његов издајник је с њима договорио знак. »Кога пољубим — тај је«, рекао је. »Њега ухватите.«

⁴⁹И одмах приђе Исусу и рече: »Здраво, Раби*«, и пољуби га.

⁵⁰»Пријатељу«, рече му Исус, »зашто си дошао?«

Тада људи приђоше, пограбише Исуса и ухватише га.

⁵¹А један од оних који су били са Исусом посегну за својим мачем и исука га па удари првосвештениковог слугу и одсече му ухо.

⁵²Тада му Исус рече: »Врати свој мач на његово место, јер сви који се мача маше, од мача ће и погинути.⁵³Зар мислиш да не бих могао да замолим Оца да ми сад пошаље више од дванаест легија анђела?⁵⁴Али, како би се онда испунила Писма која кажу да мора да буде овако?«

⁵⁵Онда рече светини: »Изашли сте као неког разбојника да ме ухватите, с мачевима и тόлагама. Сваког дана сам седео у Храму и учио народ, и нисте ме ухватили.⁵⁶Али, све се ово дододило да се испуни оно што су написали пророци.«

Тада га сви ученици оставише и побегоше.

Исус пред Синедрионом

(Марко 14,53-65; Лука 22,54-55, 63-71;

Јован 18,13-14, 19-24)

⁵⁷Они који су ухватили Исуса, одведоше га првосвештенику Кајафи, код кога су се окупили учитељи закона и старешине.⁵⁸А Петар је на одстојању ишао за Исусом све до првосвештениковог дворишта па уђе унутра и седе са слугама да види шта ће се дододити.

⁵⁹А првосвештеници и цео Синедрион* почеше да траже неки лажан доказ против Исуса, да би могли да га погубе,⁶⁰али га не нађоше, иако је дошло много лажних сведока.

На крају дођоше двојица⁶¹ и рекоше: »Овај је рекао: 'Могу да порушим Божији Храм и да га поново саградим за три дана.'*«

⁶²Онда устаде првосвештеник и упита Исуса: »Зар нећеш ништа да одговориш? Шта то ови сведоче против тебе?«

⁶³Али, Исус је ћутао.

А првосвештеник му рече: »Заклињем те Богом живим, реци нам да ли си ты Христос*, Син Божији?«

Синедрион Или: Веће; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду.

^{26,61} Јован 2,19

Христос То јест: Месија

⁶⁴»Тако је како кажеш», рече Исус. »И кажем свима вама: од сада ћете видети Сина човечијега како седи Силноме здесна и долази на небеским облацима.«

⁶⁵Тада првосвештеник раздера своју одећу и рече: »Похулио је! Шта нам још требају сведоци! Ето, сад сте чули хулу!⁶⁶Шта мислите?«

А они одговорише: »Заслужио је смрт!«

⁶⁷Онда су га плјували у лице и ударали пе-сницама, а други су га шамарали,⁶⁸говоре-ћи: »Пророкуј нам, Христе! Ко те ударио?«

Петар се одриче Исуса

(Марко 14,66-72; Лука 22,56-62; Јован 18,15-18, 25-27)

⁶⁹А Петар је седео напољу, у дворишту.

Приђе му једна слушкиња и рече: »И ти си био са Исусом Галилејцем!«

⁷⁰Али, он то пред свима порече рекавши: »Не знам о чему говориш.«

⁷¹Кад је изашао у предворје, угледа га једна друга па рече онима који су онде стајали: »Овај је био са Исусом Назаре-ћанином!«

⁷²А Петар то опет порече, заклевши се: »Не познајем тог человека.«

⁷³Мало касније, они који су онде стајали приђоше Петру и рекоше: »Ти си заиста један од њих. Одаје те говор.«

⁷⁴А он поче на себе да призыва проклетства и да се заклиње: »Не познајем тог человека!«

Истог часа огласи се петао ⁷⁵Петар се сети речи које је Исус изрекао: »Пре него што се петао огласи, ти ћеш ме се три пута одрећи* па изађе напоље и горко заплака.

Јудина смрт

(Дела апостолска 1,18-19)

27Рано ујутро првосвештеници и старе-шине народа се договорише да Исуса убију.²Везаше га па га одведоше и предадо-ше намеснику Пилату.

³Кад је Јуда, који га је издао, видео да је Исус осуђен, покаја се и првосвештеницима и старешинама врати тридесет сребрњака,⁴говорећи: »Згрешо сам издавши невину крв.«

Они му рекоше: »Шта се то нас тиче? То је твоја ствар.«

⁵А он баци сребрњаке у Храм па оде и обеси се.

⁶Првосвештеници узеше сребрњаке, говорећи: »Није дозвољено да се овај новац стави у храмску ризницу јер је плата за крв.«

⁷Онда се договорише и тим новцем купише Грнчареву њиву, да буде гробље за странце. ⁸Зато се та њива све до дана данашњег зове Крвна њива. ⁹Тако се испунило оно што је речено преко пророка Јеремије: »Узеше тридесет сребрњака, цену процењенога, кога проценише синови Израелови, ¹⁰и дадоше их за Грнчареву њиву, као што ми је Господ заповедио.«*

Исус пред Пилатом

(Марко 15,2-5; Лука 23,3-5; Јован 18,33-38)

¹¹А Исус је стајао пред намесником, који га упита: »Јеси ли ти цар Јудеја?«

Исус му рече: »Тако је као што кажеш.«

¹²А док су га првосвештеници и старешине оптуживали, није ништа одговарао.

¹³Тада му Пилат рече: »Зар не чујеш шта све сведоче против тебе?«

¹⁴Али, Исус му не одговори ни једном речју па се намесник веома зачуди.

Исус осуђен на смрт

(Марко 15,2-5; Лука 23,13-25; Јован 18,39-19,16)

¹⁵А намесник је имао обичај да о празницима ослободи народу једног затвореника кога су хтели. ¹⁶Тада је онде био познати затвореник по имени Варава.

¹⁷Кад се народ окупио, Пилат их упита: »Кога хоћете да вам ослободим: Вараву или Исуса званог Христос*?«

¹⁸Знао је, наиме, да су Исуса предали из зависти.

¹⁹Док је Пилат седео на судијској столици, његова жена му поручи: »Окани се тог праведника јер сам данас у сну много због њега препатила!«

²⁰Али, првосвештеници и старешине наговорише народ да затраже Вараву, а да Исус буде погубљен.

²¹Намесник их упита: »Кога од ове двојице хоћете да вам ослободим?«

Они одговорише: »Вараву!«

²²А шта да урадим са Исусом званим Христос*?« упита их он.

А они сви рекоше: »Нека буде распет!«

²³»Какво је зло учинио?« упита их.

Али, они још гласније повикаше: »Нека буде распет!«

²⁴Пилат виде да ништа не помаже, него да настаје све већи метеж, па узе воде и пред народом опра руке, говорећи: »Нисам крив за крв овог човека — то је ваша ствар!«

²⁵А сав народ одврати: »Његова крв на нас и на нашу децу!«

²⁶Тада им Пилат ослободи Вараву, а Исуса избичева па га предаде да га распну.

Војници се ругају Исусу

(Марко 15,16-20; Јован 19,2-3)

²⁷Затим намесникови војници одведоше Исуса у преторијум* па око њега окупише целу чету. ²⁸Свакоше га и огрнуше скрлјетним плаштом. ²⁹Исплетоше венац од трња и ставише му га на главу, а у десну руку трску. Онда клекнуше пред њега па почеше да му се ругају, говорећи: »Здраво, царе Јудеја!«

³⁰Потом су га пљували и ударали трском по глави. ³¹А кад су престали да му се ругају, скинуше плашт с њега и обукоше му његову одећу па га одведоше да га распну.

Распеће

(Марко 15,21-32; Лука 23,26-43; Јован 19,17-27)

³²Кад су излазили, наиђоше на једног човека из Кирине који се звао Симон и натераше га да носи Исусов крст. ³³Кад су стигли на место које се зове Голгота — што значи »Лобањско место« — ³⁴дадоше Исусу да пије вино помешано са жучи. Али, кад га је окусио, не хтеде да га пије. ³⁵А они га распеше па разделише његову одећу бацањем коцке. ³⁶Онда седоше онде да га чувају.

³⁷А изнад главе му ставише написану његову крвицу: ОВО ЈЕ ИСУС, ЦАР ЈУДЕЈА.

³⁸Тада с њим распеше и два разбојника — једног с његове десне, а другог с леве стране.

³⁹А пролазници су га вређали. Махали су главама ⁴⁰и говорили: »Спаси самог себе, ти

који рушиш Храм и градиш га за три дана!
Сиђи са крста ако си Син Божији!«

⁴¹Слично су му се ругали и првосвештеници, заједно са учитељима закона и старешинама, говорећи: ⁴²»Друге је спасао, а себе не може да спасе! Он је цар Израела — нека сада сиђе с крста па ћемо му поворовати. ⁴³Узда се у Бога, па нека га он сада избави ако га жели. Јер, говорио је: ‘Ја сам Син Божији.’«

⁴⁴А тако су га вређали и разбојници који су с њим били распети.

Исусова смрт

(Марко 15,33-41; Лука 23,44-49; Јован 19,28-30)

⁴⁵А од поднева до три сата^{*} завлада тама по целој земљи. ⁴⁶Око три сата^{*} Исус повикује свеглас: »Ели, Ели, лама сабахтани?« — што значи »Боже мој, Боже мој, зашто си ме оставио?«*

⁴⁷Чули су то неки који су онде стајали па рекоше: »Зове Илију!«

⁴⁸А један од њих сместа отрча, узе сунђер, натопи га сирћетом, натаче на трску па даде Исусу да пије.

⁴⁹»Остави га», рекоше остали, »да видимо да ли ће доћи Илија да га спасе.«

⁵⁰А Исус опет из свегласа повикује и издахну.

⁵¹Тада се завеса у Храму расцепи надвоје, од врха до дна. Земља се затресе и стене попуцаше. ⁵²Гробови се отворише и вакрснуше тела многих умрлих светаца. ⁵³Они изађоше из гробова, а после Исусовог вакрсења одоше у свети град и показаше се многима.

⁵⁴Капетан и они који су с њим чували Исуса видеше земљотрес и све што се дододило па се веома уплашише и рекоше: »Овај је заиста био Син Божији!«

⁵⁵А онде су биле, и све то издалека посматрале, и многе жене које су Исуса пратиле од Галилеје и служиле му. ⁵⁶Међу њима су биле Марија Магдалина, Марија мајка Јакова и Јосифа, и мајка Зеведејевих синова.

27,43 Јован 5,18; 10,36; 19,7

од ... сата Дословно: од шестог до деветог часа

Око три сата Дословно: Око деветог часа

27,46 Псалми 22,1

Исусова сахрана

(Марко 15,42-47; Лука 23,50-56; Јован 19,38-42)

⁵⁷Кад је пало вече, дође човек по имену Јосиф, богаташ из Аритамеје, који је и сам био Исусов ученик. ⁵⁸Он оде к Пилату и затражи Исусово тело, а Пилат нареди да му се тело преда. ⁵⁹Јосиф узе тело, уви га у чисто платно ⁶⁰па га положи у свој нови гроб који је усекао у стени. Онда на улаз у гроб навала велик камен и оде. ⁶¹А Марија Магдалина и друга Марија седоше преко пута гроба.

Стража код гроба

⁶²Сутрадан, то јест дан после Припреме, првосвештеници и фарисеји дођоше к Пилату ⁶³и рекоше: »Господару, сетили смо се да је онај варалица за живота говорио: ‘Вакрснућу после три дана.’* ⁶⁴Зато нареди да се гроб осигура до трећег дана, да не би његови ученици дошли и укради тело па рекли народу: ‘Устао је из мртвих!’ Тако би та последња превара била гора од прве.«

⁶⁵А Пилат им рече: »Ево вам страже па идите и осигурајте како знате.«

⁶⁶И они одоше и осигураше гроб запечативши камен и поставивши стражу.

Вакрсење

(Марко 16,1-8; Лука 24,1-12; Јован 20,1-10)

28После суботе, у зору првог дана седмице, дођоше Марија Магдалина и друга Марија да погледају гроб.

²Уто настаде велик земљотрес јер се Господњи анђео спусти са неба, приђе гробу, одвала камен и седе на њега. ³Лице му је било као муња, а одећа бела као снег. ⁴Чувари задрхташе од страха и обамреле.

⁵А анђео проговори и рече женама: »Ви се не бојте. Знам да тражите Исуса, који је распет. ⁶Он није овде — вакрсао је, баш као што је и рекао. Дођите и погледајте место где је лежао, ⁷а онда брзо идите и кажите његовим ученицима: ‘Устао је из мртвих и ево иде пред вами у Галилеју. Онде ћете га видети.’ Ето, то сам имао да вам кажем.*«

⁸И оне брзо одоше са гроба и са страхом и великим радошћу отрчаше да јаве његовим ученицима.

27,63 Матеј 12,40; 16,21; 17,23; 20,19

Ето ... кажем. Дословно: Ето, рекох вам.

⁹Уто их сусрете Исус па им рече:
»Здраво.«

А оне му приђоше, обујмише му ноге и поклонише му се.

¹⁰Тада им Исус рече: »Не бојте се. Идите и јавите мојој браћи да иду у Галилеју. Онде ће ме видети.«

Извештај стражара

¹¹И док су оне ишли, неки од стражара одошле у град и обавестише првосвештенике о свему што се дододило. ¹²А ови се састадоше са старешинама и договорише се да војницима дају много новца.

¹³Рекоше им: »Кажите: ‘Његови ученици су дошли ноћу и украдли га док смо ми спавали.’ ¹⁴А ако за то чује намесник, ми ћемо га убедити и сачувати вас од невоље.«

¹⁵И ови узеше новац и учинише како су их научили. Тако ова прича кружи међу Јудејима све до дана данашњег.

Послање апостола

(Марко 16,14-18; Лука 24,36-49; Јован 20,19-23;
Дела апостолска 1,6-8)

¹⁶А једанаесторица ученика одошле у Галилеју, на гору на коју им је Исус рекао да иду. ¹⁷Кад су га угледали, поклонише му се. Али, неки су сумњали.

¹⁸Тада им Исус приђе и рече: »Дата ми је сва власт на небу и на земљи. ¹⁹Зато идите и све народе учините мојим ученицима, крстећи их у име Оца и Сина и Светога Духа, ²⁰учећи их да се држе свега што сам вам заповедио. И ево, ја сам с вами сваког дана, све до kraja света.«

Еванђеље по Марку

Јован Крститељ припрема пут

(Матеј 3,1-12; Лука 3,1-9, 15-17; Јован 1,19-28)

1 Почетак еванђеља* о Исусу Христу, Сину Божијем*.

2 Као што пише код пророка Исаије —

»Ево, шаљем свога гласника испред тебе,
који ће ти припремити пут«*;

3 »глас онога који виче у пустињи:
‘Припремите пут Господњи,
поравнајте му стазе!»* —

4 појавио се Јован, крштавајући у пустињи и проповедајући покајничко крштење за опроштење греха. **5** Долазила му је цела Јудеја и сви Јерусалимљани и признавали* своје грехе, а он их је крштавао у реци Јордану. **6** Јован је носио одећу од камиље длаке и кожни појас око бокова, а јео је скакавце и дивљи мед.

7 Проповедао је говорећи: »За мном долази један моћнији од мене — ја нисам достојан ни да се сагнем и да одвежем ремење на његовој обући. **8** Ја сам вас крстио водом*, а он ће вас крстити Светим Духом.«

Исусово крштење

(Матеј 3,13-17; Лука 3,21-22)

9 У то време дође Исус из Назарета у Галилеји и Јован га крсти у Јордану. **10** А кад је излазио из воде, виде растворена небеса и Духа како као голуб силази на њега.

11 А са небеса се зачу глас: »Ти си мој љубљени Син! Ти си по мојој вољи!«

еванђеља Или: радосне вести

Сину Божјем У неким рукописима не стоји: Сину Божјем

1,2 Малахија 3,1

1,3 Исаја 40,3

признавали Или: исповедали водом Или: у води

Сатана искушава Исуса

(Матеј 4,1-11; Лука 4,1-13)

12 И одмах га Дух посла у пустињу, **13** где је био четрдесет дана, а Сатана га је искушавао. Био је са дивљим животињама, а анђели су му служили.

Исус почиње да проповеда

(Матеј 4,12-17; Лука 4,14-15)

14 Након што је Јован бачен у тамницу, Исус оде у Галилеју. Проповедао је Божије еванђеље* **15** и говорио: »Дошао је час! Приближило се Божије царство! Покажте се и поверијте у еванђеље!*!«

Први ученици

(Матеј 4,18-22; Лука 5,1-11)

16 Док је пролазио поред Галилејског мора, виде Симона и Симоновог брата Андреју како бацају мреже у море јер су били рибари.

17 »Пођите за мном*, рече им, »и учинићу вас рибарима људи.«

18 И они одмах оставише мреже и пођоше за њим.

19 А кад је отишао мало даље, виде Јакова Зеведејевог и његовог брата Јована како у чамцу крпе мреже. **20** Он их одмах позва, а они оставише у чамцу свог оца Зеведеја с најамницима и пођоше за њим.

Излечење опседнутога

(Лука 4,31-37)

21 Кад су дошли у Кафарнаум, Исус одмах у суботу уђе у синагогу и поче да учи народ.

22 Они се задивише његовом учењу јер их је учио као онај који има власт, а не као учитељи закона.

Божје еванђеље Или: Божју радосну вест
еванђеље Или: радосну вест

²³Тада у њиховој синагоги повика један човек који је био опседнут нечистим духом: ²⁴»Шта ми имамо с тобом, Исусе Назарећанине? Јеси ли дошао да нас унишиш? Знам ко си — Светац Божији!«

²⁵А Исус му запрети: »Умукни и изађи из њега!«

²⁶И нечисти дух жестоко пропресе човека и, вичући из свег гласа, изађе из њега.

²⁷Сви се веома зачудише па почеше да питају један другог: »Шта је ово? Ново учење, и то с влашћу? Он чак и нечистим духовима заповеда и они му се покоравају!«

²⁸И глас о њему одмах се пронесе по целом галилејском крају.

Излечење многих

(Матеј 8,14-17; Лука 4,38-44)

²⁹Чим су изашли из синагоге, одоше с Јаковом и Јованом у Симонову и Андрејину кућу. ³⁰А Симонова ташта је лежала у гроздици па Исусу одмах рекоше за њу.

³¹Он јој приђе, узе је за руку и подиже је. И гроздица је остави па она поче да их служи.

³²Те вечери, кад је сунце зашло, донеше му све болесне и опседнуте демонима. ³³Цео град се окупи пред вратима, ³⁴а он излечи многе који су боловали од разних болести. Истера и многе демоне, али им не даде да говоре јер су знали ко је.

³⁵Рано ујутро, док је још био мрак, Исус устаде, изађе и оде на једно пусто место, и онде се молио.

³⁶А Симон и остали с њим га потражише ³⁷па кад су га нашли, рекоше му: »Сви те траже!«

³⁸А он им рече: »Хајдемо негде другде — у оближња села — да и онде проповедам јер сам ради тога дошао.«

³⁹И тако је ишао по целој Галилеји, проповедао у тамошњим синагогама и истеривао демоне.

Очишћење губавца

(Матеј 8,1-4; Лука 5,12-16)

⁴⁰А један губавац* дође к Исусу и поче на коленима да га преклиње: »Ако хоћеш, можеш да ме очистиш!«

губавац Реч 'губавац' односи се на оболелог од било које заразне кожне болести, а не само од губе.

⁴¹Исус се сажали, пружи руку, дотаче га и рече: »Хоћу! Буди чист!«

⁴²И губа* одмах нестаде с њега и он се очисти.

⁴³Исус га одмах отпусти, строго га опоменувши: ⁴⁴»Пази да ником ништа не причаш, него иди и покажи се свештенику па принеси за своје очишћење оно што је Мојсије одредио — за сведочанство њима.«

⁴⁵Али овај, чим је изашао, поче навелико да прича и да разглашава шта се дододило па Исус више није могао јавно да уђе у град, него је боравио на пустим местима. А људи су му ипак долазили са свих страна.

Излечење одузетога

(Матеј 9,1-8; Лука 5,17-26)

²Неколико дана касније, кад је Исус опет ушао у Кафарнаум, прочуло се у чијој је кући ³па се толико људи окупило да није било места чак ни пред вратима. А он им је проповедао Реч.

³Тада неки дођоше носећи му једног одузетога; носила су га четворица. ⁴Али, пошто од народа нису могли да му га прinesу, направише отвор на крову изнад места где је био Исус па кад су прокопали кроз њега, спустише простируку на којој је одузети лежао.

⁵Кад је Исус видео њихову веру, рече одузетоме: »Синко, оправштају ти се греси.«

⁶А онде је седело неколико учитеља закона и мислило у себи: ⁷»Шта то овај говори? Хули! Ко, осим јединога Бога, може да оправшта грехе?«

⁸Исус одмах својим духом проникну да тако мисле па им рече: »Зашто тако мислите у свом срцу? ⁹Шта је лакше? Рећи одузетоме: 'Оправштају ти се греси' или рећи: 'Устани, узми своју простируку и ходај'? ¹⁰Али, да знate да Син човечији има власт на земљи да оправшта грехе...« Оnda рече одузетоме: ¹¹»Теби говорим! Устани, узми своју простируку и иди кући.«

¹²И човек устаде, одмах узе простируку и свима наочиглед изађе напоље.

А сви се задивише и почеше да славе Бога, говорећи: »Тако нешто још никад нисмо видели!«

губа Реч 'губа' односи се на било коју заразну кожну болест, а не само на губу.

Исус позива Левија

(Матеј 9,9-13; Лука 5,27-32)

¹³Потом Исус опет изађе на море, а сав народ му је долазио и он их је учио. ¹⁴А док је пролазио, виде Левија Алфејевог како седи на царинарници па му рече: »Пођи за мном.«

И он устаде и пође за њим.

¹⁵Док је Исус обедовао у Левијевој кући, и многи цариници и грешници су обедовали с њим и с његовим ученицима јер је било много оних који су пошли за њим.

¹⁶Кад су неки учитељи закона, фарисеји, видели да једе са грешницима и цариницима, упиташе његове ученике: »Зашто он једе са цариницима и грешницима?«

¹⁷А Исус је то чуо па им рече: »Није здравима потребан лекар, већ болеснима. Ја нисам дошао да позовем праведнике, него грешнике.«

Пост

(Матеј 9,14-17; Лука 5,33-39)

¹⁸А Јованови ученици и фарисеји су постили. Неки дођоше и упиташе Исуса: »Како то да Јованови ученици и фарисејски ученици посте, а твоји ученици не посте?«

¹⁹А Исус им рече: »Могу ли сватови да посте док је младожења с њима? Све док је младожења с њима, они не могу да посте.

²⁰Али, доћи ће време када ће им отети младожењу, и тада ће постити.

²¹Нико не пришива закрпу од сировог сукна на стари оргтач. Ако то уради, нова закрпа ће се отргнути од старе одеће и рупа ће постати још већа. ²²И нико не сипа ново вино у старе мешине. Ако то учини, вино ће поцепати мешине па ће и вино и мешине пропасти. Него, ново вино у нове мешине.«

Господар суботе

(Матеј 12,1-8; Лука 6,1-5)

²³Кад је једне суботе Исус пролазио кроз житна поља, његови ученици почеше уз пут да кидају класове.

²⁴Тада му фарисеји рекоше: »Види, чине оно што не сме да се чини у суботу?«

²⁵»Зар нисте никад читали«, упита их он, »шта је Давид из нужде учинио кад су он и његови пратиоци огладнели? ²⁶Ушао је у Божији дом — тада је Авијатар био првосветник — и јео посвећене хлебове, које не

сме да једе нико осим свештеника, и дао и својим пратиоцима?«

²⁷Онда им рече: »Субота је створена ради человека, а не човек ради суботе. ²⁸Тако је Син човечији господар и суботе.«

Излечење човека са осушеном руком

(Матеј 12,9-14; Лука 6,6-11)

²⁹Кад је Исус опет ушао у синагогу, онде је био један човек са осушеном руком. ²А они су будно пазили на Исуса да виде да ли ће га излечити у суботу, како би могли да га оптуже.

³»Стани у средину«, рече Исус човеку са осушеном руком ⁴па упита остале: »Да ли суботом сме да се чини добро или зло, да се живот спасе или убије?«

Али, они су ћутали.

⁵Он их гневно погледа, потресен због окорелости њихових срца, па рече човеку: »Испружи руку.«

И овај је испружи и рука му постаде савим здрава.

⁶Тада фарисеји изађоше и одмах са иродовцима почеше да се договарају против Исуса — како да га убију.

Народ хрли за Исусом

Исус се са ученицима повуче на море, а за њим пође силно мноштво из Галилеје и Јудеје, ⁸из Јерусалима и Идумеје, с оне стране Јордана и из околине Тира и Сидона. Пошто су чули шта је чинио, силно мноштво дође к њему. ⁹Тада он рече ученицима да му припреме чамац да га народ не би згњецио, ¹⁰јер је многе излечио па су се болесни гурали према њему да га дотакну.

¹¹Кад би га нечисти духови угледали, падали би пред њим и викали: »Ти си Син Божији!«

¹²А он их је строго опомињао да не обзнађују ко је.

Избор Дванаесторице

(Матеј 10,1-4; Лука 6,12-16)

¹³Потом се попе на гору и позва оне које је хтео, и они дођоше к њему. ¹⁴Одређи дванаесторицу — који се још зову и апостоли* — да буду с њим, да их шаље да

који ... апостоли У неким рукописима не стоји: који се још зову и апостоли

проповедају ¹⁵и да имају власт да истерују демоне. ¹⁶А одредио је ову дванаесторицу: Симона, кога назва Петар, ¹⁷Јакова Зеведејевог и Јована, Јаковљевог брата, које назва Воаниргес, то јест Синови грома, ¹⁸затим Андреју, Филипа, Вартоломеја, Матеја, Тому, Јакова Алфејевог, Тадеја, Симона Кананеја ¹⁹и Јуду Искариотског, који га је издао.

Исус и Веелзевул

(Матеј 12,22-32; Лука 11,14-23; 12,10)

²⁰Онда уђе у једну кућу, а толико се народа опет окупи да нису могли чак ни хлеб да поједу. ²¹Кад су за то чули његови, пођоше да га обуздају јер се говорило да није при себи.

²²А учитељи закона који су дошли из Јерусалима говорили су: »Опседнут је Веелзевулом*. Он помоћу демонског владара изгони демоне.«

²³Исус их позва к себи и поче да им говори у причама: »Како може Сатана да изгони Сатану? ²⁴Ако је неко царство против себе подељено, то царство не може да опстане. ²⁵И ако је неки дом против себе подељен, тај дом не може да опстане. ²⁶Па ако је Сатана устао против самога себе и поделио се, он не може да опстане, него му је дошао крај.

²⁷Нико не може да уђе у кућу јаког человека и однесе му имовину ако га прво не веже. Тек тада може да му опљачка кућу.

²⁸Истину вам кажем: људима ће бити опроштени сви греси и хуле, ма колико хулили. ²⁹Али, ко похули на Светога Духа, неће му бити опроштено довека, него је крив за вечни грех.«

³⁰То рече јер су говорили: »Опседнут је нечистим духом.«

Исусова мајка и браћа

(Матеј 12,46-50; Лука 8,19-21)

³¹Уто стигоше Исусова мајка и његова браћа. Стојећи напољу, послаше неког к њему да га позове.

³²А око њега је седео народ па му рекоше: »Ено те напољу траже твоја мајка и твоја браћа.«

³³Тада их Исус упита: »Ко су моја мајка и моја браћа?«

³⁴Онда погледа оне који су седели у кругу око њега и рече: »Ево моје мајке и моје браће! ³⁵Ко год извршава Божију вољу, тај је мој брат, и сестра, и мајка.«

Прича о сејачу

(Матеј 13,1-9; Лука 8,4-8)

4Исус опет поче да учи народ поред мора. Око њега се окупио силан народ па он уђе у чамац на мору и седе, а сав народ је био на обали мора. ²И много чему их је учио у причама.

А док их је учио, рече: ³»Слушајте! Изашао сејач да сеје. ⁴И док је сејао, нешто семена паде крај пута и птице га позобаше. ⁵Друго паде на каменито тле, где није било много земље, и одмах исклија јер земља није била дубока. ⁶А кад је изашло сунце, изгоре и осуши се јер није имало корена. ⁷Треће семе паде у трње, а трње нарасте и угруши га па семе не даде плода. ⁸Четврто паде на добро тле и даде плод који је напредовао и растао и донео тридесетоструку, шездесетоструку и стоструку.«

⁹И још рече: »Ко има уши да чује, нека чује.«

Сврха прича

(Матеј 13,10-17; Лука 8,9-10)

¹⁰А кад је био сам, они око њега и Дванаесторица упиташе га о причама.

¹¹»Вама је дата тајна Божијег царства«, одговори им он, »а онима напољу све се казује у причама, ¹²да

‘гледају и гледају, али да не виде,
и да слушају и слушају, али да не
разумеју.

Иначе би се обратили
и било би им опроштено.*«

Објашњење приче о сејачу

(Матеј 13,18-23; Лука 8,11-15)

¹³Онда их упита: »Зар не разумете ову причу? Како ћете онда схватити било коју причу?«

¹⁴Сејач сеје Реч. ¹⁵Неки људи су као семе крај пута где је Реч посејана. Кад је чују, одмах долази Сатана и узима у њих посејану Реч. ¹⁶Други су као семе посејано на камени-том тлу. Кад чују Реч, одмах је с радошћу

прихвате,¹⁷али пошто у себи немају корена, непостојани су па кад због Речи наступе невоље или прогони, одмах се саблазне.¹⁸Трећи су као семе посејано у трње. То су они који чују Реч,¹⁹али наиђу бриге овога живота, заводљивост богатства и жудња за другим стварима, и угуше Реч па буде бесплодна.²⁰Неки су као семе посејано на доброј земљи. То су они који чују Реч, прихвате је и донесу плод — тридесетострук, шездесетострук и стострук.«

Светиљка

(Лука 8,16-18)

²¹Онда им рече: »Да ли се светиљка уноси да би се ставила под зделу или под постельју, или да би се ставила на свећњак?²²Јер, што год је тајно, биће разоткривено, и што год је скривено, изаћи ће на видело.²³Ко има уши да чује, нека чује.«

²⁴И још им рече: »Пазите шта слушате. Каквом мером мерите, таквом ће се и вами мерити и још ће вам се додати.²⁵Ко има, даће му се; а ко нема, узеће му се и оно што има.«

Прича о семену

²⁶Онда рече: »Божије царство је овакво: човек баци семе на земљу²⁷па било да спава или устаје, ноћу и дању, семе клија и расте, а он ни не зна како.²⁸Земља сама од себе доноси плодове: прво стабљику, затим клас и на крају много зрна у класу.²⁹Кад сазри, човек одмах узима срп^{*} јер је дошло време за жетву.«

Прича о зрну горушице

(Матеј 13,31-35; Лука 13,18-19)

³⁰»Са чим да упоредимо Божије царство?« упита их он. »Или, којом причом да га објаснимо? ³¹Оно је као зрно горушице — најмање од свег семења на земљи.³²Али, кад се посеје, израсте и буде веће од свег поврћа па развије толико велике грane да и птице небеске могу да се гнезде у његовом хладу.«

³³И многим таквим причама им је говорио Реч, колико су већ били у стању да слушају,³⁴и без прича им ништа није

узима срп Дословно: шаље срп

говорио. А кад је био насамо са својим ученицима, онда им је све објашњавао.

Исус стишава олују

(Матеј 8,23-27; Лука 8,22-2)

³⁵Увече тог дана Исус им рече: »Пређимо на другу страну.«

³⁶И они оставише народ и повезоше Исуса, тако како је био, чамцем. А пратили су га и други чамци.

³⁷У то настаде жестока олуја. Таласи су се преливали преко чамца, толико да се готово напунио водом.³⁸А Исус је на крми спавао на узглављу.

Тада га они пробудише и упиташе: »Учитељу, зар те није брига што ћемо да изгинемо?«

³⁹А он устаде, запрети ветру и рече мору: »Утихни! Умукни!«

И ветар утихну и настаде велика тишина.

⁴⁰Онда им рече: »Зашто сте тако плашљиви? Како немате вере?«

⁴¹А њих обузе силан страх па упиташе један другог: »Ко је овај да му се и ветар и море покоравају?«

Излечење опседнутога из Герасе

(Матеј 8,28-34; Лука 8,26-39)

⁵Потом стигоше на другу страну мора, у Герасински крај.²Кад је Исус изашао из чамца, одмах му у сусрет, из гробова, дође човек опседнут нечистим духом.³Живео је по гробовима и нико га више ни ланцима није могао везати.⁴Често су му, наиме, ноге и руке везивали ланцима, али он би ланце раскидао, а окове на ногама ломио, и нико није био довољно снажан да га укроти.⁵Стално је, и ноћу и дању, по гробовима и брдима викао и ударао се камењем.

⁶Кад је издалека угледао Исуса, он притрча и поклони му се⁷ па из свег гласа повика »Шта ја имам с тобом, Исусе, Сине Бога Свевишњега? Заклињем те Богом да ме не мучиш!«

⁸Јер, Исус му је био рекао: »Нечисти душе, изаћи из овог человека!«

⁹Затим га упита: »Како се зовеш?«

А он му рече: »Зову ме Легион јер нас је много.«

¹⁰И упорно је преклињао Исуса да их не отера из тог краја.

¹¹А на падини брда пасло је велико крдо свиња ¹²па нечисти духови замолише Исуса: »Пошаљи нас међу оне свиње, да у њих уђемо.«

¹³И он им допусти, па нечисти духови изађоше из човека и уђоше у свиње. Нато се цело крдо — око две хиљаде свиња — сјури низ стрмину и подави у мору. ¹⁴А свињари побегаше и пронеше глас о томе по граду и по селима па људи дођоше да виде шта се то дододило. ¹⁵Кад су стигли к Исусу, угледаше опседнутога — седео је обучен и при здравој памети, он који је био опседнут Легионом — и уплашише се. ¹⁶А очевици им испричаше шта се дододило са опседнутим и са свињама ¹⁷па они почеше да преклињу Исуса да оде из њиховог краја.

¹⁸Кад је Исус улазио у чамац, опседнути га замоли да пође с њим, ¹⁹али Исус му не допусти, него му рече: »Врати се кући, својима, и испричај колико је Господ за тебе учинио и како ти се смишовао.«

²⁰И овај оде и поче да прича по Декапољу колико је Исус за њега учинио. И сви су се дивили.

Јаирова кћи и жена која је дотакла Исусов ограч

(Матеј 9,18-26; Лука 8,40-56)

²¹Кад је Исус опет прешао на другу страну, око њега се окупи силен народ.

И док је он још био поред мора, ²²дође старешина синагоге по имену Јаир и, кад га виде, паде му пред ноге, ²³усрдно га преклињући: »Кћи ми је на самрти. Дођи и положи руке на њу, да оздрави и да поживи.«

²⁴И Исус пође с њим, а за њим и онај силен народ, који поче да се гура око њега.

²⁵А била је онде и једна жена која је дванаест година патила од крварења. ²⁶Веома се напатила по многим лекарима и потрошила све што је имала, а ништа јој није помогло, него јој је било још горе. ²⁷Кад је чула о Исусу, приђе му између народа с леђа и дотаче његов ограч, ²⁸јер је мислила: »Ако само његову одећу дотакнем, оздравићу.« ²⁹И извор њеног крварења одмах пресахну, а она осети у телу да је излечена од своје болести.

³⁰Исус одмах примети да је из њега изашла сила па се окрену народу и упита: »Ко ми је то дотакао одећу?«

³¹»Видиш како се народ гура око тебе, рекоше му ученици, »а ти питаши: 'Ко ме је то дотакао'!«

³²А он погледа унаоколо да види ко је то учнико. ³³Тада она жена, дрхтећи од страха и свесна шта јој се дододило, приђе, паде пред њим ничице и исприча му све како је било.

³⁴»Кћери«, рече јој он, »твоја вера те је излечила. Иди у миру и буди здрава од своје болести.«

³⁵Док је он то говорио, дођоше неки из дома старешине синагоге и рекоше: »Кћи ти је умрла. Зашто још мучиш учитеља?«

³⁶А Исус, не обазишући се на њихове речи, рече старешини синагоге: »Не бој се. Само веруј.«

³⁷И ником, осим Петру, Јакову и његовом брату Јовану, не даде да га прати.

³⁸Кад су стигли до старешинине куће, он виде пометњу и људе како гласно плачу и наричу ³⁹па уђе и рече им: »Чему ова пометња и плакање? Дете није умрло, него спава.«

⁴⁰А они су му се подсмевали. Он их све избаци напоље па са собом поведе дететовог оца и мајку и своје пратиоце и уђе онамо где је било дете.

⁴¹Онда ухвати дете за руку и рече: »Талита кум!« — што значи »Девојчице, теби говорим, устани!«

⁴²И девојчица одмах устаде и поче да хода — било јој је дванаест година — а они се запрепостише од чуда. ⁴³Тада им Исус строго заповеди да за то нико не сме да сазна па им рече да јој дају да једе.

Пророк у завичају

(Матеј 13,53-58; Лука 4,16-30)

Потом Исус оде оданде и дође у свој **6**завичај, а с њим дођоше и његови ученици. ²Кад је дошла субота, он поче да учи народ у синагоги, и многи који су га слушали задивише се.

»Одакле овоме ово?« питали су. »И каква му је то мудрост дата да таква чуда чини својим рукама? ³Зар он није дрводеља, Маријин син, а Јаковљев, Јосијин, Јудин и Симонов брат? Зар нису његове сестре овде с нама?«

И саблазнише се о њега.

⁴Тада им Исус рече: »Пророк је без части само у свом завичају, међу својом родбином и у свом дому.«

⁵И није онде могао да учини ниједно чудо, осим што је на неколико болесних положио руке и излечио их. ⁶И чудио се њиховој невери.

Послање Дванаесторице

(Матеј 10,1, 5-15; Лука 9,1-6)

Потом је ишао по околним селима и учио народ. ⁷Позва к себи Дванаесторицу и послала их двојицу по двојицу. Даде им власт над нечистим духовима ⁸и нареди им да на пут не носе ништа осим штапа — ни хлеб, ни торбу, ни новац у појасу — ⁹него да обују сандале и обуку само једну кошуљу, а не две.

¹⁰»У који год дом уђете«, рече им, »останите у њему све док оданде не одете. ¹¹А ако вас негде не приме и не саслушају, отиђите оданде и отресите прашину са својих ногу, као сведочанство против њих.«

¹²И они одоше па су проповедали да људи треба да се покају. ¹³Истераше многе демоне и многе болесне излечише мажући их уљем.

Смрт Јована Крститеља

(Матеј 14,1-12; Лука 9,7-9)

¹⁴А за то је чуо и краљ Ирод јер је Исусово име постало познато.

Једни су говорили:^{*} »Јован Крститељ је устао из мртвих и зато у њему делују чудесне силе.«

¹⁵Други рекоше: »То је Илија.«

А трећи: »Он је пророк какви су били стари пророци.^{*}«

¹⁶Кад је Ирод то чуо, рече: »Онај коме сам одсекао главу, Јован, то је он ваксрао!«

¹⁷Јер, Ирод је био послao да се Јован ухвати и баци у тамницу — због Иродијаде, жене свога брата Филипа, којом се оженио.

¹⁸Јован је говорио Ироду: »Не смеш да имаш жену свога брата«, ¹⁹па је Иродијада замрзела Јована. Желела је да га убије, али није могла, ²⁰јер се Ирод плашио Јована и шtitio га пошто је знао да је праведан и свет човек.

познато. Једни су говорили У неким раним рукописима стоји: познато па је говорио:
пророк ... пророци Дословно: пророк као један од пророка.

Кад год би слушао Јована, био би веома забуњен, али га је ипак радо слушао.

²¹А повољна прилика се указала кад је Ирод за свој рођендан приредио гозбу за своје високе службенике, војне заповеднике и галилејске прваке. ²²Кад је ушла Иродијадина кћи и заиграла, то се веома свидело Ироду и његовим гостима.

»Затражи од мене што год зажелиш, и даћу ти«, рече краљ девојци ²³и закле јој се: »Даћу ти што год затражиш до половине мoga краљевства.«

²⁴А она изађе и упита мајку: »Шта да затражим?«

А ова рече: »Главу Јована Крститеља.«

²⁵Девојка одмах пожури краљу и затражи: »Хоћу да ми сместа на тањиру даш главу Јована Крститеља!«

²⁶А краљ се ражалости, али због заклетве и због гостију не одби да јој испуни захтев, ²⁷него одмах послала целата с наредбом да донесе Јованову главу. И овај оде, одруби му главу у тамници ²⁸и донесе је на тањиру па је даде девојци, а девојка својој мајци.

²⁹Кад су то чули Јованови ученици, дођоше и узеше његово тело па га положише у гроб.

Исус храни пет хиљада људи

(Матеј 14,13-21; Лука 9,10-17; Јован 6,1-14)

³⁰Апостоли се окупише око Исуса и известише га о свему што су учинили и о чему су учили народ.

³¹»Идите на неко пусто место, сами, па се мало одморите«, рече им он јер је толико људи долазило и одлазило да нису стизали ни да једу.

³²Тако они сами кренуше чамцем на једно пусто место. ³³Али, многи их видеше како одлазе и препознаше их па из свих градова пожурише пешице и стигоше пре њих.

³⁴Кад је Исус изашао из чамца, угледа силен народ и сажали се на њих јер су били као овце без пастира па поче много чему да их учи.

³⁵Већ је било прилично касно па ученици приђоше Исусу и рекоше: »Ово је пусто место, а већ је и касно. ³⁶Отпусти их, нека оду у околне засеoke и села и купе себи нешто за јело.«

³⁷А Исус им рече: »Ви им дајте да једу.«

»Зар да идемо да купимо хлеба за двеста динара*«, упиташе они, »па да им дамо да једу?«

³⁸»Колико хлебова имате?« упита их он.
»Идите и погледајте.«

Кад су сазнали, рекоше: »Пет, и две рибе.«

³⁹Он им тада нареди да сви, у групама, поседају по зеленој трави. ⁴⁰И они поседаше у групама од по стотину и од по педесет.

⁴¹А он узе оних пет хлебова и две рибе, диже поглед ка небу и захвали Богу. Потом изломи хлебове па даде својим ученицима да ставе пред људе. Тако свима раздели и оне две рибе. ⁴²И сви су јели и најели се. ⁴³Преосталих комадића хлеба и рибе накупише дванаест пуних корпи. ⁴⁴А јело је пет хиљада мушкараца.

⁴⁵Исус одмах натера своје ученике да уђу у чамац и да пред њим крену на другу страну, према Витсаиди, док он отпусти народ. ⁴⁶А кад их је отпустио, оде на гору да се помоли.

Исус хода по води

(Матеј 14,22-33; Јован 6,15-21)

⁴⁷Кад је пало вече, чамац је био насрд мора, а Исус сам на копну. ⁴⁸Он виде како се муче веслајући јер су имали противан ветар, па око три сата ноћу* дође до њих ходајући по мору и хтеде да их заобиђе. ⁴⁹А кад су га они угледали како хода по мору, помислише да је утвара па почеше да вичу. ⁵⁰Јер, сви су га видели и препали се.

А он их одмах ослови и рече: »Само храбро! Ја сам! Не бојте се!«

⁵¹Онда уђе к њима у чамац и ветар утихну. А они се запањише, ⁵²јер нису разумели оно са хлебовима, пошто им је срце било окорело.

Излечење болесних у Генисарету

(Матеј 14,34-36)

⁵³Кад су допловили до обале, стигоше у Генисарет и пристадоше. ⁵⁴И чим су изашли из чамца, људи одмах препознаше Исуса ⁵⁵па се растрчаше по целом том крају и на простирикама почеше да доносе болесне онамо где су чули да је Исус. ⁵⁶И кад год је ишао — у села, градове или засеоке —

двеста динара Један динар је имао вредност једне наднице.

око три сата ноћу Дословно: око четврте ноћне страже

стављали су болесне на тргове и преклињали га да им допусти да дотакну бар скотове његовог огргача. И ко год их је дотакао, био је излечен.

Чисто и нечисто

(Матеј 15,1-20)

7А око Исуса се окупише фарисеји и неки учитељи закона који су дошли из Јерусалима. **2**Они видеше неке његове ученике како нечистим, то јест неопраним рукама једу хлеб. **3**Јер, фарисеји и сви Јudeji не једу док нису добро опрали руке, држећи се предања старешина. **4**И кад дођу са трга, не једу док се добро не оперу. А има још много предања којих се држе: прање чаша, крчага и бакарног посуђа.

5Зато фарисеји и учитељи закона упиташе Исуса: »Зашто твоји ученици не живе по предањима старешина, него нечистим рукама једу хлеб?«

6А Исус им одговори: »Исаја је добро пророковао о вама лицемерима. Као што је записано:

‘Овај народ ме поштује уснама,
а срце му је далеко од мене.

7Узадуд ме славе,
јер људске заповести као учење шире.*

8Божије заповести сте одбацили, а људског предања се држите.«

9И још им рече: »Баш лепо. Укидате Божију заповест да бисте сачували своја предања! **10**Мојсије је рекао: ‘Поштуј свога оца и своју мајку’* и: ‘Ко прокуне оца или мајку, нека се погуби.’^{*} **11**А ви говорите: ‘Ако човек каже оцу или мајци: Све чиме бих ти могао помоћи је корбан — то јест дар Богу’; **12**тада му не допуштате да ишта више учини за оца или мајку. **13**Тако Божију реч обеснажујете својим предањем које сте пренели. И многе такве ствари чините.«

14Онда опет позва народ к себи па им рече: »Чујте ме сви и разумејте: **15**ништа што споља улази у человека не може да га учини нечистим. Него, оно што из человека излази — то человека чини нечистим. **16**Ко има уши да чује, нека чује.«

7,6-7 Исаја 29,13

‘Поштуј ... мајку’ 2.Мојсијева 20,12; 5.Мојсијева 5,16

‘Ко прокуне ... се погуби’ 2.Мојсијева 21,17;

3.Мојсијева 20,9

¹⁷А кад је отишао од народа и ушао у кућу, ученици га упиташе о овој причи.

¹⁸»Зар ни ви не разумете?« упита их. »Зар не схватате да ништа што у човека улази споља не може да га учини нечистим,¹⁹зато што му не улази у срце, него у трубух и избацује се из тела?« Тако сва јела прогласи чистима.

²⁰»Оно што из човека излази, то човека чини нечистим«, рече им,²¹јер изнутра, из човековог срца, излазе зле мисли, блуд, крађе, убиства,²²прељубе, похлепа, злоћа, превара, разузданост, завист*, псовка, бахатост, безумље.²³Сва ова зла излазе изнутра и човека чине нечистима.«

Сирофеничанкина вера

(Матеј 15,21-28)

²⁴Исус потом оде оданде и дође у тирски* крај па уђе у једну кућу. Није хтео да то било ко дозна, али није могао да се скрије,²⁵пошто је одмах за њега чула једна жена чија је кћи била опседнута нечистим духом. Она дође и паде му ничице пред ноге.²⁶А та жена је била Гркиња, родом Сирофеничанка, и молила га је да из њене кћери истера демона.

²⁷»Пусти да се прво деца наједу«, рече јој Исус, »јер није право да се од деце узме хлеб и да се баци псима.«

²⁸»Да, Господе!«, рече она, »али и пси под столом једу мрвице које испадну деци.«

²⁹Тада јој Исус рече: »Због овог што си рекла, иди. Демон је изашао из твоје кћери.«

³⁰И она оде својој кући и нађе дете како лежи у постељи, а демон је био изашао.

Излечење глувонемога

³¹Потом Исус оде из тирских крајева па преко Сидона стиже до Галилејског мора, у декапољски крај.³²Онде му доведоше једног глувог човека који је тешко говорио и замолише га да на њега положи руке.

³³Исус га изведе из народа на страну па му стави прсте у уши. Онда пљуну и дотаче му језик,³⁴дигне поглед ка небу и, дубоко уздахнувши, рече му: »Ефата!« — то јест »Отвори се!«

завист Дословно: зло/рђаво око
у тирски У многим раним рукописима стоји: у тирски и сидонски

³⁵И човеку се одмах отворише уши и одвеза језик па поче разговетно да говори.

³⁶А Исус им забрани да о томе било коме говоре. Али, што им је више бранио, то су они више о томе причали.³⁷Неизмерно су се дивили и говорили: »Све је добро учинио — и да глупи чују и да неми проговоре!«

Исус храни четири хиљаде људи

(Матеј 15,32-39)

⁸У то време се опет окупи силен народ. Посто нису имали шта да једу, Исус позва к себи своје ученике па им рече:
²»Жао ми је народа јер су већ три дана са мном, а немају шта да једу. ³Ако их пошаљем кући гладне, малаксаће на путу. А неки од њих су дошли из далека.«

⁴Његови ученици му одговорише: »Откуд би неко у овој пустоши могао да их нахрани хлебом?«

⁵»Колико хлебова имате?« упита их Исус.

А они рекоше: »Седам.«

⁶Тада он нареди да народ поседа на земљу, узе оних седам хлебова, захвали Богу, изломи их па даде својим ученицима да их ставе пред народ, и они их ставише.⁷А имали су и неколико рибица. Он их благослови па рече да и њих ставе пред народ.⁸И људи су јели и најели се. Преосталих комадића накушише седам кошара.⁹А било је онде око четири хиљаде људи. Исус их отпусти¹⁰и одмах са ученицима уђе у чамац па оде у далманутску област.

Фарисеји траже знак

(Матеј 16,1-4)

¹¹Тада дођоше фарисеји па почеше с њим да расправљају. Да би га искушали, затражише од њега знак са неба.

¹²А он дубоко уздахну па рече: »Зашто овај нараштај тражи знак? Истину вам кажем: никакав знак неће бити дат овом нараштају.«

¹³Онда их остави, опет уђе у чамац и пређе на другу страну.

Фарисејски и Иродов квасац

(Матеј 16,5-12)

¹⁴А ученици заборавише да понесу хлеба па су са собом у чамцу имали само једну веќну.

¹⁵»Пазите«, опомену их Исус. »Чувајте се фарисејског квасца и квасца Иродовог.«

¹⁶А они су међу собом расправљали: »Немамо хлеба!«

¹⁷Знајући то, Исус их упита: »Зашто расправљате о томе да немате хлеба? Зар још не схватате и не разумете? Зар вам је срце окорело? ¹⁸Очи имате, а не видите. Уши имате, а не чујете. И не сећате се. ¹⁹Кад сам изломио пет хлебова за пет хиљада људи, колико сте корпи пуних комадића накупили?«

»Дванаест«, рекоше они.

²⁰А кад сам изломио седам хлебова за четири хиљаде људи, колико сте корпи пуних комадића накупили?«

»Седам«, одговорише.

²¹А он их упита: »Зар још не разумете?«

Излечење слепога у Витсаиди

²²Кад су стигли у Витсаиду, Исусу доведоше једног слепог человека па га замолише да га дотакне. ²³А он узе слепога за руку и изведе га из села. Онда му пљуну у очи и на њега положи руке.

»Видиш ли нешто?« упита га.

²⁴А човек погледа па рече: »Видим људе. Личе на дрвеће које хода.«

²⁵Исус му опет положи руке на очи, и он прогледа, вид му се поврати и све је јасно видео.

²⁶Тада га Исус посла његовој кући, рекавши: »Не улази у село.«

Исус је Христос

(Матеј 16,13-20; Лука 9,18-21)

²⁷Потом Исус и његови ученици одоше у села око Кесарије Филипове.

Док су још били на путу, он упита своје ученике: »Шта кажу људи, ко сам ја?«

²⁸»Јован Крститељ«, одговорише му. »Други, да си Илија, а трећи, да си један од пророка.«

²⁹»А ви«, упита их, »шта ви кажете, ко сам ја?«

Тада Петар рече: »Ти си Христос!«

³⁰А он их строго опомену да ником о њему не говоре.

Исус предсказује своју смрт и вакрсење

(Матеј 16,21-28; Лука 9,22-27)

³¹Онда поче да их учи да Син човечији треба много да препати, да га одбаце старешине, првосвештеници и учитељи закона, да буде убијен и да после три дана вакрсне. ³²Отворено им је о томе говорио па га Петар повуче на страну и поче да га прекорева.

³³А Исус се окрену, погледа ученике па изгрди Петра и рече: »Бежи ми с очију, Сатано, јер не мислиш на Божије, него на људско.«

³⁴Потом позва к себи народ заједно са својим ученицима па им рече: »Ко хоће да иде за мном, нека се одрекне самога себе, нека узме свој крст и пође за мном. ³⁵Јер, ко хоће да спасе свој живот, изгубиће га; а ко изгуби свој живот ради мене и еванђеља*, спашће га. ³⁶Шта вреди човеку да добије цео свет, а свом животу науди? ³⁷Шта човек може дати у замену за свој живот?«

³⁸Ко се у овом прељубничком и грешном нараштају постиди мене и мојих речи, и њега ће се постидети Син човечији када дође у слави свога Оца са светим анђелима.

9Истину вам кажем«, рече им, »неки који овде стоје неће окусити смрт док не виде како Божије царство долази у сили.«

Преобрађење

(Матеј 17,1-13; Лука 9,28-36)

²Шест дана касније Исус поведе Петра, Јакова и Јована и одведе их на једну високу гору, где су били сасвим сами, и пред њима се преобрази. ³Одећа му постаде сјајна и блеставобела — таква да је ниједан белилац на земљи не би могао тако избелити. ⁴Тада се пред њима појавише Илија и Мојсије и почеше да разговарају са Исусом.

⁵А Петар рече Исусу: »Раби*, добро је што смо овде! Подићи ћемо три сенице: теби једну, Мојсију једну и Илији једну.«

⁶Није, наиме, знао шта друго да каже пошто их је обузeo страх.

⁷Тада се појави облак и засени их, а из облака се зачу глас: »Ово је мој љубљени Син! Њега слушајте!«

евангелија Или: радосне вести

Раби То јест: Учитељу

⁸И одједном, кад се обазреше, поред себе не видеше више никог осим Иисуса.

⁹Док су силазили са горе, Иисус им заповеди да ником не признају шта су видели док Син човечији не устане из мртвих.
¹⁰Они то задржаше за себе, али су међу собом расправљали шта значи »устати из мртвих«.

¹¹Зато упиташе Иисуса: »Зашто учитељи закона говоре да прво треба да дође Илија?«

¹²»Додуше, заиста ће прво доћи Илија и све ће обновити«, рече им он. »Али, зашто је онда записано за Сина човечијега да ће много да препати и да ће бити одбачен?
¹³А ја вам кажем: Илија је дошао, а они су с њим учинили како им се прохтело, као што је за њега и записано.«

Излечење опседнутог дечака

(Матеј 17,14-20; Лука 9,37-43а)

¹⁴Кад су стигли к осталим ученицима, видеше силан народ око њих и учитеље закона како с њима расправљају.
¹⁵Чим је сав онај народ угледао Иисуса, веома се изненади, па притрча да га поздрави.

¹⁶»О чему то расправљате с њима?« упита их он.

¹⁷А један из народа му одговори:
»Учитељу, довео сам ти свог сина, који има духа немости.
¹⁸Кад га спопадне, баца га на земљу, уста му се запене, шкргуће зубима и кочи се. Замолио сам твоје ученике да га истерају, али нису могли.«

¹⁹»О неверни нараштају«, рече им Иисус,
»докле ћу још морати да будем с вами?
Докле ћу још морати да вас подносим?
Доведите ми га.«

²⁰И они му га доведоше.

А кад је дух угледао Иисуса, одмах протресе дечака, који паде на замљу и поче да се ваља на све стране, а на уста му удари пена.

²¹»Колико дugo је већ овакав?« упита Иисус његовог оца.

А овај рече: »Још од малих ногу.
²²И често га чак и у ватру и у воду баца да га убије. Него, ако можеш нешто да учиниш, смиљуј нам се и помози нам.«

²³»Ако можеш?« рече Иисус. »Све је могуће оном ко верује.«

²⁴А дечаков отац одмах повика: »Верујем!
Помози мојој невери!«

²⁵Кад је Иисус видео да све више народа притрчава к њима, запрети нечистом духу рекавши му: »Душе немости и глувоће, заповедам ти: изађи из њега и никад више у њега не улази!«

²⁶И дух повика, жестоко протресе дечака и изађе. А дечак остале као мртав па многи рекоше да је умро.
²⁷Али, Иисус га узе за руку, подиже га и овај устаде.

²⁸Кад је ушао у кућу, његови ученици га насамо упиташе: »Зашто ми нисмо могли да га истерамо?«

²⁹А Иисус им одговори: »Ова врста само молитвом* може да се истера.«

Иисус други пут предсказује своју смрт и воскрсење

(Матеј 17,22-23; Лука 9,43б-45)

³⁰Кад су отишли оданде, пролазили су кроз Галилеју. А Иисус није желео да то неко дозна.
³¹Пошто је учио своје ученике.

»Сина човечијега ће предати људима у руке и они ће га убити«, говорио им је. »А кад га убију, он ће после три дана воскрснути.«

³²Али, они не разумеше о чему говори, а плашили су се да га питају.

Ко је највећи?

(Матеј 18,1-5; Лука 9,46-48)

³³Кад су стигли у Кафарнаум и кад је ушао у кућу, Иисус их упита: »О чему сте оно путем расправљали?«

³⁴А они су ћутали јер су путем један с другим расправљали о томе ко је највећи.

³⁵Тада Иисус седе, позва к себи Дванаесторицу па им рече: »Ко хоће да буде први, нека буде међу свима последњи и свима служитељ.«

³⁶Онда узе једно дете, постави га међу њих, загрли га па им рече:
³⁷»Ко год прими једно овакво дете у моје име, мене прима. А ко прима мене, не прима мене, него Онога који ме је послao.«

*молитвом У неким рукописима стоји: молитвом и постом

Ко није против нас, тај је за нас

(Лука 9,49-50)

³⁸»Учитељу«, рече му Јован, »видели смо једнога како у твоје име истерује демоне. Забранили смо му јер није један од нас.«

³⁹»Не браните му«, рече Исус, »јер нико ко у моје име учини чудо не може одмах рђаво да говори о мени. ⁴⁰Ко није против нас, тај је за нас. ⁴¹Ко вам пружи чашу воде зато што сте Христови, истину вам кажем: неће изгубити своју награду.«

Саблазни

(Матеј 18,6-9; Лука 17,1-2)

⁴²»Ко саблазни једног од ових малених који у мене верују, боље би му било да му око врата обесе млински камен и да га баце у море. ⁴³Ако те твоја рука саблажњава, одсеки је! Боље ти је да у живот уђеш кљаст, него да имаш обе руке, а одеш у пакао, у неугасиви огањ. ^{44*} ⁴⁵Ако те твоја нога саблажњава, одсеки је! Боље ти је да у живот уђеш хром него да имаш обе ноге, а будеш бачен у пакао. ^{46*} ⁴⁷Ако те твоје око наводи на грех, ископај га! Боље ти је да у Божије царство уђеш са једним оком него да имаш оба ока, а будеш бачен у пакао, ⁴⁸где 'њихов прв не умире и огањ се не гаси'.^{*} ⁴⁹Јер, свако ће бити посољен огњем.

⁵⁰Со је добра. Али, ако со постане неслана, чиме ћете је зачинити? Имајте соли у себи и будите у миру један с другим.«

Развод

(Матеј 19,1-12)

10Исус потом крену оданде па оде у јудејске крајеве и преко Јордана. И опет му дође народ, а он их је, по свом обичају, учио.

²Пријоше и неки фарисеји с намером да га искушају па га упиташе: »Да ли човек сме да се разведе од своје жене?«

³А он им рече: »Шта вам је Мојсије заповедио?«

⁴»Мојсије је дозволио човеку да напише потврду о разводу и да се разведе«, одговорише они.

9,44 У неким рукописима стоји: огањ, ⁴⁴где 'њихов прв не умире и огањ се не гаси'.

9,46 У неким рукописима стоји: пакао, ⁴⁶где 'њихов прв не умире и огањ се не гаси'.

9,48 Исаја 66,24

⁵»Мојсије је ту заповест написао због окоролести вашег срца«, рече им Исус. ⁶»Али, у почетку стварања Бог их 'створи мушки и женско'*.⁷Зато ће човек оставити свога оца и мајку и сјединиће се са својом женом*, ⁸и двоје ће бити једно тело.* Тако више нису двоје, него једно тело. ⁹Нека, дакле, човек не раставља оно што је Бог сјединио.«

¹⁰Кад су опет били у кући, ученици га упиташе о овоме, ¹¹а Исус им рече: »Ко се разведе од своје жене и ожени се другом, чини према њој прељубу. ¹²А и она, ако се разведе од свог мужа и уда за другога, чини прељубу.«

Исус и деца

(Матеј 19,13-15; Лука 18,15-17)

¹³Људи су му доносили децу да их дотакне, а ученици су их грдили.

¹⁴Кад је Исус то видео, наљути се па им рече: »Пустите децу да ми приђу. Не спречавајте их јер таквима припада Божије царство! ¹⁵Истину вам кажем: ко Божије царство не прихвати попут малог детета, неће у њега ући.«

¹⁶Онда загрли децу и благослови их, положући на њих руке.

Богаташ

(Матеј 19,16-30; Лука 18,18-30)

¹⁷Кад је Исус изашао на пут, притрча му један човек, паде пред њим на колена па га упита: »Добри учитељу, шта треба да учиним да наследим вечни живот?«

¹⁸»Зашто ме зовеш добрым?« упита га Исус. »Нико није добар осим јединога Бога. ¹⁹Заповести знаш: 'Не убиј, Не чини прељубу, Не укради, Не сведочи лажно, Не превари, Поштуј свога оца и мајку.'*«

²⁰»Учитељу«, рече човек, »свега тога сам се држао од свога детињства.«

²¹Исус га погледа и заволе, па му рече: »Једно ти недостаје: иди и продај све што имаш, па раздели сиромасима, и имаћеш благо на небу. Тада хајде за мном.«

²²А човек се на те речи смркну па оде жалостан јер је имао велико богатство.

10,6 1.Мојсијева 1,27

и сјединиће се ... женом У неким раним рукописима не стоји: и сјединиће се са својом женом

10,8 1.Мојсијева 2,24

10,19 2.Мојсијева 20,12-16; 5.Мојсијева 5,16-20

²³Исус погледа унаоколо па рече ученицима: »Како је тешко имућним да уђу у Божије царство.«

²⁴А ученици се зачудише његовим речима.

Стога им он опет рече: »Дечице, како је тешко^{*} ући у Божије царство. ²⁵Лакше је камили да прође кроз иглене уши него богаташу да уђе у Божије царство.«

²⁶А ученици се још више зачудише па почеше међу собом да говоре: »Па ко онда може да се спасе?«

²⁷Исус их погледа па рече: »Људима је то немогуће, али Богу није, јер Богу је све могуће.«

²⁸»Ево«, поче Петар да му говори, »ми смо све оставили и пошли за тобом.«

²⁹»Истину вам кажем«, рече Исус, »нема ниједнога који је оставио кућу, или браћу, или сестре, или мајку, или оца, или децу, или њиве ради мене и ради еванђеља^{*}, ³⁰а да сад, у овом времену, неће добити стоструко: куће, и браћу, и сестре, и мајке, и децу и њиве — уз прогоне — а у будућем свету, вечни живот. ³¹Али, многи први, биће последњи, а последњи — први.«

Исус трећи пут предсказује своју смрт и висење

(Матеј 20,17-19; Лука 18,31-34)

³²Кад су кренули путем који води у Јерусалим, а Исус ишао испред њих, ученици се зачудише, а оне коју су ишли за њима обузе страх.

Тада Исус опет одведе Дванаесторицу на страну па поче да им говори о томе шта ће му се дододити: ³³»Ево, кренули смо у Јерусалим где ће Син човечији бити предат првосвештеницима и учитељима закона, и они ће га осудити на смрт. Онда ће га предати паганима ³⁴и они ће му се ругати, пљувати га, избичевати и убити, а он ће после три дана висењи.«

Захтев Зеведејевих синова

(Матеј 20,20-28)

³⁵Тада му приђоше Јаков и Јован, Зеведејеви синови. »Учитељу«, рекоше,

како је тешко У неким рукописима стоји: како је тешко онима који се уздају у богатство еванђеља Или: радосне вести

»хоћемо да учиниш за нас оно што ћемо те замолити.«

³⁶А он их упита: »Шта хоћете да учиним за вас?«

³⁷»Дај да један од нас у твојој слави седи теби здесна, а други слева«, одговорише они.

³⁸»Не знate шта тражите«, рече им Исус. »Можете ли да пијете из чаше из које ја пијем или да се крстите крштењем којим се ја крштавам?«

³⁹А они рекоше: »Можемо.«

Исус онда рече: »Пијете из чаше из које ја пијем и бићете крштени крштењем којим се ја крштавам. ⁴⁰Али, није моје да одређујем ко ће седети са моје десне или леве стране. Та места припадају онима за које су припремљена.«

⁴¹Кад су то чула остала десеторица, почеше да се љуте на Јакова и Јована.

⁴²Тада их Исус позва к себи па им рече: »Знате да они који се сматрају владарима народа, господаре њима, а великаши их држе под влашћу. ⁴³Али, нека међу вама не буде тако. Него, ко хоће да буде велик међу вама, нека вам буде служитељ, ⁴⁴и ко хоће да буде први међу вама, нека свима буде слуга. ⁴⁵Јер, ни Син човечији није дошао да му служе, него да служи и да свој живот да као откупницу за многе.«

Излечење слепог Вартимеја

(Матеј 20,29-34; Лука 18,35-43)

⁴⁶Потом стигоше у Јерихон. И док је Исус са својим ученицима и силним народом излазио из Јерихона, поред пута је седео слепи просјак Вартимеј — то јест син Тимејев. ⁴⁷Кад је чуо да то пролази Исус Назарејанин, повика: »Исусе, Сине Давидов, смиљу ми се!«

⁴⁸Многи га опоменуше да уђути, али он је још више викао: »Сине Давидов, смиљу ми се!«

⁴⁹Исус се заустави и рече: »Позовите га.« И они позваши слепога рекавши му: »Само храбро! Устани, зове те.«

⁵⁰А он збаци свој ограђач, скочи на ноге и приђе Исусу.

⁵¹»Шта хоћеш да учиним за тебе?« упита га Исус.

»Рабуни^{*}«, одговори слепи, »да прогледам.«

Рабуни То јест: Учитељу

⁵²А Исус му рече: »Иди! Твоја вера те је излечила.«

И човек одмах прогледа и пође путем за Исусом.

Исус улази у Јерусалим

(Матеј 21,1-11; Лука 19,28-40; Јован 12,12-19)

11Кад су се приближили Јерусалиму и стигли до Витфаге и Витаније код Маслинске горе, Исус посла двојицу својих ученика ²рекавши им: »Идите у село пред вама и чим ћете уђете у њега, наћи ћете привезано магаре на коме још нико није јахао. Одвежите га и доведите. ³А ако вас неко упита: 'Зашто то радите', реците му: 'Потребно је Господу, али он ће га одмах вратити овамо.'«

⁴И они одоше и нађоше магаре привезано за капију, напољу на улици, па га одвезаше.

⁵А неки од оних коју су онде стајали упиташе их: »Шта то радите? Зашто одвезујете то магаре?«

⁶Они им одговорише као што им је Исус рекао и ови их пустише. ⁷Онда магаре доведоше Исусу, на њега ставише своје ограђаче, а Исус га узјаха.

⁸Многи по путу простреше своје ограђаче, а други гране које су наскли по пољима. ⁹Они који су ишли испред њега и они коју су ишли иза њега, викали су:

»Хосана!«

‘Благословен онај који долази у име Господа!**

¹⁰ Благословено царство нашег оца Давида, које долази! Хосана* на висинама!«

¹¹Исус је у Јерусалим па оде у Храм и све разгледа. Али, пошто је већ било касно, крену са Дванаесторицом у Витанију.

Исус проклиње смокву

(Матеј 21,18-19)

¹²Сутрадан, кад су одлазили из Витаније, Исус огладне. ¹³У даљини угледа олисталу смокву па се упути према њој да нађе неки плод. Али, кад је дошао до ње, не нађе ништа осим лишћа јер није било време смоквама.

Хосана Хебрејска реч која значи »спаси«; такође и узвик којим се одаје поштовање Богу

11,9 Псалми 118,25-26

¹⁴Тада рече смокви: »Не јео нико твоје плодове више никад!«

А то су чули и његови ученици.

Исус у Храму

(Матеј 21,12-17; Лука 19,45-48; Јован 2,13-22)

¹⁵Кад су стигли у Јерусалим, Исус је у Храм и поче да истерује све који су онде куповали и продавали и испреврта столове мењачима новца, а продавцима голубова клупе. ¹⁶И ником није допуштао да кроз Храм пронесе било какву посуду.

¹⁷Онда поче да их учи, говорећи им: »Зар није записано: 'Мој дом ће се звати дом молитве за све народе'?* А ви сте од њега направили 'разбојничку јазбину'.«

¹⁸Чули су то и првосвештеници и учитељи закона па почеше да траже начин да га убију јер су га се бојали пошто се сав народ дивио његовом учењу.

¹⁹Кад је пало вече, изађоше из града.

Имајте вере

(Матеј 21,20-22)

²⁰А ујутро, док су пролазили, видеше да се она смоква из корена осушила.

²¹Петар се сети па рече Исусу: »Раби*, погледај! Осушила се она смоква што си је проклео!«

²²»Имајте вере у Бога«, рече им Исус.

²³»Истину вам кажем: ко год рекне овој гори: 'Иди и баци се у море!' — а не посумња у свом срцу, него верује да ће бити то што говори — биће му. ²⁴Зато вам кажем: све за шта се молите и што замолите, верујте да сте већ добили, и биће вам. ²⁵И док стојите и молите се, опроштајте ако имате нешто против неког, да и вами ваш небески Отац опрости ваше грешке.« ^{26*}

Одакле Исусу власт?

(Матеј 21,23-27; Лука 20,1-8)

²⁷И опет дођоше у Јерусалим.

Док је Исус ходao по Храму, приђоше му првосвештеници, учитељи закона и старе-

‘Мој дом ... народе’ Исаја 56,7

‘разбојничку јазбину’ Јеремија 7,11

Раби То јест: Учитељу

Имајте вере у Бога У неким раним рукописима стоји:

Ако имате вере у Бога

11,26 У неким рукописима стоји: грешке. ²⁶Али, ако ви не опростите, ни вама ваш Отац, који је на небу, неће оправити ваше грешке.

шине ²⁸па га упиташе: »Којом влашћу ово чиниш и ко ти је дао власт да ово чиниш?«

²⁹»И ја ћу вас нешто упитати«, рече им Исус, »па ако ми одговорите, рећи ћу вам којом влашћу ово чиним. ³⁰Да ли је Јованово крштење било са неба или од људи? Одговорите ми.«

³¹А они почеше о томе да расправљају међу собом, говорећи: »Ако кажемо: 'Са неба', он ће рећи: 'Зашто му онда нисте веровали?' ³²А да кажемо: 'Од људи...?'« Плашили су се народа јер су сви сматрали да је Јован заиста пророк.

³³Зато одговорише Исусу: »Не знамо.«

Тада им Исус рече: »Онда ни ја нећу рећи вама којом влашћу ово чиним.«

Прича о виноградарима

(Матеј 21,33-46; Лука 20,9-19)

12Потом Исус поче да им говори у причама: »Један човек засадио виноград, оградио га плотом, ископао муљачу и сазидао кулу па га изнајмио неким виноградарима и отпотовао. ²Кад је дошло време бербе, посла он виноградарима слугу да од њих узме део виноградских плодова. ³А виноградари зграбише слугу па га претукоше и отераše празних руку. ⁴Он им онда посла другог слугу. Њега виноградари изудараše по глави и извргоše руглу. ⁵Он посла и трећег слугу — њега убише. И посла још многе, а виноградари једне претукоše, а друге убише.

⁶Имао је још само једног — свог љубљеног сина. На крају посла и њега, говорећи себи: 'Мог сина ће поштовати.'

⁷Али, виноградари рекоše један другом: 'Ово је наследник. Хајде да га убијемо па ће наследство бити наше.' ⁸И зграбише га па га убиše и избацише из винограда.

⁹Шта ће, дакле, учинити власник винограда? Доћи ће и побиће виноградаре, а виноград ће дати другима.

¹⁰Зар нисте ово читали у Писму:

'Камен који градитељи одбацише постаде камен угаони.'

¹¹ Господ то учини и то је дивно у нашим очима?'*«

¹²А они су тражили начин да га ухвате јер су знали да је ову причу испричao против њих. Али, бојали су се народа па га оставише и одоше.

Плаћање пореза цару

(Матеј 22,15-22; Лука 20,20-26)

¹³Онда му послаше неке фарисеје и иродовце да га ухвате у речи.

¹⁴»Учитељу«, рекоše му ови кад су дошли, »знамо да си истинолубив и да се ни на кога не обазиреш јер не гледаш ко је ко, већ у складу са истином учиш народ Божијем путу. Да ли је право да се цару даје порез или није? Да ли да га дамо или не?«

¹⁵Али, Исус је познавао њихово лицемерје па им рече: »Зашто ме искушавате? Донесите ми динар^{*} да га погледам.«

¹⁶Они донеше, а он их упита: »Чији је ово лик и напис?«

»Царев«, рекоše му они.

¹⁷Тада им Исус рече: »Дајте цару царево, а Богу Богије.«

А они му се задивише.

Васкрсење мртвих

(Матеј 22,23-33; Лука 20,27-40)

¹⁸Онда дођоше к њему и садукеји, који кажу да нема васкрсења, па га упиташе:

¹⁹»Учитељу, Мојсије нам је написао да ако неком умре брат и остави жену, али не остави деце, његов брат треба да се ожени том женом и подигне потомство своме брату.

²⁰Била су седморица браће. Први се ожени и умре, али не остави потомство.

²¹Његову удовицу узе други брат па и он умре без потомства. Исто се деси и са трећим. ²²И ниједан од седморице не остави потомство. На крају умре и жена. ²³О васкрсењу — кад васкрсну — чија ће она бити, пошто је свој седморици била жена?«

²⁴»Варате се«, рече им Исус, »зато што не знаете ни Писма ни Божију силу. ²⁵Јер, кад људи устану из мртвих, неће се ни женити ни удавати, него ће бити као анђели на небу.

²⁶А о мртвима, да васкрсавају — зар нисте у Мојсијевој књизи читали оно о грму, кад је Бог рекао Мојсију: 'Ја сам Бог Авраамов,

Бог Исааков и Бог Јаковљев.*²⁷Он није Бог мртвих, него живих. Страшно се варате.«

Највећа заповест

(Матеј 22,34-40; Лука 10,25-28)

²⁸Тада приђе један учитељ закона, који их је чуо како расправљају. Видевши да им је Исус добро одговорио, упита га: »Која је најважнија од свих заповести?«

²⁹»Ова је најважнија«, одговори Исус, »‘Чуј, Израел! Господ, наш Бог, Господ је један! ³⁰Воли Господа, свога Бога, свим својим срцем, свом својом душом, свим својим умом и свом својом снагом.*³¹А друга је: ‘Воли свога ближњега као самога себе.’* Нема већих заповести од ових.«

³²»Лепо речено, учитељу«, рече му учитељ закона. »У праву си кад кажеш да је Бог само један и да нема другог осим њега. ³³Волети га свим својим срцем, свим својим умом и свом својом снагом, и волети ближњега као самога себе важније је од свих паљеница и кланих жртава.«

³⁴Видевши да је човек разумно одговорио, Исус му рече: »Ниси далеко од Божијег царства.«

И нико се више није усудио да га нешто пита.

Чији је Христос син?

(Матеј 22,41-46; Лука 20,41-44)

³⁵Док је учио народ у Храму, Исус упита: »Зашто учитељи закона говоре да је Христос* Давидов син? ³⁶Сам Давид рече у Светом Духу:

‘Рече Господ моме Господу:
седи ми здесна
док твоје непријатеље
не положим под твоје ноге.’*

³⁷Дакле, сам Давид га зове Господом. Како он онда може да буде његов син?« А силен народ га је са уживањем слушао.

Упозорење против учитеља закона

(Матеј 23,1-36; Лука 20,45-47)

³⁸И учећи их, рече: »Чувавте се учитеља закона. Они воле да иду у дугим огратчима,

12,26 2.Мојсијева 3,6

12,30 5.Мојсијева 6,4-5

12,31 3.Мојсијева 19,18

Христос Или: Месија

12,36 Псалми 110,1

да их поздрављају на трговима, ³⁹прва седишта у синагогама и почасна места на гозбама. ⁴⁰Они прождиру удовичке куће и размеђу се дугим молитвама. Такви ће бити најстроже кажњени.«

Удовичин прилог

(Лука 21,1-4)

⁴¹Исус седе преко пута храмске ризнице и поче да посматра људе како у њу стављају новац. А многи богаташи су стављали много. ⁴²Дође и једна сиромашна удовица и стави два лептона*, то јест један кодрант.

⁴³Тада Исус позва к себи своје ученике па им рече: »Истину вам кажем: ова сиромашна удовица је ставила више од свих коју су стављали у ризницу. ⁴⁴Јер, сви су они ставили од свога вишкa, а она је од своје сиротиње ставила све — све што је имала за живот.«

Исус предсказује уништење Храма

(Матеј 24,1-2; Лука 21,5-6)

13Кад је Исус излазио из Храма, један од његових ученика му рече: »Учитељу, види! Какво камење и какво здање!«

²А Исус му рече: »Гледаш ово велико здање? Неће овде остати ни камен на камену који неће бити разваљен.«

Почетак невоља

(Матеј 24,3-14; Лука 21,7-19)

³Док је седео на Маслинској гори, преко пута Храма, Петар, Јаков, Јован и Андреја га упиташе насамо: ⁴»Реци нам, кад ће то бити и који ће бити знак да ће се све то испунити?«

⁵»Пазите да вас нико не заведе«, поче Исус да им говори. ⁶»Многи ће доћи у моје име и говориће: ‘Ја сам’* и многе ће завести. ⁷Кад чујете за ратове и гласине о ратовима, не узнемирајте се, јер то мора да се догоди, али то још није крај. ⁸Народ ће се дићи против народа и царство против царства. И биће земљотреса на разним местима, и биће глади. То је само почетак порођајних мука.

⁹Чувавте се! Предаваће вас судовима и батинаће вас по синагогама. Због мене ће вас изводити пред намеснике и краљеве —

два лептона Лептон је био новчић најмање вредности.

13,6 2.Мојсијева 3,14

за сведочанство њима. ¹⁰Еванђеље* прво мора да се проповеда свим народима. ¹¹А кад вас буду водили да вас предају, немојте унапред да се бринете шта ћете рећи, него говорите оно што вам тог часа буде дато. Јер, нећете говорити ви, већ Свети Дух.

¹²Брат ће брата предавати да га убију, а отац дете. Деца ће се дизати против родитеља и убијати их. ¹³И сви ће вас мрзети због муга имена. Али, ко истраје до краја, биће спасен.«

Велика невоља

(Матеј 24,15-28; Лука 21,20-24)

¹⁴»А кад видите да ‘грозота пустошења’* стоји онде где јој није место — ко ово чита, нека разуме — нека тада они који буду у Јудеји беже у брда. ¹⁵Ко се затекне на крову, нека не силази и не улази у кућу да нешто узме. ¹⁶И ко се затекне у пољу, нека се не враћа да узме ограђач. ¹⁷Тешко трудницама и дојильама тих дана! ¹⁸Молите се да то не буде у зиму, ¹⁹јер ће тих дана настати невоља какве није било од почетка, кад је Бог створио свет, до сада, нити ће је бити. ²⁰И да Господ није скратио те дане, нико се не би спасао. Али, скратио их је ради изабраних, ради оних које је изабрао.

²¹Ако вам тада неко каже: ‘Ево Христа* овде!’ или: ‘Ено га онде!’, не верујте. ²²Јер, појавиће се лажни христоси* и лажни пророци и чиниће знамења и чуда да би, ако могу, завели изабране. ²³Чувате се, дакле. Све сам вам унапред рекао.«

Долазак Сина човечијега

(Матеј 24,29-35; Лука 21,25-33)

²⁴»А тих дана — после ове невоље —

‘сунце ће потамнети и месец више неће
сјати,

²⁵ падаће звезде са неба и небеске силе
биће уздрмане’*.

²⁶Тада ће људи видети Сина човечијега како у облацима долази са великим силом и славом. ²⁷Он ће тада послати анђеле и

Еванђеље Или: Радосна вест

13,14 Данило 9,27; 11,31; 12,11

Христа Или: Месије

христоси Или: месије

13,24-25 Исајаја 13,10; 34,4

скупиће своје изабране са све четири стране света*, од краја земље до краја неба.

²⁸А од смокве научите ово*: чим јој гране омекшају и олистају, знate да је лето близу. ²⁹Тако, кад видите да се све ово догађа, знајте да је близу, пред вратима. ³⁰Истину вам кажем: овај нараштај неће проћи док се све ово не догоди. ³¹Небо и земља ће проћи, али моје речи неће проћи.«

Не зна се ни дан ни час

(Матеј 24,36-44)

³²»А о том дану или о том часу не зна нико — ни анђели на небу, ни Син, него само Отац. ³³Будно пазите* јер не знate када ће то време доћи. ³⁴То је као кад човек одлази на пут: остави кућу, овласти слуге и сваком одреди његов посао, а вратару нареди да бди. ³⁵Бдите, дакле, јер не знate када ће господар куће доћи — да ли увече, или у поноћ, или кад се петлови огласе, или изјутра — ³⁶да вас, ако изненада дође, не затекне на спавању.

³⁷А то што вама кажем, свима кажем: бдите.«

Завера против Исуса

(Матеј 26,1-5; Лука 22,1-2; Јован 11,45-53)

14Била су два дана до Пасхе и Празника бесквасних хлебова, а првосвештеници и учитељи закона су тражили начин да Исуса на превару ухвате и убију. ²»Али, не за време празника«, говорили су, »да се народ не побуни.«

Помазање у Витанији

(Матеј 26,6-13; Јован 12,1-8)

³А Исус је био у Витанији, у кући Симона Губавца. И док је лежао за трпезом, дође једна жена са посудом од алабастера пуном скупоцене мирисне помасти од чистог нарда, па разби посуду и изли помаст на Исусову главу.

⁴А неки почеше да се љуте, говорећи један другом: »Чему то расипање помасти?«

⁵Та помаст је могла да се прода за више од

са све ... света Дословно: од четири ветра

научите ово Дословно: научите ову причу

пазите У неким рукописима стоји: пазите и молите се

триста динара^{*} па да се то раздели сиромасима.«

И строго је изгридише.

⁶»Пустите је«, рече Исус. »Зашто је гњавите? Учинила ми је нешто лепо. ⁷Јер, сиромахе ћете увек имати са собом и моћи ћете да им помогнете кад год хоћете, али мене нећете увек имати. ⁸Она је учинила што је могла: унапред ми је помазала тело за сахрану. ⁹Истину вам кажем: где год се, у целом свету, буде проповедало еванђеље^{*} говориће се и о овоме што је она учинила, као сећање на њу.«

Јуда се договора да изда Исуса

(Матеј 26,14-16; Лука 22,3-6)

¹⁰Тада Јуда Искариотски, један од Дванаесторице, оде првосвештеницима да им изда Исуса. ¹¹А они, кад су то чули, обрадоваше се и обећаше да ће му дати новца па он поче да тражи повољну прилику да га изда.

Исус једе пасхалну вечеру с ученицима

(Матеј 26,17-25; Лука 22,7-14, 21-23; Јован 13,21-30)

¹²Првог дана Празника бесквасних хлебова, кад се жртвује пасхално јагње, ученици упиташе Исуса: »Где хоћеш да одемо и да ти спремимо да једеш пасхалну вечеру?«

¹³Он тада послала двојицу својих ученика рекавши им: »Идите у град и тамо ће вас срести човек који носи крчаг воде. Идите за њим, ¹⁴па где уђе, онде реците домаћину: 'Учитељ пита: Где ми је гостинска соба у којој ћу јести пасхалну вечеру са својим ученицима?' ¹⁵И он ће вам показати велику, намештену и спремљену собу на спрату. Оnde нам спремите.«

¹⁶И ученици изађоше и одоше у град и нађоше све онако како им је Исус рекао па спремише пасхалну вечеру.

¹⁷Кад је пало вече, Исус оде онамо са Дванаесторицом.

¹⁸»Истину вам кажем«, рече он док су лежали за трпезом и јели, »један од вас ће ме издати, један који са мном једе.«

¹⁹А они се разжалостише па почеше један за другим да га питају: »Да нећу ја?«

триста динара Један динар је имао вредност једне наднице.

евангђеље Или: радосна вест

²⁰»Један од Дванаесторице«, рече им он, »који са мном умаче у зделу. ²¹Син човечији ће, додуше, отићи као што је за њега написано, али тешко оном човеку који изда Сина човечијега: боље би му било да се није ни родио.«

Господња вечера

(Матеј 26,26-30; Лука 22,15-20; 1. Коринћанима 11,23-25)

²²И док су јели, Исус узе хлеб, благослови га и изломи па им га даде, говорећи: »Узмите — ово је моје тело.«

²³Онда узе чашу, захвали Богу и даде им је па су сви из ње пили. ²⁴»Ово је моја крв«, рече им, »крв савеза, која се пролива за многе. ²⁵Истину вам кажем: више нећу пити од рода лозиног до оног дана када ћу га, новог, пити у Божијем царству.«

²⁶Затим отпеваше хвалоспев па одоше на Маслинску гору.

Исус предсказује да ће га се Петар одрећи

(Матеј 26,31-35; Лука 22,31-34; Јован 13,36-38)

²⁷»Сви ћете се саблазнити«, рече им Исус, »јер, записано је:

‘Ударићу пастира,
и овце ће се раптркати.’*

²⁸Али, после свог васкрсења отићи ћу пред вами у Галилеју.«

²⁹А Петар му рече: »Ако се сви и саблазне, ја нећу!«

³⁰»Истину ти кажем«, рече му Исус, »дanas, још ове ноћи, пре него што се петао два пута^{*} огласи, ти ћеш ме се три пута одрећи.«

³¹А Петар је још упорније говорио: »Ако треба и да умрем с тобом, нећу те се одрећи.«

А тако рекоше и сви остали.

Исус се моли у Гетсиманији

(Матеј 26,36-46; Лука 22,39-46)

³²Тада одоше на место које се зове Гетсиманија.

»Седите овде док се ја помолим«, рече Исус својим ученицима ³³па са собом поведе Петра, Јакова и Јована.

14,27 Захарија 13,7

два пута У неким рукописима не стоји: два пута

Обузеше га велик страх и тескоба ³⁴ па им рече: »Душа ми је насмрт жалосна. Останите овде и бдите.«

³⁵Онда оде мало даље, паде ничице, молећи се да га, ако је могуће, тај час мимо иђе.

³⁶»Аба*, Оче», говорио је, »ти све можеш. Отклони ову чашу од мене, али нека не буде моја воља, него твоја.«

³⁷Потом се врати и затече их како спавају.

»Симоне«, рече Петру, »зар спаваш? Зар ниси могао ни један сат да пробдиш? ³⁸Бдите и молите се, да не паднете у искушење. Дух је, додуше, вољан, али је тело слабо.«

³⁹Онда опет оде и помоли се, изговоривши исте речи. ⁴⁰Кад се опет вратио, затече их како спавају. Очи су им се склапале па нису знали шта да му одговоре.

⁴¹Кад се трећи пут вратио, рече им: »Зар још спавате и одмарате се? Доста је било! Дошао је час! Ево, Сина човечијега предају грешницима у руке. ⁴²Устајте! Хајдемо! Ево мој издајник долази.«

Исус издан и ухваћен

(Матеј 26,47-56; Лука 22,47-53; Јован 18,3-12)

⁴³И док је он још то говорио, стиже Јуда, један од Дванаесторице, а с њим светина с мачевима и тольагама коју су послали првосвештеници, учитељи закона и старешине.

⁴⁴А његов издајник је с њима уговорио знак: »Кога пољубим — тај је. Ухватите га и одведите под стражом.«

⁴⁵И чим је дошао, приђе Исусу и рече: »Раби*, и пољуби га.«

⁴⁶Тада људи пограбише Исуса и ухватише га. ⁴⁷А један од присутних потеже мач, удари првосвештениковог слугу и одсече му ухо.

⁴⁸Исус им рече: »Изашли сте као неког разбојника да ме ухватите, с мачевима и тольагама. ⁴⁹Сваког дана сам био с вама и учио народ у Храму, и нисте ме ухватили. Али, Писма треба да се испуне.«

⁵⁰Тада га сви оставише и побегоше.

⁵¹А за њим је ишао један младић, огрунут чаршавом преко голог тела. И њега зграбише, ⁵²али он збаци чаршав и побеже го.

Аба »Аба« на арамејском језику значи »оче«.

Раби То јест: Учитељу

Исус пред Синедрионом

(Матеј 26,57-68; Лука 22,54-56, 63-71; Јован 18,13-14, 19-24)

⁵³Исуса одведоше првосвештенику па се окупише сви првосвештеници, старешине и учитељи закона. ⁵⁴А Петар је на одстојању ишао за Исусом све до првосвештениковог дворишта па је онде сео са слугама и грејао се поред ватре.

⁵⁵А првосвештеници и цео Синедрион* тражили су неки доказ против Исуса, да би могли да га погубе, али га не нађоше.

⁵⁶Многи су, наиме, лажно сведочили против њега, али им се сведочења нису слагала.

⁵⁷Тада устадоше неки па лажно посведочише против њега говорећи: ⁵⁸»Чули смо га како говори: 'Поруши ѡвај храм саграђен људским рукама па ћу за три дана подићи други, који неће бити саграђен рукама.'«

⁵⁹Али, ни у том сведочењу се не сложише.

⁶⁰Онда устаде првосвештеник, стаде у средину па упита Исуса: »Зар нећеш ништа да одговориш? Шта то ови сведоче против тебе?«

⁶¹Али, Исус је ћутао и ништа није одговарао.

Тада га првосвештеник упита: »Јеси ли ти Христос*, Син Благословенога?«

⁶²»Ја сам*«, одговори Исус. »И видећете Сина човечијега како седи Силноме здесна и долази са небеским облацима.«

⁶³Нато првосвештеник раздера своју копшуљу и рече: »Шта нам још требају сведоци! ⁶⁴Чули сте хулу! Шта мислите?«

А они сви пресудише да је заслужио смрт.

⁶⁵Онда неки почеше да га пљују, да му покривају лице и да га ударају песницама, говорећи му: »Пророку!«

Потом га пограбише слуге и ишамараше га.

Петар се одриче Исуса

(Матеј 26,69-75; Лука 22,56-62; Јован 18,15-18, 25-27)

⁶⁶Док је Петар био доле у дворишту, дође једна од првосвештеникових слушкиња.

⁶⁷Она виде Петра како се греје па га загледа и рече: »И ти си био са оним Назарећанином, Исусом.«

Синедрион Или: Веће; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду

Христос Или: Месија

14,62 2.Мојсијева 3,14

⁶⁸А он порече говорећи: »Нити знам, нити разумем шта говориш«, па изађе у предворје. А петао се огласи.

⁶⁹Она слушкиња га опет угледа па поче да говори онима који су онде стајали: »Овај је један од њих.«

⁷⁰А Петар опет порече.

Мало после, они који су онде стајали рекоше Петру: »Ти си заиста један од њих јер си и ти Галилејац!«

⁷¹А он поче на себе да призива проклетства и да се заклиње: »Не познајем человека о коме говорите!«

⁷²И одмах се петао огласи по други пут*. А Петар се сети речи које му је Исус рекао: »Пре него што се петао два пута* огласи, ти ћеш ме се три пута одрећи* и близну у плач.

Исус пред Пилатом

(Матеј 27,1-2, 11-14; Лука 23,1-5; Јован 18,28-38)

15Одмах ујутро, првосвештеници, заједно са старешинама, учитељима закона и целим Синедрионом*, донеше одлуку па Исуса везаше, одведоше и предадоше Пилату.

²»Јеси ли ти цар Јудеја?« упита га Пилат.

»Тако је како кажеш«, одговори му Исус, ³а првосвештеници почеше за много тога да га оптужују.

⁴Онда га Пилат опет упита: »Зар нећеш да одговориш? Видиш ли за шта те све оптужују?«

⁵Али, Исус више ништа не одговори па се Пилат веома зачуди.

Исус осуђен на смрт

(Матеј 27,15-26; Лука 23,13-25; Јован 18,39-19,16)

⁶А Пилат је у време празника ослобађао затвореника којег би му затражили. ⁷Тада је у оковима, заједно са побуњеницима који су починили убиство у побуни, био и човек по имену Варава. ⁸И народ дође па поче од Пилата да тражи оно што им је он о празнику обично чинио.

по други пут У неким раним рукописима не стоји: по други пут

два пута У неким раним рукописима не стоји: два пута
14,72 Марко 14,30

Синедрионом Или: Већем; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду

⁹А Пилат их упита: »Хоћете ли да вам ослободим цара Јудеја?«

¹⁰Знао је, наиме, да су Исуса првосвештеници предали из зависти.

¹¹Али, првосвештеници наговорише народ да тражи да им радије ослободи Вараву.

¹²Пилат их опет упита: »А шта хоћете да урадим са оним кога зовете цар Јудеја?«

¹³А они повикаше: »Распни га!«

¹⁴»Какво је зло учинио?« упита их Пилат.

Али, они још гласније повикаше: »Распни га!«

¹⁵Желећи да угоди народу, Пилат им ослободи Вараву, а Исуса избичева па га предаде да га распну.

Војници се ругају Исусу

(Матеј 27,27-31; Јован 19,2-3)

¹⁶Тада војници одведоше Исуса у унутрашњост двора, то јест у преторијум*, па сазваше целу чету. ¹⁷Огрнуше га пурпурним плаштом, исплетоше венац од трња и ставише му на главу, ¹⁸па почеше да га поздрављају: »Здраво, царе Јудеја!«

¹⁹Потом су га ударили трском по глави, плјували га и клањали му се падајући на колена. ²⁰Кад су престали да му се ругају, скинуше му пурпурни плашт и обукоше га у његову одећу па га изведоше напоље да га распну.

Распеће

(Матеј 27,32-44; Лука 23,26-43; Јован 19,17-27)

²¹А једног човека, Симона Киринејца, Александровог и Руфовог оца, који је онуда пролазио враћајући се са поља, натераше да понесе Исусов крст. ²²Тада Исуса доведоше на место Голготу — што значи »Лобањско место« — ²³па му дадоше вина помешаног са смирном, али га он не узе. ²⁴Онда га распеше па разделише његову одећу, бацајући коцку за њу — ко ће шта да узме. ²⁵Кад су га распели, било је девет сати ујутро*. ²⁶А на једном натпису била је написана његова кривица: ЦАР ЈУДЕЈА. ²⁷С њим распеше и два разбојника — једног с његове десне, а другог с леве стране. ^{28*}

преторијум То јест: намесников двор

било је ... ујутро Дословно: био је трећи час

15,28 У неким рукописима стоји: стране. ²⁸Тако се испунило Писмо које каже: »Убројаше га међу безаконике.« (Исаја 53,12)

²⁹А пролазници су га вређали. Махали су главама и говорили: »Еј, ти који рушиш Храм и грађиш га за три дана, ³⁰спаси самога себе! Сиђи са крста!«

³¹Слично су му се ругали и првосвештењици и, заједно са учитељима закона, један другом говорили: »Друге је спасао, а себе не може да спасе! ³²Па нека сад Христос^{*}, цар Израела, сиђе са крста — да видимо па да поверијемо.«

А вређали су га и они који су с њим били распети.

Исусова смрт

(Матеј 27,45-56; Лука 23,44-49; Јован 19,28-30)

³³У подне^{*} завлада тама по целој земљи, све до три сата^{*}.

³⁴У три сата Исус из свег гласа повика: »Елои, елои, лама сабахтани?« — што значи »Боже мој, Боже мој, зашто си ме оставио?«*

³⁵Кад су неки од присутних то чули, рекоше: »Гле, зове Илију!«

³⁶А један отрча и натопи сунђер сирћетом, натаче га на трску па даде Исусу, говорећи: »Пустите, да видимо да ли ће Илија доћи да га скине!«

³⁷Тада Исус повика из свег гласа и издахну, ³⁸а завеса у Храму се расцепи надвоје, од врха до дна.

³⁹Кад је капетан, који је стајао према њему, чуо његов узвик и^{*} видео како је издахнуо, рече: »Овај човек је заиста био Син Божији!«

⁴⁰А то су издалека посматрале и неке жене. Међу њима су биле Марија Магдалина, Марија мајка Јакова млађег и Јосије, и Салома⁴¹ — које су ишли за Исусом кад је био у Галилеји и служиле му — и још многе друге жене које су с њим дошли у Јерусалим.

Исусова сахрана

(Матеј 27,57-61; Лука 23,50-56; Јован 19,38-42)

⁴²Кад је пало вече, пошто је био Дан припреме, то јест дан уочи суботе, ⁴³дође

Христос То јест: Месија

У подне Дословно: Кад је настao шести час

до три сата Дословно: до деветог часа

15,34 Псалми 22,1

чuo ... и У неким рукописима не стоји: чуо његов узвик и

Јосиф из Ариматеје, угледан члан Већа*, који је и сам ишчекивао Божије царство, па смело уђе к Пилату и затражи Исусово тело.

⁴⁴А Пилат се зачуди да је Исус већ умро па позва к себи капетана и упита га да ли је умро одавно. ⁴⁵Кад је од капетана сазнао да јесте, поклони мртво тело Јосифу. ⁴⁶Овај купи платно, скину Исуса са крста, уви га у платно и положи у гроб који је био усечен у стени па на улаз у гроб наваља камен. ⁴⁷А Марија Магдалина и Марија Јосијина мајка гледале су где је положен.

Васкрсење

(Матеј 28,1-8; Лука 24,1-12; Јован 20,1-10)

16Кад је субота прошла, Марија Магдалина, Марија Јаковљева мајка и Салома купише мирисне помасти да би могле да оду и помажу Исусово тело ²па рано ујутро првог дана седмице — чим је изашло сунце — дођоше на гроб.

³»Ко ће да нам одваља камен са улаза у гроб?« говориле су међу собом.

⁴Али, кад боље погледаше, видеше да је камен, који је био веома велик, већ одваљан. ⁵А кад су ушле у гроб угледаше једног младића у дугом белом огртачу како седи са десне стране и препадоше се.

⁶»Не бојте се«, рече им он. »Ви тражите Исуса Назарећанина, који је распет. Он је вакрсао и није овде. Ево места где су га положили. ⁷Него, идите и реците његовим ученицима и Петру: ‘Он иде пред вами у Галилеју. Онде ћете га видети, баш као што вам је и рекао.’«

⁸И оне изађоше па побегоше од гроба јер их обузеше страх и трепет. И ником ништа не рекоше јер су се бојале.

Исус се показује Марији Магдалини

(Матеј 28,9-10; Јован 20,11-18)

⁹Пошто је вакрсао рано ујутро првог дана седмице, Исус се прво показа Марији Магдалини, из које је био истерао седам демона. ¹⁰Она оде и о томе обавести оне који су били с њим, а који су сада туговали и плакали. ¹¹Кад су ови чули да је Исус жив и да га је она видела, не повораваше.

члан Већа Вероватно: члан Синедриона; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду

Исус се показује двојици ученика

(Лука 24,13-35)

¹²После тога се Исус, у другом обличју, показа двојици од њих док су ишли у једно село. ¹³Ови се вратише и о томе обавестише остале, али они ни њима не повероваше.

Послање ученика

(Матеј 28,16-20; Лука 24,36-49; Јован 20,19-23;

Дела апостолска 1,6-8)

¹⁴Касније се Исус показа Једанаесторици док су били за трпезом и укори их због њихове невере и окорелих срца јер нису поверивали онима који су га видели вакарлог из мртвих.

¹⁵»Идите по целом свету«, рече им, »и проповедајте еванђеље* сваком створењу.

¹⁶Ко поверије и крсти се, биће спасен, а ко не поверије, биће осуђен. ¹⁷А ови знаци ће пратити оне који поверију: у моје име ће истеривати демоне; говориће новим језицима; ¹⁸узимаће змије рукама; ако попију нешто смртоносно, то им неће наудити; полагаће руке на болесне и ови ће се осећати добро.«

Вазнесење

(Лука 24,50-53; Дела апостолска 1,9-11)

¹⁹И пошто им то рече, Господ Исус би вазнет на небо па седе здесна Богу.

²⁰Ученици одоше да свуда проповедају, а Господ им је помагао и потврђивао Реч знамењима која су је пратила.*

Еванђеље по Луки

Увод

1 Многи су предузели да опишу догађаје који су се одиграли^{*} међу нама ²онако како су нам их пренели они који су од почетка били очевици и слуге Речи, ³па сам и ја, уважени Теофиле — пошто сам од почетка све пажљиво испитао — наумио да ти напишем све по реду, ⁴да увидиш веродостојност онога о чему си поучен.

Најава рођења Јована Крститеља

⁵У време јудејског краља Ирода живео је свештеник по имену Захарија. Он је био из Авијиног свештеничког реда, а и његова жена, по имену Јелисавета, била је Ааронов потомак*. ⁶Обоје су били праведни у Божијим очима јер су беспрекорно извршавали све Господње заповести и прописе. ⁷Деце нису имали пошто је Јелисавета била нероткиња, а и једно и друго су већ били зашли у године.

⁸Кад је једном Захарија обављао службу као свештеник пред Богом по распореду свога реда, ⁹паде на њега коцка — по свештеничком обичају — да уђе у Господњи Храм и запали кад. ¹⁰А у време кађења сав окупљени народ молио се напољу.

¹¹Тада се Захарији појави Господњи анђео, стојећи с десне стране кадионог жртвеника. ¹²Кад је Захарија угледао анђела, узнемири се и обузе га страх.

¹³Али, анђео му рече: »Не бој се, Захарија, јер је твоја молитва услышена. Твоја жена Јелисавета родиће ти сина, а ти му дај име Јован. ¹⁴Он ће ти бити радост и весеље, и многи ће се радовати кад се он роди, ¹⁵јер ће бити велик у Господњим очима. Неће пити ни вино ни друга опојна пића, а биће испуњен

одиграли Дословно: испунили
Ааронов потомак Дословно: од кћери Ааронових

Светим Духом већ у мајчиној утроби. ¹⁶Он ће многе Израелце обратити њиховом Господу Богу ¹⁷и ићи ће пред њим у Илијином духу и сили, да срца очева обрати њиховој деци, а непокорне разборитости праведника — да припреми Господу народ спреман.«

¹⁸Тада Захарија упита анђела: »По чему ћу то знати? Стар сам човек, а и жена ми је зашла у године.«

¹⁹»Ја сам Гаврило«, одговори му анђео и рече: »Ја стојим пред Богом, а послан сам да говорим с тобом и да ти објавим ову радосну вест. ²⁰А ево, занемећеш и нећеш моћи да говориш све до оног дана када ће се ово догодити јер ниси поверовао мојим речима, које ће се обистинити у своје време.«

²¹А народ је чекао Захарију и чудио се што се толико задржао у Храму. ²²Кад је изашао, није могао да им говори и они увидеше да је у Храму имао виђење. Он им се обрати знацима, али остаде нем.

²³Кад су се завршили дани његове службе, Захарија се врати кући. ²⁴А после тога његова жена Јелисавета заче и пет месеци се крила.

²⁵»Господ је то учинио за мене«, говорила је, »у дане кад ме је погледао и уклонио са мене срамоту међу људима.«

Најава Исусовог рођења

²⁶У шестом месецу Јелисаветине трудноће Бог посла анђела Гаврила у галилејски град Назарет, ²⁷девојци по имену Марија. Она је била верена са човеком који се звао Јосиф, а био је из куће Давидове.

²⁸Гаврило уђе к њој и рече јој: »Здраво, ти која си стекла милост! Господ је с тобом!«

²⁹А она се узнемири због ових речи, размишљајући шта би овај поздрав могао да значи.

³⁰»Не бој се, Марија«, рече јој анђео, »јер си нашла милост код Бога.³¹Ево, зачећеш и родићеш сина и даћеш му име Исус.³²Биће велик и зваће се Син Свевишњега. Господ Бог ће му дати престо његовог оца Давида³³и он ће довека владати над Јаковљевим домом и његовом царству неће бити краја.«

³⁴Тада Марија упита анђела: »Како то може бити кад још нисам спавала с мушкирцем?³⁵«

³⁵»Свети Дух ће сићи на тебе«, одговори јој анђео, »и сенка сила Свевишњега ће пасти на тебе. Тако ће се то свето дете које ће се родити звати Син Божији.³⁶Ено и твоја рођака Јелисавета је зачела сина у својој старости, и она, коју зову нероткињом, већ је у шестом месецу.³⁷Јер, Богу ништа није немогуће.«

³⁸»Служитељка сам Господња«, рече Марија. »Нека ми буде како си рекао.«

И анђео оде од ње.

Марија код Јелисавете

³⁹Тих дана Марија се спреми и пожури у горски крај, у један град у Јудеји,⁴⁰и онде уђе у Захаријину кућу па поздрави Јелисавету.

⁴¹Кад је Јелисавета чула Маријин поздрав, у утроби јој заигра дете и она се испуни Светим Духом⁴²па гласно узвикну: »Благословена си међу женама и благословено дете које ћеш родити!⁴³Чиме сам заслужила^{*} да мајка мога Господа долази к мени?⁴⁴Чим је глас твога поздрава допро до мојих ушију, у мени је од радости заиграло дете.⁴⁵И благо теби јер си поверовала да ће се испунити оно што ти је Господ рекао.«

Маријин хвалоспев

⁴⁶А Марија рече:

»Моја душа велича Господа
⁴⁷ и мој дух кличе у Богу, мом
Спаситељу,
⁴⁸ јер је видео понизност своје
служитељке.

Од сада ће ме сви нараштаји звати
блаженом,

кад још ... с мушкирцем Дословно: кад још нисам упознала мушкирца

Тако ... Божији Или: Тако ће се дете које ће се родити звати Свети Син Божији.

Чиме сам заслужила Дословно: Откуд ми то

⁴⁹ јер је Силни за мене учинио велика дела.

Његово име је свето
⁵⁰ и он је из поколења у поколење

милостив
онима који га се боје.
⁵¹ Силна је дела учинио својом десницом,
распрашио је охоле и њихову

убораженост.

⁵² Владаре је збацио с престола,
а понизне узвисио.

⁵³ Гладне је наситио добрима,
а богате отпустио празних руку.

⁵⁴ Дошао је да помогне свом слузи
Израелу,
⁵⁵ сетио се да буде милостив према

Аврааму
и његовим потомцима довека,
као што је и рекао нашим праоцима.«

⁵⁶И Марија остале са Јелисаветом око три месеца па се врати кући.

Рођење Јована Крститеља

⁵⁷Кад је дошло време да се Јелисавета породи, она роди сина. ⁵⁸А њени суседи и рођаци су чули да јој је Господ указао велику милост па су се радовали с њом.

⁵⁹Осмог дана дођоше да обрежу дете и хтедоше да му, по оцу, надену име Захарија.

⁶⁰Али, његова мајка рече: »Не, зваће се Јован.«

⁶¹»Нико од твојих рођака се тако не зове«, рекоше јој, ⁶²а онда знаковима упиташе његовог оца како би он желео да се дете зове.

⁶³Захарија затражи пличицу за писање и написа: »Име му је Јован.« И сви се зачудише.

⁶⁴Њему се сместа отворише уста и одвеза језик па поче да говори славећи Бога, ⁶⁵а страх обузе све суседе. Људи су по целом јудејском горју о свему томе говорили ⁶⁶и ко год је то чуо, чудио се и питао: »Шта ли ће то бити од тога детета?« јер је Господња рука била с њим.

Захаријин хвалоспев

⁶⁷А његов отац Захарија се испуни Светим Духом па је пророковао:

⁶⁸ »Нека је благословен Господ, Бог
Израелов,

што је дошао да избави* свој народ
и што нам је подигао моћног
Спаситеља*
у кући свога слуге Давида,
као што је давно рекао
кроз уста својих светих пророка
да ће нас спасти од наших непријатеља
и од руке свих који нас mrзе;
да ће се смиловати нашим праоцима
и сетити се свог светог савеза,
заклетве којом се заклео нашем опу
Аврааму —
да ће нас избавити из руке непријатеља
и дати нам да му служимо без страха,
у светости и праведности пред њим
свих дана нашега живота.
А ти ћеш се, дете, звати пророк
Свевишињега,
јер ћеш ићи пред Господом да му
припремиш пут,
да обзнатиши његовом народу
да је спасење у опроштењу њихових
греха
због великог милосрђа нашега Бога
којим ће нам доћи светлост са неба*
да засветли онима који живе у тами и у
сенци смрти
и усмери наше ноге на пут мира.«

⁸⁰А дечак је растао и јачао духом. Боравио је у пустињи све до дана кад је јавно иступио пред Израел.

Исусово рођење

(Matej 1,18-25)

2У то време цар Август издале наредбу да се попише становништво целог света*. ²Био је то први попис извршен док је Квириније управљао Сиријом. ³И сви су ишли да се попишу, свако у свој град.

⁴Тако и Јосиф из града Назарета у Галилеји оде у Јудеју, у Давидов град Витлејем — јер је био из Давидове куће и лозе — ⁵да се упише са својом вереницом Маријом, која је била у другом стању. ⁶И док су били онде, дође време да се Марија породи. ⁷И она роди свог сина првенца па га пови у

избави Или: откупни
моћног Спаситеља Дословно: рог спасења
са неба Дословно: са висине
целог света То јест: Римског царства

пелене и стави у јасле јер за њих није било места у гостионици.

Пастири и анђели

⁸А у том крају су боравили пастири и ноћу, под ведрим небом, чували стражу код својих стада. ⁹Њима се појави Господњи анђео и обасја их Господња слава па се веома уплашише.

¹⁰»Не бојте се«, рече им анђео, »јер вам доносим радосну вест која ће веома обрадовати свак народ: ¹¹данас вам се у Давидовом граду родио Спаситељ — Христос* Господ.

¹²А ово ће вам бити знак: наћи ћете дете повијено у пелене како лежи у јаслама.«

¹³Одједном се анђелу придржи мноштво небеске војске*, хвалећи Бога и говорећи:

¹⁴ »Слава Богу на висини,
а на земљи мир људима који су по
његовој воли.«

¹⁵Кад су анђели отишли од њих и вратили се на небо, пастири рекоше један другом: »Хајдемо у Витлејем да видимо то о чему нас је Господ обавестио.«

¹⁶Онда брзо одоше и нађоше Марију и Јосифа, и дете како лежи у јаслама. ¹⁷А кад су видели, испричаше шта им је речено о том детету. ¹⁸И сви који су то чули задивише се оном што су им пастири испричали.

¹⁹А Марија је све то памтила и стално о томе размишљала у свом срцу. ²⁰Пастири се вратише кући, славећи и хвалећи Бога јер је оно што су чули и видели било баш онако како им је и речено.

Исуса доносе у Храм

²¹Осмог дана, кад је било време да се дете обреже, дадоше му име Исус, како га је назвао анђео пре него што је био зачет.

²²Кад су се завршили дани њиховог очишићења по Мојсијевом закону, Јосиф и Марија га однеше у Јерусалим да га ставе пред Господа ²³ — као што пише у Господњем Закону: »Нека се свако прворођено мушки одвоји за Господа«* ²⁴ — и да принесу жртву — као што каже Господњи Закон: »пар грлица или два голуба«*.

Христос Или: Месија
небеске војске То јест: анђела
2,23 2.Мојсијева 13,2 и 12
2,24 3.Мојсијева 12,8

²⁵А у Јерусалиму је живео човек по имену Симеон. Био је то праведан и побожан човек и ишчекивао је Израелову утеху. На њему је био Свети Дух ²⁶и објавио му да неће умрети док не види Господњег Христа*. ²⁷Подстакнут Духом, оде у Храм, па кад су родитељи унели малог Исуса да за њега изврше оно што захтева законски обичај, ²⁸Симеон га узе на руке, захвали Богу* и рече:

²⁹ »Сада, Господару, отпушташ свога слугу у миру,
као што си обећао.
³⁰ Јер, моје очи су виделе твоје спасење,
³¹ које си припремио пред очима* свих народа,
³² светлост за просветљење пагана*
и на славу свога народа, Израела.«

³³ А Исусови отац и мајка се зачудише ономе што је о њему речено.

³⁴ Тада их Симеон благослови па рече његовој мајци Марији: »Ово дете је одређено да обори и подигне многе у Израелу и да буде знак који ће бити оспораван, ³⁵да се разоткрију мисли многих срца. А мач ће пробости и твоју душу.«

³⁶ Онде је била и пророчица Ана, Фануилова кћи из Асировог племена. Била је веома стара — по венчању је са мужем живела седам година, ³⁷а као удовица, до своје осамдесет четврте године. Није излазила из Храма, него је, постећи и молећи се, служила Богу и ноћу и дању. ³⁸Она им приђе баш у том часу, захвали Богу и поче да говори о детету свима који су ишчекивали избављење* Јерусалима.

³⁹ Кад су извршили све по Господњем закону, вратише се у Галилеју, у свој град Назарет. ⁴⁰ А дете је расло и јачало и пунило се мудрошћу, и на њему је била Божија милост.

Дечак Исус у Храму

⁴¹ Његови родитељи су сваке године за Празник Пасхе одлазили у Јерусалим. ⁴² Кад му је било дванаест година, они, по обичају,

Христа Или: Месију
захвали Богу Дословно: благослови Бога
очима Дословно: лицем
за просветљење пагана Или: за откривење паганима
избављење Или: откупљење

одоше на празник. ⁴³ По завршетку празника, кад су се враћали кући, дечак Исус остале у Јерусалиму, а његови родитељи то нису знали. ⁴⁴ Мислећи да је међу осталим путницима, превалише дан хода. Онда га потражише међу рођацима и познаницима ⁴⁵ па кад га не нађоше, вратише се у Јерусалим да га траже. ⁴⁶ После три дана нађоше га како седи међу учитељима у Храму, слуша их и пита. ⁴⁷ А сви који су га слушали, дивили су се његовој памети и његовим одговорима.

⁴⁸ Кад су га родитељи угледали, запрепастише се, а мајка му рече: »Зашто си нам то учинио, сине? Твој отац и ја смо туговали док смо те тражили.«

⁴⁹ А он им рече: »Зашто сте ме тражили? Зар нисте знали да морам да будем у дому свога Оца?«

⁵⁰ Али, они не разумеше шта им је рекао. ⁵¹ Онда се с њима вратио у Назарет и био им послушан. Његова мајка је све то памтила у свом срцу. ⁵² А Исус је напредовао у мудrosti и расту и у милости код Бога и људи.

Јован Крститељ припрема пут

(Матеј 3,1-12; Марко 1,1-8; Јован 1,19-28)

3 Петнаесте године владавине цара Тиверија, када је Понтије Пилат био намесник у Јудеји, Ирод био тетрарх* Галилеје, његов брат Филип тетрарх Итуреје и Трахонитиде, Лисаније тетрарх Авалине, ²а Ана и Кајафа првосвештеници, Божија реч дође Захаријином сину Јовану у пустини ³ па он прође целим подручјем око Јордана, проповедајући покајничко крштење за опроштење греха, ⁴као што је записано у књизи пророка Исаије:

»Глас онога који виче у пустини:
‘Припремите пут Господњи,
поравнајте му стазе!»

⁵ Нека се свака долина испуни
и свака гора и брежуљак слегне.
Што је кривудаво, нека буде право,
а неравни путеви нека буду равни,
⁶ и сви људи ће видети Божије
спасење.’**

тетрарх То јест: владар над четвртином краљевства или области

3,4-6 Исаја 40,3-5

⁷Јован рече народу који је к њему долазио да их он крсти: »Змијски породе! Ко вас је упозорио да избегнете гнев који предстоји? ⁸Донесите плод достојан покајања. И немојте међу собом да говорите: 'Имамо оца Авраама', јер кажем вам да Бог може од овог камења да подигне децу Аврааму. ⁹Секира је већ положена на корен дрвећа и биће посечено и бачено у ватру свако дрво које не доноси добар плод.«

¹⁰»Па шта онда да чинимо?« упита га народ.

¹¹»Ко има два огртача«, одговори им он, »нека да оном ко нема. И ко има хране, нека учини исто.«

¹²Дођоше и царинци да се крсте па га упиташе: »Учитељу, шта да чинимо?«

¹³А он им рече: »Не узимајте више него што вам је одређено.«

¹⁴Упиташе га и неки војници: »А шта ми треба да чинимо?«

Он им одговори: »Ни од кога не изнуђујте новац, не оптужујте лажно и будите задовољни својом платом.«

¹⁵А народ је био у стању ишчекивања и сви су се у свом срцу питали да није можда Јован Христос*.

¹⁶Јован им свима одговори, рекавши: »Ја вас крштавам водом. Али, долази један моћнији од мене — ја нисам достојан ни ремење на његовој обући да одвежем. Он ће вас крстити Светим Духом и огњем. ¹⁷У руци му је вејача којом ће очистити своје гумно и скупити пшеницу у свој амбар, а плеву ће спалити неугасивим огњем.«

¹⁸Тако је Јован, опомињући их још многим другим речима, народу објавио еванђеље*. ¹⁹А тетрапх* Ирод, кога је Јован укорио због Иродијаде, жене његовог брата, и због свих злодела која је починио, ²⁰на све то додаде и ово: затвори Јована у тамницу.

Исусово крштење

(Матеј 3,13-17; Марко 1,9-11)

²¹А кад се крстио сав народ, крстио се и Исус. И док се молио, отвори се небо ²²и на њега се спусти Свети Дух у обличју голуба.

А са неба се зачу глас: »Ти си мој љубљени Син! Ти си по мојој вољи!«

Христос То јест: Месија

еванђеље Или: радосну вест

тетрапх То јест: владар над четвртином краљевства или области

Родослов Исуса Христа

(Матеј 1,1-17)

²³А Исус је, кад је почeo својe деловањe, имао око тридесет година и био је — како се сматралo — син Јосифов, син Илијев, ²⁴син Мататов, син Левијев, син Мелхијев, син Јанејев, син Јосифов, ²⁵син Мататијин, син Амосов, син Наумов, син Елијев, син Нангејев, ²⁶син Маатов, син Мататијин, син Семеинов, син Јосихов, син Јодин, ²⁷син Јоананов, син Рисин, син Зоровавелов, син Салатијилов, син Нирјев, ²⁸син Мелхијев, син Адијев, син Косамов, син Елмадамов, син Иров, ²⁹син Исусов, син Елијезеров, син Јоримов, син Мататов, син Левијев, ³⁰син Симеонов, син Јудин, син Јосифов, син Јонамов, син Елијакимов, ³¹син Мелејин, син Менин, син Мататин, син Натајов, син Давидов, ³²син Јесејев, син Јовидов, син Воозов, син Салмонов, син Наасонов, ³³син Аминадавов, син Админов, син Аријев*, син Есромов, син Фаресов, син Јудин, ³⁴син Јаковљев, син Исааков, син Авраамов, син Тарин, син Нахоров, ³⁵син Серухов, син Рагавов, син Фалеков, син Еверов, син Салин, ³⁶син Каинамов, син Арфаксадов, син Симов, син Нојев, син Ламехов, ³⁷син Матусалин, син Енохов, син Јаретов, син Малалеилов, син Каинамов, ³⁸син Еносов, син Ситов, син Адамов, син Божији.

Ђаво искушава Исуса

(Матеј 4,1-11; Марко 1,12-13)

4Исус се, пун Светога Духа, врати са Јордана, а Дух га одведе у пустињу, ²где га је ђаво искушавао четрдесет дана. Све то време Исус није ништа јео па кад су истекли ти дани, огладне.

³А ђаво му рече: »Ако си Син Божији, реци овом камену да постане хлеб.«

⁴»Записано је«, одговори му Исус, »‘Човек не живи само од хлеба.’*«

⁵Ђаво га одведе на једно високо место па му у једном трену показа сва царства света ⁶и рече: »Дају ти сву њихову власт и сјај јер је мени дата и ја могу да је дам коме хоћу. ⁷Ако ми се, дакле, поклониш, све ће бити твоје.«

син Админов, син Аријев У неким рукописима стоји уместо тога: син Арамов (в. Матеја 1,4); други рукописи се у великој мери разликују.

4,4 5.Мојсијева 8,3

⁸»Записано је«, одговори му Исус, »'Клањај се Господу, своме Богу, и њему једино-
ме служи.*«

⁹Онда га ђаво одведе у Јерусалим, постави
га на врх Храма па му рече: »Ако си Син
Божији, баци се одавде доле, ¹⁰јер записано
је:

‘Наредиће својим анђелима за тебе
да те чувају’*,

¹¹И:

‘Они ће те носити на рукама,
да ногом не запнеш за камен.’*«

¹²»Писмо такође каже«, одговори му
Исус, »'Не искушавај Господа, свога Бога.'*«

¹³Кад је ђаво завршио са свим овим иску-
шењима, остави Исуса до неког повољнијег
часа.

Исус одбачен у Назарету

(Матеј 13,53-58; Марко 6,1-6)

¹⁴А Исус се, у сили Духа, врати у Галилеју и глас о њему рашири се по целом том крају. ¹⁵Учио је народ у тамошњим синагогама и сви су га хвалили.

¹⁶Тако оде и у Назарет, где је одрастао, па у суботу, по свом обичају, уђе у синагогу. У стаде да чита, ¹⁷а они му дадоше књигу пророка Исаије. Он отвори књигу и нађе место где пише:

¹⁸ »На мени је Дух Господњи,
јер ме је помазао
да сиромасима објавим еванђеље*.
Послао ме да сужњима објавим
ослобођење,
слепима да ће прогледати,
да на слободу пустим потлачене,
¹⁹ да објавим годину благонаклоности
Господње.«*

²⁰Онда затвори књигу, врати је службенику па седе, а очи свих у синагоги биле су упрте у њега.

²¹Он им рече: »Данас, док сте слушали, ово Писмо се испунило.«

4,8 5.Мојсијева 6,13

4,10 Псалми 91,11

4,11 Псалми 91,12

4,12 5.Мојсијева 6,16

евангелије Или: радосну вест

4,18-19 Исаја 61,1-2

²²И сви су о њему лепо говорили и дивили се умилним речима које су излазиле из његових уста.

»Зар ово није Јосифов син?« питали су.

²³А он им рече: »Сигурно ћете ми рећи ову пословицу: 'Лекару, излечи самога себе. Учини и овде, у свом завичају, оно што смо чули да си учинио у Кафарнауму.'«

²⁴И још рече: »Истину вам кажем: ниједан пророк није добро примљен у свом завичају.

²⁵Заиста вам кажем: у Илијино време, у Израелу је било много удовица кад је небо било затворено три године и шест месеци и настала велика глад по целој земљи. ²⁶Али, Илија није био послан ниједној од њих, него једној удовици у Сарепти Сидонској. ²⁷А у Јелисејово време било је много губавих* у Израелу, али ниједан од њих није био очишћен, него Неман Сиријац.«

²⁸Кад су то чули, људе у синагоги обузе бес. ²⁹Устадоше и избацише га из града па га одведоше на ивицу брда на коме је сазидан њихов град, с намером да га баце низ литицу. ³⁰Али, он прође између њих и оде својим путем.

Излечење опседнутога

(Марко 1,21-28)

³¹Потом оде у галилејски град Кафарнаум па је у суботу учио народ, ³²а они су се дивили његовом учењу јер је његова реч имала снагу. ³³А у синагоги је био један човек кога је опсео демон, нечисти дух.

Он снажним гласом повика: ³⁴»Еј, шта ми имамо с тобом, Исусе Назарећанине? Јеси ли дошао да нас уништиш? Знам ко си — Светац Божији.«

³⁵А Исус му запрети рекавши: »Умукни и изађи из њега!«

Тада демон обори човека пред свима па изађе из њега не наудивши му.

³⁶Сви се веома зачудише па рекоше један другом: »Какво је то учење? Он влашћу и силом заповеда нечистим духовима и они излазе.«

³⁷И глас о Исусу рашири се по свим околним местима.

губавих Реч 'губав' односи се на оболелог од било које заразне кожне болести, а не само од губе.

Излечење многих

(Матеј 8,14-17; Марко 1,29-39)

³⁸Исус изађе из синагоге и оде у Симонову кућу. А Симонову ташту је спопала јака грозница па Исуса замолише да јој помогне. ³⁹Он се наднese над њу, запрети грозници, и ова је остави. Она одмах устаде и поче да их служи.

⁴⁰Кад је сунце зашло, сви који су имали болесне од разних болести, доведоше их к њему, а он их излечи положивши руке на сваког од њих.

⁴¹Из многих су излазили и демони, вичући и говорећи: »Ти си Син Божији!«

Али, он им је претио и није им дозвољавао да говоре јер су знали да је он Христос*.

⁴²Кад је свануло, Исус изађе и оде на једно пусто место. А народ га је тражио па дођоше тамо где се налазио и покушаше да га задрже да не оде од њих.

⁴³Али, он им рече: »Треба и другим грађевима да објавим еванђеље* о Божијем царству јер сам ради тога послан.«

⁴⁴И настави да проповеда по јудејским синагогама.

Први ученици

(Матеј 4,18-22; Марко 1,16-20)

Једном, док се народ гурао око њега да чује Божију реч, а он стајао покрај Генисаретског језера*, ²виде поред обале два чамца. Рибари су изашли из њих и испирали мреже. ³Он уђе у један од чамаца, који је припадао Симону, и замоли га да се мало отисне од копна. Онда седе па је учио народ из чамца.

⁴А кад је престао да говори, рече Симону: »Извези на пучину па баците мреже за лов.«

⁵»Учитељу«, одговори му Симон, »сву ноћ смо се трудили и ништа нисмо уловили. Али, ако ти кажеш, баћићу мреже.«

⁶И кад то учинише, ухватише веома много рибе — толико да су им се мреже цепале. ⁷Зато махнуше друговима у другом чамцу да дођу и помогну им. Ови дођоше па оба чамца толико напунише да су почели да тону.

Христос То јест: Месија
еванђеље Или: радосну вест
Генисаретског језера То јест: Галилејског мора

⁸Кад је Симон Петар то видео, баци се Исусу пред ноге и рече: »Иди од мене, Господе, јер сам грешан човек!«

⁹Јер, он и сви који су били с њим били су запањени колико много рибе су уловили, ¹⁰а исто тако и Зеведејеви синови Јаков и Јован, Симонови другови.

Исус тада рече Симону: »Не бој се; од сада ћеш ловити људе.«

¹¹И они извукоше чамце на обалу, оставише све и пођоше за њим.

Очишћење губавога

(Матеј 8,1-4; Марко 1,40-45)

¹²Кад је Исус био у неком граду, угледа га један човек који је био сав губав*, паде ничице и замоли га: »Господе, ако хоћеш, можеш да ме очистиш.«

¹³А Исус пружи руку, дотаче га и рече: »Хоћу. Буди чист.«

И губа* одмах нестаде с њега.

¹⁴Онда му нареди: »Не причај ником, него иди и покажи се свештенику па принеси жртву за своје очишћење, како је Мојсије заповедио — за сведочанство њима.«

¹⁵Али, глас о Исусу се све више ширио и силен народ је долазио да га чује и да се излечи од својих болести. ¹⁶А он се често повлачио на усамљена места и молио се.

Излечење одузетога

(Матеј 9,1-8; Марко 2,1-12)

¹⁷Док је једног дана учио народ, седели су онде и фарисеји и учитељи закона који су дошли из свих галилејских и јудејских села и из Јерусалима. А Исус је лечио Господњом силом. ¹⁸Дођоше и неки људи носећи на постели једног одузетога па покушаше да га унесу и положе пред Исуса. ¹⁹Али, пошто због народа нису могли да га унесу, попеше се на кров и на постели га, кроз црпове, спустише пред Исуса.

²⁰Кад је Исус видео њихову веру, рече: »Човече, опраштају ти се греси.«

²¹Тада учитељи закона и фарисеји помислише: »Ко је овај што хули? Ко, осим једнога Бога, може да опрашта грехе?«

губав Реч »губав« односи се на оболелог од било које заразне кожне болести, а не само од губе.

губа Реч »губа« односи се на било коју заразну кожну болест, а не само на губу.

²²Али, Исус је знао о чему размишљају па им рече: »Зашто тако мислите у свом срцу? ²³Шта је лакше? Рећи: 'Опраштају ти се греси', или рећи: 'Устани и ходај'? ²⁴Али, да знate да Син човечији има власт на земљи да опрашта грехе...« Онда рече одузетоме: »Теби говорим! Устани, узми своју постельју и иди кући.«

²⁵И човек одмах устаде пред њима, узео оно на чему је лежао и оде кући, славећи Бога. ²⁶И сви се силно задивише па почеше да славе Бога и, пуни страха, да говоре: »Данас смо видели нешто невероватно!«

Исус позива Левија

(Матеј 9,9-13; Марко 2,13-17)

²⁷Исус после тога изађе и виде цариника Левија како седи на царинарници па му рече: »Пођи за мном.«

²⁸И овај остави све, устаде и пође за њим.

²⁹Онда Левије спреми за Исуса велику гозбу у својој кући. А с њима су јели многи цариници и други људи.

³⁰Тада фарисеји и њихови учитељи закона почеше да приговарају Исусовим ученицима говорећи: »Зашто једете и пијете са цариницима и грешницима?«

³¹А Исус им рече: »Није здравима потребан лекар, већ болеснима. ³²Нисам дошао да на покајање позовем праведне, него грешне.«

Исуса испитују о посту

(Матеј 9,14-17; Марко 2,18-22)

³³Они му рекоше: »Јованови ученици често посте и моле се, а исто тако и фарисејски ученици, а твоји стално једу и пију.«

³⁴»Можете ли младожењине сватове да натерате да посте док је младожења с њима?« упита их Исус. ³⁵»Али, доћи ће време када ће им младожењу отети и тада ће постити.«

³⁶Онда им исприча и причу: »Нико не откида закрпу са нове одеће да би је пришио на стару. Ако то учини, поцепаће нову одећу, а закрпа са нове неће пристајати старој. ³⁷И нико не сипа ново вино у старе мешине. Ако то учини, ново вино ће поцепати мешине и просуће се, а мешине ће пропасти. ³⁸Него, ново вино треба сипати у нове мешине. ³⁹И нико ко је пio старо вино, не тражи ново, јер каже: 'Старо је добро.'«

Господар суботе

(Матеј 12,1-8; Марко 2,23-28)

6Кад је једне суботе Исус пролазио кроз житна поља, његови ученици су кидали класове, трили их рукама и јели.

²Тада неки фарисеји рекоше: »Зашто чините оно што се не сме чинити у суботу?«

³»Зар нисте читали«, упита их Исус, »шта је Давид учинио кад су он и његови пратиоци огладнели? ⁴Ушао је у Божији дом, узео посвећене хлебове — које не сме да једе нико осим свештеника — јео и дао својим пратиоцима?«

⁵И још им рече: »Син човечији је господар и суботе.«

Излечење човека са осушеном руком

(Матеј 12,9-14; Марко 3,1-6)

⁶Једне друге суботе уђе у синагогу и поче да учи народ. А онде је био и један човек са осушеном десном руком. ⁷Учитељи закона и фарисеји су будно пазили на Исуса да виде да ли ће да лечи у суботу, како би имали разлог да га оптуже.

⁸Он је знао шта мисле па рече човеку са осушеном руком: »Дигни се и стани у средину.«

И овај се диже и стаде.

⁹Тада им Исус рече: »Питам вас: да ли суботом сме да се чини добро или зло, да се живот спасе или убије?«

¹⁰Затим их све заокружи погледом па рече човеку: »Испружи руку.«

Овај тако учини и рука му оздрави. ¹¹А они се разгневише па међу собом почеше да разговарају о томе шта да учине Исусу.

Избор Дванаесторице

(Матеј 10,1-4; Марко 3,13-19)

¹²Тих дана Исус оде на гору да се помоли па проведе ноћ молећи се Богу. ¹³А кад је свануло, позва своје ученике и изабра дванаесторицу, које назива и апостолима: ¹⁴Симона, кога је назвао и Петар, и његовог брата Андреју; Јакова и Јована; Филипа и Вартоломеја; ¹⁵Матеја и Тому; Јакова Алфејевог и Симона званог Зилот*; ¹⁶Јуду Јаковљевог и Јуду Искариотског, који је постао издајник.

Зилот То јест: Ревнитељ

Благослови и претње

(Матеј 4,23-5,12)

¹⁷Исус сиђе с њима и стаде на једно равно место. А онде је било мноштво његових ученика и силен народ из целе Јудеје, из Јерусалима и са тирског и сидонског приморја.
¹⁸Дошли су да га чују и да се излече од својих болести. А оздрављали су и они које су мучили нечисти духови.¹⁹И сав народ је хтео да га дотакне јер је из њега излазила сила и све их лечила.

²⁰Тада Исус погледа своје ученике и рече:

- »Благо вама који сте сиромашни јер
ваше је Божије царство.
- ²¹ Благо вама који сада гладујете јер ћете
се наситити.
- Благо вама који сада плачете јер ћете
се смејати.
- ²² Благо вама кад вас људи замрзе, кад
вас изопиште и врећају, и кад ваше
име одбаше као зло — због Сина
човечијега.
- ²³ Радујте се тога дана и скачите од
радости јер је велика ваша награда
на небу.
- Јер, њихови очеви су исто тако чинили
пророцима.
- ²⁴ Али, тешко вама, богаташи, јер сте већ
примили своју утеху.
- ²⁵ Тешко вама који сте сада сити јер ћете
гладовати.
- Тешко вама који се сада смејете јер
јете туговати и плакати.
- ²⁶ Тешко вама кад сви људи о вама лепо
говоре јер су њихови очеви тако
чинили лажним пророцима.«

Љубав према непријатељима

(Матеј 5,38-48; 7,12a)

²⁷А вама који слушате кажем: волите
своје непријатеље, чините добро онима који
вас мрзе,²⁸благосиљајте оне који вас
проклињу, молите се за оне који вас
злостављају.²⁹Ако те неко удари по образу,
окрени и други. А ако ти неко узме ограч,
не спречавај га да ти узме и кошуљу.³⁰Дај
сваком ко од тебе нешто затражи, и ако
неко узме твоје, не тражи то назад.³¹Како
желите да људи чине вама, тако треба ви да
чините њима.

³²Ако волите оне који воле вас, какву
похвалу заслужујете? Јер, и грешници воле

оне који воле њих.³³И ако чините добро
онима који вама чине добро, какву похвалу
заслужујете? То исто чине и грешници.³⁴И
ако позајмљујете онима за које се надате да
ће вам вратити, какву похвалу заслужујете?
И грешници позајмљују грешницима да им
се исто врати.

³⁵Него, волите своје непријатеље и чините
им добро. И позајмљујте не очекујући ни-
шта, и ваша награда биће велика и бићете
синови Свевишњега Бога јер је он благ
према незахвалним и злима.³⁶Будите мило-
срдни као што је и ваш Отац милосрдан.«

Не судите

(Матеј 7,1-5)

³⁷»Не судите па вам се неће судити. Не
осуђујте па нећете бити осуђени. Опраштајте
и биће вам опроштено.³⁸Дајте и даће вам се.
Сипаће вам у наручје добру меру, набијену,
стресену и преобилну. Јер, каквом мером
мерите, таквом ће се и вами мерити.«

³⁹А исприча им и ову причу: »Може ли
слепи да води слепога? Зар неће обојица
упасти у јаму?⁴⁰Ниједан ученик није већи
од свога учитеља — и потпуно научен, биће
само као учитељ.

⁴¹Зашто гледаш трун у оку свога брата, а
не примећујеш брвно у своме оку?⁴²Како
можеш да кажеш своме брату: 'Брате, дај да
ти извадим трун из ока', кад не видиш
брвно у свом? Лицемеру! Прво извади брвно
из свога ока па ћеш тек онда добро видети
како да извадиш трун из ока свога брата.«

Дрво и његов плод

(Матеј 7,17-20; 12,34б-35)

⁴³»Нема добrog дрвета које доноси рђав
плод, ни рђавог дрвета које доноси добар
плод.⁴⁴Јер, свако дрво се познаје по свом
плоду. Са трња се не беру смокве, ни грожђе
са купине.⁴⁵Добар човек из добрe ризнице
свога срца износи добро, а зао човек из зле
riznici износи зло јер уста говоре оно чега
је срце пуно.«

Два темеља

(Матеј 7,24-27)

⁴⁶»Зашто ме зовете: 'Господе, Господе', а
не чините оно што вам говорим?⁴⁷Показаћу
вам коме је сличан сваки онај ко дође к мени,
чује моје речи и извршава их.⁴⁸Сличан је

човеку који зида кућу. Ископао је дубоко и поставио темељ на стени па кад је наишла бујица, река навали на ту кућу, али није могла да је польуља јер је била добро сазидана.

⁴⁹А ко чује и не извршава, сличан је човеку који је сазидао кућу на земљи, без темеља. Река навали на њу и кућа се одмах сруши па од ње остале само велика развалина.«

Капетанова вера

(Матеј 8,5-13; Јован 4,43-54)

7 Кад је све ово изговорио пред народом, оде у Кафарнаум. ²А једном капетану је слуга кога је веома ценио био на смрт болестан. ³Кад је чуо за Исуса, капетан послала јудејске старешине да га замоле да дође и излечи његовог слугу.

⁴Они дођоше к Исусу и усрдно га замолише, рекавши: »Заслужује да му то учиниш јер воли наш народ, а и синагогу нам је подигао.«

⁵И Исус пође с њима.

А кад је већ био надомак куће, капетан послала своје пријатеље да му кажу: »Господару, не мучи се јер нисам достојан да уђеш под мој кров. ⁷Зато ни себе нисам сматрао достојним да ти приђем. Него, само реци реч и мој слуга ће оздравити. ⁸Јер, ја сам човек подређен власти и имам под собом војнике па кажем једном: 'Иди!' и он оде, а другом: 'Дођи!' и он дође. И свом слузи кажем: 'Уради!' и он уради.«

⁹Кад је то чуо, Исус му се задиви па се окрену народу који је ишао за њим и рече: »Кажем вам: толику веру нисам нашао ни у Израелу.«

¹⁰А кад су се изасланици вратили кући, нађоше слугу здрава.

Исус вакрсава удовичиног сина

¹¹Убрзо затим Исус оде у град који се зове Наин. Пратили су га ученици и силан народ. ¹²Кад се приближио градској капији, управо су износили мртваца, јединца у мајке удовице. С њом је било и много народа из града.

¹³Кад ју је Господ угледао, сажали се на њу па јој рече: »Не плачи.«

¹⁴Онда приђе и дотаче сандук, а они који су га носили стадоше.

Исус рече: »Младићу, теби говорим: устани.«

¹⁵И мртван седе па поче да говори, а Исус га предаде његовој мајци.

¹⁶Све обузе страх па почеше да славе Бога, говорећи: »Велик пророк се појавио међу нама« и: »Бог је дошао да помогне свом народу.«

¹⁷И тај глас о Исусу прошири се по целој Јudeји и околним крајевима.

Исус и Јован Крститељ

(Матеј 11,2-19)

¹⁸Јованови ученици обавестише Јована о свему овом па он позва двојицу својих ученика ¹⁹и послала их Господу да га упитају: »Јеси ли ти Онај који треба да дође или да чекамо другога?«

²⁰Кад су ови дошли к Исусу, рекоше: »Послао нас је Јован Крститељ да те упитамо: 'Јеси ли ти Онај који треба да дође или да чекамо другога?'«

²¹А баш у то време Исус је многе излечио од болести, мука и злих духови, и многим слепима вратио вид. ²²Зато им одговори: »Идите и испричајте Јовану о свему што сте овде видели и чули: слепи опет виде, хроми ходају, губави* се чисте, глуви чују, мртви вакрсавају, а сиромасима се проповеда еванђеље*. ²³И благо оном ко се о мене не саблазни.«

²⁴Кад су Јованови изасланици отишли, Исус поче народу да говори о Јовану: »Шта сте хтели да видите кад сте изашли у пустињу? Трску коју љуља ветар? ²⁵Него, шта сте хтели да видите? Човека обученог у лепу* одећу? Не, они који носе лепу одећу и уживају у раскоши налазе се по палатама. ²⁶Шта сте, дакле, хтели да видите? Пророка? Да, кажем вам: и више него пророка! ²⁷То је онај за кога је записано:

‘Ево, шаљем свога гласника испред тебе,
који ће пред тобом припремити пут.’*

губави Реч »губав« односи се на оболелог од било које заразне кожне болести, а не само од губе.

евангђеље Или: радосна вест

лепу Дословно: меку

7,27 Малахија 3,1

²⁸Кажем вам: међу рођенима од жена нико није већи од Јована, а најмањи у Божијем царству већи је од њега.

²⁹И сав народ који је слушао — чак и цариници — признао је Божију праведност крстивши се Јовановим крштењем. ³⁰Али, фарисеји и познаваоци Закона, не крстивши се, одбацили су оно што је Бог хтео да учини за њих.

³¹С чим да упоредим људе овог нараштаја? Чему су слични? ³²Слични су деци која седе на тргу и довикују једна другој:

‘Свирали смо вам, али не заиграсте.
Нарицали смо, али не заплакасте.’

³³Јован Крститељ је дошао и није ни јео хлеб ни пио вино, а ви кажете: ‘Опседнут је демоном.’ ³⁴Дошао је Син човечији, који једе и пије, а ви кажете: ‘Види изелице и пијанице, пријатеља цариника и грешника.’ ³⁵Али, мудрост оправдавају сва њена деца.»

Грешница помазује Исуса

³⁶Један фарисеј позва Исуса да једе с њим па он оде у његову кућу и леже за трпезу.

³⁷Кад је једна жена, грешница из тога града, сазнала да је Исус за трпезом у фарисејевој кући, донесе алабастерну посуду мирисне помасти ³⁸па стојећи иза Исуса, код његових ногу, плачући, поче да му кваси ноге сузама. Онда их обриса својом косом па му је љубила ноге и мазала их помашћу.

³⁹Кад је то видео фарисеј који га је позвао, рече у себи: »Да је овај човек пророк, знао би ко је и каква је ова жена која га дотиче — да је грешница.«

⁴⁰»Симоне», рече му Исус, »имам нешто да ти кажем.«

»Кажи«, одврати овај.

⁴¹»Двојица су била дужна једном зајмодавцу«, рече Исус. »Један је дуговао пет стотина динара*, а други педесет. ⁴²Али, како нису имали да врате, зајмодавац опрости обојици. Који од њих ће га више волети?«

⁴³Симон одговори: »Онај, мислим, коме је више опростио.«

»Тачно си просудио«, рече му Исус.

⁴⁴Онда се окрену према жени па упита Симона: »Видиш ли ову жену? Кад сам дошао у твоју кућу, ти ми ниси дао воде да оперем ноге, а она је сузами облила моје ноге и обрисала их косом. ⁴⁵Ниси ме поздравио пољупцем, а она, откад сам ушао, не престаје да ми љуби ноге. ⁴⁶Ниси ми помазао главу уљем, а она ми је ноге помазала мирисном помашћу. ⁴⁷Зато ти кажем: оправштени су јој многи греси јер је показала велику љубав. А коме је мало оправштено, мало и воли.«

⁴⁸Онда рече жени: »Оправштају ти се греси.«

⁴⁹Тада они који су с њим били за трпезом рекоше међу собом: »Ко је овај што и грехе оправшта?«

⁵⁰А Исус рече жени: »Твоја вера те је спасла. Иди у миру.«

Прича о сејачу

(Матеј 13,1-9; Марко 4,1-9)

После тога Исус поче да обилази градове ⁸и села, проповедајући и објављујући еванђеље* о Божијем царству. А с њим су била и Дванаесторица ²и неке жене које су биле излечене од злих духова и болести: Марија звана Магдалина, из које је изашло седам демона, ³Јована, жена Иродовог доноуправитеља Хузе, Сусана и многе друге. Ове жене су им помагале својом имовином.

⁴Док се силан народ окупљао и људи долазили из разних градова, Исус им исприча ову причу: ⁵»Изашао сејач да посеје семе. И док је сејао, мало семена паде поред пута, и би изгажено и птице небеске га позобаше. ⁶Друго паде на камен па кад је изникло, осуши се јер није имало влаге. Треће семе паде у трње па трње израсте с њим и угущи га. ⁸А четврто семе паде на добро тле и изникну и донесе стострук плод.«

Кад је то изговорио, повика: »Ко има уши да чује, нека чује!«

Сврха прича

(Матеј 13,10-17; Марко 4,10-12)

⁹Ученици га тада упиташе шта значи та прича.

¹⁰А он им рече: »Вама је дато да сазнате тајне Божијег царства, а осталима говорим у причама, да

‘иако гледају, не виде,
и иако слушају, не разумеју.’*«

Објашњење приче о сејачу

(Матеј 13,18-23; Марко 4,13-20)

¹¹»А ово је значење приче: семе је Божија реч. ¹²Оно које је пало поред пута су они којима, кад чују, долази ђаво и отима Реч из срца, да не поверују и не спасу се. ¹³Оно на камену су они који, кад чују, с радошћу прихватају Реч, али немају корена. Неко време верују, али отпадају у време искушења. ¹⁴Оно које је пало у трње су они који чују, али заокупљени животним бригама, богатством и уживањима, бивају угушени па не донесу зрео плод. ¹⁵А оно на добром тлу су људи добrog и племенитог срца, који чују Реч, задржавају је и стрпљивошћу доносе плод.«

Светиљка

(Марко 4,21-25)

¹⁶»Нико не пали светиљку да би је сакрио под посуду или ставио под постельју, него је ставља на свећњак, да они који улазе виде светлост. ¹⁷Јер, нема ништа скривено што се неће открити, и ништа тајно што се неће сазнати и изаћи на видело. ¹⁸Зато пазите како слушате. Јер, ко има, даће му се још; а ко нема, одузеће му се и оно што мисли да има.«

Исусова мајка и браћа

(Матеј 12,46-50; Марко 3,31-35)

¹⁹Исусова мајка и браћа дођоше к њему, али нису могли да му приђу од народа.

²⁰Зато му јавише: »Твоја мајка и браћа стоје напољу и желе да те виде.«

²¹А он им одговори: »Моја мајка и браћа су они који слушају Божију реч и извршавају је.«

Исус стишава олују

(Матеј 8,23-27; Марко 4,35-41)

²²Једног дана Исус са својим ученицима уђе у чамац па им рече: »Пређимо на другу страну језера.«

И испловише. ²³Док су пловили, Исус заспа, а олујни ветар захвати језеро и чамац поче да се пуни водом па се нађоше у опасности.

²⁴Тада ученици приђоше и пробудише га, говорећи: »Учитељу! Учитељу! Изгибосмо!«

А он устаде, запрети ветру и узбурканим таласима, и они утихнуше и све се умири.

²⁵»Где вам је вера?« упита он ученике.

А они, уплашени и зачуђени, почеше да питају један другог: »Ко је овај што заповеда и ветру и води, и они му се покоравају?«

Излечење опседнутога из Герасе

(Матеј 8,28-34; Марко 5,1-20)

²⁶Потом допловише у герасински* крај, који лежи преко пута Галилеје. ²⁷Кад је Исус изашао на обалу, приђе му један човек из града. Био је опседнут демонима па дugo није облачио одећу ни живео у кући, него у гробовима.

²⁸Кад је угледао Исуса, повика, паде пред њега и снажним гласом рече: »Шта ја имам с тобом, Исусе, Сине Бога Свевишњега? Молим те, немој да ме мучиш!«

²⁹Јер, Исус је заповедио нечистом духу да изађе из тог човека, кога је често обузимао, па су га везивали ланцима, окивали му ноге и чували га. Али, он је кидао окове, а демон га је гонио у пустинју.

³⁰»Како се зовеш?« упита га Исус.

А он рече: »Легион«, јер су у њега били ушли многи демони. ³¹И почеше да преклињу Исуса да им не заповеди да иду у Бездан.

³²А на брду је пасло велико крдо свиња и демони га замолише да им допусти да уђу у свиње. И он им допусти. ³³Демони изађоше из човека и уђоше у свиње, а крдо се сјури низ стрмину у језеро и подави се. ³⁴Кад су видели шта се догодило, свињари побегаше и то испричаше у граду и по селима ³⁵па људи изађоше да виде шта се догодило. Кад су дошли к Исусу и нашли човека из кога су изашли демони како седи код Исусових ногу, обучен и при здравој памети, уплашише се. ³⁶А кад су им очевици испричали како је опседнути човек спасен, ³⁷сав народ герасинског краја замоли Исуса да оде од

герасински У неким рукописима стоји: гадарински; а у другим: гергесински

њих јер их је обузeo силан страх. И он уђe у чамац и врати сe.

³⁸А човек из кога су изашли демони замоли гa да иде с њим, али Исус гa отпусти, говорећи: ³⁹»Врати сe својој кући и испричaj колико јe Бог за тебе учинио.«

И човек оде, причајући људима по целом граду колико јe Исус за његa учинио.

Јаирова кћи и жена која је дотакла Исусов огратач

(Матеј 9,18-26; Марко 5,21-43)

⁴⁰Кад сe Исус вратио, дочека гa народ јe су гa свi очекивали. ⁴¹Тада дођe човек по имену Јаир, старешина синагоге, и падe му пред ногe, преклињућi гa да дођe његовој кући ⁴²јер јe његова једина кћi, којa јe имала око дванаест година, била на самрти.

Док јe Исус ишао, народ сe гураo око његa. ⁴³А онде јe била и једна жена којa јe дванаest година патила од квaрења* и никo нијe могao да јe излечи. ⁴⁴Она приђe Исусу с леђa, дотачe скut његовог огратачa и њено квaрењe одмах престадe.

⁴⁵А Исус упитa: »Ко мe јe дотакao?«

Пошто свi рекоше да нису, Петар речe: »Учитeљu, народ сe натискујe и гура тe.«

⁴⁶Али, Исус речe: »Некo мe јe дотакao јer сам осетио да јe из мене изашla сила.« ⁴⁷Кад јe жена видела да нијe остала непримeћeна, дрхтећi приђe и падe пред његa ничице па пред свim народом речe зашто гa јe дотакла и како јe одмах била излечena.

⁴⁸»Кћeri,« речe јoј Исус, »твојa вera te јe излечila. Иди у миру.«

⁴⁹Док јe он то говорио, дођe јedan из дома старешине синагогe и речe: »Кћi тi јe умрла. Немој више да мучиш учитeљa.«

⁵⁰А Исус јe то чуо па му речe: »Не боj сe. Само верuj и она ћe бити спасена.«

⁵¹Кад јe стигao до кућe, никo не дадe да уђe с њim осим Петру, Јовану, Јакову и дететovom oцу и мајци. ⁵²А свi су плакали и туговали за њom.

»Не плачите,« речe им Исус, »јer она нијe умрла, него само спавa.«

⁵³Али, они су му сe подсмевали јer су знали да јe умрла.

⁵⁴А Исус јe узе за руку и викну: »Дете, устанi!«

квaрењa У многim рукописимa стојi: квaрењa и koјa јe свu својu имовинu потрошила на лекare

⁵⁵И дух јoј сe поврати па она одмах устадe, a Исус нареди да јoј дајe да јede. ⁵⁶Њени родитељi сe запрепastiше, a Исус им нареди да никo не причај шta сe дoгодilo.

Послањe Дванаесторице

(Матеј 10,5-15; Марко 6,7-13)

9Исус сазва Дванаесторицу и дадe им moћ и власт над свим демонимa и да лечe болести ²па их посла да проповедајu Божијe царство и да лечe болесне.

³»Не носите ништа на пут,« речe им. »Ни штап, ни торбу, ни хлеб, ни новац, ни другу кошуљu. ⁴И у којi год дом уђete, останите у њемu док оданде не одете. ⁵А где вас не примe, кад будете одлазili из тогa градa, отресите прашинu сa својih ногu, као сведочанство против њих.«

⁶И они одоше па су ишли по селима, проповедајu єванђeљe* и свuda лечeћi љude.

Ирод забринут

(Матеј 14,1-12; Марко 6,14-29)

⁷А тетрапh* Ирод јe чуо за свe шto сe дoгодilo па јe бio у недоумици јer су јedni говорили да јe Јован устao из мртвih, ⁸други да сe појавио Илијa, a трећi да јe устao јedan од стariх пророка.

»Јовану sam одсекao главu,« речe Ирод, »али ко јe овај o комe слушам такве ствари?«

Зато јe хтеo да види Исусa.

Исус храни пет хиљада људи

(Матеј 14,13-21; Марко 6,30-44; Јован 6,1-14)

¹⁰Кад су сe апостоли вратили, известише Исусa o свемu шto су учинили. Исус их онда поведe сa собом и повучe сe насамо у град којi сe зове Витсаид. ¹¹Али, народ за то сазна и крену за њim. Он их примi па им јe говорио o Божијem царству и исцељива oне којima јe лечeњe било потребно.

¹²Кад јe dan biо на измакu, Дванаесторица mu приђoше и рекoше: »Отпусти народ, некa одu u околнa сela и засeoke da нађu jelo и смештај јer сmo ovde na усамљeном mestu.«

єванђeљe Или: радосну вест

тетрапh То јest: владар nad четвртинom краљevства или области

¹³А он им рече: »Ви им дајте да једу.«

»Имамо само пет хлебова и две рибе«, одговорише му они, »осим ако не одемо и купимо хране за сав овај народ?« ¹⁴А онде је било око пет хиљада мушкараца.

Али, Исус рече својим ученицима: »Нека поседају у групама од по педесет.«

¹⁵Тако су и учинили па сви поседаше. ¹⁶А Исус узе оних пет хлебова и две рибе, подиже поглед према небу и благослови их. Онда их изломи и даде ученицима да их ставе пред народ. ¹⁷И сви су јели и најели се. А преосталих комадића накушише дванаест пуних корпи.

Исус је Христос

(Матеј 16,13-19; Марко 8,27-29)

¹⁸Једном кад се насамо молио, а ученици били с њим, Исус их упита: »Шта каже народ, ко сам ја?«

¹⁹Они му одговорише: »Једни кажу — Јован Крститељ; други — Илија; а трећи — да је устао један од старих пророка.«

²⁰Он им тада рече: »А шта ви кажете, ко сам ја?«

»Божији Христос*«, одговори Петар.

Исус предсказује своју смрт и воскрсење

(Матеј 16,20-28; Марко 8,30-9,1)

²¹Он их онда строго опомену и нареди да то ником не кажу ²²па рече: »Син човечији треба много да препати, да га одбаце старешине, првосвештеници и учитељи закона, да буде убијен, и да трећег дана воскрсне.«

²³А свима је говорио: »Ко хоће да иде за мном, нека се одрекне самога себе, нека сваког дана узме свој крст и иде за мном. ²⁴Јер, ко хоће да спасе свој живот, изгубиће га, а ко изгуби свој живот ради мене, спашће га. ²⁵Шта вреди човеку ако добије цео свет, а самог себе уништи или себи науди. ²⁶Ко се стиди мене и мојих речи, и Син човечији ће се стидети њега када дође у своју слави и у слави Оца и светих анђела. ²⁷Истину вам кажем: неки који овде стоје неће окусити смрт док не виде Божије царство.«

Преобра жење

(Матеј 17,1-8; Марко 9,2-8)

²⁸После отприлике осам дана откад је ово рекао, Исус поведе Петра, Јована и Јакова са собом и попе се на једну гору да се помоли. ²⁹И док се молио, изглед лица му се промени, а одећа постаде блештаво сјајна. ³⁰А два човека су разговарала с њим: били су то Мојсије и Илија, ³¹који су се појавили у великом сјају*. Говорили су о његовом одласку који је требало да се догоди* у Јерусалиму.

³²Петар и његови другови били су веома поспани, а кад су се расанили, угледаше његову славу и два човека која су с њим стајала.

³³Док су ови одлазили од Исуса, Петар му рече: »Учитељу, добро је што смо овде. Хајде да подигнемо три сенице: једну теби, једну Мојсију и једну Илији« — не знајући шта говори.

³⁴Док је он још говорио, појави се облак и засени их, а они се, кад су ушли у облак, уплашише.

³⁵Тада се из облака зачу глас који рече: »Ово је мој Син кога сам изабрао! Њега слушајте!«

³⁶А кад је глас одјекнуо, Исус остале сам. Ученици то задржаше за себе и никоме у то време нису причали шта су видели.

Излечење опседнутог дечака

(Матеј 17,14-18; Марко 9,14-27)

³⁷Сутрадан, кад су сишли са горе, силен народ му изађе у сусрет.

³⁸А један човек повика из народа: »Учитељу, молим те да погледаш мог сина јер ми је јединац. ³⁹Дух га шчепа па изненада вришти; баца га у грчеве и пена му удари на уста. Тешко га напушта и сатире га. ⁴⁰Молио сам твоје ученике да га истерају, али нису могли.«

⁴¹»О, неверни и изопачени нараштају!« одговори Исус. »Колико ћу још морати да останем с вами и да вас подносим? Доведи свог сина овамо.«

⁴²А док је дечак долазио, демон га обори на земљу у грчевима. Али, Исус запрети нечистом духу, излечи дечака и предаде га оцу. ⁴³И сви се задивише Божијој величини.

Исус други пут предсказује своју смрт и вострење

(Матеј 17,22-23; Марко 9,30-32)

Док су се сви дивили оном што је Исус учинио, он рече ученицима: ⁴⁴»Пажљиво слушајте шта ћу вам рећи: Син човечији ће бити предат људима у руке.«

⁴⁵Али, они не схватише о чему им говори. Било им је скривено па нису разумели, а плашили су се да га о томе питају.

Ко је највећи?

(Матеј 18,1-5; Марко 9,33-37)

⁴⁶Међу ученицима се поведе расправа о томе који од њих је највећи. ⁴⁷А Исус, знајући њихове мисли, узе једно дете и постави га поред себе ⁴⁸па им рече: »Ко прими ово дете у моје име, мене прима. А ко прими мене, прима Онога који ме је послao. Јер, онај који је најмањи међу вама — тај је највећи.«

Ко није против вас, тај је за вас

(Марко 9,38-40)

⁴⁹»Учитељу«, рече Јован, »видели смо једнога како у твоје име истерује демоне и хтели смо да му забранимо јер није један од нас.«

⁵⁰»Не браните му«, рече Исус, »јер ко није против вас, тај је за вас.«

Негостољубиви Самарићани

⁵¹Како се приближавало време да буде вазнет на небо, Исус одлучи да крене у Јерусалим ⁵²па пред собом посла гласнике који уђоше у једно самаријско село да му све припреме. ⁵³Али, мештани га не примише јер се упутио у Јерусалим.

⁵⁴Кад су ученици Јаков и Јован то видели, упиташе га: »Господе, хоћеш ли да призовемоogaњ са неба да их уништи?«

⁵⁵Али, Исус се окрену и прекори их*. ⁵⁶Онда одоше у друго село.

Цена следбеништва

(Матеј 8,19-22)

⁵⁷Док су ишли путем, рече му један човек: »Ићи ћу за тобом кад год ти идеш.«

прекори их У неким рукописима стоји: прекори их па рече: »Ви не знате од каквог сте духа, јер Син човечији није дошао да људске животе уништи, него да спасе.«

⁵⁸Исус му одговори: »Лисице имају јазбине и птице небеске имају гнезда, а Син човечији нема где да спусти главу.«

⁵⁹А једном другом рече: »Пођи за мном.«

»Господе«, рече му човек, »пусти ме да прво одем да сахраним оца.«

⁶⁰А Исус му рече: »Нека мртви сахрањују своје мртве, а ти иди и објављуј Божије царство.«

⁶¹Један му рече: »Ја ћу за тобом, Господе, али ме прво пусти да се опростим од своје породице.«

⁶²»Ко положи руку на плуг«, рече му Исус, »а осврће се, није за Божије царство.«

Послање седамдесет двојице

10После тога Господ одреди још седамдесет двојицу* па их по двојицу послала испред себе у сваки град и место куда је намеравао да иде.

²Рече им: »Жетва је обилна, али је радника мало. Зато молите Господара жетве да пошаље раднике за своју жетву. ³Идите! Ево, шаљем вас као јагњад међу вукове. ⁴Не носите са собом ни новчаник, ни торбу, ни обућу, и на путу никога не поздрављајте.

⁵Кад уђете у неки дом, прво реците: 'Мир овом дому.' ⁶И ако онде буде мирљубив човек*, ваш мир ће остати на њему. А ако не буде, ваш мир ће вам се вратити. ⁷Останите у том дому и једите и пијте све што вам понуде, јер радник заслужује своју плату. Из дома у дом немојте прелазити.

⁸Кад уђете у неки град, па вас приме, једите све што пред вас ставе. ⁹Лечите болесне у том граду и говорите им: 'Приближило вам се Божије царство.' ¹⁰Али, кад уђете у неки град, па вас не приме, изађите на улице и реците: ¹¹'Против вас отресамо и прашину вашега града која нам се лепи за ноге. Ипак знајте: приближило се Божије царство.' ¹²Кажем вам: онога Дана ће бити лакше Содому него том граду.«

седамдесет двојицу У неким рукописима стоји: седамдесеторицу

мирољубив човек Дословно: син мира

Прекори непокајаним градовима

(Матеј 11,20-24)

¹³»Тешко теби, Хоразине! Тешко теби, Витсаидо! Да су се у Тиру и Сидону додогодила чуда која су се дододила у вама, они би се одавно покајали и седели у кострети и пепелу. ¹⁴Али, на Суду ће бити лакше Тиру и Сидону него вама. ¹⁵А ти, Кафарнауме, зар ћеш се до неба уздићи? У Подземље* ћеш се суновратити!

¹⁶Ко вас слуша, мене слуша. Ко вас одбације, мене одбације. А ко одбације мене, одбације Онога који ме је послао.«

Повратак Седамдесет двојице

¹⁷Седамдесет двојица* се вратише радосни, говорећи: »Господе, и демони нам се покоравају у твоје име!«

¹⁸А он им рече: »Видео сам Сатану како пада са неба као муња. ¹⁹Ето, дао сам вам власт да газите змије и шкорпије, и над сваком непријатељском силом — и ништа вам неће наудити. ²⁰Али, немојте да се радујете томе што вам се духови покоравају, него се радујте што су ваша имена записана на небу.«

Исус се радује

(Матеј 11,25-27; 13,16-17)

²¹Уто га обузе радост у Светом Духу па рече: »Хвалим те, Оче, Господе неба и земље, што си ово сакрио од мудрих и умних, а открио малој деци. Да, Оче, свидело ти се да тако учиниш.

²²Отац ми је све предао, и нико, осим Оца, не зна ко је Син. И нико не зна ко је Отац, само Син и они којима то Син хоће да открије.«

²³Онда се окрену ученицима па им насамо рече: »Благо очима које гледају то што ви гледате. ²⁴Јер, кажем вам: многи пророци и краљеви желели су да виде то што ви гледате, али нису видели, и да чују то што ви слушате, али нису чули.«

Прича о добром Самарићанину

²⁵Онда устаде један учитељ закона да искуша Исуса па га упита: »Учитељу, шта

треба да учиним да бих наследио вечни живот?«

²⁶»Шта пише у Закону?« рече му Исус. »Шта читаш тамо?«

²⁷Овај одговори: »‘Воли Господа, свога Бога, свим својим срцем, свом својом душом, свом својом снагом и свим својим умом’*, и ‘свога ближњега као самога себе.’*«

²⁸»Тачно си одговорио«, рече му Исус. »Чини тако, и живећеш.«

²⁹Али овај, желећи да се оправда, упита Исуса: »А ко је мој ближњи?«

³⁰Исус му одговори: »Путовао један човек из Јерусалима у Јерихон па пао у руке разбојницима. Ови су га скинули и изударали па отишли, оставивши га полумртва. ³¹А случајно је тим путем пролазио један свештеник, видео га и заобишао. ³²Исто тако је поред тога места нашао и један левит, видео га и заобишао. ³³Али, нађе онуда, путујући, и један Самарићанин. И кад га је видео, сажали се ³⁴па му приђе и преви му ране, заливши их уљем и вином. Онда га посади на своје живинче, одведе у једну гостионицу и побрину се за њега. ³⁵Сутрадан извади два динара* и даде их гостионичару, говорећи: ‘Побрини се за њега, а ако потрошиш више, платићу ти кад се вратим.’

³⁶Шта мислиш, који је од ове тројице био ближњи овоме који је пао у руке разбојницима?«

³⁷»Онај који се на њега сажалио«, одговори учитељ закона.

А Исус му рече: »Иди па и ти тако чини.«

Исус код Марте и Марије

³⁸Док су путовали, Исус уђе у једно село, где га жена по имену Марта прими у своју кућу. ³⁹Она је имала сестру која се звала Марија, која седе Господу до ногу, па је слушала шта говори.

⁴⁰А Марта је била веома заузета послуживањем па приђе Исусу и рече: »Господе, зар те није брига што ме моја сестра оставила да сама послужујем? Реци јој да ми помогне.«

⁴¹»Марта, Марта«, одговори јој Исус, »бринеш се и узнемираваш због много чега,

⁴²а само једно је потребно. Марија је изабра-
ла оно боље и то јој неће бити одузето.«

Исус учи ученике како да се моле

(Матеј 6,9-15; 7,7-11)

11 Једном се Исус молио на неком месту.
Кад је завршио, рече му један од
ученика: »Господе, научи нас да се молимо,
као што је и Јован научио своје ученике.«

²А он им рече: »Кад се молите, реците:

‘Оче,*
нека је свето име твоје,
нека дође Царство твоје.

³ Хлеб наш најушни дај нам свакога дана
⁴ и опрости нам грехе наше,
јер и ми оправштамо свим дужницима
својим.

И не уведи нас у искушење.’«

⁵Онда им рече: »Кад неко од вас има при-
јатеља, па оде к њему у поноћ и каже му:
‘Пријатељу, позајми ми три хлеба. ⁶Јер,
један мој пријатељ је свратио к мени с пута,
а ја немам шта да изнесем пред њега.’ ⁷И
кад му онај изнутра одговори: ‘Не досађуј
ми! Врата су већ закључана и деца са мном
у постели. Не могу да устанем да ти дам’ —
⁸кажем вам: иако неће да устане зато што
му је пријатељ, устаће због његове безочно-
сти и даће му колико му треба.

⁹Зато вам кажем: молите — и даће вам
се; тражите — и нађи ћете; куџајте — и
отвориће вам се. ¹⁰Јер, ко год моли, добија;
и ко тражи, налази; и отвориће се оном ко
куџа.

¹¹Који би отац међу вами сину, кад га
замоли за рибу, дао змију? ¹²Или му, ако га
замоли за јаје, дао шкорпију? ¹³Па ако ви,
иако сте зли, знate како да дајете добре
дарове својој деци, колико ће више ваш
небески Отац дати Светога Духа онима који
га замоле.«

Исус и Веелзевул

(Матеј 12,22-30; Марко 3,20-27)

¹⁴Исус је истеривао једног демона
немости и, кад је демон изашао, неми човек
проговори, а народ се задиви.

¹⁵Али, неки од њих рекоше: »Он истерује
демоне помоћу Веелзевула*, демонског
владара!«

¹⁶А други, да би га искушали, затражише
од њега знак са неба.

¹⁷Али, он је знао шта мисле па им рече:
»Опустеће свако царство које је против себе
подељено, и пашће сваки подељени дом.
¹⁸Ако је и Сатана против себе подељен, како
ће опстати његово царство? Јер, ви кажете да
ја демоне истерујем помоћу Веелзевула*.

¹⁹Али, ако ја истерујем демоне помоћу
Веелзевула*, помоћу кога их истерују ваши
синови? Зато ће вам они бити судије. ²⁰Али,
ако ја демоне истерујем помоћу Божије
силе*, онда вам је дошло Божије царство.

²¹Када јак, наоружан човек чува своју
кућу, његова имовина је безбедна. ²²Али, кад
га нападне и савлада неко јачи од њега,
узима му окlop у који се уздао и дели плен.

²³Ко није са мном — против мене је. И ко
са мном не скупља — расипа.«

Повратак нечистог духа

(Матеј 12,43-45)

²⁴»Кад из човека изађе нечист дух, лута
бездводним местима тражећи починка. А кад
га не нађе, каже: ‘Вратићу се у кућу из које
сам изашао.’ ²⁵И врати се и нађе кућу
пометену и срећену. ²⁶Онда оде и доведе
седам других духова, горих од себе, па јући и
настане се онде. Тако је на крају том човеку
горе него пре.«

Истинско блаженство

²⁷Док је он то говорио, повика једна жена
из народа: »Блажена утроба која те носила и
дојке које си сисала!«

²⁸А он рече: »Много блаженији су они који
слушају Божију реч и покоравају јој се.«

Јонин знак

(Матеј 12,38-42; Марко 8,12)

²⁹Док се народ окупљао, он рече: »Овај
нараштај је зао нараштај. Траже знак, али
никакав знак им неће бити дат, осим знака
Јониног. ³⁰Јер као што је Јона био знак
Ниневљанима, тако ће и Син човечији бити

знак овом нараштају.³¹Краљица Југа ће на Суду устати са људима овог нараштаја и осудиће их јер је с краја земље дошла да чује Соломонову мудрост. А овде је неко већи^{*} од Соломона!³²Ниневљани ће устати на Суду са овим нараштајем и осудиће га јер су се покајали после Јонине проповеди, а овде је неко већи^{*} од Јоне.«

Светлост и тама тела

(Матеј 5,15; 6,22-23)

³³»Нико не пали светиљку да би је ставио на скровито место или под зделу, него на свећњак, да они који улазе виде светлост.³⁴Твоје око је светиљка тела. Ако ти је око добро, и цело тело ти је пуно светлости. Али, ако је рђаво, и тело ти је пуно таме.³⁵Постарај се, дакле, да светлост у теби не буде тама.³⁶Ако ти је цело тело пуно светлости, без имало таме, биће сасвим осветљено, као кад те својом светлошћу обасјава светиљка.«

Шест прекора учитељима закона и фарисејима

(Матеј 23,1-36; Марко 12,38-40; Лука 20,45-47)

³⁷Док је он говорио, један фарисеј га позва да с њим ручა*. И Исус уђе и леже за трпезу.³⁸А фарисеј се зачуди кад виде да се Исус није прво опрао пре ручка*.

³⁹»Да«, рече му Господ, »ви фарисеји чистите чашу и тањир споља, а изнутра сте пуни похлепе и зла.⁴⁰Безумници! Зар Онај који је начинио оно што је споља, није начинио и оно што је изнутра?⁴¹Него, дајте као милостињу оно што је унутра, и све ће вам бити чисто.

⁴²Али, тешко вами, фарисеји, што дајете десетину од нане, руте и сваког другог биља, а занемарујете Божију правду и љубав. Ово треба да чините, а оно да не занемарујете.

⁴³Тешко вами, фарисеји, јер волите прва седишта у синагогама и да вас поздрављају на трговима.⁴⁴Тешко вами јер сте слични необележеним гробовима по којима људи ходају а да то и не знају.«

⁴⁵»Учитељу«, рече му један учитељ закона, »ти и нас вређаш кад тако говориш.«

неко већи Или: нешто више
руча Или: доручкује
ручка Или: доручка

⁴⁶А Исус рече: »Тешко и вама, учитељи закона, јер људе оптерећујете неподно-шљивим бременом, а сами се ни прстом не дотичете бремена.

⁴⁷Тешко вами јер подижете гробнице пророцима, а њих су побили ваши праоци.⁴⁸Тиме сведочите да се слажете са делима својих праотаца јер су их они побили, а ви им подижете гробнице.⁴⁹Зато је Божија мудрост и рекла: 'Послају им пророке и апостоле; неке ће убити, а неке прогонити.'

⁵⁰Зато ће овај нараштај платити за крв свих пророка проливену од постанка света,⁵¹од Авељеве крви до крви Захарије, који је убијен између жртвеника и Храма. Да, кажем вам: овај нараштај ће за то платити.

⁵²Тешко вами, учитељи закона, јер сте узели кључ знања. Сами нисте ушли, а спречили сте оне који су улазили.«

⁵³А кад је одлазио оданде, учитељи закона и фарисеји почеше жестоко да наваљују на њега и да га засипају питањима о много чему,⁵⁴вређајући да га ухвате у речи.

Упозорење против лицемерја

12Кад се у међувремену окупило мноштво од неколико хиљада људи, тако да су једни друге газили, Исус прво поче да говори својим ученицима: »Чувате се фарисејског квасца, то јест лицемерја.²Нема ништа скривено што се неће открити, ни тајно што се неће сазнати.³Све што сте рекли у тами, чуће се на светлости, и оно што сте по собама на ухо шаптуали, проповедаће се са кровова.«

Кога се треба бојати

(Матеј 10,28-31)

⁴»Кажем вам, пријатељи моји: не треба да се бојите оних што убијају тело и после тога немају шта више да учине.⁵Али, показаћу вам кога треба да се бојите: бојте се онога који, пошто убије, има моћ да баци у пакао. Да, кажем вам: њега се бојте.⁶Зар се пет врабаца не продаје за два асариона*? Па ипак ниједног од њих Бог не заборавља*.⁷А вами је и сва коса на глави избројана. Не бојте се. Ви вредите више од много врабаца.«

два асариона Асарион је био један од најмањих и најмање вредних новчића.
ниједног ... не заборавља Дословно: ниједан од њих није заборављен пред Богом

Признавање Христа пред људима

(Матеј 10,32-33; 12,32; 10,19-20)

⁸»Кажем вам: ко год мене призна пред људима, и њега ће Син човечији признати пред Божијим анђелима. ⁹А ко се мене одреди пред људима, и ја ћу се њега одрећи пред Божијим анђелима. ¹⁰Опростиће се сваком ко каже нешто против Сина човечијега, али неће бити опроштено оном ко похули на Светога Духа. ¹¹Кад вас буду изводили пред синагоге, владаре и власти, не брините се како ћете се одбранити или шта ћете рећи ¹²јер ће вас тог часа Свети Дух научити шта треба да кажете.«

Прича о безумном богаташу

¹³Тада му рече неко из народа: »Учитељу, реци мом брату да са мном подели наследство.«

¹⁴»Човече», одврати му Исус, »ко ме је поставио за судију или за извршитеља над вама?«

¹⁵А онда им рече: »Пазите и чувајте се сваке похлепе. Јер, и кад човек има у изобиљу, његов живот не зависи од његове имовине.«

¹⁶Тада им исприча ову причу: »Једном богаташу је земља добро родила ¹⁷и он је овако размишљао: 'Шта да радим, пошто немам где да спремим своју летину?' ¹⁸Онда рече: 'Ево шта ћу: срушићу своје амбаре и саградићу веће па ћу у њих спремити све своје жито и добра. ¹⁹И рећи ћу својој души: душо, имаш много добра спремљених за много година. Одмарай се, једи, пиј и весели се.' ²⁰Али, Бог му рече: 'Безумниче! Колико ноћас ће ти живот бити одузет*. И чије ће онда бити то што си спремио?' ²¹Тако пролази онај ко себи згрђе благо, а није богат пред Богом.«

»Не брините се«

(Матеј 6,25-34; 19-21)

²²Онда рече ученицима: »Зато вам кажем: не брините се за свој живот — шта ћете јести; ни за своје тело — шта ћете обући. ²³Јер, живот је више од јела, а тело више од одеће. ²⁴Погледајте гавране: не сеју и не жању, немају ни спремишта ни амбаре, а

ноћас ... одузет Или: ноћас ће твоја душа бити од тебе затражена

ипак их Бог храни. А колико сте ви вреднији од птица! ²⁵Који од вас, бринући се, може свом животу додати и један једини сат*? ²⁶Кад не можете ни такву ситницу да учините, зашто се бринете за остало?

²⁷Погледајте како расту љиљани: не раде и не преду. А ја вам кажем: ни Соломон у свем свом сјају није био одевен као један од њих. ²⁸Ако, дакле, Бог тако одева пољску траву — која данас јесте, а сутра се баца у ватру — колико ће више одевати вас, маловерни. ²⁹Зато немојте да тражите шта ћете јести или шта ћете пити, и не узнемирајте се бригама. ³⁰Јер, све то траже пагани овога света. Зна ваш Отац да вам је све то потребно. ³¹Него, тражите његово Царство па ће вам се и ово дати.

³²Не бој се, стадо мало, јер се вашем Оцу свидело да вам да Царство. ³³Продајте своју имовину и дajте као милостињу. Снабдејте се новчаницима који не старе: неисцрпним благом на небу, којем лопов не може да се примакне и које молац не може да нагризе. ³⁴Јер, где вам је благо, онде ће вам бити и срце.«

Будност

(Матеј 24,45-51)

³⁵»Нека вам бедра буду опасана* и нека ваше светильке горе, ³⁶као онима који чекају да им се господар врати са свадбе, да му одмах отворе када дође и покуџа. ³⁷Благо оним слугама које господар затекне будне када дође. Истину вам кажем: он сам ће се опасати, посести их за трпезу и послуживати их. ³⁸Дошао он у поноћ или касније*, ако их нађе спремне, благо њима. ³⁹Али, ово знајте: да је домаћин знао у који час ће лопов доћи, не би допустио да му кућа буде обијена. ⁴⁰И ви будите спремни јер ће Син човечији доћи у онај час у који га не очекујете.«

⁴¹»Господе», упита Петар, »говориш ли ову причу само нама или свима?«

⁴²А Господ рече: »Ко је, дакле, верни и мудри управитељ кога ће господар поставити над својим слугама да им на време даје

свом животу ... сат Или: свом стасу додати и један једини лакат

Нека ... опасана Или: Обуците се за служење у поноћ или касније Дословно: за време друге или треће страже

оброк? ⁴³Благо оном слузи кога његов господар, када дође, нађе да тако чини.

⁴⁴Истину вам кажем: поставиће га да управља свим његовим имањем.

⁴⁵Али, ако тај слуга каже у свом срцу: 'Мој господар ће се дugo задржати', па почне да туче слуге и слушкиње, и да једе и пије и опија се, ⁴⁶његов господар ће доћи оног дана кад га он не очекује и у час који не зна па ће га пресећи надвоје и одредити му место међу невернима.

⁴⁷Онај слуга који је знао вољу свога господара, а није био спреман, или није поступио по његовој вољи, добиће много батина. ⁴⁸А онај који није знао, а учинио је нешто што заслужује казну, добиће само мало батина. Ко год је много добио, од њега ће се много и тражити; и коме је много поверено, од њега ће се више захтевати.«

Не мир, него раздор

(Матеј 10,34-36)

⁴⁹»Дошао сам да на земљу бацим огањ, и тако бих желео да је већ упаљен. ⁵⁰Али, треба крштењем да се крстим и тако ми је тешко док се то не заврши. ⁵¹Мислите ли да сам дошао да на земљу донесем мир? Не, кажем вам, него раздор. ⁵²Од сада ће петоро у истој кући бити раздељено: троје против двоје и двоје против троје. ⁵³Поделиће се отац против сина и син против оца, мајка против кћери и кћи против мајке, свекрва против снахе и снаха против свекрве.«

Тумачење знакова времена

(Матеј 16,2-3)

⁵⁴А народу рече: »Кад видите да се облак помаља на западу, одмах кажете: 'Долази киша', и тако и буде. ⁵⁵А кад дува јужни ветар, кажете: 'Биће врућине', и тако и буде. ⁵⁶Лицемери! Знате да тумачите изглед земље и неба, а не знате да протумачите знаке овог времена?«

Нагодба с противником

(Матеј 5,25-26)

⁵⁷»И зашто сами од себе не просуђујете шта је праведно? ⁵⁸Кад са својим противником идеш пред поглавара, потруди се да се с њим нагодиш још на путу, да те не одвуче пред судију па те судија преда судском службенику, а службеник баци у

тамницу. ⁵⁹Кажем ти: нећеш оданде изаћи док не исплатиш и последњу пару*.«

Покажање или пропаст

13У то време су онде били присутни и неки који Исусу испричаше о Галилејцима чију је крв Пилат измешао са њиховим жртвама.

²А он им одговори: »Зар мислите да су ти Галилејци били већи грешници од осталих Галилејаца зато што су тако страдали?

³Кажем вам: нису. Али, ако се не покајете, сви ћете тако пропасти. ⁴Или, шта је са оном осамнаесторицом на које се срушио силоамски торањ и усмртио их? Мислите ли да су они били више криви од свих осталих становника Јерусалима? ⁵Кажем вам: нису. Али, ако се не покајете, сви ћете тако пропасти.«

Прича о неплодној смокви

⁶Онда им исприча ову причу: »Имао један човек смокву посађену у свом винограду па дошао да на њој потражи плода, али га не нађе.

⁷Тада рече виноградару: 'Ево већ три године долазим и тражим плода на овој смокви, али га не налазим. Посеци је. Зашто да слаби земљу.'

⁸'Господару', одговори му виноградар, 'остави је још ову годину, да око ње окопам и нађубрим, ⁹па ће можда додатне донети плод. А ако не роди, посеци је.'«

Исус исцељује згрчену жену у суботу

¹⁰Једне суботе је Исус учио народ у некој синагоги. ¹¹А онде је била и једна жена која је осамнаест година имала духа који је изазивао болест. Била је згрчена и никако није могла да се сасвим исправи.

¹²Кад ју је Исус видео, позва је к себи па јој рече: »Жено, ослобођена си своје болести.«

¹³Онда положи руке на њу, и она се одмах исправи и поче да слави Бога.

¹⁴А старешина синагоге је био огорчен што Исус лечи у суботу па рече народу: »Има шест дана када се ради. Зато у те дане долазите да се лечите, а не у суботу.«

*последњу пару Дословно: последњи лептон; лептон је био новчич најмање вредности

¹⁵Тада му Господ рече: »Лицемери! Зар сваки од вас не одвезује свога вола или магарца од јасала у суботу и не изводи да га напоји? ¹⁶Па зар ову Авраамову кћер, коју је Сатана осамнаест година држао везану, није требало ослободити тих окова у дан суботњи?«

¹⁷Кад је то рекао, сви његови противници се постидеше, а сав народ се радовао због свих дивних дела која је учинио.

Приче о зрну горушице и квасцу

(Матеј 13,31-33; Марко 4,30-32)

¹⁸Тада рече: »Чему је слично Божије царство? С чим да га упоредим? ¹⁹Слично је зрну горушице које је човек узео и посејао у свом врту, а оно изникло и развило се у дрво и птице небеске се гнездиле у његовим гранама.«

²⁰А онда опет рече: »С чим да упоредим Божије царство? ²¹Слично је квасцу који је жена узела и измешала га са три сате^{*} брашна док све није ускисло.«

Уска врата

(Матеј 7,13-14,21-23)

²²Путујући у Јерусалим, пролазио је кроз градове и села и учио народ.

²³Неко му рече: »Господе, хоће ли се само мало њих спasti?«

А он им рече: ²⁴»Свим силама се потрудите да уђете кроз уску врата. Јер, кажем вам: многи ће настојати да уђу, али неће моћи. ²⁵Кад господар куће устане и закључа врата, стајаћете напољу и куцати на врата, говорећи: 'Господару, отвори нам!'

А он ће вам одговорити: 'Не знам ни ко сте ни одакле сте.'

²⁶'Јели смо и пили с тобом', рећи ћете му ви, 'а ти си учио народ на нашим улицама.'

²⁷А он ће вам рећи: 'Не знам ни ко сте ни одакле сте. Одлазите од мене, сви ви који чините неправду.'

²⁸И биће плач и шкргут зуба кад у Божијем царству угледате Авраама, Исаака, Јакова и све пророке, а вас избаце напоље.

²⁹А људи ће долазити са истока и запада, са севера и југа, и лећи ће за трпезу у Божијем царству. ³⁰И знајте, има последњих који ће

бити први, и има првих који ће бити последњи.«

Прекор Јерусалиму

(Матеј 23,37-39)

³¹У то време му приђоше неки фарисеји и рекоше: »Иди одавде на неко друго место јер Ирод хоће да те убије.«

³²А он им рече: »Идите и реците тој лисици: 'Ево, истерујем демоне и исцељујем данас и сутра, а трећег дана ћу довршити дело.' ³³Али, данас, сутра и прекосутра треба да путујем јер не приличи пророку да погине ван Јерусалима.

³⁴Јерусалиме, Јерусалиме, ти који убијаш пророке и каменујеш оне који су ти послани! Колико пута сам хтео да скупим твоју децу као квочка своје пилиће под крила, али нисте хтели. ³⁵Ево, кућа вам остале пуста. Кажем вам: нећете ме више видети све док не будете рекли: 'Благословен онај који долази у име Господа.'*«

Излечење оболелог од водене болести

14Кад је једне суботе Исус отишао у кућу неког фарисејског поглавара да једе, на њега су будно пазили. ²А онде је, испред њега, био човек који је патио од водене болести.

³Исус упита учитеље закона и фарисеје: »Сме ли се суботом лечити или не?«

⁴А они су ћутали.

Тада он узе и излечи оног човека и отпусти га ⁵па их упита: »Ако неком од вас син или во упадне у бунар у дан суботњи, зар га нећете одмах извући?«

⁶А они нису знали шта на то да кажу.

Прво и последње место

⁷Гледајући како гости за себе бирају почасна места, исприча им ову причу: ⁸»Када те неко позове на свадбу, не седај на почасно место јер је можда позван неко у гледнији од тебе ⁹па ће онај који је позвао и тебе и њега доћи и рећи ти: 'Уступи своје место овоме.' Тада ћеш, постићен, морати да седнеш на последње место. ¹⁰Него, кад те позву, иди и седи на последње место, тако да ти домаћин, када дође, каже: 'Пријатељу, помери се навише.' Тако ће ти бити указана част пред

свима који су с тобом за трпезом.¹¹Јер, биће понижен сваки онај ко самога себе уздиже, а узвишен ко самога себе понизује.«

¹²Онда рече оном који га је позвао: »Кад приређујеш ручак^{*} или вечеру, не зови своје пријатеље, ни своју браћу, ни рођаке, ни богате суседе јер ће и они тебе позвати и тако ти узвратити.¹³Него, кад приређујеш гозбу, позови сиромахе, кљасте, хроме, слепе¹⁴— и благо теби. Јер, иако они немају чиме да ти узврате, биће ти узвраћено о вакрсењу праведних.«

Прича о великој вечери

(Матеј 22,1-10)

¹⁵Кад је то чуо један од оних за трпезом, рече му: »Благо оном ко буде јео хлеб у Божијем царству!«

¹⁶А Исус му рече: »Један човек приредио велику вечеру и позвао много људи.¹⁷Кад је било време да вечера почне, посла он свог слугу да званицима каже: 'Дођите, јер све је већ спремно.'

¹⁸А они сви одреда почеше да се изговарају. Први му рече: 'Купио сам њиву и морам да идем да је видим. Молим те, извини ме.'

¹⁹'Купио сам пет јармова волова', рече други, 'и баш сам пошао да их испробам. Молим те, извини ме.'

²⁰А трећи рече: 'Оженио сам се и зато не могу да дођем.'²¹Слуга се врати и то јави свом господару. Тада се господар куће разгневи па рече слузи: 'Брзо изађи на градске улице и сокаке и доведи сиромахе, кљасте, слепе и хроме!'

²²'Господару', рече му слуга, 'учињено је како си наредио, али још има места.'

²³Тада господар рече слузи: 'Изађи на друмове и дуж плотова па их натерај да дођу, да ми се кућа напуни.²⁴Јер, кажем ти: ниједан од оних који су позвани неће окусити моју вечеру!«

Потпуна преданост Исусу

(Матеј 10,37-38)

²⁵А са Исусом је путовао силан народ.

Он се окрену према њима па рече:²⁶»Ко дође к мени, а не mrзи свог оца и мајку, жену и децу, браћу и сестре, па и сам свој живот, не може да буде мој ученик.²⁷Ко не

носи свој крст и не иде за мном, не може да буде мој ученик.

²⁸Који од вас, кад хоће да зида кулу, прво не седне и не израчуна трошкове, да види има лиово да је доврши?²⁹Иначе би можда положио темељ, а не би могао да је доврши па би га сви који би то видели исмејали³⁰говорећи: 'Овај је почeo да гради, али није могао да доврши.'

³¹Или, који краљ, кад крене да поведе рат против другог краља, прво не седне и не размотри може ли се са својих десет хиљада супротставити оном који против њега иде са двадесет хиљада.³²Па ако не може, онда ће, док је онај још далеко, послати изасланике и замолити за мир.³³Тако, дакле, ниједан од вас који се не одрекне свега што има, не може да буде мој ученик.«

Бљутава со

(Матеј 5,13; Марко 9,50)

³⁴»Со је добра. Али, ако со обљутави, чиме ће се зачинити?³⁵Није добра ни за земљу, ни за ћубриво, него се избацује напоље. Ко има уши да чује, нека чује.«

Прича о изгубљеној овци

(Матеј 18,12-14)

15А око Исуса су се окупљали сви цариници и грешници да га чују² па фарисеји и учитељи закона почеше да гунђају, говорећи: 'Овај прима грешнике и једе с њима!'

³Тада им Исус исприча ову причу: ⁴»Који од вас, ако има сто оваци па једну изгуби, не оставља оних деведесет девет у дивљини и не иде за изгубљеном док је не нађе?⁵А кад је нађе, радосно је стави на рамена⁶ па кад стигне кући, позива пријатеље и суседе и каже им: 'Радујте се са мном! Нашао сам своју изгубљену овцу!' ⁷Кажем вам: тако ће и на небу бити већа радост због једног грешника који се покаје него због деведесет девет праведника, којима покајање није потребно.«

Прича о изгубљеној драхми

⁸»Или, која жена, кад има десет драхми^{*} па једну изгуби, не пали светиљку и не чисти кућу и не тражи пажљиво док је не

десет драхми. Једна драхма је имала вредност једне наднице.

нађе? ⁹А кад је нађе, позива пријатељице и суседе и каже: 'Радујте се са мном! Нашла сам новчић који сам изгубила!' ¹⁰Тако, кажем вам, настаје и радост пред Божијим анђелима због једног грешника који се покаје.«

Прича о изгубљеном сину

¹¹Онда рече: »Један човек имао два сина.

¹²Млађи од њих рече оцу: 'Оче, дај ми део имања који ми припада.' И он им подели имање.

¹³После неколико дана, млађи син узе свој део и оде у далеку земљу, где протрађи сав свој иметак живећи разуздано. ¹⁴Кад је све потрошио, у тој земљи завлада велика глад и он поче да оскудева. ¹⁵Зато оде и запосли се код једног грађанина оне земље, а овај га посла на своја поља да чува свиње. ¹⁶Жудео је да напуни стомак рогачима које су свиње јеле, али му их нико није давао.

¹⁷Тада дође к себи па рече: 'Колико најамника мага оца имају хлеба у изобиљу, а ја овде умирем од глади! ¹⁸Спремићу се и отићи свом оцу па га замолити: Оче, згрешио сам против неба и против тебе. ¹⁹Нисам више достојан да се зовем твој син. Прими ме као једног од својих најамника.'

²⁰И спреми се и пође свом оцу. А док је још био далеко, угледа га његов отац и сажали се па потрча, загрли га и пољуби.

²¹'Оче', рече му син, 'згрешио сам против неба и против тебе. Нисам више достојан да се зовем твој син.'

²²Али, отац рече својим слугама: 'Брзо изнесите најлепши огртач и обуците га. Ставите му прстен на руку и обућу на ноге. ²³Донесите угођено тело и закољите га па да једемо и да се веселимо. ²⁴Јер, овај мој син је био мртав, и оживе! Био је изгубљен, и нађен је!' И почеше да се веселе.

²⁵А његов старији син је био на пољу. Кад се на повратку приближио кући, зачу свирку и играње. ²⁶Позва једног слугу и упита га шта се дешава.

²⁷'Твој брат је дошао', рече му слуга, 'и твој отац је закло угођено тело зато што га је дочекао живог и здравог.'

²⁸А овај се наљути и не хтеде да уђе. Тада изађе његов отац и поче да га наговора.

²⁹Али, он одговори оцу: 'Ето, толико година сам ти служио и никад нисам прекршио твоје заповести, а ти ми никад ни јаре ниси дао да се провеселим са пријатељима! ³⁰А

кад је дошао овај твој син, који је твој иметак проћердао са блудницама, за њега си угођено тело закло!'

³¹'Сине мој', рече му отац, 'ти си увек са мном и све што имам, твоје је. ³²Али, треба да се веселимо и да се радујемо. Јер, овај твој брат је био мртав, и оживе, и био је изгубљен, и нађен је.'«

Прича о непоштеном управитељу

16Исус рече ученицима: »Био један богат човек чијег су управитеља оптужили да расипа његову имовину.

²Он га позва и упита: 'Шта то чујем о теби? Положи рачун о свом управљању јер више не можеш да будеш управитељ.'

³А управитељ рече у себи: 'Шта да радим? Господар ми одузима посао управитеља. Нисам довољно снажан да копам, а срамота ме да просим. ⁴Знам шта ћу: учинићу тако да ће ме људи примати у кућу и кад више не будем управитељ.'

⁵Тада, једног по једног, позва све дужнике свога господара.

'Колико дугујеш мом господару?' упита првог.

⁶'Сто бата^{*} маслиновог уља', одговори овај.

А он му рече: 'Узми своју обvezницу па брзо седи и напиши педесет.'

⁷Затим упита другог: 'А колико ти дугујеш?'

'Сто кора^{*} жита', одговори овај.

А он му рече: 'Узми своју обvezницу и напиши осамдесет.'

⁸И господар похвали непоштеног управитеља јер је сналажљиво поступио. Синови овога света сналажљивији су са својима него синови светlostи. ⁹Кажем вам: начините себи пријатеље помоћу непоштеног богатства, да би вас, кад оно нестане, примили у вечне станове*.

¹⁰Ко је поуздан у најмањем, поуздан је и у великим. А ко је непоштен у најмањем, непоштен је и у великим. ¹¹Ако, дакле, нисте били поуздани у непоштеном богатству, ко ће вам поверити истинско богатство? ¹²И ако нисте били поуздани у туђем, ко ће вам дати ваше?

Сто бата Око три хиљаде литара

Сто кора Око тридесет пет хиљада литара

станове Дословно: шаторе

¹³Ниједан слуга не може да служи двојици господара. Јер, или ће једнога мрзети, а другога волети; или ће једноме бити привржен, а другога презирати. Не можете служити и Богу и богатству.*.«

Закон и Божије царство

¹⁴А све су то слушали фарисеји, који су волели новац, па су му се ругали.

¹⁵Зато им Исус рече: »Ви се пред људима претварате да сте праведни, али Бог познаје ваша срца. Оно што је на високој цені међу људима, у Божијим очима је одвратно.

¹⁶Закон и Пророци су били до Јована. Од тада се проповеда еванђеље* о Божијем царству и свако насиљно у њега улази. ¹⁷Али, лакше је да небо и земља прођу, него да пропадне иједна цртица из Закона.«

Развод

¹⁸»Ко год се разведе од своје жене и ожени се другом, чини прељубу. И ко год се ожени разведеном, чини прељубу.«

Богаташ и Лазар

¹⁹»Био један богат човек који се облачио у пурпур и танко платно и сваког дана уживао у раскоши. ²⁰А пред његовом капијом је лежао један сиромах по имену Лазар, сав у чиревима, ²¹и жудео да напуни стомак оним што је падало са богаташеве трпезе. Чак су и пси долазили и лизали му чиреве.

²²Кад је сиромах умро, анђели га однеше у Авраамово нарочје. А умре и богаташ и би сахрањен. ²³У Подземљу*, где је лежао у мукама, подиже поглед и у даљини угледа Авраама, и Лазара у његовом нарочју ²⁴па повика: 'Оче Аврааме, смиљу ми се и пошаљи Лазара да умочи врх свога прста у воду и расхлади ми језик јер се страшно мучим у овом пламену!'

²⁵'Синко', рече му Авраам, 'сети се да си за живота примио своја добра, а Лазар зла. Он се сада овде теши, а ти си у страшним мукама. ²⁶Осим тога, између вас и нас постављена је велика провалија па они који

богатство Дословно: Мамону; реч »мамон« на арамејском језику значи »богатство«; иста реч је употребљена и у 9. стиху

евангђеље Или: радосна вест
Подземљу Дословно: Хаду

желе одавде да пређу к вама, не могу, нити ко од вас може да пређе овамо.'

²⁷'Онда те молим, оче', рече богаташ, 'пошаљи га у кућу мого оца, ²⁸јер имам петорицу браће. Нека их опомене, да и они не дођу у ово мучилиште.'

²⁹Али, Авраам рече: 'Имају Мојсија и Пророке. Нека њих слушају.'

³⁰'Не, оче Аврааме', рече богаташ, 'неко, ако им неко од мртвих дође, они ће се покајати.'

³¹'Ако не слушају Мојсија и Пророке', рече Авраам, 'неће их уверити ни да неко устане из мртвих.'«

Грех, вера, дужност

(Матеј 18,6-7,21-22; Марко 9,42)

17Исус рече својим ученицима: »Саблазни морају да дођу, али тешко оном по коме дођу. ²Боље би му било да му се око врата обеси млински камен и да га баце у море него да саблазни иједнога од ових малених. ³Чувате се!

Ако твој брат згреши, укори га па ако се покаје, опрости му. ⁴И ако седам пута на дан згреши против тебе и седам пута ти дође и каже: 'Кајем се', опрости му.«

⁵Тада апостоли рекоше Господу: »Увећај нашу веру.«

⁶А Господ рече: »Кад бисте имали веру као зрно горушице, могли бисте рећи овом дуду: 'Ишчујај се с кореном и посади се у море', и он би вас послушао.

⁷Који од вас, кад има слугу који оре или чува овце па се овај врати с поља, каже: 'Дођи одмах и седи да једеш?' ⁸Зар му не каже: 'Припреми ми вечеру па се опаши* и послужуј ме док једем и пијем. А после можеш и ти да једеш и пијеш'? ⁹Да ли се он захваљује слузи што је учинио оно што му је наређено? ¹⁰Тако и ви, кад учините све што вам је наређено, треба да кажете: 'Ми смо некорисне слуге. Учинили смо само оно што смо били дужни да учинимо.'«

Очишћење десеторице губаваца

¹¹Док је Исус путовао у Јерусалим, пролазио је између Самарије и Галилеје.

¹²Кад је улазио у једно село, сусрете га десет

опаши Или: обуци за служење

губавих* људи, који стадоше подаље¹³ и повикаше: »Исусе, Учитељу, смиљуј нам се!«

¹⁴Кад их је видео, рече им: »Идите и покажите се свештеницима.«

И док су још ишли, очистише се.

¹⁵А један од њих, кад је видео да је излечен, врати се, славећи Бога на сав глас,¹⁶ па паде ничице Исусу пред ноге и захвали му. А био је Самарићанин.

¹⁷Исус рече: »Зар се нису сва десеторица очистила? Где су остала деветорица?¹⁸Зар се међу њима не нађе ниједан да се врати да славу Богу, него само овај туђинац?«

¹⁹Онда му рече: »Устани и иди. Твоја вера те је излечила.«

Долазак Божијег царства

(Матеј 24,23-28, 37-41)

²⁰Једном кад су га фарисеји питали када ће доћи Божије царство, Исус им одговори: »Божије царство не долази као нешто што се види.²¹Људи неће моћи да кажу: 'Ево га овде!' ни: 'Ено га онде!' јер Божије царство је у вама*.«

²²А ученицима рече: »Долази време када ћете жудети да видите само један дан Сина човечијега, али га нећете видети.²³А људи ће вам говорити: 'Ено га онде!' или: 'Ево га овде!' Не идите онамо и не јурите за њима.²⁴Јер, као што муња, кад севне, обасја небо од једног kraja до другог, тако ће бити и са Сином човечијим на његов дан.²⁵Али, он прво мора много да препати и овај нараштај мора да га одбаци.

²⁶Као што је било у Нојево време, тако ће бити и у дане Сина човечијега.²⁷Људи су јели и пили, женили се и удавали, све до дана кад је Ној ушао у ковчег. Онда је дошао потоп и све их уништио.²⁸Биће и као што је било у Лотове дане: људи су јели и пили, куповали и продавали, садили и градили.²⁹А оног дана кад је Лот изашао из Содома, горући сумпор запљушта с неба и све их уништи.

³⁰Тако ће бити и оног дана кад се појави Син човечији.³¹Ако се неко тог дана затекне на крову, а ствари су му у кући, нека не силази да их узме. И ко се затекне у пољу, нека се не враћа натраг.³²Сетите се

губавих Реч »губав« односи се на оболелог од било које заразне кожне болести, а не само од губе.
у вама Или: међу вама

Лотове жене!³³Ко покуша да сачува свој живот, изгубиће га; а ко изгуби свој живот, сачуваће га.³⁴Кажем вам: те ноћи биће двоје у једној постели — једно ће се узети, а друго оставити.³⁵Две жене ће заједно млети жито — једна ће се узети, а друга оставити.^{36*}

³⁷»Где то, Господе?« упиташе га.

А он им рече: »Где буде лешина, онде ће се и лешинари окупити.«

Прича о упорној удовици

18Онда им исприча и причу да увек треба да се моле и да не посустају.²У неком граду живео један судија», рече. »Није се бојао Бога и није марио за људе.³А у том граду је била и једна удовица која је стално долазила к њему, говорећи: 'Одбрани ме од муга противника.'⁴А он то неко време није хтео. Али, касније рече себи: 'Иако се не бојим Бога и не марим за људе, ипак ћу да одбрам ову удовицу⁵зато што ми досађује, да ме на крају не изнури својим долажењем.'«

»Тада Господ рече: »Чули сте шта каже неправедни судија.⁶Па зар неће Бог одбранити своје изабране, који даљу и ноћу вапију к њему? Зар ће одувлачiti да их услиши?⁸Кажем вам: одбраниће их, и то брзо. Само, хоће ли Син човечији, када дође, наћи веру на земљи?«

Прича о фарисеју и царинику

⁹А онима који су били убеђени да су праведни, а све остале ниподаштавали, исприча ову причу:¹⁰»Двојица су отишла у Храм да се помоле. Један је био фарисеј, а други цариник.¹¹Фарисеј је стајао и овако се молио у себи: 'Боже, хвала ти што нисам као остали људи — разбојници, неправедници, прелубници — или као овај цариник.¹²Постим два пута недељно и дајем десетину од свега што стекнем.'

¹³А цариник је стајао подаље и ни поглед није хтео да подигне ка небу, него се ударao у груди и говорио: 'Боже, смиљу се мени, грешнику!'

¹⁴Кажем вам: он, а не онај други, отишао је кући оправдан. Јер, ко самог себе уздиже,

17,36 У неким рукописима стоји: оставити.³⁶Двојица ће бити у пољу — један ће се узети, а други оставити.
у себи Или: за себе

биће понижен; а ко самог себе понизује, биће узвишен.«

Исус и деца

(Матеј 19,13-15; Марко 10,13-16)

¹⁵Људи су му доносили и малу децу да их дотакне, а кад су ученици то видели, изгридише их.

¹⁶Али, Исус их позва к себи па рече: »Пустите децу да долазе к мени и не спречавајте их јер таквима припада Божије царство.

¹⁷Истину вам кажем: ко не прихвati Божије царство попут малог детета, нећe ућi u његa.«

Богати поглавар

(Матеј 19,16-30; Марко 10,17-31)

¹⁸А један поглавар га упита: »Добри учитељу, шта да учиним да наследим вечни живот?«

¹⁹»Зашто ме називаш добрым?« одврати Исус. »Нико, осим јединога Бога, није добар. ²⁰Заповести знаш: 'Не чини прељубу, Не убиј, Не укради, Не сведочи лажно, Поштуј свога оца и мајку.'*«

²¹А он рече: »Свега тога сам се држао од детињства.«

²²Кад је то чуо, Исус му рече: »Још једно ти недостаје: продај све што имаш и раздели сиромасима па ћеш имати благо на небу. Тада хајде за мном.«

²³Али, кад је то чуо, он се силно ражалости јер је био веома богат.

²⁴Кад је Исус видео да се овај ражалостио, рече: »Како је тешко имућнима да уђу у Божије царство. ²⁵Лакше је камили да прође кроз иглене уши него богаташу да уђе у Божије царство.«

²⁶А они који су то чули рекоше: »Па ко може да се спасе?«

²⁷»Оно што је немогуће људима«, рече он, »могуће је Богу.«

²⁸Тада Петар рече: »Ево, ми смо све оставили и пошли за тобом.«

²⁹»Истину вам кажем«, рече Исус, »нема ниједнога који је ради Божијег царства оставил кућу, или жену, или браћу, или родитеље, или децу, ³⁰а да нећe добити многоструко више у ово време, а у будућем свету вечни живот.«

Исус трећи пут предсказује своју смрт и васкрсење

(Матеј 20,17-19; Марко 10,32-34)

³¹Онда одведе Дванаесторицу на страну па им рече: »Ево, кренули смо у Јерусалим, и све што су пророци написали о Сину човечијем, испуниће се. ³²Предаће га паганима, и ругаће му се, злостављати га, плјувати, ³³избичевати и убити, а он ће трећег дана васкрснути.«

³⁴Али, они ништа од тога не разумеше. Значење тех речи било им је скривено па нису знали о чему говори.

Исус враћа вид слепом просјаку

(Матеј 20,29-34; Марко 10,46-52)

³⁵Кад се Исус приближио Јерихону, поред пута је седео један слепи човек и просио.

³⁶Чувши да народ пролази, упита шта се дешава, ³⁷а они му рекоше: »Пролази Исус Назарећанин.«

³⁸Он повика: »Исусе, Сине Давидов, смиљу ми се!«

³⁹А они што су ишли напред опоменуше га да уђути, али он је још више викао: »Сине Давидов, смиљу ми се!«

⁴⁰Тада Исус стаде и нареди да му га доведу, а кад се овај приближио, упита га:

⁴¹»Шта хоћеш да учиним за тебе?«

»Господе«, одговори он, »да прогледам.«

⁴²А Исус му рече: »Прогледај! Твоја вера те је излечила.«

⁴³И овај одмах прогледа и пође за Исусом, славећи Бога. А видео је то и сав народ и славио Бога.

Цариник Закеј

¹⁹Онда Исус уђе у Јерихон. Док је пролазио кроз град, ²човек по имениу Закеј, главни цариник, и то богат, ³покушавао је да види ко је то Исус, али није могао од народа јер је био ниског раста. ⁴Он зато отрча напред и попе се на једну дивљу смокву да види Исуса јер је требало да он онуда прође.

⁵Кад је стигао до тог места, Исус подиже поглед и рече му: »Закеје, сместа сићи, јер данас треба да одседнем у твојој кући.«

⁶И овај сместа сиће и с радошћу прими Исуса.

⁷А сви су то видели па почеше да гунђају, говорећи: »Код грешника је ушао да се одмори!«

⁸Закеј стаде и рече Господу: »Ево, Господе, пола своје имовине разделићу сиромасима. А ако сам од неког нешто изнудио, вратићу четвороструко.«

⁹Тада му Исус рече: »Данас је у ову кућу дошло спасење, пошто је и овај човек Авраамов син. ¹⁰Јер, Син човечији је дошао да потражи и спасе изгубљено.«

Прича о десет мина

(Матеј 25,14-30)

¹¹Док су они ово слушали, он им испричаједну причу, зато што је био близу Јерусалима, а они су сматрали да ће се Божије царство појавити одмах.

¹²Он рече: »Један човек племенитог рода отишао у далеку земљу да га поставе за краља па да се врати. ¹³Он позва десет својих слугу и сваком од њих даде десет мина^{*} па рече: 'Послујте с овим док се не вратим.'

¹⁴А његови поданици су га мрзели па за њим послаше изасланике да кажу: 'Нећемо да нам он буде краљ.'

¹⁵Кад се вратио кући, пошто су га поставили за краља, нареди да му позову оне слуге којима је дао новац, да види колику добит су остварили.

¹⁶Тада дође први и рече: 'Господару, твоја мина је донела још десет мина.'

¹⁷А он му одврати: 'Добро, добри слуго. Зато што си био поуздан у најмањем, имаћеш власт над десет градова.'

¹⁸Онда дође други слуга и рече: 'Господару, твоја мина је донела још пет мина.'

¹⁹А он му рече: 'Ти ћеш имати власт над пет градова.'

²⁰Дође и трећи слуга и рече: 'Господару, ево твоје мине коју сам чувао сакривену у убрusu. ²¹Бојао сам те се јер си строг човек. Узимаш оно што ниси оставио и жањеш оно што ниси посејао.'*

²²'Зли слуго', рече му господар, 'по твојим речима ћу ти судити! Кажеш да си знао да сам строг човек, да узимам оно што нисам оставил и да жањем оно што нисам посејао. ²³Зашто онда ниси ставио мој новац у банку? Тада бих га, по повратку, подигао с каматом.'

десет мина Једна мина је имала вредност три месечне зараде.

²⁴А присутнима рече: 'Узмите ту мину од њега и дајте је оном који има десет мина.'

²⁵'Господару', рекоше му они, 'па он већ има десет мина.'

²⁶'Кажем вам', одврати господар, 'оном који има, даће се још; а оном ко нема, одузеће се и оно што има. ²⁷А оне моје непријатеље који нису хтели да им будем краљ, доведите овамо и преда мном их погубите.'«

Исус улази у Јерусалим

(Матеј 21,1-11; Марко 11,1-11; Јован 12,12-19)

²⁸Пошто је ово изговорио, настави пут идући ка Јерусалиму.

²⁹Кад се приближио Витфаги и Витанији, код горе која се зове Маслинска, посла двојицу својих ученика, рекавши им:

³⁰'Идите у ово село пред вами. Кад уђете у њега, нахи ћете привезано магаре на коме још ниједан човек није јахао. Одvezите га и доведите овамо. ³¹А ако вас неко упита: 'Зашто га одвезујете', реците му: 'Потребно је Господу.'

³²И они који су били послани, одоше и нађоше све како им је рекао.

³³А док су одвезивали магаре, упиташе их његови власници: 'Зашто одвезујете магаре?'«

³⁴'Потребно је Господу', одговорише им они, ³⁵и одведоше га Иисусу. Онда преко магарета пребацише своје ограђаче па на њега посадише Иисуса. ³⁶И док је он путовао даље, народ је простирао своје ограђаче по путу.

³⁷Кад се приближио месту где се силази са Маслинске горе, све мноштво ученика поче радосно и из свег гласа да хвали Бога за сва чуда која су видели, ³⁸говорећи:

»'Благословен цар који долази у име Господа!'*

Мир на небу и слава на висини!«

³⁹'Учителју', рекоше му неки фарисеји из народа, 'изгрди своје ученике!«

⁴⁰'Кажем вам', одговори он, 'ако они буду ћутали, камење ће викати.«

Јадиковка над Јерусалимом

⁴¹Кад се приближио граду и угледао га, заплака над њим, ⁴²говорећи: 'Када би и ты овога дана знао шта ти доноси мир! Али, то је сада сакривено од твојих очију. ⁴³Снаји

ће те дани када ће те твоји непријатељи окружити опкопом и опколити те и притеснити са свих страна.⁴⁴И сравниће са земљом тебе и твоју децу у теби и неће у теби оставити ни камен на камену јер ниси препознао време када те је походио Бог.«

Исус у Храму

(Матеј 21,12-17; Марко 11,15-19; Јован 2,13-22)

⁴⁵Онда Исус уђе у Храм и поче да избацује продавце из њега,⁴⁶говорећи им: »Записано је: 'Мој дом ће бити дом молитве', а ви сте од њега направили 'разбојничку јазбину'!«

⁴⁷Потом је сваког дана учио народ у Храму. А првосвештеници, учитељи закона и народни прваци желели су да га убију,⁴⁸али нису могли да нађу начин како да то учине јер га је народ веома пажљиво слушао.

Одакле Исусу власт?

(Матеј 21,23-27; Марко 11,27-33)

20Док је једног дана учио народ у Храму и проповедао еванђеље*, пријоше му првосвештеници и учитељи закона са старешинама² па му рекоше: »Кажи нам, којом влашћу ово чиниш или ко ти је дао ту власт?«

³»И ја ћу вас нешто упитати», одврати он. »Кажите ми:⁴да ли је Јованово крштење било са неба или од људи?«

⁵А они почеше о томе да расправљају међу собом говорећи: »Ако кажемо: 'Са неба', он ће рећи: 'Зашто му нисте веровали?'⁶А ако кажемо: 'Од људи', народ ће нас каменовати јер је убеђен да је Јован био пророк.«

⁷Зато му одговорише: »Не знамо одакле је било.«

⁸Тада им Исус рече: »Онда ни ја вама нећу рећи којом влашћу ово чиним.«

Прича о виноградарима

(Матеј 21,33-46; Марко 12,1-12)

⁹Исус затим поче народу да прича ову причу: »Један човек засадио виноград, изнајмио га неким виноградарима па отпотовао на дуже време.¹⁰У време бербе посла он једног слугу виноградарима да му

дају део виноградских плодова. Али, виноградари га претукоше и отераše празних руку.¹¹Онда посла другог слугу, али и њега претукоше, извргоše руглу и отераše празних руку.¹²Он посла и трећег, али и њега израњавише и избацише.

¹³Тада власник винограда рече: 'Шта да радим? Послаћу свог вољеног сина, можда ће њега поштовати.'

¹⁴Али, кад су га виноградари угледали, почеше да расправљају међу собом говорећи: 'Ово је наследник. Хајде да га убијемо па ће наследство бити наше.'¹⁵И избацише га из винограда и убише.

Шта ће им, дакле, урадити господар винограда?¹⁶Доћи ће и побиће те виноградаре, а виноград дати другима.«

Кад су људи то чули, рекоше: »Боже сачувай!«

¹⁷А Исус их погледа па рече: »Шта онда значи оно што је записано:

'Камен који градитељи одбацише постаде камен угаони?'*

¹⁸И ко год падне на тај камен, смрскаће се; а на кога он падне, здробиће га.«

¹⁹А учитељи закона и првосвештеници су тражили начин да га сместа ухвате јер су знали да је ову причу испричала о њима. Али, бојали су се народа.

Плаћање пореза цару

(Матеј 22,15-22; Марко 12,13-17)

²⁰Помно су на њега пазили и слали доушнике, који су се претварали да су искрени, како би га ухватили у речи и предали га намесниковој сили и власти.

²¹Они су га испитивали, говорећи: »Учитељу, знамо да исправно говориш и учиш народ, и да не гледаш ко је ко, него да учиш Божијем путу у складу са истином.²²Да ли је право да цару дајемо порез или није?«

²³Али, Исус им, прозревши њихово лукавство, рече: ²⁴»Покажите ми динар*. Чији лик и натпис носи?«

²⁵»Царев«, рекоше они.

А он им рече: »Дајте, дакле, цару царево, а Богу Богије.«

*'Мој дом ... молитве' Исаја 56,7

'разбојничку јазбину' Јеремија 7,11

еванђеље Или: радосну вест

20,17 Псалми 118,22

динар Један динар је имао вредност једне наднице.

²⁶И они нису могли пред народом да га ухвате у речи, него заћуташе, задивљени његовим одговором.

Васкрсење мртвих

(Матеј 22,23-33; Марко 12,18-27)

²⁷Тада му приђоше неки садукеји, који кажу да нема васкрсења, па га упиташе:

²⁸»Учитељу, Мојсије нам је написао да ако неком умре брат који има жену, а нема деце, онда његов брат треба да се ожени том женом и подигне потомство своме брату.

²⁹Била су тако седморица браће. Први се ожени и умре без деце. ³⁰Онда се други ³¹па трећи брат ожени том женом. Тако сва седморица умреше не оставивши деце. ³²На крају умре и жена. ³³Чија ће, дакле, о васкрсењу она бити жена, пошто је била удата за седморицу?«

³⁴Тада им Исус рече: »Људи овога света се жене и удају. ³⁵А они који су достојни да буду на оном свету и васкрсну из мртвих, неће се ни женити ни удавати. ³⁶И више не могу да умру јер су као анђели. Они су Божија деца пошто су деца васкрсења. ³⁷А да мртви васкрсавају, то је и Мојсије показао кад у одломку о грму Господа зове Богом Авраамовим, Богом Исааковим и Богом Јаковљевим.* ³⁸Бог није Бог мртвих, него живих, јер њему су сви живи.«

³⁹»Учитељу«, рекоше неки учитељи закона, »добро си рекао!«

⁴⁰И нико се више није усуђивао да га нешто пита.

Чији је Христос син?

(Матеј 22,41-46; Марко 12,35-37)

⁴¹Тада им рече: »Како то да се говори да је Христос* Давидов син? ⁴²Сам Давид каже у Књизи псалама:

‘Рече Господ моме Господу:

седи ми здесна

⁴³ док од твојих непријатеља

не начиним поднођје за твоје ноге.*

⁴⁴Давид га, дакле, зове Господом. Како онда он може да му буде син?«

20,37 в. 2.Мојсијева 3,6

Христос То јест: Месија

20,42-43 Псалми 110,1

Упозорење против учитеља закона

(Матеј 23,1-36; Марко 12,38-40; Лука 11,37-54)

⁴⁵Док је сав народ слушао, он рече својим ученицима: ⁴⁶»Чувајте се учитеља закона. Они радо иду у дугим огртачима и воле да их поздрављају на трговима, да имају прва седишта у синагогама и почасна места на гозбама. ⁴⁷Они пројдију удовичке куће и праве се важни дугим молитвама. Такви ће бити најстроже кажњени.«

Удовичин прилог

(Марко 12,41-44)

21 Исус подиже поглед и угледа богаташе како стављају своје дарове у храмску ризницу.

²А виде и једну сиромашну удовицу како ставља два лептона* ³ па рече: »Истину вам кажем: ова сиромашна удовица је ставила више од свих осталих. ⁴Јер, сви они су ставили дарове од свога вишкса, а она је од своје сиротиње ставила све што је имала за живот.«

Исус предсказује уништење Храма

(Матеј 24,1-2; Марко 13,1-2)

⁵И док су неки говорили о Храму — како је украсен лепим камењем и заветним даровима — Исус рече: ⁶»Доћи ће време када од овога што гледате неће остати ни камен на камену који неће бити разваљен.«

Знаци и прогони

(Матеј 24,3-14; Марко 13,3-13)

⁷»Учитељу«, упиташе га они, »када ће то бити? И који ће знак показати да ће се то десити?«

⁸А он рече: »Пазите да вас не заведу. Јер, многи ће доћи у моје име и рећи: ‘Ја сам’* и: ‘Примакао се час.’ Не идите за њима ⁹и не плашите се кад чујете за ратове и побуне. Јер, прво то треба да се дододи, али није одмах крај.«

¹⁰Онда им рече: »Народ ће се дићи против народа, и царство против царства. ¹¹Биће великих земљотреса и глади и зараза по разним местима, и страхота и великих знамења са неба. ¹²Али, пре него што се све то деси, хватаће вас и прогониће вас. Због мене ће вас предавати синагогама и бацати у

два лептона Лептон је био новчић најмање вредности.

21,8 2.Мојсијева 3,14

тамнице и изводити вас пред краљеве и намеснике.¹³То ће вам бити прилика да сведочите.¹⁴Упamtите добро да не треба унапред да се бринете како ћете се бранити.¹⁵Јер, ја ћу вам дати речи и мудрост којима ниједан од ваших противника неће моћи да одоли ни да их побије.¹⁶Али, издаваће вас чак и родитељи, браћа, рођаци и пријатељи, и неки од вас биће убијени.¹⁷И сви ће вас mrзeti због муга имена,¹⁸али вам ниједна длака с главе неће пропасти.¹⁹Истрајношћу ћете задобити свој живот.«

Исус предсказује уништење Јерусалима

(Матеј 24,15-21; Марко 13,14-19)

²⁰»А кад видите да војске опкољавају Јерусалим, тада знајте да је његово опустошење близу.²¹Нека тада они који буду у Јudeji беже у планине, они који буду у граду нека изађу из њега, а они који буду на пољима нека не улазе у град.²²Јер, то су дани одмазде, да се испуни све што је записано.

²³Тешко трудницама и дојильама тих дана! Јер, настаће велика невоља на земљи и гнев против овог народа.²⁴Пашће од оштрице мача и биће одведені у ропство по свим народима, а пагани ће газити Јерусалимом док се не испуне времена пагана.«

Долазак Сина човечијега

(Матеј 24,29-35; Марко 13,24-31)

²⁵»Биће знамења на сунцу, месецу и звездама, а на земљи ће народе обузети тескоба и немоћ због хучања и таласања мора.²⁶Људи ће премирати од страха и од ишчекивања онога што прети свету јер ће и небеске сile бити уздрмане.²⁷И тада ће видети Сина човечијега како у облаку долази са силом и великим славом.²⁸А када то почне да се догађа, устаните и подигните главу јер је близу ваше избављење.«

²⁹Онда им исприча ову причу: »Погледајте смокву и све дрвеће:³⁰кад пропупе, и сами видите и знате да је лето близу.³¹Тако исто, кад видите да се све ово догађа, знајте да је Божије царство близу.³²Истину вам кажем: овај нараштај неће проћи док се све ово не догоди.³³Небо и земља ће проћи, али моје речи неће проћи никад.«

³⁴Пазите да вам срца не отупе од банчења, опијања и брига овога живота, да вас тај дан не изненади³⁵као замка јер ће доћи на све

који живе на лицу целе земље.³⁶Стално будите на опрезу и молите се да можете да избегнете све што ће се дододити и да станете пред Сина човечијега.«

³⁷Исус је сваког дана учио народ у Храму, а сваке вечери је одлазио на Маслинску гору да онде преноћи.³⁸А сав народ је рано ујутро долазио к њему у Храм да га слуша.

Завера против Исуса

(Матеј 26,1-5, 14-16; Марко 14,1-2, 10-11; Јован 11,45-53)

22Приближавао се Празник бесквасних хлебова, који се зове Пасха.²А прво-свештеници и учитељи закона су тражили начин да убију Исуса јер су се бојали народа.

³Тада Сатана уђе у Јуду званог Искариотски, једног од Дванаесторице.⁴Он оде првосвештеницима и заповедницима и договори се с њима како да им изда Исуса.⁵Они се обрадоваше и сложише се да му дају новца.⁶Он пристаде па поче да тражи повољну прилику да им га преда кад с њим не буде народа.

Припреме за Пасху

(Матеј 26,17-25; Марко 14,12-21; Јован 13,21-30)

⁷И дође Дан бесквасних хлебова, кад је требало жртвовати пасхално јагње,⁸па Исус посла Петра и Јована, рекавши: »Идите и спремите нам да једемо пасхалну вечеру.«

⁹»Где хоћеш да је спремимо?« упиташе га они.

¹⁰А он им рече: »Кад уђете у град, суспречије вас човек који носи крчаг с водом. Идите за њим у кућу у коју он уђе¹¹ и реците домаћину: 'Учитељ пита: Где је гостинска соба у којој ће јести пасхалну вечеру са својим ученицима?'¹²А он ће вам показати велику, намештену собу на спрату. Тамо спремите.«

¹³И они одоше и нађоше све како им је и рекао, и спремише пасхалну вечеру.

Господња вечера

(Матеј 26,26-30; Марко 14,22-26; 1.Коринћанима 11,23-25)

¹⁴Кад је дошло време, Исус леже за трпезу, а апостоли с њим.

¹⁵Он им рече: »Веома сам жељео да једем ову пасхалну вечеру с вами пре свог страдања.¹⁶Јер, кажем вам: неће је више јести док се не испуни у Божијем царству.«

¹⁷Онда узе чашу, захвали Богу, па рече: »Узмите је и разделите међу собом.¹⁸Јер, кажем вам: више нећу пити од рода лозиног док не дође Божије царство.«

¹⁹Затим узе хлеб, захвали Богу, изломи га и даде им, говорећи: »Ово је моје тело, које се даје за вас. Чините ово мени на спомен.«

²⁰Тако узе и чашу после вечере, говорећи: »Ова чаша је нови савез мојом крвљу*, која се пролива за вас.²¹Али, ево, рука мог издајника је на трпези са мојом.²²Јер, Син човечији ће отићи као што је одређено, али тешко оном човеку који га издаје.«

²³Тада они почеше међусобно да се испитују који би од њих могао да буде тај који би то учинио.

Ко је највећи?

²⁴А међу њима настаде и препирка око тога којег од њих треба сматрати највећим.

²⁵Тада им Исус рече: »Краљеви господаре својим народима, и они који имају власт над њима себе зову добротворима.²⁶Али, ви немојте тако. Него, највећи међу вама треба да буде као најмлађи, и онај који влада као онај који служи.²⁷Јер, ко је већи: онај за трпезом или онај који служи? Зар није онај који је за трпезом? А ја сам међу вами као онај који служи.²⁸Ви сте они који су истрајали са мном у мојим искушењима.²⁹Зато вам у наследство дајем Царство као што га је Отац дао мени,³⁰да једете и пијете за мојом трпезом у мом Царству и да седите на престолима и судите над дванаест племена Израелових.«

Исус предсказује да ће га се Петар одрећи

(Матеј 26,31-35; Марко 14,27-31; Јован 13,36-38)

³¹»Симоне, Симоне, ево Сатана је затражио да вас прорешета као пшеницу.³²Али, ја сам се молио за тебе, да се твоја вера не угаси. А ти, кад се обратиш, учврсти своју браћу.«

³³»Господе», рече му Петар, »спреман сам да с тобом идем и у тамницу и у смрт!«

³⁴»Кажем ти, Петре», рече Исус, »петао се данас неће огласити док трипут не порекнеш да ме познајеш.«

мојом крвљу Или: у мојој крви

Новчаник, торба и мач

³⁵Онда рече свима: »Да ли вам је нешто недостајало кад сам вас послao без новчаника, торбе и обуће?«

»Ништа«, рекоше они.

³⁶А он им рече: »Али, сада, ко има новчаник, нека га узме, а тако и торбу. А ко нема мач, нека прода огратач и купи га.³⁷Јер, кажем вам: на мени треба да се испуни оно што је записано: 'Убројаше га међу безаконике.'* Да, испуњава се оно што се на мене односи.«

³⁸»Господе», рекоше они, »ево овде два мача.«

А он им рече: »Довољно је.«

Исус се моли на Маслинској гори

(Матеј 26,36-46; Марко 14,32-42)

³⁹Потом се, по свом обичају, упути на Маслинску гору, а ученици пођоше за њим.

⁴⁰Кад је стигао онамо, рече им: »Молите се да не паднете у искушење.«

⁴¹Онда се удаљи од њих колико се може добацити каменом па клекну и помоли се,⁴²говорећи: »Оче, ако хоћеш, уклони ову чашу од мене. Али, нека не буде моја воља, него твоја.«

⁴³Тада му се појави анђео са неба па га је снажио.⁴⁴А кад га је обузeo смртни страх, још усрдије се молио, и зној му је био као капље крви које падају на земљу.*

⁴⁵Кад је устао од молитве и пришао ученицима, затече их како, изнурени жалошћу, спавају⁴⁶па их упита: »Зашто спавате? Устајте и молите се, да не паднете у искушење.«

Исус издан и ухваћен

(Матеј 26,47-56; Марко 14,43-50; Јован 18,3-11)

⁴⁷И док је он још говорио, стиже народ предвођен једним од Дванаесторице — оним који се звао Јуда. Он приђе Исусу да га пољуби,⁴⁸а Исус га упита: »Јудо, зар пољупщем издајеш Сина човечијега?«

⁴⁹Кад су они око њега видели шта ће се десити, рекоше: »Господе, да ударимо мачем?«

22,37 Исаја 53,12

22,43-44 У неким раним рукописима не налазе се 43. и 44. стих.

⁵⁰И један од њих удари првосвештениковог слугу и одсече му десно ухо.

⁵¹А Исус рече: »Доста с тим!« Онда дотаче оно ухо и зацели га.

⁵²Тада рече онима који су дошли да га ухвате — првосвештеницима, заповедницима храмске страже и старешинама: »Изашли сте с мачевима и тољагама, као на неког разбојника. ⁵³Сваки дан сам био с вами у Храму, и нисте ме ухватили. Али, ово је ваше време — кад влада тата.«

Петар се одриче Исуса

(Матеј 26,57-58, 69-75; Марко 14,53-54, 66-72;
Јован 18,12-18, 25-27)

⁵⁴Тада га ухватише, одведоше и уведоше у првосвештеникову кућу. А Петар је ишао за њима на одстојању. ⁵⁵Кад су наложили ватру на спред дворишта и сели заједно, и Петар седе међу њима.

⁵⁶А једна слушкиња га угледа како седи код ватре па га загледа и рече: »И овај је био с њим!«

⁵⁷Али, он порече говорећи: »Не познајем га, жено.«

⁵⁸Мало после га угледа један па рече: »И ти си један од њих!«

А Петар рече: »Човече, нисам.«

⁵⁹Кад је прошао отприлике један сат, један други одлучно изјави: »Овај је заиста био с њим јер је Галилеац.«

⁶⁰А Петар рече: »Човече, не знам о чему говориш.«

И управо тада, док је он још говорио, огласи се петао. ⁶¹А Господ се окрену и погледа Петра и Петар се сети речи које је Господ изговорио: »Пре него што се петао данас огласи, ти ћеш ме се три пута одрећи*, ⁶²па изађе напоље и горко заплака.

Чувари се ругају Исусу

(Матеј 26,67-68; Марко 14,65)

⁶³А људи који су чували Исуса ругали су му се и ударали га.

⁶⁴Повезали су му очи и говорили: »Пророкуј! Ко те ударио?«

⁶⁵И обасипали су га још многим другим увредама.

Исус пред Синедрионом

(Матеј 26,59-66; Марко 14,55-64; Јован 18,19-24)

⁶⁶Кад је свануло, састаше се народне старешине, првосвештеници и учитељи закона па доведоше Исуса пред свој Синедрион*.

⁶⁷»Ако си ты Христос* кажи нам!«, рекоше.

А он им рече: »Кад бих вам и рекао, не бисте ми веровали. ⁶⁸И кад бих ја вас питao, не бисте ми одговорили. ⁶⁹Али, од сада ће Син човечији седети Силноме Богу здесна.«

⁷⁰Тада сви рекоше: »Ти си, дакле, Син Божији?«

»Тако је како кажете: Ја сам*, рече им он.

⁷¹А они тада рекоше: »Зар нам треба још неки доказ? Сами смо чули из његових уста.«

Исус пред Пилатом

(Матеј 27,1-2, 11-14; Марко 15,1-5; Јован 18,28-38)

23Онда сви устадоше и одведоше Исуса Пилату ²па почеше да га оптужују, говорећи: »Нашли смо овога како заводи наш народ и противи се плаћању пореза цару, а за себе говори да је Христос*, цар.«

³Тада га Пилат упита: »Јеси ли ти цар Јудеја?«

А Исус му одговори: »Тако је како кажеш.«

⁴Онда Пилат рече првосвештеницима и народу: »Не налазим никакву кривицу овом човеку.«

⁵Али, они су наваљивали, говорећи: »Својим учењем подбуњује народ по целој Јудеји. Почеко је у Галилеји и стигао чак овамо.«

Исус пред Иродом

⁶Кад је то чуо, Пилат се распита да ли је тај човек Галилејац. ⁷Сазнавши да је под Иродовом надлежношћу, посла га Ироду, који је тих дана такође био у Јерусалиму.

⁸Кад је Ирод угледао Исуса, веома се обрадова јер је одавно желео да га сртне. Због оног што је чуо о Исусу, понадао се да ће од њега видети неко знамење. ⁹Обасипао

Синедрион Или: Веће; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду

Христос То јест: Месија

22,70 2.Мојсијева 3,14

га је питањима, али му Исус није одговарао.
¹⁰А онде су стајали и првосвештеници и учитељи закона и жестоко га оптуживали.
¹¹Тада га Ирод и његови војници исмејаше и наругаше му се па га обукоше у белу одећу и послаше натраг Пилату.
¹²Тог дана се Ирод и Пилат спријатељише — пре тога су, наиме, били непријатељи.

Исус осуђен на смрт

(Матеј 27,15-26; Марко 15,6-15; Јован 18,39-19,16)

¹³Пилат сазва првосвештенике, поглаваре и народ ¹⁴па им рече: »Довели сте ми овог човека под оптужбом да подбуњује народ. Ја сам га пред вами испитао и нисам нашао да је крив за оно за шта га оптужујете.
¹⁵А није ни Ирод јер нам га је послао назад. Као што видите, није учинио ништа што заслужује смрт.
¹⁶Зато ћу га казнити па ослободити.« ^{17*}

¹⁸Али, они сви углас повикаше: »Овога узми, а ослободи нам Вараву!«

¹⁹Варава је био бачен у тамницу због побуне у граду и због убиства.

²⁰А Пилат им се поново обрати јер је жељео да ослободи Исуса.

²¹Али они су викали: »Распни га! Распни га!«

²²Пилат им се обрати и трећи пут: »Па какво је зло учинио овај човек? Нисам му нашао никакву кривицу која би заслуживала смрт. Зато ћу га казнити па ослободити.«

²³Али, они су и даље веома гласно и упорно тражили да Исус буде распет. И њихови повици превагнуше ²⁴па Пилат одлучи да удовољи њиховом захтеву.
²⁵Ослободи оног који је био бачен у тамницу због побуне и убиства — оног кога су тражили — а Исуса предаде њима на милост и немилост*.

Распеће

(Матеј 27,32-44; Марко 15,21-32; Јован 19,17-27)

²⁶Док су Исуса одводили, ухватише неког Симона из Кирине, који се враћао са поља, па ставише на њега крст, да га носи за Исусом.
²⁷А за њим је ишло силоно мноштво

ослободити У неким рукописима стоји: ослободити.*

¹⁷А требало је да им о празнику ослободи једног затвореника.

њима ... немилост Дословно: њиховој вољи

народа и неке жене које су жалиле за њим и оплакивале га.

²⁸Исус се окрену према њима и рече: »Кћери јерусалимске, не плачите за мном, него за собом и својом децом,
²⁹јер долази време када ће људи говорити: 'Благо нероткињама и утробама које нису рађале и дојкама које нису дојиле.'
³⁰Тада ће

‘говорити горама: »Падните на нас!«
 и брдима: »Покријте нас!«**

³¹Јер, ако људи овако поступају са зеленим дрветом, шта ће тек учинити са сувим?«

³²А с њим су водили још двојицу, злочинце, да их погубе.
³³Кад су стигли на место које се зове Лобања, распеше онде њега и злочинце — једног са његове десне, а другог са леве стране.

³⁴Тада Исус рече: »Оче, опрости им јер не знају шта чине.«*

А они разделише његову одећу бацањем коцке.

³⁵Народ је стајао и гледао, а поглавари су се ругали, говорећи: »Друге је спасао — нека спасе себе ако је Христос*, Божији изабраник!«

³⁶А исмевали су га и војници. Прилазили су и нудили му сирће,
³⁷и говорили: »Ако си цар Јudeја, спаси се!«

³⁸Изнад њега је био натпис*: ОВО ЈЕ ЦАР ЈУДЕЈА.

³⁹А један од обешених злочинаца га је вређао, говорећи: »Зар ти ниси Христос? Спаси себе и нас!«

⁴⁰Али, други изгрди овога, говорећи: »Зар се не бојиш Бога? Осуђен си на исту казну,
⁴¹али наша је праведна јер добијамо оно што смо заслужили нашим делима. А овај није учинио ништа недолично.«

⁴²Онда рече: »Исусе, сети ме се кад стигнем у своје царство.«

⁴³А Исус му рече: »Истину ти кажем: данас ћеш бити са мном у Рају!«

23,30 Осија 10,8

23,34 У неким раним рукописима се не налази ова реченица.

Христос То јест: Месија

натпис У неким рукописима стоји: натпис написан грчким, латинским и арамејским словима

Исусова смрт

(Матеј 27,45-56; Марко 15,33-41; Јован 19,28-30)

⁴⁴Било је већ око поднева* и тама настаде по целој земљи све до три сата*, ⁴⁵јер се сунце помрачило. А завеса у Храму се поцела надвоје.

⁴⁶Тада Исус повика из свег гласа: »Оче, у твоје руке дух свој предајем!**«

И кад је то рекао, издахну.

⁴⁷Кад је капетан видео шта се дододило, поче да слави Бога, говорећи: »Овај човек је заиста био праведник!«

⁴⁸И кад је сав народ који се окупио да то гледа видео шта се дододило, разиђе се, ударажуји се у груди. ⁴⁹А сви који су га познавали, и жене које су с њим дошле из Галилеје, стајали су подаље и све то посматрали.

Исусова сахрана

(Матеј 27,57-61; Марко 15,42-47; Јован 19,38-42)

⁵⁰Био је онде и човек по имениу Јосиф, честит и праведан човек, члан Већа*, ⁵¹који се није слагао са њиховом одлуком и делом. Био је из јудејског града Аритамеје и ишчекивао је Божије царство. ⁵²Он оде к Пилату и затражи Исусово тело ⁵³па га скиде са креста, пови у платно и положи у гроб усечен у стени, у којем још нико није био сахрањен.

⁵⁴Био је Дан припреме* и субота се примицала. ⁵⁵За њим пођоше жене које су дошле са Исусом из Галилеје и видеше гроб и како је тело у њега положено. ⁵⁶Онда се вратише и спремише мирисе и помасти. Али, у суботу отпочинуше у складу са заповешћу.

Васкрсење

(Матеј 28,1-10; Марко 16,1-8; Јован 20,1-10)

24Врло рано првог дана седмице оне дођоше на гроб, носећи мирисе које су спремиле. ²Нађоше камен одваљан са гроба ³ па уђоше, али не нађоше тело Господа Исуса. ⁴И док су оне још биле збуњене због тога, два човека у одећи сјајној као муња изненада стадоше поред њих. ⁵Оне се уплашише па оборише лице према земљи.

око поднева Дословно: око шестог часа

до три сата Дословно: до деветог часа

23,46 Псалми 31,5

члан Већа Вероватно: члан Синедриона, највишег јеврејског суда у грчком и римском периоду

Дан припреме То јест: петак

А они им рекоше: »Зашто живога тражите међу мртвима? ⁶Он није овде, васкрсао је! Сетите се шта вам је рекао док је још био у Галилеји: ⁷да Син човечији треба да буде предат у руке грешника, да буде распет и да трећег дана васкрсне.«

⁸Тада се оне присетише Исусових речи ⁹па се вратише од гроба и о свему обавестише Једанаесторицу и све остала. ¹⁰Биле су то Марија Магдалина, Јована и Марија, Јаковљева мајка, и оне, заједно са осталима које су биле с њима, ово испричаше апостолима. ¹¹А овима су њихове речи личиле на бесмислицу па им не повероваше. ¹²Али, Петар устаде и отрча до гроба. Саже се, али не виде ништа осим платнених завоја па оде, питајући се шта се дододило.

На путу за Емаус

(Марко 16,12-13)

¹³А тог истог дана двојица од њих су ишли у село које се зове Емаус, удаљено шездесет стадија* од Јерусалима, ¹⁴и разговарали један с другим о свему што се дододило. ¹⁵И док су они о томе разговарали и расправљали, сам Исус им приђе и поче да иде с њима, ¹⁶али је њиховим очима било ускраћено да га препознају.

¹⁷»О чему то путем један с другим расправљавате?« упита их он.

А они стадоше и снуждише се.

¹⁸»Ти си једини странац у Јерусалиму који не зна шта се у њему ових дана дододило,«, рече му један од њих, који се звао Клеопа.

¹⁹А Исус упита: »Шта то?«

»Оно са Исусом Назарећанином«, одговорише му они, »који је био пророк, делом и речју силен пред Богом и целим народом.

²⁰И како су га наши првосвештеници и старешине предали да буде осуђен на смрт па су га распели. ²¹Ми смо се надали да је он Онај који ће избавити Израел. Осим тога, данас је већ трећи дан откад се то дододило.

²²Али, неке наше жене нас збунише. Рано јутрос су отишле до гроба ²³и нису нашле његово тело па су дошле и рекле нам да су им се показали анђели који су им рекли да је он жив. ²⁴Тада су неки од наших отишли до гроба и нашли све онако како су жене рекле, али њега не видеше.«

шездесет стадија То јест: око једанаест километара; један стадиј износио је око 185 метара

²⁵А Исус им рече: »О како сте неразумни и спорог срца да поверијете у све што су пророци рекли. ²⁶Зар није требало да Христос* то претрпи и да уђе у своју славу?«

²⁷И почевши од Мојсија и свих пророка, објасни им шта је о њему речено у целом Писму.

²⁸Кад су дошли близу села у које су ишли, Исус се направи као да хоће да настави пут, ²⁹али они почеше да наваљују: »Остани с нама јер ће ускоро вече и дан је на измаку.«

И он уђе да остане с њима.

³⁰А док је био с њима за трпезом, узе хлеб

и благослови га па га изломи и даде им.

³¹Тада им се отворише очи и они га препознаше. Али њега више није било пред њима.

³²А они рекоше један другом: »Зар није горело срце у нама док нам је путем говорио и тумачио нам Писма?«

³³И истог часа устадоше и вратише се у Јерусалим. Онде нађоше окупљену Једанаесторицу и остale с њима ³⁴како говоре: »Господ је заиста вакрсао и показао се Симону.«

³⁵Тада им они испричаше шта се дододило на путу и како су препознали Исуса кад је ломио хлеб.

Исус се показује ученицима

(Матеј 28,16-20; Марко 16,14-18; Јован 20,19-23;

Дела апостолска 1,6-8)

³⁶Док су они још о томе разговарали, сам Исус стаде међу њих и рече им: »Мир с вама.«

³⁷А они, збуњени и престршени, помислише да гледају духа.

³⁸Тада им он рече: »Зашто сте се препали?

И зашто се јављају сумње у вашем срцу?

³⁹Погледајте моје руке и ноге. То сам ја главом! Опипајте ме и видите — дух нема ни тела ни костију као што видите да ја имам.«

⁴⁰И кад је то рекао, показа им руке и ноге.

⁴¹А пошто они од радости још нису веровали, него су се чудили, он их упита: »Имате ли овде нешто за јело?«

⁴²Они му дадоше комад печене рибе, ⁴³и он га узе и поједе пред њима.

⁴⁴Онда им рече: »Ово је оно о чему сам вам говорио док сам био с вами — да треба да се испуни све што је о мени написано у Мојсијевом закону, у Пророцима и у Псалмима.«

⁴⁵Потом им отвори ум да разумеју Писма ⁴⁶па им рече: »Овако је записано: Христос* ће страдати и трећег дана устати из мртвих, ⁴⁷и у његово име ће се проповедати покајање и опроштење греха свим народима, почевши од Јерусалима. ⁴⁸Ви сте томе сведоци, ⁴⁹а ја ћу вам послати оно што је мој Отац обећао. Али, останите у граду док се не обучете у силу са висине.«

Вазнесење

(Марко 16,19-20; Дела апостолска 1,9-11)

⁵⁰Онда их одведе све до Витаније па подиже руке и благослови их. ⁵¹И док их је благосиљао, оде од њих и би вазнет на небо.

⁵²А они му се поклонише па се са великим радошћу вратише у Јерусалим. ⁵³И стално су били у Храму и захваљивали Богу*.

Еванђеље по Јовану

Реч постаје тело

1 У почетку је била Реч, и Реч је била код Бога, и Реч је била Бог. **2**Она је у почетку била код Бога. **3**Све је кроз њу постало и без ње није постало ништа што је постало. **4**У њој је био живот и тај живот је људима био светлост. **5**И светлост светли у тами и тама је није обузела*.

6И појави се човек, послан од Бога, по имену Јован. **7**Он је дошао као сведок, да сведочи за светлост, да кроз њега сви поверију. **8**Он сам није био светлост, него је сведочио за светлост.

9А он — истинска светлост која просветљује* сваког човека — дошао је на свет*.

10Био је на свету и свет је кроз њега постао, али га свет није препознао. **11**Својима је дошао, али они га нису примили. **12**А онима који су га примили, дао је моћ да постану Божија деца — онима који верују у његово име, **13**који нису рођени природним путем*, ни од воље тела, ни од воље мужа, већ од Бога.

14И Реч је постала тело и настанила се међу нама, и ми смо гледали њену славу, славу Јединорођенога од Оца, пуног милости и истине.

15Јован сведочи за њега и виче: »Ово је онај за кога сам рекао: ‘Онај који за мном долази, већи је од мене јер је био пре мене.’«

16Од његове смо пунине сви примили, и то милост на милост. **17**Јер, Закон је дат преко Мојсија, а милост и истина дошли су кроз Исуса Христа. **18**Бога нико никад није видео. Јединорођени Бог*, који је у Очевом крилу — он га је објавио.

и тама је није обузела Или: али тама је није разумела просветљује Или: обасјава сваког ... свет Или: сваког човека који долази на свет природним путем Дословно: од крви Јединорођени Бог У неким рукописима стоји: Јединорођени Син Божји

Сведочанство Јована Крститеља

(Матеј 3,1-12; Марко 1,2-8; Лука 3,15-17)

19А ово је било Јованово сведочанство кад су Јudeji из Јерусалима послали свештенике и левите да га упитају: »Ко си ти?«

20Он не одби да им призна, него им отворено рече: »Ја нисам Христос*.«

21»Па ко си онда?« упиташе га. »Јеси ли Илија?«

А он рече: »Нисам.«

»Јеси ли Пророк?«

Он одговори: »Не.«

22Онда му рекоше: »Кажи нам ко си, да можемо да одговоримо онима који су нас послали. Шта ти кажеш за себе?«

23А он рече: »Ја сам

‘глас онога који виче у пустињи:
Поравнајте пут Господњи!*

као што каже пророк Исаја.«

24А неки од посланих су били фарисеји.

25Они га упиташе: »Зашто онда крштаваш ако ниси Христос*, ни Илија, ни Пророк?«

26»Ја крштавам водом*«, одговори им он, »али међу вама стоји онај кога ви не познајете, **27**онај који долази за мном. Њему ја нисам достојан ни ремење на обући да одвежем.«

28Ово се дододило у Витанији, с оне стране Јордана, где је Јован крштавао.

Исус Божије Јагње

29Сутрадан Јован угледа Исуса како долази к њему па рече: »Ево Јагњета Божијег, које односи грехе света! **30**То је онај за кога сам рекао: ‘За мном долази човек који је од мене већи јер је био пре мене.’ **31**Ја га нисам познавао, али сам дошао

Христос То јест: Месија
1,23 Исаја 40,3
водом Или: у води

да крштавам водом* да би он могао да се објави Израелу.«

³²Затим је Јован овако сведочио: »Видео сам Духа како силази са неба као голуб и остаје на њему. ³³Ја га не бих препознао, али ми је рекао Онај који ме је послао да крштавам водом*: 'На кога видиш да Дух силази и на њему остаје, то је онај који крштава Светим Духом. ³⁴И ја сам видео и сведочим да је ово Син Божији.'«

Први ученици

³⁵Сутрадан је Јован опет био онде са двојицом својих ученика.

³⁶Кад је угледао Исуса како пролази, рече: »Ево Јагњета Божијег!«

³⁷Кад су она два ученика чула шта је рекао, пођоше за Исусом.

³⁸А Исус се осврну и виде их како иду за њим па их упита: »Шта хоћете?«

Они му рекоше: »Раби« — што значи »Учитељу« — »где станујеш?«

³⁹»Дођите«, рече им он, »и видећете.«

И они одоше и видеше где станује и тог дана осталоше код њега. Било је око четири сата*.

⁴⁰Један од ове двојице који су чули Јована и пошли за Исусом био је Андреја, брат Симона Петра. ⁴¹Он одмах нађе свог брата Симона па му рече: »Нашли смо Месију!« — то јест Христа — ⁴²и одведе га к Исусу.

Исус га погледа и рече: »Ти си Симон, син Јованов. Зваћеш се Кифа« — што значи »Петар«*.

Исус позива Филипа и Натанаила

⁴³Сутрадан Исус одлучи да иде у Галилеју па нађе Филипа и рече му: »Пођи за мном.«

⁴⁴А Филип је био из Витсаиде, Андрејиног и Петровог града.

⁴⁵Филип нађе Натанаила па му рече: »Нашли смо онога о коме су писали Мојсије у Закону и пророци — Исуса из Назарета, Јосифовог сина!«

⁴⁶»Зар из Назарета може да дође нешто добро?« упита га Натанаил.

водом Или: у води

око четири сата Дословно: око десетог часа

Кифа ... Петар »Кифа« на арамејском језику и »Петар« на грчком значи »стена«.

А Филип му рече: »Дођи па види.«

⁴⁷Исус угледа Натанаила како долази к њему па рече за њега: »Ево правог Израелца у коме нема лукавства.«

⁴⁸»Одакле ме познајеш?« упита Натанаил.

А Исус му одговори: »Видео сам те док си још био испод смокве, пре него што те је Филип позвао.«

⁴⁹»Раби*, рече му Натанаил, »ти си Син Божији, ти си Цар Израела!«

⁵⁰»Зар верујеш зато што сам ти рекао да сам те видео испод смокве?« упита га Исус. »Видећеш и веће ствари од ових.«

⁵¹Онда рече: »Истину вам кажем: видећете отворено небо и Божије анђеле како узлазе и силазе на Сина човечијега.«

Свадба у Кани

²Трећег дана је била свадба у Кани Галилејској. А била је онде и Исусова мајка. ³На свадбу су били позвани и Исус и његови ученици ³па кад је нестало вина, мајка рече Исусу: »Немају више вина.«

⁴»Шта ја имам с тобом, драга жено?« упита је Исус. »Мој час још није дошао.«

⁵Његова мајка рече слугама: »Учините све што вам каже.«

⁶А онде је стајало шест камених посуда, од два до три метрита* свака, какве Јудеји користе за обредно прање.

Исус рече слугама: »Напуните ове посуде водом«, и они их напунише до врха.

⁸Онда им рече: »Сад заграбите и однесите трпезару*, и они тако учинише.

⁹Трпезар окуси воду која је постала вино па пошто није знао одакле је — иако су знале слуге које су заграбиле воду — позва младожењу ¹⁰и рече му: »Сваки човек прво износи добро вино, а кад се гости напију, лошије. А ти си чувао добро вино све досад.«

¹¹Тако је Исус своје прво знамење учинио у Кани Галилејској и јавно показао своју славу па његови ученици повероваше у њега.

¹²После тога, оде с мајком, браћом и ученицима у Кафарнаум, где осталоше неколико дана.

Раби То јест: Учитељу

од два до три метрита То јест: од 75 до 115 литара

Исус у Храму

(Матеј 21,12-13; Марко 11,15-17; Лука 19,45-46)

¹³Приближавала се јудејска Пасха па Исус оде у Јерусалим. ¹⁴У Храму затече продавце волова, оваца и голубова, и мењаче новца који су онде седели ¹⁵па од ужади направи бич и све их, заједно с овцама и воловима, истера из Храма. Мењачима разбаци новац и испреврта столове, ¹⁶а продавцима голубова рече: »Носите то одавде и не правите пијацу од дома мoga Оца!«

¹⁷А његови ученици се присетише да је записано:

»Изјешће ме ревност за твој дом.«*

¹⁸Тада га Јudeји упиташе: »Којим зна- мењем ћеш нам доказати да ово смеш да чиниш?«

¹⁹»Порушите овај храм«, одговори им Исус, »и ја ћу га поново подићи за три дана.«

²⁰»Овај Храм је грађен четрдесет шест година«, рекоше Јudeји, »а ти ћеш га за три дана подићи!«

²¹Али, храм о коме је он говорио било је његово тело. ²²Кад је устао из мртвих, његови ученици се сетише шта је рекао па поверишао Писмима и речима које је Исус изговорио.

²³А док је за Празник Пасхе био у Јерусалиму, многи видеше знамења која је чинио и поверишао у његово име. ²⁴Али, сам Исус њима није веровао* јер их је све познавао. ²⁵И није требало да му за човека неко сведочи јер је и сам знао шта је у човеку.

Исус и Никодим

3А међу фарисејима је био човек по имену Никодим, јudeјски поглавар.

²Он дође к Исусу ноћу и рече му: »Раби*, зnamо да си од Бога дошао као учитељ јер нико не може да чини знамења која ти чиниш ако Бог није с њим.«

³»Истину ти кажем«, рече му Исус, »ако се човек не роди поново*, не може да види Божије царство.«

2,17 Псалми 69,9

Исус ... веровао Или: Исус се њима није поверао

Раби То јест: Учитељ

поново Или: одозго

⁴»Како може човек да се роди кад је стар?« упита Никодим. »Не може, ваљда, други пут да је у утробу своје мајке и да се роди!«

⁵»Истину ти кажем«, одговори му Исус, »ако се човек не роди од воде и Духа, не може да је у Божије царство. ⁶Оно што је рођено од тела, тело је; а што је рођено од Духа, дух је. ⁷Не чуди се што сам ти рекао да морате поново* да се родите. ⁸Ветар* дува где му је воља; чујеш му хук, али не знаш ни одакле долази ни куда иде. Тако је са сваким ко је рођен од Духа.«

⁹А Никодим упита: »Како то може бити?«

¹⁰»Ти си учитељ у Израелу«, одговори му Исус, »а то не знаш! ¹¹Истину ти кажем: говоримо оно што зnamо и сведочимо за оно што смо видели, али ви не прихватате наше сведочанство. ¹²О земаљским стварима сам вам говорио па не верујете. Како ћете веровати ако вам будем говорио о небеским? ¹³Нико никад није узашао на небо осим онога који је са неба сишао — Сина човечијега. ¹⁴И као што је Мојсије подигао змију у пустињи, тако мора да буде подигнут и Син човечији, ¹⁵да свако ко у њега верује има вечни живот*.«

¹⁶Јер, Бог је толико волео свет да је дао свог јединорођеног Сина да нико ко у њега верује не пропадне, него да има вечни живот. ¹⁷Није Бог свог Сина послао у свет да свет осуди, него да се свет кроз њега спасе. ¹⁸Ко у њега верује, не осуђује се; а ко не верује, већ је осуђен јер није поверио у име јединорођеног Божијег Сина. ¹⁹А ово је та осуда: светлост је дошла на свет, али су људи више волели таму него светлост јер су им дела била зла. ²⁰Ко год чини зло, мрзи светлост и не излази на светлост да његова дела не изађу на видело. ²¹А ко живи у складу са истином*, излази на светлост да се покаже да су његова дела учињена у Богу.

Исус и Јован Крститељ

²²После тога Исус оде са ученицима у Јudeју. Онде је с њима боравио и крштавао.

²³А и Јован је крштавао у Еону близу Салима јер је онде било много воде, и људи

Ветар Иsta грчka реч значи и »дух«

да свако ... живот Или: да свако ко верује има вечни

живот у њему

живи у складу са истином Дословно: чини истину

су долазили и крштавали се.²⁴Било је то пре него што је Јован бачен у тамницу.

²⁵А између Јованових ученика и неког Јудејина настаде препирка о обредном прању.

²⁶Тада они дођоше Јовану и рекоше му: »Раби*, онај што је био с тобом с оне стране Јордана, онај за кога си сведочио, ено крштава и сви иду к њему.«

²⁷»Човек не може ништа да узме ако му није дато са неба«, одговори Јован. ²⁸»Сами сте ми сведоци да сам рекао: 'Ја нисам Христос*', него сам послан пред њим.' ²⁹Ко има невесту, тај је младожења. А младожењин пријатељ, који стоји и слуша га, препун је радости кад чује младожењин глас. Та радост је моја, и сад је потпуна. ³⁰Он треба да расте, а ја да се смањујем.«

Онај који долази са неба

³¹Онај који долази одозго, над свима је; а ко је са земље, земаљски је и земаљски говори. Онај који долази са неба, над свима је. ³²Он сведочи за оно што је видео и чуо, али нико не прихвата његово сведочанство.

³³А ко прихвата његово сведочанство, потврђује да је Бог истинит. ³⁴Онај кога је Бог послao, Божије речи говори, јер Бог* не даје Духа на меру. ³⁵Отац воли Сина и све му је предао у руке. ³⁶Ко верује у Сина, има вечни живот; а ко неће да се покори Сину, неће видети живот, него на њему остаје Божији гнев.

Исус и Самарићанка

4Кад је Исус сазнао да су фарисеји чули да он стиче и крштава више ученика него Јован²— иако сам Исус није крштавао, него његови ученици — ³оде из Јудеје и врати се у Галилеју.

⁴Морао је да прође кроз Самарију ⁵па тако стиже у самаријски град који се зове Сихар, близу имања које је Јаков дао свом сину Јосифу. ⁶Онде је био и Јаковљев бунар па Исус, уморан од пута, седе крај њега. А било је негде око поднєва*.

⁷Кад је једна Самарићанка дошла да заграби воде, Исус јој рече: »Дај ми да

пијем«, ⁸јер су његови ученици били отишли у град да купе хране.

⁹А Самарићанка му рече: »Зашто ти, Јудејин, тражиш да пијеш од мене, једне Самарићанке?« — пошто се Јудеји нису слагали са Самарићанима.

¹⁰»Кад би знала Божији дар«, одговори јој Исус, »и ко је онај који ти каже: 'Дај ми да пијем', замолила би га, и он би ти дао живе воде.«

¹¹»Господару«, одврати жена, »немаш чиме ни да заграбиш воде, а бунар је дубок. Одакле ти онда живи вода? ¹²Зар си можда већи од нашег оца Јакова, који нам је дао овај бунар, и пио из њега он и његови синови и стада?«

¹³»Ко год пије ову воду«, одговори јој Исус, »опет ће ожеднети, ¹⁴а ко пије воду коју му ја дајем, неће ожеднети довека. Вода коју му ја дајем постаће у њему извор воде која увире у вечни живот.«

¹⁵»Господару«, рече му жена, »дај ми те воде да не жедним и да не морам да долазим овамо да заграбим воде.«

¹⁶»Иди и позови свог мужа«, рече јој Исус, »па се врати овамо.«

¹⁷А жена му одговори: »Немам мужа.«

»Добро кажеш: 'Немам мужа'«, одврати Исус. ¹⁸»Пет мужева си имала, а овај с којим си сад, није ти муж. Истину си рекла.«

¹⁹»Господару«, рече жена, »видим да си пророк! ²⁰Наши праоци су се клањали Богу на овој гори, а ви Јудеји кажете да ми се треба клањати у Јерусалиму.«

²¹»Веруј ми, женон«, рече Исус, »долази час када се нећете клањати Оцу ни овде ни у Јерусалиму. ²²Ви се клањате оном што не познајете, а ми се клањамо оном што познајемо јер спасење долази од Јудеја.

²³Али, долази час — и већ је ту — када ће се истински клањаоци клањати Оцу у духу и истини јер Отац баш такве клањаоце жељи. ²⁴Бог је дух, и они који му се клањају, у духу и истини треба да му се клањају.«

²⁵А жена му рече: »Знам да ће доћи Месија, који се зове Христос*. Кад он дође, све ће нам објаснити.«

²⁶»Ја сам*«, рече јој Исус, »ја који с тобом говорим.«

Раби То јест: Учитељ
Христос То јест: Месија
Бог Дословно: он
око поднјева Дословно: око шестог часа

²⁷Тада се вратише ученици и зачудише се што разговара са женом. Али, ниједан не упита: »Шта тражиш од ње?« ни: »Зашто с њом разговараш?«

²⁸А жена остави свој крчаг и оде у град па рече људима: ²⁹»Дођите да видите човека који ми је рекао све што сам учинила. Да није он Христос?«

³⁰И они изађоше из града и кренуше к Исусу.

³¹А ученици су у међувремену молили Исуса: »Раби*, једи.«

³²Али, он им рече: »Ја имам да једем јело за које ви не знаете.«

³³Тада ученици рекоше један другом: »Да му није неко донео да једе?«

³⁴Исус им рече: »Моје јело је да извршавам вољу Онога који ме је послao и да довршим његово дело. ³⁵Зар и ви не кажете: 'Још четири месеца па жетва?' Кажем вам: отворите очи и погледајте поља — зрела* су за жетву. ³⁶Жетелац већ прима плату и скупља род за вечни живот да се и сејач и жетелац заједно радују. ³⁷У томе се обистињује изрека: 'Један сеје, а други жање.' ³⁸Ја сам вас послao да жањете оно око чега се нисте трудили. Други су се трудили, а ви сте пожњели плодове њиховог труда*.«

³⁹Многи Самарићани из оног града поверишају у Исуса због речи оне жене која је сведочила: »Рекао ми је све што сам учинила.«

⁴⁰А кад су дошли к њему, замолише га да остане код њих, и он остале онде два дана.

⁴¹И још многи поверишају због његових речи.

⁴²Говорили су оној жени: »Сад више не верујемо због оног што си ти рекла, него зато што смо сами чули, и знамо да је ово заиста Спаситељ света.«

Излечење службениковог сина

(Матеј 8,5-13; Лука 7,1-10)

⁴³После та два дана, Исус оде оданде у Галилеју, ⁴⁴иако је сам изјавио да је пророк без части у свом завичају. ⁴⁵Кад је стигао, Галилејци га лепо примише јер су видели

Христос То јест: Месија

Раби То јест: Учитељу

зрела Дословно: жута

пожњели ... труда Дословно: ушли у њихов труд

шта је све учинио у Јерусалиму за време празника, пошто су и они били онде.

⁴⁶Исус тако опет дође у Кану Галилејску, где је био претворио воду у вино. А онде је био један краљев службеник чији је син лежао болестан у Кафarnaуму. ⁴⁷Кад је чуо да је Исус из Јудеје дошао у Галилеју, дође к њему и замоли га да оде у Кафarnaум и излечи му сина јер овај само што није умро.

⁴⁸А Исус му рече: »Док не видите знамења и чуда, не верујете.«

⁴⁹»Господару», рече му краљев службеник, »дођи док ми дете није умрло.«

⁵⁰»Иди», рече му Исус, »твој син ће живети.«

И човек повериша у то што му је Исус рекао и оде.

⁵¹А док је још био на путу, сретоше га његове слуге с вешћу да му је син жив. ⁵²Он их упита кад му је кренуло набоље, а они му одговорише: »Грозница га је оставила јуче око један сат после подне*.«

⁵³Дечаков отац се сети да му је баш тада Исус рекао: »Твој син ће живети.« И повериша он и сви његови укућани.

⁵⁴Било је то друго знамење које је Исус учинио пошто је дошао из Јудеје у Галилеју.

Излечење одузетога

5После тога је био јудејски празник па Исус оде у Јерусалим. **2**А у Јерусалиму се, код Овчије капије, налази језерце које се на арамејском зове Витезда* и има пет тремова. **3**У њима је лежало мноштво болесних: слепих, хромих и одузетих. **4***

5А био је онде и један човек који је боловао тридесет осам година.

6Кад га је Исус угледао како лежи и сазнао колико дugo болује, упита га: »Хоћеш ли да оздравиш?«

7»Господару», одговори му болесни, »немам никог ко би ме, кад се вода заталаса, спустио у језерце, а док ја стигнем, неко је већ онде пре мене.«

око један сат после подне Дословно: око седмог часа
Витезда У неким рукописима стоји: Витзата; а у неким:

Витсаида

5,3-4 У неким мање поузданим рукописима стоји: одузетих, који су чекали да се вода заталаса. **4**С времена на време долазио би анђео Господњи и заталасао воду. И ко год би први ушао у језерце пошто се вода заталаса, оздравио би, без обзира на болест од које је патио.

⁸»Устани«, рече му Исус, »узми своју простируку и ходай.«

⁹И човек одмах оздрави, узе своју простируку и прохода.

А тог дана је била субота ¹⁰па Јудеји рекоше излеченоме: »Субота је! Не смеш да носиш своју простируку!«

¹¹»Онај који ме је излечио«, одговори им он, »рекао ми је: 'Узми своју простируку и ходай'.«

¹²А они га упиташе: »Ко је тај човек који ти је рекао: 'Узми и ходай'?«

¹³Али, излечени није знао ко је то био јер се Исус изгубио у мноштву оних који су били на том месту.

¹⁴После тога га Исус нађе у Храму па му рече: »Ето, оздравио си. Немој више да грешиш да те не снађе нешто горе.«

¹⁵А човек оде и јави Јудејима да је Исус тај који га је излечио.

Живот кроз Сина

¹⁶Зато што је тако нешто учинио у суботу Јудеји почеше да прогоне Исуса.

¹⁷А Исус им одговори: »Мој Отац стално* ради па и ја радим.«

¹⁸Због тога су Јудеји још више желели да га убију јер је не само прекршио суботу него је и Бога назвао својим Оцем, изједначујући себе са Богом.

¹⁹»Истину вам кажем«, рече им Исус, »Син не може ништа да учини сам од себе, него само оно што види да чини Отац. Што год чини Отац, исто то чини и Син. ²⁰Јер, Отац воли Сина и показује му све што чини. А показаће му и већа дела од ових па ћете се чудити. ²¹Јер, као што Отац васкрсава мртве и оживљава их, тако и Син оживљава оне које хоће. ²²И Отац не суди ником, него је сав суд предао Сину, ²³да сви поштују Сина као што поштују Оца. Ко не поштује Сина, не поштује ни Оца, који га је послao.

²⁴Истину вам кажем: ко чује моје речи и верује Ономе који ме је послao, има вечни живот и не долази на Суд, него је прешао из смрти у живот. ²⁵Истину вам кажем: долази час — и већ је ту — када ће мртви чути глас Сина Божијега и — који га чују — оживеће. ²⁶Као што Отац има живот у себи, тако је и

Сину дао да има живот у себи ²⁷и дао му је власт да суди јер је он Син човечији.

²⁸Не чудите се томе. Јер, долази време када ће сви који су у гробовима чути његов глас ²⁹и изаћи — они који су чинили добро, устаће у живот, а они који су чинили зло, устаће да буду осуђени. ³⁰Ја сам од себе не могу ништа да учиним, него судим онако како чујем. А моја пресуда је праведна јер не тражим своју вољу, него вољу Онога који ме је послao.«

Сведочанства о Исусу

³¹»Ако сам за себе сведочим, моје сведочанство није истинито. ³²Један други сведочи за мене, и знам да је истинито сведочанство које је за мене дао. ³³Послали сте к Јовану, и он је сведочио за истину. ³⁴Није да ја прихватам људска сведочанства, него вам ово говорим да се спасете. ³⁵Јован је био светиљка која гори и светли, а ви сте само неко време хтели да уживате у његовој светlostи.

³⁶Али, ја за себе имам сведочанство боље од Јовановог јер дела која ми је Отац дао да их довршим, управо ова која чиним, сведоче за мене — да ме је послao Отац. ³⁷А и сам Отац, који ме је послao, сведочио је за мене. Никада му нисте чули глас ни видели му лик, ³⁸а ни његова Реч не пребива у вами јер не верујете ономе кога је он послao. ³⁹Помно проучавате Писма јер мислите да у њима имате вечни живот. И она сведоче за мене, ⁴⁰а ипак нећете да дођете к мени да имате живот.

⁴¹Не прихватам похвалу* од људи. ⁴²Него, упознао сам вас и знам да у себи немате Божије љубави. ⁴³Дошао сам у име свога Оца, и не прихватате ме. Али, ако дође неко други у своје име, њега ћете прихватити! ⁴⁴А како бисте ми и веровали кад прихватате похвалу* један од другога, а не тражите похвалу* од јединога Бога.

⁴⁵Немојте да мислите да ћу вас ја оптуживати пред Оцем. Ваш тужилац је Мојсије, у кога се уздате. ⁴⁶Да верујете Мојсију, веровали бисте и мени јер је он о мени писао. ⁴⁷А пошто не верујете оном што је он написао, како да верујете мојим речима?«

Исус храни пет хиљада људи

(Матеј 14,13-21; Марко 6,30-44; Лука 9,10-17)

6 После тога Исус оде на другу страну Галилејског, то јест Тиверијадског, мора, ²а за њим пође силан народ јер су видели знамења која је учинио на болеснима. ³Исус се попе на гору и седе са својим ученицима. ⁴А приближавала се Пасха, јудејски празник.

⁵Кад је подигао поглед и угледао силан народ како иде к њему, Исус упита Филипа: »Где можемо да купимо хлеба да ови једу?«

⁶А то је рекао да би га искушао јер је већ знао шта ће учинити.

⁷Филип му одговори: »Ни двеста динара* не би билоовољно за више од залогаја хлеба за сваког.«

⁸А један од његових ученика — Андреја, брат Симона Петра — рече Исусу: ⁹»Овде је један дечак који има пет јечмених хлебова и две рибице, али шта је то на толике.«

¹⁰Исус рече: »Нека људи поседају.«

А на том месту је било много траве па мушкирци, њих око пет хиљада, поседаше.

¹¹Тада Исус узе хлебове, захвали Богу за њих па их раздели онима који су седели, а тако и рибе — и то колико год је ко хтео.

¹²А кад су га најели, Исус рече својим ученицима: »Покупите преостале комадиће да ништа не пропадне.«

¹³И они их покупише и напунише дванаест корпи комадића од пет јечмених хлебова што су преостали онима који су јели.

¹⁴Кад су људи видели знамење које је Исус учинио, рекоше: »Ово је заиста Пророк који треба да дође на свет!«

¹⁵А Исус је знао да намеравају да дођу и да га на силу прогласе за цара па се опет повуче у гору, сасвим сам.

Исус хода по води

(Матеј 14,22-27; Марко 6,45-52)

¹⁶Кад је пало вече, његови ученици сиђоше до мора, ¹⁷уђоше у чамац и отиснуше се преко мора ка Кафарнауму. Већ се било и смрачило, а Исус још није био дошао к њима. ¹⁸И море се узбуркало од силног ветра који је задувао. ¹⁹Кад су превеслали око дводесет пет до тридесет

двеста динара Један динар је имао вредност једне наднице.

стадија*, угледаше Исуса како хода по мору и приближава се чамцу, и уплашише се.

²⁰А Исус им рече: »Ја сам*. Не бојте се.«

²¹Они хтедоше да га узму у чамац, али се чамац одмах створи на обали према којој су били кренули.

Исус, хлеб живота

²²Сутрадан народ, који је остао са друге стране мора, примети да је онде само један чамац и да Исус није ушао у чамац са својим ученицима, него да су они отишли сами. ²³А неки чамци из Тиверијаде пристадоше близу места где су јели хлеб пошто је Господ за њега захвалио Богу. ²⁴Кад је, дакле, народ видео да нема ни Исуса ни његових ученика, укрцаше се у чамце и одоше у Кафарнаум да га потраже.

²⁵А кад су га нашли са друге стране мора, упиташе га: »Раби*, кад си дошао овамо?«

²⁶»Истину вам кажем», одговори им Исус, »ви ме не тражите зато што сте видели знамења, него зато што сте јели хлеб и најели се. ²⁷Радите, али не за пропадљиву храну, него за храну која траје до вечног живота, а њу ће вам дати Син човечији, јер њега је потврдио* Бог Отац.«

²⁸Они га упиташе: »Шта да учинимо да бисмо чинили Божија дела?«

²⁹А Исус им одговори: »Ово је Божије дело: да верујете у онога кога је он послao.«

³⁰Тада га они упиташе: »Које ћеш, дакле, знамење учинити да га видимо и да ти поверијемо? Које је твоје дело? ³¹Наши праоци су јели ману у пустињи, као што је записано: 'Даде им хлеб са неба да једу.'*«

³²»Истину вам кажем», рече им Исус, »није вам Мојсије дао хлеб са неба, него вам мој Отац даје истински хлеб са неба. ³³Јер, Божији хлеб је онај који силази са неба и даје живот свету.«

³⁴»Господе», рекоше му они, »дај нам увек тога хлеба.«

³⁵А Исус им рече: »Ја сам хлеб живота. Ко дође к мени, неће огладнети; и ко у мене верује, неће никада ожеднети. ³⁶Али, рекао

око ... стадија Око пет до шест километара; један стадиј је износио око 185 метара

6,20 2.Мојсијева 3,14

Раби То јест: Учитељ

потврдио Дословно: обележио печатом

6,31 2.Мојсијева 16,4 и 15; Немија 9,15; Псалми 78,24-25

сам вам: видели сте ме, а ипак не верујете.³⁷Све што ми Отац даје, доћи ће к мени и нећу одбацити онога ко ми дође.³⁸Јер, нисам сишао са неба да извршавам своју вољу, него вољу Онога који ме је послao.³⁹А ово је воља Онога који ме је послao: да не изгубим ниједнога од оних које ми је дао, него да их ваксхнем Последњег дана.⁴⁰Јер, ово је воља муга Оца: ко год види Сина и верује у њега, да има вечни живот и да га ја ваксхнем Последњег дана.«

⁴¹Тада Јудеји почеше да гунђају против њега зато што је рекао: »Ја сам хлеб који је сишао са неба.«

⁴²»Зар ово није Исус, Јосифов син?« рекоше. »Зар му не познајемо оца и мајку? Како сад говори: 'Сишао сам са неба'?«

⁴³»Не гунђајте међу собом», рече им Исус. ⁴⁴Нико не може да дође к мени ако га не привуче Отац који ме је послao, и ја ћу га вакснути Последњег дана. ⁴⁵У Пророчима пише: 'Бог ће поучити све људе.'^{*} Ко год слуша Оца и научи, долази к мени. ⁴⁶Нико није видео Оца осим онога који је од Бога — он је видео Оца. ⁴⁷Истину вам кажем: ко верује, има вечни живот. ⁴⁸Ја сам хлеб живота. ⁴⁹Ваши праоци су јели ману у пустињи и помрли. ⁵⁰А ово је хлеб који силази са неба — да га човек једе и да не умре. ⁵¹Ја сам живи хлеб који је сишао са неба. Ко буде јео овај хлеб, живеће довека. Овај хлеб је моје тело, које ћу дати за живот света.«

⁵²Тада Јудеји почеше жестоко да расправљају међу собом, говорећи: »Како овај може да нам да своје тело да једемо?«

⁵³»Истину вам кажем», рече им Исус, »ако не једете тело Сина човечијега и не пијете његову крв, немате живота у себи. ⁵⁴Ко једе моје тело и пије моју крв, има вечни живот и ја ћу га вакснути Последњег дана. ⁵⁵Моје тело је истинско јело и моја крв истинско пиће. ⁵⁶Ко једе моје тело и пије моју крв, остаје у мени и ја у њему. ⁵⁷Као што је мене послao живи Отац, и ја живим због Оца, тако ће и онај ко мене једе живети због мене. ⁵⁸Ово је хлеб који је сишао са неба, и он није као онај који су јели ваши праоци у пустињи па помрли. Ко једе овај хлеб, живеће довека.«

⁵⁹Исус је ово изрекао док је учио народ у синагоги у Кафарнауму.

Речи вечноја живота

⁶⁰Кад су ово чули, многи његови ученици рекоше: »Гешке су то речи. Ко може да их прихвати?^{*}«

⁶¹Исус је сам од себе знао да његови ученици гунђају па им рече: »Зар вас ово учење саблажњава? ⁶²А шта ако будете видели Сина човечијега како иде горе, онамо где је био пре? ⁶³Дух је оно што оживљава, а тело ништа не користи. Речи које сам вам ја говорио, дух су и живот су. ⁶⁴Али, има међу вами оних који не верују« — јер је од почетка знао који су они који неће веровати и ко је онај ко ће га издати.

⁶⁵Онда рече: »Зато сам вам и рекао да нико не може да дође к мени ако му није дато од Оца.«

⁶⁶Од тада се многи његови ученици вратише и више нису ишли с њим.

⁶⁷Тада Исус упита Дванаесторицу: »Да можда и ви не желите да одете?«

⁶⁸»Коме да идемо, Господе?« одговори му Симон Петар. »Ти имаш речи вечноја живота, ⁶⁹и ми верујемо и знамо да си ти Светац Божији.«

⁷⁰А Исус им рече: »Зар нисам ја изабрао вас дванаесторицу? А ипак је један од вас ћаво!«

⁷¹Рекао је то о Јуди, сину Симона Искриотског, јер је он био тај који ће га издати, иако је био један од Дванаесторице.

Исусова браћа не верују

⁷²После тога је Исус ишао по Галилеји јер није хтео да иде у Јудеју, зато што су Јудеји желели да га убију.

⁷³Приближавао се јудејски Празник сеница па браћа рекоше Исусу: »Иди одавде и пођи у Јудеју да твоји ученици виде дела која чиниш. ⁷⁴Јер, нико ко жели да буде познат, не ради у тајности. Кад већ све то чиниш, покажи се свету.«

⁷⁵Чак ни његова браћа нису веровала у њега.

⁷⁶А Исус им рече: »Моје време још није дошло, а за вас је свако време погодно. ⁷⁷Вас свет не може да mrзи, али мене mrзи јер ја сведочим против њега, да су му дела зла.

⁸Ви идите на празник, а ја још не идем она-
мо јер моје време још није дошло.*.«

⁹И то рекавши, остале у Галилеји.

Исус на Празнику сеница

¹⁰Кад су његова браћа отишла на празник,
оде и он, али не јавно, него тајно.

¹¹А Јудеји су га на празник тражили и
говорили: »Где је онај?«

¹²У народу се о њему много шаптало.
Једни су говорили: »Добар је«, а други:
»Није, заводи народ.« ¹³Али, нико, због
страха од Јудеја, није о њему говорио јавно.

¹⁴Кад је већ била половина празника, Исус
оде у Храм и поче да учи народ.

¹⁵А Јудеји се зачудише па рекоше: »Откад
овај зна Писма, а није учио?«

¹⁶»Моје учење није моје, него Онога који
ме је послao«, одговори им Исус. ¹⁷»Ко хоће
да извршава његову вољу, сазнаће да ли ово
учење долази од Бога или ја говорим сам од
себе. ¹⁸Ко говори сам од себе, за себе тражи
славу. А ко тражи славу за онога који га је
послао, тај је истинит и у њему нема
неправде. ¹⁹Зар вам није Мојсије дао Закон?
А ипак нико од вас не извршава Закон.
Зашто желите да ме убијете?«

²⁰»Опсео те демон«, одговори му народ.
»Ко жели да те убије?«

²¹»Учинио сам једно дело«, рече им Исус,
»и сви се чудите. ²²Зато што вам је Мојсије
дао обрезање — иако оно није од Мојсија,
већ од праотаца — ви човека обрезујете чак
и у суботу. ²³Па ако човек може да буде
обрзан у суботу да не би био прекршен
Мојсијев закон, зашто се љутите на мене
што сам целог човека излечио у суботу?
²⁴Не судите по спољашњости, него судите
праведно.«

Расправа о Исусовом пореклу

²⁵Тада неки Јерусалимљани рекоше: »Није
ли ово онај кога желе да убију? ²⁶А ево, он
јавно говори и ништа му не кажу. Да нису
поглавари заиста увидели да је он Христос*?
²⁷Али, ми знамо одакле је овај, а кад
Христос* дође, нико неће знати одакле је.«

²⁸Док је учио народ у Храму, Исус
повика: »Да, познајете ме! И знате одакле
сам! Нисам дошао сам од себе. Али, истинит

јер ... дошло Или: јер се моје време још није испунило
Христос То јест: Месија

је Онај који ме је послao, кога ви не позна-
јете. ²⁹А ја га познајем, јер ја сам од њега и
он ме је послao.«

³⁰Тада они пожелеше да га ухвате, али
нико не стави руку на њега јер његов час
још није био дошао.

³¹А многи из народа повериоше па
рекоше: »Зар ће Христос*, када дође,
учинити више знамења него што их је овај
учинио?«

Исус предсказује свој одлазак

³²Фарисеји дочуше да народ то шапуће о
Исусу па првосвештеници и фарисеји посла-
ше слуге да га ухвате.

³³А Исус рече: »Још само мало ћу бити с
вама па одлазим Ономе који ме је послao.«

³⁴Тражићете ме, али ме нећете наћи; и где
сам ја, ви не можете доћи.«

³⁵Тада Јудеји рекоше међу собом: »Куда
то он намерава да иде да га ми не можемо
наћи? Да неће да иде онима што су расејани
међу Грцима и да учи Грке? ³⁶Шта значе
речи које је изрекао: 'Тражићете ме, али ме
нећете наћи', и: 'Где сам ја, ви не можете
доћи'?«

Реке живе воде

³⁷Последњег и најважнијег* дана празника
Исус стаде и повика: »Ако је неко жедан,
нека дође к мени и нека пије. ³⁸Ко год
верује у мене, као што каже Писмо, из њега
ће потећи* реке живе воде.«

³⁹А то је рекао о Духу, кога је требало да
приме они који у њега верују. Јер, тада Дух
још није био дат, пошто Исус још није био
прослављен.

Подвојеност у народу

⁴⁰Кад су чули ове речи, многи из народа
рекоше: »Овај је заиста пророк.«

⁴¹Други рекоше: »Ово је Христос*.«

А трећи упиташе: »Зар ће Христос* доћи
из Галилеје? ⁴²Зар Писмо не каже да ће
Христос* доћи из Давидовог потомства* и из
Витлејема, села у коме је Давид живео?«

⁴³Тако због Исуса настаде подвојеност у
народу. ⁴⁴Неки чак хтедоше и да га ухвате,
али нико не стави на њега руке.

најважнијег Или: највећег
из њега ће потећи Дословне: из утробе ће му потећи
потомства Дословно: семена

Поглавари не верују

⁴⁵Слуге се вратише првосвещеницима и фарисејима, а они их упиташе: »Зашто га нисте довели?«

⁴⁶»Нико никад није говорио као тај човек», одговорише слуге.

⁴⁷А фарисеји рекоше: »Зар је и вас завео?

⁴⁸Да ли је неки поглавар или фарисеј поверовао у њега? ⁴⁹Него, овај народ је проклет јер не познаје Закон!«

⁵⁰Тада им рече Никодим, онај што је раније био код Исуса, један од њих: ⁵¹»Зар наш закон осуђује човека, а да га прво не саслуша и не сазна шта чини?«

⁵²А они му одговорише: »Да ниси и ти из Галилеје? Проучи па ћеш видети да пророк не долази из Галилеје.«

⁵³И сваки оде својој кући.

Жена ухваћена у прељуби

8А Исус оде на Маслинску гору ²па рано ујутро опет уђе у Храм. Сав народ дође к њему и он седе да их учи.

³А учитељи закона и фарисеји доведоше једну жену ухваћену у прељуби. Поставише је у средину ⁴па му рекоше: »Учителу, ова жена је ухваћена кад је чинила прељубу. ⁵Мојсије нам је у Закону заповедио да такве каменујемо. Шта ти кажеш на то?«

Упитали су то да га искушају, како би имали за шта да га оптуже.

А Исус се саже и поче да пише прстом по земљи.

⁷Али, пошто су га и даље питали, он се исправи па им рече: »Ко је од вас без греха, нека први баци камен на њу.«

⁸И опет се саже и настави да пише по земљи.

Кад су они то чули, изађоше један по један, почев од најстаријих. Тако остале само он, и жена која је стајала у средини.

¹⁰Тада се Исус исправи и упита је: »Жено, где су ови? Зар те нико није осудио?«

¹¹»Нико, господару«, одговори она.

А Исус јој рече: »Онда те ни ја не осуђујем. Иди, и одсад више не греши.«^{*}

Истинитост Исусовог сведочанства

¹²Кад им је Исус опет говорио, рече: »Ја сам светлост света. Ко иде за мном, неће ходати у тами, него ће имати светлост живота.«

¹³Тада му фарисеји рекоше: »Ти сам за себе сведочиш. Твоје сведочанство није истинито.«

¹⁴»Ако и сведочим сам за себе«, одговори им Исус, »моје сведочанство је истинито јер знам одакле сам дошао и куда идем. ¹⁵Ви судите по људским мерилима*, а ја не судим ником. ¹⁶А ако и судим, мој суд је истинит јер нисам сам, него сам са Оцем, који ме је послao. ¹⁷Па и у вашем закону пише да је сведочанство двојице људи истинито. ¹⁸Ја сведочим за себе, а за мене сведочи и Отац, који ме је послao.«

¹⁹А они га упиташе: »Где је твој отац?«

»Ви не познајете ни мене ни мoga Оца«, одговори им Исус. »Да познајете мене, познавали бисте и мoga Оца.«

²⁰Ове речи је изговорио код ризнице док је учио народ у Храму, и нико га не ухватије његов час још није био дошао.

Куда ја одлазим, ви не можете доћи

²¹Исус им поново рече: »Одлазим, а ви ћете ме тражити, и умрећете у свом греху. Куда ја одлазим, ви не можете доћи.«

²²Тада Јудеји рекоше: »Да неће да се убије кад каже: 'Куда ја одлазим, ви не можете доћи'?«

²³А Исус им рече: »Ви сте одоздо, ја сам одозго. Ви сте од овог света, а ја нисам од овог света. ²⁴Рекао сам вам да ћете умрети у својим гресима. Ако не поверијете да Ја јесам*, умрећете у својим гресима.«

²⁵Они га упиташе: »Ко си ти?«

»Па шта вам од почетка говорим?« рече им Исус. ²⁶Имам много тога да кажем на вашу осуду. Али, Онај који ме је послao је истинит и ја свету говорим оно што сам од њега чуо.«

²⁷А они не схватише да им говори о Оцу.

²⁸Зато им Исус рече: »Кад подигнете Сина човечијега, тада ћете сазнати да Ја јесам* и да ништа не чиним сам од себе, него да говорим оно што ме научио Отац.

7,53-8,11 У најранијим и најпоузданјим рукописима не налазе се стихови 7,53-8,11.

по људским мерилима Дословно: по телу
Ја јесам 2.Мојсијева 3,14

²⁹А Онај који ме је послао, са мном је. Није ме оставио самог јер ја увек чиним оно што је њему мило.«

³⁰И кад је то говорио, многи повероваше у њега.

Авраамова деца

³¹Исус рече Јудејима који су у њега поверовали: »Ако се држите мого учења, заиста сте моји ученици. ³²Сазнаћете истину, и истина ће вас ослободити.«

³³»Ми смо Авраамови потомци^{*}«, одговорише му они, »и никад ником нисмо робовали. Како можеш да кажеш: 'Постаћете слободни'?«

³⁴»Истину вам кажем«, рече им Исус, »ко год чини грех, роб је греха. ³⁵Роб не остаје у кући заувек, а син остаје. ³⁶Па ако вас Син ослободи, бићете стварно слободни. ³⁷Знам да сте Авраамови потомци^{*}, али ви ипак желите да ме убијете јер у вами нема места за моју реч. ³⁸Говорим вам о оном што сам видео код Оца, а ви чините оно што сте чули од свога оца^{*}.«

³⁹»Наш отац је Авраам«, одговорише му они.

»Да сте Авраамова деца«, рече им Исус, »чинили бисте Авраамова дела. ⁴⁰Али, ви желите да убијете мене, човека који вам је говорио истину коју је чуо од Бога. Авраам није тако чинио. ⁴¹Ви чините дела свога оца.«

»Ми нисмо рођени из блуда«, рекоше му. »Једног оца имамо — Бога!«

Ћаволова деца

⁴²А Исус им рече: »Кад би Бог био ваш отац, ви бисте ме волели јер сам дошао од Бога и сад сам овде. Нисам дошао сам од себе, него ме је он послао. ⁴³Зашто не разумете шта вам говорим? Зато што не можете да чујете моју реч. ⁴⁴Ви сте од оца ћавола и хоћете да испуњавате жеље свога оца. Он је човекубица од почетка и није се држао истине јер у њему нема истине. Кад говори лажи, говори оно што му је својствено јер је лажов и отац лажи. ⁴⁵А мени, зато што вам говорим истину, мени не верујете. ⁴⁶Који од вас може да ми докаже

потомци Дословно: семе

Оца ... оца Или: Оца. Зато чините оно што сте чули од Оца.

грех? Ако вам говорим истину, зашто ми не верујете? ⁴⁷Ко је од Бога, слуша Божије речи. Зато ви не слушате, јер нисте од Бога.«

Пре него што се Авраам родио, Ја јесам

⁴⁸Јудеји му рекоше: »Зар нисмо у праву кад кажемо да си ти Самарићанин и да си опседнут демоном?«

⁴⁹»Нисам опседнут демоном«, рече Исус, »него указујем поштовање своме Оцу, а ви мене не поштујете. ⁵⁰Не тражим славу за себе — има ко је тражи и ко суди. ⁵¹Истину вам кажем: ко се држи моје речи, неће видети смрти довека.«

⁵²»Сад знамо да си опседнут демоном«, рекоше Јудеји. »Авраам је умро, а тако и пророци, а ти кажеш: 'Ко се држи моје речи, неће окусити смрти довека.' ⁵³Ниси већа већи од нашег оца Авраама, који је умро. А и пророци су помрли. За кога се то ти издајеш?«

⁵⁴»Ако самог себе прослављам«, одговори Исус, »моја слава није ништа. Мене прославља мој Отац, за кога ви тврдите да је ваш Бог. ⁵⁵Ви га не познајете, али ја га познајем. Кад бих рекао да га не познајем, био бих лажов као и ви. Али, ја га познајем и држим се његове Речи. ⁵⁶Ваш отац Авраам клицао је од радости што ће видети мој Дан — и видео га је и обрадовао се.«

⁵⁷»Немаш ни педесет година^{*}«, рекоше му Јудеји, »а видео си Авраама!«

⁵⁸»Истину вам кажем«, рече Исус, »пре него што се Авраам родио, Ја јесам!^{*}«

⁵⁹Тада они пограбише камење да га баце на њега, али Исус се скри и изађе из Храма.

Излечење слепог од рођења

9Док је пролазио, угледа човека слепог од рођења.

²»Раби^{*}«, упиташе га његови ученици, »ко је згрешио, овај човек или његови родитељи, па се родио слеп?«

³»Није згрешио ни он, а ни његови родитељи«, рече Исус, »него је то зато да се на њему покажу Божија дела. ⁴Док је дан, треба да чиним дела Онога који ме је послao. Долази ноћ, кад нико не може да

8,58 2.Мојсијева 3,14

Раби То јест: Учитељу

ради. ⁵Док сам на свету, светлост сам света.«

⁶Кад је то рекао, пљуну на земљу и од пљувачке направи блато па му блатом премаза очи.

⁷»Иди«, рече му, »умиј се у језерцу Силоаму« — што значи »послан«.

И човек оде, уми се па се врати гледајући.

⁸А његови суседи и они који су га раније виђали као просјака, упиташе: »Зар ово није онај који је седео и просио?«

⁹Једни рекоше: »Он је«, а други: »Није, само личи на њега.«

А он рече: »Ja сам.«

¹⁰»Па како су ти се отвориле очи?« упиташе га.

¹¹»Човек који се зове Исус направио је блато и њиме ми премазао очи«, одговори им он, »и рекао ми: 'Иди на Силоам и умиј се.' И ја сам отишао па кад сам се умио, прогледах.«

¹²»Где је он?« упиташе га.

А он рече: »Не знам.«

Фарисеји испитују излеченога

¹³Тада некадашњег слепца одведоше фарисејима. ¹⁴А оног дана кад је Исус направио блато и отворио му очи била је субота. ¹⁵Зато су га и фарисеји испитивали о томе како је прогледао.

»Премазао ми је очи блатом«, рече им он, »и ја сам се умио и сада видим.«

¹⁶Тада неки фарисеји рекоше: »Овај човек није од Бога јер не поштује суботу.«

А други упиташе: »Како може грешник да чини таква знамења?«

И међу њима дође до подвојености.

¹⁷Онда поново рекоше слепцу: »Шта ти кажеш за њега? Твоје очи је отворио.«

А он рече: »Он је пророк.«

¹⁸Али, Јудеји не повераваше да је био слеп и да је прогледао док не позваше његове родитеље.

¹⁹»Је ли ово ваш син за кога кажете да се родио слеп?« упиташе их. »Како то да сад види?«

²⁰»Знамо да је ово наш син«, одговорише његови родитељи, »и знамо да се родио слеп. ²¹Али, како то да сад види и ко му је отворио очи, не знамо. Њега питајте. Пунолетан је и може сам за себе да говори.«

²²Његови родитељи су то рекли јер су се бојали Јудеја, пошто су Јудеји одлучили да

из синагоге избаце сваког ко Исуса призна за Христа*. ²³Због тога његови родитељи рекоше: »Пунолетан је. Њега питајте.«

²⁴Тада Јудеји још једном позваше некадашњег слепца па му рекоше »Дај славу Богу.* Знамо да је онај човек грешник.«

²⁵А он им одговори: »Да ли је грешник, не знам. Знам само да сам био слеп, а сада видим.«

²⁶»Шта ти је урадио?« упиташе га они. »Како ти је отворио очи?«

²⁷»Већ сам вам рекао«, одговори им он, »али нисте слушали. Зашто хоћете да то опет чујете? Да нећете и ви да постанете његови ученици?«

²⁸Тада га они извређаше па му рекоше: »Ти си његов ученик, а ми смо Мојсијеви ученици. ²⁹Знамо да је Бог говорио Мојсију, а за овога не знамо ни одакле је.«

³⁰А човек им рече: »Баш чудно да не знate одакле је, а он ми је отворио очи. ³¹Знамо да Бог не услишава грешнике, већ услишава онога ко је побожан и ко извршава његову вољу. ³²Нико никад није чуо да је неко отворио очи човеку слепом од рођења. ³³Да овај није од Бога, не би могао ништа да учини.«

³⁴»Родио си се огрезао у гресима«, рекоше они, »а усуђујеш се нас да учиш!«

И избацише га напоље.

Духовно слепило

³⁵А Исус је чуо да су га избацили па га нађе и упита: »Верујеш ли у Сина човечијега?«

³⁶»А ко је он, господару«, рече овај, »да поверијем у њега.«

³⁷»Видео си га«, рече му Исус. »Он је онај који с тобом разговара.«

³⁸»Верујем, Господе«, рече он и поклони му се.

³⁹А Исус рече: »Ради суда сам дошао на овај свет — да прогледају они који не виде, а ослепе они који виде.«

⁴⁰То су чули фарисеји који су били с њим па га упиташе: »Зар смо и ми слепи?«

⁴¹»Да сте слепи«, рече им Исус, »не бисте имали греха. Али, пошто кажете: 'Видимо', ваш грех остаје.«

Христа То јест: Месију
Дај славу Богу Свечано заклињање неког да квже истину (Исус Навин 7,19)

Пастир и његово стадо

10»Истину вам кажем: ко не улази у овчији тор кроз врата, него улази на неки други начин, лопов је и разбојник. **2**Ако улази кроз врата, пастир је овцама. **3**Њему вратар отвара, а овце слушају његов глас. Он своје овце зове по имену и изводи их. **4**Кад све своје истера, иде испред њих, а овце иду за њим јер му познају глас. **5**За туђинцем неће ићи, него ће побећи од њега јер туђинчев глас не познају.«

6Исус им исприча ову причу, али они нису разумели о чему им говори. **7**Зато им поново рече: »Истину вам кажем: ја сам врата овцама. **8**Сви који су дошли пре мене, лопови су и разбојници, али их овце нису слушале. **9**Ја сам врата. Ко кроз мене уђе, биће спасен. Улазиће и излазиће, и налазиће испашу. **10**Лопов долази само да украде, закоље и упропasti. Ја сам дошао да имају живот и да га имају у изобиљу.

11Ја сам добри пастир. Добри пастир положе свој живот за овце. **12**Најамник — пошто није пастир и пошто овце нису његове — гледа вука како долази па оставља овце и бежи, а вук их граби и растерије. **13**Јер, најамник је и није му стало до овца.

14Ја сам добри пастир. Ја познајем своје и моје познају мене **15**— баш као што мене познаје Отац, а ја познајем Оца — и свој живот полажем за овце. **16**Имам и других овца, које нису из овога тора; и њих треба да доведем. И оне ће слушати мој глас, и биће једно стадо, један пастир. **17**Зато ме Отац воли што свој живот полажем — да бих га опет узео. **18**Нико га не узима од мене, него га ја сам од себе полажем. Имам власт да га положим и власт да га опет узмем. Ту заповест сам примио од свога Оца.«

19Због ових речи међу Јудејима опет настаде подвојеност. **20**Многи од њих рекоше: »Опсаднут је демоном па булазни. Зашто га слушате?«

21А други рекоше: »То нису речи опседнутога демоном. Зар демон може да отвори очи слепима?«

Јудеји не верују

22У Јерусалиму се тада славио Празник посвећења. Била је зима.

23Исус је ходио Храмом, по Соломоновом трему, **24**а Јудеји га окружише па му

рекоше: »Докле ћеш нас држати у неизвесности? Ако си ти Христос*, кажи нам отворено.«

25»Рекао сам вам», одговори им Исус, »али не верујете. Дела која чиним у име свога Оца — она за мене сведоче. **26**Али, ви не верујете јер нисте од мојих оваца. **27**Моје овце слушају мој глас и ја их познајем, и оне иду за мном. **28**Ја им дајем вечни живот и оне неће пропасти довека, нити ће их ко уграбити из моје руке. **29**Мој Отац, који ми их је дао, већи је од свих, и нико их не може уграбити из Очеве руке. **30**Ја и Отац једно смо.«

31Тада Јудеји поново пограбише камење да га каменују, **32**а Исус им рече: »Показао сам вам многа добра дела од Оца. За које од њих ме каменујете?«

33»Не каменујемо те за добро дело», одговорише му Јудеји, »нега за хулу и зато што се ти, човек, издајеш за Бога.«

34А Исус им рече: »Зар није записано у вашем закону: 'Ја рекох: богови сте'? **35**Ако је боговима назвао оне којима је дошла Божија реч — а Писмо се не може укинути — **36**како можете ономе кога је Отац посветио и послao на свет да кажете: 'Хулиш', зато што сам рекао да сам Син Божији? **37**Ако не чиним дела свога Оца, не верујте ми. **38**Али, ако их чиним, све ако мени и не верујете, верујте делима да увидите и спознате да је Отац у мени и да сам ја у Оцу.«

39Тада они опет покушаше да га ухвате, али им он измаче из руку.

40Исус се онда опет врати на другу страну Јордана, на место где је Јован раније крштавао, и онде остале.

41А многи дођоше к њему и рекоше: »Јован није учинио ниједно знамење, али све што је рекао за овога, истина је!«

42И многи онде повероваше у њега.

Лазарова смрт

11Неки Лазар из Витаније, села Марије и њене сестре Марте, био је болестан. **2**А Марија, чији је брат био болестан, била је

она која је Господа помазала мирином помашћу и обрисала му ноге својом косом.

³Стога сестре поручише Исусу: »Господе, ево болестан је онај кога волиш.«

⁴Кад је Исус то чуо, рече: »Ова болест није на смрт, него на Божију славу, да се по њој прослави Син Божији.«

⁵А Исус је волео Марту и њену сестру и Лазара. ⁶Ипак, кад је чуо да је Лазар болестан, остале још два дана на месту где се налазио. ⁷Тек после тога рече својим ученицима: »Хајдемо опет у Јудеј.«

⁸»Раби*, рекоше му ученици, »тек што су Јudeji покушали да те каменују, а ти опет идеш онамо!«

⁹»Зар дан нема дванаест сати?« одговори им Исус. »Ко хода дању, не спотиче се јер види светлост овога света. ¹⁰Али, ко хода ноћу спотиче се јер у себи нема светlosti.«

¹¹То рече, а онда дададе: »Наш пријатељ Лазар је заспао, а ја идем да га пробудим.«

¹²»Господе*, рекоше му ученици, »ако спава, оздравиће.«

¹³Али, Исус је говорио о његовој смрти, а они су мислили да говори о природном сну.

¹⁴Тада им Исус отворено рече: »Лазар је умро, ¹⁵и због вас ми је драго што нисам био онде, да поверијете. Него, хајдемо ка њему.«

¹⁶Тада Тома звани Близанац рече осталим ученицима: »Хајдемо и ми, да умремо с њим.«

Ја сам васкрсење и живот

¹⁷Кад је Исус стигао, сазна да је Лазар у гробу већ четири дана. ¹⁸А Витамија је од Јерусалима била удаљена свега неких петнаест стадија* ¹⁹па су многи Јudeji дошли к Марти и Марији да их теше због њиховог брата. ²⁰Кад је Марта чула да Исус долази, пође му у сусрет, а Марија остале код куће.

²¹»Господе*, рече Марта Исусу, »да си био овде, мој брат не би умро. ²²Али, ја и сад знам да ће ти Бог дати што год га замолиш.«

²³»Твој брат ће васкрснути«, рече јој Исус.

²⁴А Марта му рече: »Знам да ће васкрснути о васкрсењу Последњег дана.«

²⁵»Ја сам васкрсење и живот«, рече јој Исус. »Ко у мене верује, ако и умре, живе-

Раби То јест: Учитељ

неких петнаест стадија То јест: око три километра; један стадиј је износио око 185 метара

ће; ²⁶и ко год живи и верује у мене, неће умрети довека. Верујеш ли то?«

²⁷А она му рече: »Да, Господе! Верујем да си ти Христос*, Син Божији, који долази на свет.«

Исус плаче

²⁸Кад је то рекла, оде и позва своју сестру Марију на страну па јој рече: »Учитељ је овде и зове те.«

²⁹А она, чим је то чула, брзо устаде и оде к њему. ³⁰Исус још није био ушао у село, него је још био онде где га је срела Марта. ³¹Кад су Јudeji који су били с њом у кући и тешили је видели да је Марија брзо устала и отишла, пођоше за њом, мислећи да иде на гроб да онде плаче.

³²А Марија стиже онамо где је био Исус и угледа га па му паде пред ноге и рече: »Господе, да си био овде, мој брат не би умро.«

³³А кад је виде како плаче и како плачу Јudeji који су с њом дошли, Исус се дубоко потресе у души и узруја ³⁴па упита: »Где сте га положили?«

»Господе*, рекоше му, »дођи и види.«

³⁵А Исус заплака.

³⁶Тада Јudeji рекоше: »Где колико га је волео!«

³⁷Али, неки од њих рекоше: »Зар он, који је слепоме отворио очи, није могао да учини да овај не умре?«

Исус васкрсава Лазара

³⁸А Исус се опет дубоко потресе у себи па оде до гроба. Била је то пећина на коју је био наваљан камен.

³⁹Исус рече: »Одмакните камен.«

А покојникова сестра Марта рече: »Господе, он заудара, већ му је четврти дан.«

⁴⁰»Зар ти нисам рекао да ћеш видети Божију славу ако будеш веровал?« упита је Исус.

⁴¹Тада одмакнуше камен, а Исус подиже поглед па рече: »Оче, хвала ти што си ме услишио. ⁴²Знао сам да ме увек услушаваш, али ово рекох ради народа који овде стоји, да поверију да си ме ти послao.«

⁴³Кад је то изговорио, повика из свегласа: »Лазаре, изађи!«

Христос То јест: Месија

⁴⁴И мртвац изађе, руку и ногу обавијених завојима, а лица повезаног убрусом.

А Исус им рече: »Скините то с њега и пустите га да иде.«

Завера против Исуса

(Матеј 26,1-5; Марко 14,1-2; Лука 22,1-2)

⁴⁵Многи Јудеји који су били дошли к Марии и видели шта је учинио повераваше у њега. ⁴⁶Али, неки од њих одоше фарисејима и испричаше им шта је Исус учинио.

⁴⁷Тада првосвештеници и фарисеји сазваше Синедрион* па рекоше: »Шта да радимо? Тај човек чини многа знамења! ⁴⁸Ако га пустимо да тако чини, сви ће поверавати у њега, и доћи ће Римљани и одузеће нам ово место* и народ.«

⁴⁹А један од њих — Кајафа, који је те године био првосвештеник — рече им: »Ништа ви не знате ⁵⁰и не схватате да је за ваше добро да један човек умре за народ него да цео народ пропадне.«

⁵¹Он то не рече сам од себе, него, пошто је те године био првосвештеник, пророкова да ће Исус умрети за народ. ⁵²И не само за народ, него и да би сабрао расејану Божију дечу.

⁵³Тако тог дана одлучише да га убију.

⁵⁴Исус се стога више није отворено кретао међу Јудејима, него оде оданде у крај близу пустиње, у град који се звао Ефрем, па је онде боравио са својим ученицима.

⁵⁵Приближавала се јудејска Пасха и многи Јудеји из унутрашњости дођоше у Јерусалим пре Пасхе да се очисте. ⁵⁶Тражили су Исуса и, стојећи у Храму, питали један другог: »Шта мислите? Зар неће доћи на празник?«

⁵⁷А првосвештеници и фарисеји издадоше наредбу да, ко сазна где је Исус, то пријави па да га ухвате.

Помазање у Витанији

(Матеј 26,6-13; Марко 14,3-9)

12Шест дана пре Пасхе Исус оде у Витанију, где је био Лазар, кога је Исус вакрсао из мртвих. ²Онде му спремише вечеру. Марта је служила, а Лазар је био међу онима који су с њим лежали за

Синедрион Или: Веће; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду
ово место Вероватно: Храм

трпезом. ³Тада Марија узе литру* скupoцене мирисне помасти од чистог нарда, помаза Исусове ноге и обриса их својом косом. И кућа се испуни мирисом помасти.

⁴А Јуда Јискариотски, један од Исусових ученика — који ће га касније издати — рече: ⁵»Зашто се ова помаст није продала за триста динара* и то поделило сиромасима?«

⁶Он то није рекао зато што му је билостало до сиромаха, него зато што је био крадљивац: код њега је била кеса с новцем па је узимао оно што се у њу стављало.

⁷Тада Исус рече: »Пусти је, нека то сачува за дан моје сахране. ⁸Сиромахе ћете увек имати са собом, али мене нећете увек имати.«

Завера против Лазара

⁹Силно мноштво Јудеја сазна да је Исус у Витанији па одоше онамо, не само због Исуса него и због Лазара, кога је Исус вакрсао из мртвих. ¹⁰А првосвештеници одлучише да и Лазара убију, ¹¹јер су због њега многи Јудеји одлазили к Исусу и веровали у њега.

Исус улази у Јерусалим

(Матеј 21,1-11; Марко 11,1-11; Лука 19,28-40)

¹²Сутрадан силен народ који је дошао на празник, пошто је чуо да Исус долази у Јерусалим, ¹³узе палмове гране и изађе му у сусрет, вичући:

»Хосана*!
‘Благословен онај који долази у име
Господа!*’
Благословен Цар Израелов!«

¹⁴А Исус нађе магаре и узјаха га, као што је записано:

¹⁵ »Не бој се, кћери сионска!
Ево, цар твој долази јашући на
младунчetu магаричином.*«

¹⁶Његови ученици то нису испрва разумeli, али кад је Исус био прослављен, сети-

литру Једна литра је износила око 340 грама.

триста динара Један динар је имао вредност једне наданице.

Хосана Хебрејска реч која значи »спаси«; такође и узвик којим се одаје поштовање Богу

12,13 Псалми 118,25-26

12,15 Захарија 9,9

ше се да је то било написано о њему и да су му то учинили.

¹⁷А народ који је био са Исусом кад је позвао Лазара из гроба и вакрсао га из мртвих, сведочио је о томе. ¹⁸Зато му силан народ и пође у сусрет јер су чули да је управо он учинио то знамење.

¹⁹А фарисеји су међу собом говорили: »Видите да се ништа не може. Ено, цео свет оде за њим!«

Исус предсказује своју смрт

²⁰А међу онима који су дошли да се поклоне Богу на празник било је и Грка.

²¹Они дођоше к Филипу, који је био из Витсаиде у Галилеји, и замолише га, говорећи: »Господару, хтели бисмо да видимо Исуса.«

²²А Филип оде и то рече Андреји па Андреја и Филип одоша и то рекоше Исусу.

²³»Дошао је час да се Син човечији прослави», рече им Исус. ²⁴»Истину вам кажем: ако пшенично зрно не падне на земљу и не умре, остаје само. А ако умре, доноси обилан род. ²⁵Ко воли свој живот, изгубиће га; а ко мрзи свој живот на овоме свету, сачуваће га за вечни живот. ²⁶Ко ми служи, иде за мном; и где сам ја, онде ће бити и мој служитељ. Мој Отац ће указати част оном ко ми служи.

²⁷Душа ми је сада узнемирена, и шта да кажем? Оче, спаси ме од овог часа? Не, јер зато сам и дошао до овог часа. ²⁸Оче, прослави своје име.«

Тада се са неба зачу глас: »Прославио сам и опет ћу прославити!«

²⁹А народ, који је онде стајао и слушао, рече да је загрмело. ³⁰Други рекоше: »Анђео му је говорио.«

А Исус им рече: »Овај глас се није чуо ради мене, него ради вас. ³¹Сада је суђење овоме свету. Сада ће владар овога света бити избачен напоље. ³²А ја — кад будем подигнут са земље — све ћу људе привући к себи.«

³³То рече да означи каквом смрћу ће умрети.

³⁴Тада му народ рече: »Чули смо из Закона да Христос^{*} остаје довека. Како онда говориш да Син човечији треба да буде подигнут? Ко је тај Син човечији?«

³⁵»Светлост ће још само кратко бити међу вами», рече им Исус. »Ходајте док имате светлост да вас не обузме тами. Јер, ко хода у тами, не зна куда иде. ³⁶Док имате светлост, верујте у светлост да будете синови светlosti.«

Кад је то изговорио, оде и сакри се од њих.

Јудеји и даље не верују

³⁷Иако је Исус сва знамења учинио пред њима, они му не повероваše, ³⁸да се испуне речи пророка Исаије, који је рекао:

»Господе, ко поверова нашој поруци,
и коме се откри рука Господња?«*

³⁹Зато нису могли да поверију јер је још Исаија рекао:

⁴⁰ »Заслепио им је очи
и отврднуо им срца,
да очима не виде
и срцем не разумеју,
и не обрате се,
да их излечим.«*

⁴¹Исаија је то рекао јер је видео Исусову славу и о њему говорио. ⁴²Ипак, многи поглавари су веровали у њега, али то нису признавали због фарисеја да не би били изопштени из синагоге. ⁴³Јер, више су волели људску славу од Божије.

⁴⁴»Ко у мене верује, не верује у мене, него у Онога који ме је послao», повика Исус.

⁴⁵»И ко мене гледа, гледа Онога који ме је послao. ⁴⁶Ја — Светлост — дошао сам на свет да нико ко у мене верује не остане у тами. ⁴⁷Ко слуша моје речи, а не држи их се, ја му не судим. Јер, нисам дошао да свету судим, него да свет спасем. ⁴⁸Ко ме одбацује и не прихвата моје речи, има свог судију: Реч коју сам изрекао — она ће му судити Последњег дана. ⁴⁹Јер, ја нисам говорио сам од себе, него ми је сам Отац, који ме је послao, заповедио шта да кажем и шта да говорим. ⁵⁰А ја знам да је његова заповест вечни живот. То, дакле, што говорим, говорим онако како ми је рекао Отац.«

12,38 Исаија 53,1

12,40 Исаија 6,10

Исус пере ноге ученицима

13 Пре самог Празника Пасхе, Исус, знајући да је дошао његов час да пређе са овог света Оцу, докраја показа љубав према својима, према онима које је волео на овом свету.

²Служила се вечера, а ѡаво је у срце Јуде, сина Симона Искариотског, већ ставио мисао да изда Исуса. ³Знајући да му је Отац све предао у руке, и да је изашао од Бога и да се Богу враћа, ⁴Исус устаде од вечере и скиде огртач па узе убрус и опаса се. ⁵Онда у лавор насу воде и поче да пере ноге ученицима и да их брише убрусом којим се опасао.

⁶Тако стиже и до Симона Петра, који му рече: »Господе, зар ћеш ми ти опрати ноге?«

⁷»Ти сад не знаш шта ја чиним«, одговори му Исус, »али схватићеш касније.«

⁸А Петар му рече: »Нећеш ти мени прати ноге никада!«

»Ако те не оперем«, одговори му Исус, »нећеш имати удела са мном.«

⁹»Господе«, рече му Симон Петар, »онда немој само ноге, него и руке и главу!«

¹⁰»Окупани не треба да опере ништа осим ногу јер је цео чист«, рече му Исус. »И ви сте чисти, али не сви.«

¹¹Знао је ко ће га издати па је зато рекао: »Нисте сви чисти.«

¹²А кад им је опрао ноге, узе свој огртач и поново леже за трпезу па их упита: »Разумете ли то што сам вам учинио? ¹³Ви ме зовете Учителjem и Господом, и добро кажете јер то јесам. ¹⁴Па ако сам ја, Господ и Учителj, опрао ноге вама, онда треба и ви да перете ноге један другом. ¹⁵Дао сам вам пример да и ви чините онако како сам ја учинио вама. ¹⁶Истину вам кажем: слуга није већи од свога господара, ни посланик од онога који га је послao. ¹⁷Пошто то знate, благо вама ако тако будете и чинili.«

Исус указује на издајника

(Матеј 26,20-25; Марко 14,17-21; Лука 22,21-23)

¹⁸»Не говорим о сваком од вас. Знам оне које сам одабраo. Али, нека се испуни Писмо: 'Онај који је мој хлеб јeo, своју пету

подиже на мене.'^{*} ¹⁹Говорим вам сада, пре него што се догоди да, кад се догоди, поверујете да Ја јесам.²⁰Истину вам кажем: ко прима онога кога ја шаљем, мене прима; а ко прима мене, прима Онога који ме је послao.«

²¹Кад је то рекао, потресе се у души па посведочи: »Истину вам кажем: један од вас ће ме издати.«

²²А ученици погледаше један другог, у недоумици о коме говори. ²³Један од ученика — онај кога је Исус волео — лежао је одмах до Исусових груди ²⁴па му Симон Петар даде знак и рече: »Питај га о коме говори.«

²⁵Овај се наслони Исусу на груди па га упита: »Ко је тај, Господе?«

²⁶А Исус му одговори: »Онај за кога умочим залогај у чинију и дам му га.«

Онда умочи залогај, узе га и даде Јуди, сину Симона Искариотског, ²⁷а после тог залогаја, у Јуду уђе Сатана.

Тада му Исус рече: »Што чиниш, чини брзо.«

²⁸Али, ниједан од оних који су лежали за

трпезом није знао зашто му је то рекао.

²⁹Неки су, пошто је Јуда држао кесу с новцем, помислили да му је Исус рекао: »Купи шта нам треба за празник«, или да нешто да сиромасима. ³⁰Тада Јуда, пошто је узео онај залогај, одмах изађе. А била је ноћ.

Нова заповест

³¹Кад је он изашао, Исус рече: »Сад се прославио Син човечији, и Бог се прославио у њему. ³²Ако се Бог прославио у њему*, и Бог ће њега прославити у себи, и прославиће га одмах. ³³Дечице, још само мало ћу бити с вами. Тражићете ме, али као што рекох Јudeјима: 'Куда ја идем, ви не можете доћи', тако сад кажем и вама. ³⁴Нову заповест вам дајем — да волите један другога. Као што сам ја волео вас, тако и ви волите један другога. ³⁵По овом ће сви знати да сте моји ученици: ако будете имали љубави један за другога.«

13,19 2.Мојсијева 3,14

Ако ... у њему У многим раним рукописима не стоји:
Ако се Бог прославио у њему

**Исус предсказује да ће га се
Петар одрећи**

(Матеј 26,31-35; Марко 14,27-31; Лука 22,31-34)

³⁶»Господе«, рече му Симон Петар, »куда ћеш?«

А Исус му одговори: »Куда ја идем, ти сада не можеш поћи за мном. Али, поћи ћеш касније.«

³⁷»Господе«, упита Петар, »зашто не могу поћи за тобом сада? За тебе ћу положити свој живот.«

³⁸»Положи ћеш свој живот за мене?« рече Исус. »Истину ти кажем: петао се неће огласити док ме се три пута не одрекнеш.«

Пут, Истина и Живот

14 »Нека се ваше срце не узнемира. Веријте у Бога и у мене верујте. ²У кући мoga Оца има много станова. Да није тако, зар бих вам рекао: 'Идем да вам припремим место.'? ³А кад одем и припремим вам место, доћи ћу опет и узети вас к себи да и ви будете онде где сам ја. ⁴А куда ја идем, знате пут.«

⁵»Господе«, рече му Тома, »не знамо куда одлазиш. Како можемо да знамо пут?«

⁶»Ја сам Пут, Истина и Живот«, одговори Исус. »Нико не долази к Оцу, осим кроз мене. ⁷Кад бисте познавали мене, познавали бисте* и мoga Оца. Одсад га и познајете, и видели сте га.«

⁸»Господе«, рече му Филип, »покажи нам Оца, и то ће нам бити довољно.«

⁹»Толико времена сам с вами«, рече му Исус, »а ти ме, Филипе, још ниси упознао! Ко је видео мене, видео је Оца. Како можеш да кажеш: 'Покажи нам Оца'? ¹⁰Зар не верујеш да сам ја у Оцу и да је Отац у мени? Речи које вам говорим не говорим сам од себе, него Отац, који живи у мени, чини своја дела. ¹¹Веријте ми да сам ја у Оцу и Отац у мени. А ако не, верујте због самих дела. ¹²Истину вам кажем: ко верује у мене, чини ће дела која ја чиним. Чини ће и већа јер ја одлазим к Оцу. ¹³И што год замолите у моје име, учини ћу, да се Отац прослави у Сину. ¹⁴Ако ме нешто замолите у моје име, учини ћу.«

Кад бисте ... познавали бисте У неким рукописима стоји: Ако сте упознали мене, познаваћете

**Исус обећава да ће послати
Светога Духа**

¹⁵»Ако ме волите, држаћете се мојих заповести, ¹⁶а ја ћу молити Оца и он ће вам дати другог Помагача* да буде с вами довека: ¹⁷Духа истине, кога свет не може да прими јер га не види и не познаје. Ви га познајете јер борави с вами и биће у вама*. ¹⁸Нећу вас оставити као сирочад — доћи ћу к вама. ¹⁹Још мало, и свет ме више неће видети, али ви ћете ме видети јер ја живим па ћете и ви живети. ²⁰Тог дана ћете сазнати да сам ја у свом Оцу, и да сте ви у мени, а ја у вама. ²¹Ко има моје заповести и држи их се, тај ме воли; а ко воли мене, њега ће волети и мој Отац. А волећу га и ја и показаћу му се.«

²²»Господе«, рече му Јуда, не Искариотски, »како то да ћеш се показати нама, а не свету?«

²³»Ко ме воли, држаће се моје Речи«, одговори му Исус, »и мој Отац ће га волети, и ми ћемо доћи к њему и код њега се настанити. ²⁴Ко ме не воли, не држи се моје Речи. А Реч коју слушате није моја, него Оца, који ме је послao.«

²⁵Ово сам вам говорио док сам боравио с вами, ²⁶али Помагач* — Свети Дух — кога ће Отац послати у моје име, научиће вас свему и подсетиће вас на све што сам вам рекао.

²⁷Мир вам остављам, свој мир вам дајем. Али, не дајем га онако како свет даје. Нека се не узнемира ваше срце и нека се не плаши. ²⁸Чули сте да сам рекао: 'Одлазим и вратићу вам се.' Да ме волите, радовали бисте се што одлазим к Оцу, јер Отац је већи од мене.

²⁹То сам вам рекао сада, пре него што се догоди да поверујете кад се догоди. ³⁰Нећу више много с вами говорити јер долази владар света. Он ми не може ништа, ³¹али свет треба да сазна да ја волим Оца, и ја чиним онако како ми је Отац заповедио.

Устаните, хајдемо одавде.«

Помагач Или: Тешитеља
и биће у вама У неким раним рукописима стоји: и у
вама је

Помагач Или: Тешитељ

Чокот и лоза

15»Ја сам прави чокот, а мој Отац је виноградар.²Он одсека сваку лозу на мени која не доноси род, и сваку која доноси род, обрезује^{*} да више рода донесе.³Ви сте већ чисти због Речи коју сам вам говорио.⁴Останите у мени, и ја ћу у вами. Као што лоза не може да донесе род сама од себе ако не остане на чокоту, не можете ни ви ако не останете у мени.⁵Ја сам чокот, а ви лозе. Ко остаје у мени, и ја у њему, много рода доноси јер без мене не можете ништа.⁶Ако неко не остане у мени, избацују се напоље као лоза и осуши се. Њу скупе, баце у ватру и спале.⁷Ако останете у мени и моје речи остану у вама, замолите што год хоћете, и биће вам.⁸Овим се прославља мој Отац: да много рода донесете и да будете моји ученици.

⁹Као што је Отац волео мене, тако сам и ја волео вас. Останите у мојој љубави.¹⁰Ако се држите мојих заповести, остаћете у мојој љубави, као што сам се и ја држао заповести свога Оца па остајем у његовој љубави.

¹¹Ово сам вам рекао да моја радост буде у вама и да ваша радост буде потпуна.¹²Ово је моја заповест: да волите један другога као што сам ја волео вас.¹³Нема веће љубави него свој живот положити за пријатеље.¹⁴Ви сте моји пријатељи ако чините оно што вам заповедам.¹⁵Више вас не зовем слугама јер слуга не зна шта чини његов господар. Назвао сам вас пријатељима јер сам вам обзнатио све што сам чуо од свога Оца.¹⁶Нисте ви изабрали мене, него сам ја изабрао вас и одредио вас да идете и доносите род, и да ваш род остане па да вам Отац да све што замолите у моје име.¹⁷Ово вам заповедам: волите један другога.«

Свет мрзи ученике

¹⁸»Ако вас свет мрзи, знајте да је мене мрзео пре вас.¹⁹Да сте од света, свет би вас волео као своје. Али, пошто нисте од света, него сам вас ја изабрао из света, због тога вас свет мрзи.²⁰Сетите се изреке коју сам вам казао: 'Слуга није већи од свога господара.'^{*} Ако су прогонили мене, прогониће и вас. Ако су се моје Речи држали, држаће се и више.²¹А све ће то чинити против вас због мене јер

обрезује Или: чисти
15,20 Јован 13,16

не познају Онога који ме је послao.²²Да нисам дошао и говорио им, не би имали греха. Али, сада немају изговора за свој грех.²³Ко мрзи мене, мрзи и мога Оца.²⁴Да нисам међу њима учинио дела каква нико други није учинио, не би имали греха. А сад су видели, а ипак замрзеше и мене и мога Оца.²⁵Али, треба да се испуни оно што је записано у њиховом закону: 'Замрзеше ме без разлога.'*

²⁶А када дође Помагач*, кога ћу вам послati од Оца — Дух истине који излази од Оца — он ће за мене сведочити.²⁷А све дочићете и ви јер сте од почетка са мном.

16²Изопштиће вас из синагоге. Штавише, долази време када ће сваки онај који убије неког од вас мислити да служи Богу.³А то ће чинити јер не познају ни Оца ни мене.⁴Ово сам вам говорио да се, када дође време, сетите да сам вам рекао. У почетку вам ово нисам рекао јер сам био с вами.«

Дело Светога Духа

⁵»Али, сада одлазим Ономе који ме је послao, а нико од вас ме не пита: 'Куда одлазиш?'⁶Него, зато што сам вам то рекао, жалост вам је испунила срце.⁷Али, говорим вам истину: боље је за вас да ја одем. Јер, ако не одем, неће вам доћи Помагач*; а ако одем, послаћу вам га.⁸Кад он дође, доказаће да је свет у заблуди* у погледу греха, праведности и суда.⁹У погледу греха — зато што не верују у мене;¹⁰у погледу праведности — зато што идем к Оцу и више ме нећете видети;¹¹у погледу суда — зато што је осуђен владар овога света.

¹²Још бих много тога имао да вам кажем, али то сада не бисте могли да поднесете.¹³Али, када дође он, Дух истине, упутиће вас у сву истину јер неће говорити сам од себе, него ће говорити оно што чује и најавиће вам оно што долази.¹⁴Он ће ме прославити јер ће од мoga узимати и вама најављивати.¹⁵Све што Отац има, моје је. Зато сам рекао: 'Од мoga ће узимати и вама најављивати'.

¹⁶Још мало, и више ме нећете видети, а онда још мало па ћете ме видети.«

15,25 Псалми 35,19; 69,4
Помагач Или: Тешитељ
дође ... у заблуди Или: дође, разоткриће кривицу света

Жалост ученика преокренуће се у радост

¹⁷Тада неки од његових ученика упиташе један другог: »Шта је то што нам каже: 'Још мало, и нећете ме видети, а онда још мало па ћете ме видети', и: 'Зато што одлазим к Оцу'?«

¹⁸Говорили су, дакле: »Шта је то што каже: 'још мало'? Не знамо о чему говори.«

¹⁹А Исус је знао да хоће да га питају па им рече: »Расправљајте међу собом о оном што сам рекао: 'Још мало, и нећете ме видети, а онда још мало па ћете ме видети'. ²⁰Истину вам кажем: плакаћете и туговаћете, а свет ће се радовати. Бићете жалосни, али ваша жалост ће се преокренути у радост.

²¹Жена је жалосна док рађа јер је дошао њен час. Али, кад се дете роди, она се више не сећа муке јер је радосна што је човек дошао на свет. ²²Тако сте и ви сада жалосни, али ја ћу вас опет видети и ваше срце ће се радовати, и нико неће моћи да вам одузме ту радост. ²³И тог дана ме ништа нећете питати. Истину вам кажем: што год замолите Оца у моје име, даће вам. ²⁴До сада ништа нисте молили у моје име. Молите, и добићете — да ваша радост буде потпуна.«

Ја сам победио свет

²⁵»Ово сам вам говорио у причама. Долази време када вам више нећу говорити у причама, него ћу вам Оца објављивати отворено. ²⁶Тог дана ћете молити у моје име. Не кажем да ћу ја молити Оца за вас, ²⁷јер вас и сам Отац воли зато што сте волели мене и поверили да сам изашао од Бога. ²⁸Од Оца сам изашао и дошао сам на свет. Сада напуштам свет и одлазим к Оцу.«

²⁹Тада његови ученици рекоше: »Ево, сад нам говориш отворено; никакву нам причу не казујеш. ³⁰Сад знамо да све знаш и немаш потребе да те неко нешто пита. Зато верујемо да си дошао од Бога.«

³¹А Исус им рече: »Зар сада верујете?«

³²Ево, долази час — дошао је — када ћете се разбежати сваки на своју страну и мене оставити самог. Али, ја нисам сам јер је са мном Отац. ³³Ово сам вам рекао да бисте у мени имали мир. У свету имате невољу, али будите храбри — ја сам победио свет.«

Исус се моли за себе

¹⁷Кад је то изговорио, Исус подиже поглед ка небу па рече: »Оче, дошао је час: прослави Сина да би Син прославио тебе. ²Јер, ти си му дао власт над свим људима^{*} да свима које си му дао да вечни живот. ³А ово је вечни живот: да упознају тебе, јединог истинитог Бога, и онога кога си послао — Исуса Христа. ⁴Ја сам тебе прославио на земљи довршивши дело које си ми дао да га извршим. ⁵Сада ти прослави мене код себе, Оче, истом оном славом коју сам имао код тебе пре него што је свет постao.«

Исус се моли за ученике

⁶»Објавио сам твоје име људима које си ми дао из овога света. Били су твоји, али си их ти дао мени и они су се држали твоје Речи. ⁷Сада знаюју да је од тебе све што си ми дао. ⁸Јер, дао сам им речи које си ти дао мени и они су их прихватили и заиста спознали да сам од тебе, и поверили су да си ме ти послао. ⁹За њих молим. Не молим за свет, него за оне које си ми дао, јер су твоји. ¹⁰Све што је моје, твоје је, и што је твоје, моје је — а ја сам се у њима прославио. ¹¹Ја више нисам у свету, али они су у свету, а ја долазим к теби. Свети Оче, чувај их својим именом^{*}, које си ми дао, да буду једно као и ми. ¹²Док сам био с њима, чувао сам их именом^{*} које си ми дао. Сачувао сам их и ниједан од њих није пропао, осим сина пропasti, да се испуни Писмо.

¹³Сада долазим к теби, али ово говорим док сам још у свету да би имали пунину моје радости у себи. ¹⁴Предао сам им твоју Реч, а свет их је замрзео јер нису од света, као што ни ја нисам од света. ¹⁵Не молим да их узмеш са света, него да их сачуваш од зла. ¹⁶Они нису од света, као што ни ја нисам од света. ¹⁷Посвети их истином — твоја Реч је истинска. ¹⁸Као што си ти мене послao у свет, тако сам и ја послao њих у свет ¹⁹и самога себе посвећujem за њих да и они буду посвећeni истином.«

над свим људима Дословно: над сваким телом
својим именом Или: у свом имену
именом Или: у имену

Исус се моли за све који верују

²⁰»Али, не молим само за њих, него и за оне који ће на њихову реч поверовати у мене, ²¹да сви буду једно као што си ти, Оче, у мени и ја у теби. Нека и они буду у нама да свет поверије да си ме ти послао. ²²Дао сам им славу коју си ти дао мени да буду једно као што смо ми једно ²³— ја у њима, а ти у мени — да буду савршено уједињени, да свет спозна да си ме ти послао и да си и њих волео као што си волео мене.

²⁴Оче, хоћу да они које си ми дао буду са мном онде где сам ја и да гледају моју славу, коју си ми дао јер си ме волео пре постанка света. ²⁵Праведни Оче, иако те свет не познаје, ја те познајем, а и ови знају да си ме ти послао. ²⁶Обзнатио сам им твоје име и обзнатићу да љубав којом си ме заволео буде у њима, и ја у њима.«

Исус издан и ухваћен

(Матеј 26,47-56; Марко 14,43-50; Лука 22,47-53)

18Кад је ово изговорио, Исус оде са својим ученицима на другу страну потока Кедрона. Онде је био један врт па он и његови ученици уђоше у њега. ²А знао је за то место и Јуда, његов издајник, јер се Исус онде често састајао са својим ученицима. ³Он узе чету војника, а од првосвештеника и фарисеја слуге, па дође онамо са бакљама, светиљкама и оружјем.

⁴А Исус, знајући шта ће се све с њим дрогодити, изађе и упита их: »Кога тражите?«

⁵»Исуса Назарећанина», одговорише му.

А он им рече: »Ја сам*.« С њима је стајао и Јуда, његов издајник. ⁶А кад им је рекао: »Ја сам*, они устукнуше и падоше на земљу.

⁷Онда их Исус опет упита: »Кога тражите?«

А они рекоше: »Исуса Назарећанина.«

⁸»Рекох вам: Ја сам*. Па, пошто мене тражите, пустите ове да иду« ⁹— да се испуни оно што је рекао: »Нисам изгубио ниједнога од оних које си ми дао.«*

¹⁰А Симон Петар је имао мач па га потеже, удари првосвештениковог слугу и одсече му десно ухо. Слуга се звао Малх.

¹¹Исус рече Петру: »Врати мач у корице. Зар да не испијем чашу коју ми је Отац дао?«

Исус пред Аном

(Матеј 26,57-58; Марко 14,53-54; Лука 22,54)

¹²Тада чета, њен заповедник и јудејске слуге ухватише Исуса и везаше га ¹³па га најпре одведоше Ани, тасту Кајафе, првосвештеника те године. ¹⁴А Кајафа је био онај који је Јудејима саветовао: »Боље је да један човек умре за народ.«*

Петрово прво одрицање

(Матеј 26,69-70; Марко 14,66-68; Лука 22,55-57)

¹⁵За Исусом пођоше Симон Петар и још један ученик. Тог ученика је првосвештеник познавао па он са Исусом уђе у првосвештениково двориште, ¹⁶а Петар остале напољу пред капијом. Тада изађе онај други ученик, кога је познавао првосвештеник, поразговара с вратарком па уведе Петра унутра.

¹⁷Слушкиња која је пазила на врата упита Петра: »Да ниси и ти један од ученика овога човека?«

»Нисам*, рече Петар.

¹⁸А слуге и стражари су наложили ватру и стајали око ње и грејали се јер је било хладно па је и Петар стајао с њима и грејао се.

Првосвештеник испитује Исуса

(Матеј 26,59-66; Марко 14,55-64; Лука 22,66-71)

¹⁹У међувремену је првосвештеник испитивао Исуса о његовим ученицима и о његовом учењу.

²⁰»Ја сам свету говорио отворено», одговори му Исус. »Увек сам учио народ у синагоги и у Храму, где се сви Јудеји окунавају, и ништа нисам говорио у тајности.

²¹Зашто питаши мене? Питај оне који су чули шта сам им говорио. Они знају шта сам рекао.«

²²Кад је то рекао, ошамари га један од слугу који је онде стајао и рече: »Зар тако одговараш првосвештенику!«

²³»Ако сам зло говорио», одговори му Исус, »докажи шта је зло. А ако сам добро, зашто ме удараши?«

²⁴Тада га Ана, везаног, посла првосвештенику Кајафи.

Петрово друго и треће одрицање

(Матеј 26,71-75; Марко 14,69-72; Лука 22,58-62)

²⁵Док је Симон Петар стајао и грејао се, упиташе га: »Да ниси и ти један од његових ученика?«

А он порече, рекавши: »Нисам.«

²⁶Један од првосвештеникових слугу — рођак онога коме је Петар одсекао ухо — рече: »Зар те нисам видео с њим у врту?«

²⁷А Петар опет порече, и одмах се огласи петао.

Исус пред Пилатом

(Матеј 27,1-2, 11-14; Марко 15,1-5; Лука 23,1-5)

²⁸Исуса из Кајафине куће одведоше у преторијум*. Било је рано јутро па они не хтедоше да уђу у преторијум* да не постану нечисти, него да могу да једу Пасху.

²⁹Стога Пилат изађе пред њих и рече: »Какву оптужбу износите против овога човека?«

³⁰»Да тај човек није злочинац«, одговорише му они, »не бисмо ти га предавали.«

³¹Тада им Пилат рече: »Узмите га ви па му судите по свом закону.«

»Ми не смемо никог да убијемо«, одговорише му Јудеји ³²— да се испуни оно што је Исус рекао о смрти каквом је требало да умре.

³³Пилат онда опет уђе у преторијум*, позва Исуса па га упита: »Јеси ли ти цар Јудеја?«

³⁴»Говориш ли то сам од себе«, рече Исус, »или су ти други говорили о мени?«

³⁵»Зар сам ја Јудејин?« рече Пилат. »Твој народ и првосвештеници су те мени предали. Шта си учинио?«

³⁶»Моје царство није од овога света«, одговори Исус. »Кад би моје царство било од овога света, моји би се поданици борили да не будем предат Јудејима. Али, моје царство није одавде.«

³⁷Тада му Пилат рече: »Дакле, ипак си цар!«

А Исус одговори: »Тако је као што кажеш: цар сам. Ја сам се за ово родио и за

ово дошао на свет: да сведочим за истину.

Ко год је од истине, слуша мој глас.«

³⁸»Шта је истина?« рече му Пилат.

Исус осуђен на смрт

(Матеј 27,15-31; Марко 15,6-20; Лука 23,13-25)

Кад је то рекао, опет изађе пред Јудеје, па им рече: »Не налазим уникву кривицу.«

³⁹А ваш је обичај да вам за Пасху једнога ослободим. Хоћете ли, дакле, да вам ослободим цара Јудеја?«

⁴⁰А они повикаше: »Не њега, него Вараву!«

А Варава је био разбојник.

19Тада Пилат узе Исуса и даде да га избичују. ²Војници исплетоше венац од трња и ставише му на главу, па га огрнуше пурпурним ограчачем. ³Онда су му прилазили и говорили: »Здраво, царе Јудеја!« и шамарали га.

⁴А Пилат поново изађе напоље па им рече: »Ево, изводим вам га напоље да знate да му нисам нашао уникву кривицу.«

⁵Тада Исус изађе напоље, с венцем од трња и у пурпурном ограчу, а Пилат рече: »Ево човека!«

⁶Кад су га првосвештеници и слуге угледали, повикаше: »Распни га! Распни га!«

»Ви га узмите па га распните«, рече им Пилат, »јер ја му нисам нашао кривицу.«

⁷А Јудеји му одговорише: »Ми имамо Закон, и по Закону он мора да умре јер је тврдио да је Син Божији!«

⁸Кад је Пилат то чуо, још више се уплаши ⁹па опет уђе у преторијум* и упита Исуса: »Одакле си?« Али, Исус му не даде одговор.

¹⁰Тада му Пилат рече: »Зар мени не одговараш? Зар не знаш да имам власт да те ослободим и власт да те распнем?«

¹¹»Не би ти имао никакве власти нада мном«, одговори му Исус, »да ти није дата одозго. Зато је већи грех онога који ме је теби предао.«

¹²Отада је Пилат настојао да га ослободи.

Али, Јудеји су викали: »Ако га ослободиш, ниси царев пријатељ! Ко год се издаје за цара, противи се цару!«

¹³Кад је то чуо, Пилат изведе Исуса напоље и седе на судијску столицу, на место које се зове Камени плочник — арамејски: Гавата. ¹⁴А био је Дан припреме за Пасху, око поднева*.

Пилат рече Јудејима: »Ево вашег цара!«
 15А они повикаше: »Води га! Води га!

Распни га!«

»Зар да распнем вашег цара?« упита их Пилат.

А првосвештеници му одговорише: »Ми немамо цара осим цезара!«

16Тада им га Пилат предаде да га распну, и они га преузеше.

Распеће

(Матеј 27,32-44; Марко 15,21-32; Лука 23,26-43)

17Носећи свој крст, Исус изађе на такозвано Лобањско место — које се на арамејском зове Голгота — 18где га распеше. А с њим распеше још двојицу — један је био с једне стране, други са друге, а Исус у средини.

19А Пилат написа натпис и стави га на крст. На њему је писало: ИСУС НАЗАРЕЋАНИН, ЦАР ЈУДЕЈА. 20И тај натпис прочиташе многи Јudeји јер је место где је Исус био распет било близу града. А био је написан на арамејском, латинском и грчком језику.

21Првосвештеници рекоше Пилату: »Немој да пишеш: 'цар Јудеја', него да је он рекао да је цар Јудеја.«

22А Пилат им одговори: »Што написах — написах.«

23А кад су распели Исуса, војници узеше његову одећу и разделише је на четири дела — за сваког војника по део. Узеше и његову кошуљу, али је она била без шавова јер је одозго до доле била исткана у једном комаду.

24Тада рекоше један другом: »Хајде да је не цепамо, него да бацимо коцку за њу, да видимо коме ће припасти — да се испуни Писмо које каже:

»Моју одећу разделише међу собом
 и бацише коцку за моје одело.«*

И војници тако и учинише.

25А поред Исусовог крста стајале су његова мајка, њена сестра, Марија Клопина и Марија Магдалина.

26Исус виде мајку и ученика кога је волео како стоји поред ње па рече мајци: »Драга жено, ево ти сина.«

27Затим рече ученику: »Ево ти мајке.«
 И од тог часа ученик је узе к себи.

Исусова смрт

(Матеј 27,45-56; Марко 15,33-41; Лука 23,44-49)

28После тога, знајући да је све довршено, Исус рече, да би се испунило Писмо:
 »Жедан сам.«

29А онде је стајала посуда пуна сирћета па сунђер натопљен сирћетом натакоше на изопову стабљику и принеше његовим устима. 30Чим је узео сирће, Исус рече: »Довршено је«, па спусти главу и издахну.

31А пошто је био Дан припреме, Јудеји замолише Пилата — да тела не би остала на крсту и у суботу јер је те суботе био Велики дан* — да им се поломе ноге, а тела скину.

32И војници дођоше и поломише ноге првом и другом човеку који су с Исусом били распети. 33А кад су дошли до Исуса, видеше да је већ умро па му не поломише ноге, 34него му један војник копљем прободе ребра. И одмах потекоше крв и вода.

35За ово сведочи онај који је то видео и његово сведочанство је истинито; и он зна да говори истину па сведочи да и ви поверујете — 36то се догодило да се испуни Писмо: »Ниједна кост му неће бити поломљена.«*

37А једно друго Писмо каже: »Гледаће онога кога су проболи.«*

Исусова сахрана

(Матеј 27,57-61; Марко 15,42-47; Лука 23,50-56)

38После тога Јосиф из Аrimатеје, који је био Исусов ученик — или тајни, због страха од Јудеја — замоли Пилата да однесе Исусово тело. И Пилат му допусти па он дође и однесе тело. 39А дође и Никодим, који је оно раније дошао к њему ноћу, и донесе око сто литри* мешавине смирне и алоје. 40Тада узеше Исусово тело и увише га у платнене завоје с мирисима, као што Јудеји обично сахрањују. 41А код места где је Исус био распет налазио се врт, и у врту нов гроб у коме још нико није био сахрањен. 42И због тога што је био јудејски

Велики дан То јест: Пасха

19,36 2.Мојсијева 12,46; 4.Мојсијева 9,12; Псалми 34,20

19,37 Захарија 12,10

око сто литри Око 34 килограма

Дан припреме и што је гроб био близу, Исуса положише у њега.

Васкрсење

(Матеј 28,1-10; Марко 16,1-8; Лука 24,1-12)

20 Рано ујутро првог дана седмице, док је још био мрак, Марија Магдалина дође на гроб и виде да је камен подигнут са гроба² па трчећи оде Симону Петру и оном другом ученику, кога је Исус волео, и рече им: »Однели су Господа из гроба и не знамо где су га ставили!«

³ Тада Петар и онај други ученик изађоше и кренуше према гробу. ⁴ Обојица су трчали заједно, али је онај други ученик трчао брже од Петра и први стигао до гроба. ⁵ Он се саже и угледа завоје који су онде лежали, али не уђе. ⁶ Онда за њим стиже и Симон Петар па уђе у гроб и виде завоје који су онде лежали. ⁷ А убрус, који је био на Исусовој глави, није лежао заједно са завојима, него је био одвојено савијен на једном месту. ⁸ Тада уђе и други ученик, онај који је први стигао до гроба, и виде и поверова. ⁹ Јер, они још нису разумели Писмо — да Исус треба да васкрсне из мртвих. ¹⁰ Потом се ученици вратише кући.

Исус се показује Марији Магдалини

(Марко 16,9-11)

¹¹ А Марија је стајала напољу код гроба и плакала. И како је плакала, наднесе се над гроб ¹² и угледа два анђела у белом како седе онде где је лежало Исусово тело — један код главе, а други крај ногу.

¹³ »Жено«, рекоше јој они, »зашто плачеш?«

»Однели су мoga Господак«, рече им она, »а не знам где су га ставили.«

¹⁴ А кад је то рекла, осврну се и угледа Исуса како стоји, али није знала да је то он.

¹⁵ »Жено«, рече јој Исус, »зашто плачеш? Кога тражиш?«

А она, мислећи да је то вртлар, рече: »Господару, ако си га ти однео, реци ми где си га ставио па ћу га ја узети.«

¹⁶ Тада јој Исус рече: »Марија!«

А она се осврну па рече на арамејском: »Рабони!« — што значи »Учитељу.«

¹⁷ Исус јој рече: »Не дотичи ме јер још нисам отишао горе к Оцу. Него, иди мојој браћи па им реци: 'Одлазим горе к своме

Оцу и вашем Оцу, и своме Богу и вашем Богу.'«

¹⁸ И Марија Магдалина оде и обавести ученике: »Видела сам Господа.«

И исприча им шта јој је рекао.

Исус се показује ученицима

(Матеј 28,16-20; Марко 16,14-18; Лука 24,36-49)

¹⁹ Увече тог првог дана седмице, кад су ученици били заједно, а врата закључана због страха од Јудеја, дође Исус и стаде међу њих па им рече: »Мир вама.«

²⁰ Кад је то рекао, показа им своје руке и ребра, а ученици се обрадоваше што виде Господа.

²¹ Тада им он опет рече: »Мир вама. Као што је Отац послао мене, тако и ја шаљем вас.«

²² Рекавши то, дахну на њих и рече: »Примите Светога Духа. ²³ Кome опростите грехе, опроштени су; а коме не опростите, нису опроштени.«

Исус и Тома

²⁴ А Тома звани Близанац, један од Дванаесторице, није био с њима кад је Исус дошао.

²⁵ Остали ученици му рекоше: »Видели смо Господа!«

А он им рече: »Ако не видим ожилке од клинова на његовим рукама, и не ставим свој прст на место где су били клинови, и не ставим руку у његова ребра, нећу веровати.«

²⁶ Осам дана касније, његови ученици су опет били у кући*, а с њима и Тома.

Исус уђе, иако су врата била закључана, и стаде међу њих па рече: »Мир вама.«

²⁷ А онда рече Томи: »Стави свој прст овамо и погледај моје руке. Испружи руку па је стави у моја ребра. И немој да будеш неверан, него веран.«

²⁸ »Мој Господ и мој Бог!« одврати Тома.

²⁹ А Исус му рече: »Зато што си ме видeo, поверовао си. Благо онима који нису видели, а поверили су.«

³⁰ Исус је пред својим ученицима учинио још многа друга знамења која нису записана у овој књизи. ³¹ Али, ово је записано да

верујете да Исус јесте Христос*, Син Божији, и да, верујући, имате живот у његовом имену.

Исус се показује седморици ученика

21 Исус се после тога поново показа својим ученицима на Тиверијадском мору*. А показао се овако: ²Симон Петар, Тома звани Близанац, Натанаил из Кане Галилејске, Зеведејеви синови и два друга ученика били су заједно.

³Симон Петар им рече: »Идем да ловим рибу.«

А они рекоше: »И ми ћемо с тобом.«

И изађоше па јдоше у чамац, али те ноћи не уловише ништа.

⁴А рано ујутро, Исус је стајао на обали, али ученици нису знали да је то он.

⁵»Дечице», упита их Исус, »зар немате ништа за јело?«

»Немамо«, одговорише они.

⁶А он им рече: »Баците мрежу са десне стране чамца, и наћи ћете.«

И они бацише, али више нису могли да је извуку од мноштва риба.

Тада онај ученик кога је Исус волео рече Петру: »То је Господ!«

Кад је чуо да је то Господ, Симон Петар се опаса огратчам јер је био го, и скочи у море. ⁸А остали ученици стигоше чамцем, вукући мрежу са рибом јер нису били далеко од обале — свега око двеста лаката*. ⁹Кад су пристали уз обалу, угледаше већ припремљен жар и на њему рибу и хлеб.

¹⁰Исус им рече: »Донесите неколико риба од ових које сте сад уловили.«

¹¹Тада се Симон Петар попе у чамац и на обалу извуче мрежу, пуну великих риба — сто педесет три. Али, иако их је било толико, мрежа се није поцепала.

¹²»Дођите и доручкујте«, рече им Исус.

И ниједан од ученика се није осудио да га упита: »Ко си ти?« јер су знали да је то Господ.

¹³Тада Исус узе хлеб и даде им га, а исто тако и рибу. ¹⁴Било је то трећи пут да се Исус показао својим ученицима пошто је ваксрао из мртвих.

Исус и Петар

¹⁵Кад су доручковали, Исус упита Симона Петра: »Симоне, сине Јованов, волиш ли ме више него ови?«

»Да, Господе«, одговори му Петар, »ти знаш да те волим.«

А Исус му рече: »Напасај моју јагњад.«

¹⁶Онда га Исус упита по други пут: »Симоне, сине Јованов, волиш ли ме?«

»Да, Господе«, одговори му Петар, »ти знаш да те волим.«

А Исус му рече: »Чувай моје овце.«

¹⁷Онда га Исус упита трећи пут: »Симоне, сине Јованов, волиш ли ме?«

А Петар се растужи што га је трећи пут упитао: »Волиш ли ме?« па му рече: »Господе, ти знаш све, и знаш да те волим.«

А Исус му рече: »Напасај моје овце.«

¹⁸Истину ти кажем: кад си био млађи, опасивао си се сам и ишао си куда си хтео. Али, кад остариш, раширићеш руке па ће те други опасати и одвести куда нећеш.«

¹⁹То је рекао наговештавајући каквом ће смрђу Петар прославити Бога. И кад му је то казао, рече: »Пођи за мном.«

Ученик кога је Исус волео

²⁰А Петар се осврну и угледа оног ученика кога је Исус волео како иде за њима, оног који се на вечери наслонио Исусу на груди и упитао га: »Господе, ко је твој издајник?«

²¹Видевши га, дакле, Петар упита Исуса: »Господе, а шта је с овим?«

²²»Ако ја хоћу да он остане док не дођем«, рече му Исус, »шта се то тебе тиче? Ти пођи за мном.«

²³Тако се међу браћом раширила прича да тај ученик неће умрети. Али, Исус није рекао да он неће умрети, него: »Ако ја хоћу да он остане док не дођем, шта се то тебе тиче?«

²⁴Тај ученик сведочи за ово и он је ово записао, и ми знамо да је његово све дочанство истинито. ²⁵Али, има још много тога што је Исус учинио, и кад би се све по реду записало, мислим да ни у цео свет не бистале књиге које би биле написане.

Христос То јест: Месија

Тиверијадском мору То јест: Галилејском мору

око двеста лаката То јест: око 90 метара; један лакат је износио око 45 центиметара

Дела апостолска

Обећање Светог Духа

У својој првој књизи, Теофиле, писао сам о свему што је Исус почeo да чини и учи² све до дана када је био вазнет на небо, пошто је кроз Светог Духа дао упутства апостолима које је изабрао.³Појавио им се после свог страдања и дао им многе доказе да је жив. Показивао им се четрдесет дана и говорио о Божијем царству.

⁴И док је још био заједно с њима, заповеди им: »Не удаљавајте се из Јерусалима, него чекајте Очево обећање, о којем сте чули од мене.⁵Јер, Јован је крстio водом*, а ви ћете за неколико дана бити крштени Светим Духом.«

Вазнесење

⁶Тада га окупљени упиташе: »Господе, хоћеш ли сада поново успоставити Израелово царство?«

⁷А он им рече: »Није ваше да знate времена или рокове које је својом влашћу одредио Отац.⁸Али, примићете силу кад на вас сије Свети Дух и бићете моji сведоци у Јерусалиму, у целој Јудеји и Самарији, и све до kraja земље.«

⁹И кад је то рекao, би вазнет на небо пред њиховим очима, а облак га сакри од њихових погледа.¹⁰А док су они нетремице гледали ка небу како он одлази, два човека у белој одећи стадоше kraju њих.

¹¹»Галилејци«, рекоше им, »зашто стојите и гледате ка небу? Овај Исус, који је од вас вазнет на небо, вратиће се исто овако како сте га видели да одлази на небо.«

Избор Јудиног наследника

¹²Тада се они вратише у Јерусалим са горе која се зове Маслинска, а од Јерусалима је

водом Или: у води

удаљена један суботњи дан хода*. ¹³А кад су стigli, попеше се у собу на спрату у којој су боравили: Петар, Јован, Јаков, Андреја, Филип, Тома, Вартоломеј, Матеј, Јаков Алфејев, Симон Зилот* и Јуда Јаковљев.¹⁴Сви су се они истрајно и једнодушно молили заједно са женама и Маријом, Исусовом мајком, и његовом браћом.

¹⁵Тих дана устаде Петар међу браћом — а окупљеног народа је било око 120 душа — па рече: ¹⁶»Браћо, требало је да се испуни Писмо у којем је Свети Дух кроз Давидова уста прорекао за Јуду, који је био водич онима што су ухватили Исуса.¹⁷А он се убрајао међу нас и имао је удела у овој служби.«

¹⁸Новцем добијеним за свој злочин купио је њиву, али се стрмоглавио и распукao, и сва утроба му се просула.¹⁹То је познато свим становницима Јерусалима па су ту њиву на свом језику прозвали Акелдамах — што значи »Крвна њива«.

²⁰»Јер, записано је у Књизи псалама:

‘Нека му опусти кућа
и не било никог да у њој станује’*

и:

‘Нека његову службу* преузме други.’*

²¹Треба, dakле, да један од ових људи који су с нама били све време откако је Господ Исус дошао међу нас и од нас отишао²² — почев од Јовановог крштења до дана кад је био вазнет од нас — буде сведок његовог васкрсења заједно с нама.«

²³Тада предложише двојицу: Јосифа званог Варсава (познатог и као Јуст) и

један ... хода То јест: око 1.100 метара

Зилот То јест: Ревнитељ

‘Нека ... станује’ Псалми 69,25

његову службу Или: његово надгледништво

‘Нека ... други’ Псалми 109,8

Матију, ²⁴па се помолише, говорећи: »Господе, ти познајеш срца свих, покажи нам којег си од ове двојице одабрао ²⁵да преузме ову апостолску службу, од које је Јуда одступио — да би отишао где му је и место.«

²⁶Онда бацише коцке за њих и коцка паде на Матију. Тако је он приододат једанаесторици апостола.

Долазак Светог Духа

2Кад је дошао дан Педесетнице, сви су били заједно на једном месту. ²Одједном са неба дође хук, као кад дува силан ветар, и испуни сву кућу у којој су седели, ³а они угледаше нешто слично пламеним језицима, који се разделише па се по један постави на сваког од њих. ⁴И сви се испунише Светим Духом и почеше да говоре другим језицима како им је Дух давао да говоре.

⁵А у Јерусалиму су боравили побожни Јudeji из сваког народа под небом. ⁶Кад се зачуо овај хук, народ се окупи, збуњен јер их је сваки од њих чуо како говоре његовим језиком.

⁷Дивили су се и чудили, говорећи: »Зар нису сви ови који говоре Галилејци? ⁸Па како их онда сваки од нас чује на језику свог родног краја? ⁹Пархани, Миђани и Еламити, становници Месопотамије, Јудеје, Кападокије, Понта, Азије, ¹⁰Фригије, Памфилије, Египта и делова Ливије око Кирине, дошаљаци из Рима, ¹¹Јudeji и проселити*, Крићани и Арапи — чујемо их како на нашим матерњим језицима објављују велика Божија дела!«

¹²И сви су, задивљени и збуњени, питали један другог: »Шта ово значи?«

¹³А други су се подсмевали, говорећи: »Слатког вина су се напили.«

Петрова проповед на Педесетницу

¹⁴Тада иступи Петар са Једанаесторицом, подиже глас и рече им: »Јudeji, и сви ви који боравите у Јерусалиму, саслушајте моје речи. Ово знајте: ¹⁵Ови људи нису пијани, као што ви мислите, јер тек је девет сати ујутро*. ¹⁶Него, ово је оно о чему је говорио пророк Јоил:

језику ... краја Дословно: језику у ком се родио
проселити То јест: обраћени на јудаизам
девет сати ујутро Дословно: трећи час дана

¹⁷ 'У последње дане, каже Бог, излићу свога Духа на све људе, и ваши синови и кћери ће пророковати, и ваши младићи имаће виђења, и ваши старци ће сањати снове.'

¹⁸ А и на своје слуге и слушкиње излићу тих дана свога Духа, и они ће пророковати.

¹⁹ Показаћу чуда горе на небу и знамења доле на земљи, крв, огањ и стубове дима.

²⁰ Сунце ће се претворити у таму, а месец у крв, пре него што дође велики и славни Дан Господњи.

²¹ И свако ко призове име Господње, биће спасен.*

²² Израелци, чујте ове речи: Исуса Назарећанина — человека кога вам је Бог потврдио делима силе, чудима и знамењима која је, као што и сами знате, преко њега учинио међу вама — ²³њега сте ви, кад вам је у складу са чврстом Божијом одлуком и предзнањем био предат, рукама безаконика убили приковавши га на крст. ²⁴Али, Бог га је ваксрао, ослободивши га смртних мука, јер је било немогуће да га смрт задржи. ²⁵Давид, наиме, каже за њега:

‘Стално сам гледао Господа пред собом; јер ми је зdesна, нећу се пољуљати.

²⁶ Зато ми је срце весело и језик кличе од радости;

²⁷ чак ће ми и тело почивати у нади, јер ми душу нећеш оставити у Подземљу*

ни дозволити да Светац твој иструне.

²⁸ Показао си ми путеве живота, својим лицем ћеш ме испунити радошћу.*

²⁹Браћо, могу вам сасвим поуздано рећи да је патријарх Давид умро и био сахрањен, и да је његов гроб међу нама до дана данашњег. ³⁰Али, пошто је био пророк и знао да му је Бог уз заклетву обећао да ће једног од његових потомака поставити на његов престо, ³¹гледајући унапред, рече о Христовом вакресењу: није остављен у Подzemљу* нити му је тело иструнуло. ³²Бог

2,17-21 Јоил 2,28-32

Подземљу Дословно: Хаду

2,25-28 Псалми 16,8-11

је овог Исуса вакрсао, а сви ми смо томе сведоци.³³Пошто је уздигнут Богу здесна, од Оца је примио обећаног Светог Духа, и излио је ово што сада гледате и слушате.³⁴Јер, Давид се није попео на небеса, него сам каже:

‘Рече Господ моме Господу:
седи ми здесна,
³⁵ док од твојих непријатеља
не начиним подноžје за твоје ноге.’*

³⁶Нека стога цео Израел поуздано зна да је овог Исуса, кога сте ви распели, Бог ученио и Господом и Христом.*«

³⁷Кад су то чули, потресени у срцу, реконше Петру и осталим апостолима: »Шта да радимо, браћо?«

³⁸А Петар им рече: »Покажте се, и нека се сваки од вас крсти у име Исуса Христа за опроштење својих греха, и примићете дар Светога Духа.³⁹Јер, то обећање је за вас, и за вашу децу, и за све који су далеко, које наш Господ Бог позове к себи.«

⁴⁰И још их је многим другим речима опомињао* и преклињао говорећи: »Спасите се од овог исквареног нараштаја.«

⁴¹Тада се крстише они који су прихватили његове речи. Тако им је тог дана било приододато око три хиљаде душа.

Заједнички живот верника

⁴²Они се посветише апостолском учењу, заједништву, ломљењу хлеба и молитвама.⁴³Страх обузе сваку душу, а апостоли су чинили многа чуда и знамења.⁴⁴А сви који су поверовали били су заједно и имали су све заједничко.⁴⁵Продавали су своја добра и имовину, и делили свима, како је коме било потребно.⁴⁶Сваког дана су се истрајно и једнодушно окупљали у Храму. По кућама су ломили хлеб и заједно јели радосног и искреног срца.⁴⁷Хвалили су Бога и уживали наклоност целог народа, а Господ им је сваког дана приоддавао оне који су се спасавали.

2,34-35 Псалми 110,1

Христом То јест: Месијом

И још ... опомињао Или: И још им је многим другим речима сведочио

Излечење хромога од рођења

³Кад су се једном Петар и Јован пењали у Храм у време молитве, у три сата после подне*, ²неки људи пронеше човека који је био хром од рођења*. Сваког дана су га стављали крај врата Храма која се зову Дивна да проси милостију од оних који улазе у Храм. ³Он виде да Петар и Јован намеравају да уђу у Храм па затражи од њих милостију.

⁴Петар се — а с њим и Јован — загледа у њега па рече: »Погледај нас.«

⁵И он обрати на њих пажњу, очекујући да нешто од њих добије.

⁶А Петар рече: »Немам ни сребра ни злата, али ти дајем оно што имам: у име Исуса Христа Назарећанина — ходај!«

⁷И ухвативши га за десну руку, подиже га. Стопала и глежњеви му одмах ојачаше ⁸па он скочи на ноге и поче да хода. Онда с њима уђе у Храм, ходајући, скачући и хвалећи Бога. ⁹Кад га је сав народ видео како хода и хвали Бога, ¹⁰и кад су у њему препознали онога који је ради милостије седео код врата Храма која се зову Дивна, зачудише се и запрепастише због оног што му се догодило.

Петрова проповед у Соломоновом трему

¹¹Како се он држао Петра и Јована, сав народ, зачућен, похрли к њима у трем који се зове Соломонов.

¹²Кад је Петар то видео, рече народу: »Израелци, зашто вас ово чуди? Зашто гледате у нас као да смо ми својом силом или побожношћу учинили да овај човек прохода? ¹³Бог Авраамов, Исааков, и Јаковљев, Бог наших праотаца, прославио је свога слугу Исуса, кога сте ви предали да буде убијен и одрекли га се пред Пилатом иако је он одлучио да га ослободи. ¹⁴Одрекли сте се Свела и Праведника, а затражили да вам поклоне убицу. ¹⁵Убили сте Зачетника живота, али Бог га је подигао из мртвих, чему смо ми сведоци. ¹⁶Вером у његово име оснажен је овај кога гледате и знate. Његово име и вера која долази кроз њега донели су потпуно оздрављење овом човеку пред свима вама.

у три сата после подне Дословно: у девети час
од рођења Дословно: од мајчине утробе

¹⁷Али, браћо, знам да сте тако поступили из незнаша, као и ваши поглавари. ¹⁸Бог је тако испунио оно што је унапред објавио кроз уста свих пророка — да ће његов Христос* страдати. ¹⁹Покажте се, дакле, и обратите се да вам се избришу греси, ²⁰да од Господа дођу времена окрепљења, и да вам пошаље унапред одређеног Христа* — Исуса. ²¹Он треба да остане на небу све до времена успостављања свега онога о чему је Бог давно говорио кроз уста својих светих пророка. ²²Јер, Мојсије је рекао: 'Господ, ваш Бог, подићи ће вам између ваше браће пророка као што сам ја. Њега слушајте у свему што вам каже.' ²³А ко год* не послуша тог пророка, нека се искорени из народа.*

²⁴И сви пророци који су говорили, од Самуила надаље, најавили су ове дане. ²⁵Ви сте синови пророка и савеза који је Бог склопио с вашим праоцима рекавши Аврааму: 'Твојим потомством*' биће благословени сви народи на земљи.* ²⁶Кад је Бог подигао свога Слугу, прво га је вами послao да вас благослови одвраћајући сваког од вас од ваших злих дела.«

Петар и Јован пред Синедрионом

4Док су они још говорили народу, приђоше им свештеници, заповедник храмске страже и садукеји. ²Били су озлојеђени што они уче народ и што у Исусу објављују вакрење из мртвих³ па их ухватише и ставише у тамницу до следећег дана јер је већ било вече. ⁴Али, многи од оних који су чули Реч повероваше, па се број мушкараца повећао на око пет хиљада.

⁵Сутрадан се у Јерусалиму састандоше поглавари, старешине и учитељи закона, ⁶првовештеник Ана, Кајафа, Јован, Александар и остали из првовештеничке породице. ⁷Они изведоше апостоле пред себе па почеше да их испитују: »Којом силом или којим именом сте ово учинили.«

⁸Тада им Петар, испуњен Светим Духом, рече: »Народни поглавари и старешине! ⁹Ако смо данас позвани на одговорност због добrog дела, учињеног болесном човеку,

Христос То јест: Месија
Христа То јест: Месију
ко год Дословно: свака душа која
3,23 5.Мојсијева 18,15, 18-19
потомством Дословно: семеном
3,25 1.Мојсијева 22,18; 26,4

чиме је он излечен, ¹⁰онда знајте сви ви и цео израелски народ: овај стоји пред вама здрав захваљујући имену Исуса Христа Назарећанина, кога сте ви распели, а кога је Бог подигао из мртвих. ¹¹Он је

'камен који сте ви зидари одбацили,
који постаде камен угаони.'*

¹²И нема спасења ни у ком другом, јер људима није дато ниједно друго име под небом којим треба да се спасемо.«

¹³Кад су видели Петрову и Јованову смелост, и кад су схватили да су то необразовани и обични људи, зачудише се. Знали су да су они били с Исусом, ¹⁴али како су видели излеченог човека где стоји с њима, нису могли ништа да им приговоре. ¹⁵Зато им наредише да изађу из Синедриона* па почеше међу собом да се договарају, ¹⁶говорећи: »Шта да радимо с овим људима? Јер, сви који живе у Јерусалиму знају да су они учинили очигледно знамење, и ми га не можемо порећи. ¹⁷Али, да се ово даље не разгласи у народу, запретимо им да више ником не говоре у то име.«

¹⁸Онда их позваше па им наредише да више ништа не говоре или уче у Исусово име.

¹⁹Али, Петар и Јован им одговорише: »Сами просудите да ли је пред Богом право да вас слушамо пре него Бога? ²⁰Ми не можемо да не говоримо о оном што смо видели и чули.«

²¹А они им још једном запретише па их ослободише. Нису могли да одлуче како да их казне јер је сав народ славио Бога због оног што се дододило. ²²Јер, човек који је био чудесно излечен имао је више од четрдесет година.

²³Ослобођени, Петар и Јован одоше својима и известише их о свему што су им рекли првовештеници и старешине. ²⁴Кад су ови то чули, једнодушно зазваше Бога* и рекоше: »Господару, ти који си створио небо, земљу и море, и све што је у њима, ²⁵рекао си Светим Духом кроз уста свог слуге Давида, нашег оца:

4,11 Псалми 118,22

Синедриона Или: Већа; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду
зазваше Бога Дословно: подигоше глас к Богу

‘Зашто се пагани буне,
а народи узалуд кују завере?
²⁶ Устају земаљски краљеви
и кнежеви се удружују против Господа
и против Помазаника његовог.’*

²⁷Заиста, Ирод и Понтије Пилат су се у овом граду удружили с паганима и с народом* Израеловим против твог светог слуге Исуса, кога си помазао, ²⁸да учине онако како су твоја рука и твоја одлука унапред одредиле да се догоди. ²⁹Сада, Господе, погледај њихове претње, и дај својим слугама да твоју Реч говоре са свом смелошћу. ³⁰Пружи своју руку да именом твог светог слуге Исуса буде излечења, знамења и чуда.²⁸

³¹Кад су завршили молитву, затресе се место на којем су се окупили и сви се испунише Светим Духом па почеше смело да говоре Божију реч.

Живот верника

³²А сви који су поверили, били су једно срцем и душом. Нико није говорио да је нешто од његове имовине само његово, него им је све било заједничко. ³³Апостоли су са великим силом сведочили о вакрснењу Господа Исуса, и велика милост била је на свима њима. ³⁴Нико од њих није оскудевао, јер сви који су поседовали земљу или куће, продавали су их и доносили новац од продаје ³⁵па га стављали апостолима пред ноге. Од тога се онда сваком давало колико му је требало. ³⁶И Јосиф, левит, родом Кипранин, кога су апостоли прозвали Варнава — што значи »син утехе« — ³⁷продаде њиву коју је имао, а новац донесе и стави га апостолима пред ноге.

Ананија и Сапфира

⁵А неки човек по имену Ананија са својом женом Сапфиром продаде имање ²па са жениним знањем задржа део новца за себе, а остатак донесе и положи апостолима пред ноге.

³Тада му Петар рече: »Ананија, зашто ти је Сатана испунио срце па си слагао Светог

Духа и задржао део новца од земље? ⁴Зар ти није припадала пре него што си је продао? А кад си је продао, зар ти новац није био на располагању? Зашто си у своје срце ставио такво дело? Ниси слагао људе, него Бога.«

⁵Кад је Ананија чуо ове речи, паде и издахну, а силан страх обузе све који су то чули. ⁶Неки младићи устадоше и увише га па га изнеше напоље и сахранише.

После отприлике три сата, уђе и његова жена, не знајући шта се догодило.

⁸Петар је упита: »Реци ми, да ли сте земљу продали за толико и толико?«

»Да«, одговори она, »за толико.«

⁹Зашто сте се договорили да искушате Господњег Духа?« рече јој Петар. »Гледај! Пред вратима су ноге оних који су сахранили твог мужа; а и тебе ће изнети.«

¹⁰И она истог часа паде пред његове ноге и издахну. Тада уђоше они младићи и нађоше је мртву па је изнеше и сахранише поред њеног мужа. ¹¹А силан страх обузе сву цркву и све који су то чули.

Знамења и чуда

¹²Апостоли су чинили многа знамења и чуда у народу. Сви су се једнодушно окупљали у Соломоновом трему. ¹³Нико други није се усуђивао да им се пријужи, али их је народ веома хвалио. ¹⁴А број мушкараца и жена који су поверили у Господа бивао је све већи, ¹⁵тако да су износили болесне на улице и стављали их на постеље и простирике, не би ли, кад Петар наиђе, бар његова сенка пала на неког од њих. ¹⁶А нагрнуше и многи из градова око Јерусалима па су доносили болесне и оне које су мучили нечисти духови. И сви су били излечени.

Прогон апостола

¹⁷Тада се првосвештеник и све његове присталице — то јест садујеска странка — испунише завишћу ¹⁸па похваташе апостоле и бацише их у јавни затвор.

¹⁹Али, Господњи анђео ноћу отвори врата тамнице па их изведе и рече: ²⁰»Идите, станите у Храм и говорите народу све о овом Животу.«

²¹И они га послушаше па у зору уђоше у Храм и почеше да уче народ.

А кад су првосвештеник и његове присталице стигли, сазваше Синедрион* и све старешине Израела па послаше у затвор да их доведу.

²²Али, кад су слуге стигле у тамницу, не нађоше их па се вратише и јавише: ²³»Нашли смо затвор добро закључан, и тамничаре како стоје пред вратима. Али, кад смо их отворили, унутра нисмо нашли никог.«

²⁴Кад су заповедник храмске страже и првосвештеници то чули, почеше у недумици да се питају шта би то могло да буде.

²⁵Уто стиже неко па им рече: »Ено они људи што сте их бацили у тамницу стоје у Храму и уче народ!«

²⁶Тада заповедник оде са својим слугама и доведе их, али не на силу јер су се бојали да их народ не каменује. ²⁷Кад су их довели, поставише их пред Синедрион*, а првосвештеник поче да их испитује.

²⁸»Строго смо вам наредили да не учите народ у то име», рече он, »а ви сте, ево, преплавили Јерусалим својим учењем и хоћете да на нас падне крв тога човека!«

²⁹Тада Петар и остали апостоли одговорише: »Треба се покоравати Богу пре него људима. ³⁰Бог наших праотаца је Исуса, кога сте ви убили обесивши га о дрво. ³¹Њега је Бог својом десницом узвисио као Кнеза* и Спаситеља да Израелу подари покајање и опроштење греха. ³²И ми смо томе сведоци, као и Свети Дух, кога је Бог дао онима који му се покоравају.«

³³Кад су то чули, силно се наљутише и хтедоше да их убију. ³⁴Али, тада у Синедриону* устаде фарисеј по имену Гамалиил, учитељ закона кога је поштовао цео народ. Он нареди да се апостоли накратко изведу напоље ³⁵па рече: »Израелци, добро пазите шта ћете да урадите с овим људима. ³⁶Јер, пре неког времена појавио се Тевда и говорио за себе да је неко и нешто, а пришло му је око четири стотине људе. Он је смакнут, а све његове присталице су се разбежале, и од тога не би ништа. ³⁷После тога — у време пописа — појави се Јуда Галилејац и за собом повуче народ. И он је убијен, а све

његове присталице су се распршиле. ³⁸Зато вам сада кажем: Оканите се ових људи и пустите их. Јер, ако је њихов наум или дело од људи, биће осуђећен. ³⁹Али, ако је од Бога, нећете моћи да их спречите, него ћете се наћи у рату против Бога!« И они га послушаше.

⁴⁰Онда позваше апостоле к себи, ишибаше их и наредише им да не говоре у Исусово име па их ослободише. ⁴¹А ови одоше из Синедриона*, радујући се што су били достојни да претрпе понижење за Исусово име. ⁴²И нису престајали да сваког дана у Храму или по кућама уче народ и проповедају еванђеље* о Христу Исусу.

Избор Седморице

6Тих дана, како је број ученика све више растао, грчки Јевреји почеше да гунђају против јудејских Јевреја јер су њихове удовице биле запостављане при свакодневном дељењу хране.

²Тада Дванаесторица позваше к себи све ученике па рекоше: »Не би било право да ми занемаримо Божију реч да бисмо служили око трпеза. ³Стога, браћо, пронађите међу собом седморицу људи за које се зна да су пуни Духа и мудрости. Њима ћemo поверити ову дужност, ⁴а ми ћemo се посветити молитви и служењу Речи.«

⁵Овај предлог се свиде свима окупљенима па изабраше Стефана, човека пуног вере и Светог Духа, Филипа, Прохора, Никанора, Тимона, Пармена и Николу, проселита* из Антиохије. ⁶Онда их поставише пред апостоле, који се помолише и положише на њих руке.

Тако се Божија реч ширила. Број ученика у Јерусалиму брзо је растао, а вери се покорило и велико мноштво свештеника.

Стефан ухваћен

⁸А Стефан, човек пун милости и силе, чинио је велика чуда и знамења међу народом. ⁹Али, дигоше се неки из такозване синагоге Слободњака — Киринци, Александриници, као и они из Киликије и Азије — па почеше да се препири са Стефаном. ¹⁰Али,

Синедрион Или: Веће; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду
Кнеза Или: Зачетника

евангелије Или: радосну вест
проселита То јест: обраћеника на јудаизам

нису могли да се супротставе мудрости и Духу којим је говорио.¹¹Зато наговорише неке људе да кажу: »Чули смо га како хули на Мојсија и на Бога.«

¹²Тако подбунише народ, старешине и учитеље закона па ови дођоше, зграбише га и одвукоше пред Синедрион*. ¹³А подметнуше и лажне сведоке, који рекоше: »Овај човек непрестано говори против овог светог места и против Закона.¹⁴Чули смо га, наиме, како говори да ће Исус Назарећанин разорити ово место и изменити обичаје које нам је предао Мојсије.«

¹⁵А сви који су седели у Синедриону* и нетремице гледали у Стефана, видеше да му је лице као лице анђела.

Стефанова проповед

7 Тада првосвештеник упита: »Је ли то тако?«

²А он рече: »Браћо и очеви, чујте ме! Бог славе показао се нашем праоцу Аврааму док је још био у Месопотамији, пре него што се настанио у Харану,³и рекао му: 'Отиди из своје земље и од своје родбине и иди у земљу коју ћу ти показати.'*

⁴И он је тада отишао из земље Халдејаца и настанио се у Харану. После смрти његовог оца, Бог га је оданде преселио у ову земљу у којој ви сада живите. ⁵Али, у њој му није ниједну стопу дао у наследство, него је обећао да ће је дати у посед њему и његовим потомцима после њега, иако Авраам још није имао дете. ⁶Бог му је овако говорио: 'Твоји потомци ће бити странци у туђој земљи. Пашће у ропство и биће злостављани четири стотине година. ⁷Али, ја ћу судити народу коме ће они робовати', рече Бог, 'а после тога ће они изаћи и кланјати ми се на овом месту.'* ⁸Онда му је дао савез обрезања па кад му се родио Исаак, он га је осмог дана обрезао. Исааку се родио Јаков, а Јакову дванаест патријарха.

⁹А патријарси су били љубоморни на Јосифа па су га продали у Египат. Али, Бог је био с њим¹⁰ и избављао га је из свих његових невоља. Дао му је милост и мудрост пред фараоном, египатским краљем, који га

је поставио за управитеља над Египтом и над свим својим двором.¹¹Онда је у целом Египту и Ханану завладала глад и велике невоље, и наши праоци нису могли да нађу хране.¹²Кад је Јаков чуо да у Египту има жита, послao је онамо наше праоце први пут.¹³А кад су отишли други пут, Јосиф је рекао својој браћи ко је па је фараон сазнао Јосифово порекло.¹⁴После тога је Јосиф послao по свог оца Јакова и сву своју родбину — седамдесет пет душа —¹⁵и Јаков је отишао у Египат. И онде су умрли он и наши праоци¹⁶па су их пренели у Сихем и положили у гроб који је Авраам у Сихем новцем купио од Еморових синова.

¹⁷Како се приближавало време да се испуни обећање које је Бог дао Аврааму, наш народ је у Египту растао и множио се,¹⁸док у Египту није завладао један други краљ, који није знао за Јосифа.¹⁹Он је лукаво поступао с нашим родом и тлачио је наше праоце, терајући их да тек рођену децу остављају напољу да не остану у животу.

²⁰У то време се родио Мојсије и био је Богу мио. Три месеца је био одгајан у очевој кући,²¹а кад су га оставили напољу, узела га је фараонова кћи и подигла као свог сина.²²Мојсије је био поучен у свој египатској мудrosti и био је сilan речју и делом.

²³Кад је напунио четрдесет година, пало му је на ум да посети своју браћу Израелце.²⁴И кад је видео да једног од њих злостављају, он га је одбранио и осветио убивши Египћанина.²⁵Мислио је да ће његова браћа схватити да им Бог преко њега шаље спасење, али они нису схватили.

²⁶Сутрадан је наишао на неке од њих док су се тукли па је покушао да их помири говорећи: 'Људи, ви сте браћа. Зашто злостављате један другога?'

²⁷Али, онај који је злостављао свога ближњега, одгурнуо је Мојсија и рекао: 'Ко је тебе поставио за владара и судију над нама?'²⁸Хоћеш ли и мене да убијеш као што си јуче убио оног Египћанина?'* ²⁹Кад је Мојсије то чуо, побеже и настани се као странац у Мадијаму, где му се родише два сина.

³⁰После четрдесет година, појавио му се анђео у пламену горућег грма, у пустињи

Синедрион Или: Веће; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду

7,3 1.Мојсијева 12,1

7,6-7 1.Мојсијева 15,13-14

7,28 2.Мојсијева 2,14

близу Синајске горе.³¹Кад је Мојсије то видео, задивио се том призору. И док је прилазио да боље погледа, зачуо је Господов глас: ³²Ја сам Бог твојих праотаца, Бог Авраамов, Исааков и Јаковљев.*³³ Мојсије је дрхтао од страха и није се усушивао да подигне поглед.

³³Тада му је Господ рекао: ‘Изуј обуђу са својих ногу јер је место на ком стојиш свето тле.³⁴Видео сам потлаченост свога народа у Египту. Чуо сам његово уздисање па сам сишао да га избавим. А сад, хајде! Послаћу те у Египат.’*

³⁵Тог Мојсија, кога су они одбацили кад су рекли: ‘Ко је тебе поставио за владара и судију?’ — баш њега је Бог, преко анђела који му се јавио у грму, послao да буде и владар и избавитељ.³⁶И он их је извео, чинећи чуда и знамења у Египту, на Црвеном мору и четрдесет година у пустињи.

³⁷То је онај Мојсије који је рекао Израелцима: ‘Бог ће вам између ваше браће подићи пророка као што сам ја.’*³⁸То је онај који је био на скупу у пустињи, са анђелом који му је говорио на Синајској гори и са нашим праоцима. Он је примио живе речи да их преда нама.³⁹Али, наши праоци нису хтели да му се покоре, него су га одбацили и у својим срцима се окренули Египту.⁴⁰‘Направи нам богове који ће ићи пред нама.’ рекли су Аарону. ‘А што се тиче оног Мојсија, који нас је извео из Египта, не знамо шта му се додило.’*⁴¹И тих дана су направили теле и принели жртву том идолу, радујући се делима својих рук.⁴²Али, Бог се окренуо од њих и предао их да служе небеској војсци, као што је записано у Књизи пророка:

‘Да ли си ми приносио клане животиње
и жртве
четрдесет година у пустињи, дома
Израелов?’

⁴³ Носили сте шатор Молохов
и звезду вашег бога Редана,
идоле које сте направили да им се
кланјате!

7,32 2.Мојсијева 3,6

7,33-34 2.Мојсијева 3,5-10

7,37 5.Мојсијева 18,15

7,40 2.Мојсијева 32,1

Зато ћу вас послати у изгнанство’,*
даље од Вавилона.

⁴⁴Наши праоци су у пустињи имали Шатор сведочанства, направљен онако како је наредио Онај који је рекао Мојсију да га направи према узору који је видео.⁴⁵Наши праоци су га примили и под Исусом га унели у земљу пагана које је Бог истерао пред нашим праоцима. Тако је било све до Давида,⁴⁶који је уживао Божију наклоност*. Он је молио да нађе боравиште за Бога Јаковљевог*,⁴⁷али му је тек Соломон саградио Дом.

⁴⁸Свевишињи, међутим, не живи у рукотворинама. Као што каже пророк:

⁴⁹ ‘Небо ми је престо,
а земља поднође мојим ногама.

Какав ћете ми дом саградити,
говори Господ,
или где је место мога починка?’

⁵⁰ Зар није моја рука све ово начинила?’*

⁵¹Ви тврде шије и необрзаних срца и ушију! Увек се противите Светом Духу!
Исти сте као ваши очеви!⁵²Којег пророка нису ваши очеви прогонили? Чак су и убили оне који су предсказали долазак Праведника. Њега сте сада издали и убили ви,⁵³који сте преко анђела примили Закон, али му се нисте покорили.»

Стефанова смрт

⁵⁴Кад су они то чули, силно се разљутише и почеше да шкргућу зубима на њега.⁵⁵А он, пун Светог Духа, загледа се у небо и виде Божију славу и Исуса како стоји Богу здесна⁵⁶па рече: »Ево, гледам небеса отворена и Сина човечијега како стоји Богу здесна.«

⁵⁷Али, они почеше да вичу из свег гласа, запушише уши па сложно навалише на њега.⁵⁸Онда га одвукоше из града и засуше камењем. А сведоци одложише своју одећу код ногу младића који се звао Савле.

⁵⁹Док су га засипали камењем, Стефан повика: »Господе Исусе, прими мој дух.«

7,42-43 Амос 5,25-27

који ... наклоност Дословно: нашао милост пред Богом за Бога Јаковљевог У неким раним рукописима стоји: за дом Јаковљев

7,49-50 Исајаја 66,1-2

⁶⁰Онда паде на колена и повика из свегласа: »Господе, не узми им ово за грех!« И кад је то рекао, издахну*.

8 А Савле је одобравао његово убиство.

Савле прогони Цркву

Тог дана поче велико прогањање цркве у Јерусалиму. Сви се, осим апостола, распршише по јудејским и самаријским крајевима. ²Неки побожни људи сахранише Стефана и дубоко га ожалише. ³А Савле је пустошио Цркву. Ишао је од куће до куће, одвлачио мушкарце и жене и предавао их у тамницу.

Еванђеље у Самарији

⁴Они који су се распредели, проповедали су Реч кад год су ишли. ⁵Тако Филип дође у један самаријски град па им је проповедао Христа*. ⁶Кад га је народ чуо и видео знамења која је чинио, сви једнодушно обратише пажњу на оно што је говорио. ⁷Нечисти духови су уз силну буку излазили из многих опседнутих, а оздрављали су и многи одузети и хроми. ⁸И настаде велика радост у том граду.

⁹А у том граду се већ неко време бавио врачањем човек по имениу Симон и задивљивао самаријски народ. Говорио је за себе да је величина, ¹⁰и сви су га, од малих до великих, слушали и говорили: »Овај је Божија сила која се зове Велика.«

¹¹А слушали су га јер их је већ дugo задивљивао врачањем. ¹²Али, кад су поверовали Филипу, који је проповедао еванђеље* о Божијем царству и о имениу Исуса Христа, крштавали су се и мушкарци и жене. ¹³Поверова и сам Симон и крсти се па останде уз Филипа, задивљен знамењима и делима сile која је видео.

¹⁴Кад су апостоли у Јерусалиму чули да је Самарија прихватила Божију реч, послаше им Петра и Јована. ¹⁵Они дођоше и помолише се за њих да приме Светог Духа. ¹⁶Он још није био сишао ни на једног од њих пошто су били крштени само у име Господа Исуса. ¹⁷Онда на њих положише руке, и они примише Светог Духа.

издахну Дословно: заспа
Христа То јест: Месију
еванђеље Или: радосну вест

¹⁸Кад је Симон видео да се полагањем апостолских руку даје Дух, понуди апостолима новац, говорећи: ¹⁹»Дајте и мени ту моћ да свако на кога положим руке, прими Светог Духа.«

²⁰А Петар му рече: »Пропао твој новац заједно с тобом јер си мислио да се Божији дар стиче новцем! ²¹Ти немаш ни дела ни удела у овоме јер ти срце није исправно пред Богом. ²²Покаж се, дакле, због ове своје опакости, и моли се Господу да ти оправдиш што си у срцу гајио такву мисао. ²³Јер, видим да си пун горчине и окован неправдом.«

²⁴Тада Симон одговори: »Ви се помолите Господу за мене да ме не снађе ништа од оног што сте рекли.«

²⁵А они се, кад су изнели своје сведочанство и објавили Господњу реч, вратише у Јерусалим, проповедајући еванђеље* у многим самаријским селима.

Филип и Етиопљанин

²⁶Господњи анђео рече Филипу: »Спреми се па иди према југу на пут — онај кроз пустину — који се спушта из Јерусалима у Газу.«

²⁷И Филип се спреми и пође. А један Етиопљанин, евнух, високи службеник етиопске краљице Кандаке, задужен за сву њену ризницу, био је у Јерусалиму да се поклони Богу ²⁸па се враћао кући. Седео је на својим колима и читao пророка Исаију.

²⁹Тада Дух рече Филипу: »Приђи оним колима и остани уз њих.«

³⁰Кад је Филип притрчао колима, чу онога како чита пророка Исаију па га упита: »Разумеш ли то што читаш?«

³¹»Како бих могао да разумем ако ми неко не објасни?« одговори Етиопљанин па позва Филипа да се попне и седне с њим.

³²А одломак из Писма који је читao био је овај:

»Одведоше га као овцу на клање;
и као што је јагње немо пред оним ко
га стриже,
тако ни он не отвори своја уста.
³³У његовом понижењу, правда му је
ускраћена.
Ко може да опише његове потомке?
Јер, живот му је узет са земље.*

³⁴»Кажи ми, молим те«, рече евнух Филипу, »о коме то пророк говори — о себи или о неком другом?«

³⁵Тада му Филип, почев од тог Писма, објави еванђеље* о Исусу.

³⁶А док су тако ишли путем, стигоше до неке воде па евнух рече: »Ево воде! Шта ме спречава да се крстим?« ^{37*}

³⁸Онда заповеди да кола стану па обожица — и Филип и евнух — сиђоше до воде, и он га крсти. ³⁹А кад су изашли из воде, Господњи Дух однесе* Филипа и евнуха га више није видео, него настави својим путем, радујући се.

⁴⁰А Филип се обре у Азоту па је проповедао еванђеље* у свим градовима кроз које је пролазио док није стигао у Кесарију.

Савлово обраћење

(Дела апостолска 22,6-16; 26,12-18)

9А Савле, и даље силно обузет жељом да прети Господњим ученицима и да их убија, оде првовештенику ²и замоли га за писма синагогама у Дамаску да би — ако нађе следбенике овог Пута, мушкарце или жене — могао у оковима да их доведе у Јерусалим.

³Кад је, путујући, стигао већ близу Дамаска, изненада га обасја светлост са неба.

⁴Он паде на земљу и зачу глас како му говори: »Савле, Савле, зашто ме прогониш?«

⁵А он упита: »Ко си ти, Господе?«

»Ја сам Исус, кога ти прогониш«, рече му. ⁶»Него, устани и уђи у град, и биће ти речено шта треба да учиниш.«

⁷А његови сапутници су стајали неми јер су чули глас, али никог нису видели. ⁸Тада се Савле подиже са земље, али кад је отворио очи, није могао да види. Зато га узеше за руку и уведоше у Дамаск. ⁹Три дана није видео, а није ни јео ни пио.

¹⁰А у Дамаску је био неки ученик по имену Ананија.

Господ му увиђењу рече: »Ананија!«

А он одговори: »Ево ме, Господе.«

еванђеље Или: радосну вест

8,37 У неким касним рукописима стоји: крстим?«

³⁷Филип му рече: »Ако верујеш из свег срца, можеш.«

А он му одговори: »Верујем да је Исус Христос Син Божији.«

однесе Или: зграби

¹¹»Устани«, рече му Господ, »па иди у улицу која се зове Права, и у Јудиној кући потражи Таршанина по имену Савле. Јер, ено га, моли се, ¹²а у виђењу је видео човека по имену Ананија како улази и полаже своје руке на њега да прогледа.«

¹³»Господе«, одговори Ананија, »од многих сам чуо о том човеку, колико је зла учинио твојим светима у Јерусалиму. ¹⁴А и овде има овлашћење првовештеника да окује све који призивају твоје име.«

¹⁵Али, Господ му рече: »Иди, јер тај човек је моје изабрано оруђе да изнесе моје име пред пагане, пред краљеве и пред Израелце. ¹⁶Ја ћу му показати колико треба да претрпи за моје име.«

¹⁷И Ананија оде до оне куће и уђе па положи руке на њега, говорећи: »Брате Савле, послао ме Господ — Исус, који ти се показао на твом путу овамо — да прогледаш и да се испуниш Светим Духом.«

¹⁸И одмах је нешто као крљушт спало с његових очију, и он прогледа па устаде и крсти се. ¹⁹Онда је јео и повратио снагу.

Савле проповеда у Дамаску

У Дамаску је провео неколико дана с ученицима ²⁰и одмах је по синагогама проповедао да је Исус Син Божији. ²¹И сви који су га чули, били су запањени.

»Зар ово није онај што је у Јерусалиму истребљивао оне који призывају ово име?« питали су. »И зар није и овамо дошао да их у оковима одведе првовештеницима?«

²²А Савле је постајао све силнији и забуњивао је Јudeје који су живели у Дамаску, доказајући да Исус јесте Христос*.

Савлово бекство из Дамаска

²³Кад је прошло много дана, Јudeји се договорише да га убију, ²⁴али Савле дозна за њихов наум. Они су и дању и ноћу пазили на градске капије да га убију, ²⁵али га једне ноћи поведоше његови ученици и у корпи спустише преко зидина.

Савле у Јерусалиму

²⁶Кад је стигао у Јерусалим, покушао је да се пријужи ученицима, али су га се сви бојали јер нису веровали да је ученик. ²⁷Али, Варнава га прихвати и одведе апостолима па

Христос То јест: Месија

им исприча како је Савле на путу видео Господа и да му је Господ говорио, и како је у Дамаску смело проповедао у Исусово име.²⁸ Тако он остале с њима. Слободно се кретао по Јерусалиму и смело проповедао у Господње име.²⁹ Разговарао је и расправљао са грчким Јеврејима, али они су настојали да га убију.³⁰ Кад су браћа за то сазнала, одведоше га у Кесарију, а оданде га послаше у Тарс.

³¹ Тако је Црква у целој Јудеји, Галилеји и Самарији била на миру. Изграђивала се, живећи у страху Господњем, и умножавала уз помоћ Светог Духа.

Излечење Енеје

³² Кад је Петар све обилазио, дође и к светима који су живели у Лиди.³³ Онде нађе неког човека по имениу Енеја, који је осам година лежао одузет у постельји.

³⁴ »Енеја«, рече му Петар, »Иисус Христос те исцељује. Устани и намести своју постельју.«

И он одмах устаде.³⁵ Кад су га видели сви који су живели у Лиди и Сарону, обратише се Господу.

Петар оживљава Дорку

³⁶ А у Јопи је била једна ученица по имениу Тавита — што значи »Дорка«*. Она је стално чинила добра дела и давала милостињу.³⁷ Тих дана она се разболе и умре па је окупаше и положише у соби на спрату.³⁸ Како је Лида близу Јопе, ученици су чули да је Петар у Лиди па му послаше двојицу с молбом: »Дођи к нама без оклевања.«

³⁹ И Петар се спреми и пође с њима, а кад је стигао, одведоше га у собу на спрату. Окружише га све удовице, плачући и показујући му кошуље и другу одећу коју је Дорка сашила док је још била с њима.⁴⁰ Тада их Петар све посла напоље па клекну и помоли се.

Онда се окрену телу и рече: »Тавита, устани.«

А она отвори очи, угледа Петра па седе.⁴¹ Он јој пружи руку и подиже је па позва свете и удовице и показа им је живу.

Тавита ... Дорка »Тавита« на арамејском и »Дорка« на грчком значи »Газела«

⁴² То се разгласи по целој Јопи па многи поверише у Господа.⁴³ А Петар још неколико дана остале у Јопи, код неког Симона кожара.

Петар и Корнилије

10 У Кесарији је био неки човек по имениу Корнилије, капетан чете која се звала Италијанска.² Побожан и богобојажљив, као и сви његови укућани, давао је многе милостиње народу и стално се молио Богу.

³ Једног дана око три сата после подне* имао је виђење: јасно је видео Божијег анђела како улази к њему и каже: »Корнилије!«

⁴ Корнилије се, обузет страхом, загледа у њега па рече: »Молим, Господе?«

А он му рече: »Твоје молитве и милостиње уздигле су се до Бога као жртве подсетнице.⁵ Сада пошаљи људе у Јопу да доведу Симона кога зову Петар.⁶ Он је гост код неког Симона кожара, чија је кућа поред мора.«

⁷ Кад је анђео који му је говорио отишао, Корнилије позва двојицу својих слугу и једног побожног војника који му је био привржен⁸ па им све исприча и послала их у Јопу.

⁹ Сутрадан око поднева*, док су они путовали и приближавали се граду, Петар се попе на кров да се помоли.¹⁰ Био је гладан и хтео је да једе, али док су му спремали јело, он паде у занос.¹¹ Виде отворено небо и како сипају посуда као велико платно које се на своја четири краја спушта на земљу.¹² У њој су биле све врсте четвророножаца, земаљских гмизаваца и птица небеских.

¹³ Тада му неки глас рече: »Устани, Петре, коли и једи!«

¹⁴ А Петар рече: »Нипошто, Господе! Никад нисам јео ништа погано ни нечисто!«

¹⁵ Глас му се други пут обрати: »Не зови поганим оно што је Бог учинио чистим!«

¹⁶ Ово се понови три пута и посуда се одмах подиже назад на небо.

¹⁷ Док је Петар још био у недоумици шта значи виђење које је имао, људи које је Корнилије послao распиташе се где је Симонова кућа па стадоше пред капију.

*око три сата после подне Дословно: око деветог часа
*око поднева Дословно: око шестог часа

¹⁸Позваше и упиташе да ли је онде одсео Симон кога зову Петар.

¹⁹Док је Петар још размишљао о виђењу, Дух му рече: »Ено те траже тројица.²⁰Устани и сиђи па пођи с њима без оклеваша јер сам их ја послao.«

²¹Тада Петар сиђе и рече људима: »Ја сам онај кога тражите. Зашто сте дошли?«

²²А они рекоше: »Капетана Корнилија, праведног и богобојажљивог човека, кога поштује цео јудејски народ, упутио је свети анђео да те доведе у свој дом да чује шта имаш да му кажеш.«

²³Тада их он позва да уђу и угости их.

Сутрадан се Петар спреми и пође с њима, а с њим кренуше и нека браћа из Јопе.

²⁴Наредног дана стиже у Кесарију. А Корнилије их је очекивао па је сазвао своје рођаке и блиске пријатеље.²⁵Док је Петар улазио, Корнилије му пође у сусрет, паде му пред ноге и поклони му се.

²⁶Али, Петар га подиже и рече: »Устани! И ја сам само човек.«

²⁷И разговарајући с њим, уђе унутра и затече много окупљених.

²⁸»Ви добро знате, рече им, »да Јудејину није дозвољено да се дружи са туђинцем или да улази у његову кућу. Али, Бог ми је показао да ниједног човека не треба да зовем поганим или нечистим.²⁹Зато сам, кад сам позван, дошао без поговора. Питам, стога, због чега сте послали по мене?«

³⁰Тада Корнилије рече: »Пре четири дана, у овај исти сат, у три после подне*, молио сам се у својој кући, кад пред мене стаде човек у блештавој одећи,³¹и рече: 'Корнилије, Бог ти је услишио молитву и сетио се твојих милостиња.³²Зато пошаљи у Јопу и позови Симона кога зову Петар. Он је гост у кући Симона кожара поред мора.'³³Тако сам одмах послao по тебе и ти си добро учинио што си дошао. Сад смо сви овде пред Богом да чујемо све што ти је Господ заповедио.«

Петрова проповед у Корнилијевој кући

³⁴Тада Петар поче да говори: »Сада заиста увиђам да Бог не гледа ко је ко,³⁵него да му је у сваком народу прихватљив онај који га се боји и чини оно што је

праведно.³⁶Он је послao Реч Израелцима, објављујући еванђеље* о миру кроз Исуса Христа — који је Господ свима.

³⁷Ви знате шта се догађало по целој Јudeji, а почело је у Галилеји после крштења које је проповедао Јован — ³⁸како је Бог Светим Духом и силом помазао Исуса из Назарета, и како је он свуда ишао, чинећи добро и исцељујући све који су били под влашћу ѡавола, јер је Бог био с њим.

³⁹Ми смо сведоци свега што је учинио у земљи Јудеја и у Јерусалиму. Они су га убили обесивши га о дрво,⁴⁰а Бог га је трећег дана васкрсао и дао му да се покаже.

⁴¹Али, не целом народу, него сведоцима које је Бог унапред изабрао — нама, који смо с њим јели и пили кад је устао из мртвих.

⁴²Он нам је заповедио да проповедамо народу и да сведочимо да је он онај од Бога одређени судија живима и мртвима.⁴³Сви пророци сведоче за њега да свако ко верује у њега, преко његовог имена прима опроштење греха.«

Пагани примају Светог Духа

⁴⁴Док је Петар још говорио ове речи, Свети Дух сиђе на све који су слушали овај говор.⁴⁵А обрезани верници* који су дошли с Петром, били су ван себе од чуда што се дар Светога Духа излио и на пагане,⁴⁶јер су их чули како говоре језицима и величају Бога.

Тада Петар рече:⁴⁷»Ко може да ускрати воду да се не крсте ови који су примили Светога Духа као и ми?«

⁴⁸И заповеди да се крсте у име Исуса Христа. Тада га они замолише да остане још неколико дана.

Петров извештај цркви у Јерусалиму

11 А апостоли и браћа у Јудеји сазнаше да су и пагани примили Божију реч,²па кад је Петар дошао у Јерусалим, обрезани верници* почеше да му пребацују ³говорећи: »Ушао си у кућу необрзаних људи и јео с њима!«

⁴Тада Петар поче да им говори и да им све по реду објашњава:⁵»Био сам у граду Јопи и молио се, и у заносу сам имао виђење. Видео сам како силази посуда као велико платно

евангелије Или: радосну вест

обрезани верници То јест: верници Јудеји

које се на своја четири краја спушта са неба и долази до мене.⁶Ја се загледах унутра и видех земаљске четвороношице, дивље звери, гмизавце, и птице небеске.⁷Онда зачух глас који ми рече: 'Устани, Петре, коли и једи!'

⁸Али, ја рекох: 'Нипошто, Господе! Јер, никад ништа погано или нечисто није ушло у моја уста.'

⁹Тада глас са неба проговори други пут: 'Не зови поганим оно што је Бог учинио чистим!'

¹⁰Ово се понови три пута па све опет би повучено горе на небо.¹¹И баш тада три човека која су ми послали из Кесарије стадоше пред кућу у којој сам био.¹²Дух ми рече да пођем с њима без оклевања. А са мном пођоше и ова шесторица браће па уђосмо у кућу онога човека.¹³Он нам исприча да је видео анђела како стоји у његовој кући и говори: 'Пошаљи у Јопу да доведу Симона кога зову Петар.¹⁴Он ће ти казати речи којима ћете се спаси ти и сви твоји укућани.'

¹⁵Кад сам почeo да говорим, Свети Дух сиђe на њих истo као на нас у почетку.¹⁶Тада се сетих шта је Господ рекao: 'Јован је крстио водом*', а ви ћete бити крштени Светим Духом.'¹⁷Па, ако је Бог њима дао исти дар који је дао нама кад смо поверивали у Господа Исуса Христа, ко сам ја да се опирем Богу?«

¹⁸Кад су то чули, они се умирише па почеше да славе Бога, говорећи: »Бог је, дакле, и паганима дао покајање које води у живот!«

Црква у Антиохији

¹⁹А они који су били расејани због прогона покренутог против Стефана, стигли су чак до Финикије, Кипра и Антиохије, и нису објављивали Реч ником осим Јудејима.²⁰Али, неки од њих су били Кипранци и Киринци па кад су дошли у Антиохију, почеше да говоре и Грцима, објављујући им еванђеље* о Господу Исусу.²¹Господња рука је била с њима па је велики број људи поверио и обратио се Господу.

²²А вест о томе дође до ушију цркве у Јерусалиму па Варнаву послаше у Антиохију.²³Кад је стигао и видео Божију

милост на делу, он се обрадова и поче све да их охрабрује да свим својим срцем остану верни Господу,²⁴јер је био добар човек и пун Светога Духа и вере. И много народа би доведено Господу.

²⁵Потом Варнава оде у Тарс да потражи Савла.²⁶Кад га је нашао, одведе га у Антиохију па су се читаву годину састајали у цркви и поучили много народа. А ученици су прво у Антиохији прозвани хришћанима.

²⁷Тих дана из Јерусалима у Антиохију дођоше неки пророци.²⁸Један од њих по имениу Агав устаде и кроз Духа предсказа да ће се велика глад проширити по целом свету, а тако је и било за Клаудијеве владавине.²⁹Стога ученици одлучише да сваки од њих, према својим могућностима, пошаље помоћ браћи која су живела у Јudeji.³⁰Тако и учинише па по Варнави и Савлу послаше старешинама.

Ирод прогони Цркву

12У то време краљ Ирод поче да злоставља неке из Цркве.²Јакова, Јовановог брата, погуби мачем³ па кад је видео да је то Јудејима по вољи, ухвати и Петра. Било је то за време Празника бесквасних хлебова.⁴А кад га је ухватио, баци га у тамницу, предавши га стражама — било их је четири са по четири војника у свакој — да га чувају, с намером да га после Пасхе изведе пред народ.

⁵Тако су Петра чували у затвору, а Црква се свесрдно молила Богу за њега.

Петар чудесно избављен из затвора

⁶Те ноћи пре него што је Ирод хтео да га изведе пред народ, Петар је, везан двоструким ланцима, спавао између два војника, а стражари су пред вратима чували тамницу.⁷Одједном се појави Господњи анђео и у ћелији засја светлост.

Анђео муну Петра у ребра и пробуди га, говорећи: »Брзо устани!«

Петру спадоше ланци с руку,⁸а анђео му рече: »Опаши се и обуј сандале.«

И он то учини.

Онда му рече: »Огрни се огратцем и пођи за мном.«

⁹Петар пође за њим напоље, али није знао да је то што анђео ради стварност, него је мислио да има виђење.¹⁰Кад су прошли поред прве и друге страже, стигоше до

*водом Или: у води

*евангђеље Или: радосну вест

гвоздене капије која води у град. Она им се сама отвори и они изађоше, а кад су прошли једну улицу, анђeo одједном оде од њега.

¹¹Тада Петар дођe к себи и рече: »Сад знам да је Господ заиста послао свог анђела и избавио ме из Иродових руку и од свега што је јудејски народ очекивао.«

¹²Кад је то схватио, оде до куће Марије, мајке Јована званог Марко, где су се многи били окупили и молили се. ¹³Он покуша на дворишну капију, а служавка по имену Рода дођe да отвори. ¹⁴Кад је препознала Петров глас, од радости отрча у кућу, не отворивши му капију, и јави да Петар стоји пред вратима.

¹⁵А они јој рекоше: »Ти си луда!«

Како је она и даље тврдила да је тако, они рекоше: »То је његов анђeo.«

¹⁶А Петар је упорно куцао. Кад су отворили капију и видели га, били су ван себе од чуда. ¹⁷Он им руком даде знак да ћуте па им описа како га је Господ извео из тамнице и рече: »О овоме обавестите Јакова и браћу.«

Онда изађe и оде на друго место.

¹⁸Кад је свануло, настаде немала пометња међу војницима око тога шта је било с Петром. ¹⁹Ирод га потражи па кад га није нашао, испита стражаре и нареди да се погубе. Потом оде из Јудеје у Кесарију и онде остане неко време.

Иродова смрт

²⁰А Ирод је био у жестоком сукобу са Тирцима и Сидонцима па се они удружише и дођоше да га виде. Пошто су обезбедили подршку краљевог коморника Власта, замолише за мир јер је њихова земља увозила храну из краљеве.

²¹Уговореног дана, Ирод обуче краљевско рухо, седе на свој престо и одржа народу говор.

²²Народ повика: »Ово је глас бога, а не човека!«

²³А Господњи анђeo га одмах обори јер није дао славу Богу. Изједоше га црви и он издахну.

²⁴А Божија реч је расла и ширila се.

²⁵Варнава и Савле се вратише из Јерусалима пошто су обавили свој задатак, а са собом доведоше Јована званог Марко.

Послање Варнаве и Савла

¹³У антиохијској цркви су пророци и учитељи били Варнава, Симеон звани Нигер, Лукије Киринац, Манаин, који је одрастао са тетрапрхом* Иродом, и Савле.

²Док су једном славили Господа и постили, Свети Дух рече: »Одвојте ми Варнаву и Савла за дело за које сам их позвао.«

³Они онда, пошто су постили и помолили се, положише на њих руке и отпустише их.

Апостоли проповедају на Кипру

⁴А они, послани од Светог Духа, одоше у Селевкију па су оданде отпловили на Кипар.

⁵Кад су стигли у Саламину, објављивали су Божију реч у јудејским синагогама, а Јован им је био помоћник. ⁶Обишли су цело острво све до Пафа, где наиђоше на неког врача и лажног пророка, Јудејина по имену Варисус. ⁷Он је био са проконзулом Сергијем Павлом, разборитим човеком, који позва к себи Варнаву и Савла и затражи да чује Божију реч. ⁸Али, њима се супротстави врач Елима — тако се, наиме, преводи његово име — настојећи да проконзула одврати од вере.

⁹Тада га Савле, кога зову и Павле, испуњен Светим Духом, продорно погледа и рече: ¹⁰»Пун си сваког лукавства и подвале, ѡавољи сине, непријатељу сваке праведности! Нећеш ли престати да искривљујеш праве путеве Господње? ¹¹Сад је, ево, Господња рука на теби: ослепећеш и неко време нећеш видети сунца.«

И одмах магла и тама падоше на њега, а он поче да главиња, тражећи ко би га повео за руку.

¹²Кад је проконзул видео шта се догодило, поверова, задивљен Господњим учењем.

Павле и Варнава у Антиохији писидијској

¹³Павле са својим сапутницима отплови из Пафа и стиже у Пергу у Памфилији. Онде се од њих одвоји Јован и врати се у Јерусалим, ¹⁴а они из Перге кренуше даље. Кад су стигли у Антиохију писидијску у суботу уђоше у синагогу и седоше.

¹⁵После читања Закона и Пророка, старешине синагоге им поручише: »Браћо, ако имате реч утеше за народ, говорите.«

¹⁶Тада Павле устаде, махну руком и рече: »Израелци и ви који се бојите Бога, чујте.«

¹⁷Бог овог народа, Израела, изабрао је наше праоце и подигао наш народ за време њиховог боравка у Египту па га испруженом руком извео из њега. ¹⁸Неких четрдесет година их је подносио у пустини ¹⁹па је у Ханану затро седам народа, а њихову земљу дао Израелцима у наследство. Све се то одиграло током неких четири стотине педесет година.

²⁰После тога им је дао судије, све до пророка Самуила, ²¹кад су затражили цара. Тада им је Бог дао Саула, сина Кисовог, човека из Венијаминовог племена. Он је владао четрдесет година. ²²Кад је њега уклонио, за цара им је поставио Давида, за кога је посведочио: 'Нашао сам Давида, сина Јесејевог, човека по мом срцу. Он ће учинити све што ја хоћу.'

²³Од његових потомака Бог је, у складу с обећањем, подигао Израелу Спаситеља — Исуса. ²⁴Пре него што је он дошао, Јован је целом израелском народу проповедао покајничко крштење. ²⁵Кад је Јован завршавао своје дело*, рекао је: 'Ја нисам онај за кога ме сматрате. Али, ево, за мном долази онај коме ја нисам достојан ни обуђу на ногама да развежем.'

²⁶Браћо, децо Авраамова и ви који се бојите Бога, нама је упућена ова Реч спасења. ²⁷Јер, становници Јерусалима и њихови поглавари нису препознали Исуса, него су, осудивши га, испунили речи пророка које се читају сваке суботе. ²⁸Иако нису нашли никакву кривицу која заслужује смрт, затражили су од Пилата да га погуби. ²⁹Кад су извршили све што је о њему написано, скинули су га са дрвета и положили у гроб. ³⁰Али, Бог га је вакрсао из мртвих, ³¹и он се много дана показивао онима који су с њим дошли из Галилеје у Јерусалим, а који су сада његови сведоци пред народом. ³²Ми вам објављујемо еванђеље*: обећање које је Бог дао нашим праоцима ³³испунио је нама, њиховој деци,

завршавао своје дело Дословно: испунио пут еванђеље Или: радосну вест

васкрснувши Исуса, као што пише у другом псалму:

'Ти си мој Син,
данас те родих.'*

³⁴А да га је вакрсао из мртвих, да никад не иструне, рекао је овако:

'Да ћу вам поуздане светиње
Давидове.'*

³⁵Тако и на другом mestу каже:

'Нећеш дати да твој Светац иструне.'*

³⁶Јер, пошто је Давид у свом нараштају послужио Божијем циљу, умро је и био сахрањен са својим праоцима, и иструнуо је. ³⁷Али, Онај кога је Бог вакрсао, није иструнуо.

³⁸Стога, браћо, треба да знате да вам се кроз Исуса објављује опроштење греха. И од свега у чему нисте могли да се оправдате Мојсијевим законом, ³⁹Исусом се оправдава свако ко верује. ⁴⁰Пазите, дакле, да вас не снађе оно што је речено у Пророцима:

⁴¹ 'Гледајте, подругљивци,
чудите се и нестаните,
јер у ваше дане чиним дело,
дело у које не бисте поверили
да вам га неко исприча.'**

⁴²Кад су Павле и Варнава излазили, замолише их да им и наредне суботе о томе говоре. ⁴³Пошто се скуп разишао, многи Јudeji и побожни проселити* појоше за Павлом и Варнавом, који су разговарали с њима и подстицали их да истрају у Божијој милости.

⁴⁴А наредне суботе се готово цео град окупио да чује Господњу реч. ⁴⁵Кад су Јudeji видели толики народ, испунише се завишћу па су увредама противречили Павлу.

⁴⁶А Павле и Варнава смело рекоше: »Требало је да Господња реч буде прво вама објављена. Али, пошто је ви одбацујете и себе не сматрате достојнима вечнога

13,33 Псалми 2,7

13,34 Исаја 55,3

13,35 Псалми 16,10

13,41 Авакум 1,5

проселити То јест: обраћени на јудаизам

живота, сада се окрећемо паганима.⁴⁷Јер, овако нам је Господ заповедио:

‘Учинио сам те светлошћу за пагане,
да спасење пронесеш до крајева
земље.’^{**}«

⁴⁸Кад су пагани то чули, почеше да се радују и славе Господњу реч. И они који су били одређени за вечни живот, повероваше, ⁴⁹а Господња реч се прошири по целом том крају.

⁵⁰Тада Јудеји подјарише побожне жене угледних људи и градских старешина па почеше да гоне Павла и Варнаву, и пртераше их из свога краја. ⁵¹Њих двојица отресоше прашину са својих ногу против њих па одоше у Икониум. ⁵²А ученици се испунише радошћу и Светим Духом.

Павле и Варнава у Икониуму

14 У Икониуму Павле и Варнава уђоше у јудејску синагогу, и онде су тако говорили да је поверовало силно мноштво Јudeја и Грка. ²А Јудеји који нису поверили подбунише и огорчише душе пагана против браће. ³Ипак, Павле и Варнава осталоше онде дugo и смело су говорили о Господу, који је потврђивао Реч о својој милости дајући им да својим рукама чине знамења и чуда.

⁴А међу становницима града настаде подвојеност: једни су били на страни Јudeја, други на страни апостола. ⁵Кад су пагани и Јudeји, заједно са својим поглаварима, кренули да их злостављају и каменују, ⁶они то дознаше па побегоше у ликаонске градове Листру и Дерву и њихову околину, ⁷и онде су проповедали еванђеље*.

Павле и Варнава у Листри

⁸А у Листри је седео један човек коме су ноге биле одузете; био је хром од рођења и никад није проходао.

⁹Док је слушао Павла како говори, Павле га продорно погледа и виде да верује у излечење, ¹⁰па веома гласно рече: »Осови се на своје ноге!«

И човек скочи и прохода.

¹¹Кад је народ видео шта је Павле учинио, повика на ликаонском: »Богови су постали слични људима и сишли к нама!«

¹²Варнаву назваше Зевсом, а Павла Хермесом, пошто је он био главни говорник. ¹³А свештеник Зевсовог храма, који се налазио одмах поред града, доведе бикове и донесе венце на градску капију па хтеде с народом да им принесе жртву.

¹⁴Кад су апостоли Варнава и Павле чули за то, раздераше своју одећу па улетеше међу народ, вичући: ¹⁵»Људи, шта то радите? И ми смо само људи као и ви. Ми вам проповедамо еванђеље* да се од ових испразности окренете живоме Богу, који је створио небо, земљу и море, и све у њима. ¹⁶Он је у прошlostи* пустио све народе да иду својим путем, ¹⁷али вас ипак није оставио без сведочанства о себи: он вам чини добро, даје вам кишу са неба и родне године, обиље хране и радост у срцу.«

¹⁸И једва су их овим речима одвратили да им не принесу жртву.

¹⁹Али, тада стигоше неки Јудеји из Антиохије и Икониума и наговорише народ па каменоваше Павла и одвукоше га ван града, мислећи да је мртав. ²⁰Кад су се ученици окупили око њега, он устаде и уђе у град, а сутрадан с Варнавом оде у Дерву.

Повратак у Антиохију сиријску

²¹Пошто су објавили еванђеље* у том граду и стекли много ученика, вратише се у Листру, Икониум и Антиохију. ²²Учршћујући душе ученика, храбрили су их да остану у вери и говорили да у Божије царство треба ући кроз многе невоље. ²³По црквама им поставише старешине и, уз молитву и пост, поверише их Господу, у кога су веровали.

²⁴Прошавши кроз Писидију, стигоше у Памфилију. ²⁵Кад су објавили Реч у Перги, одоше у Аталију ²⁶па оданде отпловише за Антиохију, где су били поверили Божијој милости за дело које су сада завршили. ²⁷Кад су стigli, окупише цркву и известише о свему што је Бог учинио преко њих и како је и паганима отворио врата вере. ²⁸Потом дуже време осталоше онде с ученицима.

Сабор у Јерусалиму

15А неки дођоше из Јудеје па почеше да уче браћу: »Ако се не обрежете по Мојсијевом обичају, не можете се спаси.«

²Кад је између њих и Павла и Варнаве настала немала расправа и препирка, одредише Павла, Варнаву и још неке да, због овог спора, оду у Јерусалим апостолима и старешинама. ³Тако их је црква испратила на пут, а они су, пролазећи кроз Финикију и Самарију, причали о обраћењу пагана, што је сву браћу веома обрадовало.

⁴Кад су стigli у Јерусалим, примише их црква, апостоли и старешине, а они известише шта је Бог учинио преко њих.

⁵Али, устадоше неки верници из фарисејске странке па рекоше: »Пагани треба да се обрежу и да им се нареди да се држе Мојсијевог закона.«

⁶Тада се апостоли и старешине окупише да размотре ово питање. ⁷Пошто је дошло до велике препирке, устаде Петар па им рече: »Браћо, ви знate да ме је још од првих дана Бог изабрао између вас да пагани из мојих уста чују реч еванђеља и поверију. ⁸И Бог, који познаје срца, потврдио их је давши им Светога Духа као и нама, ⁹и није направио никакву разлику између нас и њих, очистивши њихова срца вером. ¹⁰Зашто, dakле, сада искушавате Бога стављајући ученицима на врат јарам који ни наши праоци ни ми нисмо могли да понесемо? ¹¹Него, верујемо да смо спасени милошћу Господа Исуса, баш као и они.«

¹²Тада сви захутише па саслушаше Варнаву и Павла, који испричаше која је све знамења и чуда Бог преко њих учинио међу паганима.

¹³Кад су они завршили, Јаков рече: »Браћо, саслушајте ме. ¹⁴Симон је описао како се Бог побринуо да између пагана изабере народ за себе. ¹⁵А с тим у складу су и речи пророка — као што је записано:

- ¹⁶ ‘После овога ћу се вратити и поново подићи пали шатор Давидов; из рушевина ћу га подићи и обновити,
- ¹⁷ да Господа потраже преостали људи и сви пагани који носе моје име, говори Господ, који то чини,
- ¹⁸ а познато је одувек.’*

¹⁹Стога сматрам да не треба да отежавамо онима који се из паганства окрећу Богу, ²⁰нега да им се поручи да се уздржавају од хране опогањене идолима, од блуда, од меса удављених животиња и од крви. ²¹Јер, Мојсије има своје проповеднике у сваком граду још од најранијих времена* и сваке суботе се чита у синагогама.«

Писмо паганима

²²Тада апостоли и старешине са целом црквом одлучише да између себе изаберу људе које ће са Павлом и Варнавом послати у Антиохију. Тако изабраше Јуду званог Варсава и Силу, водеће људе међу браћом, ²³па по њима послаше ово писмо:

»Апостоли и старешине, браћа,

браћи из паганства у Антиохији, Сирији и Киликији, поздрав.

²⁴Пошто смо чули да су неки од нас дошли, без наше заповести, и збунили вас речима и узнемирили ваше душе, ²⁵једнодушно смо одлучили да изаберемо неке људе и да вам их пошаљемо са нашим драгима Варнавом и Павлом, ²⁶људима који су своје животе ставили на коцку за име нашег Господа Исуса Христа. ²⁷Стога шаљемо Јуду и Силу, а они ће вас о овом и усмено обавестити. ²⁸Одлучили смо, Свети Дух и ми, да вас не оптерећујемо ничим више поврх ових неопходних ствари: ²⁹да се уздржавате од хране жртвоване идолима, од крви, од меса удављених животиња и од блуда. Ако се будете чували свега овога, добро ћете чинити.

Остајте здраво.«

³⁰Тако их, dakле, испратише на пут, и они одоше у Антиохију. Окупише све заједно и предадоше писмо. ³¹Кад су га људи прочитали, обрадоваše се охрабрењу, ³²за Јуда и Сила, који су и сами били пророци, многим речима охрабрише и учврстише браћу. ³³Пошто су онде провели неко време, браћа их у миру испратише онима који су их послали. ^{34*} ³⁵А Павле и Варнава остадоше у Антиохији, учећи

времена Дословно: поколења

15,34 У неким рукописима стоји: послали, ³⁴али Сила одлучи да остане.

народ и са многим другима проповедајући Господњу реч.

Павле и Варнава се раздвајају

³⁶После неког времена Павле рече Варнави: »Хајде да се вратимо и обиђемо браћу у свим градовима где смо проповедали Господњу реч, да видимо како су.«

³⁷Варнава је хтео да са собом поведу и Јована званог Марко, ³⁸али Павле је мислио да је боље да не воде онога који их је напустио у Памфилији и није с њима наставио дело. ³⁹Тако дође до толико ошtre размирице да се раздвојише један од другог: Варнава узе Марка и отплови за Кипар, ⁴⁰а Павле изабра Силу и оде, пошто су га браћа поверила Господњој милости. ⁴¹Ишао је по Сирији и Киликији и учвршћивао цркве.

Тимотеј се придружује Павлу и Сили

16 Тако стиже у Дерву па у Листру, где је живео један ученик по имени Тимотеј. Био је син Јудејке, вернице, а отац му је био Грк. ²О њему су добро говорила браћа у Листри и Иконијуму. ³Павле хтеде да он путује с њим па узе и обреза га због Јудеја који су живели у оним местима јер су сви знали да му је отац Грк. ⁴Путујући од града до града, предавали су одлуке које су донели апостоли и старешине у Јерусалиму да их се људи придржавају. ⁵Тако су се цркве учвршћивале у вери и њихов број је свакодневно растао.

Позив у Македонију

⁶Путовали су кроз фригијски и галатијски крај, пошто им је Свети Дух забранио да проповедају Реч у Азији. ⁷Кад су дошли надомак Мисије, покушаше да уђу у Витинију, али им Исусов Дух не даде. ⁸Стога прођоше поред Мисије и стигоше у Троаду.

⁹Током ноћи, Павле је имао виђење: неки Македонац је стајао и преклињао га, говорећи: »Пређи у Македонију и помози нам!«

¹⁰Пошто је он имао то виђење, настојали смо да што пре одемо у Македонију, уверени да нас је Бог позвао да им објавимо еванђеље*.

Лидијино обраћење

¹¹Испловили смо из Троаде и отпловили право у Самотрак, а сутрадан до Неапоља ¹²па оданде до Филипа, римске колоније и главног града тог дела Македоније. У том граду остадосмо неколико дана, ¹³а у суботу изађосмо ван градске капије, према реци, где смо претпостављали да се налази богомоља. Онде седосмо и почесмо да говоримо окупљеним женама. ¹⁴А слушала нас је и једна побожна жена по имени Лидија, продавачица пурпуре из града Тијатире. Господ јој отвори срце да обрати пажњу на оно што је Павле говорио.

¹⁵А кад су се она и њени укућани крстили, она нас замоли: »Ако сматрате да верујем у Господа, дођите и одседните у мојој кући.«

И наговори нас.

Павле и Сила у затвору

¹⁶Кад смо једном ишли у богомољу, сусрете нас једна робиња. Била је опседнута духом који је прорицао будућност па је гатањем доносила велику зараду својим господарима.

¹⁷Она пође за Павлом и за нама, вичући: »Ови људи су слуге Свевишњега Бога! Они вам објављују пут спасења!«

¹⁸Тако је радила много дана, па кад је то Павлу дојадило, он се окрену и рече духу: »Наређујем ти у име Исуса Христа: изађи из ње!«

И он истог часа изађе.

¹⁹Кад су њени господари видели да им је пропала нада у зараду, ухватише Павла и Силу па их одвукоше на трг пред поглаваре.

²⁰Доведоше их заповедницима па рекоше: »Ови људи уносе немир у наш град! Они су Јudeji ²¹и проповедају обичаје које ми, Римљани, не смејмо да прихватимо ни извршавамо.«

²²Тада народ навали на Павла и Силу, а заповедници здераше одећу с њих и наредише да их ишибају. ²³Кад су им задали много удараца, башише их у тамницу и наредише тамничару да их добро чува. ²⁴Пошто је добио такво наређење, он их баци у унутрашњу тамницу, а ноге им стави у кладе.

²⁵Око поноћи, Павле и Сила су се молили и певали хвалоспеве Богу, а затвореници су их слушали. ²⁶Одједном настаде тако силан

земљотрес да су се и затворски темељи пољујали. Одмах се отворише сва врата и свима спадоше окови.²⁷А тамничар се пробуди, па кад је видео да су врата тамнице отворена, потеже мач да се убије, мислећи да су затвореници побегли.

²⁸Али, Павле га из свег гласа позва, рекавши: »Не чини себи зла! Сви смо овде!«

²⁹Тада тамничар затражи светлост па улете унутра и, дрхтећи од страха, баци се ничице пред Павла и Силу.

³⁰Онда их изведе напоље и рече: »Господо, шта треба да учиним да се спасем?«

³¹А они му одговорише: »Веруј у Господа Исуса, и спашћеш се и ти и твоји укућани.«

³²И објавише Господњу реч њему и свима у његовој кући. ³³А он их, у тај исти ноћни сат, узе и опра им ране. Одмах потом крсти се он и сви његови. ³⁴Онда их уведе у кућу и изнесе им да једу, радујући се са свом својом породицом што је поверовао у Бога.

³⁵Кад је свануло, заповедници послаше тамничару службенике с наредбом: »Ослободи оне људе.«

³⁶Тамничар о томе обавести Павла, рекавши: »Заповедници су поручили да вас ослободим. Зато сад изађите и идите у миру.«

³⁷Али, Павле им рече: »Истукли су нас јавно, без пресуде, иако смо римски грађани, и бацили нас у тамницу, а сад хоће да нас тајно избаце! Не! Него, нека они сами дођу и изведу нас.«

³⁸Службеници пренеше ове речи заповедницима. Кад су ови чули да су Павле и Сила римски грађани, уплашише се, ³⁹па дођоше, извинише се и изведоше их, молећи их да оду из града. ⁴⁰По изласку из тамнице, Павле и Сила одоше к Лидији, видеше се с браћом, охрабрише их па одоше оданде.

У Солуну

17Кад су прошли кроз Амфиполь и Аполонију, стигоше у Солун, где је била јудејска синагога.

²Павле, по свом обичају, уђе к њима па је три суботе с њима расправљао о Писмима, ³објашњавајући и доказајући: »Требало је да Христос^{*} страда и да васкрсне из мртвих. А тај Христос је Исус кога вам ја објављујем.«

Христос То јест: Месија

⁴И неки од њих су били уверени па се придржише Павлу и Сили, а тако и много побожних Грка и немали број угледних жена. ⁵Али, Јудеје обузе завист па покупише неке зликовце с трга, окупише светину и изазваше метеж у граду. Онда навалише на Јасонову кућу, тражећи Павла и Силу да их изведу пред народ.

⁶А кад их нису нашли, одвукоше Јасона и још неку браћу пред градске поглаваре, вичући: »И овамо су дошли они који су узбунили цео свет, ⁷а Јасон их је примио у своју кућу! Сви они раде против царевих уредби јер говоре да постоји други цар — Исус!«

⁸Кад су то чули, народ и градски поглавари се узнемирише, ⁹па их ослободише тек кад су од Јасона и осталих узели залог.

У Верији

¹⁰Чим је пала ноћ, браћа послаше Павла и Силу у Верију. Кад су стигли онамо, уђоше у јудејску синагогу. ¹¹Онде су људи били племенитији од оних у Солуну па веома спремно прихватише Реч. Свакодневно су истраживали Писма да виде да ли је тако. ¹²И многи од њих повероваше, а тако и многе угледне Гркиње и немали број Грка.

¹³Кад су Јудеји из Солуна дознали да Павле и у Верији објављује Божију реч, дођоше па и онде подјарише и узбунише народ. ¹⁴Тада браћа одмах послаше Павла у приморје, а Сила и Тимотеј осталоše у Верији. ¹⁵Пратиоци одведоše Павла у Атину па, примивши заповест за Силу и Тимотеја да што брже дођу к њему, одоše.

У Атини

¹⁶Док их је Павле чекао у Атини, био је огорчен јер је видео да је град пун идола. ¹⁷Са Јудејима и побожним Грцима расправљао је у синагоги, а сваког дана на тргу са онима који би се онде затекли. ¹⁸Тако с њим почеше да расправљају и неки филозофи — епикурејци и стоици.

Једни рекоше: »Шта овај брбљивац хоће да каже?«

А други: »Изгледа да објављује туђе богове« — пошто је проповедао еванђеље^{*} о Исусу и вакрсењу.

евангелије Или: радосну вест

¹⁹Онда га узеше и одведоше на Ареопаг па му рекоше: »Можемо ли да знамо какво је то ново учење које износиш? ²⁰Пуниш нам уши неким чудним стварима па хоћемо да знамо шта је то.«

²¹А сви Атињани, и странци који су међу њима живели, нису трошили време ни на шта друго осим на причање и слушање новости.

²²Тада Павле стаде насрет Ареопага па рече: »Атињани, по свему видим да сте веома побожни. ²³Јер, док сам обилазио град и разгледао ваше светиње, пронашао сам и један жртвеник на коме пише: НЕПОЗНАТОМ БОГУ. Оно, дакле, што ви не познајете а поштујете — то вам објављујем.

²⁴Бог који је створио свет и све у њему, Господар је неба и земље, и он не пребива у храмовима саграђенима руком, ²⁵нити га људске руке послужују, као да му је нешто потребно. Јер, он је тај који свима даје живот и дах и све друго. ²⁶Од једног человека створио је све народе да се насле по свој земљи, одредивши времена и међе њиховог насељавања, ²⁷да траже Бога, не би ли га некако напипали и нашли, иако он није далеко ни од једног од нас. ²⁸Јер, у њему живимо и мичемо се и јесмо' — као што рекоше неки од ваших песника — 'његов смо род.'

²⁹Пошто смо, дакле, Божији род, не треба да мислимо да је божанско биће слично злату, сребру или камену, да је творевина људске вештине и маште. ³⁰Не узимајући у обзир времена незнања, Бог сада заповеда свим људима на сваком mestu да се покају, ³¹пошто је одредио дан када ће праведно судити свету преко человека кога је одредио и о коме је свима пружио доказе вакрснувши га из мртвих.«

³²Кад су чули да помиње вакрснење из мртвих, једни почеше да се ругају, а други рекоше: »О томе ћемо те други пут слушати.«

³³Тако Павле оде од њих. ³⁴Ипак, неки људи му се придружише и поверилаше. Међу њима су били Дионисије Ареопагита, жена по имени Дамара, и још неки с њима.

У Коринту

18После тога Павле напусти Атину и оде у Коринт. ²Онде нађе неког Јудејина по имени Акила, који је био родом из Понта, а недавно је био стигао из Италије са својом

женом Прискилом, пошто је Клаудије издао наредбу да сви Јудеји напусте Рим. Павле оде к њима, ³а пошто су се бавили истим занатом као и он — израдом шатора — остаде да ради с њима. ⁴А сваке суботе је расправљао у синагоги, уверавајући Јудеје и Грке.

⁵Кад су Сила и Тимотеј стигли из Македоније, Павле се посвети само Речи, сведочећи Јудејима да Исус јесте Христос*.

⁶Али, пошто су му се противили и вређали га, он отресе своју одећу и рече им: »Ваша крв на ваше главе! Ја сам чист. Од сада идем паганима.«

⁷И оде оданде па уђе у кућу једног побожног человека по имени Титије Јуст, чија је кућа била одмах до синагоге. ⁸Крисп, старешина синагоге, поверова у Господа са свим својим укућанима. А повероваше и крстише се и многи Коринћани који су га чули.

⁹Једне ноћи Господ рече Павлу у виђењу:

»Не бој се, него говори и немој да уђутиш. ¹⁰Јер, ја сам с тобом и нико те неће напасти ни нанети ти зло, пошто имам много људи у овом граду.«

¹¹Тако је Павле онде остао годину и по дана, учећи људе Божијој речи.

¹²А кад је Галион био проконзул Ахаје, Јудеји сложно навалише на Павла па га изведоше пред суд, ¹³говорећи: »Овај човек наговара људе да противзаконито славе Бога.«

¹⁴Баш кад је Павле заустио да нешто каже, Галион рече Јудејима: »Да је овде у питању какав прекршај или злочин, имао бих разлога да вас саслушам, Јудеји. ¹⁵Али, пошто су посреди спорења око речи, имена и вашег закона, решите то сами; у томе нећу да будем судија.«

¹⁶И истера их из суднице.

¹⁷Тада они сви дохватише Состена, старешину синагоге, па почеше да га бију пред судом. Али, Галион за то није нимало марио.

Прискила, Акила и Аполос

¹⁸Павле остале онде још неко време, а онда се опрости од браће па са Прискилом и Акилом отплови за Сирију. У Кенхреји обрија главу јер је учинио завет. ¹⁹Кад су

стигли у Ефес, он их остави па сам уђе у синагогу и поче да расправља с Јудејима. ²⁰Они га замолише да остане још неко време, али он не пристаде, ²¹нега се опрости и рече: »Ако Бог хоће, вратићу вам се.« Онда отплови из Ефеса. ²²Кад је стигао у Кесарију, оде горе* и поздрави цркву па отпутова у Антиохију.

²³Пошто је онде провео неко време, оданде па је од места до места ишао кроз галатијски крај и Фригију и учвршћивао све ученике.

²⁴А у Ефес стиже неки Јудејин по имену Аполос, родом из Александрије, учен човек и одличан познавалац Писама. ²⁵Био је поучен о Господњем путу и са великим жаром је говорио и тачно учио о Исусу, иако је знао само за Јованово крштење. ²⁶Он поче смело да говори у синагоги, па кад су га чули Прискила и Акила, поведоше га к себи и тачније му објаснише Божији пут.

²⁷Кад је одлучио да пође у Ахажу, браћа га охрабрише и написаше ученицима да га приме. Кад је стигао, био је од велике помоћи онима који су по милости поверили, ²⁸јер је у јавним расправама надмоћно побијао Јевреје, доказајући кроз Писма да Исус јесте Христос*.

У Ефесу

19Док је Аполос био у Коринту, Павле је прошао кроз области у унутрашњости и стигао у Ефес.

Онде нађе неке ученике ²па их упита: »Јесте ли примили Светога Духа кад сте поверили?«

А они му одговорише: »Нисмо чак ни чули да постоји Свети Дух.«

³»Којим сте се, dakле, крштењем крстили?« упита их.

А они рекоше: »Јовановим крштењем.«

⁴»Јован је крштавао покајничким крштењем«, рече им Павле. »Он је народу говорио да верују у онога који за њим долази, то јест у Исуса.«

⁵Кад су они то чули, крстише се у име Господа Исуса, ⁶па кад је Павле на њих положио руке, Свети Дух сиђе на њих и они почеше да говоре језицима и да пророкују. ⁷А било их је укупно дванаестак.

горе Вероватно: у Јерусалим
Христос То јест: Месија

⁸Тада Павле уђе у синагогу, и три месеца је смело говорио, уверљиво расправљајући о Божијем царству. ⁹Али, како су неки од њих били тврдоглави и непокорни, и пред свима оцрњивали Господњи пут, он оде од њих, одвојивши ученике, па је свакодневно расправљао у Тирановој школи. ¹⁰То је потрајало две године, тако да су сви становници Азије — Јudeји и Грци — чули Господњу реч.

Скевини синови

¹¹Бог је преко Павлових руку чинио необична чуда. ¹²Тако су чак и марамице и кецеље које је он дотакао одношене болеснима, и они су били излечени од својих болести, а зли духови су излазили из њих.

¹³А неки Јudeји, који су путовали унаоколо и истеривали зле духове, покушаше да на опседнуте призову име Господа Исуса, говорећи: »Заклињем вас Исусом кога проповеда Павле!«

¹⁴А то су чинила седморица синова јудејског првосвештеника Скеве.

¹⁵Али, зли дух им рече: »Исуса познајем, а и Павла знам, али ко сте ви?«

¹⁶И човек у коме је био зао дух скочи на њих па их све савлада и толико изудара да су из оне куће истрчали голи и изразњављени. ¹⁷То дознаше сви Јudeји и Грци који су живели у Ефесу и све их спопаде страх па се име Господа Исуса још више величало.

¹⁸А многи од оних који су поверили, долазили су и отворено признавали* своја дела. ¹⁹Неколико оних који су се бавили врачањем, сакупише своје књиге и пред свима их спалише. Кад су их проценили, нађоше да им је вредност била око педесет хиљада драхми*. ²⁰Тако се Господњом снагом Реч ширила и јачала.

²¹После ових догађаја, Павле у Духу одлучи да прође кроз Македонију и Ахажу, а онда да оде у Јерусалим па рече: »Пошто будем онде, треба да видим и Рим.«

²²Онда посла двојицу својих помоћника, Тимотеја и Ерасту, у Македонију, а он сам још неко време остале у Азији.

признавали Или: исповедали
педесет хиљада драхми Једна драхма је имала вредност
једне наднице.

Метеж у Ефесу

²³У то време настаде немала узбуна због Пута. ²⁴Наиме, неки ковач сребра по имену Димитрије правио је Артемидине храмиће од сребра и доносио занатлијама немалу добит. ²⁵Он окупи њих и раднике сличних заната па рече: »Људи, ви знате да наше благостање долази од овог посла. ²⁶Али, видите и чујете да је овај Павле убедио и завео дosta народа не само у Ефесу него у готово целој Азији говорећи да нису богови они који су направљени рукама. ²⁷Постоји опасност не само да овај наш занат изађе на рјав глас него и да храм велике богиње Артемиде изгуби свој значај и да своју величанственост изгуби богиња коју слави цела Азија и цео свет.«

²⁸Кад су ови то чули, спопаде их бес па повикаше: »Велика је Артемида ефеска!«

²⁹Тада се град ускомеша па сви сложно нахрупише у позориште и зграбише двојицу Павлових сапутника, Македонце Гаја и Аристарха. ³⁰Павле хтеде да изађе пред народ, али му ученици не дадоше. ³¹Чак му и неки азијарси*, његови пријатељи, послаше поруку, преклињући га да се не показује у позоришту.

³²А на скупу су једни викали једно, други друго јер је владала пометња — већина није ни знала зашто су се окупили. ³³Тада Александру, кога су Јudeji изгурали напред, почеше из светине да добавају. Он махну руком и хтеде да се брани пред народом. ³⁴Али, кад су приметили да је Јudejin, сви су углас око два сата викали: »Велика је Артемида ефеска!«

³⁵Онда градски писар умири светину и рече: »Ефесци! Има ли человека који не зна да је град Ефес чувар храма велике Артемиде и њеног кипа који је пао са неба? ³⁶Пошто то није спорно, ви треба да се смирите и да ништа брзоплето не чините. ³⁷Јер, довели сте ове људе овамо иако нису покрали храм ни хулили на нашу богињу. ³⁸Ако, дакле, Димитрије и занатлије које су с њим хоће неког да туже, судови су отворени, а ту су и проконзули — па нека се туже. ³⁹А ако тражите нешто више, то мора да се реши на законитом скупу. ⁴⁰Јер, прети нам опасност да будемо оптужени за побуну

азијарси То јест: високи службеници римске покрајине Азије

због данашњих догађаја, а нема ниједног разлога којим бисмо могли да оправдамо ове нереде.«

⁴¹И кад је то рекао, распусти скуп.

У Македонији и Грчкој

20Кад се метеж смирио, Павле посла по ученике па се, охрабривши их, опрости од њих и отпутова у Македонију. ²Пошто је прошао кроз ту област и многим речима охрабрио људе, стиже у Грчку, ³где остале три месеца. А Јudeji сковаше заверу против њега баш кад је хтeo да отплови за Сирију, па он одлучи да се врати кроз Македонију. ⁴Пратили су га Сопатер, син Пиров, из Верије, Аристарх и Секунд из Солуна, Гај из Дерве, и Тимотеј, Тихик и Трофим из Азије. ⁵Они одоше напред па су нас чекали у Троади. ⁶Из Филипа испловисмо после Празника бесквасних хлебова и пет дана касније им се придружисмо у Троади, где остадосмо седам дана.

Евтих оживљен

⁷Првог дана седмице, окуписмо се да ломимо хлеб, а Павле им је говорио. И пошто је намеравао да наредног дана отптује, продужи да говори све до поноћи.

⁸У соби на спрату где смо се окупили било је много светиљки. ⁹А младић по имену Евтих седео је на прозору. Пошто је Павле дugo говорио, он утону у дубок сан. Кад га је сан сасвим савладао, он паде са трећег спрата, а кад га дигоше, већ је био мртав.

¹⁰А Павле сиђе, баци се на њега, обгрли га и рече: »Не узнемирајте се, душа је још у њему.«

¹¹Потом се врати горе, изломи хлеб и обедова. И још им је дugo, до зоре, говорио, па отпутова. ¹²А младића одведоше кући жива, неизмерно утешени.

Павле се оправшта од ефесских старешина

¹³Ми појосмо напред, на лађу, и отпловисмо за Акос, одакле је требало да повеземо Павла. Тако је, наиме, он одредио пошто је хтeo да сам иде пешице. ¹⁴Кад се састао с нама у Акосу, повезосмо га и стигосмо у Митилину. ¹⁵Оданде одједрисмо сутрадан и стигосмо надомак Хиоса. Наредног дана препловисмо до Самоса, а дан касније стигосмо у Милит. ¹⁶Павле је, наиме, био одлучио да заобиђе Ефес да се не

би задржао у Азији, пошто је журио да, ако буде могуће, стигне у Јерусалим до Педесетнице.

¹⁷Из Милита посла у Ефес по старешине цркве, ¹⁸а кад су стигли, рече им: »Ви знате како сам се понашао све време док сам био с вама, од првог дана кад сам стигао у Азију. ¹⁹Служио сам Господу са свом понизношћу, и у сузама и искушењима која су ме снашла због јудејских завера. ²⁰Нисам пропустио да вам објавим све што је за вас корисно и да вас учим јавно и по кућама. ²¹Опомињао сам Јудеје и Грке да се обрате Богу и да верују у нашег Господа Исуса.

²²А сад, ево, окован Духом, идем у Јерусалим, а шта ће ме тамо снаћи, не знам. ²³Само зnam да ме у сваком граду Свети Дух опомиње и говори да ме чекају окови и невоље. ²⁴Али, није ми нимало стало до живота, само да завршим своју трку и службу коју сам примио од Господа Исуса — да сведочим за еванђеље* о Божијој милости.

²⁵А сад, ево, зnam да ми више никад ниједан од вас, међу којима сам боравио* проповедајући Царство, неће видети лице. ²⁶Зато вам на данашњи дан изјављујем да нисам крив ни за чију крв* ²⁷јер нисам пропустио да вам објавим сву Божију вољу. ²⁸Пазите на себе и на цело стадо којем вас је Свети Дух поставио за надгледнике. Напасајте Божију цркву, коју је он стекао својом крвљу. ²⁹Знам да ће се после мог одласка међу вас увући крвожедни вуци, који неће штедети стадо. ³⁰Чак ће се и међу вами самима наћи људи који ће искривљавати истину да би за собом повукли ученике. ³¹Стога будно пазите! Сетите се да три године, ни ноћу ни дању, нисам престајао да, сузама, уразумљујем сваког од вас.

³²А сад вас поверавам Богу и Речи његове милости, која је у стању да вас изгради и да вам да наследство међу свима посвећенима. ³³Нисам жudeо ни за чијим сребром, златом или одећом. ³⁴И сами знате да су ове моје руке служиле мојим потребама и потребама оних који су били са мном. ³⁵Свиме што самчинио показао сам вам да тако — мукотрпним радом — треба помагати слабима,

еванђеље Или: радосну вест
боравио Дословно: прошао
да нисам ... крв Дословно: да сам чист од свачије крви

сећајући се речи које је изрекао Господ Исус: 'Већа је срећа давати него примати.'«

³⁶И кад је то рекао, клекну и са свима њима се помоли. ³⁷Тада сви близнуше у плач па се бацише Павлу у загрљај и изљубише га. ³⁸Највише их је заболело оно кад је рекао да му више никад неће видети лице. Онда га отпратише на лађу.

Пут у Јерусалим

21Кад смо се опростили од њих, отпловисмо, и пловећи право, стигосмо на Кос, а сутрадан на Родос па оданде у Патару. ²Онде нађосмо лађу која превози до Финикије па се укрцасмо и отпловисмо. ³Пошто смо угледали Кипар, остависмо га слева па одједрисмо ка Сирији. Пристадосмо у Тиру јер је лађа онде требало да искрца терет. ⁴Онде нађосмо ученике па с њима осталосмо седам дана. А они су, кроз Духа, говорили Павлу да не иде у Јерусалим. ⁵Кад су истекли ти дани, одосмо оданде и настависмо путовање, а они нас сви, са женама и децом, испратише до изван града. На обали клекнусмо и помолисмо се. ⁶Кад смо се опростили једни од других, ми се укрцасмо на лађу, а они се вратише кући.

Долазак у Јерусалим

⁷Из Тира настависмо пловидбу и пристадосмо у Птолемаиди. Онде поздрависмо браћу па један дан осталосмо код њих. ⁸Сутрадан отпутовасмо и стигосмо у Кесарију, где уђосмо у кућу Филипа еванђелисте, једног од Седморице, и осталосмо код њега. ⁹А он је имао четири неудате ќери, које су пророковале.

¹⁰Пошто смо онде провели неколико дана,

из Јудеје стиже неки пророк по имени Агав. ¹¹Он нам приђе, узе Павлов појас па веза себи ноге и руке и рече: »Ово говори Свети Дух: 'Овако ће Јудеји у Јерусалиму везати човека чији је ово појас, и предаће га паганима у руке.'«

¹²Кад смо то чули, почесмо и ми и мештани да преклињемо Павла да не иде у Јерусалим.

¹³Тада Павле рече: »Шта то радите? Плачете и цепате ми срце. За име Господа Исуса ја сам спреман не само да будем везан него и да умрем у Јерусалиму.«

¹⁴Пошто није дао да га наговоримо одустадосмо, рекавши: »Нека буде како Господ хоће.«

¹⁵После тога* се спремисмо и одосмо у Јерусалим. ¹⁶А с нама су пошли и неки ученици из Кесарије па нас поведоше Кипранину Мнасону, једном од првих ученика, да будемо његови гости.

¹⁷Кад смо стигли у Јерусалим, браћа нас топло примише. ¹⁸Сутрадан Павле пође с нама Јакову, где су биле присутне и све старешине. ¹⁹Он их поздрави и потанко им исприча шта је, његовом службом Бог учинио међу паганима.

²⁰Кад су то чули, почеше да славе Бога па му рекоше: »Видиш ли, брате, колико хиљада Јудеја има који су поверили, и сви се они ревносно држе Закона*? ²¹А о теби су обавештени да све Јudeје који су међу паганима учиш да одбаце Мојсија, говорећи им да не обрезују своју децу и да не живе по обичајима. ²²Дакле, шта да се ради? Они ће свакако чути да си дошао ²³па зато уради како ти кажемо. Код нас су четворица која су се заветовала. ²⁴Узми их, изврши обред очишћења заједно с њима, и плати за њих да могу да обрију главу. Тада ће сви знати да оно што су о теби чули није истина, него да се и ти покораваш Закону. ²⁵А што се тиче пагана који су поверили, њима смо послали нашу одлуку да треба да се уздржавају од жртвованог идолима, од крви, од меса удављених животиња, и од блуда.«

²⁶Сутрадан Павле узе оне људе па заједно с њима изврши обред очишћења. Онда уђе у Храм да објави када ће истећи дани очишћења и када ће бити принете жртве за сваког од њих.

Павле ухваћен

²⁷Кад је тих седам дана већ готово прошло, видеше га у Храму неки Јudeји из Азије па узбунише сви народ и зграбише га.

²⁸»Израелци, помагајте!« повикаше. »Ово је онај који свуда све људе учи против нашег народа, нашег закона и овог места! Чак је и Грке увео у Храм и оскрнавио ово свето место!«

После тога Дословно: После тих дана ревносно држе Закона Дословно: ревнују за Закон

²⁹Пре тога су, наиме, видели Трофима Ефесца с њим у граду па су мислили да га је Павле и у Храм увео.

³⁰Цео град се ускомеша и народ се стрча са свих страна. Павла зграбише па га извукоше из Храма, а врата се истог часа затворише. ³¹Док су они покушавали да га убију, стиже глас до заповедника чете да је цео Јерусалим у пометњи. ³²Он одмах узе војнике и капетане па се стрча до њих, а они, кад су угледали заповедника и војнике, престадоше да ударају Павла.

³³Заповедник приђе Павлу, ухвати га и нареди да га вежу са два ланца па поче да се распитује ко је и шта је учинио. ³⁴А из гомиле су једни викали једно, а други друго. Пошто због метежа није могао ништа поуздано да утврди, нареди да Павла одведу у касарну. ³⁵Кад је Павле стигао до степеништа, народ је толико насртАО да су војници морали да га понесу. ³⁶Силан народ је, наиме, ишао за њим и викао: »Погуби га!«

Павле се брани пред народом

³⁷Кад је требало да га уведу у касарну, Павле упита заповедника: »Да ли смем нешто да ти кажем?«

А овај рече: »Зар знаш грчки? ³⁸Онда ти ниси онај Египћанин који је пре неколико дана дигао буну и у пустињу повео четири хиљаде људи с бодежима?«

³⁹»Ја сам Јudeјин из Тарса у Киликији«, рече Павле, »грађанин знаменитог града. Молим те, дозволи ми да се обратим народу.«

⁴⁰Кад му је заповедник дозволио, Павле стаде на степениште и махну руком народу па настаде тајац. Он онда проговори на арамејском језику и рече:

22»Браћо и очеви, саслушајте сада моју одбрану.«

²Кад су чули да им се обраћа на арамејском језику, они се још више утишаše.

А он рече: ³»Ја сам Јudeјин, рођен у Тарсу у Киликији, али сам одрастао у овом граду. Код Гамалилових ногу сам васпитан тачно по Закону праотаца. Ревносно сам служио Богу* као и сви ви данас. ⁴Следбенике овога пута сам прогонио до смрти. Мушкарце и

Ревносно ... Богу Дословно: Ревновао сам за Бога

жене сам окивао и предавао у тамнице,⁵као што првосвештеник и све старешине могу да посведоче. Од њих сам добио писма за браћу у Дамаску па сам пошао да оне који су онде били доведем у Јерусалим у оковима да буду кажњени.«

Павле говори о свом обраћењу

(Дела апостолска 9,1-19; 26,12-18)

⁶»Али, док сам путовао и приближавао се Дамаску, око поднева силна светлост са неба изненада засја око мене.

⁷Падох на земљу и зачух глас како ми говори: 'Савле, Савле, зашто ме прогониш?'

⁸Ја упитах: 'Ко си ти, Господе?'

А он ми рече: 'Ја сам Исус Назарећанин, кога ти прогониш.'

⁹Моји сапутници су видели светлост, али нису чули глас онога који ми је говорио.

¹⁰'Шта да учиним, Господе?' упитах.

А Господ ми рече: 'Устани и иди у Дамаск. Онде ће ти бити речено све што ти је одређено да учиниш.'

¹¹Како нисам видео, због сјаја оне светlostи, моји сапутници ме поведоше за руку па тако уђох у Дамаск.

¹²А неки Ананија, човек побожан по Закону и веома угледан међу свим Јудејима који су онде становали, ¹³дође к мени, стаде поред мене и рече ми: 'Брате Савле, прогледај!' И ја истог часа прогледах и видех га.

¹⁴А он рече: 'Бог наших праотаца предодредио те је да упознаш његову вољу, да видиш Праведника и да чујеш глас из његових уста. ¹⁵Јер, ти ћеш му пред свим људима бити сведок за оно што си видео и чуо. ¹⁶А сад, шта чекаш? Устани и крсти се, и спери своје грехе, призивајући његово име.'«

Павлово послање паганима

¹⁷»Кад сам се вратио у Јерусалим и молио се у Храму, падох у занос ¹⁸и видех Господа.

'Пожури', рече ми, 'и одмах иди из Јерусалима јер неће прихватити твоје сведочанство о мени.'

¹⁹Ја рекох: 'Господе, они знају да сам бацао у тамнице и тукао по синагогама оне који у тебе верују. ²⁰И кад се проливала крв твога сведока Стефана, и ја сам онде стајао, одобравајући и чувајући одећу оних који су га убијали.'

²¹А он ми рече: 'Хајде! Послаћу те далеко — паганима.'«

Павле римски грађанин

²²Слушали су га до ове речи, а онда повикаше: 'Уклони таквога са земље! Не треба да живи!«

²³Док су они викали, витлали огратчима и бацали прашину у ваздух, ²⁴заповедник нареди да Павла одведу у касарну, избичују га и испитају да би дознао зашто су тако викиали на њега.

²⁵Али, кад су га полегли и везали каишевима, Павле упита капетана који је онде стајао: 'Зар смете да бичујете римског грађанина коме још није суђено?'«

²⁶Кад је капетан то чуо, приђе заповеднику и обавести га, рекавши: 'Шта то хоћеш да урадиш? Овај човек је римски грађанин.«

²⁷Заповедник приђе Павлу и упита: 'Реци ми, јеси ли ти римски грађанин?'«

'Јесам', одговори Павле.

²⁸'Мене је стајало прилично новца да стекнем ово грађанство', рече заповедник.

А Павле одврати: 'Ја сам се с њим и родио.'«

²⁹И одмах од њега одступише они који су хтели да га испитају. А заповедник се уплаши кад је сазнао да је Павле, кога је он везао, римски грађанин.

Павле пред Синедрионом

³⁰Сутрадан га заповедник ослободи, а пошто је хтео поуздано да сазна за шта га Јudeji оптужују, нареди првосвештеницима и целом Синедриону* да се окупе па доведе Павла и постави га пред њих.

23Павле погледа у Синедрион* па рече: 'Браћо, ја сам све до дана данашњег са потпуно чистом савешћу живео служећи Богу.'«

²Нато првосвештеник Ананија нареди онима који су стајали до њега да Павла ударе по устима.

'Тада му Павле рече: 'Тебе ће ударити Бог, зиде окречени! И ти си сео овде да ми судиш по Закону, а противно Закону наређујеш да ме ударе!'«

Синедрион Или: Веђу; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду

⁴»Зар се усуђујеш да врећаш Божијег првосвештеника!« рекоше присутни.

⁵А Павле рече: »Нисам знаю, браћо, да је првосвештеник. Јер, записано је: 'Не говори рђаво о поглавару свога народа.'*«

⁶Тада Павле, знајући да су неки од њих садукеји, а други фарисеји, повика у Синедриону*: »Браћо, ја сам фарисеј, син фарисеја! Суди ми се због наде у васкрсење мртвих!«

⁷И кад је то рекао, настаде препирка између фарисеја и садукеја, и окупљени се поделише. ⁸Садукеји, наиме, говоре да нема васкрсења, ни анђела, ни духа, а фарисеји све то признају.

⁹Диже се силна граја, а неки учитељи закона из фарисејске странке устадоше па почеше жестоко да расправљају, говорећи: »Не налазимо никакво зло овом човеку. Јер, шта ако му је говорио дух или анђео?«

¹⁰Кад се препирка веома заоштрила, заповедник се уплаши да ће Павла растргнути, па нареди да војници сиђу и да га на силу уклоне од њих и одведу у касарну.

¹¹Следеће ноћи Господ стаде пред Павла и рече: »Само храбро. Јер, како си о мени сведочио у Јерусалиму, тако треба да сведочиш и у Риму.«

Завера против Павла

¹²Кад је свануло, Јudeји сковаше заверу и заклеше се да неће ни јести ни пити док Павла не убију. ¹³А оних који су сковали заверу било је више од четрдесет.

¹⁴Они одоше првосвештенику и старешинама и рекоше: »Свечано смо се заклели да ништа не окусимо док не убијемо Павла.

¹⁵Стога сад ви и Синедрион* поднесите захтев заповеднику да вам га доведе под изговором да бисте хтели тачније да испитате његов случај, а ми смо спремни да га убијемо пре него што стигне овамо.«

¹⁶Али, син Павлове сестре је чуо за ову заверу па оде, уђе у касарну и обавести Павла.

¹⁷Павле позва к себи једног капетана и рече: »Одведи овог младића заповеднику јер има о нечemu да га обавести.«

23,5 2.Мојсијева 22,28

Синедрион Или: Веће; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду

¹⁸Капетан га узе и одведе заповеднику и рече: »Затвореник Павле ме је позвао к себи и замолио ме да ти доведем овог младића јер има о нечemu да те обавести.«

¹⁹Заповедник узе младића за руку па га одведе на страну и упита: »О чему имаш да ме обавестиш?«

²⁰А он рече: »Јudeји су се договорили да те замоле да сутра доведеш Павла у Синедрион* под изговором да хоће тачније о њему да се распитају. ²¹Ти, дакле, не дај да те они наговоре јер више од четрдесет њих вреба на њега у заседи. Заклели су се да неће ни јести ни пити док га не убију. И већ сад су спремни, само чекају твој пристанак.«

²²Тада заповедник отпustи младића, наредивши му: »Ником не причај да си ме о овом обавестио.«

Павле премештен у Кесарију

²³Онда позва двојицу својих капетана и рече: »Спремите две стотине војника, седамдесет коњаника и две стотине копљаника да крену у Кесарију у девет сати вечерас*. ²⁴Опремите и јахаће животиње на којима ће јахати Павле и безбедно га отпремите намеснику Феликсу.«

²⁵Потом написа писмо следеће садржине:

²⁶»Клаудије Лисија,
уваженом намеснику Феликсу,
поздрав.

²⁷Овог човека су ухватили Јudeји и хтели су да га убију, али ја сам дошао са својим војницима и избавио га пошто сам сазнао да је римски грађанин. ²⁸Желео сам да сазнам за шта га оптужују па сам га одвео у њихов Синедрион*. ²⁹Утврдио сам да га оптужују због неких спорних питања из њиховог закона, и да није крив ни за шта што би заслуживало смрт или тамницу. ³⁰А кад ми је јављено да је против њега скована завера, одмах сам га послао теби, а његове тужитеље сам упутио да теби кажу за шта га оптужују.«

³¹Војници по заповести узеше Павла и ноћу га одведоше у Антипатриду. ³²Сутрадан

у девет сати вечерас Дословно: од трећег часа ноћи

оставише коњанике да с њим проду же даље, а они се вратише у касарну.³³Кад су стигли у Кесарију, предадоше намеснику писмо и доведоше Павла пред њега.³⁴Намесник прочита писмо па га упита из које је покрајине.

Кад је чуо да је из Киликије,³⁵рече: »Саслушаћу те кад стигну твоји тужитељи«, па нареди да га чувају у Иродовом двору.

Павле пред Феликсом

24Пет дана касније у Кесарију стигоше првосвештеник Ананија и неколико старешина са неким Тертулом, адвокатом, па намеснику изнеше оптужбе против Павла.

²А кад су Павла позвали да уђе, Тертул поче да га оптужује, говорећи: »Ми уживамо велики мир захваљујући теби, а твоја далековидост је донела побољшања овом народу,³и ми то, уважени Феликсе, на сваки начин и на сваком месту са свом захвалношћу признајемо.⁴Али, да те више не замарам. Молим те да нас у својој доброти укратко саслушаш.

⁵Открили смо, наиме, да је овај човек права куга. Он подстиче буне међу Јудејима свуда по свету, и коловођа је назаренске секте.⁶Чак је и Храм покушао да оскрнави, али смо га ухватили.^{7*}Ако га испиташи, моћи ћеш и сам од њега да сазнаш све за шта га оптужујемо.«

⁹А Јудеји га подржаše, потврђујући да је све то тачно.

¹⁰Кад му је намесник махнуо да говори, Павле рече: »Пошто знам да си већ много година судија у овом народу, мирне душе износим своју одбрану.¹¹Можеш да провериш да нема више од дванаест дана како сам стигао у Јерусалим да се поклоним Богу.¹²Нису ме затекли да се с неким препирим у Храму, ни да буним народ по синагогама или у граду,¹³и не могу да ти докажу оно за шта ме сада оптужују.¹⁴Али, ово ти признајем: Богу наших отаца служим у складу са Путем, који зову сектом. Верујем у све што је у

24,6-8 У неким рукописима стоји: ухватили и хтели смо да му судимо по нашем закону.⁷Али, дође заповедник Лисија и са великим силом га оте из наших руку⁸и нареди његовим тужитељима да дођу пред тебе.

складу са Законом и што је записано у Пророцима.¹⁵И ја имам наду у Бога, као што је и ови сами имају — да ће бити вакрсење и праведних и неправедних.¹⁶Зато се увек веома трудим да ми савест буде чиста пред Богом и људима.

¹⁷Дошао сам после неколико година да свом народу донесем помоћ и да принесем жртве.¹⁸Док сам то чинио, затекоше ме у Храму, очишћена, а не са гомилом или у метежу.¹⁹Али, неки Јудеји из Азије — они би требало да се нађу пред тобом и изнесу своје оптужбе, ако шта имају против мене.²⁰Или, нека ови овде кажу који су мој злочин нашли кад сам стајао пред Синедрионом*,²¹осим ако то није оно што сам повикао док сам стајао међу њима: 'Ви ми данас судите због вакрсења мртвих'.«

²²Тада Феликс, који је био добро обавештен о Путу, одгodi саслушање, рекавши: »Кад дође заповедник Лисија, решићу ваш случај.«

²³Онда нареди капетану да Павла чувају, али да има неке олакшице и да ником од његових не бране да се стара о њему.

²⁴Неколико дана касније дође Феликс са својом женом Друсијом, која је била Јудејка, па послала по Павла. Слушао га је како говори о вери у Исуса Христа,²⁵али кад је Павле почeo да расправља о праведности, уздржливости и будућем суду, Феликса обузе страх па рече: »Сад иди, а кад нађем времена, позваћу те.«

²⁶Уз то се надао да ће му Павле дати новца. Зато га је често позивао и разговарао с њим.

²⁷После две године Феликса наследи Поркије Фест. А пошто је желео да угоди Јудејима, Феликс остави Павла у оковима.

Павле пред Фестом

25Три дана по свом доласку у ову покрајину Фест оде из Кесарије у Јерусалим.²Онде му првосвештеници и јудејски прваци изнеше своје оптужбе против Павла и замолише га³да им учини услугу и Павла премести у Јерусалим — пошто су спремали заседу да га на путу убију.

Синедрионом Или: Већем; Синедрион је био највиши јеврејски суд у грчком и римском периоду

⁴Али, Фест одговори да Павла чувају у Кесарији и да ће ускоро и он сам онамо.

⁵»Нека неки од ваших вођа пођу са мном«, рече, »и нека човека оптуже ако је за нешто крив.«

⁶Пошто је код њих провео не више од осам или десет дана, оде у Кесарију. Већ сутрадан седе на судијску столицу и нареди да доведу Павла. ⁷Кад се Павле појавио, окружише га Јudeји који су дошли из Јерусалима и изнеше многе озбиљне оптужбе против њега, које нису могли да докажу.

⁸А Павле се овако бранио: »Нисам се ничим огрешио о јудејски Закон, ни о Храм, ни о цару.«

⁹Али Фест, пошто је хтео да угоди Јudeјима, рече му: »Хоћеш ли да идеш у Јерусалим да ти се онде преда мном за ово суди?«

¹⁰»Ја стојим пред царским судом«, рече Павле, »и овде треба да ми се суди. Јudeјима нисам учинио никакво зло, као што и сам добро знаш. ¹¹Ако сам крив, или ако сам учинио нешто што заслужује смрт, не бежим од смрти. Али, ако су неосноване оптужбе које ови људи против мене износе, нико ме њима не може излучити. Улажем призив цару.«

¹²Пошто се посаветовао са својим већем, Фест одговори: »Цару си уложио призив, цару ћеш и ићи.«

Павле пред Агрипом и Верником

¹³Неколико дана касније у Кесарију стигоше краљ Агрипа и Верник да поздраве Феста.

¹⁴Пошто су се онде задржали више дана, Фест изложи краљу Павлов случај, говорећи: »Овде је неки човек кога је Феликс оставио као затвореника. ¹⁵Кад сам био у Јерусалиму, првосвештеници и јудејске старешине га оптужише и затражише да буде осуђен. ¹⁶Ја им рекох да код Римљана није обичај да некога излуче пре него што се он, оптужени, суочи са тужитељима и не добије прилику да се брани од оптужбе. ¹⁷Стога нисам одувожио кад су дошли овамо са мном, него одмах сутрадан седох на судијску столицу и наредих да доведу тог човека. ¹⁸Његови тужитељи га окружише, али га не оптужише ни за један злочин који сам ја очекивао, ¹⁹нега су се њим препирали о питањима њихове вере и о неком Исусу, који

је умро, мада Павле тврди да је жив. ²⁰Не сналазећи се у таквој препирци, упитах га да ли би хтео да иде у Јерусалим па да му се онде суди за то. ²¹Али, пошто се Павле позвао на своје право да га ми чувамо до одлуке његовог величанства, наредих да буде чуван док га не пошаљем цару.«

²²Тада Агрипа рече Фесту: »И сам бих волео да чујем тог човека.«

А овај рече: »Чућеш га сутра.«

²³Тако сутрадан Агрипа и Верника дођоше у великом сјају и, са заповедницима и градским угледницима, уђоше у судницу, а Фест заповеди да доведу Павла.

²⁴Тада Фест рече: »Краљу Агрипа, и сви ви који сте присутни, погледајте овог човека. Због њега ме салеће цела јудејска заједница, и у Јерусалиму и овде, и виче да он више не треба да живи. ²⁵Али, ја нисам нашао да је он учинио нешто што заслужује смрт, а пошто је он сам уложио призив његовом величанству, одлучио сам да га пошаљем. ²⁶Пошто немам ништа одређено о њему да напишем господару, извео сам га пред вас — пре свега пред тебе, краљу Агрипа — да бих после овог испитивања имао шта да напишем. ²⁷Мислим, наиме, да је неразумно послати затвореника, а не навести за шта се окривљује.«

Павле се брани пред Агрипом

26Тада Агрипа рече Павлу: »Допушта ти се да говориш у своју одбрану.«

А Павле испружи руку па поче своју одбрану: ²»Краљу Агрипа, сматрам се срећним што ћу данас пред тобом да се браним од свега онога за шта ме Јudeји оптужују, ³поготово зато што ти познајеш све јудејске обичаје и спорна питања. Стога те молим да ме стрпљиво саслушаш.

⁴Свим Јudeјима је познат мој живот, који сам од своје најраније младости провео у свом народу, у Јерусалиму. ⁵Одавно ме познају и могли би, кад би хтели, да посведоче да сам, као фарисеј, живео у складу са захтевима најстроже странке наше вере. ⁶А сад стојим пред судом због наде у обећање које је Бог дао нашим праоцима, ⁷и чијем остварењу се нада наших дванаест племена, свесрдно и даноноћно служећи Богу. Због те наде, краљу, Јudeји ме оптужују. ⁸Зашто сматрате невероватним да Бог вакрсава мртве?«

⁹И ја сам мислио да свим силама треба да се борим против имена Исуса Назарећанина. ¹⁰Ево шта сам чинио у Јерусалиму: многе свете сам бацио у тамницу пошто сам добио овлашћење од првосвештеника. А кад су их убијали, ја сам за то давао свој глас. ¹¹И по свим синагогама сам их мучењем присилавао да хуле. До те мере сам био бесан на њих да сам их и у страним градовима прогонио.«

Павле говори о свом обраћењу

(Дела апостолска 9,1-19; 22,6-16)

¹²»Тако сам, са овлашћењем и одобрењем првосвештеника ишао и у Дамаск. ¹³У сред бела дана, краљу, док сам путовао, видех светлост са неба, која сјајније од сунца обасја мене и моје сапутнике. ¹⁴Сви попадасмо на земљу, а ја зачу глас како ми на арамејском језику говори: ‘Савле, Савле, зашто ме прогониш? Тешко је против остана ритати се!‘

¹⁵Ја упитах: ‘Ко си ти, Господе?’

А Господ рече: ‘Ја сам Исус, кога ти прогониш. ¹⁶Него, устани и стани на ноге. Показао сам ти се да те поставим за служитеља и сведока овог што си од мене видео и оног што ћу ти још показати. ¹⁷Ја ћу те избављати од твог народа и од пагана, којима те шаљем ¹⁸да им отвориш очи, да се од tame окрену светлости и од Сатанине власти Богу и да верујући у мене приме опроштење греха и удео међу посвећенима.’

¹⁹Зато, краљу Агрипа, нисам био непокоран небеском виђењу, ²⁰нега сам, прво онима у Дамаску, онда онима у Јерусалиму и по целој јудејској земљи, па паганима, проповедао да се покају и обрате Богу, и да чине дела достојна покајања.

²¹Због тога су ме Јудеји ухватили док сам био у Храму и покушали да ме убију. ²²Али, с Божијом помоћи до дана данашњег сведочим и малом и великим, не говорећи ништа осим оног што су Пророци и Мојсије рекли да ће се догодити: ²³да ће Христос* страдати и, као први који је вакрсао из мртвих, објавити светлост нашем народу и паганима.«

²⁴Док се он тако бранио, Фест повика: »Булазниш, Павле! Велика ученост ти је помутила разум.«

Христос Или: Месија

²⁵»Не булазним, уважени Фесте», одговори Павле, »неко истините и разумне речи говорим. ²⁶Краљ је у ово добро упућен и њему могу да говорим слободно. Не верујем да му је било шта од овог непознато, јер то се није дододило у неком запећку. ²⁷Краљу Агрипа, верујеш ли пророцима? Знам да верујеш.«

²⁸Тада Агрипа рече Павлу: »Још мало и убедићеш ме да постанем хришћанин!«

²⁹»Мало или много», рече Павле, »ја се молим Богу да не само ти већ и сви ови који ме данас слушају постану као ја — изузев ових окова.«

³⁰Тада устадоше краљ, намесник, Верника и они који су с њима седели, ³¹па кад су се повукли, разговарали су међу собом, говорећи: »Овај човек не чини ништа што заслужује смрт или окове.«

³²А Агрипа рече Фесту: »Да није уложио призив цару, могао би да буде ослобођен.«

Павле плови у Рим

27Кад је одлучено да отпловимо у Италију, Павла и неке друге затворенике предадоше капетану Царске чете, који се звао Јулије. ²Укрцасмо се на једну адрамитску лађу која је ишла до места у азијском приморју и отпловисмо. А с нама је био и Аристарх, Македонац из Солуна. ³Сутрадан пристадосмо у Сидону, а Јулије, који је човечно поступао с Павлом, допусти му да оде до својих пријатеља, да се ови побрину за његове потребе.

⁴Кад смо се одвезли оданде, пловили смо у заветрини Кипра јер смо имали противан ветар. ⁵Препловисмо море дуж обала Киликије и Памфилије и стигосмо у Миру ликијску. ⁶Онде капетан нађе једну Александријску лађу која је ишла за Италију па нас укрца на њу.

⁷Неколико дана смо пловили споро и једва се примакосмо Книду. Пошто нам ветар није допуштао да пристанемо, код Салмона уђосмо у заветрину Крита, ⁸па пловећи дуж њега, на једвите јаде стигосмо до места званог Добра пристаништа, близу којег је био град Ласеја.

⁹Много времена је било изгубљено и пловидба је већ постала погибљења јер је и Пост био прошао па Павле поче да их опомиње.

¹⁰»Људи», рече им, »видим да ће наше путовање бити веома тегобно и да ће донети

велику штету не само терету и лађи већ и нашим животима.«

¹¹Али, капитан је више веровао кормилару и власнику лађе него Павловим речима.

¹²Пошто лука није била погодна за зимовање, већина одлучи да се отплови оданде и да се, буде ли могуће, стигне до Финикса, критске луке која гледа на југозапад и северозапад.

Олуја

¹³А кад је задувао слаб јужни ветар, помислише да ће остварити свој наум па дигоше сидро и запловише дуж обале Крита. ¹⁴Али, недugo затим са острва задува олујни ветар звани североисточњак, ¹⁵захвати лађу, која није могла да му се одупре, па пустисмо да нас носи. ¹⁶Док смо пловили у заветрини острвца које се зове Клауда, с тешком муком дохватисмо чамац. ¹⁷Дигоше га на палубу па ужадима опасаше лађу. Плашећи се да се не насучу у Сирти, спустише главно сидро, и тако их је даље носило.

¹⁸Пошто нас је олуја жестоко захватила, сутрадан почеше да избацују товар, ¹⁹а трећег дана својим рукама избацише бродску опрему. ²⁰Пошто се ни сунце ни звезде не показаше неколико дана, а олуја није попуштала, нестаде сваке наде да ћемо се спасити. ²¹А већ дugo се није ни јело.

Тада Павле стаде пред њих и рече: »Људи, требало је послушати мене и не испловљавати са Крита. Тада бисте избегли ову невољу и штету. ²²Али, и сад вам саветујем да се разведрите јер ниједан од вас неће изгубити свој живот, само ће лађа бити изгубљена. ²³Ноћас, наиме, стаде пред мене анђео Бога коме припадам и коме служим, ²⁴и рече: 'Не бој се, Павле. Ти треба да станеш пред цара. И, ево, Бог ти је поклонио све ове који с тобом плове.' ²⁵Зато, разведрите се, људи, јер верујем Богу да ће бити баш тако како ми је речено. ²⁶Само, треба да се насучемо на једно острво.«

Бродолом

²⁷Четрнаесте ноћи откако нас је носило по Адрији*, морнари наслутише да је копно близу ²⁸па бацише висак и измерише

по Адрији У оно време се назив »Адрија« односио и на Јадран и на део Медитерана који се простира далеко на југ од Италије.

двадесет хвати* дубине. Мало касније поново бацише висак и измерише петнаест хвати*. ²⁹Плашећи се да не налетимо на гребене, спустише четири сидра са крме, једва чекајући да сване.

³⁰Кад су, с намером да побегну, морнари спустили чамац у море, претварајући се да желе да спусте нека сидра с прамца, ³¹Павле рече капитану и војницима: »Ако ови људи не остану на броду, ви се нећете спасити.«

³²Тада војници пресекоше ужад чамца и пустише га да падне.

³³Пред свануће Павле поче све да их наговора да нешто поједу говорећи: »Данас је четрнаести дан како чекате у неизвесности, без јела, ништа не окусивши.

³⁴Сада вас молим да једете јер је то за ваше спасење. А ни длака с главе ниједном од вас неће фалити.«

³⁵И то рекавши, узе хлеб и пред свима захвали Богу па га изломи и поче да једе.

³⁶Сви се разведрише па се и сами прихваташе јела. ³⁷А на лађи је било укупно две стотине седамдесет шест људи. ³⁸Пошто су се најели, почеше да растерећују лађу бацајући жито у море.

³⁹Кад је свануло, не препознаше копно, али угледаше једну увалу са пешчаном обалом па одлучише, буде ли могуће, да на њу навезу лађу. ⁴⁰Одvezаше сидра и пустише их у море, а истовремено олабавише ужад на крмама. Онда разапеше предње једро према ветру и запловише ка обали, ⁴¹али лађа налете на гребен и насуга се. Прамац се заглави и остале непокретан, а крма се ломила под силином таласа.

⁴²Тада војници хтедоше да побију затворенике да неки не би отпливао и побегао.

⁴³Али, капитан је хтео да спасе Павла па осујети њихов наум. Нареди да они који знају да пливају први скоче у море и изађу на обалу, ⁴⁴а остали на даскама или олуપинама лађе. Тако сви безбедно стигоше на копно.

На Малти

28Кад смо се тако спасли, сазнасмо да се острво зове Малта. ²Домороци нам исказаше необичну љубазност. Наложише ватру и све нас примише јер је почела киша

двадесет хвати Око 37 метара

петнаест хвати Око 27 метара

и било је хладно.³Павле сакупи нарамак грана, а док га је стављао на ватру, због врелине изађе змија и припи му се уз руку.

⁴Кад су домороци видели како му змија виси са руке, рекоше један другом: »Мора да је овај човек убица. Спасао се од мора, али Правда му не да да живи.«

⁵Али, Павле отресе животињу у ватру и ништа му није било.⁶А они су очекивали да ће да отекне или да се одједном сруши мртвав. Кад су, после дугог чекања, видели да му се ништа необично није десило, променише мишљење па почеше да говоре да је бог.

⁷А у близини се налазило имање поглавара острва, који се звао Публије. Он нас прими у свој дом и три дана нас је љубазно гостио.⁸А Публијев отац је лежао јер су га мучиле грознице и срдобоља. Павле уђе код њега, помоли се па положи на њега руке и излечи га.⁹После тога почеше да долазе и други болесни са острва, и беху излечени.¹⁰Због тога нам указаше многе почасти, а кад смо одлазили, снабдеше нас оним што нам је било потребно.

Долазак у Рим

¹¹А отпловили смо три месеца касније на једној Александријској лађи која је презимела на острву, а заштитни знак су јој били Диоскури*. ¹²Стигосмо у Сиракусу и онде остадосмо три дана.¹³Оданде испловисмо и стигосмо у Региум. Сутрадан задува јужни ветар па за два дана стигосмо у Путеоле.¹⁴Онде нађосмо браћу, која нас замолише да код њих останемо седам дана. Тако стигосмо и у Рим.¹⁵Тамошња браћа сазнаше за наш долазак па нам изађоше у сусрет све до Апијевог трга и Три крчме. Кад их је Павле угледао, захвали Богу и охрабри се.¹⁶Кад смо ушли у Рим, Павлу допустише да станује одвојено, са једним војником који га је чувао.

Павле проповеда у Риму

¹⁷После три дана Павле позва јудејске прваке, па кад су се окупили, рече им: »Браћо, иако нисам учинио ништа против нашег народа ни против обичаја наших праотаца, у Јерусалиму ме окованог предадоше Римљанима.¹⁸Они ме испиташе и

Диоскури То јест: Близанци; Кастор и Полукс

хтедоше да ме ослободе јер нисам био крив ни за шта што заслужује смрт.¹⁹Али, Јудеји се упротивише па сам био приморан да уложим призив цару — али не да бих изнео неку оптужбу против свог народа.²⁰То је разлог што сам вас замолио да дођете да са вама разговарам јер сам због наде Израелове окован овим ланцем.«

²¹»Нисмо о теби примили никакво писмо из Јудеје, рекоше му они, »и нико од браће која стижу оданде није о теби јавио или рекао нешто лоше.²²Али, волели бисмо да од тебе чујемо шта мислиш јер знамо да се против ове секте свуда говори.«

²³Тако одредише један дан па још више њих дође к њему у стан. А он им је излагао и сведочио о Божијем царству и од јутра до вечери их из Мојсијевог закона и Пророка уверавао у све што се односи на Исуса.

²⁴Његове речи уверише неке, али други не повераваše.²⁵Тако несложни међу собом, почеше да се разилазе кад је Павле рекао: »Како је добро Свети Дух рекао кад је преко пророка Исаје говорио о вашим праоцима:

²⁶ ‘Иди овом народу и реци:
Слушаћете и слушаћете, али нећете
разумети;
гледаћете и гледаћете, али нећете
видети.

²⁷ Јер, отврнуло је срце овог народа,
ушима једва чују
и очи су затворили.
Иначе би очима видели,
ушима чули,
срцем разумели и обратили се,
и ја их излечио.*

²⁸Треба, дакле, да знate да је ово Божије спасење послано паганима — они ће чути.**

³⁰Павле је две пуне године остао у свом унајмљеном стану. Онде је примао све који су му долазили³¹и смело и несметано проповедао Божије царство и учио их о Господу Исусу Христу.

^{28,26-27} Исаја 6,9-10

^{28,29} У неким рукописима стоји: чути.**²⁹Кад је то рекао, Јудеји одоше, жестоко се препишући међу собом.

Посланица Римљанима

¹ Павле, слуга Исуса Христа, позван за апостола, одређен за Божије еванђеље, ²које је Бог унапред обећао преко својих пророка у Светим писмима, ³еванђеље о његовом Сину, који је по телу Давидов потомак, ⁴о Исусу Христу, нашем Господу, постављеном за Сина Божијег по Духу светости, у сили, воскресењем из мртвих. ⁵Кроз њега смо добили милост и апостолство да у његово име послушности вере приведемо све пагане. ⁶А и ви сте међу њима позвани Исусу Христу.

⁷Свима у Риму који су драги Богу и позвани да буду свети:

милост вам и мир од Бога, нашег Оца, и Господа Исуса Христа.

Павлова жеља да посети Рим

⁸Пре свега се захваљујем своме Богу кроз Исуса Христа за све вас јер се о вашој вери говори по целом свету. ⁹Бог, коме својим духом служим објављујући еванђеље његовог Сина, сведок ми је да вас се непрестано сећам. ¹⁰Увек се у својим молитвама молим да ми, ако буде Божија воља, некако пође за руком да дођем к вама.

¹¹Чезнем да вас видим и да вам дам неки духовни дар за ваше учвршење, ¹²то јест да се међусобно ободримо заједничком вером, и вашом и мојом. ¹³Не бих желео да не знаете, браћо, да сам много пута намеравао да дођем к вама, да и међу вама уберем неки плод као и међу другим паганима, али сам све досад био спречен.

¹⁴Дужан сам и Грцима и варварима, и мудрима и неразумнима, ¹⁵стога сам спреман да и вама у Риму објавим еванђеље.

Снага еванђеља

¹⁶Не стидим се, наиме, еванђеља, јер оно је Божија сила за спасење свакоме ко верује — прво Јudeјину па Грку. ¹⁷У њему се

открива Божије дело праведности, од почетка до kraja засновано на вери*, као што је и записано: »Праведник ће живети од вере.«*

Кривица човечанства

¹⁸Са неба се открива Божији гнев против сваке безбожности и неправедности људи, који својом неправедношћу спутавају истину. ¹⁹Јер, оно што се о Богу може сазнати, очигледно им је — Бог им је то учинио очигледним. ²⁰Јер, од стварања света, Божије невидљиве особине — његова вечна сила и божанство — могу се јасно сагледати у ономе што је створено па људи немају изговора.

²¹Јер, иако су упознали Бога, нису га као Бога славили ни захваљивали му, него су им мисли постале јалове, а неразумно срце им се помрачило. ²²Правећи се мудри, постали су луди ²³па су славу бесмртнога Бога заменили сликом и обличјем смртнога човека, птица, четвророножца и гмизаваца.

²⁴Зато их је Бог у пожудама њихових срца препустио нечистоти, да међусобно обешчашћују своја тела. ²⁵Они су лажју заменили Божију истину па су славили и служили ономе што је створено, а не Створитељу, који је благословен довека. Амин.

²⁶Због тога их је Бог препустио њиховим срамним страстима. Њихове жене су природно полно општење замениле неприродним. ²⁷Тако исто су и мушкирци напустили природно општење са женом и изгарали од пожуде један за другим. Мушкирци су с мушкирцима чинили срамна дела и на себе навукли заслужену казну за своју заблуду.

од почетка ... вери Дословно: из вере ка вери
1,17 Авакум 2,4

²⁸Пошто нису сматрали вредним да упознају Бога, Бог их је препустио њиховом изопаченом уму, да чине оно што је недолично. ²⁹Пуни сваке неправедности, покварености, похлепе, злоће, зависти, убиства, свађе, преваре, злонамерности, оговарачи, ³⁰клеветници, богохрнци, дрски, охоли, разметљиви, измишљачи зала, родитељима непокорни, ³¹неразумни, непоузданни, безосећајни и немилосрдни, ³²иако знају за праведну Божију одредбу да заслужују смрт они који то чине, они не само да то чине него и одобравају другима који то чине.

Божији праведни суд

2Зато немаш изговора, човече који судиш, ма ко да си. Јер, самим тим што судиш неком другом, самога себе осуђујеш, пошто и ти који судиш чиниш то исто. ²А ми знамо да је Божија осуда оних који то чине заснована на истини. ³Зар мислиш, човече који судиш онима који то чине, а чиниш то исто, да ћеш измаћи Божијем суду? ⁴Или можда презиреш богатство његове доброте, трпљивости и стрпења, не схватајући да те његова доброта води покојању?

⁵Али, због своје тврдоглавости и срца које се не каје нагомилаваш на себе гнев за Дан гнева када ће се открыти Божији праведни суд. ⁶Бог ће сваком узвратити према његовим делима. ⁷Онима који истрајно чине добро тражећи славу, част и нераспадљивост, даће вечни живот; ⁸а онима који пркосе и не покоравају се истини, а покоравају се неправди — гнев и љутњу. ⁹Невоља и тескоба на сваког човека који чини зло, прво на Јудејина па на Грка; ¹⁰а слава, част и мир свакоме ко чини добро, прво Јудејину па Грку, ¹¹јер Бог не гледа ко је ко.

¹²Они који су без Закона згрешили, без Закона ће и пропасти. А онима који су под Законом згрешили, по Закону ће се и судити. ¹³Јер, пред Богом нису праведни они који слушају Закон, него ће бити оправдани они који Закон извршавају. ¹⁴(Када, наиме, пагани, који немају Закон, по природи извршавају Закон, онда су они, иако немају Закон, сами себи закон. ¹⁵Они показују да им је у срцима записано оно што Закон тражи, а о томе сведочи њихова савест и њихове мисли када се међусобно оптужују и бране.) ¹⁶То ће бити онога Дана када ће Бог,

преко Исуса Христа, по мом еванђељу, судити људским тајнама.

Јудеји и Закон

¹⁷Али, ако ти себе зовеш Јудејином, ослањаш се на Закон и хвалиш се Богом, ¹⁸зашањујући његову вољу и просуђујући шта је боље јер добијаш поуку из Закона ¹⁹и ако си уверен да си вођа слепима, светлост онима који су у тами, ²⁰васпитач неразумних, учитељ нејачи, који у Закону има оличење знања и истине, ²¹зашто, дакле, ти који учиш друге, самог себе не поучиш? Ти који проповедаш да не треба красти, сам крадеш. ²²Ти који говориш да се не чини прељуба, сам чиниш прељубу. Ти коме су одвратни идоли, пљачкаш храмове. ²³Ти који се хвалиш Законом, кршећи Закон не поштујеш Бога — ²⁴као што је и записано: »Због вас се међу паганима хули на Божије име.«*

²⁵Обрезање има вредност ако извршаваш Закон. Али, ако кршиш Закон, твоје обрезање је постало необрезање. ²⁶Ако се, дакле, необрезани придржавају одредби Закона, зар се његово необрезање неће сматрати обрезањем? ²⁷Тако ће онај ко није телесно обрезан, а испуњава Закон, судити теби који кршиш Закон, иако имаш и слово Закона и обрезање. ²⁸Јер, није Јудејин онај ко је то само споља, нити је право обрезање споља, на телу. ²⁹Него, Јудејин је онај који је то изнутра, а право обрезање је обрезање срца, Духом, а не словом. Такав не добија похвалу од људи, него од Бога.

Божија верност

3Која је, дакле, предност Јудеја? Или, ²заква је вредност обрезања? Велика у сваком погледу. Пре свега, поверене су им Божије речи. ³А шта ако су неки од њих били неверни? Да ли ће њихово неверовање обеснажити Божију верност? ⁴Нипошто! Него, нека Бог буде истинит, а сваки човек лажов, као што је записано:

»Да будеш у праву кад говориш
и да победиш кад судиш.«*

2,24 Исаја 52,5; Језекиљ 36,22
3,4 Псалми 51,4

⁵А ако наша неправедност истиче Божију праведност, шта на то да кажемо? Да је Бог неправедан — људски говорим — кад искаљује свој гнев? ⁶Нипошто! Јер, како би онда Бог могао да суди свету? ⁷Али, ако је Божија истинитост због моје лажљивости на његову славу још очигледнија, зашто ми се и даље суди као грешнику? ⁸И зашто да не »чинимо зло да би дошло добро«, као што нас неки клевећу и тврде да тако говоримо. Њихова осуда је праведна!

Нико није праведан

⁹Шта, дакле? Да ли смо у предности? Нипошто! Јер, управо смо оптужили и Јudeје и Грке да су под грехом. ¹⁰Као што је записано:

»Нема праведнога — ниједнога;

¹¹ нема разумнога,
нема никога ко тражи Бога.

¹² Сви су застранили,
сви заједно постали бескорисни.
Нема никога ко чини добро,
нема ниједнога.«^{*}

¹³ »Грло им је гроб отворен,
језиком ласкају.«^{*}

¹⁴ »Змијски отров им је на уснама.«^{*}

»Уста су им пуне псовки и горчине.«^{*}

¹⁵ »Ноге им журе да пролију крв,
¹⁶ рушевине и беда на њиховим су
путевима,

¹⁷ а пут мира они не познају.«^{*}

¹⁸ »Страха од Бога нема им пред очима.«^{*}

¹⁹Знамо да све што Закон говори, говори онима који су под Законом, да сва уста умукну и да цео свет буде крив пред Богом.

²⁰Стога се пред њим нико неће оправдати делима Закона јер посредством Закона долази само спознање греха.

3,10-12 Псалми 14,1-3; 53,1-3; Проповедник 7,20

3,13 Псалми 5,9

»Змијски ... уснама« Псалми 140,3

»Уста ... горчине« Псалми 10,7

3,15-17 Исаја 59,7-8

3,18 Псалми 36,1

Праведност по вери

²¹А сада се, одвојено од Закона*, објавила Божија праведност — о којој сведоче Закон и Пророци — ²²Божија праведност кроз веру у Исуса Христа за све који верују. Јер, нема разлике: ²³сви су згрешили и лишени су Божије славе, ²⁴али су бесплатно оправдани његовом милошћу на основу откупљења у Христу Исусу. ²⁵Њега је Бог поставио да својом крвљу буде жртва помирница која се прихвата вером. Тиме је Бог хтео да покаже своју праведност. Јер, он у својој стрпљивости није кажњавао раније учињене грехе ²⁶да би у садашње време показао своју праведност — да сам буде праведан и да оправда онога ко верује у Исуса.

²⁷Где је, дакле, хвалисанje? Искључено је. По којем закону? По закону дела? Не, него по закону вере. ²⁸Сматрамо, наиме, да се човек оправдава вером без дела Закона. ²⁹Или је Бог само Јudeјима Бог? Зар није и паганима? Да, и паганима. ³⁰Јер, Бог је само један и он ће обрезане оправдати на основу вере, а необразане вером. ³¹Да ли ми, дакле, вером укидамо Закон? Нипошто! Него, вером подржавамо Закон.

Авраам оправдан вером

⁴Шта ћемо, дакле, рећи да је открио Авраам, наш праотац по телу? ²Јер, ако је Авраам оправдан на основу својих дела, има чиме да се хвали, али не пред Богом. ³Шта кажу Писма? »Авраам поверио Богу и то му се урачуна у праведност.«^{*}

⁴Оном који ради, плата се не рачуна као дар, него као оно што му се дугује. ⁵А оном који не ради, али верује у Онога који оправдава безбожника, вера се рачуна у праведност. ⁶Тако и Давид говори о блажености човека коме Бог рачуна праведност без дела:

⁷ »Благо онима чији су преступи
опроштени

и греси покривени.

⁸ Благо човеку коме Господ не рачуна
грех.«^{*}

⁹Да ли је, дакле, ова блаженост само за обрезане или и за необрезане? Јер, рекли

одвојено од Закона Или: без Закона

4,3 1.Мојсијева 15,6

4,7-8 Псалми 32,1-2

смо да је вера Аврааму урачуната у праведност. ¹⁰А кад му је то урачуната? Док је био обрезан или необрезан? Не док је био обрезан, него док је био необрезан! ¹¹А обрезање је примио као знак, печат праведности коју је стекао вером док је још био необрезан. Тако је он отац свих који верују, а необрезани су, да се и њима урачуна у праведност. ¹²Он је и отац обрезаних, оних који нису само обрезани него и иду стопама вере нашег оца Авраама, коју је имао док је још био необрезан.

¹³Јер, обећање Аврааму, или његовом потомству, да ће бити наследник света, није дато на основу Закона, него на основу праведности која долази од вере. ¹⁴Ако су, наиме, наследници они који живе по Закону, онда вера нема вредности, а обећање је обеснажено. ¹⁵Јер, Закон изазива гнев, а где нема Закона, нема ни прекраја.

¹⁶Зато обећање каже »од вере«* — да би било по милости и да би било чврсто обећање за цело Авраамово потомство — не само за оне који живе по Закону него и за оне који живе по Авраамовој вери. Он је свима нама отац — ¹⁷као што је записано: »Учинио сам те оцем многих народа«* — пред Богом, у кога је поверовао, који оживљава мртве и оно што није позива да буде.

¹⁸Противно свакој нади, Авраам се надао и поверовао је да ће постати отац многих народа, као што је речено: »Толико ће ти бити потомство.«* ¹⁹Није се поколебао у вери када је узео у обзир своје већ обамрло тело — било му је скоро сто година — и Сарину мртву утробу. ²⁰И није са неверицом гледао на Божије обећање, него се оснажио у вери и дао славу Богу, ²¹потпуно уверен да Бог може и да учини оно што је обећао. ²²Зато му се и »урачуна у праведност.«*

²³Али, ово »урачуна« није само ради њега записано ²⁴него и ради нас којима ће се урачунати, који верујемо у Онога који је из мртвих васкрсао Исуса, нашег Господа, ²⁵који је предат за наше грехе и васкрснут ради нашег оправдања.

4,16 Римљанима 1,17

4,17 1.Мојсијева 17,5

4,18 1.Мојсијева 15,5

4,22 1.Мојсијева 15,6

Мир и радост

5Пошто смо, dakле, оправдани вером, имамо мир с Богом кроз нашег Господа Иисуса Христа. ²Кроз њега, вером, имамо приступ овој милости у којој стојимо и радујемо се у нади у Божију славу. ³И не само то, него се радујемо и у невољама јер знамо да невоље доносе стрпљивост, ⁴стрпљивост прекаљеност, а прекаљеност наду. ⁵А нада нас не изневерава јер се Божија љубав већ излила у наша срца кроз Светог Духа, који нам је дат.

⁶Јер, у право време, док смо још били беспомоћни, Христос је умро за нас безбожнике. ⁷Тешко да би неко умро и за праведника, иако би се за доброга можда неко и усудио да умре. ⁸Али, Бог своју љубав према нама показује овако: док смо још били грешници, Христос је умро за нас.

⁹Колико ћемо се пре, оправдани сада његовом крвљу, кроз њега спаси од Божијег гнева. ¹⁰Јер, ако смо, док смо били Божији непријатељи, били помирени с њим смрћу његовог Сина, утолико пре ћемо се, помирени, спаси његовим животом! ¹¹И не само то него се и радујемо у Богу кроз нашег Господа Иисуса Христа, кроз кога смо сада примили помирење.

Адам и Христос

¹²Стога, као што је грех ушао у свет преко једног человека, а преко греха смрт, тако је смрт снашла све људе јер су сви згрешили. ¹³Грех је у свету био пре Закона, али грех се никоме не рачуна кад нема закона. ¹⁴Од Адама до Мојсија, међутим, смрт је владала и над онима који нису згрешили сличним прекрајем као Адам, који је слика Онога који ће доћи.

¹⁵Али, милосни дар није као преступ. Јер, ако су многи умрли због преступа једног человека, колико обилније се на многе излила Божија милост и дар који је дошао милошћу једног человека, Иисуса Христа. ¹⁶И тај дар није као оно што је дошло преко оног који је згрешио. Наиме, после једног преступа дошао је суд који је донео осуду, а милосни дар је дошао после многих преступа и донео оправдање. ¹⁷Јер, ако је због преступа једног человека смрт владала посредством тог једног человека, колико ће пре они који примају изобиље милости и дар праведности владати

у животу посредством једног човека, Иисуса Христа!

¹⁸Као што је, дакле, због једног преступа све људе снашла осуда, тако је због једног праведног дела дошло оправдање које доноси живот свим људима. ¹⁹Јер, као што су непослушноћу једнога многи постали грешни, тако ће и послушношћу једнога многи постати праведни.

²⁰А Закон је додат да се умноже преступи. Али, где се умножио грех, милост се умножила још више ²¹да би, као што је грех владао помоћу смрти, тако и милост владала помоћу праведности која води у вечни живот кроз Иисуса Христа, нашег Господа.

Мртви греху, живи у Христу

6Шта ћемо, дакле, рећи? Да останемо у греху да се умножи милост? ²Нипошто! Како можемо ми који смо умрли греху и даље у њему да живимо? ³Или зар не знате да смо сви ми који смо крштени у Христа Иисуса, у његову смрт крштени? ⁴Крштењем смо, дакле, заједно с њим сахрањени у смрт да и ми, као што је Христос Очевом славом васкрснут из мртвих, живимо новим животом. ⁵Јер, ако смо овако с њим сједињени у његовој смрти, бићемо сједињени и у његовом вакрењу. ⁶Ово знамо: наш стари човек је распет са Христом да се обеснажи грешно тело, да више не будемо слуге греха — ⁷јер ко је умро, решио се греха.

⁸Па ако смо умрли с Христом, верујемо да ћемо с њим и живети, ⁹знајући да Христос, васкрснут из мртвих, више не умире — смрт више нема власт над њим. ¹⁰Смрћу којом је умро, умро је греху једном заувек, а животом којим живи, живи Богу.

¹¹Тако и ви себе сматрајте мртвима греху, а живима Богу у Христу Иисусу. ¹²Нека, дакле, грех не влада у вашем смртном телу па да се покоравате његовим пожудама. ¹³Не дајте своје удове греху за оруђе неправедности; него, дајте себе Богу као оживели из мртвих и своје удове дајте Богу за оруђе праведности. ¹⁴Јер, грех неће имати власт над вама, пошто нисте под Законом, него под милошћу.

Робови праведности

¹⁵Шта, дакле? Да грешимо зато што нисмо под Законом, него под милошћу? Нипошто! ¹⁶Зар не знате да сте слуге онога

кому се покоравате, онога коме се као слуге предајете да му будете покорни — било греха, што води у смрт, било послушности, што води у праведност. ¹⁷Али, хвала Богу што сте се, иако сте били слуге греха, од срца покорили примеру учења коме сте предати. ¹⁸Ослобођени греха, постали сте слуге праведности.

¹⁹Људским језиком говорим због слабости вашег тела. Као што сте своје удове давали да служе нечистоти и све већем безакоњу, тако сада дајте своје удове да служе праведности, што води посвећењу. ²⁰Кад сте били слуге греха, били сте слободни од праведности. ²¹И какав сте плод тада доносили? Оно чега се сада стидите јер је коначни исход тога смрт! ²²Али, сада кад сте ослобођени греха и кад сте постали Божије слуге, плод који доносите води посвећењу, а коначни исход тога је вечни живот. ²³Јер, плата за грех је смрт, а Божији милосни дар је вечни живот у Христу Иисусу, нашем Господу.

Пример из брака

7Зар не знате, браћо — говорим онима који познају Закон — да Закон има власт над човеком само док је жив. ²По Закону је, на пример, удата жена везана за мужа док је он жив; али, ако муж умре, слободна је од Закона којим је везана за мужа. ³Ако се, дакле, уда за другог човека док јој је муж жив, зваће се прељубница. Али, ако њен муж умре, слободна је од Закона и није прељубница ако се уда за другога.

⁴Тако сте и ви, браћо, кроз Христово тело умрли Закону да припаднете другоме, Оном који је васкрсао из мртвих, да донесемо плод Богу. ⁵Јер, док смо били у телу, грешне страсти, изазване Законом, деловале су у нашем телу па смо смрти доносили плодове. ⁶Али, сада смо слободни од Закона пошто смо умрли оном што нас је спутавало па служимо у новом духу, а не у старом слову.

Борба са грехом

⁷Шта ћемо, дакле, рећи? Да је Закон грех? Нипошто! Али, без посредства Закона не бих знао шта је грех. Не бих, на пример, знао шта је пожуда да Закон није рекао: »Не пожели!«⁸А грех је искористио прилику и

посредством те заповести у мени изазвао сваку врсту пожуде. Јер, грех је без Закона мртав. ⁹Некад сам живео без Закона, а кад је дошла заповест, грех је оживео, ¹⁰а ја умро. И испоставило се да ми је заповест, дата за живот, донела смрт, ¹¹јер је грех искористио прилику и заповешћу ме завео и убио.

¹²Закон је свет и заповест је света, праведна, и добра. ¹³Да ли је, dakле, добро мени постало смрт? Нипошто! Него, грех је — да би се показао као грех — посредством добра мени донео смрт да грех, посредством заповести, постане преко сваке мере грешан.

¹⁴Знамо, наиме, да је Закон духован, а ја сам телесан, продат греху. ¹⁵Не разумем шта чиним јер не чиним оно што хоћу, него чиним оно што мрзим. ¹⁶Па ако чиним оно што нећу, слажем се да је Закон добар. ¹⁷У ствари, то не чиним ја, него грех који у мени пребива. ¹⁸Знам, наиме, да у мени, то јест у мом телу, не пребива добро. Јер, хтети, то у мени постоји, али чинити добро, не. ¹⁹Јер, ја не чиним добро, које хоћу, него чиним зло, које нећу. ²⁰Али, ако чиним оно што нећу, онда то не чиним ја, него грех који пребива у мени.

²¹Тако откривам овај закон: када хоћу да чиним добро, намеће ми се зло. ²²Својим унутрашњим бићем уживам у Божијем закону, ²³али у својим удовима видим један други закон, који води рат против закона мога ума и заробљава ме законом греха, који је у мојим удовима. ²⁴Јадан ти сам ја човек! Ко да ме избави од овог смртног тела? ²⁵Хвала Богу кроз Исуса Христа, нашег Господа! Тако, dakле, ја својим умом служим Божијем закону, а својим телом закону греха.

Живот по Духу

⁸Зато сада нема осуде за оне који су у Христу Исусу, ²јер ме је закон Духа живота у Христу Исусу ослободио од закона греха и смрти. ³Јер, оно што Закон није могао да учини јер је због тела био слаб, учинио је Бог пославши свога Сина у обличју грешног тела, као жртву за грех. Тако је осудио грех у телу, ⁴да се праведност Закона испуни у нама који не живимо по телу него по Духу.

⁵Јер, они који живе по телу, мисле на оно што је телесно; а они који живе по Духу, на

оно што је духовно. ⁶Тежња тела је смрт, а тежња Духа живот и мир. ⁷Зато је тежња тела непријатељство према Богу јер се не потчињава Божијем закону, а и не може. ⁸Они који су у телу, не могу да угоде Богу.

⁹Али, ви нисте у телу, него у Духу, ако заиста Божији Дух пребива у вама. Ако неко нема Христовог Духа, није његов. ¹⁰А ако је Христос у вама, онда је ваше тело мртво због греха, али је ваш дух жив због праведности. ¹¹И ако у вама пребива Дух који је Исуса васкрсао из мртвих, онда ће Онај који је Христа васкрсао из мртвих оживети и ваша смртна тела својим Духом, који пребива у вама.

¹²Тако, dakле, браћо, дужници смо, али не телу да бисмо по телу живели. ¹³Ако по телу живите, умрећете; али, ако Духом усмерћујете телесна дела, живећете. ¹⁴Јер, они које води Божији Дух, Божији су синови. ¹⁵Нисте, наиме, примили духа робовања па да опет страхујете, него сте примили Духа усињења, којим вичемо: »Аба^{*}, Оче!« ¹⁶Сам Дух сведочи с нашим духом да смо Божија деца. ¹⁷Па ако смо деца, онда смо и наследници — наследници Божији и сунаследници Христови, ако заиста с њим страдамо да бисмо имали удела у његовој слави.

Будућа слава

¹⁸Сматрам, наиме, да наша садашња страдања нису ништа у поређењу са славом која ће се у нама откристи. ¹⁹Створење жељно ишчекује откривење славе Божијих синова. ²⁰А створење је потчињено ништавности — не својом вољом, него вољом Онога који га је потчинио — у нади ²¹да ће у славној слободи Божије деце и оно само бити ослобођено робовања распадљивости.

²²Знамо, наиме, да све што је створено све досад уздише и мучи се у порођајним боловима. ²³Али, не само оно него и ми сами, који имамо прве плодове Духа, у себи уздишемо, ишчекујући усињење, откупљење свога тела. ²⁴Јер, у тој нади смо спасени. А нада која се види није нада, јер ко се нада оном што већ види? ²⁵Али, ако се надамо оном што не видимо, онда то стрпљиво ишчекујемо.

²⁶Тако нам и Дух помаже у нашој слабости. Ми не знамо за шта треба да се

^{*}Аба »Аба« на арамејском језику значи »очек«.

молимо, него се сам Дух неизрецивим уздасима заузима за нас.²⁷А Онај који испитује срца зна тежњу Духа — да се по Божијој вољи заузима за свете.

²⁸А ми знамо да Бог у свему ради за добро оних који га воле*, оних који су по његовом науму позвани. ²⁹Оне које је унапред знао, Бог је и предодредио да буду саображени слици његовог Сина, да он буде прворођени међу многом браћом. ³⁰Оне које је предодредио, те је и позвао; које је позвао, те је и оправдао; а које је оправдао, те је и прославио.

Божија љубав

³¹Шта ћемо, дакле, на то рећи? Ако је Бог за нас, ко ће против нас? ³²Он, који ни свог Сина није поштедео, него га је за све нас предао, зар нам с њим неће подарити и све друго? ³³Ко ће подићи оптужбу против Божијих изабраника? Зар Бог који оправдава? ³⁴Ко ће их осудити? Зар Христос Исус, који је умро, штавише и власкарсао, који је Богу здесна и заузима се за нас?³⁵Ко ће нас раставити од Христове љубави? Зар невоља, или притешињеност, или прогон, или глад, или голотиња, или опасност, или мач? ³⁶Као што је записано:

»Ради тебе нас поваздан убијају,
сматрају нас овцама за клање.«*

³⁷Али, у свему томе надмоћно побеђујемо кроз Онога који нас је заволео. ³⁸Убеђен сам, наиме, да нас ни смрт ни живот, ни анђели ни поглаварства, ни садашњост ни будућност, ни силе, ³⁹ни висине ни дубине, ни било шта друго што је створено, не могу раставити од Божије љубави, која је у Христу Исусу, нашем Господу.

Божији избор

9 Истину говорим у Христу, не лажем — сведок ми је моја савест у Светом Духу:
²моја жалост је велика и непрекидан бол ми је у срцу. ³Желео бих да сам ја сам проклет и одвојен од Христа за своју браћу, своје сроднике по телу, ⁴Израелце. Њихово је усињење и слава и савези и законодавство и богослужење и обећања. ⁵Њихови су и

А ми ... воле У неким рукописима стоји: А ми знамо да све сарађују за добро оних који воле Бога

8,36 Псалми 44,22

патријарси, а од њих, по телу, потиче и Христос, који је Бог над свима, благословен довека*. Амин.

⁶Али, то не значи да се Божија реч изјаловила. Наиме, нису сви који су од Израела потекли — Израел. ⁷И нису сви Авраамова деца само зато што су његово потомство, него: »Твоје потомство ће се рачунати по Исааку.«* ⁸То јест, деца тела нису Божија деца, него се као потомство рачунају деца обећања. ⁹А ово су речи обећања: »Вратићу се к теби у ово време, и Сара ће имати сина.«*

¹⁰И не само она: и Ревека је зачела са једним, нашим оцем Исааком. ¹¹А пре него што су се синови родили и учинили нешто добро или зло — да би остао на снази Божији наум о избору, ¹²да не зависи од дела, него од Онога који позива — речено јој је: »Старији ће служити млађем«*, ¹³као што је записано: »Јакова сам заволео, а Исава замрзео.«*

¹⁴Шта ћемо, дакле, рећи? Да је Бог неправедан? ¹⁵Нипошто! Јер, он је рекао Мојсију:

»Смиловаћу се коме се смилујем,
и сажалићу се на кога се сажалим.«*

¹⁶Стога, дакле, не зависи од онога ко хоће ни од онога ко трчи, него од милостивога Бога. ¹⁷Јер, Писмо каже фараону: »Ради тога сам те уздигао да на теби покажем своју силу и да се моје име пронесе по свој земљи.«* ¹⁸Он се, дакле, смилује коме хоће и чини окорелим кога хоће.

¹⁹Сада ћеш ми рећи: »Зашто нас онда и даље окривљује? Ко да се одупре његовој вољи?« ²⁰Али, ко си ти, човече, да се преприреш с Богом? Зар ће творевина рећи творцу: »Зашто си ме овако направио?«* ²¹Па зар грнчар нема власт над глином да од исте смесе направи једну посуду за част, а једну за срамоту?

Христос ... довека Или: Христос, који је над свима. Нека је благословен Бог довека; Или: Христос. Бог, који је над свима, нека је благословен довека

9,7 1.Мојсијева 21,12

9,9 1.Мојсијева 18,10,14

9,12 1.Мојсијева 25,23

9,13 Малахија 1,2-3

9,15 2.Мојсијева 33,19

9,17 2.Мојсијева 9,16

9,20 Исаја 29,16; 45,9

²²А шта ако је Бог, желећи да искали гнев и обзани своју силу, с великим стрпљењем подносио посуде гнева одређене за пропаст ²³да би обзанио богатство своје славе на посудама милосрђа, које је унапред припремио за славу ²⁴— на нама које је позвао, не само између Јudeја него и између пагана? ²⁵Као што каже у Осији:

»Својим народом назваћу народ који
није мој
и ону која није вољена, вољеном«*

²⁶И:

»Баш на оном месту где им је речено:
‘Нисте мој народ’
— онде ће бити названи синовима Бога
живога.«*

²⁷А Исаја виче о Израелу:

»Ако синова Израелових буде колико и морског песка, ипак ће се спасти само Остatak. ²⁸Јер, Господ ће ускоро и потпуно спровести своју Реч на земљи.«*

²⁹И као што је Исаја прорекао:

»Да нам Господ Саваот* није оставио потомство, постали бисмо као Содом и личили бисмо на Гомор.«*

Израелово неверовање

³⁰Шта ћемо, дакле, рећи? Да су пагани, који нису тежили за праведношћу, стекли праведност — праведност која долази од вере. ³¹А Израел, који је тежио закону праведности, није достигао тај закон. ³²Зашто? Зато што се није трудио да га достигне вером, него делима. Спотакли су се о камен спотицања, ³³као што је записано:

»Ево, постављам на Сиону
камен спотицања и стену саблазни
и ко у њега верује, неће се постидети.«*

9,25 Осија 2,23

9,26 Осија 1,10

9,27-28 Исаја 10,22-23

Саваот Или: над војскама

9,29 Исаја 1,9

9,33 Исаја 8,14; 28,16

¹⁰Браћо, жеља мога срца и моја молитва Богу за Израелце је да се спасу. ²Сведочим, наиме, за њих да имају ревности за Бога, али она није заснована на знању. ³Не знајући шта је Божија праведност и тражећи да успоставе своју, нису се потчинили Божијој праведности. ⁴Јер, Христос је свршетак Закона, за оправдање свакоме ко верује.

⁵О праведности која долази од Закона, Мојсије пише: »Човек који је чини, од ње ће живети.«* ⁶А о праведности која долази од вере каже овако: »Немој да кажеш у свом срцу: ‘Ко ће се попети на небо?’« — то јест, да спусти Христа. ⁷Или: »Ко ће сићи у Бездан?« — то јест, да изведе Христа из мртвих. ⁸Него, шта каже? »Реч ти је близу, у твојим устима и у твом срцу«* — то јест, Реч вере коју проповедамо.

⁹Ако, дакле, својим устима признајеш* да је Исус Господ и срцем верујеш да га је Бог ваксрао из мртвих, бићеш спасен. ¹⁰Јер, срцем се верује за оправдање, а устима се признаје* за спасење. ¹¹Писмо, наиме, каже: »Ко год у њега верује, неће се постидети.«* ¹²Нема разлике између Јудејина и Грка — исти Господ је над свима, великодушан* према свима који га призывају ¹³јер, »ко год призове име Господње, биће спасен«*.

¹⁴Како, дакле, да призову Онога у кога нису поверијали? И како да поверију у Онога за кога нису чули? И како да чују без проповедника? ¹⁵И како да проповедају ако нису послани? Као што је записано: »Како су дивне ноге оних који доносе радосну вест!«*

¹⁶Али, нису сви послушали еванђеље*, јер Исаја каже: »Господе, ко поверова нашој поруци?«* ¹⁷Вера, дакле, долази слушањем поруке, а порука Христовом речју. ¹⁸А ја питам: зар нису чули? Наравно да јесу!

10,5 3.Мојсијева 18,5

10,6-8 5.Мојсијева 30,12-14

признајеш Или: исповедаш

признаје Или: исповеда

10,11 Исаја 28,16

великодушан Дословно: богат

10,13 Јоил 2,32

10,15 Исаја 52,7

еванђеље Или: радосну вест

10,16 Исаја 53,1

»По свој земљи глас им се разлеже,
а речи њихове све до накрај света.«*

¹⁹И питам: зар Израел није разумео? Прво каже Мојсије:

»Учинићу вас љубоморним на народ
који то није;
разгневићу вас народом неразумним.«*

²⁰Исаја одважно каже:

»Нашли су ме они који ме нису
тражили;
објавио сам се онима који за мене нису
питали.«*

²¹А Израелу каже:

»Поваздан сам пружао руке народу
непокорном и тврдоглавом.«*

Израелов остатак

11 Питам, дакле: зар је Бог одбацио свој народ? Нипошто! Па и ја сам Израелац, Авраамов потомак из Венијаминовог племена. ²Бог није одбацио свој народ, који је унапред познавао. Или зар не знате шта Писмо каже о Илији, кад се жалио Богу на Израел? ³»Господе, твоје пророке су побили и твоје жртвенике порушили. Само сам ја остао, а и мене хоће да убију.«* ⁴И који је био Божији одговор? »Оставио сам себи седам хиљада људи који нису савили колена пред Ваалом.«* ⁵Тако, дакле, и у садашње време постоји Остатак изабран по милости. ⁶Па ако је по милости, онда није по делима, иначе милост не би била милост.

Шта, дакле? Израел није постигао оно што је тражио, али изабрани су постигли. Остали су постали окорели, ⁸као што је записано:

»Бог им даде духа учмалости,
очи да не виде
и уши да не чују
све до дана данашњег.«*

10,18 Псалми 19,4

10,19 5.Мојсијева 32,21

10,20 Исаја 65,1

10,21 Исаја 65,2

11,3 1.Цареви 19,10, 14

11,4 1.Цареви 19,18

11,8 5.Мојсијева 29,4; Исаја 29,10

⁹А Давид каже:

»Нека им трпеза постане замка и
клопка,
саблазан и одмазда.

¹⁰ Нека им се помраче очи да не виде,
а ти им леђа савиј заувек.«*

Спасење пагана

¹¹Питам, дакле: зар су се спотакли да би сасвим пали? Нипошто! Него, због њиховог преступа спасење је дошло и паганима да би Израел био љубоморан. ¹²Па ако је њихов преступ богатство за свет и њихов губитак богатство за пагане, колико ће више то бити њихов пуни број!*

¹³А вама, паганима, кажем: пошто сам апостол паганима, величам своју службу
¹⁴не бих ли некако свој народ изазвао на љубомору и неке од њих спасао. ¹⁵Јер, ако је њихово одбацивање донело измирење свету, шта ће бити њихово прихватање него оживљавање из мртвих. ¹⁶Ако је први комад теста свет, онда је и све тесто свето; ако је корен свет, свете су и гране.

¹⁷Па ако су неке гране одломљене, а ти си као грана дивље маслине накалемљен међу њих и сада имаш удела у корену и сочности маслине, ¹⁸не хвалиши се на рачун тих грана. А ако се будеш хвалисао, сети се да не носиш ти корен, него корен тебе. ¹⁹Рећи ћеш: »Гране су одломљене да ја будем накалемљен.« ²⁰Добро, оне су одломљене због неверовања, а ти стојиш због вере. Само, немој да будеш надмен, него се бој. ²¹Јер, ако Бог није поштедео природне гране, ни тебе неће поштедети.

²²Погледај, дакле, Божију доброту и строгост: строгост према палима, а Божију доброту према теби, ако истрајеш у тој доброти — иначе ћеш и ти бити одсечен. ²³А и они ће, ако не истрају у неверовању, бити накалемљени јер Бог може опет да их накалеми. ²⁴Јер, ако си ти, као природна грана дивље маслине, одсечен и, противно природи, накалемљен на питому маслину, колико ће се лакше на своју маслину накалемити они који су по природи њене гране.

11,9-10 Псалми 69,22-23

њихов пуни број Дословно: њихова пунина

Сав Израел ће се спасти

²⁵Не желим, браћо, да вам ова тајна остане непозната, да не будете уображени: део Израела је окорео док пагани не уђу у пуном броју*, ²⁶и тако ће се спасти сав Израел, као што је записано:

»Са Сиона ће доћи Избавитељ и од Јакова отклонити сваку безбожност.

²⁷ И ово је мој савез с њима кад уклоним њихове грехе.«*

²⁸Што се еванђеља тиче, они су Божији непријатељи ради вас; а што се тиче избора, Бог их воли због праотаца, ²⁹јер су Божији милосни дарови и позив неопозиви.

³⁰Као што се, наиме, ви некад нисте покоравали Богу, а сада вам се смиљава због њихове непокорности, ³¹тако се они сада, ради вамиа исказаног милосрђа, не покоравају да би се и њима смиљава. ³²Бог је, наиме, све затворио у непокорност да би се свима смиљава.

Хвалоспев Богу

³³О дубино Божијег богатства и мудрости и знања! Како су недокучиви његови судови и неистраживи његови путеви!

³⁴ »Јер, ко је упознао Господњу мисао или ко му је био саветник?«*

³⁵ »Или ко му је нешто дао да би Бог морао да му узврати?«*

³⁶Јер, све је од њега, кроз њега и за њега. Њему слава довека! Амин.

Нови живот у Христу

12Стога вас, браћо, заклињем Божијим милосрђем да своја тела принесете на живу, свету, Богу угодну жртву, да то буде ваше духовно* служење Богу. ²И немојте више да се саобрађавате овоме свету, него се преображавајте обновљањем свога ума да разаберете шта је Божија воља, шта је добро, угодно и савршено.

док пагани ... броју Дословно: док не уђе пунина пагана

11,26-27 Исаја 59,20-21; 27,9; Јеремија 31,33-34

11,34 Исаја 40,13

11,35 Јов 41,11

духовно Или: разумско

³На основу милости која ми је дата, сваком међу вама кажем: не мислите о себи боље него што треба да мислите, него мислите о себи трезвено, у складу са мером вере коју је Бог одредио сваком од вас. ⁴Јер, као што у једном телу имамо много удова, а сви удови немају исту улогу, ⁵тако смо и ми, многи, једно тело у Христу, а један другом удови. ⁶А у складу с милошћу која нам је дата, имамо различите дарове. Ако је нечији дар пророковање — нека буде сразмерно вери; ⁷ако је служење — нека служи; ако је поучавање — нека поучава; ⁸ако је тешење — нека теши; ако је давање — нека даје од срца; ако је управљање — нека буде ревностан; ако је показивање милосрђа — нека то чини с радошћу.

Правила хришћанског живота

⁹Љубав нека буде нелицемерна. Гнушајте се зла, држите се добра. ¹⁰Волите један другога братском љубављу; поштујте један другога више него себе. ¹¹У ревности не посустајте; у духу будите пуни жара; Господу служите. ¹²У нади будите радосни, у невољи стрпљиви, у молитви истрајни. ¹³Делите са светима који су у оскудици; будите гостољубиви.

¹⁴Благосиљајте оне који вас прогоне — благосиљајте, а не проклињите. ¹⁵Радујте се са онима који се радују, плачите са онима који плачу. ¹⁶Међу собом будите сложни. Не идите за оним што је високо, него нека вас привлачи оно што је понизно. Не будите уображени.

¹⁷Ником не узвраћајте зло за зло. Пазите да чините оно што је добро у очима свих људи. ¹⁸Ако је могуће — колико од вас зависи — живите у миру са свим људима. ¹⁹Не светите се сами, драги моји, него оставите места Божијем гневу. Јер, записано је: »Моја је освета, ја ћу узвратити«*, каже Господ. ²⁰Него,

»ако је твој непријатељ гладан, на храни га;
ако је жедан, дај му да пије.
Јер, ако то учиниш,
посућеш му главу ужареним
угљевљем.«*

12,19 5.Мојсијева 32,35

12,20 Приче Соломонове 25,21-22

²¹Немој да те зло победи, него ти победи зло добрим.

Потчињавање властима

13 Нека се сваки човек^{*} потчињава претпостављеним властима јер нема власти која није од Бога — оне које постоје, Бог је поставио. ²Стога, ко се супротставља власти, противи се Божијем поретку, и они који се противе, сами ће на себе навући осуду. ³Јер, владари не уливају страх због доброг дела, него због злог. Ако хоћеш да се не бојиш власти, чини добро па ће те она хвалити. ⁴Она је Божији слуга за твоје добро. Али, ако чиниш зло, бој се јер она не носи мач узалуд. Она је Божији слуга, осветник који искаљује гнев на оном ко чини зло. ⁵Зато јој се треба потчињавати не само због гнева него и због савести.

⁶Због тога плаћате и порезе јер су Божији службеници они који су се посветили вршењу власти. ⁷Сваком дајте оно што сте дужни: коме порез — порез; коме царину — царину; коме поштовање — поштовање[‡]; коме част — част.

Братска љубав

⁸Ником ништа не дuguјте — осим да волите један другога, јер ко воли другога, испунио је Закон. ⁹Наиме, заповести: »Не чини прељубу, Не убиј, Не укради, Не пожели^{*} — и било која друга заповест — своде се на ову: »Воли свога ближњега као самога себе.«¹⁰Љубав ближњему не чини зла. Љубав је, дакле, испуњење Закона.

Дан се приближио

¹¹А знате и ово време — да је дошао час да се пренете из сна јер нам је спасење сада ближе него кад смо поверовали. ¹²Ноћ је одмакла, а дан се приближио. Одбацимо, дакле, дела tame и обуцимо окlop светlosti. ¹³Живимо пристојно, као по дану — не у теревенкама и пијанчењима, не у блуду и разузданости, не у сваји и зависти, ¹⁴него обуците Господа Исуса Христа и не мислите на то како да задовољите пожуде тела.

сваки човек Дословно: свака душа
коме поштовање — поштовање Дословно: коме
страх — страх

»Не чини ... Не пожели« 2.Мојсијева 20,13-15, 17;
5.Мојсијева 5,17-19, 21

»Воли свога ... самога себе« 3.Мојсијева 19,18

Слаби и јаки

14 Прихватајте слабога у вери, али не зато да бисте се препирали о мишљењима. ²Неко верује да сме све да једе, а слаби у вери једе само поврће. ³Ко једе све, нека не презире онога који не једе, а ко не једе све, нека не осуђује онога који једе јер га је Бог прихватио. ⁴Ко си ти да осуђујеш туђег слугу? Он свом господару стоји или пада. А стајаје јер је Господ у стању да га подржи.

⁵Неко разликује дан од дана, а за другога је сваки дан исти. Само, нека свако буде потпуно уверен у своје мишљење. ⁶Ко мисли да је неки дан посебан, то чини ради Господа; онај ко једе све, једе ради Господа јер захваљује Богу. А ко не једе све, не једе ради Господа и захваљује Богу. ⁷Јер, нико од нас не живи за себе и нико не умире за себе. ⁸Ако живимо, за Господа живимо, и ако умиремо, за Господа умиремо. Живимо ли, дакле, или умиремо, Господу припадамо.

⁹Јер, Христос је зато умро и оживео да би и мртвима и живима био Господ. ¹⁰Зашто ти осуђујеш свога брата? Или, зашто ти презиреш свога брата? Јер, сви ћемо стати пред Божији суд. ¹¹Записано је:

»Тако ми живота, каже Господ,
свако колено ће се савити преда мном
и сваки језик ће признати^{*} Бога.«[‡]

¹²Дакле, свако од нас ће положити рачун Богу.

¹³Стога, не осуђујмо један другога, него радије одлучите да пред свога брата не стављате препреку или саблазан. ¹⁴Знам и уверен сам у Господу Исусу да ништа није нечисто само по себи. Него, ако неко сматра да је нешто нечисто, њему је нечисто. ¹⁵Ако је због јела твој брат жалостан, већ не поступаш по љубави. Немој својим јелом да упропастиш онога за кога је Христос умро. ¹⁶Немојте, дакле, да се оправљаје ваше добро. ¹⁷Јер, Божије царство није јело и пиће, него праведност, мир и радост у Светом Духу. ¹⁸Ко тако служи Христу, драг је Богу, а и људи га цене.

¹⁹Стога, тежимо ка оном што води миру и узајамном изграђивању. ²⁰Не уништавај

Божије дело због јела. Све је чисто, али је зло ако човек једе нешто због чега се други саблажњава.²¹Добро је не јести месо и не пити вино и не чинити оно због чега се твој брат саблажњава.

²²Уверење које имаш*, имај за себе пред Богом. Благо оном који самога себе не осуђује за оно што сматра да је добро.²³Ко једе двоумећи се, навлачи на себе осуду јер то не чини из уверења*. А све што се не чини из уверења, грех је.

15Ми јаки дужни смо да подносимо слабости нејаких, а не да себи угађамо.²Сваки од нас треба да угађа ближњем за његово добро, ради изграђивања.³Јер, ни Христос није себи угађао, него, као што је записано: »На мене падоше увреде оних који су те вређали.«*⁴А све што је у прошлости записано, записано је за нашу поуку да стрпљивошћу и утешом Писама имамо наду.

⁵А Бог, који даје стрпљивост и утешу, нека вам да да будете сложни међу собом, следећи Христа Иисуса,⁶и да једнодушно и једногласно* славите Бога и Оца нашег Господа Иисуса Христа.

⁷Стога прихватајте један другога као што је и Христос прихватио вас, на Божију славу.⁸Јер, кажем: Христос је постао слуга обрезанима ради Божије истине, да потврди обећања дата праоцима⁹ и да пагани славе Бога због његовог милосрђа, као што је записано:

»Зато ћу те хвалити међу паганима
и певаћу хвалоспеве твоме имену.«*

¹⁰И још каже:

»Веселите се, пагани, с његовим
народом.«*

¹¹И још:

»Хвалите Господа, сви пагани;
нека га сви народи славе!«*

¹²И још, каже Исаја:

Уверење које имаш Или: веру коју имаш из уверења Или: из вере; исто и у другом делу стиха
15,3 Псалми 69,9

једногласно Дословно: једним устима
15,9 2.Самуилова 22,50; Псалми 18,49

15,10 5.Мојсијева 32,43
15,11 Псалми 117,1

»Појавиће се Корен Јесејев,
Онај који ће устати да влада над
паганима;
у њега ће се пагани уздати.*

¹³А Бог наде нека вас испуни сваком радошћу и миром у вери да силом Светог Духа имате наде у изобиљу.

Павле, служитељ паганима

¹⁴Уверен сам, браћо моја, да сте и ви сами пуни доброте, испуњени сваким знањем и способни да један другога уразумљујете.¹⁵Ипак, о неким стварима сам вам — да вас на њих подсетим — одлучније писао због милости коју ми је Бог дао¹⁶да будем служитељ Христа Иисуса паганима, који врши свету службу ширења Божијег еванђеља, да пагани буду Богу прихватљив принос посвећен Светим Духом.

¹⁷Стога се хвалим у Христу Иисусу својим служењем Богу.¹⁸Јер, не усуђујем се да говорим о нечemu што Христос није учинио преко мене да пагане доведе до послушности — речју и делом,¹⁹силом знамења и чуда, силом Духа. Тако сам од Јерусалима па унаоколо све до Илирика пронео Христово еванђеље.²⁰Али, увек сам се трудио да не објављујем еванђеље онде где је Христос већ познат да не бих зидао на туђем темељу,²¹него, као што је записано:

»Видеће га они којима о њему нису
јавили,
и разумеће они који нису чули.«*

Павлова намера да посети Рим

²²Због тога сам много пута био спречен да дођем к вама.²³Али, сада, пошто за мене више нема места у овим крајевима, а већ много година желим да дођем к вама,²⁴учинићу то кад будем ишао у Шпанију. Надам се, наиме, да ћу вас на пропутовању посетити и да ћете ме онамо испратити, пошто се прво донекле науживам вашег друштва.

²⁵А сада идем у Јерусалим, служећи светима,²⁶јер су Македонија и Ахала одлучиле да сакупе помоћ за сиромашне међу светима у Јерусалиму.²⁷Да, одлучиле су, а и дужне су им. Јер, ако су пагани

15,12 Исаја 11,10
15,21 Исаја 52,15

постали учесници у њиховим духовним добрима, дужни су да им служе у њиховим телесним потребама.²⁸Када, дакле, ово завршим и постарам се да приме овај плод, кренућу преко вас у Шпанију.²⁹А знам да ћу, када дођем к вама, доћи с пуним Христовим благословом.

³⁰Заклињем вас, браћо, нашим Господом Исусом Христом и љубављу Духа да се борите са мном молећи се за мене Богу.³¹Молите се да се избавим од непокорних у Јудеји и да моје служење у Јерусалиму буде по воли светима³² па да, ако буде Божија воля, дођем к вама с радошћу и с вами се одморим.

³³Бог мира са свима вама. Амин.

Поздрави и опомене

16Препоручујем вам нашу сестру Фиву, служитељку* у цркви у Кенхреји,²да је примите у Господу онако како приличи светима, да јој помогнете у свему што јој од вас затреба јер је и она многима, а и мени самом, била заштитница.

³Поздравите Приску и Акилу, моје сараднике у Христу Исусу.⁴Они су за мој живот подметнули свој врат. Не захваљујем им само ја него и све цркве пагана.

⁵Поздравите цркву у њиховој кући.

Поздравите мог драгог Епенета, који је првенац из Азије за Христа.

⁶Поздравите Марију, која се много трудила за вас.

⁷Поздравите Андроника и Јунија, моје рођаке и другове у сужањству. Они уживају углед међу апостолима, а у Христу су били пре мене.

⁸Поздравите Амплиата, кога волим у Господу.

⁹Поздравите Урбана, нашег сарадника у Христу, и мог драгог Стакија.

¹⁰Поздравите Апела, који је прекаљен у Христу.

Поздравите све Аристовулове.

¹¹Поздравите Иродиона, мог рођака.

Поздравите све Наркисове који су у Господу.

¹²Поздравите Трифену и Трифосу, које се труде у Господу. Поздравите моју драгу Персиду, која се много трудила у Господу.

¹³Поздравите Руфа, изабраног у Господу, и мајку његову и моју.

¹⁴Поздравите Асинкрита, Флегонта, Ермију, Патрова, Ерма и браћу која су с њима.

¹⁵Поздравите Филолога и Јулију, Ниреја и његову сестру, и Олимпа и све свете који су с њима.

¹⁶Поздравите један другога светим пољупцем.

Поздрављају вас све Христове цркве.

¹⁷Преклињем вас, браћо, чувајте се оних који стварају раздоре и саблазни, што је у супротности са учењем које сте ви научили. И клоните их се,¹⁸јер такви не служе нашем Господу Христу, него свом трбуху, па лепим и ласкавим речима заводе срца безазлених.¹⁹Уосталом, сви су чули за вашу послушност. Дакле, радујем се због вас, али хтео бих да будете мудри за добро, а безазлени за зло.²⁰А Бог мира ће Сатану ускоро смрвити под вашим ногама.

Милост нашег Господа Исуса с вами.

²¹Поздрављају вас Тимотеј, мој сарадник, и Лукије, Јасон и Сосипатар, моји рођаци.

²²Поздрављам вас у Господу ја, Тертије, који сам записао ову посланицу.

²³Поздрављају вас Гај, мој домаћин и домаћин целе цркве.

Поздрављају вас Ераст, градски bla-
јајник, и брат Кварт.^{24*}

Хвалоспев Богу

²⁵А Ономе који може да вас учврсти по мом еванђељу и проповедању Исуса Христа, по откривењу тајне која је вековима била скривена,²⁶а сада је, по заповести вечнога Бога, откривена преко пророчких записа и обзнањена свим народима да поверију и покоре се²⁷— јединоме мудром Богу, кроз Исуса Христа, слава довека! Амин.

Прва посланица Коринћанима

¹ Павле, Божијом вољом позван за апостола Христа Исуса, и брат Состен,
²Божијој цркви у Коринту, посвећенима у Христу Исусу, позванима да буду свети, са свима који на сваком месту призывају име нашег Господа Исуса Христа, који је и њихов и наш:

³милост вам и мир од Бога, нашег Оца, и Господа Исуса Христа.

Захвалност Богу

⁴Увек захваљујем своме Богу за вас, за његову милост која вам је дата у Христу Исусу, ⁵што сте се у њему у свему обогатили — у свакој речи и сваком знању. ⁶Пошто се сведочанство о Христу учврстило међу вама, ⁷не оскудевате ни у једном милосном дару док жељно ишчекујете Откривење нашег Господа Исуса Христа. ⁸Он ће вас до краја учвршћивати да будете беспрекорни на Дан нашег Господа Исуса Христа. ⁹Веран је Бог, који вас је позвао у заједницу свога Сина, Исуса Христа, нашег Господа.

Раздори у цркви

¹⁰Заклињем вас, браћо, именом нашег Господа Исуса Христа да сви једно говорите и да међу вама не буде раздора, него да будете савршено сједињени у једном уму и у једној мисли. ¹¹Јер, неки од Хлојиних су ме обавестили, браћо моја, да међу вама има свађа. ¹²Мислим на оно кад сваки од вас говори: »Ја сам Павлов«, »А ја Аполосов«, »А ја Кифин*«, »А ја Христов«. ¹³Зар је Христос раздељен? Зар је Павле за вас распет? Зар сте у Павлово име крштени? ¹⁴Хвала Богу што никог од вас, осим Криспа и Гаја, нисам крстio ¹⁵па нико не може да каже да је крштен у моје име. ¹⁶Да, крстio

сам и Стефанине укућане, а што се осталих тиче, не знам да ли сам још кога крстio. ¹⁷Јер, Христос ме није послао да крштавам, него да објављујем еванђеље — али не речитом мудрошћу, да се не обезвреди Исусов крст.

Христос — Божија сила и мудрост

¹⁸Порука крста је лудост за оне који пропадају, а Божија сила за нас који се спасавамо. ¹⁹Јер, записано је:

»Уништићу мудрост мудрих
и одбацићу умност умних.«*

²⁰Где је мудрац? Где је књижевник? Где је истраживач овога света? Зар није Бог мудрост овога света претворио у лудост? ²¹Пошто свет својом мудрошћу није упознао Бога у Божијој мудrosti, Богу се свидело да лудошћу проповедања спасе оне који верују. ²²И док Јудеји захтевају знамења, а Грци траже мудрост, ²³ми проповедамо распетог Христа — за Јудеје саблазан, за пагане лудост, ²⁴а за позване, и Јудеје и Грке, Христа — Божију силу и Божију мудрост. ²⁵Јер, Божија лудост је мудрија од људи и Божија слабост је јача од људи.

²⁶Погледајте, браћо, себе, позване: нема вас много мудрих по људским мерилима*, ни много моћних, ни много оних који су племенита рода. ²⁷Него, Бог је изабрао лудо света да постиди мудре, и слабо света да постиди јаке, ²⁸и неплеменито света и презрено је изабрао Бог, и оно што није да уништи оно што јесте, ²⁹да се нико не би хвалио пред Богом. ³⁰А од њега је то да сте ви у Христу Исусу, који је за нас постао мудрост од Бога и праведност и посвећење и

откупљење,³¹да буде као што је записано:
»Ко се хвали, нека се у Господу хвали.«^{*}

2Кад сам дошао к вама, браћо, нисам дошао да вам узвиши мним речима или мудрошћу објавим Божије сведочанство*. ²Наиме, одлучио сам да међу вама не знам ништа осим Исуса Христа — и то распетога.³Дошао сам к вама у слабости, са страхом и великим дрхтањем. ⁴И мој говор и моје проповедање нису се састојали од убедљивих речи људске мудрости, него од показивања Духа и силе,⁵да ваша вера не би била заснована на људској мудрости, него на Божијој сили.

Божија мудрост и Божији Дух

⁶Мудрост, додуше, објављујемо међу зрелима, али не мудрост овога света, ни владара овога света који пропадају. ⁷Него, објављујемо Божију тајну мудрост, која је била скривена и коју је Бог пре постанка света* предодредио за нашу славу. ⁸Њу ниједан владар овога света није упознао. Јер, да су је упознали, не би распели Господа славе. ⁹Него, као што је записано:

»Оно што око не виде,
и ухо не чу,
и у људско срце не уђе,
то је Бог припремио за оне који га
воле.«^{*}

¹⁰А нама је Бог то открио посредством Духа, јер Дух све прониче па и Божије дубине. ¹¹Јер, ко од људи зна шта је у човеку, осим човековог духа, који је у њему? Тако исто нико, осим Божијег Духа, не зна шта је у Богу. ¹²А ми нисмо примили духа овога света, него Духа који је од Бога, да знамо шта нам је Бог даровао. ¹³И то говоримо, не речима наученима од људске мудрости, него наученима од Духа, објашњавајући духовно духовнима. ¹⁴Недухован човек не приhvата оно што долази од Божијег Духа јер је то за њега лудост и не може да спозна, зато што о томе треба расуђивати на духован начин. ¹⁵Духован човек о свему расуђује, а њега нико не просуђује. ¹⁶Јер,

1,31 Јеремија 9,24

Божије сведочанство У неким рукописима стоји:

Божију тајну

пре постанка света Или: пре почетка времена

2,9 Исаја 64,4

»Ко је упознао ум Господњи,
да би га поучио?«^{*}

А ми имамо Христов ум.

О раздорима у цркви

3Ја вами, браћо, нисам могао да говорим као духовним, него као телесним, као нејачи у Христу. ²Дао сам вам млека, а не чврсте хране јер нисте могли да је поднесете. А ни сада још не можете ³пошто сте још телесни. Кад међу вама има зависи и свађе, зар нисте телесни и зар се не понашате као обични људи? ⁴Јер, кад један каже: »Ја сам Павлов«, а други: »Ја сам Аполосов«, зар нисте само људи?

⁵Шта је, уосталом, Аполос? И шта је Павле? Ми смо само служитељи чијим сте посредством поверили, и то како је сваком дао Господ. ⁶Ја сам посадио, Аполос залио, али Бог је дао да израсте. ⁷Тако није важан онај који сади ни онај који залива, него Бог, који даје да израсте. ⁸А онај који сади и онај који залива су једнаки и сваки ће добити награду према свом труду. ⁹Ми смо Божији сарадници; ви сте Божија њива, Божија грађевина.

¹⁰У складу с Божијом милошћу која ми је дата, ја сам као вешт главни градитељ поставио темељ, а други назиђује. Само, нека свако пази како назиђује. ¹¹Нико, наиме, не може да постави други темељ осим оног који је већ постављен, а то је Исус Христос. ¹²И ко год на том темељу назиђује златом, сребром, драгим камењем, дрветом, сеном или сламом,¹³свачије ће дело изаћи на видело. Судњи дан ће то показати јер ће се у огњу открыти и огањ ће проверити какво је чије дело. ¹⁴Ако нечије дело које је назидао остане, тај ће примити награду. ¹⁵А чије дело изгори, тај ће претрпети штету. Он сам ће се спasti, али као кроз огањ.

¹⁶Зар не знате да сте Божији храм и да Божији Дух пребива у вама? ¹⁷Ако неко разара Божији храм, и њега ће разорити Бог, јер Божији храм је свет, а то сте ви.

¹⁸Нека се нико не заварава. Ако неко међу вама мисли да је мудар на овом свету, нека постане луд да би постао мудар. ¹⁹Јер, пред Богом је мудрост овога света лудост.

Записано је, наиме: »Он мудраце хвата у њиховом лукавству«^{* 20} и: »Господ зна мисли мудраца, да су ништавне.«^{* 21} Зато нека се нико не хвали људима, јер све је ваше,²² био то Павле, или Аполос, или Кифа*, или свет, или живот, или смрт, или садашњост, или будућност — све је ваше,²³ а ви Христови, а Христос Божији.

Христови апостоли

4 Нека нас, дакле, људи сматрају Христовим слугама и управитељима Божијих тајни. ²Усталом, од управитеља се тражи да буду верни. ³А ја нимало не марим што ми судите ви или било који људски суд. Ни ја сам себи не судим, ⁴јер савест ми је чиста. Али, тиме нисам оправдан — Господ је тај који ми суди. ⁵Зато ни о чему не судите пре времена, док не дође Господ. Он ће расветлити оно што је у тами скривено и изнети на видело намере срца и тада ће свако примити похвалу од Бога.

⁶Браћо, ради вас сам узео себе и Аполоса као пример, да на нама научите шта значи: »Не преко онога што је записано«, да се нико не хвали једним човеком против другог. ⁷Јер, ко ти даје предност? Шта имаш, а да ниси добио? Па ако си добио, зашто се хвалиш као да ниси добио?

⁸Већ сте се заситили. Већ сте се обогатили. Постадосте цареви, и то без нас. Камо среће да сте постали цареви па да и ми с вами владамо као цареви. ⁹Јер, чини ми се да је нас апостоле Бог ставио на зачелје, као оне који су осуђени на смрт јер смо постали призор за цео свет, и за анђеле и за људе. ¹⁰Ми смо луди ради Христа, а ви сте мудри у Христу. Ми смо слаби, а ви јаки. Ви сте часни, а ми презрени. ¹¹Све до овог часа и гладујемо и жедни смо и голи смо и туку нас и потуцамо се ¹²и мучимо се ради чврстим рукама. Кад нас врећају — благосиљамо; кад нас прогоне — трпимо; ¹³кад нас грде — узвраћамо лепим. Постадосмо смеће света, свачији отпад све досад.

¹⁴Не пишем вам ово да вас постидим, него да вас опоменем као своју драгу децу. ¹⁵Наиме, да имате и десет хиљада васпитача

у Христу, ипак немате много очева јер сам вас ја еванђељем родио у Христу Исусу. ¹⁶Стога вас преклињем: на мене се угледајте. ¹⁷Зато сам вам и послao Тимотеја, који је моје драго и верно дете у Господу. Он ће вас подсетити на мој начин живота у Христу Исусу, који је у складу с оним што учим свуда, у свакој цркви.

¹⁸Неки су постали надмени, као да ја нећу доћи к вама. ¹⁹Али, ускоро ћу вам доћи, ако Господ буде хтео, и тада ћу сазнати не само шта ови надмени говоре него и какву силу имају. ²⁰Јер, Божије царство није у речима, него у сили. ²¹Шта бисте радије? Да к вама дођем са шибом или с љубављу и у духу благости?

Осуда блуда

5 Уопште се чује да међу вама влада блуд, и то такав блуд каквог нема ни међу паганима: да неко има жену свога оца! ²А ви сте надмени! Боље би било да сте се ражалостили па да се из ваше средине уклони онај који је починио то дело. ³А ја, одсутан телом, али присутан духом, већ сам — као да сам присутан — осудио тога који је тако нешто учинио. ⁴Кад се у име нашег Господа Иисуса окупите ви и мој дух, са силом нашег Господа Иисуса, ⁵предајте тог человека Сатани да му тело пропадне, а дух да се спасе на Дан Господњи.

⁶Не ваља вам ваше хвалисање. Зар не знате да од мало квасца све тесто ускисне? ⁷Очистите се од старог квасца да будете ново тесто, без квасца, какви и јесте. Јер, већ је жртвовано наше пасхално јагње — Христос. ⁸Зато празнујмо, али не са старим квасцем, нити са квасцем злобе и покварености, него са бесквасним хлебовима искрености и истине.

⁹Написао сам вам у посланици да се не дружите са блудницима. ¹⁰Али, не са блудницима овога света уопште, или похлепними и разбојничима, или идолопоклоницима, јер бисте у том случају морали да одете са овога света. ¹¹У ствари, написао сам вам да се не дружите с оним који се назива братом, а блудник је, или похлепан, или идолопоклоник, или клеветник, или пијаница, или разбојник. Са таквим немојте ни јести!

¹²Јер, зашто бих ја судио онима ван цркве? Зар ви не судите онима који су

3,19 Јов 5,13

3,20 Псалми 94,11

Кифа То јест: Петар

унутра? ¹³Онима ван цркве судиће Бог. »Уклоните злога из своје средине!«*

Спорови међу верницима

6Зар се неко од вас, кад је у спору са другим, усуђује да на суд иде пред неправедне, а не пред свете? ²Или зар не знаете да ће свети судити свету? Па ако ћете ви судити свету, зар сте недостојни да судите у ситним споровима? ³Зар не знаете да ћемо ми судити анђелима, а камоли у споровима који се тичу овог живота? ⁴Кад већ, дакле, имате спорове који се тичу овог живота, поставите за судије оне који се у цркви најмање цене! ⁵Ово вам говорим да бих вас постидео. Зар међу вама нема ниједног мудрог человека који би могао да пресуди међу својом браћом? ⁶Него, брат се суди с братом — и то пред неверницима!

⁷У ствари, већ вам је то мана што међу вама има спорова. Зашто радије не претрпите неправду? Зашто не допустите да вас преваре? ⁸Него, ви сами чините неправду и варате, и то браћу.

⁹Или зар не знаете да неправедни неће наследити Божије царство? Не заварајте се! Ни блудници, ни идолопоклонци, ни прељубници, ни похотници, ни педерасти, ¹⁰ни крадљивци, ни похлепни, ни пијанице, ни клеветници, ни разбојници неће наследити Божије царство. ¹¹А неки од вас су били такви. Али, опрали сте се и посветили сте се и оправдали сте се именом Господа Иисуса Христа и Духом нашега Бога.

Блуд

¹²»Све ми је дозвољено», али није све корисно. »Све ми је дозвољено», али нећу да нешто има власт нада мном. ¹³»Храна је за трбух, а трбух је за храну», а Бог ће уништити и једно и друго. Али, тело није за блуд, него за Господа, а Господ за тело. ¹⁴Бог је својом силом ваксрао Господа па ће и нас вакснути. ¹⁵Зар не знаете да су ваша тела Христови удови? Да ли ћу, дакле, да узмем Христове удове и учним их блудничним удовима? Нипошто! ¹⁶Или зар не знаете да ко се сједини с блудницом, постаје с њом једно тело? Јер, речено је: »Двоје ће бити једно

тело.«* ¹⁷А ко се сједини с Господом, постаје с њим један дух!

¹⁸Бежите од блуда. Сваки грех који човек учини је ван тела, а блудник греши против свога тела. ¹⁹Или зар не знаете да је ваше тело храм Светог Духа, који је у вами, кога имате од Бога, и да нисте своји? ²⁰Јер, скупо сте купљени. Зато својим телом прославите Бога.

Брак

7А сада о оном о чему сте ми писали. ²Добро је за човека да се не дотиче жене. ³Али, због блуда, нека сваки човек има своју жену и свака жена свога мужа. ⁴Нека муж извршава своју дужност према жени, а тако и жена према мужу. ⁵Жена није господар свога тела, него муж. Тако ни муж није господар свога тела, него жена. ⁶Не ускрађујте се једно другом, осим по договору, за неко време, да се посветите молитви. Затим се опет састаните да вас Сатана не уведе у искушење због ваше немоћи да се уздржите. ⁷А то вам говорим као допуштење, а не као заповест. ⁸Желео бих да сви људи буду као ја, али свако има свој милосни дар од Бога: неко овакав, а неко онакав.

⁸А неожењенима и удовицама кажем: добро је ако остану као што сам ја. ⁹Али, ако не могу да се уздрже, нека ступе у брак. Больје је ступити у брак него изграти од страсти.

¹⁰А онима у браку наређујем — не ја, него Господ: нека се жена не раставља од мужа. ¹¹А ако се растави, нека остане неудата или нека се помири с мужем. Ни муж нека се не разводи од жене.

¹²Осталима говорим ја, а не Господ: ако неки брат има жену која не верује, али пристаје да живи с њим, нека се од ње не разводи. ¹³И ако жена има мужа који не верује, али пристаје да живи с њом, нека се не разводи од њега. ¹⁴Јер, муж који не верује посвећен је женом која верује и жена која не верује посвећена је мужем — иначе би ваша деца била нечиста, а овако су света.

¹⁵А ако онај који не верује жели да се растави, нека се растави. У том случају брат или сестра нису ропски везани, а Бог нас је

позвао да живимо у миру. ¹⁶Јер, шта знаш, жено, да ли ћеш спаси мужа? Или шта знаш, мужу, да ли ћеш спаси жену?

¹⁷Иначе, нека свако живи како му је Господ одредио, како га је Бог позвао. Тако заповедам у свим црквама. ¹⁸Ако је неко позван као обрезан, нека се не разобрезује. Ако је неко позван као необрзан, нека се не обрезује. ¹⁹Није важно ни обрезање ни необрезање, него извршавање Божијих заповести. ²⁰Нека свако остане какав је позван. ²¹Да ли си позван као роб? Нека те то не брине. Али, ако можеш да постанеш слободан, искористи прилику. ²²Јер, ко је као роб позван у Господу — тај је Господњи слободњак. Исто тако, ко је позван као слободњак — роб је Христов. ²³Скупо сте купљени. Не будите робови људима. ²⁴Нека свако, браћо, остане пред Богом какав је позван.

²⁵Што се девица тиче, немам заповести од Господа, него износим своје мишљење као онај ко је по Господњем милосрђу достојан поверења. ²⁶Мислим, дакле, да је то добро због садашње муке — да је добро да човек остане такав. ²⁷Јеси ли везан за жену? Не тражи развод. Јеси ли неожењен? Не тражи жену. ²⁸Али, ако се и ожениш, не чиниш грех, а не чини грех ни девица ако се уда. Само, такви ће имати телесну невољу, а ја бих да вас поштедим.

²⁹Хоћу да кажем, браћо: време је кратко. Убудуће и они који имају жене — нека буду као да их немају; ³⁰и који плачу — као да не плачу; и који се радују — као да се не радују; и који купују — као да ништа немају; ³¹и који користе ствари овога света — као да их не користе, јер пролази обличје овога света.

³²Желео бих да будете без брига. Неожењен човек се брине за оно што је Господње, како да угоди Господу, ³³а ожењени се брине за ствари овога света, како да угоди жени, ³⁴и зато је растрзан. Неудата жена или девица брине се за оно што је Господње, да буде света и телом и духом, а удата се брине за ствари овога света, како да угоди мужу. ³⁵А ово говорим за ваше добро; не да вам ставим омчу око врата, него да живите долично и да будете несметано одани Богу.

³⁶Ако неко мисли да недолично поступа са својом девицом и ако је она већ зашла у године, а он мисли да треба да се ожени,

нека учини то што хоће, не чини грех — нека ступи у брак. ³⁷Али, онај ко је непоколебљив у свом срцу, ко не осећа принуду и влада својом вољом па у свом срцу одлучи да сачува своју девицу — добро чини. ³⁸Тако, ко се ожени својом девицом, добро чини, а ко се не ожени, чини боље.

³⁹Жена је везана за свог мужа све док је он жив. А ако он умре, слободна је да се уда за кога хоће — али само у Господу. ⁴⁰Али, по мом мишљењу — а мислим да и ја имам Божијег Духа — биће срећнија ако остане као што јесте.

О месу жртвованом идолима

8Што се тиче меса жртвованог идолима, знамо да сви имамо знање. Али, знање надима охолошћу, а љубав изграђује. ²Ако неко мисли да нешто зна, тај још не зна онако како би требало да зна. ³Али, ако неко вели Бога, Бог га познаје.

⁴Што се, дакле, тиче једења меса жртвованог идолима, знамо да нема идола на свету и да нема Бога осим једнога. ⁵Јер, чак и да има такозваних богова, било на небу или на земљи — као што и има много »богова« и много »господа« — ⁶за нас постоји само један Бог Отац, од кога је све и за кога смо ми, и само један Господ, Исус Христос, кроз кога је све и ми кроз њега.

⁷Али, немају сви то знање. Неки, наиме, још навикнути на идоле, једу месо као да је жртвовано идолима и тако каљају своју савест јер је слаба. ⁸А јело нас не приближава Богу. Нити шта губимо ако не једемо, нити шта добијамо ако једемо.

⁹Само, пазите да ваша слобода не буде камен спотицања за слабе. ¹⁰Јер, ако неко види тебе, који имаш знање, да једеш у идолском храму, зар га тиме — пошто му је савест слаба — нећеш охрабрити да једе месо жртвовано идолима? ¹¹Због твог знања, наиме, пропада твој слаби брат за кога је Христос умро. ¹²Тако, грешећи против своје браће и повређујући њихову слабу савест, грешите против Христа. ¹³Зато, ако јело саблажњава мог брата, никад више нећу јести месо, да свог брата не бих саблазнио.

Права апостола

9Зар ја нисам слободан? Зар нисам апостол? Зар нисам видео Иисуса, нашег

Господа? Зар нисте ви моје дело у Господу?
²Ако другима нисам апостол, вама јесам, јер ви сте печат мог апостолства у Господу.

³Ово је моја одбрана против мојих тужилаца: ⁴Зар немамо право да једемо и пијемо? ⁵Зар немамо право, као и други апостоли и Господња браћа и Кифа*, да водимо једну сестру као жену? ⁶Зар само ја и Варнава немамо право да не радимо?

⁷Ко то служи војску о свом трошку? Ко то сади виноград а да не једе од његових плодова? Ко то напаса стадо оваца а да не пије млека од тог стада? ⁸Да ли ово говорим са људског становишта? Зар то не каже и Закон? ⁹Јер, у Мојсијевом закону је записано: »Не завезуј уста волу који врше.«* Зар је Богу до волова? ¹⁰Зар не говори баш ради нас? Да, ради нас је то записано. Јер, орач треба да оре и вршилац да врше у нади да ће добити свој део. ¹¹Ако смо вам посејали духовна добра, зар је много ако жањемо ваша телесна добра? ¹²Ако други имају право на део ваших добара, зашто ми не бисмо имали још више?

Али, ми нисмо искористили то право, него све подносимо да нечим не бисмо омели Христово еванђеље. ¹³Зар не знаете да они који обављају службу у Храму, од Храма добијају храну, и да они који служе код жртвеника, добијају део од онога што је принето на жртвеник? ¹⁴Тако је и Господ заповедио онима који проповедају еванђеље да од еванђеља живе.

¹⁵Ја нисам ништа од тога искористио. А ни ово вам не пишем зато да и са мном буде тако јер бих радије умро него да ме неко лиши ове хвале. ¹⁶Ипак, кад проповедам еванђеље, не могу да се хвалим, пошто ми је то дужност. Јер, тешко мени ако не проповедам еванђеље! ¹⁷Ако то радим драговољно, имам награду; а ако не драговољно, онда само извршавам службу која ми је поверена. ¹⁸Каква је, dakле, моја награда? Да проповедајући, бесплатно нудим еванђеље, не користећи се својим правом у еванђељу.

¹⁹Иако сам слободан од свих, себе сам учинио робом свих да што више њих придобијем. ²⁰Јудејима сам био као Јудејин да придобијем Јудеје. Онима под Законом

био сам као под Законом — иако ја сам нисам под Законом — да придобијем оне под Законом. ²¹Онима без Закона био сам као да сам без Закона — иако нисам без Божијег закона, него сам под Христовим законом — да придобијем оне без Закона. ²²Слабима сам био слаб да придобијем слабе. Свима сам постао све да неке пошто-пото спасем. ²³А све чиним ради еванђеља, да бих у њему имао удела.

²⁴Зар не знаете да на тркалишту сви тркачи трче, али само један добија награду? Тако и ви трчите, да је освојите. ²⁵Сваки такмичар се уздржава од свега: они да добију распадљив венац, а ми нераспадљив. ²⁶Зато ја не трчим бесциљно и не ударам песницом као да млатим ваздух, ²⁷него кротим своје тело и потчињавам га да не бих ја, који сам другима проповедао, био искључен из трке.

Поуке израелске прошлости

10Не бих жељео да не знаете, браћо, да су сви наши праоци били под облаком и да су сви прошли кроз море. ²И сви су у облаку и у мору крштени у Мојсија. ³И сви су јели исту духовну храну ⁴и сви су пили исто духовно пиће. Јер, пили су из духовне стене која их је пратила, а та стена је био Христос. ⁵Али, већина их није била по Божијој вољи па су побијени у пустињи.

⁶А све се то дододило нама за пример, да не жудимо за злом као што су они жудели. ⁷Не будите идолопоклонци као што су неки од њих били — као што је записано: »Седе народ да једе и пије па устаде да игра.«* ⁸Не одјамо се ни блуду као што су се неки од њих одавали блуду па их је у једном дану пало дводесет три хиљаде. ⁹Не искушавајмо Господа као што су га неки од њих искушавали па страдали од змија. ¹⁰Не гунђајте као што су неки од њих гунђали па изгинули од Онога који убија.

¹¹Све се то дододило њима за пример, а записано је за опомену нама, којима су стигла последња времена. ¹²Зато, ко мисли да чврсто стоји, нека пази да не падне. ¹³Није вас снашло никакво искушење осим људског. А Бог је веран: неће дозволити да будете искушавани преко својих снага, него

ће вам заједно са искушењем дати и излаз из њега да можете да издржите.

Идолске гозбе и Господња вечера

¹⁴Зато, драги моји, бежите од идолопоклонства. ¹⁵Као разумним људима кажем: сами просудите шта говорим. ¹⁶Зар чаша захвалности за коју захваљујемо* не представља заједништво у Христовој крви? Зар хлеб који ломимо не представља заједништво у Христовом телу? ¹⁷Пошто је хлеб један, онда смо ми, многи, једно тело јер сви делимо један хлеб.

¹⁸Погледајте телесни Израел. Зар они који једу жртве немају ништа заједничко са жртвеником? ¹⁹Шта, дакле, хоћу да кажем? Зар да је оно што је жртвовано идолима нешто? Или да је идол нешто? ²⁰Не. Него, оно што пагани жртвују, демонима жртвују, а не Богу. Нећу да имате ништа заједничко са демонима! ²¹Не можете да пијете и чашу Господњу и чашу демонску! Не можете да имате удела у Господњој трпези и у демонској трпези! ²²Или хоћете да изазивамо Господњу љубомору? Зар смо јачи од њега?

Верникова слобода

²³»Све је дозвољено», али није све корисно. »Све је дозвољено», али све не изграђује. ²⁴Нека нико не тражи своје добро, него добро другога.

²⁵Једите све што се продаје на пијаци, ништа не испитујући ради савести. ²⁶Јер, »Господња је земља и све на њој.«*

²⁷Ако вас неки неверник позове у госте и хоћете да идете, једите све што се пред вас изнесе, ништа не испитујући ради савести.

²⁸Али, ако вам неко каже: »Ово је било принето на жртву«, онда не једите због онога који вас је на то упозорио и због савести²⁹— а не мислим на твоју савест, него оног другога. Јер, зашто да туђа савест суди моју слободу? ³⁰Ако ја са захвалношћу једем, зашто да о мени зло говоре због онога за шта захваљујем?

³¹Ако, дакле, једете, или пијете, или чините нешто друго, све чините на Божију славу. ³²Не будите камен спотицања ни

Јудејима, ни Грцима, ни Божијој цркви, ³³као што и ја свима у свему угађам, не тражећи своју корист, него корист многих — да се спасу.

11Угледајте се на мене као што се и ја угледам на Христа.

Покривање главе

²Хвалим вас што ме се у свему сећате и што се држите учења* онако како сам вам их предао.

³Али, хоћу да знате да је Христос глава сваком човеку, да је човек глава жени и да је Бог глава Христу. ⁴Сваки човек који се моли или пророкује покривене главе, срамоти своју главу. ⁵И свака жена која се моли или пророкује гологлава, срамоти своју главу јер је то исто као да јој је глава обријана. ⁶Јер, ако жена не покрива главу, нека се ошиша. А ако је ружно да се жена шиша или брије, нека покрива главу. ⁷Човек не мора да покрива главу пошто је он Божија слика и слава, а жена је човекова слава. ⁸Јер, није човек постао од жене, него жена од човека. ⁹И није човек створен ради жене, него жена ради човека. ¹⁰Зато жена мора да има знак власти на глави, ради анђела.

¹¹Али, у Господу, нити је жена без човека, нити човек без жене. ¹²Јер, као што је жена постала од човека, тако и човек постаје кроз жену, а све је од Бога. ¹³Сами просудите: да ли приличи жени да се гологлава моли Богу? ¹⁴Зар вас и сама природа не учи да је за човека срамота да има дугу косу, ¹⁵а ако жена има дугу косу, да је то њена слава? Јер, коса јој је дата уместо вела.

¹⁶Ако је коме до препирања, ми немамо такав обичај, а ни Божије цркве.

Господња вечера

¹⁷Дајући вам ова упутства, не могу да вас хвалим јер се не састајете на боље, него на горе. ¹⁸Пре свега, чујем, а донекле и верујем да, кад се састанете у цркви, међу вама има раздора. ¹⁹Додуше, и треба да постоје разлике, да се покаже који су међу вама прекаљени. ²⁰Када се, дакле, састанете, ви не једете Господњу вечеру, ²¹пошто свако, док једете, прво узима за себе своју вечеру па

чаша ... захваљујемо Или: чаша благослава коју благосиљамо

10,26 Псалми 24,1

учења Или: предања

један остане гладан, а други се опије.²²Зар немате куће да онде једете и пијете? Или презирете Божију цркву и постиђујете оне који немају? Шта да вам кажем? Да вас похвалим? У овоме вас не хвалим.

²³Јер, ја сам од Господа примио оно што сам и вама предао: Господ Исус је оне ноћи када је издан узео хлеб²⁴и, захваливши Богу, изломио га и рекао: »Ово је моје тело за вас. Чините ово мени у спомен.«²⁵Тако је узео и чашу после вечере и рекао: »Ова чаша је нови савез мојом крвљу.* Кад год је пијете, чините то мени у спомен.«²⁶Јер, кад год овај хлеб једете и ову чашу пијете, Господњу смрт објављујете док он не дође.

²⁷Зато, ко недостојно једе Господњи хлеб или пије Господњу чашу, огрешиће се о Господње тело и крв.²⁸Нека свако испита самога себе пре него што једе хлеб и пије из чаше.²⁹Јер, ко једе и пије, а не разликује Господње тело од другог јела, на своју осуду једе и пије.³⁰Због тога су многи међу вама слаби и болесни, а доста их је и умрло*.³¹Али, кад бисмо сами себи судили, не би нам се судило.³²А кад нам суди, Господ нас стегом васпитава да не будемо осуђени са светом.

³³Зато, браћо моја, кад се састајете да једете, причекајте један другог.³⁴Ако је неко гладан, нека једе код куће да се не састајете на осуду.

За остало ћу вам дати упутства када дођем.

Духовни дарови

12Што се тиче духовних дарова, браћо, не бих хтео да будете у незнању.²Знате како су вас, док сте били пагани, вукли и заводили немим идолима.³Зато вам обзнањујем да нико ко говори у Божијем Духу не може да каже: »Проклет Исус«, као што нико не може рећи: »Исус је Господ«, осим у Светом Духу.

⁴Има различитих милосних дарова, али је Дух исти; ⁵и различитих служења, али је Господ исти; ⁶и различитих деловања, али је исти Бог, који чини све у свима.

⁷А свакоме се даје да се Дух кроз њега испољи на корист.⁸Јер, једноме се кроз Духа даје реч мудrosti, а другоме, по истом

мојом крвљу Или: у мојој крви
умрло Дословно: заспало

Духу, реч знања; ⁹једноме, истим Духом, вера, а другоме, тим истим Духом, дарови лечења; ¹⁰једноме да чини чуда, а другоме пророковање; једноме да разликује духове, другоме да говори разним чудним језицима, а трећем да тумачи чудне језике.¹¹И све то чини један исти Дух, који сваком додељује како хоће.

Једно тело, много удова

¹²Као што је тело једно, а има много удова, и сви удови, иако их је много, чине једно тело, тако је и са Христом.¹³Јер, сви смо једним Духом у једно тело крштени — било да смо Јudeji или Грци, било робови или слободни — и сви смо једним Духом напојени.

¹⁴А ни тело није један, него много удова.¹⁵Ако нога каже: »Пошто нисам рука, не припадам телу«, зар због тога не припада телу?¹⁶Ако ухо каже: »Пошто нисам око, не припадам телу«, зар због тога не припада телу?¹⁷Кад би цело тело било око, где би био слух? Кад би цело тело било ухо, где би било чуло мириза?¹⁸Али, Бог је сваки поједини уд распоредио по телу по својој вољи.¹⁹Кад би све био један уд, где би било тело?²⁰Овако, има много удова, али само једно тело.

²¹Не може око да каже руци: »Не требаш ми«, ни глава ногама: »Не требате ми.«²²Штавише, много су потребнији они удови који се чине слабији.²³И оне удове које сматрамо нечаснијима, окружујемо већом чашћу, и с непристојним удовима пристојније поступамо,²⁴док с пристојнима то није потребно. Али, Бог је саставио тело па је већу част дао оном уду који је нема²⁵да у телу не буде раздора, него да се удови једнако брину један о другом.²⁶Ако један уд пати, сви удови пате с њим; и ако се један уд слави, сви удови се радују с њим.

²⁷А ви сте Христово тело и, појединачно, удови.²⁸Бог је у Цркви поставио, прво, апостоле, па пророке, па учитеље, па чудотворце, па оне који имају дарове лечења, помагања, управљања, говорења разним чудним језицима.²⁹Зар су сви апостоли? Зар су сви пророци? Зар су сви учитељи? Зар су сви чудотворци?³⁰Зар сви имају дарове лечења? Зар сви говоре чудне језике? Зар сви тумаче?

³¹Чезните за већим милосним даровима, а ја ћу вам показати најизврснији пут.

Љубав

13 Ако људске и анђеоске језике говорим, а љубави немам, онда сам метал који одјекује и чинеле које звече. ²И ако имам дар пророковања, ако познајем све тајне и све знање, и ако имам сву веру — тако да горе премештам — а љубави немам, ништа сам. ³Ако сиромасима разделим све што имам и ако своје тело предам да се сажеже, а љубави немам, ништа ми не користи.

⁴Љубав је стрпљива, љубав је добра; она не завиди, не хвалише се, не прави се важна; ⁵није непристојна, не тражи своје, није раздражљива, не памти зло; ⁶не радује се неправди, а радује се истини; ⁷све подноси, све верује, свему се нада, све трпи.

⁸Љубав никад не престаје. Пророковање? Престаће! Језици? Умукнуће! Знање? Нестаће! ⁹Јер, ми делимично знамо и делимично пророкујемо, ¹⁰а када дође оно што је савршено, nestаће оно делимично. ¹¹Кад сам био дете, говорио сам као дете, мислио као дете, расуђивао као дете; а кад сам постао човек, одбацио сам оно детиње. ¹²Јер, сада гледамо као у огледалу, нејасно, а тада ћемо лицем у лице. Сада сазнајем делимично, а тада ћу спознати потпуно, као што сам и сам спознат.

¹³Сада остају вера, нада и љубав, то троје. А највећа међу њима је љубав.

Пророковање и говорење језицима

14 Тежите за љубављу, чезните за духовним даровима, а нарочито да пророкујете. ²Јер, ко говори чудним језиком, не говори људима, него Богу. Нико га, наиме, не разуме, пошто Духом изговара тајне. ³А ко пророкује, људима говори: изграђује их, бодри и теши. ⁴Ко говори чудним језиком, самога себе изграђује, а ко пророкује, изграђује цркву. ⁵Желео бих да сви говорите чудним језицима, али још више да пророкујете. Онај ко пророкује већи је од онога који говори чудним језицима, осим ако тај не тумачи цркви ради изграђивања.

⁶Ако сада, браћо, дођем к вама и говорим чудним језицима, шта вам то користи ако вам не изнесем неко откривење, или спознање, или пророштво, или поуку? ⁷Па и бежivotне ствари које производе звук, на пример свирала или китара, ако не дају разговорене тонове, како да се зна шта се свира на свирали или китари? ⁸Или, ако

труба производи нејасан звук, ко ће се спремити за бој? ⁹Тако и ви, ако језиком не говорите јасно, како ће се знати шта се говори? Говорићете у ветар. ¹⁰Иако на свету има толико разних звукова, ниједан није без значења. ¹¹Ако, dakле, не знам значење звука, бићу туђинац саговорнику, а саговорник туђинац мени. ¹²Тако и ви, пошто чезните за духовним даровима, трудите се да њима обилујете ради изграђивања цркве.

¹³Стога, ко говори чудним језиком, нека се моли да може да га тумачи. ¹⁴Јер, ако се молим чудним језиком, мој дух се моли, а мој ум је неплодан. ¹⁵Шта, dakле, да радим? Молићу се духом, али молићу се и умом. Певаћу духом, али певаћу и умом. ¹⁶Јер, ако захваљујеш Богу духом*, како да неупућени каже »амин« на твоје захваљивање, кад не зна шта говориш? ¹⁷Ти, додуше, лепо захваљујеш, али се други не изграђује.

¹⁸Захваљујем Богу што више од свих вас говорим чудним језицима. ¹⁹Али, у цркви ћу радије да кажем пет речи својим умом, да и друге поучим, него десет хиљада речи чудним језиком.

²⁰Браћо, не размишљајте као деца, него у опакости будите нејач, а у размишљању одрасли. ²¹Записано је у Закону:

»Туђим језицима и уснама туђинаца говорићу овом народу,
али ни тако ме неће послушати*.«

каже Господ.

²²Према томе, чудни језици нису знак за вернике, него за невернике; а пророковање није за невернике, него за вернике. ²³Ако се, dakле, сва црква окупи заједно и сви говоре чудним језицима па уђу неупућени или неверници — зар неће рећи да булавните? ²⁴Али, ако сви пророкују па уђе неки неверник или неупућени, све га прекорева, све га осуђује, ²⁵тајне његовог срца излазе на видело па ће пасти ничице и поклониће се Богу, изјављујући: »Бог је заиста у вама!«

Ред у цркви

²⁶Шта, dakле, браћо? Кад се окуните, сваки од вас има псалам, или поуку, или откривење, или језик, или тумачење. Нека

све то буде за изграђивање.²⁷Ако неко — двојица, највише тројица, и то један за другим — говори чудним језиком, један нека тумачи.²⁸А ако нема тумача, нека онда тај ћути у цркви; нека говори само себи и Богу.

²⁹Од пророка нека говоре двојица или тројица, а остали нека расуђују.³⁰Али, ако неком другом ко ту седи дође откривење, онај први нека ћути.³¹А сви можете, један по један, да пророкујете, да сви буду поучени и сви ободрени.³²Пророчки духови се потчињавају пророцима,³³јер Бог није Бог нереда, него мира.

Као у свим црквама светих,³⁴нека жене у црквама ћуте. Није им допуштено да говоре, него нека се потчињавају, као што и Закон каже.³⁵А ако желе нешто да науче, нека код куће питају своје мужеве. Јер, ружно је да жена говори у цркви.

³⁶Зар је од вас проистекла Божија реч? Или је само вама стигла?³⁷Ако неко сматра да је пророк или да је духован, треба да зна да је ово што вам пишем Господња заповест.³⁸А ако неко то не признаје, ни сам неће бити признат.

³⁹Зато, браћо моја, чезните за пророковањем и не спречавајте да се говори чудним језицима.⁴⁰Само, нека све буде пристојно и уредно.

Христово васкрсење

15Подсећам вас, браћо, на еванђеље које сам вам објавио, које сте и примили, у коме и стојите,²којим се и спасавате ако се чврсто држите Речи коју сам вам објавио, осим ако нисте узалуд поверовали.

³Пре свега, предао сам вам оно што сам и примио: да је Христос умро за наше грехе у складу са Писмима,⁴да је сахрањен, да је васкрсао трећег дана у складу са Писмима,⁵и да се показао Кифи* па Дванаесторици.⁶Затим се показао браћи, којих је било више од пет стотина одједном — већина их је још жива, а неки су умрли*.⁷Затим се показао Јакову па свим апостолима.⁸А после свих, показао се и мени, као недонашчути.

⁹Ја сам, наиме, најмањи од апостола, недостојан да се зовем апостол, зато што

сам прогонио Божију цркву.¹⁰Али, Божијом милост ћу сам оно што јесам и његова милост према мени није била узалудна. Напротив, ја сам се трудио више од свих њих — али не ја, него Божија милост са мном.¹¹Био то, дакле, ја или они: то проповедамо и у то сте поверовали.

Васкрсење мртвих

¹²Ако се проповеда да је Христос васкрсао из мртвих, како то да неки међу вама говоре да нема васкрсења мртвих?¹³Ако нема васкрсења мртвих, ни Христос није васкрсао.¹⁴Ако Христос није васкрсао, узалудно је наше проповедање, узалудна је и ваша вера.¹⁵Уз то, показујемо се и као лажни Божији сведоци, зато што смо сведочили против Бога да је васкрсао Христа, кога он није васкрсао ако заиста мртви не васкрсавају.¹⁶Јер, ако мртви не васкрсавају, ни Христос није васкрсао.¹⁷А ако Христос није васкрсао, ваша вера је узалудна — још сте у својим гресима.¹⁸Онда пропадоше и они који су у Христу умрли*.¹⁹Ако се само у овом животу уздамо у Христа, најбеднији смо од свих људи.

²⁰Али, Христос јесте васкрсао из мртвих, као првенац оних који су умрли*.²¹Јер, пошто је смрт дошла преко човека, и васкрсење мртвих је дошло преко човека.²²Као што у Адаму сви умиру, тако ће у Христу сви оживети.²³Али, свако по свом реду: као првенац Христос, затим, кад он дође, они који су Христови.²⁴Потом долази крај, кад он преда Царство Богу Оцу пошто уништи свако поглаварство, сваку власт и силу.²⁵Он, наиме, треба да влада све док све непријатеље не подложи под своје ноге.²⁶А последњи непријатељ који ће бити уништен је смрт.²⁷Јер, »све је потчинио под његове ноге«*. А кад каже: »све је потчинио«, јасно је да је потчињено све осим Онога који му је све потчинио.²⁸А кад му све буде потчињено, онда ће се и сам Син потчинити Оному који му је све потчинио, да Бог буде све у свему.

²⁹Уосталом, шта раде они који се крштавају за мртве? Ако мртви уопште не васкрсавају, зашто се крштавају за њих?³⁰Зашто се и ми сваки час излажемо опасности?³¹Сваког дана умирим, браћо,

Кифи То јест: Петру

умрли Дословно: заспали

тако ми поноса на вас који имам у Христу Исусу, нашем Господу.³²Ако сам се само као човек борио са зверима у Ефесу, шта ми то користи? Ако мртви не васкрсавају,

»једимо и пијмо,
јер сутра ћемо умрети«.*

³³Не заваравајте се: »Рђаво друштво квари добре навике.«³⁴Честито се отрезните и не грешите, јер неки не познају Бога — на вашу срамоту говорим.

Начин васкрсења

³⁵Али, неко ће упитати: »Како васкрсавају мртви?« и: »Какво ће тело имати?«³⁶Неразумниче! Оно што ти сејеш, не оживљава ако не умре.³⁷И то што сејеш, не сејеш тело које ће бити, већ голо зрно, рецимо пшенице или нечег другог,³⁸а Бог му даје тело какво хоће, и то сваком семену његово тело.³⁹Није свако тело исто; него, друго је људско, а друго животијско тело, друго је птичје тело, а друго рибље.⁴⁰Има тела небеских и тела земаљских, али сјај небеских тела је другачији од сјаја земаљских.⁴¹Друго је сјај сунца, друго сјај месеца, а друго сјај звезда. А и звезда се од звезде разликује по сјају.⁴²Тако је и са васкрсењем мртвих: сеје се у распадљивости, васкрсава у нераспадљивости;⁴³сеје се у срамоти, васкрсава у слави; сеје се у слабости, васкрсава у сили;⁴⁴сеје се природно тело, васкрсава духовно.

Ако постоји природно тело, постоји и духовно.⁴⁵Тако је и записано: »Први човек, Адам, постаде живо биће,* последњи Адам животворни дух.⁴⁶Али, није прво духовно, него природно па онда духовно.⁴⁷Први човек је од земље, земаљски; други човек је са неба.⁴⁸Какав је земаљски, такви су и сви земаљски; а какав је небески, такви су и сви небески.⁴⁹И као што смо били слика земаљскога, тако ћемо бити и слика небескога.

⁵⁰А ово вам тврдим, браћо: тело и крв не могу да наследе Божије царство, нити распадљивост наслеђује нераспадљивост.⁵¹Ево, казујем вам тајну: нећемо сви умрети, али ћемо се сви изменити,⁵²у магновењу, у трен ока, кад последња труба затруби. Јер,

затрубеће, и мртви ће васкрснути нераспадљиви, а ми ћемо се изменити.⁵³Треба, наиме, ово распадљиво да се обуче у нераспадљивост и ово смртно да се обуче у бесмртност.⁵⁴А кад се ово распадљиво обуче у нераспадљивост и ово смртно обуче у бесмртност, тада ће се обистинити изрека која је записана:

»Победа пружре смрт.«*

⁵⁵ »Смрти, где ти је победа?
Смрти, где ти је жалац?«*

⁵⁶Жалац смрти је грех, а сила греха је Закон.⁵⁷Али, хвала Богу, који нам даје победу кроз нашег Господа Иисуса Христа.

⁵⁸Зато, драга моја браћо, будите чврсти, непоколебљиви, увек обилујте у Господњем делу, знајући да ваш труд није узалудан у Господу.

Сакупљање прилога

16А што се тиче сакупљања помоћи за свете, као што сам наредио галатијским црквама, тако и ви чините.²Сваког првог дана у седмици нека свако од вас остави на страну колико може, да не буде сакупљања тек кад ја дођем.³А када дођем, послаћу с писмима оне које одаберете да у Јерусалим однесу ваш дар.⁴Ако буде потребно да и ја путујем, путоваће са мном.

Завршне поруке и поздрави

⁵А к вама ћу доћи кад прођем кроз Македонију. Јер, кроз Македонију само пролазим,⁶а код вас ћу се можда задржати или чак и презимити да бисте ме ви испратили онамо куда будем путовао.⁷Не желим, наиме, да вас овога пута видим само у пролазу јер се надам да ћу код вас, ако Господ да, остати неко време.⁸У Ефесу ћу остати до Педесетнице,⁹јер су ми се отворила велика и за рад повољна врата, а противника је много.

¹⁰Ако Тимотеј дође, постарајте се да код вас борави без страха, јер он обавља Господње дело као и ја.¹¹Нека га, дакле, нико не потцењује. У миру га испратите да дође к мени, јер га ишчекујем са браћом.

15,32 Исаја 22,13

15,45 1.Мојсијева 2,7

15,54 Исаја 25,8

15,55 Осија 13,4

¹²А што се тиче брата Аполоса, много сам га наговарао да дође к вама са браћом, али он никако није био волјан да сада иде. Али, доћи ће кад се укаже повољна прилика.

¹³Будно пазите, чврсто стојте у вери, држите се мушки, будите јаки! ¹⁴Све чините у љубави!

¹⁵Заклињем вас, браћо — ви знате да су Стефанини укућани првина Ахaje и да су се посветили служењу светима — ¹⁶да се и ви потчињавате таквима и сваком ко сарађује и труди се. ¹⁷Радујем се Стефанином, Фортунатом и Ахаиковом доласку јер су надокнадили ваше одсуство. ¹⁸Наиме,

умирили су мој дух, и ваш. Таквима, dakле, одајте признање.

¹⁹Поздрављају вас азијске цркве. Много вас у Господу поздрављају Приска и Акила са црквом у свом дому. ²⁰Поздрављају вас сва браћа. Један другога поздравите светим пољупцем.

²¹Поздрав мојом руком, Павловом.

²²Ако неко не воли Господа, нека је проклет! Марана та!*

²³Милост Господа Иисуса с вама.

²⁴Моја љубав са свима вама у Христу Иисусу.

Друга посланица Коринћанима

1 Павле, Божијом вољом апостол Христа Исуса, и брат Тимотеј,
Божијој цркви у Коринту, заједно са свима светима широм Ахaje:
²милост вам и мир од Бога, нашег Оца, и Господа Исуса Христа.

Бог сваке утеше

³Благословен Бог и Отац нашег Господа Исуса Христа, Отац сминости и Бог сваке утеше. ⁴Он нас теши у свакој нашој невољи да бисмо и ми, оном утешом којом Бог теши нас, могли да тешимо све који су у невољи. ⁵Јер, као што нас обилно сналазе Христова страдања, тако је кроз Христа обилна и наша утеша. ⁶Ако смо у невољама — то је за вашу утешу и спасење. Ако смо утешени — то је за вашу утешу, која чини да стрпљиво подносите иста страдања која и ми подносимо. ⁷А наша нада за вас је чврста јер знамо да имате удела како у нашим страдањима тако и у утеси.

⁸Не желимо, браћо, да не знате за невољу која нас је снашла у Азији. Били смо прекомерно, преко своје снаге, оптерећени, тако да смо већ стрепели и за живот. ⁹Али, у себи смо се помирили са смртном пресудом да се не бисмо уздали у саме себе, него у Бога, који васкрсава мртве. ¹⁰Он нас је од толике смртне опасности избавио и избављаће нас. У њега се уздамо да ће нас и даље избављати ¹¹уз помоћ ваших молитви за нас да би многи захваљивали за милост која нам је дарована посредством многих.

Промена Павловог наума

¹²А овим се хвалимо: наша савест сведочи да смо у светости и искрености које долазе од Бога живели у свету, а нарочито међу вами — не у људској мудrosti, већ у Божијој милости. ¹³Јер, не пишемо вам ништа што не бисте могли да прочитате или разумете. А надам се да ћете у потпуности

разумети, ¹⁴као што сте нас донекле и разумели, и да ћете се на Дан нашег Господа Исуса ви поносити нама као и ми вама.

¹⁵У том уверењу намеравао сам да прво дођем к вама, да вам се укаже двострука милост. ¹⁶Намеравао сам да преко вас одем у Македонију па да из Македоније опет дођем к вама, а ви да ме испратите у Јудеју. ¹⁷Да нисам можда био лакомислен кад сам то намеравао? Или то што намеравам, намеравам као човек па је код мене истовремено »да, да« и »не, не«?

¹⁸Али, Бог је сведок да наша порука вама није »да« и »не«. ¹⁹Јер, Син Божији, Исус Христос, кога смо вам ја, Силван и Тимотеј објавили, није био »да« и »не«, него је у њему увек било »да«. ²⁰Колико год има Божијих обећања, у њему су »да«. Зато кроз њега и говоримо »амин«, Богу на славу. ²¹А Бог је тај који нас, заједно с вами, учвршћује у Христу. Он нас је помазао ²²и запечатио и у наша срца ставио Духа као залог.

²³Позивам Бога за сведока: живота ми, да бих вас поштедео нисам поново дошао у Коринт. ²⁴Ми нисмо господари ваше вере, него сарадници ваше радости, јер чврсто стојите у вери.

2Одлучио сам, наиме, да не дођем опет к вама доносећи жалост. ²Јер, ако вас јаражалостим, ко ће мене да обрадује? Зар онај кога жалостим? ³Зато сам вам онако написао да ме, када дођем, неражалосте они који би требало да ме обрадују, уздајући се у све вас да је моја радост уједно и радост свих вас. ⁴Јер, писао сам вам из тешке невоље, тескобног срца и уз многе сузе. Али, не да серажалостите, него да упознате моју љубав, које у изобиљу имам према вама.

Праштање грешнику

⁵А ако је неко изазвао жалост, нијеражалостио мене, него донекле — да не

претерам — све вас. ⁶Таквоме је довољна ова казна већине ⁷па му зато радије опростите и утешите га да га превелика жалост не сатре. ⁸Стога вас молим да према њему покажете љубав. ⁹Ради тога сам баш и писао да сазнам да ли сте прекаљени, да ли сте у свему послушни. ¹⁰И коме ви нешто опростите, оправштам и ја. Јер, и ја што сам опростио — ако је било шта да се опрости — ради вас сам, пред Христом, опростио ¹¹да нас Сатана не надмудри. Јер, знамо његове намере.

Павлова брига и утеха

¹²Кад сам ради Христовог еванђеља дошао у Троаду, иако су ми се отворила врата у Господу, ¹³душа ми није била спокојна јер нисам нашао свог брата Тита. Зато сам се опростио од њих и пошао у Македонију.

¹⁴Али, хвала Богу, који нас увек чини победницима у Христу и на сваком месту преко нас шири мирис сазнања о себи. ¹⁵Ми смо Богу пријатан, Христов мирис међу онима који се спасавају и међу онима који пропадају: ¹⁶једним мирис смрти — за смрт; а другима мирис живота — за живот. И ко је за то подобан? ¹⁷Јер, ми не тругујемо Божијом речју, као многи, него искрено говоримо у Христу — као од Бога пред Богом.

Служитељи новог савеза

3Почињемо ли опет сами себе да препоручујемо? Или су нам, као некима, потребне писмене препоруке за вас или од вас? ²Па ви сте наше писмо, написано у нашим срцима, које знају и читају сви људи. ³А очигледно је да сте ви Христово писмо, исход наше службе, написано не мастилом, него Духом живога Бога, не на каменим плочама, него на плочама људских срца.

⁴А то поузданје пред Богом имамо кроз Христа. ⁵Не да смо ми сами од себе способни да нешто за себе тврдимо, него је наша способност од Бога. ⁶Он нас је учинио способним да будемо служитељи новог савеза — али не слова, него Духа, јер слово убија, а Дух оживљава.

Слава новог савеза

⁷Ако је служба смрти, словима уклесана у камење, била толико славна да Израелци

нису били у стању да гледају у Мојсијево лице због пролазне славе* његовог лица, ⁸зар неће још славнија бити служба Духа? ⁹Јер, ако је била славна служба која доноси осуду, много је славнија служба која доноси праведност. ¹⁰И заиста, оно што је било славно, није ни било славно у поређењу са узвишијем славом. ¹¹Ако је оно пролазно било славно, колико ли је већа слава овога што остаје!

¹²Пошто, дакле, имамо овакву наду, поступамо сасвим отворено, ¹³а не као Мојсије, који је стављао вео на лице да Израелци не би видели свршетак онога што пролази. ¹⁴Али, мисли су им окореле јер све до дана данашњег исти вео остаје при читању старог савеза и не подиже се, пошто нестаје само у Христу. ¹⁵И тако до дана данашњег, кад год се чита Мојсије, вео им застире срце. ¹⁶Али, кад год се неко обрати Господу, вео се уклања. ¹⁷Господ је Дух, а где је Господњи Дух, онде је слобода. ¹⁸И сви ми лицем које није покривено велом одражавамо Господњу славу и преобравдјавамо се у исту слику — из славе у славу која долази од Господа, који је Дух.

Благо у глиненим посудама

4Стога, пошто ову службу имамо по Божијем милосрђу, не посустајемо. ²Него, одрекли смо се срамних тајни, не користимо се лукавством и не изврћемо Божију реч, него се објављујући истину препоручујемо савести сваког човека пред Богом. ³Па ако је наше еванђеље и застрто велом, застрто је за оне који пропадају. ⁴Њима је бог овога света заслепио неверничку памет да не виде светлост еванђеља о слави Христа, који је Божија слика. ⁵Јер, ми не проповедамо сами себе, него Исуса Христа као Господа, а себе као ваше слуге ради Исуса. ⁶Бог, који је рекао: »Нека светлост засветли из таме«*, засветлео је у нашим срцима да се просветлим спознањем Божије славе на Христовом лицу.

⁷А ово благо имамо у глиненим посудама да би било очигледно да је ова изванредно велика сила од Бога, а не од нас. ⁸У свему притиснути али не и притешњени, двоумећи се али не очајавајући, ⁹прогањани али не и

напуштени, обарани или не и уништени,¹⁰ми у свом телу стално носимо Исусово умирање да се и Исусов живот јасно покаже у нашем телу.¹¹Јер, нас, живе, стално предају смрти ради Исуса, да се и Исусов живот јасно покаже у нашем смртном телу.¹²Тако у нама делује смрт, а у вама живот.

¹³А пошто имамо исти дух вере, као што је записано: »Поверовах, зато сам говорио«*, и ми верујемо па зато и говоримо,¹⁴знајући да ће Онај који је ваксрао Господа Исуса и нас са Исусом ваксрнути и заједно с вама поставити пред себе.¹⁵Јер, све је то ради вас, да милост, која се умножила захваљивањем многих, буде још обилнија на Божију славу.

¹⁶Зато не посустајемо. Него, ако се споља и распадамо, изнутра се из дана у дан обновљамо.¹⁷Јер, наша незнатна, тренутна невоља доноси нам вечну славу која је неизмерно надмашује.¹⁸Ми се не усрд-сређујемо на видљиво, него на невидљиво, јер видљиво је привремено, а невидљиво вечно.

Небеско боравиште

5Знамо, наиме, да кад се сруши наша земаљска кућа, која је као шатор, имамо здање од Бога, вечну кућу на небесима, која није сазидана људском руком.²Зато и уздишемо и чезнемо да се обучемо у своје небеско боравиште.³Јер, ако смо обучени, нећемо се затећи голи.⁴Ми, наиме, који смо у овом шатору, уздишемо под теретом јер не желимо да се свучемо, него да се преко овога обучемо, да живот прогута оно што је смртно.⁵А баш за то нас је и припремио Бог, који нам је дао Духа као залог.

⁶Увек смо, дакле, пуни поуздања и знамо да смо, док боравимо у телу, далеко од Господа,⁷јер још живимо у вери, а не у гледању.⁸Пуни смо поуздања и најрадије бисмо се иселили из тела и настанили код Господа.⁹Стога се и трудимо да му угодимо, било да смо већ настањени, било да смо далеко.¹⁰Јер, сви треба да се појавимо пред Христовим судом да свако добије према ономе што је учинио док је живео у телу, било добро, било зло.

Служба помирења

¹¹Пошто, дакле, знамо за страх пред Господом, трудимо се да уверимо људе. Разоткривени смо пред Богом, а надам се и пред вашом савешћу.¹²Не препоручујемо вам опет сами себе, већ вам дајемо прилику да се нама хвалите, да имате шта да одговорите онима који се хвале спољашњошћу, а не оним што је у срцу.¹³Јер, ако смо били ван себе, то је ради Бога; а ако смо били при себи, то је ради вас.

¹⁴Обузима нас Христова љубав кад размишљамо о овоме: један је умро за све, дакле, сви су умрли.¹⁵А умро је за све да живи више не живе за себе, него за Онога који је за њих умро и ваксрао.

¹⁶Зато ми одсад никог не познајемо по телу. Ако смо Христа и познавали по телу, сада га више тако не познајемо.¹⁷Ако је, дакле, неко у Христу, ново је створење; старо је прошло, ево, ново је настало.¹⁸А све је од Бога, који нас је кроз Христа помирио са собом и поверио нам службу помирења.¹⁹Јер, Бог је у Христу помирио свет са собом, не рачунајући људима њихове преступе и нама поверивши Реч помирења.²⁰Ми смо, дакле, Христови изасланици — Бог вас опомиње преко нас. У Христово име вас молимо: помирите се са Богом.²¹Њега, који није учинио грех, Бог је ради нас учинио грехом* да у њему будемо Божија праведност.

6А као његови сарадници, опомињемо вас да не примите узалуд Божију милост.²Јер, каже:

»Услишио сам те у часу повољном
и помогао ти на дан спасења.«*

Ево сада је најповољнији час! Ево сада је дан спасења!

Павлове невоље

³Ником никакве препреке не постављамо, да не покуде нашу службу.⁴Него, у свему се показујемо као Божији служитељи: у великој стрпљивости, у невољама, у немаштини, у притешњености,⁵у батинама, у тамницама, у бунама, у тегобама, у бесаним ноћима, у гладовању,⁶у чистоти, у знању, у стрпљивости, у доброти, у Светом

грехом Или: жртвом за грех

6,2 Исаја 49,8

Духу, у нелицемерној љубави, ⁷у истинитој Речи, у Божијој сили, оружјем праведности у десници и левици, ⁸славом и срамотом, злим гласом и добрим гласом, као варалице а поштени, ⁹као непознати а познати, као умирући а, ево, живимо, као кажњени али не и убијени, ¹⁰као жалосни а увек радосни, као сиромашни а обогаћујући многе, као они који немају ништа а све поседују.

¹¹Отворено смо вам говорили, Коринћани; наше срце вам је широм отворено. ¹²Није вам тесно у нама, али је тесно у вашим срцима. ¹³Узвратите ми на исти начин — као својој деци говорим: и ви раширите своја срца.

Храм Бога живога

¹⁴Не упрежите се у исти јарам с неверницима. Јер, шта има праведност са безакоњем? Или, каква је заједница светлости и таме? ¹⁵У чemu се Христос слаже с Велиаром? Шта је заједничко вернику и невернику? ¹⁶Какав је споразум Божијег храма са идолима? Јер, ми смо храм Бога живога, као што Бог рече:

»Пребиваћу у њима и ходаћу међу њима,
и ја ћу им бити Бог, а они ће бити мој народ.«*

¹⁷ »Стога, изађите између њих и одвотје се, говори Господ; ништа нечисто не дотичите и ја ћу вас примити.«*

¹⁸ »Ја ћу вам бити отац, а ви ћете ми бити синови и кћери, говори Господ Сведржитељ.«*

7Пошто, дакле, имамо ова обећања, очистимо се, драги моји, од свега што каља тело и дух, усавршавајући своју светост у страху пред Богом.

Павлова радост

²Направите места за нас у својим срцима. Ником нисмо учинили неправду, никога нисмо упропастили, никога закинули. ³Не говорим ово да вас осудим, јер малопре рекох да сте у нашим срцима, да бисмо с

вама и умирали и живели. ⁴Велико је моје поуздање у вас и веома се поносим вами. Испуњен сам утехом и препун радости упркос свим нашим невољама.

⁵Јер, кад смо дошли у Македонију, није било мира за наше тело, већ посвуда невоље: споља борбе, изнутра страх. ⁶Али Бог, који теши понизне, утешио нас је Титовим доласком. ⁷И не само његовим доласком него и утехом коју сте му дали. Обавестио нас је о вашој чежњи, о вашој дубокој жалости, о вашој великој бризи за мене, па сам се још више обрадовао.

⁸Јер, ако сам вас и ражалостио својом посланицом, није ми жао. А ако ми је и било жао — видим, наиме, да вас је та посланица макар начас ражалостила — ⁹сада се радујем; не зато што сте се ражалостили, него зато што сте се ражалостили на покајање. Јер, ражалостили сте се по Божијој вољи, па од нас нисте ни у чему оштећени. ¹⁰Жалост по Божијој вољи ствара покајање које води спасењу — за које се не кaje — а светска жалост доноси смрт. ¹¹Јер, видите да вам је баш то што сте се ражалостили по Божијој вољи донело не само велику озбиљност него и правдање и огорченост и страх и чежњу и ревност и казну. Свиме тиме сте показали да сте у тој ствари недужни. ¹²Дакле, иако сам вам писао, нисам писао због онога који је скривио, ни због онога коме је скривио, него да вама пред Богом постане очигледна ваша велика брига за нас. ¹³Зато смо се и утешили.

Али, осим ове наше утехе, још више смо се обрадовали због Титове радости јер сте му сви ви окрепили дух. ¹⁴Заиста, ако сам вас за нешто њему похвалио, нисам се постидео. Него, као што је истина све што смо вам говорили, тако се и наша похвала пред Титом показала истинита. ¹⁵А његова осећања према вама су још снажнија кад се сети послушности свих вас и како сте га са страхом и трепетом примили. ¹⁶Радујем се што се у свему могу поуздати у вас.

Павле подстиче дарежљивост

8Обзнањујемо вам, браћо, Божију милост која је дата македонским црквама. ²Упркос најжешћим искушењима, њихова изобилна радост и њихово крајње сиромаштво прелили су се у богатство дарежљивости. ³Сведочим да су нам, према

6,16 3.Мојсијева 26,12; Јеремија 32,38; Језекиљ 37,27

6,17 Исаја 52,11; Језекиљ 20,34 и 41

6,18 2.Самуилова 7,14; 7,8

својим могућностима — а и преко својих могућности — драговољно давали⁴ и усрдно нас молили да им учинимо милост да учествују у овом служењу светима.⁵ А давали су, не како смо очекивали, него су и саме себе дали, прво Господу па нама, по Божијој вољи.⁶ Зато смо замолили Тита да, као што је већ раније почeo, тако и доврши међу вама ово дело милости.⁷ Стога, као што се у свему истичете — у вери, у говору, у знању, у свакој брижљивости и у својој љубави према нама — истакните се и у овој милости давања.

⁸Не заповедам, него брижљивошћу других проверавам искреност ваше љубави.⁹Јер, ви знате милост нашег Господа Иисуса Христа — да је, иако богат, ради вас постао сиромашан, да се ви његовим сиромаштвом обогатите.

¹⁰А ово је моје мишљење у тој ствари: на вашу је корист то што сте прошле године ви први с тим почели, и то не само делом него и жељом да га учините.¹¹А сада то дело и довршите: као што сте спремно желели да га учините, тако га и довршите, према својим могућностима.¹²Јер, ако постоји спремност, добродошла је ако је заснована на оном што се има, а не на оном што се нема,¹³да олакшање другима вама не донесе невољу, него једнакост.¹⁴Нека сада ваш вишак буде за њихову оскудицу да би једном и њихов вишак покрио вашу оскудицу — да буде једнакост,¹⁵као што је записано: »Ко је сакупио много, није имао сувише, а ко је сакупио мало, није имао премало.«*

Тит послат у Коронт

¹⁶Хвала Богу што је исту такву бригу за вас ставио у Титово срце.¹⁷Он је не само прихватио нашу молбу него веома радо, од своје воље, иде к вама.¹⁸А с њим шаљемо и једног брата кога све цркве хвале због његовог служења еванђељу.¹⁹Штавише, цркве су га изабрале за нашег сапутника у овој служби милости којом славимо самог Господа и којом показујемо своју спремност да помажемо.²⁰Тако избегавамо да нам неко пребацује због овог изобилног дара којим располажемо.²¹Јер, ми се веома трудимо да чинимо добро не само пред Господом него и пред људима.

²²С њима шаљемо и нашег брата који нам је у много чему и много пута потврдио своју ревност, а сада је још много ревноснији због великог поуздана у вас.²³Што се тиче Тита, он је мој друг и сарадник у служењу вама, а што се тиче наше браће, они су изасланици цркава, Христова слава.²⁴Покажите им, дакле, пред црквама, доказ своје љубави и зашто се поносимо вама.

Сакупљање помоћи за свете

⁹Што се тиче служења светима, сувишно је да вам пишем.²Јер, знам вашу спремност да помажете. Њоме се хвалим пред Македонцима говорећи: »Ахаја је спремна још од прошле године«, и ваша ревност је подстакла већину.³Ипак, шаљем браћу да се наше хваљење вама у овој ствари не изјалови, него да будете спремни, као што сам тврдио да јесте,⁴да се, ако са мном дођу Македонци и затекну вас неспремне, ми — а о вами да и не говорим — не осрамотимо у овом поуздану.⁵Зато сам сматрао неопходним да замолим браћу да пре нас оду к вама и постарају се да ваш раније обећани дар буде спреман као дар, а не као нешто изнужено.

⁶А ово упамтите: ко шкрто сеје, шкрто ће и жњети, а ко издашно сеје, издашно ће и жњети.⁷Нека свако даје како је одлучио у свом срцу — не са жалошћу или на силу, јер Бог воли радосног даваоца.⁸А Бог може на вас да излије обиље сваке милости, да у свему увек имате свега доволно за себе и још да вам преостане за свако добро дело,⁹као што је записано:

»Просу, даде сиромасима;
његова праведност остаје довека.«*

¹⁰А Онај који даје семе сејачу и хлеб за јело, и вами ће дати семе и умножиће га и увећаће плодове ваше праведности.¹¹У свему ћете се обогатити за сваку дарежљивост која нашим посредством изазива захвалност Богу.¹²Јер, вршење ове службе не само што подмирује потребе светих него се и обилно прелива у многе захвалнице Богу.¹³Пошто сте се овим служењем доказали, људи славе Бога зато што покорно признајете* Христово еванђеље и што

великодушно делите с њима и са свима.¹⁴А молећи се за вас, они показују да чезну за вама због преобилне Божије милости која је на вама.¹⁵Хвала Богу за његов неизрециви дар.

Павлова одбрана

10А ја, Павле, заклињем вас Христовом кроткошћу и благошћу — ја, који сам понизан кад сам међу вама, лицем у лице, а одважан кад сам далеко од вас.²Молим вас да, кад будем код вас, не морам да иступим одважно и одрешито — као што сада намеравам да иступим — против неких, који сматрају да ми живимо како тело хоће.³Иако живимо у телу, ми се не боримо како тело хоће.⁴Јер, оружје нашег војевања није телесно, него божански силно у разарању утврђења. Ми разарамо мудровања⁵и сваку охолост која се диже против спознања Бога, и заробљавамо сваку мисао, да буде послушна Христу.⁶И спремни смо да казнимо сваку непослушност кад ваша послушност буде потпuna.

Површно гледате! Ако је неко уверен да је Христов, нека поново размисли о овоме: као што је он Христов, тако смо и ми.⁸Јер, када бих се и мало више похвалио нашем влашћу, коју нам је Господ дао ради нашег изграђивања, а не рушења, не бих се постидео.⁹Само, да се не учини да вас плашим посланицама.¹⁰Јер, »посланице су«, кажу, »тешке и снажне, а кад се лично појави, слаб је и говор му је никакав.«¹¹Такви треба да схвате ово: какви смо на речима у посланицама кад смо одсутни, такви смо и на делу кад смо присутни.

¹²Не усуђујемо се да се сврставамо или упоређујемо с некима који сами себе препоручују. Али, они су неразумни кад сами себе собом мере и сами се са собом упоређују.¹³А ми се нећemo хвалити преко граница, него само унутар граница делокруга који нам је одредио Бог, делокруга који досеже и до вас.¹⁴Не протежемо се преко свога — као да још не досежемо до вас — јер ми јесмо стigli до вас с Христовим еванђељем.¹⁵А не прелазимо границу ни хвалећи се туђим трудом, него се надамо да ће се, кад ваша вера порасте, и наш делокруг међу вама проширити¹⁶па да ћемо еванђеље проповедати и даље од вашег kraja, а не хвалити се оним што је већ урађено у туђем делокругу.¹⁷»Ко се хвали,

нека се у Господу хвали.«^{*}¹⁸Јер, није прекаљен онај ко самог себе препоручује, него онај кога препоручује Господ.

Павле и лажни апостоли

11Кад бисте само поднели мало мога безумља! Али, већ ме и подносите.²Љубоморан сам на вас Божијом љубомором јер сам вас обећао једном мужу, Христу, да вас пред њега изведем као чисту девицу.³Али, као што је змија својим лукавством преварила Еву, плашим се да се тако и ваше мисли не одврате од искрене и чисте преданости Христу.⁴Јер, ако неко дође и проповеда вам неког другог Исуса, кога вам ми нисмо проповедали, или ако примите духа другачијег од оног којег сте од нас примили, или другачије еванђеље од оног које сте прихватили, то добро подносите!⁵Сматрам, наиме, да нисам ни у чему мањи од тих »надапостола«.⁶Ако сам и невешт у говору, нисам у знању — то смо вам у сваком погледу показали.

Зар сам учинио грех што сам самог себе понизио — да бисте се ви узвисили — кад сам вам бесплатно проповедао Божије еванђеље?⁸Друге цркве сам опљачкао узимајући од њих плату да бих служио вама.⁹А кад сам био код вас и оскудевао, ником нисам био на терету јер су моје потребе подмирила браћа која су дошла из Македоније. И у сваком погледу сам се чувао, и чуваћу се, да вам не будем на терету.¹⁰Тако ми Христове истине у мени, нико ме у ахајским крајевима неће спречити да се тиме хвалим!¹¹Зашто? Зар зато што вас не волим? Бог зна да вас волим!

¹²А то што чиним, чинићу и убудуће, да онемогућим оне који траже прилику да се изједначе с нама у оном чиме се хвале.¹³Јер, такви људи су лажни апостоли, притворни радници који се прерушавају у Христове апостоле.¹⁴А није ни чудо, јер се и сам Сатана прерушава у анђела светlosti.¹⁵Нема, дакле, ничег нарочитог у томе што се и његове слуге прерушавају у слуге праведности. Крај ће им бити у складу с њиховим делима.

Павле се хвали својим страдањима

¹⁶Опет кажем: нека ме нико не сматра неразумним. Али, ако ме ипак сматрате таквим, прихватите ме макар и као неразумног, да се и ја мало похвалим. ¹⁷У овом хвалисавом поуздану ће говорити као што би говорио Господ, него као безумник. ¹⁸Пошто се многи хвале као што то чини свет, хвалићу се и ја. ¹⁹Радо подносите безумнике, ви мудри! ²⁰Подносите, наиме, ако вас неко поробљава, ако вас неко пружди, ако вам неко отима, ако се неко уздиже, ако вас неко шамара. ²¹На своју срамоту признајем: ми смо за то били слаби!

Али, чиме год се неко други усуђује да се похвали — као безумник говорим — усуђујем се и ја! ²²Јесу ли они Јевреји? И ја сам! Јесу ли Израелци? И ја сам! Јесу ли Авраамови потомци? И ја сам! ²³Јесу ли Христови служитељи? Као суманут говорим: ја сам још више! Више сам се трудио, више био у тамница, строже био батинан, чешће био у смртној опасности! ²⁴Пет пута сам од Јudeја добио четрдесет удараца мање један. ²⁵Три пута сам био ишибан, једном каменован, три пута доживео бродолом, једну ноћ и дан провео сам на отвореном мору. ²⁶Често сам путовао, био у опасностима од река, у опасностима од разбојника, у опасностима од сународника, у опасностима од пагана, у опасностима у граду, у опасностима у пустињи, у опасностима на мору, у опасностима од лажне браће. ²⁷Трудио сам се и мучио, често у неспавању, у глади и жеђи, често без хране, у студени и голотини. ²⁸А поврх свега тога, свакодневно ме притиска брига за све цркве. ²⁹Ко је слаб, а да и ја нисам слаб? Ко се саблажњава, а да ја не изгарам?

³⁰Ако треба да се хвалим, хвалићу се својим слабостима. ³¹Бог и Отац нашег Господа Исуса Христа, благословен довека, зна да не лажем. ³²У Дамаску је намесник краља Арете држао град дамашћански под стражом јер је хтео да ме ухвати, ³³али ме кроз прозор, у корпи, спустише преко зида па му умакох из руку.

Виђења и откривења

12Морам још да се хвалим. Иако то и ничему не користи, долазим на виђења и откривења од Господа. ²Знам человека у Христу који је пре четрнаест година — да ли у телу, не знам, да ли у ван тела, не знам,

Бог зна — био понет до трећег неба. ³И знам за тог человека да је — да ли у телу или ван тела, не знам, Бог зна — ⁴био понет у Рај и чуо неизрециве речи, које човек не сме да изговори. ⁵Таквим човеком ћу да се хвалим, а самим собом нећу да се хвалим, осим својим слабостима. ⁶А и кад бих хтео да се хвалим, не бих био неразуман јер бих говорио истину. Али, уздржавам се, да ме неко не би сматрао за више од оног што од мене види или чује.

⁷А да због тих неизмерних откривења не бих постао охол, дат ми је трн у телу, Сатанин анђeo, да ме мучи, да не постанем охол. ⁸Три пута сам преклињао Господа да ме тога ослободи, ⁹а он ми рече: »Доста ти је моја милост, јер сила се усавршава слабошћу.« Зато ћу радије да се хвалим својим слабостима, да се у мени настани Христова сила. ¹⁰Стога, ради Христа, уживам у слабостима, у увредама, у тешкоћама, у прогонима и притешњеностима. Јер, кад сам слаб, онда сам јак.

Павлова брига за Коринћане

¹¹Постадох неразуман, али ви сте ме натерали. Требало је, наиме, да ме ви препоручујете јер ни у чему нисам мањи од »надапостола«, иако нисам ништа. ¹²Апостолска обележја — знамења, чуда и дела силе — учињена су међу вами с великим истрајношћу. ¹³Уосталом, по чему сте то ви мањи од других цркава осим по томе што вам ја нисам био на терету? Опростите ми ту неправду!

¹⁴Ево спреман сам да трећи пут дођем к вама и нећу вам бити на терету јер не тражим ваше, него вас. Нису, наиме, деца дужна да стичу за родитеље, него родитељи за децу. ¹⁵А ја ћу веома радо све да потрошим и самог себе да истрошим за ваше душе. Ако ја вас волим више, зар ћете ви мене волети мање? ¹⁶Али, нека — нисам вам био на терету, него сам вас, лукав какав сам, ухватио на превару. ¹⁷Да ли сам вас у нечemu закинуо преко неког од оних које сам вам послao? ¹⁸Замолио сам Тита и с њим сам послao оног брата. Да вас можда Тит није у нечemu закинуо? Зар нисмо у истом духу и истим стопама ходали?

¹⁹Ви одавно сматрате да се ми пред вами бранимо. Пред Богом у Христу вам говоримо: све је то, драги моји, за ваше изграђивање. ²⁰Јер, бојим се да вас, када

дођем к вама, нећу наћи онакве какве бих хтео да нађем и да ћете ви мене наћи каквог не бисте хтели — да не буде каквих свађа, зависи, излива љутње, сплеткарења, клеветања, оговарања, надмености, нереда, ²¹да ме, када дођем, мој Бог опет не понизи пред вама па да јадикујем над многима који су раније згрешили, а нису се покајали за нечистоту, блуд и разузданост које су починили.

Завршне опомене и поздрави

13 Ово је трећи пут како долазим к вама. »Нека се свака ствар утврди на основу сведочења двојице или тројице сведока.«^{*} ²Већ сам вас упозорио кад сам код вас био други пут. Сада, одсутан, унапред упозоравам оне који су раније грешили и све друге: кад опет дођем, нећу вас штедети. ³Јер, ви тражите доказ да кроз мене говори Христос. Он према вама није слаб, него је силен међу вама. ⁴Додуше, био је распет у слабости, али живи по Божијој сили. Тако смо и ми слаби у њему, али ћemo по Божијој сили с њим живети за вас.

⁵Испитајте сами себе — да ли сте у вери. Сами себе проверите. Или зар не знаете да је Христос Исус у вама? Ако не знаете, нисте проверени. ⁶А надам се да ћете увидети да ми нисмо непроверени.

⁷Молимо се Богу да не учините никакво зло — не да бисмо се ми показали као проверени, него да ви чините добро па макар изгледало као да смо ми непроверени. ⁸Јер, против истине не можемо ништа, него само за истину. ⁹Радујемо се кад смо ми слаби, а ви јаки и молимо се да се ви усавршите. ¹⁰Зато вам ово и пишем, одсутан, да не бих, када будем код вас, морао да поступим строго, у складу с влашћу коју ми је Господ дао — да градим, а не да рушим.

¹¹На крају, браћо, радујте се, усавршавајте се, храбрите се, будите сложни, живите у миру, и Бог љубави и мира биће с вама.

¹²Поздравите један другога светим пољупцем. ¹³Поздрављају вас сви свети.

¹⁴Милост Господа Исуса Христа, Божија љубав и заједништво Светога Духа са свима вами.

Посланица Галаћанима

1 Павле, апостол, не од људи, ни по-средством човека, него посредством Исуса Христа и Бога Оца, који га је вакрсао из мртвих,² и сва браћа која су са мном,

црквама у Галатији:

³ милост вам и мир од Бога, нашег Оца, и од Господа Исуса Христа, ⁴ који је самога себе дао за наше грехе да нас избави од садашњег злог света, по вољи Бога, нашег Оца,⁵ коме слава довека. Амин.

Нема другог еванђеља

⁶ Чудим се да се од Онога који вас је Христовом милошћу позвао тако брзо окрећете неком другачијем еванђељу,⁷ које то, у ствари, и није. Има само неких који вас збуњују и који хоће да искриве Христово еванђеље.⁸ Али, чак када бисмо вам ми, или када би вам анђео са неба проповедао еванђеље различито од оног које смо вам ми проповедали, нека је проклет.⁹ Као што смо већ рекли, и сада опет кажем: ако вам неко проповеда еванђеље различито од оног које сте примили, нека је проклет.

¹⁰ Да ли ја то сада хоћу да се умилим људима или Богу? Или покушавам да угодим људима? Да још људима угађам, не бих био Христов слуга.

Павла је позвао Бог

¹¹ Желим да знate, браћо, да еванђеље које сам проповедао није људско. ¹² Јер, ја га нисам примио или научио од неког човека, него преко откривења Исуса Христа.

¹³ Чули сте, наиме, о мом некадашњем начину живота у јудаизму — да сам преко сваке мере прогонио Божију цркву и уништавао је.¹⁴ У јудаизму сам надмашио већину својих вршњака из свог народа јер сам се претерано ревносно држао предања својих отаца.¹⁵ Али, када се свидело Ономе

који ме је још од рођења^{*} одвојио и позвао својом милошћу¹⁶ да ми открије свог Сина — да га проповедам међу паганима — нисам се посаветовао ни са ким*,¹⁷ нити сам отишао у Јерусалим онима који су пре мене били апостоли, него сам одмах отишао у Арабију па се опет вратио у Дамаск.

¹⁸ Затим сам, после три године, отишао у Јерусалим да се упознам с Кифом^{*} па сам код њега остао петнаест дана.¹⁹ Друге апостоле нисам видео, осим Јакова, Господовог брата.²⁰ (Пред Богом вам тврдим да није лаж ово што вам пишем.)²¹ Потом сам отишао у Сирију и Киликију.²² А у црквама у Јудеји, које су у Христу, нису ме лично познавали.²³ Само су чули: »Наш некадашњи прогонитељ сада проповеда веру коју је некада хтео да уништи!«²⁴ И славили су Бога због мене.

Апостоли признају Павла

2 Онда сам, после четрнаест година, поново отишао у Јерусалим, са Варнавом, а повео сам и Тита.² Отишао сам јер сам примио откривење па сам им — посебно оним угледнијима — изложио еванђеље које проповедам међу паганима, плашећи се да можда не трчим или да нисам трчао узалуд.³ Али, чак ни Тит, мој пратилац, иако је Грк, није био присиљен да се обреже.⁴ А све то због лажне браће, уљеза који су се увукли међу нас да уходе слободу коју имамо у Христу Исусу не би ли нас учинили робовима.⁵ Нисмо им ни на час попустили ни потчинили им се да би истина еванђеља остала код вас.

⁶ Што се тиче оних који су важили за угледне — какви год да су били, мени је

од рођења Или: још од утробе моје мајке
ни са ким Дословно: са телом и крвљу
Кифом То јест: Петром

свеједно; Бог не суди по спољашњости — мени ти угледни нису ништа додали. ⁷Напротив, видели су да је мени поверено да проповедам еванђеље необрзанима, баш као Петру да проповеда обрезанима ⁸Јер, Онај који је Петра оспособио за апостола обрезанима, оспособио је и мене за апостола паганима. ⁹Кад су Јаков, Кифа* и Јован, који су важили за стубове цркве, признали милост која ми је дата, пружише деснице Варнави и мени у знак заједништва: ми ћемо паганима, а они обрезанима — ¹⁰само да се сећамо сиромаха, што сам ја и сам жарко жеleo да чиним.

Павле се супротставља Кифи

¹¹А кад је Кифа* дошао у Антиохију, ја сам му се супротставио у лице јер је заслужио осуду. ¹²Наиме, пре него што су неки дошли од Јакова, Петар је јео с паганима. А кад су ови стигли, он се повукаo и одвојio, плашehi сe обрезаних верника*. ¹³У дволичности су му сe придржili и други Јudeji, тако да је и Варнава био заведен њиховом дволичношћу.

¹⁴Кад сам видео да се не понашају у складу са истином еванђеља*, рекao сам Кифи* пред свима: »Ако ти, Јudejin, живиш по паганским обичајима, а не по јудејским, како можеш да присиљаваш пагане да живе по јудејским?«

¹⁵Ми који смо Јudeji по рођењу, а не пагански грешници, ¹⁶зnamо да се човек не оправдавa делима Закона, него вером у Исуса Христу. Зато смо и ми поверовали у Христа Исуса да се оправдамо вером у Христа, а не делима Закона јер се делима Закона нико нећe оправдати.

¹⁷Али, ако се, настојehi да будемо оправдани у Христу, ми сами покажемо као грешници, да ли то значи да Христос служи греху? Нипошто! ¹⁸Јер, ако ја поново зидам оно што сам срушио, доказујem да сам преступник. ¹⁹Јa сам, наиме, посредством Закона, Закону умро да бих живео Богу. Распет sam са Христом. ²⁰Живим, али не више јa, него у мени живи Христос. А то што сада живим у телу, живим у вери у

Кифа То јест: Петар

обрезаних верника То јест: верника Јudeja

да се не понашају ... еванђеља Дословно: да не ходају право за истином еванђеља

Сина Божијега, који ме је волео и самога себе дао за мене. ²¹Не одбацијem Божију милост. Јер, ако праведност долази посредством Закона, онда је Христос узалуд умро.

Вера или Закон

ЗО, неразумни Галаћани! Ко ли вас је опчинио? Вас, пред чијим очима је Исус Христос јасно осликан као распет! ²Само ово желим да сазнам од вас: да ли сте Духа примили на основу дела Закона или на основу вере у оно што сте чули? ³Зар сте толико неразумни? Почекли сте у Духу па зар да сада завршите у телу? ⁴Зар сте узалуд онолико препатили? Ако је заиста било узалуд! ⁵Да ли, дакле, Онај који вам дајe Духа и чини међу вама дела сile, то чини због дела Закона или због вере у оно што сте чули?

⁶Погледајte Авраама: »Он поверио Богу и то му се урачуна у праведност.«* ⁷Схватите, дакле: они који верују, то су Авраамови синови. ⁸А Писмо је предвидело да ћe Бог пагане оправдати на основу вере па је Аврааму еванђеље унапред објављено: »Преко тебе ћe бити благословени сви народи.«* ⁹Тако су, заједно с Авраамом, човеком вере, благословени сви који верују.

¹⁰Они који се уздају у дела Закона, под проклетством су. Јер, записано је: »Нека је проклет свако ко не истраје у извршавању свега што је записано у Књизи закона.«* ¹¹А јасно је да се пред Богом нико не оправдавa на основу Закона, јер: »Праведник ћe живети од вере.«* ¹²Закон није заснован на вери, него: »Ко га чини, у њему ћe наћi живот.«*

¹³Христос нас је откупio од проклетства Закона тако што је ради нас постao проклетство. Јер, записано је: »Нека је проклет свако ко је обешен о дрво«* — ¹⁴да Авраамов благослов дођe у Христу Исусу, да посредством вере добијемо обећаног Духа.

3,6 1.Мојсијева 15,6

3,8 1.Мојсијева 12,3; 18,18; 22,18

3,10 5.Мојсијева 27,26

3,11 Авакум 2,4

3,12 3.Мојсијева 18,5

3,13 5.Мојсијева 21,23

Закон и обећање

¹⁵Браћо, људским језиком говорим: ни пуноважно човеково завештање нико не поништава нити му шта додаје. ¹⁶А обећања су изречена Аврааму и његовом потомству*. Писмо не каже: »и потомцима«*, као да подразумева многе, него: »и твом потомству«*, подразумевајући једнога, а то је Христос. ¹⁷Ово хоћу да кажем: Закон, који је настао четири стотине тридесет година касније, не поништава савез који је Бог раније потврдио и не укида обећање. ¹⁸Јер, ако се наследство добија на основу Закона, онда се не добија на основу обећања, а Бог га је обећањем даровао Аврааму.

¹⁹Чему, дакле, Закон? Додат је због прекршаја, до долaska Потомка* на кога се односи обећање. Ступио је на снагу преко анђела и преко једног посредника. ²⁰А посредника нема где је само један — а Бог је један.

²¹Да ли је, дакле, Закон у супротности са Божијим обећањима? Нипошто! Јер, да је дат закон који је у стању да донесе живот, онда би праведност заиста долазила од Закона. ²²Али, Писмо је све људе затворило под грех да онима који верују обећање буде дато кроз веру у Иисуса Христа.

²³А пре него што је дошла вера, били смо затвореници под Законом, чувани за веру која је тек требало да буде откривена. ²⁴Тако нас је Закон надзирао и водио нас до Христа да се оправдамо на основу вере. ²⁵А сада, када је дошла вера, више нисмо под надзором.

Божији синови

²⁶Кроз веру у Христа Иисуса, сви сте Божији синови. ²⁷Јер, сви ви који сте се у Христа крстили, у Христа сте се обукли. ²⁸Нема више Јudeјин — Грк, роб — слободњак, мушко — женско, јер сте сви једно у Христу Иисусу. ²⁹А ако сте Христови, онда сте Авраамово потомство, наследници по обећању.

⁴Хоћу да кажем: све док је наследник малолетан, нимало се не разликује од роба. Иако је господар свега, ²под старатељима је и

управитељима до рока који је одредио његов отац. ³Тако смо и ми, док смо били малолетни, робовали стихијама овога света; ⁴а кад је дошла пунина времена, Бог је послао свога Сина, рођеног од жене, рођеног под Законом, ⁵да откупи оне који су под Законом, да постанемо синови*. ⁶А пошто сте синови, Бог је у ваша срца послао Духа свога Сина, који виче: »Аба,* Оче.« ⁷Тако више ниси роб, него син; а ако си син, онда те је Бог учинио и наследником.

Павлова брига за Галаћане

⁸Док још нисте познавали Бога, робовали сте боговима који то по својој природи нису. ⁹А сада, пошто сте упознали Бога — боље речено: пошто је он упознао вас — како то да се опет окрећете оним немоћним и бедним стихијама и опет изнова хоћете да им робујете? ¹⁰Славите дане и месеце и доба и године! ¹¹Бојим се за вас — да се можда нисам узалуд трудио око вас.

¹²Молим вас, браћо, постаните као ја јер сам и ја постао као ви. Ништа ми нисте учинили нажао. ¹³Знате да сам вам први пут проповедао еванђеље док сам био болестан. ¹⁴Иако је моја болест за вас била искушење, нисте ме ни презрели ни попљували, него сте ме примили као Божијег анђела, као Христа Иисуса. ¹⁵Где је, дакле, та ваша радост? Јер, сведочим вам: да сте могли, своје бисте очи извадили и дали их мени. ¹⁶Зар сам вам постао непријатељ зато што вам говорим истину?

¹⁷Они други се веома труде око вас, али не ради добра. Желе да вас одвоје, како бисте се ви трудили око њих. ¹⁸Добро је увек се трудити око добра, а не само док сам ја присутан међу вами, ¹⁹децо моја, коју поново у трудовима рађам док се Христос у вами не уобличи. ²⁰Волео бих да сам сада с вами, да другачије с вами разговарам јер сам због вас у недоумици.

Сара и Агара

²¹Редите ми, ви који желите да будете под Законом: зар не чујете шта Закон каже*? ²²Јер, записано је да је Авраам имао два

потомству   Дословно: семену

потомцима   Дословно: семењу

3,16   1.Мојсијева 12,7; 13,15; 24,7

Потомка   Дословно: Семена

да постанемо синови   Дословно: да примимо усињење

Аба   »Аба« на арамејском језику значи »оче«.

зар ... каже   Дословно: зар не чујете Закон

сина: једног од робиње и једног од слободне жене.²³Али, онај од робиње је рођен као сви људи*, а онај од слободне на основу обећања.

²⁴То све има и пренесено значење јер те две жене представљају два савеза. Један је са Синајске горе и рађа децу за ропство — то је Агара. ²⁵А Агара представља Синајску гору у Арабији и одговара данашњем Јерусалиму јер робује заједно са својом децом. ²⁶Али, онај Јерусалим који је на небу*, слободан је — он је наша мајка. Јер, записано је:

²⁷ »Радуј се, нероткињо, ти која не рађаш.
Кличи и вичи, ти која не знаш за
трудове.
Јер, више деце има усамљена
неко она која има мужа.«*

²⁸А ви сте, браћо, као Исаак, деца обећања. ²⁹И као што је у оно време онај који је рођен као сви људи* прогађао онога који је рођен снагом Духа, тако је и сада. ³⁰Али, шта каже Писмо? »Отерај робињу и њеног сина, јер син робиње неће бити наследник са сином слободне.«* ³¹Стога, браћо, нисмо деца робиње, него слободне.

Слобода у Христу

5Христос нас је за слободу ослободио. Зато чврсто стојте и не дајте се поново под јарам ропства.

²Ево ја, Павле, кажем вам: ако се обрежете, Христос вам неће бити ни од какве користи. ³И поново јемчим сваком човеку који се обреже да је дужан да извршава сав Закон. ⁴Одвојили сте се од Христа, ви који хоћете да се оправдате Законом; отпали сте од милости. ⁵Ми, наиме, кроз Духа, на основу вере, ишчекујемо праведност којој се надамо. ⁶Јер, у Христу Исусу не вреди ни обрезање ни необрезање, него вера која је делотворна кроз љубав.

⁷Добро сте трчали. Ко вас је спречио да се покоравате истини? ⁸Та побуда није од Онога који вас позива. ⁹Од мало квасца све тесто ускисне. ¹⁰Ја сам уверен за вас у Господу да нећете другачије мислити. А ко вас збуњује, биће за то кажњен, ма ко да је.

као сви људи Дословно: по телу
на небу Дословно: горе

4,27 Исаја 54,1

4,30 1.Мојсијева 21,10

¹¹Ако ја, браћо, и даље проповедам обрезање, зашто ме и даље прогоне? У том случају је укинута саблазан крста. ¹²Волео бих да се и ушкопе ти који вас подбуњују!

Живот по Духу

¹³Ви сте позвани на слободу, браћо. Само, немојте да ваша слобода буде изговор за тело, него у љубави служите један другом. ¹⁴Јер, сав Закон је садржан у једној јединој изреци — у овој: »Воли свога ближњега као самога себе.«* ¹⁵Али, ако наставите један другога да уједате и пруждирете, пазите да један другога не уништите!

¹⁶Хоћу да кажем: живите у Духу па нећете удовољавати пожудама тела. ¹⁷Тело жуди против Духа, а Дух против тела. Јер, то двоје се једно другом противе па не чините оно што бисте хтели. ¹⁸Али, ако вас води Дух, нисте под Законом.

¹⁹А дела тела су очигледна. То су блуд, нечистота, разузданост, ²⁰идолопоклонство, врачање, непријатељства, свађе, љубомора, љутња, сплеткарења, раздори, странчарења, ²¹завист, опијање, банчење и њима слична. Упозоравам вас, као што сам вас већ и упозорио, да они који тако нешто чине неће наследити Божије царство.

²²А плод Духа је љубав, радост, мир, стрпљивост, љубазност, доброта, верност, ²³кроткост и уздржливост, и против њих нема закона. ²⁴Они који припадају Христу Исусу распели су тело са његовим страстима и пожудама. ²⁵Ако живимо у Духу, онда се по Духу и равнајмо. ²⁶Не будимо сујетни, не изазивајмо један другога, не завидимо један другом.

Чинимо добро свима

6Браћо, ако неко и буде затечен у неком преступу, ви који сте духовни исправите га у духу кроткости. Само, чувај се, да и ти не паднеш у искушење. ²Носите бремена један другога и тако ћете испунити Христов закон. ³Јер, ако неко мисли да је нешто — а није ништа — самог себе заварава. ⁴Свако треба сам да испита своје дело. Тада ће моћи да се поноси самим собом, не поредећи се са другим, ⁵јер свако треба да носи свој терет.

⁶Онај кога уче Речи треба сва своя добра да подели са својим учитељем.

⁷Не заваравајте се: Бог се не да исмевати. Јер, што год човек сеје, то ће и жњети. ⁸Ко сеје у своје тело, из тела ће жњети распадљивост. А ко сеје у дух, из духа ће жњети вечни живот. ⁹Не посустајмо чинећи добро јер ћемо, ако не клонемо, жњети у право време. ¹⁰Стога, дакле, док имамо прилику, чинимо добро свима, а пре свега браћи по вери*.

Не обрезање, него ново створење

¹¹Гледајте коликим вам словима, својом руком, пишем.

¹²Они који хоће да се праве важни телом терају вас да се обрежете, али само зато да

не би били прогањани због Христовог крста. ¹³Па ни сами они који се обрезују не покоравају се Закону, а ипак хоће да се ви обрежете да би се хвалили вашим телом. ¹⁴А ја не дај Боже да се ичим хвалим осим крстом нашег Господа Иисуса Христа, кроз кога је свет распет мени, а ја свету. ¹⁵Јер, ни обрезање ни необрезање није ништа, него ново створење. ¹⁶Мир и милосрђе свима који се држе овог правила и Божијем Израелу.

¹⁷У будуће нека ми нико не досађује јер ја на свом телу носим Иисусове белеге.

¹⁸Милост нашег Господа Иисуса Христа с вашим духом, браћо. Амин.

Посланица Ефесцима

1 Павле, Божјом вољом апостол Христа Иисуса,
светима који су у Ефесу*, вернима у Христу Иисусу:
² милост вам и мир од Бога, нашег Оца, и Господа Иисуса Христа.

Духовни благослови у Христу

³ Благословен Бог и Отац нашег Господа Иисуса Христа, који нас је на небесима благословио сваким духовним благословом у Христу.

⁴ У њему нас је изабрао пре постанка света да пред њим будемо свети и без мане. У љубави ⁵нас је предодредио да нас својом благонаклоношћу и вољом кроз Иисуса Христа усвоји као синове, ⁶на хвалу његове славне милости, коју нам је даровао у Вољеноме. ⁷У њему имамо откупљење његовом крвљу, опроштење преступа по богатству његове милости, ⁸коју је на нас обилно излио заједно са свом мудрошћу и разумевањем. ⁹Својом благонаклоношћу нам је обзнатио тајну своје воље, коју је унапред одредио у Христу, ¹⁰да је спроведе када дође пунина времена: да све на небесима и на земљи састави под једном главом — Христом.

¹¹У њему смо и изабрани*, предодређени по науму Онога који све чини у складу с одлуком своје воље ¹²да ми, који смо своју наду унапред положили у Христа, будемо на хвалу његове славе. ¹³У њему сте и ви откад сте чули Реч истине — еванђеље вашег спасења. У њему сте, кад сте поверовали, и обележени печатом — обећаним Светим Духом, ¹⁴који је залог нашег наследства до откупљења оних који су Божија својина, на хвалу његове славе.

у Ефесу У неким раним рукописима не стоји: који су у Ефесу
изабрани Или: постали наследници

Захваљивање и молитва

¹⁵ Зато и ја, откад сам чуо за вашу веру у Господу Иисусу и за вашу љубав према свима светима, ¹⁶не престајем да захваљујем за вас и да вас помињем у својим молитвама. ¹⁷ Молим се да вам Бог нашега Господа Иисуса Христа, Отац славе, да Духа мудрости и откривења, да га упознате, ¹⁸да вам просветли очи срца, да сазнате каква је нада на коју вас је позвао, колико је богатство његовог славног наследства међу светима ¹⁹и колика је његова неупоредиво велика сила за нас који верујемо. Та сила је сразмерна деловању његове силне снаге, ²⁰коју је на делу показао на Христу када га је вакрсао из мртвих и посео себи здесна на небесима, ²¹изнад сваког поглаварства и власти, сile и господства и изнад сваког имена које се може дати, не само на овом свету него и у будућем. ²²И све је потчинио под његове ноге и поставио га над свим да буде Глава Цркви, ²³која је његово Тело, пунина Онога који испуњава све у свему.

Оживљени у Христу

2 А ви сте били мртви због својих преступа и греха, ²у којима сте некада живели када сте се држали обичаја овога света и поглавара демона*, духа који сада делује у непокорнима. ³И сви ми смо некада живели међу њима, удовољавајући пожудама свога тела и следећи телесне жеље и нагоне па смо, као и остали, по природи били подложни Божијем гневу*. ⁴Али, Бог је богат милосрђем па је због своје велике љубави, којом нас је заволео, ⁵заједно с Христом оживео и нас, који смо били мртви у својим преступима. Милошћу сте спасени. ⁶С њим нас је вакрсао и посео

демона Дословно: поглавара ваздушних сила
подложни Божјем гневу Дословно: били деца гнева

нас на небесима у Христу Исусу, ⁷да би у будућим временима показао преобилно богаство своје милости у доброти према нама у Христу Исусу. ⁸Јер, милошћу сте спасени, кроз веру — и то није од вас, него је Божији дар — ⁹а не на основу дела, да се нико не би хвалио. ¹⁰Јер, ми смо његово дело, створени у Христу Исусу за добра дела која је Бог унапред припремио да их чинимо*.

Једно у Христу

¹¹Зато имајте на уму да сте некада ви, пагани по рођењу*, које су звали »необрезање« они који себе зову »обрезање« — извршено руком на телу — ¹²били без Христа, отуђени од израелске заједнице и странци у односу на савезе обећања, без наде и без Бога у свету. ¹³А сада сте се, у Христу Исусу, ви који сте некад били далеко, приближили Христовом крвљу.

¹⁴Јер, он је наш мир. Он је од двога начинио једно и у свом телу разорио непријатељство, тај преградни зид раздвајања, ¹⁵обеснаживши закон заповести са његовим одредбама да у себи, од двојице, створи једног новог человека — тако успоставивши мир — ¹⁶и да у једном телу, посредством крста, којим је усмртио непријатељство, обојицу потпуно помири с Богом. ¹⁷Он је дошао и проповедао мир вама далеко и мир онима близу. ¹⁸Кроз њега и једни и други, у једном Духу, имамо приступ Оцу.

¹⁹Стога, дакле, више нисте странци и дошљаци, него суграђани светих и укућани Божији, ²⁰назидани на темељу апостола и пророка, а главни угаони камен је сам Христос Исус. ²¹У њему је цела грађевина састављена и расте у свети храм у Господу. ²²У њему се и ви заједно узиђујете да постанете Божије пребивалиште у Духу.

Проповедник паганима

3Ради тога ја, Павле, сужање Исуса Христа за вас пагане ... ²Свакако сте чули да ми је за вас поверено управљање Божијом милошћу, ³то јест да ми је откривењем обзнањена тајна, као што сам вам већ укратко написао. ⁴То читајући можете да разумете како ја схватам тајну Христа, ⁵која

да их чинимо Дословно: да у њима живимо по рођењу Дословно: у телу

није била обзнањена људима ранијих поколења, а сада ју је Дух открио његовим светим апостолима и пророцима: ⁶да су, кроз еванђеље, пагани наследници заједно с Израелом, да припадају истом телу и да с њим деле обећање у Христу Исусу.

⁷Ја сам постао служитељ овог еванђеља по дару Божије милости, која ми је дата деловањем његове сile. ⁸Иако сам најмањи од свих светих, дата ми је ова милост: да паганима као еванђеље објавим неистраживо Христово богатство ⁹и да свима расветлим у чему се састоји тајна која је у прошлим временима била скривена у Богу, који је све створио. ¹⁰Његова намера је била да се сада, кроз Цркву, поглаварима и властима на небесима обзнати многострука Божија мудрост, ¹¹у складу с његовим вечним наумом, који је остварио у Христу Исусу, нашем Господу. ¹²У њему, кроз веру у њега, имамо слободу и поузданje да приступимо Богу. ¹³Зато вас молим да не посустанете због невоља које подносим ради вас — оне су ваша слава.

Молитва за Ефесце

¹⁴Ради тога савијам своја колена пред Оцем, ¹⁵од кога долази име целе његове породице* на небу и на земљи, ¹⁶да по богатству своје славе својим Духом оснажи ваше унутрашње биће, ¹⁷да се Христос, кроз веру, настани у вашим срцима; да у љубави укорењени и утемељени ¹⁸будете у стању са свима светима да схватите колика је ширина и дужина и висина и дубина ¹⁹Христове љубави, да спознате да она превазилази свако знање — да се испуните до све Божије пунине.

²⁰А Ономе који својом силом, која у нама делује, може да учини неупоредиво много више него што смо ми у стању да замолимо или да помислимо, ²¹њему слава у Цркви и у Христу Исусу кроз сва поколења довека. Амин.

Јединство у Христовом телу

4Преклињем вас, дакле, ја, сужање у Господу, да живите достојно позива којим сте позвани. ²Са свом понизношћу и кроткошћу, стрпљиво подносите један другога у љубави, ³трудећи се да помоћу

целе његове породице Или: сваког очинства

споне мира одржите јединство Духа. ⁴Једно је Тело и један Дух, као што сте и ви, кад сте позвани, на једну наду позвани. ⁵Један је Господ, једна вера, једно крштење. ⁶Један је Бог и Отац свих, који је над свима, кроз све и у свима.

⁷А сваком од нас дата је милост како је Христос коме подарио*. ⁸Зато се каже:

»Кад се попео на висину,
за собом поведе сужње,
а људима даде дарове.«*

⁹Ово »попео«, шта друго значи него да је и сишао у доње, земаљске крајеве? ¹⁰А Онај који је сишао, исти је Онај који се и попео више од свих небеса да све испуни. ¹¹И он је дао једне за апостоле, а друге за пророке, једне за еванђелисте, а друге за пастире и учитеље, ¹²да припреме свете за дело служења, за изградњу Христовог тела, ¹³док сви не дођемо до јединства у вери и спознају Сина Божијега, до савршеног човека, до пуне мере Христовог раста. ¹⁴Тада више нећемо бити нејач којом се поигравају таласи и коју носи сваки ветар учења које људском преваром и лукавством води у замку заблуде. ¹⁵Него, држећи се истине, у љубави, у свему ћемо израсти у њега, који је Глава — у Христа. ¹⁶Он чини да цело Тело — повезано и уједињено сваким подупирућим зглобом — расте и изграђује се у љубави, сразмерно делотворности сваког појединачног дела.

Нови живот у Христу

¹⁷Кажем вам, дакле, и опомињем вас у Господу да више не живите као што живе пагани, у испразности свог ума. ¹⁸Њихов разум је помрачен и они су, због свог незнაња, које долази од окорелости њиховог срца, одвојени од Божијег живота. ¹⁹Изгубивши свако осећање стида, предали су се разузданости да би у својој незаситости чинили сваку врсту нечистоте.

²⁰Али, ви нисте тако упознали Христа, ²¹ако сте заиста о њему чули и у њему били поучени у складу са истином која је у Исусу. ²²А поучени сте да у погледу свог ранијег понашања треба са себе да свучете

старога човека, који пропада због својих варљивих пожуда, ²³да промените свој начин размишљања* ²⁴и да обучете новога човека, створеног да буде сличан Богу у истинској праведности и светости.

²⁵Зато одбаците лаж и нека свако своме ближњем говори истину јер смо један другом удови. ²⁶У свом гневу не чините грех*; нека сунце не зађе, а ви да сте још гневни. ²⁷И не дајте упориште ѡаволу. ²⁸Ко је крао, нека више не краде, него нека радије вредно ради, чинећи добро својим рукама да би имао шта да подели с оним које је у оскудици.

²⁹Нека ниједна ружна реч не изађе из ваших уста, него само она која је добра за изграђивање других, према њиховим потребама, да буде на корист онима који слушају. ³⁰И не жалостите Божијег Светог Духа, којим сте запечаћени за Дан откупљења. ³¹Одбаците сваку горчину, бес и гнев, вику и хулу, заједно са сваком злоћом. ³²Један према другом будите љубазни и саосећајни, оправштајући један другом као што је и Бог у Христу опростио вама.

5Угледајте се, дакле, на Бога као његова драга деца ² и живите у љубави, као што је и Христос волео нас и самога себе предао за нас као мирисан принос и жртву Богу.

³А блуд и свака нечистота или похлепа нека се и не помињу међу вами — као што светима и доликује. ⁴Нека не буде ни простота, ни лудорија, ни спрдњи, јер је све то неумесно, него радије — захваљивање. ⁵Јер, ово знајте: ниједан блудник, ни нечист, ни похлепан — то јест идолопоклоник — нема наследства у Христовом и Божијем царству. ⁶Нека вас нико не завараја празним речима јер због тога Божији гнев долази на непокорне. ⁷Немајте, дакле, с њима ништа.

⁸Јер, некад сте били тама, а сада сте светлост у Господу. Живите као деца светlosti — ⁹јер, плод светlosti је у свакој доброти, праведности и истини — ¹⁰просуђујући шта је Господу мило. ¹¹Немајте удела у јаловим делима таме, него их радије разобличавајте. ¹²Јер, срамно је

чак и говорити о оном што они потајно чине.¹³А све што се светлошћу разобличи, излази на видело,¹⁴јер на светlostи све излази на видело. Зато се каже:

»Пробуди се, ти који спаваш,
устани из мртвих
и Христос ће те обасјати.«

¹⁵Пазите, дакле, како живите — не као немудри, него као мудри. ¹⁶Паметно користите^{*} време јер су дани зли. ¹⁷Зато не будите неразумни, него схватите шта је Божија воља. ¹⁸И не опијајте се вином — у њему је раскалашност — него се пуните Духом. ¹⁹Један другом говорите у псалмима, хвалоспевима и духовним песмама. Певајте и појте Господу у свом срцу ²⁰и увек за све захваљујте Богу и Оцу у име нашег Господа Иисуса Христа.

²¹Потчињавајте се један другом у страху пред Христом.

Жене и мужеви

²²Нека се жене потчињавају својим мужевима као Господу. ²³Јер, муж је глава жени као што је и Христос Глава Цркви, своме телу, чији је Спаситељ. ²⁴Па као што се Црква потчињава Христу, нека се тако и жене у свему потчињавају мужевима.

²⁵Мужеви, волите своје жене као што је и Христос заволео Цркву и самога себе предао за њу, ²⁶да је посвети, очистивши је купањем у води и речју, ²⁷да пред себе постави славну Цркву, која нема мрље, ни боре, ни било чега сличног, него је света и без мане. ²⁸Тако и мужеви треба да воле своје жене као своје тело. Ко воли своју жену, самога себе воли. ²⁹Јер, нико никад није замрзео своје тело, него га храни и негује, баш као и Христос Цркву — ³⁰јер ми смо удови његовог тела. ³¹»Зато ће човек оставити оца и мајку и сјединиће се са својом женом, и двоје ће бити једно тело.«* ³²То је велика тајна, а ја говорим о Христу и Цркви. ³³Нека и сваки од вас воли своју жену као самога себе, а жена нека поштује^{*} мужа.

Паметно користите Дословно: Откупљујте
5,31 1.Мојсијева 2,24
нека поштује Или: нека се боји

Деца и родитељи

6Децо, слушајте своје родитеље у Господу Јер је то исправно. ²»Поштуј свога оца и мајку« — то је прва заповест с обећањем: ³»да ти буде добро и да дуго поживиш на земљи.«*

⁴А ви, очеви, не раздражујте своју децу, него их васпитавајте Господњом стегом и поуком.

Робови и господари

5Робови, слушајте своје земаљске господаре са страхом и трепетом, искреног срца као Христа — ⁶не само док сте им пред очима, као они што се улагују људима, него као Христове слуге које из дубине душе извршавају Божију вољу. ⁷Служите драговољно, као Господу, а не као људима, ⁸знајући да ће свако, ако учини нешто добро, то од Господа и добити, био роб или слободњак. ⁹И ви, господари, исто тако поступајте с њима. Уздржите се од претњи, знајући да је и ваш и њихов Господар на небесима и да он не гледа ко је ко.

Божија опрема

¹⁰На крају, јачајте у Господу и у његовој сиљној снази. ¹¹Обуците сву Божију опрему да можете да одолите ѡавољим лукавствима. ¹²Јер, наша борба није против крви и меса, већ против поглаварства, против власти, против владара овог мрачног света и против злих духовних сила на небесима. ¹³Зато узмите сву Божију опрему да можете да се одупрете на дан зла и — кад све извршите — да се одржите. ¹⁴Држите се, дакле! Опашите бедра истином, обуците окlop праведности, ¹⁵на ноге обујте спремност која долази од еванђеља мира. ¹⁶Поврх свега, узмите штит вере којим ћете моћи да угасите све пламене стреле Злога. ¹⁷Узмите и кацигу спасења и мач Духа, који је Божија реч. ¹⁸Молите се у Духу у свакој прилици сваковрсним молитвама и молбама и ради тога увек истрајно бдите и молите се за све свете. ¹⁹Молите се и за мене, да ми се, кад год отворим уста, да реч да смело обзним тајну еванђеља, ²⁰за које сам изасланик у оковима. Молите се да га

6,3 5.Мојсијева 5,16

објавим смело, као што и треба да га објавим.

Завршни поздрави

²¹А да бисте и ви знали шта је са мном, шта радим, о свему ће вас обавестити Тихик, драги брат и верни служитељ у

Господу. ²²Њега сам баш зато и послао к вама да сазнате како смо и да вам ободри срца.

²³Мир браћи и љубав с вером од Бога Оца и Господа Исуса Христа.

²⁴Милост свима који непролазном љубављу воле нашег Господа Исуса Христа.

Посланица Филипљанима

1 Павле и Тимотеј, слуге Христа Иисуса, свим светима у Христу Иисусу у Филипљима, заједно с надгледницима^{*} и ђаконима:
2 милост вам и мир од Бога, нашег Оца, и Господа Иисуса Христа.

Павлова молитва за Филипљане

3 Захвалајем своме Богу кад год вас се сетим. **4** У свакој својој молитви за вас увек се с радошћу молим **5**због вашег удела у еванђељу од првог дана до сада, **6**уверен у ово: Онај који је у вама започео добро дело, доворшиће га до Dana Христа Иисуса.

7 И право је да тако мислим о свима вама јер вас носим у свом срцу — све вас који, било да сам у оковима, било да брамим и учвршћујем еванђеље, имате са мном удела у милости. **8**Бог ми је сведок колико, љубављу Христа Иисуса, чезнем за свима вама.

9 И за ово се молим: да ваша љубав све више и више обилује у спознању и свакој проницљивости, **10**да можете да просудите шта је боље и да будете чисти и беспрекорни за Дан Христов, **11**пуни плодова праведности који долазе кроз Иисуса Христа, на Божију славу и хвалу.

За мене је живот Христос

12Хоћу да знate, браћо, да је ово што ме задесило послужило напредовању еванђеља. **13**Тако је свем преторијуму^{*} и свима осталима постало јасно да сам ја у оковима ради Христа, **14**а већина браће у Господу, охрабрена^{*} мојим оковима, све више се усуђује да без страха говори Божију реч.

15Једни, додуше, проповедају Христа из зависти и надметања, а други од добре

воље. **16**Ови други из љубави, јер знају да сам овде ради одбране еванђеља, **17**а они први објављују Христа из частољубља, неискрено, мислећи да ће мојим оковима додати још неку невољу.* **18**Па шта онда? Важно је да се на сваки начин — било из рђавих, било из добрих побуда — објављује Христос, и томе се радујем.

И радоваћу се, **19**јер знам да ће се посредством ваших молитви и уз помоћ Духа Иисуса Христа то што ме снашло преокренути на моје избављење*. **20**Жељно ишчекујем и надам се да се ни у чему нећу постидети, него да ћу имати довољно поуздања да се и сада, као и увек, Христос прослави у мом телу, било мојим животом, било смрћу. **21**Јер, за мене је живот Христос, а смрт добитак. **22**Ако будем живео у телу, то ће за мене значити плодан рад. А шта ћу одабрати, не знам. **23**Притешњен сам између овога двога: желим да одем и да будем са Христом, што је много боље, **24**али ради вас је потребније да останем у телу. **25**Уверен у то, знам да ћу остати и бити са свима вама ради вашег напретка и радости у вери, **26**да се још више поносите због мене у Христу зато што сам поново с вама.

27Само, понашајте се достојно Христовог еванђеља. Тако ћу — било да дођем и видим вас, било да сам одсутан и чујем о вама — знати да чврсто стојите у једном духу и једнодушно се борите за веру еванђеља, **28**ни у чему се не плашећи противника. Њима је то знак пропasti, а вама спасења, и то од Бога. **29**Јер, вама је дата милост не само да у Христа верујете него да за њега и страдате, **30**водећи борбу какву сте видели да ја водим, а и сада чујете да је водим.

надгледницима Или: епископима свем преторијуму То јест: свој царској стражи охрабрена Или: уверена

1,16-17 У неким рукописима је обрнут редослед 16. и 17. стиха.
 избављење Или: спасење

**Понизност хришћана и
Христова понизност**

2Ако, дакле, имате неко охрабрење у Христу, неку утеху љубави, ако имате неко заједништво у Духу, неку нежност и смилост,²онда употпуnite моју радост: будите сложни, негујте исту љубав, будите једнодушни, мислима усмерени на једно.³Ништа не чините из частољубља или сујете, него у понизности један другога сматрајте већим од себе.⁴Не старайте се само свако за своје, него свако и за оно што се тиче других.⁵Размишљајте исто као и Христос Исус:

⁶Он, који је у Божијем обличју, није сматрао плном своју једнакост с Богом,⁷нега је самога себе учинио ништавним узвевши обличје слуге, поставши сличан људима. И кад је по спољашности постао сличан човеку,⁸понизио је самога себе поставши послушан до смрти, и то смрти на крсту.⁹Зато га је Бог и узвисио на највише место и дао му име изнад сваког имена,¹⁰да се на Исусово име савије свако колено на небу, и на земљи, и под земљом,¹¹и да сваки језик призна* да је Исус Христос Господ, на славу Бога Оца.

Хришћани светле као звезде у свемиру

¹²Зато, драги моји, као што сте увек били послушни — не само док сам био присутан него још и више сада кад сам одсутан — са страхом и трепетом радите на свом спасењу.¹³Јер, Бог је тај који у вами делује и да желите и да чините оно што је по његовој волји.

¹⁴Све чините без гунђања и препирања¹⁵да будете беспрекорни и чисти, Божија деца без мане у сред поквареног и изопаченог нараштаја у коме светлите као звезде у свемиру,¹⁶држећи се Речи живота, мени на понос за Дан Христов — да нисам узалуд трчао и узалуд се трудио.¹⁷Али, ако се и као леваница изливам жртвујући се и служећи Богу ради ваше вере, радостан сам и радујем се са свима вама.¹⁸Тако и ви будите радосни и радујте се са мном.

Тимотеј и Епафродит

¹⁹Надам се у Господу Исусу да ћу вам ускоро послати Тимотеја, да се и ја

орасположим кад сазнам шта је с вама.

²⁰Немам, наиме, никог другог ко би му био једнак по души и ко би се тако искрено бринуо за вас.²¹Јер, сви траже своје, а не оно што је Исуса Христа.²²А за њега знate да се доказао јер је са мном, као син са оцем, служио еванђељу.²³Дакле, њега ћу, надам се, послати чим видим шта ће бити са мном.²⁴А уверен сам у Господу да ћу и сам ускоро доћи.

²⁵Сматрао сам да је потребно да вам назад пошаљем Епафродита — свог брата, сарадника и саборца, кога сте ми послали да се стара о мојим потребама — ²⁶пошто је чезнуо за свима вама и забринуо се што сте чули да је болестан.²⁷А заиста је био готово на смрт болестан. Али, Бог му се смиљовао — и то не само њему него и мени, да ме не задеси жалост на жалост.²⁸Стога ми је још више било стало да га пошаљем, да се опет обрадујете кад га видите, а ја да будем мање жалостан.²⁹Примите га, дакле, у Господу са сваком радошћу и поштујте такве као што је он.³⁰Јер, он је готово умро за Христово дело, изложивши свој живот опасности да надокнади оно што ви нисте могли да ми пружите.

Истинска праведност

3На крају, браћо моја, радујте се у Господу! Није ми тешко да вам пишем једно те исто, а за вас је сигурније.

²Чувате се оних паса, чувајте се оних радника зла, чувајте се сакаћења тела.³Јер, ми смо обрезање, ми који служимо Божијим Духом и хвалимо се Христом Исусом, а не уздамо се у тело⁴ — иако бих ја и у тело могао да се поуздам.

Ако неко други мисли да може да се поузда у тело, ја још више:⁵обрезан осмог дана, из Израеловог народа, из Венијаминовог племена, Јеврејин од Јевреја; по Закону фарисеј,⁶по ревности прогонитељ Цркве, по законској праведности беспрекоран.

⁷Али, оно што ми је некад било добитак, то ради Христа сматрам губитком.⁸Штавише, ја све сматрам губитком у поређењу с оним што све превазилази: са спознајем Христа Исуса, мoga Господа, ради кога сам све изгубио. И све сматрам смећем да бих добио Христа⁹и у њему се нашао — не својом праведношћу која долази од Закона, него оном која долази кроз веру

у Христа: праведношћу која долази од Бога на основу вере.¹⁰Желим да упознам Христа и силу његовог васкрсења и заједништво у његовим страдањима, постапајући као он у његовој смрти,¹¹не бих ли некако стигао до васкрсења из мртвих.

Хитање ка циљу

¹²Није да сам то већ постигао или да сам постао савршен, него хитам даље не бих ли некако дохватио оно ради чега је Христос Исус дохватио мене.¹³Ја, браћо, не сматрам да сам то већ дохватио. Али, једно чиним: заборављајући оно што је за мном, а пружајући се ка оном што је преда мном,¹⁴хитам ка циљу да добијем награду ради које ме је Бог позвао на небо у Христу Исусу.

¹⁵Сви, дакле, који смо зрели, овако размишљајмо. Ако о нечemu и мислите другачије, Бог ће вам и то јасно открити.
¹⁶Само, што смо постигли, тога се држимо.

¹⁷Придружијте се онима који се угледају на мене, браћо, и посматрајте оне који живе по примеру који смо вам дали.¹⁸Јер, многи — о којима сам вам често говорио, а сада и плачујући говорим — живе као непријатељи Христовог крста.¹⁹Њихов крај је пропаст, њихов бог је трбух, њихова слава је у њиховој срамоти, они мисле само на земаљско.²⁰А наша отаџбина је на небесима, одакле и ишчекујемо Спаситеља, Господа Исуса Христа.²¹Он ће својом силом — којом може све себи да потчини — преобразити наше бедно тело и саобразити га свом славном телу.

4Зато, моја драга и жељена браћо, моја радости и венче, тако треба да чврсто стојите у Господу, драги мој!

Завршни савети

²Преклињем Еводију и преклињем Синтиху да буду сложне у Господу.³Да, и тебе молим, одани друже, помажи им јер су се са мном раме уз раме бориле у проповедању еванђеља заједно с Климентом и мојим осталим сарадницима, чија су имена у Књизи живота.

⁴Радујте се у Господу увек! Понављам: радујте се.⁵Нека ваша благост буде позната свим људима. Господ је близу.⁶Не будите забринути ни за шта, него у свему, молитвом и молбом са захваљивањем, јасно показујте Богу за шта га молите.⁷И Божији

мир, који превазилази свако разумевање, чуваће ваша срца и ваше мисли у Христу Исусу.

⁸На крају, браћо, што год је истинито, што год је племенито, што год је праведно, што год је чисто, што год је лепо, што год је на добром гласу — ако је нека врлина или похвала — на то мислите.⁹Оно што сте од мене научили, примили, чули и видели, то чините, и Бог мира биће с вама.

Павлова захвалност

¹⁰Веома сам се обрадовао у Господу што се најзад пробудила ваша брига за мене. Бринули сте се ви и раније, али нисте имали прилике да то покажете.¹¹Не кажем то зато што сам у оскудици; јер, научио сам да у свим околностима будем задовољан.¹²Знам шта значи оскудевати, знам шта значи имати у изобиљу. Навикао сам на све и свашта: и да будем сит и да гладујем, и да имам у изобиљу и да оскудевам.¹³Све могу у Ономе који ми даје снагу.

¹⁴Ипак, лепо је од вас што сте са мном поделили моју невољу.¹⁵А и ви, Филипљани, знате да у почетку мог проповедања еванђеља, кад сам отишао из Македоније, ниједна црква није учествовала у мојим давањима и примањима, осим вас јединих.¹⁶Чак сте ми и у Солун повремено слали за моје потребе.¹⁷Не, не тражим поклон, него тражим многоструч плод који се уписује на ваш рачун.¹⁸Свега имам, и то у изобиљу. Подмирен сам потпуно откако сам од Епафродита примио оно што сте ми послали — пријатан мирис, жртву Богу прихватљиву и угодну.¹⁹А мој Бог ће, по богатству своје славе у Христу Исусу, задовољити сваку вашу потребу.

²⁰Нашем Богу и Оцу нека је слава довека. Амин.

Завршни поздрави

²¹Поздравите све свете у Христу Исусу. Поздрављају вас браћа која су са мном.

²²Поздрављају вас сви свети, пре свих они из царевог дома.

²³Милост Господа Исуса Христа са вашим духом. Амин*.

Посланица Колошанима

1 Павле, Божијом вољом апостол Христа Исуса, и брат Тимотеј,

² светој и верној браћи у Христу, која су у Колоси:

милост вам и мир од Бога, нашег Оца*.

Захваљивање и молитва

³ Увек захваљујемо Богу, Оцу нашег Господа Исуса Христа, кад се за вас молимо, ⁴ јер смо чули за вашу веру у Христу Исусу* и за љубав коју гајите према свима светима. ⁵ Та вера и љубав долазе од наде која је за вас спремљена на небесима, а за коју сте већ чули у Речи истине — еванђељу, ⁶ које вам је дошло. Оно по целом свету доноси плодове и расте, баш као и међу вама од оног дана кад сте чули за Божију милост и истински је спознали.

⁷ Научили сте га од Епафраса, нашег драгог друга у служењу, који је Христов верни служитељ за вас, ⁸ који нас је и обавестио о вашој љубави у Духу.

⁹ Зато и ми, од дана кад смо то чули, не престајемо да се молимо за вас и да молимо Бога да се испуните спознањем његове воље са сваком духовном мудрошћу и разумевањем, ¹⁰ да живите достојно Господа и да му у свему угодите: да будете плодоносни у сваком добром делу, да растете у спознању Бога, ¹¹ да се, сразмерно његовој славној моћи, оснажите сваком силом за сваку истрајност и стрпљивост, с радошћу ¹² захваљујући Оцу, који вас је учинио достојним да имате* удела у наследству светих у светлости. ¹³ Он нас је избавио из власти tame и преместио нас у Царство свог

Оца У неким рукописима стоји: Оца, и Господа Исуса Христа

у Христу Исусу Или: у Христа Исуса

који ... имате У неким рукописима стоји: који нас је учинио достојним да имамо

љубљеног Сина, ¹⁴ у коме имамо откупљење*, опроштење греха.

Христова узвишеност

¹⁵ Он је слика невидљивога Бога, Прворођени над свим што је створено. ¹⁶ Јер, њиме је створено све што је на небесима и на земљи, видљиво и невидљиво — било престола, било господства, било поглаварства, било власти — све је кроз њега и за њега створено. ¹⁷ Он је пре свега и у њему се све држи на окупу. ¹⁸ Он је и Глава телу — Цркви. Он је Почетак, Прворођени из мртвих, да у свему буде први. ¹⁹ Јер, Богу се свидело да у њему настани сву пунину ²⁰ и да кроз њега — успоставивши мир његовом крвљу на крсту — са собом потпуно помири све, било на земљи, било на небесима.

²¹ Некада сте, због својих злих дела, и ви били отуђени од Бога и непријатељски расположени. ²² Али, сада вас је смрђу Христовог људског тела Бог помирио са собом да вас пред себе постави свете, без мање и беспрекорне ²³ — ако останете утемељени и чврсти у вери и непоколебљиви у нади еванђеља које сте чули, које је проповедано сваком створењу под небом, а чији сам ја, Павле, постао служитељ.

Павлов труд

²⁴ Сада се радујем у својим страдањима за вас и у свом телу допуњујем оно што недостаје Христовим мукама за његово тело, које је Црква. ²⁵ Ја сам постао њен служитељ по налогу који ми је дао Бог: да вам објавим Божију реч у њеној пунини — ²⁶ тајну која је вековима и поколењима била скривена, а сада је објављена његовим

откупљење У неким каснијим рукописима стоји:
откупљење кроз његову крв

светима.²⁷Њима је Бог хтео да обзнати колико је међу паганима богатство славе ове тајне, која је Христос у вама, нада у славу.

²⁸Ми њега објављујемо, уразумљујући сваког човека и поучавајући сваког човека са свом мудрошћу да сваког човека доведемо до савршенства у Христу.²⁹За то се ја трудим, борећи се његовом делотворном силом, која у мени силно делује.

2Хоћу, наиме, да зните колику борбу водим за вас и за оне у Лаодикији и за све оне који ме нису лично упознали,²да им се утеше срца, да сједињени у љубави доспеју до свег богатства пуног разумевања, до спознања Божије тајне — Христа,³у коме су скривена сва блага мудрости и знања.⁴Ово говорим да вас нико не превари заводљивим речима.⁵Јер, иако сам одсутан телом, ипак сам у духу с вами и радујем се гледајући ред који влада међу вама и чврстину ваше вере у Христа.

Живот у Христу

⁶Стога, како сте прихватили Христа Иисуса, Господа, тако и живите у њему.⁷Будите у њему чврсто укорењени и на њему назидани, ојачани у вери као што сте поучени и обилујте захваљивањем.

⁸Пазите да вас неко не зароби мудровањем и празним причама заснованим на људском предању, на стихијама света, а не на Христу.

⁹Јер, у њему телесно пребива сва пунина божанства,¹⁰а ви имате пунину у њему, који је Глава сваком поглаварству и власти.¹¹У њему сте и обрезани свлачењем грешне нарави; не обрезањем које је извршено руком, него Христовим обрезањем,¹²пошто сте с њим заједно сахрањени у крштењу и с њим заједно ваксрили вером у делотворну силу Бога, који га је ваксрао из мртвих.

¹³Када сте били мртви због својих преступа и необрзаности свога тела, Бог вас је оживео заједно с Христом. Опростио нам је све преступе¹⁴тако што је избрисао обвезницу која је својим одредбама била против нас и уклонио је приковавши је на крст.¹⁵Разоружао је поглаварства и власти и изложио их руглу победивши их крстом*.

¹⁶Нека вас, дакле, нико не осуђује због јела и пића, или празника, или слављења

победивши их крстом Или: победивши их њиме; или:
победивши их у њему

младог месеца, или субота.¹⁷То је само сенка онога што долази, а стварност је Христос.¹⁸Нека вас не лишава награде нико ко ужива у лажној понизности и слављењу анђела, ко распреда о својим виђењима, безразложно се прави важан својом телесном памећу,¹⁹а не држи се Главе, од које цело Тело, подупрто и повезано зглобовима и жилама, расте Божијим растом.

²⁰Ако сте с Христом умрли стихијама света, зашто се, као да још живите у свету, покоравате његовим прописима:²¹»Не дијај«, »Не окуси«, »Не дотичи«?²²Све то употребом пропада јер је засновано на људским заповестима и учењима.²³То, додуше, изгледа као мудрост јер се састоји од самонаметнуте побожности, лажне понизности и беспоштедне строгости према телу, али нема никакву вредност за обуздавање грешне нарави.

Правила за свети живот

ЗАко сте, дакле, ваксрили с Христом, тражите оно што је на небу*, онде где Христос седи Богу здесна.²Усмерите своје мисли на оно што је на небу*, а не на оно што је на земљи.³Јер, умрли сте и ваш живот је са Христом сакривен у Богу.⁴Кад се појави Христос, ваш живот, тада ћете се и ви с њим појавити у слави.

⁵Умртвите, дакле, своје земаљске удове: блуд, нечистоту, страст, злу пожуду и похлепу, која је идолопоклонство.⁶Због њих долази Божији гнев*. ⁷Тим путем сте и ви некада ишли кад сте у тим пороцима живели.⁸А сада одбаците све ово: гнев, бес, злоћу, хулу, ружне речи из својих уста.⁹Не лажите један другога, пошто сте свукли старог човека са његовим делима,¹⁰а обукли новог, који се по слици свога Створитеља обнавља за спознање.¹¹Ту више нема Грк — Јудејин, обрезање — необрзанаје, варварин — Скит, роб — слободњак, него је све и у свима Христос.

¹²Обуците, дакле, као Божији изабраници, свети и вољени, милосрдно срце, љубазност, понизност, кроткост, стрпљивост.¹³Подносите један другога и опраштајте ако имате нешто један против другога. Као што

на небу Дословно: горе

гнев У неким раним рукописима стоји: гнев на непокорне

је Господ опростио вама, тако и ви опраштавјете.¹⁴А преко свега овога обуците љубав — она је спона савршенства.

¹⁵Нека Христов мир, на који сте у једном телу позвани, влада у вашим срцима и будите захвални. ¹⁶Нека Христова реч у вами богато пребива док са свом мудрошћу поучавате и опомињете један другога и док са захвалношћу у свом срцу певате псалме, хвалоспеве и духовне песме Богу. ¹⁷И што год да чините речју или делом, све чините у име Господа Исуса, захваљујући Богу Оцу кроз њега.

Правила породичног живота

¹⁸Жене, потчињавајте се мужевима, као што долikuје у Господу.

¹⁹Мужеви, волите своје жене и не будите груби према њима.

²⁰Децо, у свemu слушајте своје родитеље, јер то је Господу мило.

²¹Очеви, не раздражујте своју децу, да не постану малодушна.

Робови и господари

²²Робови, слушајте своје земаљске господаре, не само док сте им пред очима, као они што се улагују људима, него искреног срца, бојећи се Господа. ²³Што год чините, чините из душе, као да је за Господа, а не за људе, ²⁴знајући да ћете зауврат од Господа добити наследство. Господу Христу служите! ²⁵Јер, ономе ко чини неправду биће узвраћено за оно што је скривио и ту нема пристрасности.

4Господари, дајте својим робовима оно што је право и правично, знајући да и ви имате Господара на небу.

Остале упутства

²Посветите се молитви. Бдите у њој са захваљивањем. ³Уједно се молите и за нас да

Бог отвори врата нашој речи, да говоримо о Христовој тајни — за коју сам и окован — ⁴да је објавим, говорећи о њој онако како треба да говорим. ⁵Мудро се понашајте према онима ван цркве. Паметно користите* време. ⁶Нека ваша реч увек буде љубазна, сољу зачињена, да сваком знате да одговорите како треба.

Завршни поздрави

⁷О свему што се тиче мене обавестиће вас Тихик, драги брат, верни служитељ и са мном слуга у Господу. ⁸Шаљем вам га баш зато да сазнате шта је с нама и да вам ободри срца, ⁹заједно с Онисимом, верним и драгим братом, који је један од вас. Они ће вас обавестити о свему што се овде догађа.

¹⁰Поздрављају вас Аристарх, мој друг у сужањству, и Марко, Варнавин нећак (за њега сте већ добили упутства: ако дође к вама, примите га), ¹¹и Исус звани Јуст. Они су једини обрезани верници* који са мном раде за Божије царство. Они су ми били утеша.

¹²Поздравља вас Епафрас, који је један од вас и слуга Христа Исуса. Он се у молитвама увек бори за вас да, зрели и потпуно уверени, чврсто стојите у свему што је по Божијој вољи. ¹³Сведочим за њега да се веома труди за вас и за оне у Лаодикији и Иерапољу.

¹⁴Поздрављају вас драги лекар Лука и Димас.

¹⁵Поздравите браћу у Лаодикији и Нимфана и цркву у њеној кући. ¹⁶А кад се ова посланица прочита код вас, постарајте се да се прочита и у цркви у Лаодикији, а и ви да прочитате ону из Лаодикије. ¹⁷И реците Архипу: »Гледај да извршиш службу коју си добио у Господу.«

¹⁸Поздрав мојом руком, Павловом. Сећајте се мојих окова.

Милост с вама.

Прва посланица Солуњанима

1 Павле, Силван и Тимотеј, цркви Солуњана у Богу Оцу и Господу Исусу Христу:
милост вам и мир*.

Вера и пример Солуњана

2 Увек за све вас захваљујемо Богу кад вас помињемо у својим молитвама **3** и непрестано се пред нашим Богом и Оцем сећамо вашег дела проистеклог из вере, труда подстакнутог љубављу и истрајности надахнуте надом у нашег Господа Исуса Христа.

4 Знамо, браћо коју Бог воли, да сте изабрани, **5** јер вам наше еванђеље није дошло само с речима, него и са силом и са Светим Духом и са дубоким уверењем. Знате како смо се понашали међу вама, ради вас, **6** а ви сте се угледали на нас и на Господа. Примили сте Реч у великој невољи, с радошћу Светога Духа. **7** Тако сте постали узор свима вернима у Македонији и Ахаји. **8** Јер, не само да је од вас Господња реч одјекнула у Македонији и Ахаји него је ваша вера у Бога постала свуда позната. Зато нема потребе да о томе нешто говоримо. **9** Јуди, наиме, сами причају како смо дошли к вама и како сте се од идола окренули Богу да бисте служили Богу животом и истинитом **10** и са небеса ишчекивали његовог Сина, кога је вакрсao из мртвих — Исуса, који нас спасава од гнева који долази.

Павлово служење у Солуну

2 И сами знате, браћо, да наш долазак к вама није био узалудан. **3** Пре тога смо, као што знате, страдали и били злостављани у Филипима, али смо се у нашем Богу

осмелили да вам, упркос великим противљењу*, објавимо Божије еванђеље. **3** Јер, наше наговарање није из заблуде, ни из прљавих побуда, нити покушавамо да вас преваримо. **4** Напротив, говоримо као људи које је Бог сматрао достојним да им повери еванђеље: не угађамо људима, него Богу, који испитује наша срца.

5 Јер, као што знате, никад се нисмо послужили ласкавим речима ни прикривеном похлепом — Бог нам је сведок. **6** И нисмо тражили похвалу од људи — ни од вас ни од других.

7 Као Христови апостоли, могли смо да вам будемо на терету, али ми смо међу вама били благи као мајка која негује своју децу. **8** Били смо толико пуни љубави према вама да смо били вољни да вам предамо не само Божије еванђеље него и своје животе, јер сте нам постали драги.

9 Јер, сећате се, браћо, нашег труда и напора: док смо вам проповедали Божије еванђеље, и ноћу и дању смо радили да ником од вас не будемо на терету. **10** Ви сте сведоци, а и Бог, како смо се свето, праведно и беспрекорно односили према вама који верујете. **11** А знате и како смо сваког појединог од вас, као отац своју децу, **12** бодрили и тешили и упозоравали да живи достојно Бога, који вас позива у своје Царство и славу.

13 Непрестано захваљујемо Богу и зато што сте Божију реч, кад сте је примили пошто сте је од нас чули, прихватили не као људску реч, него онакву каква она заиста јесте: као Божију реч, која делује у вама који верујете.

14 Јер, ви сте се, браћо, угледали на Божије цркве у Христу Исусу које су у Јудеји,

мир У неким раним рукописима стоји: мир од Бога, нашег Оца, и Господа Исуса Христа

упркос великим противљењу Дословно: у великој борби

пошто сте и ви исто претрпели од својих сународника као и они од Јудеја,¹⁵од оних који су убили и Господа Исуса и пророке, а нас прогонили. Они не угађају Богу и противе се свим људима¹⁶кад нас спречавају да паганима говоримо да се спасу. Тако они стално пуне меру својих греха. Али, Божији гнев их је најзад стигао.

Павлова жудња да поново посети Солуњане

¹⁷А ми, браћо, кад смо накратко од вас били отргнути — лицем, али не и срцем — још више смо, с великим жудњом, настојали да вас видимо.¹⁸Зато смо хтели да дођемо к вама — ја, Павле, и неколико пута — али нас је Сатана спрецио.¹⁹Јер, ко је наша нада, или радост, или венац којим ћемо се поносити пред нашим Господом Исусом када он дође, ако нисте ви?²⁰Да, ви сте наша слава и наша радост.

3Пошто више нисмо могли да издржимо, сматрали смо да је најбоље да сами останемо у Атини,²а да пошаљемо Тимотеја, нашег брата и Божијег сарадника у ширењу Христовог еванђеља, да вас учврсти и ободри у вашој вери,³да се нико не поколеба у овим невољама. И сами, наиме, знате да смо одређени за невоље,⁴јер смо вам, док смо код вас били, унапред говорили да ће нас оне снаћи. И, као што знате, тако је и било.⁵Када, дакле, више нисам могао да издржим, послao сам Тимотеја да сазнам о вашој вери. Плашио сам се да вас можда Кушач није довео у искушење па да је наш труд био узалудан.

⁶А Тимотеј нам се управо вратио од вас и донео нам радосне вести о вашој вери и љубави, о томе да нас се стално сећате по добру и да веома чезнете да нас видите — баш као и ми вас.⁷Зато смо се, браћо, у своју својој муци и невољи, утешили због вас, због ваше вере.⁸Јер, сада заиста живимо, пошто ви чврсто стојите у Господу.⁹Како да захвалимо Богу за вас, за сву радост којом се због вас радујемо пред својим Богом?¹⁰Ноју и дању се најусрдније молимо да вас опет видимо и да вас снабдемо оним што још недостаје вашој вери.

¹¹Нека сам наш Бог и Отац и наш Господ Исус усмере наш пут према вама.¹²А вама Господ дао да један према другом и према свима растете и обилујете у љубави, као и

ми према вама.¹³Нека вам учврсти срца да будете беспрекорни и свети пред нашим Богом и Оцем када дође наш Господ Исус са свим његовим светима.

Живот по Божијој вољи

4На крају, браћо, поучили смо вас како треба да живите и угађате Богу — тако како и живите — а сада вас молимо и преклињемо у Господу Исусу да то чините још више.²Јер, ви знате каква смо вам упутства дали у име Господа Исуса.³А ово је Божија воља: да будете посвећени, да се клоните блуда,⁴да сваки од вас научи да влада својим телом* на свет и чистан начин,⁵а не у пожудној страсти као пагани, који не познају Бога,⁶да у тој ствари не чините нажао своме брату и не варате га. Господ ће се за све то осветити, као што смо вам већ рекли и упозорили вас.⁷Јер, Бог нас није позвао на нечистоту, него на светост.⁸Стога, дакле, ко то одбацује, не одбацује человека, него Бога, који вам даје свога Светог Духа.

⁹О братској љубави нема потребе да вам пишемо јер сте и сами од Бога поучени да волите један другога.¹⁰А ви заиста и волите сву браћу у целој Македонији. Само вас молимо, браћо, да то чините још више.

¹¹Настојте да водите миран живот, да гледате своја посла и да својим рукама радите, као што смо вам наложили,¹²да се долично понашате према онима ван цркве и да вам ни од кога ништа не треба.

Господњи долазак

¹³Не желимо, браћо, да останете у незнању у погледу оних који су умрли* па да тугујете као остали, који немају наду.¹⁴Јер, ако верујемо да је Исус умро и васкрсао, онда верујемо и да ће Бог са Исусом повести и оне који су у њему умрли*.¹⁵Ово вам говоримо на основу Господње речи: ми, живи, који остављамо до Господњег доласка, нећемо претећи оне који су умрли*.¹⁶Јер, сам Господ ће, на заповест, на глас арханђела и на звук Божије трубе, сићи са неба, и прво ће устати мртви у Христу.

научи ... телом Или: научи да живи са својом женом;
или: научи како да нађе себи жену
умрли Дословно: заспали

¹⁷Потом ћемо ми, живи, преостали, заједно с њима бити понети на облацима да се сртнемо с Господом у ваздуху. И тако ћемо увек бити с Господом. ¹⁸Зато бодрите један другога овим речима.

Будите спремни за Господњи долазак

5А што се времена и часа тиче, браћо, није потребно да вам се пише, ²јер и сами веома добро znate да ће Дан Господњи доћи као крадљивац у ноћи. ³Док људи буду говорили: »Мир и сигурност«, изненада ће их снаћи пропаст, као болови трудну жену, и неће измаћи.

⁴Али ви, браћо, нисте у тами па да вас тај дан изненади као крадљивац. ⁵Јер, сви сте ви деца светlosti и деца дана. Ми не припадамо ноћи и тами; ⁶не спавајмо, dakле, као остали, него будимо и будимо трезни. ⁷Јер, они који спавају, спавају ноћу, и они који се опијају, опијају се ноћу. ⁸А ми, пошто припадамо дану, будимо трезни, навуцимо окlop вере и љубави и кацигу наде у спасење. ⁹Јер, Бог нас није одредио за гнев, него да постигнемо спасење кроз нашег Господа Исуса Христа, ¹⁰који је умро за нас да — били живи или мртви* — заједно с њим живимо. ¹¹Зато се узајамно бодрите и један другога изграђујте, као што и чините.

Завршна упутства

¹²Молимо вас, браћо, да одајете признање онима који се међу вама труде, који су вам претпостављени у Господу и опомињу вас.

¹³Цените их изнад свега, у љубави, због њиховог дела. Међу собом живите у миру.

¹⁴Преклињемо вас, браћо, опомињите доконе, бодрите малодушне, помажите слабима, са свима будите стрпљиви. ¹⁵Пазите да нико ником не узврати зло за зло, него се увек трудите да чините добро један другом и свим људима.

¹⁶Увек се радујте, ¹⁷непрестано се молите, ¹⁸у свакој прилици захваљујте, јер то је Божија воља за вас у Исусу Христу. ¹⁹Духа не гасите, ²⁰пророштва не презирите, ²¹све проверавајте, добро задржите, ²²сваког зла се клоните.

²³А сам Бог мира нека вас потпуно посвети да вам сав дух и душа и тело буду беспрекорно сачувани за Долазак нашег Господа Исуса Христа. ²⁴Веран је Онај који вас позива, он ће то и учинити.

²⁵Браћо, молите се и за нас. ²⁶Сву браћу поздравите светим пољупцем. ²⁷Заклињем вас Господом да се ова посланица прочита свој браћи.

²⁸Милост нашег Господа Исуса Христа с вама.

Друга посланица Солуњанима

1 Павле, Силван и Тимотеј, цркви Со-
луњана у Богу, нашем Оцу, и Господу
Исусу Христу:

2 милост вам и мир од Бога Оца и Господа
Исуса Христа.

Захваљивање и молитва

3 Увек смо дужни да захваљујемо Богу за
 vas, браћо, и то с правом, јер ваша вера све
 више расте и све је већа љубав сваког од вас
 према другима. **4** Зато се ми хвалимо вама по
 Божијим црквама због ваше стрпљивости и
 вере у свим прогонима и невољама које
 подносите.

5 То је доказ да је Божија пресуда праведна
 и да ћете бити достојни Божијег царства за
 које сада страдате. **6** Јер, право је да Бог
 муком узврати онима који вас муче, **7** а вама,
 који сте мучени, олакшањем — заједно с
 нама — када се Господ Исус објави са неба
 са својим моћним анђелима, **8** у усплателом
 огњу. Он ће казнити оне који не познају
 Бога и не покоравају се еванђељу нашег
 Господа Исуса. **9** Биће кажњени вечном
 пропашћу, далеко од Господњег лица и
 његове силне славе, **10** онога дана када он
 дође да се прослави у својим светима и да му
 се диве сви који верују. А то се односи и на
 вас јер сте поверили нашем сведочанству
 вама.

11 Зато се увек и молимо за вас да вас Бог
 учини достојнима његовог позива и да
 својом силом испуни сваку вашу добру
 намеру и дело подстакнуто вером, **12** да се
 име нашег Господа Исуса прослави у вама, а
 ви у њему, по милости нашег Бога и
 Господа Исуса Христа.

Човек безакоња

2 А што се тиче Доласка нашег Господа
 Исуса Христа и нашег окупљања око
 њега, молимо вас, браћо, **3** не дајте да вас
 лако поколебају у вашем схваташњу, ни да вас

узнемире неким пророштвом*, ни неком
 поруком*, ни неком тобоже нашом
 посланицом — да је Дан Господњи већ ту.
3 Не дајте ником да вас заведе ни на који
 начин, јер нема Дана Господњег док прво не
 дође до побуне и не открије се Човек
 безакоња*, Син пропasti. **4** Он ће се
 противити и дизати против свега што се зове
 Бог или светиња па ће тако засести и у
 Божијем храму, тврдећи за себе да је Бог.

5 Сећате се да сам вам о томе говорио док
 сам још био код вас **6** па сада знate шта га
 задржава да се не открије пре свог времена.
7 Јер, тајна сила безакоња већ је на делу, а
 онај који је сада задржава, задржаваће је
 док сам не буде уклоњен, **8** и тада ће се
 открити Безаконик. Њега ће Господ Исус
 убити дахом својих уста и уништити сјајем
 свога Доласка. **9** А долазак Безаконика биће,
 у складу са Сатаниним деловањем, праћен
 сваком врстом лажних дела силе, знамења и
 чуда, **10** и са сваком неправдом која заводи
 оне који пропадају јер су одбили да воле
 истину и да се тако спасу. **11** Зато им Бог
 шаље делотворну заблуду да поверију лажи,
12 да буду осуђени сви који нису поверили
 истини, него су се определили за неправду.

Изабрани да се спасу

13 А ми смо увек дужни да захваљујемо за
 вас, браћо коју Господ воли, јер вас је Бог
 од почетка изабрао* да се спасете тако што
 ће вас Дух учинити светима* и вером у
 истину. **14** На то вас је позвао кроз наше
 еванђеље, да имате удела у слави нашег

пророштвом Дословно: духом

поруком Дословно: речју

Човек безакоња У неким рукописима стоји: Човек
 греха

изабрао У неким рукописима стоји: изабрао као своје
 првине

тако ... светима Дословно: посвећењем Духа

Господа Иисуса Христа.¹⁵Зато, браћо, чврсто стојте и држите се учења* која смо вам предали било усмено, било посланицом.

¹⁶А сам наш Господ, Иисус Христос, и Бог, наш Отац, који нас је заволео и својом милошћу нам дао вечну утешу и добру наду,¹⁷нека утеши ваша срца и учврсти вас у сваком добром делу и речи.

Молите се за нас

3На крају, браћо, молите се за нас, да се Господња реч брзо прошири и да се прославља као и код вас² и да се избавимо од искварених и злих људи, јер немају сви вере.³Али, Господ је веран — он ће вас учврстити и сачувати од Злога.⁴А ми смо уверени за вас у Господу да чините и да ћете чинити оно што вам налажемо.⁵Нека вам Господ усмери срца према Божијој љубави и Христовој стрпљивости.

Упозорење против доконости

⁶Налажемо вам, браћо, у име Господа Иисуса Христа, да избегавате сваког брата који живи докон, а не у складу са учењем* које сте од нас примили.⁷И сами, наиме, знate да треба да се угледате на нас, јер ми

међу вама нисмо били докони,⁸ничији хлеб јели бесплатно, него смо и ноћу и дану вредно и мукотрпно радили да ником од вас не будемо на терету;⁹не зато што на то немамо право, него да вам дамо себе за пример — да се угледате на нас.¹⁰Јер, кад смо били код вас, ово смо вам наложили: »Ако неко неће да ради, нека и не једе.«

¹¹Чујемо, наиме, да неки међу вама живе доконо: не раде ништа, него дангубе.¹²Таквима налажемо и заклињемо их у име Господа Иисуса Христа да раде у миру и свој хлеб једу.¹³А што се вас тиче, браћо, нека вам не дојади да чините добро.

¹⁴Ако неко не послуша оно што смо рекли у овој посланици, издвојте га. Не дружите се с њим, да се постиди,¹⁵али га не сматрајте непријатељем, него га опомињите као брата.

Завршни поздрави

¹⁶Нека вам сам Бог мира увек и на сваки начин подари мир. Господ са свима вама.

¹⁷Поздрав мојом руком, Павловом. То је знак у свакој посланици — тако ја пишем.

¹⁸Милост нашег Господа Иисуса Христа са свима вама.

Прва посланица Тимотеју

1 Павле, апостол Христа Исуса по за-
повести Бога, нашег Спаситеља, и Христа
Исуса, наше наде,

2 Тимотеју, правом сину у вери:
милост, милосрђе и мир од Бога Оца и
Христа Исуса, нашег Господа.

Упозорење против лажних учитеља Закона

3 Као што сам те на одласку у Македонију замолио, остани у Ефесу да некима наложиш да не шире другачија учења **4** и да се не заносе измишљотинама и бесконачним родословима. То све више погодује препиркама него Божијем поретку, који се остварује вером. **5** А сврха тог налога је љубав из чиста срца, добре савести и нелицемерне вере, **6** од чега су неки застранили и окренули се празним разговорима. **7** Они желе да буду учитељи Закона, а ни сами не разумеју шта говоре ни шта упорно тврде.

8 Знамо да је Закон добар ако га човек примењује како треба, **9** свестан да Закон није намењен праведнику, него безаконцима и непокорним, непобожним и грешницима, несветима и безбожним, убицама оца и убицама мајке, убицама људи, **10** блудницима и педерастима, трговцима робљем, лажљивцима, кривоклетницима, и свему другом што се противи исправном* учењу, **11** које је у складу са славним еванђељем блаженога Бога, које ми је поверио.

Господња милост према Павлу

12 Захваљујем Христу Исусу, нашем Господу, који ме је оснажио, што ме је сматрао вредним поверења и поставио у службу. **13** Иако сам раније био хулитељ,

прогонитељ и насиљник, помилован сам јер сам то чинио из незнања и неверовања, **14** а милост нашег Господа преобилно се на мене излила заједно с вером и љубављу које су у Христу Исусу.

15 Ово је истина и заслужује да буде прихваћено у потпуности: Христос Исус је дошао на свет да спасе грешнике — од којих сам најгори ја. **16** Али, баш зато сам помилован да на мени, најгорем, Христос Исус покаже сву своју стрпљивост, као пример онима који ће у њега поверовати да приме вечни живот. **17** А Цару вечности, бесмртноме, невидљивоме, јединоме Богу, част и слава довека. Амин.

18 Поверавам ти овај налог, сине Тимотеју, у складу с пророштвима која су раније о теби изречена да, држећи их се, бијеш добар вој, **19** имајући веру и добру савест, коју су неки одбацили па доживели бродолом у вери. **20** Међу њима су Именеј и Александар, које сам предао Сатани да науче да не хуле.

Упутства за молитву

2 Пре свега, дакле, тражим да се молења, молитве, молбе и захваљивања упућују Богу за све људе, **2** за краљеве и за све који су на власти, да проводимо миран и тих живот у потпуној побожности и достојанству. **3** То је добро и угодно у очима Бога, нашег Спаситеља, **4** који жeli да се сви људи спасу и да дођу до спознања истине. **5** Јер, Бог је један и један је посредник између Бога и људи — човек Христос Исус, **6** који је самога себе дао као откупнину за све — сведочанство у право време. **7** За то сведочанство сам ја постављен за проповедника и апостола — истину говорим, не лажем — за учитеља вере и истине паганима.

⁸Хоћу, дакле, да се мушкарци моле на сваком месту, подижући свете руке, без гнева и препирања.

⁹Хоћу и да се жене облаче скромно, с пристојношћу и разборитошћу, да се не ките плетеницама и златом, или бисерима, или скупом одећом, ¹⁰нега добрим делима, као што приличи женама које се држе побожности.

¹¹Нека жена учи у миру, у потпуној потчињености. ¹²А жени не допуштам да учи мушкарца, нити да има власт над њим, него нека буде мирна. ¹³Јер, прво је створен Адам па онда Ева. ¹⁴И није Адам био заведен — жена је била заведена и учинила прекршај.

¹⁵Али, спашће се рађањем деце ако остане у вери, љубави и светости које прати разборитост.

Надгледници и ћакони

3Ово је истина: ако неко жeli надгледништво* лепу службу жeli. ²А надгледник* треба да буде без замерке, једне жене муж, умерен, разборит, срећен, гостољубив, способан да поучи; ³не пијаница, не насилан човек, него благ; не свађалица, не среброљубац; ⁴да својим домом добро управља, да му се деца потчињавају са пуним поштовањем ⁵— јер ко не уме да управља својим домом, како ћe се старати за Божију цркву? — ⁶не новообраћеник, да не постане охол па буде осуђен истом осудом као и ћаво. ⁷Осим тога, треба да буде на добром гласу и међу људима* ван цркве, да не падне у немилост и ћавољу замку.

⁸Тако и ћакони треба да буду достојни поштовања, не дволични, да се не одају многом вину, да не иду за непоштеним добитком, ⁹да се са чистом савешћу држе тајне наше вере. ¹⁰А и они треба прво да буду проверени па ако су беспрекорни, нека обављају службу.

¹¹Тако и жене треба да буду достојне поштовања, не клеветнице, него умерене и у свему поуздане.

¹²Ћакон треба да буде једне жене муж и да добро управља својом децом и својим домом. ¹³Јер, они који добро обављају

надгледништво Или: епископство

надгледник Или: епископ

треба ... људима Дословно: треба да има и добро сведочанство људи

службу, стичу леп положај и велико поуздање у вери у Исуса Христа.

¹⁴Иако се надам да ћu ускоро доћи к теби, пишем ти ово ¹⁵да, ако се задржим, знаш како се треба понашати у Божијем дому, који је Црква Бога живога, стуб и упориште истине.

¹⁶По свеопштем признању, велика је тајна побожности:

Појавио се у телу,
био је оправдан Духом,
видели су га анђели,
проповедао се међу паганима,
у свету су у њега поверили,
био је вазнет у слави.

Налози Тимотеју

4А Дух изричito каже да ћe у последња времена неки отпасти од вере, поводећи се за варљивим духовима и демонским учењима, ²која шире лицемерни лажљивци отупеле савести*. ³Они забрањују женидбу и намећу уздржавање од јела која је Бог створио да их са захвалношћу узимају они који верују и који су спознали истину. ⁴Јер, све што је Бог створио је добро и не треба одбацивати ништа што се узима са захвалношћу, ⁵пошто је посвећено Божијом речју и молитвом.

⁶На то указуј браћи и бићеш добар служитељ Христа Исуса, служитељ који се храни речима вере и добrog учења за којим иде. ⁷Клони се безбожних и бапских прича, а вежбај се у побожности. ⁸Јер, телесно вежбање је за мало шта корисно, а побожност је корисна за све, пошто има обећање и за садашњи живот и за будући.

⁹Ово је истина и заслужује да буде прихваћено у потпуности ¹⁰— јер, за то се ми трудимо и боримо: ми смо своје наде положили у Бога живога, који је Спаситељ свих људи, пре свега оних који верују.

¹¹То налажи и учи. ¹²Нека те нико не омаловажава због твоје младости, него буди пример верницима у говору, у понашању, у љубави, у вери, у чистоти. ¹³Док не дођем, посвети пажњу јавном читању, бодрењу и поучавању. ¹⁴Не занемаруј милосни дар који је у теби, који ти је дат преко пророштва када су старешине на тебе положиле руке*.

лажљивци отупеле савести Или: лажљивци чија је савест жигосана ужареним гвожђем
кад ... руке Дословно: са полагањем руку старшинства

¹⁵Марљиво се труди око тога, сав буди у томе, да твој напредак буде очигледан свима. ¹⁶Пази на себе и на учење. Истрај у томе јер ћеш, то чинећи, спаси и себе и оне који те слушају.

Савети у вези с удовицама, старешинама и робовима

5Старијег человека не прекоревај строго, него га моли као оца, млађе људе као браћу, ²старије жене као мајке, млађе као сестре — у потпуној чистоти.

³Поштуј оне удовице које су заиста унуке, нека прво они науче да покazuју побожност бринући се за свој дом и тако узврате својим родитељима, јер то је угодно Богу. ⁵Права и усамљена удоваца узда се у Бога, и ноћу и дану истрајава у молитвама и молитвама. ⁶А она која живи распусно, жива је мртва. ⁷И то им наложи, да буду без замерке. ⁸А ко се не стара за своје, пре свега за оне из свога дома, тај се одрекао вере и гори је од неверника.

⁹У списак удовица може да се унесе она која није млађа од шездесет година, која је имала једног мужа, ¹⁰која је позната по добрим делима: ако је подизала децу, ако је била гостољубива, ако је прала ноге светима, ако је помагала онима који су у невољи, ако се посвећивала сваком добром делу.

¹¹А млађе удовице не уноси у списак. Јер, кад их пожуда одврати од Христа, хоће да се удају ¹²па на себе навлаче осуду, пошто су погазиле прву верност. ¹³Осим тога, идући од куће до куће, навикавају се да буду беспослене. И не само беспослене него и брљиве и наметљиве па говоре оно што не треба. ¹⁴Хоћу, дакле, да се млађе удовице удају, рађају децу, воде домаћинство — да непријатељу не дају повода за клевету. ¹⁵Јер, неке су већ застраниле и пошли за Сатаном.

¹⁶Ако нека верница има удоваца међу родбином, нека им помаже, да црква не буде оптерећена, него да може да помогне правим удовицама.

¹⁷Старешинама које добро управљају треба указати двоструку част, пре свега онима који проповедају и поучавају. ¹⁸Јер, Писмо каже: »Не завезуј уста волу који врше«

5.Мојсијева 25,4

»Радник заслужује своју плату«

Матеј 10,10; Лука 10,7

благотворне Или: здраве

¹⁹Не прихватај тужбу против старешине ако је не поткрепе двојица или тројица сведока. ²⁰Оне који греше, укори пред свима, да и у остale уђе страх.

²¹Заклињем те пред Богом и Христом

Исусом и изабраним анђелима да се овога

држиш без предрасуда и да ништа не чиниш

из пристрасности.

²²Ни на кога не полажи руке олако. Немај

удела у туђим гресима. Себе држи чистим.

²³Немој да пијеш само воду, него узми и

мало вина ради свог жељуца и честих

слабости.

²⁴Греси неких људи су очигледни и пред

њима иду на Суд, а греси других људи иду

за њима. ²⁵Тако су и добра дела очигледна, а

ни она другачија се не могу скрити.

6Сви који су под ропским јармом нека

своје господаре сматрају достојнима сваке

части, да се не оправију Божије име и учење.

²А они чији господари верују, нека их не

омаловажавају зато што су браћа. Него,

нека им још више служе јер су верници и

њима драги ти који имају корист од

њиховог служења. То учи и то тражи.

Сребролубље

³Ако неко другачије учи људе и занемарује благотворне* речи нашег Господа Иисуса Христа и учење које је у складу с побожношћу, ⁴тај је уображен и не зна ништа, него болује од препирања и надмудривања речима, из чега настају завист, свађа, хула, зла сумњичења ⁵и непрестана трвења међу људима исквареног ума, који су лишени истине, који мисле да се побожношћу стиче добит.

⁶А побожност и јесте велика добит ако је човек задовољан оним што има. ⁷Јер, ми на свет ништа нисмо донели па тако ништа не можемо ни однети. ⁸Па ако имамо храну и одећу, будимо тиме задовољни. ⁹А они који желе да се обогате, падају у искушење и замку и јављају им се многе неразумне и штетне жеље које људе суноврађују у пропаст и уништење. ¹⁰Јер, сребролубље је корен свих зала. Неки су, одавши му се,

*Не завезуј уста волу који врше« 5.Мојсијева 25,4

»Радник заслужује своју плату«

Матеј 10,10; Лука 10,7

одлутали од вере и сами себи причинили много муке*.

Добар бој вере

¹¹А ти, Божији човече, бежи од тога, а иди за праведношћу, побожношћу, вером, љубављу, стрпљивошћу, кроткошћу. ¹²Биј добар бој вере, домогни се вечног живота, на који си позван кад си пред многим сведоцима одлучно потврдио своју веру*. ¹³Налажем ти пред Богом, који свему даје живот, и пред Христом Исусом, који је пред Понтијем Пилатом одлучно сведочио за истину*: ¹⁴сачувавј ову заповест чисту и беспрекорну док се не појави наш Господ Иисус Христос. ¹⁵Њега ће у право време показати блажени и једини Владар, Цар

царева и Господар господара, ¹⁶који је једини бесмртан, који пребива у недоступној светlostи, кога нико од људи није видeo нити може да га види. Њему вечна част и моћ. Амин.

¹⁷Налажи онима који су богати на овом свету да не буду охоли, да се не уздају у несигурно богатство, него у Бога, који нам све богато даје на уживање, ¹⁸да чине добро, да буду богати добрым делима, да буду дарежљиви и вољни да деле, ¹⁹скупљајући тако себи благо које ће бити леп темељ за будућност — да се домогну правог живота.

²⁰Тимотеју, чувај то што ти је поверено. Клони се безбожног наклапања и противљења лажног знања, ²¹којег су се неки држали па застранили од вере.

Милост с вама.

себи ... муке Дословно: себе испробадали многим мукама
одлучно ... веру Дословно: исповедио лепо исповедање
одлучно ... истину Дословно: сведочио лепим исповедањем

Друга посланица Тимотеју

1 Павле, Божијом вољом апостол Христа Исуса, у складу с обећањем живота који је у Христу Исусу,

2 Тимотеју, драгом сину:

милост, милосрђе и мир од Бога Оца и Христа Исуса, нашег Господа.

Оданост еванђељу

3 Захваљујем Богу, коме као и моји преци чисте савести служим, док те непрестано, и ноћу и дању, помињем у својим молитвама.

4 Кад се сетим твојих суза, пожелим да те видим, да се испуним радошћу. **5** Сећам се твоје нелицемерне вере, која је најпре пребивала у твојој баки Лоиди и у твојој мајци Евници, а уверен сам да је сада и у теби. **6** Зато те подсећам: распламсај милосни дар који ти је Бог дао када сам на тебе положио руке. **7** Јер, Бог нам није дао духа плашљивости, него сile, љубави и разборитости.

8 Стога немој да се стидиш сведочанства о нашем Господу, ни мене, његовог сужња. Него, пријружи ми се у злопаћењу за еванђеље помоћу сile Бога, **9** који нас је спасао и светим позивом позвао — не због наших дела, него због свог наума и милости. Та милост нам је дата у Христу Исусу пре постанка света*, **10a** објављена нам је сада када се појавио наш Спаситељ Христос Исус. Он је обеснажио смрт и учинио да живот и нераспадљивост засијају кроз еванђеље, **11** за које сам ја постављен као проповедник, апостол и учитељ. **12** Због тога ја све ово и трпим, али се не стидим јер знам коме сам поверио и уверен сам да он може до онога Дана да сачува оно што ми је поверио.

13 Држи се примера благотворних* речи које си од мене чуо, у вери и љубави која је у Христу Исусу. **14** Чувај добро које ти је

пре постанка света Дословно: пре вечних времена благотворних Или: здравих

поверио; чувај га уз помоћ Светог Духа, који пребива у нама.

15 То знаш да су ме сви из Азије напустили, а међу њима и Фигел и Ермоген.

16 Нека Господ буде милостив према Онисифоровим укућанима јер ме је он много пута окреpio и није се стидео мојих окова, **17** него ме је, кад је дошао у Рим, брижљиво тражио док ме није нашао. **18** Дао му Господ да онога Дана нађе милосрђе код Господа. А ти најбоље знаш како ми је у Ефесу служио.

Добар војник Христа Исуса

2 Ти се, дакле, сине мој, оснажи у милости која је у Христу Исусу. **2** А оно што си пред многим сведоцима од мене чуо, то повери поузданим људима, онима који ће бити способни и друге да поуче. **3** Пријужи ми се у злопаћењу као добар војник Христа Исуса. **4** Нико ко је у војној служби, не уплиће се у послове свакодневног живота, да би могао да угоди свом заповеднику. **5** И кад се неко такмичи, не добија венац ако се не такмичи по правилима. **6** Ратар који мукотрпно ради треба први да добије део плодова. **7** Размисли о овом што ти говорим, а Господ ће ти дати да све разумеш.

8 Памти Исуса Христа, вакслог из мртвих, Давидовог потомка, по мом еванђељу⁹ за које се толико злопатим да ме бацају у окове као да сам злочинац. Али, Божија реч није окована. **10** Зато све подносим ради изабраних, да и они стигну до спасења које је у Христу Исусу са вечном словом.

11 Ово је истина:

Ако смо с њим умрли,
с њим ћемо и живети.

12 Ако истрајемо,
с њим ћемо и владати.

Ако га се одрекнемо,
и он ће се одрећи нас.

¹³ Ако смо неверни,
он остаје веран,
јер самога себе не може да се одрекне.

Прекаљени радник

¹⁴На то подсећај људе, опомињући их пред Богом да не ратују речима. То ничему не користи, него само упропашћује оне који слушају. ¹⁵Потруди се да покажеш да си прекаљен пред Богом, радник који нема чега да се стиди, који исправно поступа с Речју истине. ¹⁶А безбожних наклапања се клони јер ће они који их воде све више тонути у безбожност, ¹⁷а њихово учење ће изједати као рак-рана. Међу њима су Именеј и Филит, ¹⁸који су застранили од истине тврдећи да се васкрсење већ дододило па некима уништавају веру. ¹⁹Ипак, чврсти Божији темељ чврсто стоји, носећи овај печат: »Господ познаје оне који су његови«*, и: »Нека се клоне неправде сви који помињу Господње име.«

²⁰Али, у великој кући нема само златних и сребрних посуда, него и дрвених и глинених. И једне су за часну употребу, а друге за нечасну. ²¹Ко се, дакле, очисти од нечасног, биће посуђа за часну употребу, посвећена, Господару корисна, спремна за свако добро дело.

²²Бежи од младалачких жеља, а иди за праведношћу, вером, љубављу, миром, заједно с онима који из чиста срца призывају Господа. ²³Клони се будаластих и глупих расправа, знајући да рађају свађе. ²⁴А Господњи слуга не треба да се свађа, него да према свима буде благ, спреман да поучи, да подноси зло, ²⁵да у краткости васпитава своје противнике, не би ли им Бог дао покајање, да спознају истину ²⁶и да се освестре па умакну из замке ћавола, који их је заробио да извршавају његову вољу.

Опасности будућих времена

ЗА ово знај: у последње дане настаће тешка времена. ²Јер, људи ће бити самољубиви, среброљубиви, хвалисави, охоли, хулитељи, родитељима непокорни, незахвални, безбожни, ³безосећајни, не-помирљиви, клеветници, неуздржљиви, сурови, без љубави према добру, ⁴издајници, напрасити, уображенi; више ће волети

уживање него Бога; ⁵првидно ће се држати побожности, а порицаће њену силу. Клони их се. ⁶Јер, од њих су они који се увлаче у куће и заводе женице оптерећене гресима, које се поводе за разним пожудама, ⁷које стално уче, али никако не могу да дођу до спознања истине. ⁸Исто као што су се Јаније и Јамврије успротивили Мојсију, тако се противе истини и ови — људи изопаченог ума, непрекаљени у вери. ⁹Али, неће далеко стићи јер ће њихово безумље постати очигледно свима, као што је постало и безумље оних.

Павлов налог Тимотеју

¹⁰А ти си пошао за мојим учењем, начином живота, стремљењем, вером, стрпљивошћу, љубављу, истрајношћу, ¹¹прогонима, страдањима. Шта ме све снашло у Антиохији, у Иконијуму, у Листри! Какве сам све прогоне поднео, а Господ ме је из свих њих избавио! ¹²Али, сви који желе да живе побожно у Христу Исусу, биће прогањани. ¹³А зли људи и варалице ићи ће од зла ка горем, заводећи и бивајући завођени. ¹⁴Али, ти остани у ономе што си научио и у шта си уверен, свестан од кога си научио ¹⁵и да од малих ногу знаш Света писма, која могу да те учине мудрим за спасење кроз веру у Христа Исуса. ¹⁶Све Писмо је од Бога надахнуто и корисно за поучавање, за прекоревање, за поправљање, за одгајање у праведности, ¹⁷да Божији човек буде потпуно припремљен за свако добро дело.

4Заклињем те пред Богом и Христом Иисусом — који ће судити и живима и мртвима — и његовим Доласком* и његовим Царством: ²проповедај Реч, спреман и у време и у невреме, уверавај, прекоревај, бодри, са свом стрпљивошћу и поуком. ³Јер, доћи ће време када људи неће подносити исправно* учење, него ће у складу са својим пожудама себи нагомилавати учитеље да им говоре оно што прија њиховим ушима ⁴па ће уши окренути од истине и приклонити се измишљотинама. ⁵А ти у свему буди трезвен, злопати се, изврши дело еванђелисте, доврши своју службу.

Доласком Или: Појавом
исправно Дословно: здраво

⁶Јер, ја се већ изливам као леваница и стигло је време мога одласка. ⁷Добар бој сам био, трку завршио, веру сачувао. ⁸Сада ми је припремљен венац праведности, који ће ми онога Dana предати Господ, праведни Судија. И не само мени него и свима који су с љубављу чекали да се он појави.

Завршне поруке и поздрави

⁹Потруди се да што пре дођеш к мени. ¹⁰Јер, Димас ме је напустио пошто је заволео овај свет. Он је отишао у Солун, Крискент у Галатију, Тит у Далмацију. ¹¹Једино је још Лука са мном. Узми Марка и доведи га са собом јер ми користи у служењу. ¹²Тихика сам послao у Ефес. ¹³Огртач који сам оставио код Карпа у Троади, донеси када дођеш, а и књиге, пре свега пергаменте.

¹⁴Ковач Александар ми је нанео много зла. Господ ће му узвратити према његовим

делима. ¹⁵И ти га се чувај јер се веома противио нашим речима.

¹⁶Приликом моје прве одбране нико ми није прискочио у помоћ, него су ме сви напустили. Нека им се то не рачуна. ¹⁷Али, Господ је био уз мене и давао ми снагу да се преко мене у потпуности објави еванђеље* и да га чују сви пагани — и ја се избавих из лављих чељусти. ¹⁸Господ ће ме избавити од сваког злог дела и спашће ме за своје Царство на небесима. Њему слава довека. Амин.

¹⁹Поздрави Приску и Акилу и Ониксифорове укућане. ²⁰Ераст је остао у Коринту, а Трофима сам, болесног, оставио у Милиту. ²¹Потруди се да дођеш пре зиме. Поздрављају те Еувул, Пуд, Лин, Клаудија и сва браћа.

²²Господ са твојим духом.
Милост с вама.

Посланица Титу

1 Павле, Божији слуга и апостол Иисуса Христа ради вере Божијих изабраника и спознања истине које води побожности —²вере и спознања заснованих на нади у вечни живот, што га је Бог, који не лаже, обећао пре постанка света*,³ а у право време је обелоданио своју Реч проповедањем које ми је поверено заповешћу нашег Спаситеља, Бога,

⁴Титу, правом сину по заједничкој вери:
милост и мир од Бога Оца и Христа
Иисуса, нашег Спаситеља.

Титов задатак на Криту

⁵Оставио сам те на Криту ради тога да средиш оно што је остало недовршено и да по градовима поставиш старешине, као што сам ти наредио. ⁶Старешина треба да буде беспрекоран, једне жене муж, да има децу која верују, коју не оптужују за раскалашност или непокорност. ⁷Јер, надгледник*, као управитељ Божијег дома, треба да буде беспрекоран — не саможив, не напрасит, не пијаница, не насиљник, не склон непоштеном добитку, ⁸него гостољубив, љубитељ добра, разборит, праведан, свет, уздржљив, ⁹приону уз веродостојну Реч, која је у складу са учењем, да може исправним* учењем да бодри друге и уверава противнике.

¹⁰Има, наиме, много непокорних, најклапала и заводника, пре свега међу онима из обрезања*. ¹¹Њима треба запушити уста јер ради непоштеног добитка упропашћују целе домове учећи оно што не треба. ¹²Један од њих, њихов пророк, сам рече: »Крићани су увек лажови, опаке звери, лењи пројдрљивци.« ¹³То је истинито сведочанство.

пре постанка света Дословно: пре вечно времена
надгледник Или: епископ
исправним Дословно: здравим
међу ... обрезања То јест: међу Јудејима

Зато их строго прекоревај, да буду исправни* у вери, ¹⁴да се више не заносе јудејским измишљотинама и прописима људи који су се окренули од истине. ¹⁵Чистима је све чисто, а укаљанима и неверними ништа није чисто, него су им и ум и савест укаљани. ¹⁶Тврде* да познају Бога, али то својим делима поричу. Одвратни су и непокорни и неподобни за било које добро дело.

Ширење исправног учења

2А ти говори оно што је у складу са исправним* учењем: ²да старци буду умерени, достојни поштовања, разборити, исправни* у вери, љубави, стрпљивости.

³Исто тако и старице да се понашају како доликује светима: да не буду клеветнице ни ропски одане многом вину, него учитељице добра, ⁴да уче младе жене да воле своје мужеве и децу, ⁵да буду разборите, чисте, вредне у кући, добре, потчињене својим мужевима — да се не оцрњује Божија реч.

⁶Исто тако, подстичи младиће да буду разборити. ⁷У свему им буди пример чинећи добра дела. У поучавању покажи неисквареност, озбиљност, ⁸исправну* реч којој се не може приговорити, да се постиди онај ко ти се противи јер нема ништа рђаво да каже о нама.

⁹Нека се робови у свему потчињавају својим господарима. Нека им угађају, а не противрече. ¹⁰Нека их не поткрадају, него нека покажу да им се може веровати, да учење нашег Спаситеља, Бога, у свему буде привлачно.

¹¹Јер, за све људе се појавила Божија милост, која доноси спасење. ¹²Она нас уни

исправни Дословно: здрави
Тврде Или: Исповедају
исправну Дословно: здраву

да се одрекнемо безбожности и овог земаљских пожуда, да у овом свету живимо разборито, праведно и побожно.¹³Док ишчекујемо блажену наду и да се у слави појави велики Бог и наш Спаситељ, Исус Христос.¹⁴Он је самога себе дао за нас да нас избави од сваког безакоња и да себи очисти народ који му припада, који ревносно чини добра дела.

¹⁵То говори и са сваком одлучношћу бодри и прекоревај. Нека те нико не презире.

Предњачење у добним делима

3Подсећај их да се потчињавају поглаварима и властима, да буду послушни, спремни за свако добро дело,²да никог не вређају, да не буду свадљиви, да буду благи и да према свим људима показују сваку кроткост.³Јер, некад смо и ми били неразумни, непокорни, заведени. Робовали смо разним пожудама и насладама, проводећи живот у злоћи и зависти, омрзнути и mrзећи један другога.

⁴А кад се појавила доброта и човекољубље нашег Спаситеља, Бога,⁵он нас је спасао. Али, не на основу дела која смо учинили у праведности, него због свог милосрђа: купањем које значи поновно рођење и обнављање Светим Духом,⁶којега

је богато на нас излио кроз Исуса Христа, нашег Спаситеља,⁷да оправдани његовом милошћу постанемо наследници, имајући наду у вечни живот.

⁸То је истина и хоћу да то чврсто заступаш, да се они који верују у Бога потруде да предњаче у добним делима; то је за људе добро и корисно.

⁹Клони се будаластих расправа и родословија и свађа и препирања око Закона јер је све то бескорисно и испразно.¹⁰Човека који уноси раздор опомени једном па други пут, а потом га се клони,¹¹знајући да се изопачио и да греши и да сам на себе навлачи осуду.

Завршне поруке и поздрави

¹²Кад ти пошаљем Артему или Тихика, потруди се да дођеш к мени у Никопољ јер сам одлучио да онде презимим.¹³Зину правника и Аполоса брижљиво опреми за пут, да им ништа не недостаје.¹⁴Нека се наши уче да предњаче у добним делима, да могу да подмире свакодневне потребе, а не да воде јалов живот.

¹⁵Поздрављају те сви који су са мном.

Поздрави оне који нас воле у вери.

Милост са свима вама.

Посланица Филимону

Павле, сужањ Христа Иисуса, и брат Тимотеј,
драгом Филимону, нашем сараднику,
²сестри Апфији, Архипу, нашем саборцу, и цркви у твојој кући:

³Милост вам и мир од Бога, нашег Оца, и Господа Иисуса Христа.

Захваљивање и молитва

⁴Увек захваљујем своме Богу, сећајући те се у својим молитвама, ⁵јер чујем за твоју љубав према свима светима и за твоју веру у Господа Иисуса. ⁶Нека твоје учествовање у вери буде делотворно, да спознаш свако добро које имамо у Христу. ⁷Твоја љубав ме је веома обрадовала и ободрила јер си ти, брате, окрепио срца светих.

Павле се заузима за Онисима

⁸Стога, иако бих у Христу имао смелости да ти наредим шта треба да радиш, ⁹због љубави радије молим, такав какав сам, Павле, старац, а сада и сужањ Христа Иисуса: ¹⁰молим те за свога сина Онисима*, кога сам родио у оковима. ¹¹Он ти је раније био бескористан, а сада је користан не само теби него и мени. ¹²Шаљем ти га назад, њега, то јест своје сопствено срце. ¹³Хтео сам да га

задржим код себе да ми уместо тебе служи док сам у оковима за еванђеље, ¹⁴али нисам ништа хтео да учиним без твог знања да твоје добро дело не буде изнуђено, него драговољно. ¹⁵Можда је баш зато био накратко од тебе одвојен да би га ти заувек добио ¹⁶и то не више као роба, него као више од роба — као драгог брата. Он ми је веома драг, а колико ли је тек дражи теби, не само као човек него и у Господу.

¹⁷Ако ме, дакле, сматраш за друга, прими га као мене. ¹⁸А ако ти је нешто скривио или ти нешто дугујеш, упиши то на мој рачун. ¹⁹Ја, Павле, пишем ово својом руком: платићу. Да не помињем да ти мени и самога себе дугујеш. ²⁰Да, брате, волео бих да од тебе видим неку корист у Господу. Окрепи ми срце у Христу. ²¹Пишем ти, уверен у твоју послушност јер знам да ћеш учинити и више него што кажем.

²²И још нешто: спреми ми гостинску собу јер се надам да ћу вам бити дарован због ваших молитви.

²³Поздрављају те Епафрас, који је са мном сужањ у Христу Иисусу, ²⁴Марко, Аристарх, Димас и Лука, моји сарадници.

²⁵Милост Господа Иисуса Христа са вашим духом.

Посланица Јеврејима

Син Божији моћнији од анђела

1 Бог је у прошлости много пута и на разне начине говорио нашим праоцима преко пророка,² а у ове последње дане проговорио је нама преко Сина, кога је одредио да буде наследник свега, чијим посредством је и свет створио.³ Он је одсјај Божије славе и прави одраз његовог бића, који све носи својом силном речју. Пошто је извршио очишћење од греха, сео је здесна Величанству на небесима,⁴ поставши толико моћнији од анђела колико је наследио узвишије име од њиховог.

5 Јер, коме од анђела је Бог икад рекао:

»Ти си мој Син,
данас те родих«^{*?}

Или пак:

»Ја ћу му бити Отац,
а он ће ми бити Син«^{**?}

6 И опет, кад Прворођенога уводи у свет, каже:

»Нека му се поклоне сви Божији
анђели.«^{*}

7 За анђеле каже:

»Своје анђеле чини ветровима,
и своје слуге пламеновима огњеним«^{*,}

8 а за Сина:

»Твој престо, Боже, стоји довека
и жезло правичности жезло је твога
царства.

9 Заволео си праведност, а замрзео
безакоње.

на небесима Дословно: на висинама

»Ти си ... те родих« Псалми 2,7

»Ја ћу ... бити Син« 2.Самуилова 7,14; 1.Дневника 17,13

1,6 5.Мојсијева 32,43

1,7 Псалми 104,4

Зато те је Бог, твој Бог, помазао уљем
радости
као ниједнога од твојих другова«^{*,}

10 и:

»У почетку си, Господе, поставио
темеље земље,
и небеса су твојих руку дело.
11 Ти остајеш, а она ће нестати,
и сва ће се отрпнати као одећа.
12 Савићеш их као огратач,
као одећу, и измените се.
Али, ти си увек исти
и твојим годинама нема kraja.«^{*}

13 Коме од анђела је икад рекао:

»Седи ми здесна
док твоје непријатеље не положим
као подножје под твоје ноге«^{**?}

14 Зар сви они нису служитељски духови,
послани да служе онима који ће наследити
спасење?

Важност спасења

2 Зато још више треба да пазимо на оно
што смо чули, да не промашимо циљ.
Јер, ако је Реч изречена преко анђела била
обавезујућа, и ако су сваки преступ и
непослушност добијали праведну казну,
законо да ми да је избегнемо ако
пренебрегнемо толико спасење? Спасење
које је прво објавио Господ, затим нам га
потврдили они који су га чули, **4** а Бог га
посведочио знамењима, чудима, разним
делима силе и даровима Светога Духа, које
је разделио по својој вољи.

1,8-9 Псалми 45,6-7

1,10-12 Псалми 102,25-27

1,13 Псалми 110,1

Исус сличан браћи

⁵Бог није анђелима потчинио будући свет о коме говоримо. ⁶Неко је негде посведочио, рекавши:

- »Шта је човек да га се сећаш,
или син човечији да ти је до њега
стало? ⁷ Учинио си га тек мало^{*} мањим од
анђела,
овенчао си га славом и чашћу,
⁸ све си под његове ноге потчинио.«*

А кад му је све потчинио, није остало ништа непотчињено. Сада још не видимо да му је све потчињено, ⁹али видимо Исуса — који је био учињен тек мало мањим од анђела — овенчаног славом и чашћу зато што је претрпео смрт да би, Божијом милошћу, окусио смрт за све људе.

¹⁰Да би многе синове довео у славу, доликовало је Ономе за кога и кроз кога све постоји да Зачетника њиховог спасења учини савршеним кроз страдање. ¹¹Јер, и Онај који посвећује и они који се посвећују, сви су од једнога. Зато се он не стиди да их зове браћом ¹²кад каже:

»Објавићу твоје име својој браћи,
усред скупа ћу ти певати хвалоспеве.«*

¹³И још:

»Ја ћу се уздати у њега.«*

И још:

»Ево мене и деце коју ми је дао Бог.«*

¹⁴Пошто су деца од крви и меса,* и он је узео удела у крви и месу, да смрћу уништи онога који има власт над смрћу, то јест ђавола, ¹⁵и да ослободи оне који су, бојећи се смрти, целог живота били у ропству. ¹⁶Јер, он не помаже анђелима, него помаже Авраамовим потомцима. ¹⁷Зато је било потребно да у свему буде сличан браћи, да би пред Богом могао да постане милосрдан и веран Првосвештеник, који врши обред

мало Или: накратко; исто и у 9. стиху

2,6-8 Псалми 8,4-6

2,12 Псалми 22,22

»Ја ћу се уздати у њега« Исаја 8,17

»Ево ... Бог« Исаја 8,18

Пошто ... меса Или: Пошто деца имају заједничку крв и месо

помирења за грехе народа. ¹⁸Јер, пошто је и сам трпео док је био искушаван, може да помогне искушаванима.

Исус већи од Мојсија

³Зато, света браћо, ви који имате удела у небеском позиву, усмерите своје мисли на Апостола и Првосвештеника наше вере* — Исуса. ²Он је веран Ономе који га је поставио, баш као што је био и Мојсије у свој Божијој кући, ³а достојан је веће славе него Мојсије, баш као што градитељ куће има већу част од куће. ⁴Јер, сваку кућу неко гради, а Бог је саградио све. ⁵Мојсије је, додуше, био веран као слуга у свој Божијој кући, сведочећи о ономе што ће бити речено, ⁶али Христос је веран као Син над својом кућом. А његова кућа смо ми, ако се држимо поуздања и наде којима се хвалимо.

Упозорење против неверовања

⁷Стога, као што каже Свети Дух:

- »Данас ако му чујете глас,
⁸ нека вам не отврдну срца као у време
Побуне,
на дан искушења у пустињи,
⁹ где су ме ваши праоци искушавали и
проверавали,
и моја дела гледали четрдесет година.
¹⁰ Зато сам се разгневио на тај нараптај
и рекао: 'У свом срцу увек застрањују,
моје путеве нису упознали.'
¹¹ Тако сам се у свом гневу заклео:
'Неће ући у мој Починак!'«*

¹²Пазите, браћо, да срце неког од вас не буде зло и неверно, па да отпадне од Бога живога. ¹³Него, свакодневно бодрите један другога док год одзывања оно »данас«, да неко од вас не отврдне заведен грехом. ¹⁴Јер, сви ми имамо удела у Христу ако се до краја чврсто држимо поуздања које смо имали у почетку.

¹⁵Као што је речено:

»Данас ако му чујете глас,
нека вам не отврдну срца као у време
Побуне.«*

наше вере Дословно: нашег исповедања

3,7-11 Псалми 95,7-11

3,15 Псалми 95,7-8

¹⁶Јер, који су то чули, па се побунили? Зар не сви они које је Мојсије извео из Египта? ¹⁷А на кога је Бог четрдесет година био гневан? Зар није на оне који су згрешили, чији су лешеви попадали по пустињи? ¹⁸А којима се то заклео да неће ући у његов Починак ако не онима који су били непокорни? ¹⁹И видимо да нису могли да уђу, због неверовања.

Починак за вернике

4Бојмо се, дакле — док још стоји Божије обећање о уласку у његов Починак — да се не покаже да је неко од вас закаснио. ²Јер, и нама је, као и њима, објављено еванђеље. Али, њима Реч коју су чули није била од користи, пошто је они који су је чули нису спојили с вером.* ³Јер, у Починак улазимо ми који смо поверили, као што је рекао:

»Тако сам се у свом гневу заклео:
‘Неће ући у мој Починак!’«*

иако су његова дела завршена још од стварања света. ⁴Јер, негде се за седми дан овако каже: »И седмог дана Бог отпочину од свих својих дела«*, ⁵а овде опет: »Неће ући у мој Починак.«

⁶И даље, дакле, остаје да неки уђу у Починак, а они који су раније чули еванђеље, нису ушли због своје непокорности. ⁷Стога је Бог опет одредио један дан, »данас«, када је после толико времена говорио преко Давида, као што је већ речено:

»Данас ако му чујете глас,
нека вам не отврдну срца.«*

⁸Јер, да их је Исус Навин увео у Починак, не би Бог после тога говорио о једном другом дану. ⁹Дакле, Божијем народу предстоји неки Суботњи починак; ¹⁰јер ко уђе у Божији починак, отпочинуо је од својих дела као и Бог од својих. ¹¹Потрудимо се, дакле, да уђемо у тај Починак, да нико не падне по узору на њихову непокорност.

пошто ... с вером У многим рукописима стоји: пошто нису имали удела у вери оних који су послушали

4,3 Псалми 95,11; исто и у 5. стиху

4,4 1.Мојсијева 2,2

4,7 Псалми 95,7-8

¹²Јер, Божија реч је жива и делотворна, и оштрија од сваког мача с две оштрице, па продире дотле да дели душу и дух, зглобове и маждину, и просуђује мисли и намере срца. ¹³И нема створења које је пред њим скривено, него је све голо и откривено пред очима Онога коме треба да положимо рачун.

Исус велики Првосвештеник

¹⁴Пошто, дакле, имамо великог Првосвештеника који је прошао кроз небеса — Исуса, Сина Божијег — чврсто се држимо вере*. ¹⁵Јер, ми немамо првосвештеника који не може да саосећа с нашим слабостима, него таквог који је у свему био искушаван као и ми, само није згрешио. ¹⁶С поузданјем, дакле, приступајмо престолу милости да примимо милосрђе и нађемо милост кад нам затреба помоћ.

5Сваки првосвештеник се узима од људи и за људе се поставља пред Бога да приноси дарове и жртве за грехе. ²Он може да буде увиђаван према онима који су у незнању и заблуди пошто је и сам подложен слабости, ³па мора и за народ и за самога себе да приноси жртве за грехе. ⁴И нико сам себи не присваја ову част, него га, као и Аарона, позива Бог. ⁵Тако ни Христос није самога себе прославио поставши Првосвештеник, него га је прославио Онај који му је рекао:

»Ти си мој Син,
данас те родих«,*

као што и на другом месту каже:

»Ти си свештеник довека
по реду Мелхиседековом.«*

⁷Он је за време свог живота у телу гласним јауцима и сузама принео молитве и молбе Ономе који је могао да га спасе смрти и био је услишен због своје богобојажљивости. ⁸Иако је био Син, научио се послушности из онога што је претрпео. ⁹А кад је постигао савршенство, постао је извор вечног спасења свима који су му послушни ¹⁰и Бог га је прогласио за Првосвештеника по реду Мелхиседековом.

вере Дословно: исповедања

5,5 Псалми 2,7

5,6 Псалми 110,4

Упозорење против отпадања од вере

¹¹О томе бисмо могли много да говоримо, али је тешко да се објасни, пошто сте постали тврди на ушима. ¹²Иако би, наиме, после толико времена требало да сте учитељи, вама је опет потребно да вас неко учи почетним основама Божије речи. Потребно вам је млеко, а не чврста храна! ¹³Јер, ко се још храни млеком, не разуме учење о праведности, пошто је још нејако дете. ¹⁴А чврста храна је за зреле, за оне чија су чула искуством увежбана за разликовање добра и зла.

6Стога оставимо основно учење о Христу и окренимо се зрелости, не постављајући опет темељ покајањем за дела која воде у смрт* и вером у Бога, ²учењем о крштењима, о полагању руку, о ваксрењу мртвих и о вечном суду. ³И то ћемо учинити ако Бог да.

⁴Јер, немогуће је оне који су једном били просветљени, који су окусили небески дар, који су имали удела у Светом Духу ⁵и који су окусили доброту Божије речи и силе будућега света, ⁶па отпали, поново довести до покајања, кад они сами поново распињу Сина Божијег и извргавају га руглу.

⁷Земља која се напила кишне штете пада и која рађа биљке корисне онима за које се и обрађује, прима Божији благослов; ⁸а она која доноси трње и чичкове, не вреди ништа и близу је проклетству — на крају ће бити спаљена.

⁹Иако овако говоримо, драги наши, уверени смо за вас да сте бољи и да вам предстоји спасење. ¹⁰Јер, Бог није неправедан, па да заборави ваше дело и љубав коју сте показали према његовом имену тако што сте служили и служите светима. ¹¹А ми желимо да сваки од вас до краја покаже исту ревност за испуњење наде, ¹²да се не улењите, него да се угледате на оне који вером и истрајношћу наслеђују обећано.

Извесност Божијег обећања

¹³Јер, кад је Бог дао обећање Аврааму, пошто није имао неким већим да се закуне, заклео се самим собом, ¹⁴рекавши: »Заиста ћу те благословити и силно умножити.* ¹⁵И

за дела ... смрт Дословно: за мртва дела
6,14 1.Мојсијева 22,17

Авраам је, стрпљиво чекајући, примио обећано.

¹⁶Људи се заклињу већим од себе, а заклетва потврђује оно што је речено и завршава сваку расправу. ¹⁷Зато се и Бог, жељећи да наследницима обећања што јасније покаже непроменљивост своје одлуке, послужио заклетвом, ¹⁸да преко двеју непроменљивих чињеница, о којима је немогуће да би Бог слагао, будемо силно охрабрени ми који смо побегли да дохватимо наду која нам је понуђена. ¹⁹Ту наду имамо као поуздано и чврсто сидро душе које улази иза завесе, ²⁰онамо где је Исус као претеча ушао за нас и постао Првосвештеник довека по реду Мелхиседековом.

Важност спасења

7А тај Мелхиседек је био краљ Салима и свештеник Свешињега Бога. Он је изашао у сусрет Аврааму кад се овај враћао после победе над краљевима и благословио га, ²а Авраам му је одмерио десетину од свега. Његово име значи, прво, »краљ праведности«, а затим »краљ Салима«, то јест »краљ мира.« ³Без оца, без мајке, без родослова, он, чији дани немају почетка ни живот краја, сличан Сину Божијем, остаје свештеник довека.

⁴Погледајте само колики је тај коме је чак и Авраам, патријарх, дао десетину плена. ⁵Додуше, и оним Левијевим потомцима који постaju свештеници заповеда Закон да узимају десетину од народа, то јест од своје браће, иако и они воде порекло од Авраама. ⁶Али, он, који не води порекло од Левија, узео је десетину од Авраама и благословио онога који је имао Божија обећања — ⁷а нема сумње да увек већи благосиља мањег. ⁸И овде десетину узимају смртни људи, а онде онај за кога се тврди да је жив. ⁹Чак би се могло рећи да је и Левије, који узима десетину, дао десетину преко Авраама, ¹⁰јер је још био у телу свога претка кад му је Мелхиседек изашао у сусрет.

Исус сличан Мелхиседеку

¹¹Да се, дакле, савршенство могло постићи посредством левитског свештенства — јер народ је на основу њега добио Закон — зашто би онда још било потребно да се поставља други свештеник по реду Мелхиседековом, а не по реду

Аароновом? ¹²А кад се мења свештенство, мора да се промени и закон. ¹³Онај за кога се све ово говори припадаје другом племену, а нико из тог племена није служио код жртвеника. ¹⁴Јер, сасвим је јасно да је наш Господ потекао из Јудиног племена, а о свештеницима из тог племена Мојсије није ништа рекао. ¹⁵А све је још јасније кад се по сличности са Мелхиседеком поставља други свештеник, ¹⁶који то није постао на основу законског прописа о пореклу, него на основу силе неуничивог живота. ¹⁷Јер, за њега се тврди:

»Ти си свештеник довека
по реду Мелхиседековом.«^{*}

¹⁸Укада се, дакле, ранија заповест јер је била слаба и бескорисна ¹⁹— пошто Закон ништа није учинио савршеним — а уводи се боља нада, којом се приближавамо Богу.

²⁰А то није прошло без заклетве. Јер, они су без заклетве постали свештеници, ²¹а он са заклетвом Онога који му је рекао:

»Господ се заклео
и неће се предомислити:
ти си свештеник довека.«^{*}

²²На основу тога је Исус постао јемац бољег савеза.

²³И свештеника је било много, јер их је смрт спречавала да остану у служби, ²⁴а пошто Исус живи довека, његово свештеништво је непролазно. ²⁵Зато он и може сасвим да спасе оне који његовим посредством прилазе Богу, јер увек живи да за њих посредује.

²⁶А такав првосвештеник нам је и био потребан: свет, недужан и неокаљан, одвојен од грешника и узвишијени од небеса, ²⁷који нема потребу, као други првосвештеници, да свакодневно приноси жртве, прво за своје грехе, а затим за грехе народа јер је он то учинио једном заувек када је принео самога себе. ²⁸Закон, наиме, за првосвештенике поставља слабе људе, а реч заклетве, дата после Закона, Сина, који је довека савршен.

Првосвештеник новог савеза

8Главно у овоме што је речено јесте да имамо таквог првосвештеника који је сео

здесьна престолу Величанства на небесима, ²који служи у Светилишту, у правом Шатору који је подигао Господ, а не човек.

³Сваки првосвештеник се поставља да приноси дарове и жртве. Зато је било неопходно да и овај има нешто да принесе. ⁴Да је на земљи, не би био ни свештеник, пошто ту већ има оних који по Закону приносе дарове, ⁵оних који служе слици и сенци онога што је на небу. Зато је Мојсије био упозорен кад је требало да подигне Шатор: »Пази«, рече, »да све начиниш према узору који ти је показан на гори.«^{*} ⁶Али, Исус је добио онолико изврснију службу од њихове колико је савез чији је он посредник бољи и заснован на бољим обећањима.

⁷Да је први савез био беспрекоран, не би се тражило место за други. ⁸Јер, Бог, прекоревајући их, каже:

»Ево долази време, каже Господ,
када ћу склопити нови савез
са домом Израеловим и домом
Јудиним.

⁹ Он неће бити као савез
који сам склопио с њиховим праоцima
kad sam ih uzeo za ruku
da ih izvedem iz Egipta.

Јер, они нису остали верни моме
савезу,
па сам се и ја од њих окренуо,
каже Господ.

¹⁰ А ово је, савез који ћу склопити
с домом Израеловим после тог времена,
каже Господ:
ставију своје законе у њихове мисли
и написају их на њиховим срцима,
и бићу њихов Бог,
а они ће бити мој народ.

¹¹ И нико више неће морати да учи свога
суграђанина,
ни свога брата говорећи: 'Упознај
Господа',
пошто ће ме познавати сви
од малог до великог међу њима.

¹² Јер, опостићу им њихове неправде
и њихових греха се више нећу
сећати.«^{*}

7,17 Псалми 110,4

7,21 Псалми 110,4

8,5 2.Мојсијева 25,40

8,8-12 Јеремија 31,31-34

¹³Рекавши »нови савез«, онај први је прогласио застарелим. А оно што застарева и отрцава се, није далеко од нестанка.

Божија служба у земаљском Шатору

9И први савез је, додуше, имао одредбе за богослужење и земаљско светилиште. ²Јер, био је уређен први део Шатора у коме су били свећњак, сто и посвећени хлебови, а звао се Светиња. ³Из друге завесе је био део Шатора који се звао Светиња над светињама, ⁴а у њему златан кадиони жртвеник и Ковчег савеза, сав обложен златом. У Ковчегу је била златна посуда с маном, Ааронов штап, који је пропупео, и плоче савеза, ⁵а над њим херувими Славе који засењују Помирилиште*. Али, о свему томе се сада не може говорити у појединостима.

⁶Пошто је то било тако уређено, свештеници су стално улазили у први део Шатора да обављају службу, ⁷а у други део, једном годишње, само првосвештеник, и то не без крви, коју је приносио за себе и за грехе народа учињене из незнанја. ⁸Тако је Свети Дух показивао да пут у Светињу над светињама још није отворен све док постоји први део Шатора. ⁹То је слика за садашње време, која показује да принети дарови и жртве нису могли да учине савршеном савест онога који тако служи, ¹⁰пошто су се заснивали само на јелу и пићу и на разним прањима — на прописима који су се односили само на тело и вредели до времена новог поретка.

Христова крв

¹¹А кад је Христос дошао као Првосвештеник будућих добара, прошао је кроз већи и савршенији Шатор, који није начињен руком, то јест није од овог, створеног света, ¹²и једном заувек ушао у Светињу над светињама — и то не крвљу јараца и јунаца, него својом сопственом крвљу — постигавши вечно откупљење. ¹³Јер, ако крв јараца и бикова и пепео јунице посвећују, дају телесну чистоћу нечистима кад се на њих пошкропе, ¹⁴колико ће више крв Христа, који је кроз вечнога Духа самога себе без мане принео Богу, чистити

Помирилиште То јест: поклопац Ковчега савеза

нашу савест од дела која воде у смрт,* да можемо да служимо Богу живоме.

¹⁵А Христос је посредник новог савеза ради тога да они који су позвани приме обећано вечно наследство, пошто је он умро као откупнина за прекршаје почињене под првим савезом.

¹⁶Јер, онде где постоји завештање* неопходно је да се утврди смрт завештаоца, ¹⁷пошто је завештање* пуноважно тек после смрти, а никад не важи док је завешталац жив. ¹⁸Стога ни први савез није ступио на снагу без крви. ¹⁹Јер, кад је Мојсије народу изговорио све заповести Закона, узео је крв јунаца и јараца са водом, скерлетном вуном и изопом, па пошкропио и књигу и сав народ, ²⁰говорећи: »Ово је крв савеза који вам је одредио Бог«*. ²¹Затим је тако пошкропио и Шатор и све посуде за богослужење. ²²А по Закону се готово све чисти крвљу и без проливања крви нема опроштења.

²³Било је, дакле, неопходно да се слике небеских ствари чисте оваквим жртвама, а саме небеске ствари бољим жртвама од ових.

²⁴Јер, Христос није ушао у рукотворено светилиште — слику оног правог — него у само небо, да се сада за нас појави пред Божијим лицем. ²⁵И то не да самога себе много пута принесе на жртву, као што првосвештеник сваке године улази у Светињу над светињама с туђом крвљу, ²⁶јер би у том случају Христос морао да страда много пута од постанка света. Него, он се сада, на крају векова, појавио једном заувек, да својом жртвом уклони грех. ²⁷И као што је људима одређено да једном умру, а после тога Суд, ²⁸тако је и Христос принет на жртву само једном, да однесе грехе многих. А појавиће се и други пут, али не због греха, него да донесе спасење онима који га ишчекују.

Христова жртва принета једном заувек

10Пошто Закон садржи само сенку будућих добара, а не стварност, он никад не може истим жртвама, које се непрестано из године у годину приносе, да усаврши оне који приступају Богу. ²Кад би то могао, зар те жртве не би престале да се

од дела ... смрт Дословно: од мртвих дела
завештање Иsta грчка реч се користи и за савез
9,20 2.Мојсијева 24,8

приносе? Јер, они који тако служе били би једном заувек очишћени и не би се више осећали криви за своје грехе.³Али, жртве сваке године само подсећају на грехе,⁴јер крв бикова и јараца не може да их уклони.

⁵Зато је Христос, улазећи у свет, рекао:

- »Ниси жеleo жртве и приносе,
него си ми припремио тело.
- ⁶ Палjenице и жртве за грех
нису ти биле миле.
- ⁷ Тада рекох:
‘Ево долазим — о мени пише у књизи -
да извршим твоју вољу, Боже.’^{*}

⁸Прво је рекао: »Ниси жеleo жртве и приносе, палjenице и жртве за грех, нити су ти биле миле«, иако Закон захтева да се приносе. ⁹А затим је рекао: »Ево долазим да извршим твоју вољу.« Тако он укида прво да би успоставио друго. ¹⁰У складу с том вољом смо ми посвећени приношењем тела Исуса Христа на жрту једном заувек.

¹¹Сваки свештеник из дана у дан стоји и обавља службу и непрестано приноси жртве, које никада не могу сасвим да уклоне грехе. ¹²А кад је Христос за сва времена принео једну жрту за грехе, сео је Богу здесна ¹³и отада чека да његови непријатељи буду положени као подношје под његове ноге. ¹⁴Јер, он је једном жртвом учинио оне који се посвећују заувек савршенима.

¹⁵А о томе нам сведочи и Свети Дух када каже:

- ¹⁶ »Ово је савез који ћу с њима склопити
после ових дана, каже Господ.
Ставићу своје законе у њихова срца
и уписаћу их у њихове мисли.«^{*}

¹⁷И:

»Њихових греха и њиховог безакоња
више се нећу сећати.«^{*}

¹⁸А где су греси опроштени, ту више нема приношења жртава за њих.

Позив на истрајност

¹⁹Зато, браћо, пошто имамо поуздање да крвљу Исуса Христа улазимо у Светињу над светињама,²⁰новим и живим путем који нам је он отворио кроз завесу, то јест своје тело,

²¹и пошто имамо и великог свештеника над Божијом кућом,²²искреног срца приступајмо Богу у пуној вери, срца очишћеног од нечисте савести и тела оправног чистом водом.²³Непоколебљиво се држимо наде коју исповедамо јер је веран Онај који нам је дао обећање.²⁴Пазимо на то да један другога подстичемо на љубав и добра дела.²⁵Не пропуштајмо своје састанке, као што неки имају обичај, него бодримо један другога — утолико више уколико видите да се приближава Дан.

²⁶Јер, ако намерно грешимо пошто смо спознали истину, онда више нема жртве за грехе,²⁷него само страшно ишчекивање Суда и жестине огња који ће пружити Божије противнике.²⁸Ко одбаци Мојсијев закон, без милости се погубљује на основу сведочења двојице или тројице сведока.²⁹Замислите колико ће гору казну заслужити онај ко погази Сина Божијега и нечистом сматра крв савеза којом је посвећен, и ко увреди Духа милости!³⁰Јер, ми знамо Онога који је рекао: »Моја је освета, ја ћу узвратити«^{*}, и: »Господ ће судити свом народу«^{*}. ³¹Страшно је пасти у руке Бога живога!

³²Сећајте се оних првих дана када сте, тек просветљени, поднели тешку борбу пуну страдања.³³Понекад сте били јавно извргнути порузи и невољама, а понекад сте стајали раме уз раме с онима с којима се тако поступало.³⁴Саосећали сте са сужњима и с радошћу сте примали отимање ваше имовине, знајући да имате боље и трајно имање.

³⁵Не одбацујте, дакле, своје поуздане — донеће вам богату награду.³⁶Јер, потребна вам је истрајност да извршите Божију вољу и примите оно што је обећао.³⁷Јер, још мало, врло мало,

»и доћи ће Онај који долази, неће закаснити.

- ³⁸ Мој Праведник ће живети од вере.
А ако одступи,
нећу бити њиме задовољан.«^{*}

³⁹Али, ми нисмо од оних који одступају, па пропадају, него од оних који верују и спасавају се.

»Моја је освета, ја ћу узвратити« 5.Мојсијева 32,35

»Господ ће судити свом народу« 5.Мојсијева 32,36;

Псалми 135,14

10,37-38 Авајум 2,3-4

10,5-7 Псалми 40,6-8

10,16 Јеремија 31,33

10,17 Јеремија 31,34

Вера и истрајност

11 А вера је поуздање у оно чему се надамо, осведочење о стварности коју не видимо. ²Због ње су стари добили похвалу.

³Вером схватамо да су светови саздани Божијом речју, и то тако да оно што се види није настало од нечег видљивог.

⁴Вером је Авељ Богу принео бољу жртву него Кайн, и због ње био похваљен као праведан кад је Бог похвалио његове дарове. И вером, иако је умро, још говори.

⁵Вером је Енох узет са света да не види смрти, и нису могли да га нађу јер га је узео Бог. Јер, пре него што је узет, похваљен је као онај који је угодио Богу. ⁶А без вере је Богу немогуће угодити, јер ко му приступа, треба да верује да Бог постоји и да награђује оне који га траже.

⁷Вером је Ноје, кад је обавештен о оном што се још није видело, обузет страхопштовањем, саградио ковчег да спасе своје укућане. Вером је осудио свет и постао наследник праведности која долази од вере.

⁸Вером је Авраам, кад је позван да оде на место које ће касније примити у наследство, послушао и пошао, иако није знао куда иде. ⁹Вером се у обећаној земљи настанио као странац у туђини, станујући под шаторима са Исааком и Јаковом, сунаследницима истог обећања, ¹⁰јер је ишчекивао Град са чврстим темељима, чији је градитељ и творац Бог.

¹¹Вером је добио и моћ да зачне потомство, иако је већ био зашао у године — а и сама Сара је била нероткиња — јер је верним сматрао Онога који је обећао.*

¹²Тако је од једног человека, безмalo мртвог, потекло потомака колико и звезда на небу и неизбројивих као песак на морској обали.

¹³Сви су они живели у вери све до своје смрти, не примивши обећано. Само су га издалека видели и поздравили, признајући* да су странци и дошљаци на земљи. ¹⁴А они који тако говоре, показују да траже отаџбину. ¹⁵Да су при том мислили на ону из које су дошли, имали су још прилику да се у њу врате. ¹⁶Али, они су чезнули за бољом, то јест небеском отаџбином. Зато се

Вером ... обећао Или: Вером је и сама Сара добила моћ да зачне потомство, иако је већ била зашла у године, јер је верним сматрала Онога који је обећао
признајући Или: исповедајући

Бог не стиди да се зове њихов Бог јер им је припремио Град.

¹⁷Вером је Авраам, кад га је Бог проверавао, принео Исаака на жртву. Онај који је примио обећања принео је свог јединца, ¹⁸онај коме је Бог рекао: »Твоје потомство ће се рачунати по Исааку.«*

¹⁹Помислио је да Бог може и из мртвих да ваксрсава, и заиста је, као слику, добио Исаака из мртвих.

²⁰Вером је Исаак за будућност благословио Јакова и Исава.

²¹Вером је Јаков, на самрти, благословио оба Јосифова сина и поклонио се Богу ослоњен на врх свога штапа.

²²Вером је Јосиф, кад му се примакао крај, поменуо излазак Израелаца из Египта и заповедио шта да учине с његовим костима.

²³Вером су Мојсија, кад се родио, његови родитељи крили три месеца јер су видели да је дете мило и нису се уплашили краљеве наредбе.

²⁴Вером је Мојсије, кад је одрастао, одбио да га зову сином фараонове кћери. ²⁵Радије је изабрао да заједно с Божијим народом буде зlostављан него да накратко ужива у греху. ²⁶Немилост у коју је пао ради Христа сматрао је већим богатством од египатског блага јер је свој поглед упро у награду. ²⁷Вером је отишао из Египта не плашећи се краљевог беса јер се чврсто држао Невидљивога као да га гледа. ²⁸Вером је прославио Пасху и извршио шкропљење крвљу да Онај који убија прворођене не дотакне ниједног од Израелових.

²⁹Вером су, као по сувој земљи, прешли Црвено море; а кад су Египћани то покушали, подавили су се.

³⁰Вером су пали и јерихонски зидови пошто је народ седам дана обилазио око њних.

³¹Вером блудница Раава није погинула заједно с непокорнима јер је лепо примила уходе.

³²И шта још да кажем? Немам времена да вам причам о Гедеону, Вараку, Самсону, Јефтају, Давиду и Самуилу и пророцима, ³³који су вером покорили краљевства, завели правду, добили обећано, затворили уста лавовима, ³⁴угасили силу огња, избегли

оштрицу мача, оснажили се у слабости, ојачали у боју, туђинске војске натерали у бекство.³⁵ Жене су, вакрсењем, поново добиле своје мртве. Други су били стављени на муке, али су одбили избављење, да би добили боље вакрсење.³⁶ Неки су доживели ругање и батинање, па и окове и тамницу.³⁷ Каменовали су их, секли, убијали мачем. Потуцали су се у овчијим кожусима, у кострети, у немаштини, у невољи, у злостављању —³⁸ свет их није био достојан. Лутали су по пустињама и горама, по пећинама и јамама у земљи.³⁹ И сви су они похваљени због своје вере, али нису примили обећано.⁴⁰ Јер, Бог је за нас предвидео нешто боље, да они не достигну савршенство без нас.

Господња стега

12Пошто смо, дакле, окружени толиким облаком сведока, одбацимо сваки терет и грех који нас тако лако заплиће и истрајно трчимо трку која нам предстоји.² Упримо поглед у Зачетника и Усавршитеља вере, Исуса, који је, уместо радости која је била пред њим, поднео крст, презревши његову срамоту, и сео с десне стране Божијег престола.³ Размишљајте о њему, који је поднео толико супротстављање грешника, да не малакшете и не клонете духом.

«Још се нисте до крви супротставили борећи се против греха⁵ и заборавили сте опомену која вам је као синовима упућена:

»Сине мој, не узимај Господњу стегу
олако,
ни ни клони кад те он прекорева.

⁶ Јер, кога Бог воли, тога и васпитава
стегом,
и кажњава сваког кога прихвати као
сина^{*}.

⁷ Ако подносите стегу, Бог с вами поступа као са синовима. Јер, који је то син кога отац не васпитава стегом?⁸ А ако нисте васпитани стегом, којој су сви били подвргнути, онда сте копилад, а не синови.⁹ Па и наши очеви по телу су нас стегом васпитавали и ми смо их поштовали. Зар се онда нећemo много више потчинити Оцу духова и животи? ¹⁰Наши очеви су нас једно кратко време васпитавали стегом како су

они сматрали да треба, а он то чини за наше добро, да бисмо имали удела у његовој светости.¹¹ Ниједна стега у први мах не изгледа пријатна, него болна, али касније даје плод мира и праведности онима који су њоме извежбани.

¹² Стога исправите клонуле руке и kleцава колена.¹³ Поравнајте стазе за своје ноге, да се хромо не ишчаши, него да се радије излечи.

Упозорење против одбацања Бога

¹⁴ Трудите се да живите у миру са свима и у светости, без које нико неће видети Господа.¹⁵ Добро пазите да неко не остане без Божије милости и да не израсте какав горак корен, па изазове невоље и затрује многе.¹⁶ Пазите да нико не буде блудник или безбожник, као Исај, који је за једно јело продао право првогодства.¹⁷ Знате, наиме, да је касније, кад је желео да наследи благослов, био одбијен јер није могао да промени очеву одлуку* иако је благослов тражио са сузама.

¹⁸ Јер, ви нисте пришли гори која се може дотаћи и која је зажарена од огња, ни тами, ни помрчини, ни олуји,¹⁹ ни звуку трубе, ни гласу који је тако говорио речи да су они који су га чули молили да им се више не говори,²⁰ јер нису могли да поднесу заповест: »Ако и животиња дотакне гору, нека се каменује.«²¹ А призор је био толико страшан да је Мојсије рекао: »Страх ме је и дрхтим.«^{*}

²² Него, пришли сте Сионској гори и Граду Бога живога, небеском Јерусалиму, и хиљадама анђела у радосном скупу.²³ Пришли сте Цркви прворођених, чија су имена записана на небесима, и Богу, Судији свих, и духовима савршених праведника,²⁴ и Исусу, посреднику новог савеза, и крви шкропљења, која говори боље од Авељеве.

²⁵ Пазите да не одбијете Онога који говори. Јер, ако нису умакли они што су одбили да слушају онога који их је упозоравао на земљи, још мање ћемо умаћи ми ако се окренемо од Онога који говори са неба.²⁶ Тада је његов глас уздрмаша земљу, а сада је обећао: »Уздрмаш још једном, не

јер ... одлуку Дословно: јер није нашао места покајању

12,20 2.Мојсијева 19,12-13

12,21 5.Мојсијева 9,19

само земљу него и небо!«* ²⁷Ово »још једном« показује да ће нестати оно што се може уздрмати, то јест оно што је створено, да остане оно што се не може уздрмати.

²⁸Стога, пошто примамо Царство које се не може уздрмати, будимо захвални и служимо Богу како је њему мило, с поштовањем и страхом. ²⁹Јер, наш Бог је огањ који пруждире^{*}.

Завршне опомене

13 Нека братска љубав и даље влада међу вами. ²Не заборављајте гостољубивост, јер неки су, показујући је, и не знајући угостили анђеле. ³Сећајте се сужања као да сте с њима у оковима, и злостављаних као да и ви страдате.

⁴Нека сви поштују брак и нека брачна постельја буде неоклањана, јер Бог ће судити блудницима и прелубницима. ⁵Не будите среbroљупци, него будите задовољни оним што имате. Јер, Бог је рекао:

»Никада те нећу напустити,
никада те нећу оставити.«*

⁶Зато с поузданјем можемо да кажемо:

»Бог ми је помагач, нећу се плашити.
Шта ми може човек?«*

⁷Сећајте се својих вођа, који су вам проповедали Божију реч. Посматрајте исход њиховог начина живота и угледајте се на њихову веру.

⁸Исус Христос је исти и јуче и данас и довека.

⁹Не дајте да вас заведу разна туђа учења. Јер, срце је добро учрвашћивати милошћу, а не обредним јелима од којих нису имали

користи они који су их јели.* ¹⁰Ми имамо жртвеник са кога не смеју да једу они који служе у Шатору.

¹¹Првосвештеник у Светињу над светињама уноси крв животиња као жртву за грехе, а њихова тела се спаљују ван тabora. ¹²Зато је и Исус, да би својом крвљу посветио народ, страдао ван градских капија. ¹³Стога изађимо к њему ван тabora и понесимо његову срамоту, ¹⁴јер ми овде немамо трајан град, него тражимо онај будући. ¹⁵Кроз њега, дакле, непрестано приносимо жртву захвалници Богу, плод усана које исповедају његово име.

¹⁶И не заборављајте да чините добро и да делите са другима јер су такве жртве Богу миле. ¹⁷Слушајте своје вође и покоравајте им се. Они бде над вашим душама као они који ће полагати рачун. Слушајте их да би они то чинили с радошћу, а не уздишући јер вам то не би било од користи.

¹⁸Молите се за нас јер смо уверени да имамо чисту савест и желимо да се у свему добро понашамо. ¹⁹Нарочито вас молим да се молите да вам се што пре вратим.

²⁰А Бог мира, који је нашег Господа Иисуса, великог Пастира оваца, крвљу вечноног савеза извео из мртвих, ²¹нека вас опреми сваким добром за извршавање његове воље, и нека у нама чини оно што је њему мило, кроз Иисуса Христа, коме слава довека.

²²Молим вас, браћо, да поднесете ову реч опомене јер сам вам укратко написао.

²³Желим да знate да је наш брат Тимотеј ослобођен. Ако ускоро стигне, доћи ћу с њим да вас видим.

²⁴Поздравите све своје вође и све свете. Поздрављају вас сви из Италије.

²⁵Милост са свима вама.

12,26 Агеј 2,6

12,29 5.Мојсијева 4,24

13,5 5.Мојсијева 31,6

13,6 Псалми 118,6-7

они који су их јели Дословно: они који су по њима живели

Посланица

Јаковљева

1 Јаков, слуга Бога и Господа Исуса Христа, поздравља дванаест племена у дијаспори.

Искушења

²Сматрајте чистом радошћу, браћо моја, кад год се суочите с разним искушењима, ³знајући да провера ваше вере развија истрајност. ⁴А истрајност нека доврши дело, да будете савршени и потпуни, без икаквог недостатка.

⁵Ако неком од вас недостаје мудрости, нека је замоли од Бога, који сваком радо даје и никог не прекорева, и биће му дато. ⁶Али, нека тражи с вером, нимало не сумњајући. Јер, онај ко сумња сличан је морском таласу који ветар подиже и носи. ⁷Нека такав човек не мисли да ће било шта добити од Господа ⁸— човек подељене душе и непостојан у свему што чини*.

⁹Нека се сиромашни брат хвали својом узвишенешћу, ¹⁰а богати својом униженешћу јер ће нестати као пољски цвет. ¹¹Јер, сунце изађе, настане жега и осуши биљку; цвет јој отпадне па пропадне сва њена лепота. Тако ће и богаташ свенути идући за својим пословима*.

¹²Благо човеку који стрпљиво подноси искушење. Јер, кад постане прекаљен, примиће венац живота, који је Бог обећао онима који га воле.

¹³Нико, кад се суочи с искушењем, не треба да каже: »Бог ме искушава«, јер Бог се не може искушавати злом нити сам неког искушава. ¹⁴Него, сваког искушава његова сопствена пожуда, која га вуче и мами. ¹⁵Онда пожуда зачне и рађа грех, а грех, учињен, рађа смрт.

непостојан ... чини Дословно: непостојан на свим својим путевима

свенути ... пословима Дословно: свенути на својим стазама

¹⁶Не заварајте се, драга моја браћо.

¹⁷Сваки добар дар и сваки савршен поклон долазе са неба,* од Оца светlostи, који се не мења као варљива сенка. ¹⁸Он је одлучио да нас роди Речју истине да будемо нека врста првина његових створења.

Слушање и извршавање

¹⁹И ово знајте, драга моја браћо: нека сваки човек буде брз да чује, спор да каже и спор да се разгневи, ²⁰јер човеков гнев не ствара праведност пред Богом. ²¹Стога, одбаците сваку нечистоту и преосталу опакост и кротко прихватите Реч, која је у вас усађена, која има моћ да спасе ваше душе.

²²Немојте само да слушате Реч и тако се заваравате, него је извршавајте. ²³Јер, ако неко само слуша Реч, а не извршава је, сличан је човеку који посматра своје рођено лице у огледалу: ²⁴погледа се, па оде и одмах заборави како изгледа. ²⁵Али, ко се помно загледа у савршени закон слободе и остане у њему, не заборављајући шта је чуо, него извршавајући дела, тај ће бити блажен у ономе што чини.

²⁶Ако неко мисли да је побожан, а не зауздава свој језик, тај самога себе заварава; његова побожност је узалудна. ²⁷Ово је побожност која је чиста и неокалјана пред Богом Оцем: бринути се за сирочад и удовице у њиховим невољама и себе чувати неопогађеног од света.

Против пристрасности

2 Браћо моја, верујте у нашег славног

Господа Исуса Христа не гледајући ко је ко. ²Јер, ако на ваш састанак дође човек са златним прстеном и у раскошној одећи, а дође и сиромах у ритама, ³па ви с на-

клоношћу погледате оног у раскошној одећи и кажете му: »Ти лепо седи овде«, а оном сиромашу кажете: »Ти стани тамо«, или »Седи ми овде до ногу«, ⁴зар тако не правите разлике међу собом и не постајете судије са злим мислима?

⁵Чујте, драга моја браћо: зар Бог није изабрао сиромашне у очима света да буду богати вером и да наследе Царство, које је обећао онима који га воле? ⁶А ви презрете сиромаша! Зар нису баш богаташи ти који вас угњетавају и вуку на судове? ⁷Зар управо они не оцрњују племенито име којим сте названи?

⁸Ако се држите царског закона из Писма: »Воли свога ближњега као самога себе«*, добро чините. ⁹Али, ако гледате ко је ко, чините грех и Закон вас осуђује као прекршиоце. ¹⁰Јер, ко се држи целог Закона, а само у једној ствари посрне, крив је за кршење целог Закона. ¹¹Онај, наиме, који је рекао: »Не чини прељубу«*, рекао је и: »Не убиј«*. Ако, дакле, не учиниш прељубу, а убијеш, постао си прекршилац Закона.

¹²Говорите и чините као они којима ће се судити по закону слободе. ¹³Јер, суд ће бити немилосрдан према ономе ко сам није био милосрдан. Милосрђе слави победу над судом.

Вера и дела

¹⁴Каква је корист од тога, браћо моја, ако неко говори да има веру, а нема дела? Зар таква вера може да га спасе? ¹⁵Ако неки брат или сестра немају шта да обуку или немају да једу сваког дана, ¹⁶а неко од вас им каже: »Идите у мир, утоплите се и наједите«, а не да им оно што им је потребно за тело, каква је корист од тога? ¹⁷Тако је и вера, ако нема дела, сама по себи мртва.

¹⁸Али, неко ће рећи: »Ти имаш веру, а ја имам дела. Покажи ми своју веру без дела, а ја ћу ти показати веру својим делима.«

¹⁹Ти верујеш да постоји само један Бог. Добро чиниш! И ѡаволи то верују и дрхте!

²⁰Хоћеш ли да сазнаш, неразумни човече, да је вера без дела безвредна? ²¹Зар наш отац Авраам није био оправдан делима кад

2,8 3.Мојсијева 19,18

»Не чини прељубу« 2.Мојсијева 20,14; 5.Мојсијева 5,18

»Не убиј« 2.Мојсијева 20,13; 5.Мојсијева 5,17

безвредна У неким раним рукописима стоји: мртва

је на жртвеник принео свог сина Исаака?

²²Видиш да се вера удржала с његовим делима и да су дела допунила веру. ²³А испунило се и Писмо које каже: »Авраам поверио је Богу и то му се урачуна у праведност* и би назван Божијим пријатељем. ²⁴Видите да се човек оправдава делима, а не само вером.

²⁵Зар се није тако и блудница Раава оправдала делима кад је примила гласнике и извела их другим путем?

²⁶Као што је тело без духа мртво, тако је мртва и вера без дела.

Језик

ЗНемојте, браћо моја, да многи од вас буду учитељи јер знамо да ће се нама учитељима строже судити. ²Сви ми много грешимо, а ко не греши у оном што говори, тај је савршен човек, способан да заузда и цело тело.

³Кад коњима у уста ставимо жвале да би нам се покоравали, управљамо целим њиховим телом. ⁴Па и лађама управља малено кормило куда год кормилар хоће, иако су онолике и силни ветрови их гоне. ⁵Тако је и језик мали уд, али се хвали великом стварима. Мала ватра запали велику шуму. ⁶А и језик је ватра, свет неправде међу нашим удовима. Он цело тело каља и, од пакла потпаљен, пали цео ток живота. ⁷Човек кроти и укротио је све врсте звери, птица, гмизаваца и морских створења. ⁸Али, језик — то зло које не мирује, пуно смртоносног отрова — ниједан човек не може да укроти. ⁹Њиме благосиљамо Господа и Оца, и њиме проклињемо људе, створене по Божијој слици. ¹⁰Из истих уста излазе и благослов и клетва. А то тако не треба да буде, браћо моја. ¹¹Зар на извору из истог отвора извире и слатка и горка вода?

¹²Зар може смоква, браћо моја, да рађа маслине, или винова лоза смокве? Тако ни слан извор не може да да слатку воду.

Две врсте мудрости

¹³Ко је међу вама мудар и паметан? Нека то покаже добрим владањем, делима учињеним у кроткости која долази од мудрости. ¹⁴Али, ако су вам у срцу горка завист и свађа, не хвалите се тиме и не

2,23 1.Мојсијева 15,6

лајзите против истине.¹⁵То није мудрост која долази са неба*, него земаљска, недуховна, демонска.¹⁶Јер, где су завист и свађа, онде је неред и свако зло дело.

¹⁷Али, мудрост која долази са неба* пре свега је чиста, затим мирољубива, блага, попустљива, пуна милосрђа и добрих плодова, непристрасна и нелицимерна.¹⁸Миротворци, који сеју у миру, беру плод праведности.

Покоравање Богу

4 Откуд ратови и откуд борбе међу вама? **Зар** не долазе од ваших пожуда које војују у вашим удовима?²Жудите а немате; убијате и завидите а не можете да остварите; борите се и ратујете. Немате јер не молите.³Молите или не добијате јер из рђавих побуда молите — да бисте то проћердали у својим насладама.

⁴Прељубници! Зар не знаете да је пријатељство са светом непријатељство према Богу? Стога, ко хоће да буде пријатељ свету, постаје Божији непријатељ.⁵Или можда мислите да Писмо узалуд каже да Бог љубоморно чезне за духом који је настанио у нама*. ⁶Али, он нам дарује још већу милост. Зато каже:

»Бог се противи охолима,
а милостив је према понизнимама.«*

⁷Потчините се, dakле, Богу, а одуприте се ѡаволу па ће побећи од вас.⁸Приближите се Богу па ће се и он приближити вама. Очистите руке, грешници, и посветите срца, ви који се двоумите.⁹Јадикујте, тугујте и заплачите. Нека се ваш смех преокрене у тугу, а радост у жалост.¹⁰Будите понизни пред Господом и он ће вас узвисити.

¹¹Не говорите један против другога, браћо. Ко говори против свога брата, или свога брата осуђује, говори против Закона и осуђује Закон. А ако осуђујеш Закон, онда га не извршаваш, него си његов судија.¹²Само је један Законодавац и Судија, Онај који може да спасе и да погуби. А ко си ти да осуђујеш свога ближњег?

са неба Или: одозго

да Бог ... у нама Или: да љубоморно чезне дух који је
Бог настанио у нама

4,6 Пословице 3,34

Опомена против хвалисања

¹³Чујте сада, ви који говорите: »Данас или сутра отпутоваћемо у тај и тај град па ћемо онде провести годину дана, трговаћемо и зарадићемо.«¹⁴Па ви не знate ни шта ће бити сутра! Јер, шта је ваш живот? Ви сте измаглица која се начас појави, а онда ишчезне.¹⁵Уместо да говорите: »Ако Бог буде хтео, поживећемо и учинићемо ово или оно«,¹⁶ви се хвалишете и правите важни. Свако такво хвалисање је зло.¹⁷Ко, dakле, зна како да чини добро, а не чини га, чини грех.

Упозорење богаташима

5Чујте сада ви, богаташи. Заплачите и закукајте због беде која ће вас снаћи!²Иструну ваше богатство, а одећу вам изједоше мольци.³Зарђаше вам злато и сребро — њихова рђа ће сведочити против вас и пројдреће вам тела као огањ. Згрнусте благо у последње дане.⁴Ево виче надница што сте је ускратили радницима који су пожњели ваше њиве и вика жетелаца допрла је до ушију Господа Саваота*. ⁵Живели сте на земљи раскошно и расpusно; утовили сте се* на дан клања.⁶Осудили сте и убили праведника; он вам се не противи.

Стрпљивост у невољама

⁷Дакле, стрпљиво истрајте, браћо, до Господњег доласка. Ево и ратар ишчекује драгоценi род земље и стрпљиво чека док не добије рану и касну кишу*. ⁸И ви стрпљиво чекајте и учврстите своја срца јер се приближио Господњи долазак.⁹Не гунђајте један против другога, браћо, да не будете осуђени. Ево Судија стоји на вратима!

¹⁰За пример злопаћења и стрпљивости, браћо моја, узмите пророке, који су говорили у име Господа.¹¹Ето, оне који су истрајали, зовемо блаженима. Чули сте за Јовову истрајност и видели шта је на крају Господ учинио. Господ је пун самилости и милосрђа.

¹²А пре свега, браћо моја, не заклињите се ни небом, ни земљом, ни ма којом другом

Господа Саваота Или: Господа над војскама

утовили сте се Дословно: утовили сте своја срца
рану и касну кишу То јест: јесењу и пролећну кишу

заклетвом. Нека ваше »да« буде »да«, а ваше »не« — »не«, да не будете осуђени.

Молитва вере

¹³Ако се неко од вас злопати, нека се моли. Ако је неко радостан, нека пева хвалоспеве. ¹⁴Ако је неко од вас болестан, нека позове к себи црквене старешине, а они нека се помоле над њим и помажу га уљем у име Господа. ¹⁵И молитва вере излечиће болесника — Господ ће га подићи. Ако је згрешио, биће му опроштено. ¹⁶Стога,

признајте* своје грехе један другом и молите се један за другога да будете излечени. Много може делотворна молитва праведника.

¹⁷Илија је био човек као и ми. Свесрдно се помолио да не падне киша и киша три и по године није пала на земљу. ¹⁸А онда се опет помолио и небо је дало кишу, а земља донела род.

¹⁹Браћо моја, ако неко од вас одлута од истине, а неко га врати, ²⁰знајте да ће га тај који га је вратио са странпутице спаси од смрти и покрити мноштво греха.

Прва посланица Петрова

1 Петар, апостол Иисуса Христа, изабраним странцима на земљи, расејанима по Понту, Галатији, Кападокији, Азији и Витинији, ²који су, посвећењем које је извршено Духом, изабрани у складу с предзнањем Бога Оца да буду послушни и пошкропљени крвљу Иисуса Христа:
милост вам и мир у изобиљу.

Жива нада

³Нека је благословен Бог и Отац нашег Господа Иисуса Христа. Он нас је у свом великом милосрђу, васкрсењем Иисуса Христа из мртвих, поново родио за живу наду, ⁴за наследство које не пропада, не квари се и не вене. Оно се на небесима чува за вас, ⁵које Божија сила, кроз веру, чува за спасење, спремно да се открије у последње време. ⁶Због тога се радујете, иако вас сада, ако треба, накратко жалосте разна искушења. ⁷Она су ту да ваша вера — драгоценостија од злата које се проверава ватром — буде проверена и донесе вам похвалу, славу и част приликом Откривења Иисуса Христа. ⁸Иако га нисте видели, ви га волите; иако га не видите, у њега сада верујете и кличете од неизрециве и славне радости ⁹јер остварујете циљ своје вере: спасење душа.

¹⁰То спасење су помно истраживали и испитивали пророци, који су пророковали о милости намењеној вама, ¹¹покушавајући да проникну у време и околности на које је Христов Дух у њима указивао када је унапред сведочио о Христовим страдањима и о слави која ће уследити. ¹²Откривено им је да нису служили себи него вама када су говорили о овом што вам је сада објављено преко оних који су вам проповедали еванђеље у Светом Духу, посланом са неба, а у шта и анђели жуде да завире.

Позив на светост

¹³Стога, припремите свој ум; будите трезвени; потпуно се поуздајте у милост коју ће вам донети Откривење Иисуса Христа. ¹⁴Као послушна деца, не поводите се за својим ранијим пожудама из времена незнაња. ¹⁵Него, као што је свет Онај који вас је позвао, и ви будите свети у свему што чините. ¹⁶Јер, записано је: »Будите свети јер сам ја свет.«*

¹⁷Ако, дакле, Оцем називате Онога који сваком непристрасно суди на основу дела, проводите у страху време свога боравка на земљи. ¹⁸Јер, ви знate да од свог испразног начина живота, који су вам предали ваши оци, нисте откупљени нечим распадљивим, сребром или златом, ¹⁹нега драгоценом крвљу Христа, Јагњета без мање и љаге. ²⁰Он је предодређен пре постанка света, а објавио се у овим последњим временима ради вас ²¹који кроз њега верујете у Бога, који га је васксао из мртвих и прославио, да ваша вера и нада буду у Богу.

²²Пошто сте послушношћу истини очистили своје душе за нелицемерно братољубље, из свег срца волите један другога. ²³Јер, ви нисте поново рођени из распадљивог семена, него из нераспадљивог — живом и постојаном Божијом речју. ²⁴Јер,

»сваки човек је као трава
и сва његова слава као польски цвет:
трава се осуши и цвет отпадне.
²⁵ А Господња реч остаје довека.«*

А та Реч је еванђеље које вам је објављено.

1,16 3.Мојсијева 11,44-45; 19,2; 20,7

1,25 Исаја 40,6-8

Изабрани народ

2Одбаците, дакле, сваку злоћу и сваку превару, лицемерје, завист и сва клеветања. **2**Као новорођенчад жудите за чистим духовним млеком да од њега одрастете за спасење, **3**сад кад сте се уверили* да је Господ добар.

Живи камен и свети народ

4Пријите њему, Живом камену, који су, додуше, људи одбацили, али је у Божијим очима изабран и драгоцен, **5** па се као живо камење уградите у духовну кућу да будете свето свештенство, да приносите духовне жртве које су Богу угодне кроз Иисуса Христа. **6**Зато у Писму стоји:

»Ево, постављам на Сиону
камен изабрани,
драгоцен камен угаони,
и ко у њега верује,
неће се постидити.«*

7За вас, дакле, који верујете, он је драгоцен, а за оне који не верују,

»камен који градитељи одбацише
постаде камен угаони«*,

8И

»камен спотицања
и стена саблазни«*.

А спотичу се они који су непокорни Речи, за шта су и одређени.

9А ви сте изабрани род, царско свештенство, свети народ, стечени народ да објављујете врлине Онога који вас је из tame позвао у своју чудесну светлост; **10**ви који некад нисте били народ, а сада сте народ Божији; ви који сте били у немилости, а сада сте у милости.

11Драги моји, преклињем вас да се, као странци и дошљаци на земљи, уздржавате од телесних пожуда које војују против душе. **12**Међу паганима се владајте добро да они, иако вас оптужују за злодела, виде ваша добра дела и дају славу Богу на Дан похођења.

сад кад сте се уверили Дословно: ако сте окусили

2,6 Исаја 28,16

2,7 Псалми 118,22

2,8 Исаја 8,14

Послушност властима и господарима

13Ради Господа, потчињавајте се свакој власти коју су људи поставили: било цару као врховној власти, **14**било намесницима које он шаље да казне злочинце, а да похвале оне који чине добро. **15**Јер, ово је Божија воља: да чинећи добро уђуткате незнање неразумних људи. **16**Живите као слободни људи, али не као они којима је слобода само покриће за зло, него као Божије слуге. **17**Сваког поштујте, волите братство верника, бојте се Бога, указујте част цару.

18Робови, са свим поштовањем се потчињавајте својим господарима, не само онима који су добри и обзирни него и онима који су окрутни. **19**То је, наиме, похвално када неко подноси патње неправедног страдања, мислећи на Бога. **20**Јер, шта има похвално у томе ако вас кажњавају за ваше грехе, а ви то стрпљиво подносите? Али, ако страдате чинећи добро, и то стрпљиво подносите, то је похвално у Божијим очима. **21**На то сте позвани јер је и Христос страдао за вас, оставивши вам пример, да идете његовим стопама.

22 »Он грех не учини
и превара се не нађе у његовим
устима.«*

23Кад су га вређали, није одговарао увредом, и кад је страдао, није претио, него се препустио Ономе који праведно суди. **24**Он је у свом телу понео наше грехе на дрво, да ми, умревши гресима, живимо за праведност. Његовим ранама сте исцељени. **25**Јер, били сте залутали као овце, а сада сте се вратили Пастиру и Надгледнику* ваших душа.

Жене и мужеви

3Тако се и ви, жене, потчињавајте својим мужевима да, ако се неки не покоравају Речи, буду придобијени без речи, понашањем својих жена, **2**када виде поштовање и чистоту у вашем понашању. **3**Нека ваша лепота не потиче од спољних украса — плетења косе, кићења златом или облачења лепе одеће — **4**неко од вашег унутрашњег бића, од непролазне лепоте кротког и

2,22 Исаја 53,9

Надгледнику Или: Епископу

смиреног духа, што је у Божијим очима драгоцен. ⁵Јер, тако су се у прошлости укравале свете жене које су се уздале у Бога, потчињавајући се својим мужевима, ⁶као Сара, која је била послушна Аврааму и звала га господаром. Ви сте њене кћери ако чините добро и не бојите се никаквог застрашивања.

⁷Тако и ви, мужеви, будите увиђавни пре-ма својим женама и указујте им поштовање као слабијем полу и сунаследницама ми-лосног дара живота, да ништа не омете ваше молитве.

Страдање ради праведности

⁸На крају, сви будите сложни, саосећајни, братољубиви, милосрдни и понизни. ⁹Не узвраћајте зло за зло ни увреду за увреду, него благосиљајте јер сте на то позвани — да наследите благослов. ¹⁰Јер,

»Ко хоће да воли живот
и да види боље дане,
нека језиком не говори зло
и уснама речи преваре;
¹¹ нека се окрене од зла и чини добро,
нека тражи мир и иде за њим.
¹² Јер, Господње очи гледају праведне
и уши му слушају њихове молитве,
а Господње лице је против оних који
чине зло.«*

¹³Ко ће, дакле, да вам науди ако жарко желите да чините добро? ¹⁴Али, благо вама ако и страдате ради праведности. »Не бојте се њиховог застрашивања,* не плашите се.«* ¹⁵Него, нека Господ Христос буде свет у вашим срцима и увек будите спремни да одговорите сваком ко од вас затражи образложение наде која је у вами. ¹⁶Али, чините то благо и с поштовањем, чисте савести, да они који оцрњују ваше добро владање у Христу буду постиђени оним за шта вас клевећи.

¹⁷Боље је, ако је Божија воља, да страдате чинећи добро него чинећи зло. ¹⁸Јер, Христос је једном заувек умро за грехе — праведан за неправедне — да вас доведе Богу. Убијен је, додуше, у телу, али је

3,10-12 Псалми 34,12-16

Не бојте се ... застрашивања Или: Не бојте се онога
чега се они боје

3,14 Исаја 8,12

оживљен у духу. ¹⁹У њему је и отишао и проповедао духовима у Тамници, ²⁰онима који су у прошлости били непокорни, када је Бог стрпљиво чекао у Нојево време, док се градио ковчег, у којем се само неколико њих, то јест осам душа, спасло кроз воду. ²¹Њена слика, крштење — не уклањање телесне нечистоће, него Богу упућена молитва за чисту савест — сада и вас спасава посредством вакрсења Исуса Христа, ²²који је Богу здесна, пошто је отишао на небо, где му се потчињавају анђели, власти и силе.

Живети за Бога

4Пошто је, дакле, Христос страдао у телу, ⁴и ви се наоружајте том истом мишљу. Јер, ко је страдао у телу, престао је да греши ² па остатак свог земаљског живота више не живи по људским пожудама, него по Божијој вољи. ³Доста је, наиме, што сте у прошлости извршавали вољу пагана тако што сте живели у разузданостима, пожудама, пијанчењима, теревенкама, банчењима и гнусном идолопоклонству. ⁴Они се чуде што се заједно с њима не сливате у исту поплаву раскалашности па вас обасипају погрдама. ⁵Они ће полагати рачун Ономе који је спреман да суди живима и мртвима. ⁶Јер, зато је и мртвима објављено еванђеље да у погледу тела буду осуђени по људским мерилима, а да у погледу духа живе по Божијим.

⁷Приближио се крај свега. Стога будите разборити и трезвени, да можете да се молите. ⁸Пре свега, истрајно волите један другога, јер љубав покрива мноштво греха. ⁹Гостољубиво примајте један другога, без гунђања. ¹⁰Служите један другом у складу с милосним даром који је сваки од вас добио, као добри управитељи разнолике Божије милости. ¹¹Ако неко говори, нека то чини као да говори Божије речи; ако неко служи, нека то чини снагом коју даје Бог, да се Бог у свему прослави кроз Исуса Христа. Њему слава и моћ довека. Амин.

Страдање хришћана

¹²Не чудите се, драги моји, пожару који букти међу вама да вас искуша, као да вам се догађа нешто необично. ¹³Него, радујте се што имате удела у Христовим страдањима да бисте се и приликом откривења његове славе радовали и клицали. ¹⁴Благо вама ако

вас вређају због Христовог имена јер на вама почива Дух славе, Божији Дух.¹⁵Нека нико од вас не страда као убица, крадљивац или какав други злочинац, па чак ни као наметљивац.¹⁶Ако страда као хришћанин, нека се не стиди, него нека прослави Бога тим именом.¹⁷Јер, време је да Суд почне од Божијег дома. Па ако прво од нас почиње, како ли ће завршити они који се не покоравају Божијем еванђељу?¹⁸И,

»ако се праведник једва спасава,
где да се појаве безбожник и
грешник?«^{*}

¹⁹Нека стога они који страдају по Божијој вољи, повере своје душе верном Створитељу чинећи добро.

Напасање Божијег стада

5Молим старешине међу вама, ја, који сам и сам старешина, сведок Христових страдања и онај који ће имати удела у слави која ће се открити:²напасајте Божије стадо које вам је поверено. Надгледајте га не зато што морате, него драговољно — како Бог хоће; не ради прљавог добитка, него с преданошћу;³не као господари над онима који су вам поверени, него као узори стаду.⁴А кад се појави Врховни пастир, примићете венац славе, који не вене.

⁵Тако и ви, младићи, потчињавајте се старешинама. А сви, један према другом опашите понизношћу. Јер,

»Бог се супротставља охолима,
а понизним даје милост.«^{*}

⁶Понизите се, dakле, под моћном Божијом руком, да вас узвиси када дође време. ⁷Сву своју бригу пребаците на њега, јер он се брине за вас.

⁸Будите трезвени, будно пазите. Ваш противник, ћаво, као лав који риче иде унаоколо тражећи кога да пројдре. ⁹Успротивите му се, чврсти у вери, знајући да иста оваква страдања сналазе вашу браћу по свету. ¹⁰А Бог сваке милости, који вас је позвао у своју вечну славу у Христу, окрешиће вас после вашег кратког страдања и учиниће вас чврстима, јакима и постојанима. ¹¹Њему моћ довека. Амин.

Завршни поздрави

¹²Уз помоћ Силвана, кога сматрам верним братом, написао сам вам укратко, бодрећи вас и сведочећи да је ово истинска Божија милост. Чврсто стојте у њој.

¹³Поздравља вас с вами изабрана црква у Вавилону и мој син Марко. ¹⁴Један другога поздравите пољупцем љубави.

Мир свима вама који сте у Христу.

Друга посланица Петрова

1 Симеон Петар, слуга и апостол Иисуса Христа, онима који су праведношћу нашег Бога и Спаситеља Иисуса Христа примили исту драгоцену веру као и ми:

2 милост вам и мир у изобиљу кроз спознање Бога и Иисуса, нашег Господа.

Позив и избор хришћана

3 Његова божанска сила нам је даровала све што је потребно за живот и побожност кроз спознање Онога који нас је позвао својом славом и добротом. **4** Тиме су нам дарована драгоценна и највећа обећања да преко њих узмете удела у божанској природи пошто умакнете покварености која је у свету, а долази од пожуде.

5 Управо зато уложите сваки труд да својој вери приододате доброту, доброти знање, **6** знању уздржљивост, уздржљивости стрпљивост, стрпљивости побожност, **7** побожности братољубље, братољубљу љубав. **8** Јер, ако све то поседујете у све већој мери, нећете бити докони и јалови у спознању нашег Господа Иисуса Христа. **9** А ко то нема, слеп је и кратковид — заборавио је да је очишћен од старих греха.

10 Стога, браћо, још више се потрудите да потврдите свој позив и избор. Јер, то чинећи, никад нећете посрнути **11** и биће вам указана богата добродошлица у вечно Царство нашег Господа и Спаситеља Иисуса Христа.

12 Зато ћу вас увек на то подсећати, иако то већ знате и учвршћени сте у истини коју имате. **13** Сматрам да је исправно да вас подстичем подсећањем све док боравим у овом шатору свога тела, **14** јер зnam да ћу га ускоро напустити, као што ми је то објавио наш Господ Иисус Христос. **15** А потрудићу се да се и после мог одласка увек тога сећате.

Христова слава и пророчка реч

16 Јер, ми вам нисмо мудро смишљеним причама обзванили силу и Долазак нашег Господа Иисуса Христа, него као очевици његовог величанства. **17** Јер, он је од Бога Оца примио част и славу кад је до њега стигао глас од величанствене Славе, који рече: »Ово је мој љубљени Син, који је по мојој вољи.*¹⁸ И ми смо чули тај глас, који је долазио са неба, кад смо с њим били на светој гори.

19 Тако нам је потврђена пророчка реч, а ви добро чините што на њу пазите као на светильку која светли на мрачном месту — док не сване Дан и звезда Даница се не појави у вашим срцима. **20** Пре свега знајте ово: ниједно пророштво из Писма не може да се тумачи произвољно. **21** Јер, никад пророштво није настало људском вољом, него су људи ношени Светим Духом говорили од Бога.

Лажни пророци и учитељи

2 Али, у народу је било и лажних пророка, **2** као што ће и међу вама бити лажних учитеља, који ће кришом уносити погубне јереси и порицати Господара који их је откупио. Тако ће на себе навући брзу пропаст. **3** Многи ће се повести за њиховом разузданошћу и због њих ће се оцрњивати Пут истине. **3** У својој похлепности искоришћаваће вас измишљотинама. Али, њихова осуда већ одавно виси над њима и њихова пропаст не дрема.

4 Јер, ако Бог није поштедео анђеле који су згрешили, него их је бацио у мрачна гротла пакла*, да буду чувани за Суд; **5** ако ни стари свет није поштедео кад је сручио потоп на његове безбожнике, него је сачувао

1,17 Матеј 17,5; Марко 9,7; Лука 9,35
пакла Дословно: Тартара

само Ноју, проповеднику праведности, и седмори других; ⁶ако је осудио градове Содом и Гомор, претворивши их у пепео, и истакао их за пример будућим безбожницима; ⁷ако је избавио праведног Лота, који је био на мукама због разузданог понашања безаконика ⁸— јер, том праведнику су из дана у дан раздирала праведну душу дела безакоња која је гледао и слушао док је међу њима боравио — ⁹то значи да Господ зна како да побожне избави од искушења, а неправедне сачува за казну на Дан суда, ¹⁰и то пре свих оне који иду за прљавом пожудом тела и презире Господњу власт*.

Дрски и безобразни, они се не плаше да опрњују небеска бића*, ¹¹док анђели, иако су јачи и моћнији, не износе погрдне оптужбе против њих пред Господом. ¹²А они, као бесловесне животиње, бића нагона, рођена да се хватају и уништавају, опрњују оно што не познају па ће у својој покварености и бити уништени. ¹³Неправда ће им бити плата за неправду. Они — љаге и ругобе које се наслажују својим преварама док се с вами госте — уживањем сматрају бичење у по бела дана. ¹⁴Очију пуних прељубе и никад сити греха, примамљују непостојане душе. Срце им је, породу проклетом, огрезло* у похлепи. ¹⁵Напустили су први пут и залутали, пошавши путем Валаама, сина Веоровог, који је заволео плату неправедности, ¹⁶али и примио укор за своје недело: нема животиња проговорила је људским гласом и спречила пророково безумље.

¹⁷Они су извори без воде и облаци које гони олуја; за њих се чува најцрња тама. ¹⁸Говоре хвалисаве и празне речи и разузданим телесним пожудама маме оне што су тек побегли од оних који живе у заблуди. ¹⁹Обећавају им слободу, а сами су робови покварености — јер, свако робује оном што га је савладало. ²⁰Ако се, наиме, они који су побегли од прљавштина света, кад су спознали нашег Господа и Спаситеља Исуса Христа, опет у њих заплићу и подлежу им, онда им је ово последње стање горе од оног првог. ²¹Јер, било би им боље да нису ни спознали пут праведности него што су,

пошто су га спознали, окренули леђа светој заповести која им је предата. ²²Догодило им се оно што кажу истините изреке: »Пас се враћа на своју бљувотину«*, и »Окупана свиња се враћа да се вала у каљузи.«

Дан Господњи

3 Драги моји, ово је већ друга посланица ³коју вам пишем. И у једној и у другој вас подсећањем подстичем на здраво размишљање ²и желим да се сетите речи које су у прошлости изрекли свети пророци и заповести Господа и Спаситеља, које су вам пренели ваши апостоли.

³Пре свега знајте ово: у последње дане ће доћи ругаоци, који ће се ругати и ићи за својим пожудама, ⁴и говориће: »Шта је с обећањем о његовом Доласку? Откад су праоци помрли, све је исто од постанка света*.« ⁵Јер, они намерно заборављају да небеса постоје одавно и да је земља настала Божијом речју из воде и кроз воду. ⁶Том водом је и потопљен и уништен тадашњи свет, ⁷а том истом Речју су садашња небеса и земља спремљени за оганј — чувају се за Дан суда и пропасти безбожних људи.

⁸Али, не заборавите једно, драги моји: код Господа је један дан као хиљаду година, а хиљаду година као један дан. ⁹Господ не одуговлачи да испуни обећање, као што неки мисле да одуговлачи, него је стрпљив према вама пошто не жeli да ико пропадне, него да се сви покају.

¹⁰А Дан Господњи ће доћи као крадљивац. Небеса ће нестати уз силну тутњаву, стихије ће се, ужарене, распасти, а земља и сва дела на њој биће огољени*.

¹¹Пошто ће се све тако распасти, какви треба да будете у светом понашању и побожности, ¹²ви који ишчекујете и пожурујете долазак Dana Божијега, када ће се запаљена небеса распасти и ужарене стихије истопити? ¹³А ми на основу његовог обећања ишчекујемо нова небеса и нову земљу, на којима пребива праведност.

¹⁴Стога, драги моји, пошто то ишчекујете, потрудите се да вас наш Господ затекне у миру, без љаге и беспрекорне. ¹⁵А његову стрпљивост сматрајте спасењем, као што

Господњу власт   Дословно: Господство
опрњују небеска бића   Дословно: опрњују славе
огрезло   Дословно: извежбano

2,22 Приче Соломонове 26,11
од постанка света   Дословно: од почетка створења
биће огољени   У неким рукописима стоји: изгореће

вам је, у складу с мудрошћу која му је дата, писао и наш драги брат Павле.¹⁶Он тако пише у свим посланицама када о овоме говори. Има у њима неких ствари које је тешко разумети, које, као и остала Писма, неуки и непостојани људи искривљују на сопствену пропаст.

¹⁷Стога се ви, драги моји, пошто то унапред знате, чувате да вас не заведе заблуда безаконика па да паднете са свог чврстог положаја.¹⁸Растите у милости и спознању нашег Господа и Спаситеља Исуса Христа. Њему слава и сада и у Вечни дан. Амин.

Прва посланица Јованова

Реч живота

1 Оно што је било од почетка, што смо чули, што смо својим очима видели, што смо посматрали и што смо својим рукама опипали, то објављујемо о Речи живота. **2** Живот се појавио, и ми смо га видели, и сведочимо за њега, и објављујемо вам вечни живот, који је био код Оца и који нам се показао. **3** Објављујемо вам оно што смо видели и чули, да и ви имате заједницу с нама. А наша заједница је са Оцем и с његовим Сином, Исусом Христом. **4** И ово вам пишемо да наша радост буде потпуна.

Живот у светлости

5 А ово је порука коју смо чули од њега и коју вам објављујемо: Бог је светлост и у њему нема нимало tame. **6** Ако тврдимо да имамо заједницу с њим, а ходамо у тами, лажемо и не живимо у складу с истином*. **7** Али, ако ходамо у светлости, као што је он у светлости, имамо заједницу један с другим и крв Исуса, његовог Сина, чисти нас од сваког греха.

8 Ако тврдимо да немамо греха, сами себе заварајемо и у нама нема истине. **9** Ако признајемо* своје грехе, он је веран и праведан и опростиће нам грехе и очистиће нас од сваке неправедности. **10** Ако тврдимо да нисмо згрешили, чинимо га лажњивцем и његове Речи нема у нама.

2 Дечице моја, пишем вам ово да не згрешите. Али, ако неко и згреши, имамо Заступника код Оца — Исуса Христа, праведника. **2** Он је жртва помирница за наше грехе; и не само за наше него и за грехе целог света.

3 А по овоме знамо да смо га упознали: ако се држимо његових заповести. **4** Онај ко

каже: »Упознао сам га«, а не држи се његових заповести, лажњивац је и у њему нема истине. **5** А ко се држи његове Речи, у њему је Божија љубав* заиста стигла до савршенства. По томе знамо да смо у њему. **6** Ко говори да живи у њему, дужан је да иде путем којим је он ишао.

7 Драги моји, не пишем вам неку нову заповест, него стру заповест коју сте имали од почетка — стара заповест је Реч коју сте чули. **8** А ипак вам пишем нову заповест, која се обистињује у њему и у вама. Јер, тама пролази, а истинска светлост већ сија.

9 Ко говори да је у светлости, а mrзи свога брата, још је у тами. **10** Ко воли свога брата, живи у светлости и у њему нема саблазни. **11** Ако mrзи свога брата, у тами је — хода у тами и не зна када иде јер му је тама заслепила очи.

12 Пишем вам, дечице,
јер су вам греси опроштени због
његовог имениа.

13 Пишем вам, очеви,
зато што сте упознали Онога који је од
почетка.

Пишем вам, младићи,
зато што сте победили Злога.

14 Написах вам, дечице,
зато што сте упознали Оца.
Написах вам, очеви,
зато што сте упознали Онога који је од
почетка.

Написах вам, младићи,
зато што сте јаки
и што Божија реч живи у вама
и што сте победили Злога.

Немојте да волите свет

15 Немојте да волите свет ни оно што је у свету. Ако неко воли свет, у њему нема

не живимо ... истином Дословно: не чинимо истину признајемо Или: исповедамо

Божја љубав Или: љубав према Богу

Очеве љубави. ¹⁶Јер, све што је у свету — пожуда тела, пожуда очију и разметање оним што се има — не долази од Оца, него од света. ¹⁷Свет и његове пожуде пролазе, а ко извршава Божију вољу, остаје довека.

Упозорење против антихриста

¹⁸Децо, последњи је час, и као што сте чули, долази антихрист. Већ сад су се појавили многи антихристи — по томе зnamо да је последњи час. ¹⁹Од нас су изашли, али нису били наши. Јер, да су стварно били наши, остали би с нама. Али, требало је да се покаже да нису сви наши. ²⁰А ви имате помазање од Светога па све знате. ²¹Не пишем вам зато што не знате истину, него зато што је знате и зато што ниједна лаж не долази од истине. ²²Ко је лажљивац ако не онај ко тврди да Исус није Христос*. Ко пориче Оца и Сина — тај је антихрист. ²³Ко год пориче Сина, нема ни Оца; ко признаје* Сина, има и Оца.

²⁴Оно што сте чули од почетка, нека остане у вама. Ако то што сте од почетка чули остане у вама, онда ћете и ви остати у Сину и Оцу. ²⁵А ово је обећање које нам је дао: вечни живот.

²⁶Ово сам вам написао о онима који вас доводе у заблуду. ²⁷А што се вас тиче, помазање које сте од њега примили остане у вама и нема потребе да вас неко учи. Него, као што вас његово помазање учи о свему — а истинито је, није лаж — тако и ви останите у њему како вас је оно научило.

Божија деца

²⁸И сада, дечице, останите у њему, да будемо пуни поуздана кад се појави и да се пред њим не постидимо када дође. ²⁹Ако знате да је он праведан, онда знате да је од њега рођен сваки који чини оно што је праведно.

ЗВидите колику љубав нам је Отац **З**даровао: да се зовемо Божија деца! А то и јесмо. Свет нас не познаје зато што није упознао њега. ²Драги моји, сада смо Божија деца, а још се није показало шта ћемо бити. Али, зnamо да ћемо, кад се он појави, бити слични њему јер ћемо га видети онаквог

Христос Или: Месија
признаје Или: исповеда

какав јесте. ³И ко год полаже ову наду у њега, чисти се као што је и он чист.

⁴Ко год чини грех, чини безакоње, јер грех је безакоње. ⁵А ви знате да се он појавио да уклони грехе и да у њему нема греха. ⁶Ко год живи у њему, више не греши. А ко греши, није га видео ни упознао.

⁷Дечице, нека вас нико не доводи у заблуду. Ко чини оно што је праведно, праведан је као што је он праведан. ⁸Ко чини грех, припада ѡаволу, јер ѡаво греши од почетка. Зато се појавио Син Божији — да разори ѡавоља дела. ⁹Ко год је рођен од Бога, не чини грех јер Божије семе живи у њему; он не може да греши јер је рођен од Бога. ¹⁰По овоме се распознају Божија деца и ѡавоља деца: ко год не чини оно што је праведно и ко не воли свога брата, не припада Богу.

Волите један другога

¹¹Ово је порука коју сте чули од почетка: да волимо један другога. ¹²Не будите као Каин, који је припадао Зломе и убио свога брата. А зашто га је убио? Зато што су његова дела била зла, а дела његовог брата праведна. ¹³Не чудите се, браћо, ако вас свет мрзи. ¹⁴Ми зnamо да смо из смрти прешли у живот, јер волимо браћу. Ко не воли, остаје у смрти. ¹⁵Ко год мрзи свога брата, убица је, а знате да ниједан убица нема у себи трајног, вечног живота.

¹⁶По овоме зnamо шта је љубав: он је за нас положио свој живот. Стога смо и ми дужни да свој живот положимо за браћу.

¹⁷Ко има добра овога света и гледа свога брата како оскудева па се на њега не сажали, како може Божија љубав да остане у њему? ¹⁸Дечице, не волимо речју и језиком, него делима и истином. ¹⁹По томе ћemo знати да припадамо истини и умирићемо своју савест* пред њим ²⁰кад год нас савест* осуђује. Јер, Бог је већи од наше савести* и све зна.

²¹Драги моји, ако нас савест* не осуђује, имамо поуздање пред Богом ²²и добијамо од њега оно што замолимо јер се држимо његових заповести и чинимо оно што је њему угодно. ²³А ово је његова заповест: да

своју савест Дословно: своје срце

савест Дословно: срце

наше савести Дословно: нашег срца

верујемо у име његовог Сина Исуса Христа и да волимо један другога као што нам је заповедио.²⁴Ко се држи његових заповести, у њему живи и он у њему. А по овоме знамо да он живи у нама: по Духу кога нам је дао.

Проверавајте духове

4 Драги моји, не верујте сваком духу, него проверавајте духове — да ли су од Бога — јер многи лажни пророци су изашли у свет.²По овоме ћете препознати Божијег Духа: сваки дух који признаје^{*} да је Исус Христос дошао у телу, јесте од Бога.³И ниједан дух који не признаје^{*} Исуса, није од Бога, него је антихристов. А за антихриста сте чули да долази, и већ сада је у свету.

⁴Дечице, ви сте од Бога и победили сте их јер је Онај који је у вами већи од онога који је у свету.⁵Они су од света — зато говоре као што свет говори и свет их слуша.⁶Ми смо од Бога. Ко познаје Бога, слуша нас, а ко није од Бога, не слуша нас. Тако препознајемо Духа истине и духа заблуде.

Бог је љубав

⁷Драги моји, волимо један другога, јер љубав је од Бога. Ко год воли, од Бога је рођен и познаје Бога.⁸Ко не воли, није упознао Бога, јер Бог је љубав.⁹Овако је Бог показао своју љубав међу нама: послao је свог јединорођеног Сина у свет да кроз њега живимо.¹⁰У овоме је љубав: не у томе да смо ми заволели Бога, него да је он заволео нас и послao свог Сина као жртву помирнику за наше грехе.¹¹Драги моји, ако нас је Бог толико заволео, онда смо и ми дужни да волимо један другога.¹²Бог нико никад није видео; али, ако волимо један другога, Бог живи у нама и његова љубав је у нама савршена.

¹³По овоме знамо да живимо у њему и он у нама: дао нам је од свога Духа.¹⁴А ми смо видeli и сведочимо да је Отац послao Сина да буде Спаситељ света.¹⁵Ко признаје^{*} да је Исус Син Божији, Бог живи у њему и он у Богу.¹⁶А ми смо упознали љубав коју Бог има према нама и поверили јој.

Бог је љубав. Ко живи у љубави, у Богу живи и Бог живи у њему.¹⁷Тако љубав у

нама постаје савршена и имамо поуздање на Дан суда; јер, какав је он, такви смо и ми у овом свету.¹⁸У љубави нема страха, него савршена љубав изгони страх. Јер, страх је повезан с казном, а ко се боји, није савршен у љубави.

¹⁹Ми волимо зато што је он први заволео нас.²⁰Ако неко каже: »Волим Бога«, а мрзи свога брата, лажљивац је. Јер, ко не воли брата, кога види, тај не може да воли Бога, кога не види.²¹А ову заповест имамо од њега: ко воли Бога, да воли и свога брата.

Вера у Сина Божијег

5 Ко год верује да Исус јесте Христос*, рођен је од Бога. И ко год воли родитеља, воли и онога који је од њега рођен.²По овоме знамо да волимо Божију децу: кад волимо Бога и извршавамо његове заповести.³Јер, ово је љубав према Богу: да се држимо његових заповести. А његове заповести нису тешке.⁴Јер, све што је од Бога рођено, побеђује свет. А ово је победа која је победила свет: наша вера.⁵Па ко је победник над светом ако не онај ко верује да је Исус Син Божији?

⁶А он, Исус Христос, дошао је водом и крвљу — не само водом него водом и крвљу. А Дух је тај који сведочи, јер Дух је истина.⁷Тако троје сведоче:⁸Дух, вода и крв — и то троје је јединствено.⁹Ако прихвататмо сведочанство људи, Божије сведочанство је веће јер је то сведочанство којим је Бог сведочио за свога Сина.¹⁰Ко верује у Сина Божијег, има то сведочанство у себи. А ко не верује Богу, учини га је лажљивцем јер није поверио сведочанству којим је Бог сведочио за свога Сина.¹¹А ово је то сведочанство: Бог нам је дао вечни живот, а тај живот је у његовом Сину.¹²Ко има Сина, има живот. Ко нема Сина Божијег, нема живот.

Завршне напомене

¹³Ово сам написао вама који верујете у име Сина Божијег да знате да имате вечни живот.¹⁴А ово је поуздање које имамо у њега: ако замолимо за нешто што је по његовој вољи, он нас услишава.¹⁵Па ако

зnamо да нас услишава кад замолимо, зnamо да већ имамо то што смо га молили.

¹⁶Ако неко види свога брата да чини грех који не води у смрт, нека замоли и Бог ће му дати живот — мислим на оне чији грех не води у смрт. Али, постоји грех који води у смрт. За тај грех не кажем да се моли.
¹⁷Свака неправда је грех, али постоји грех који не води у смрт.

¹⁸Знамо да нико ко је рођен од Бога, не греши, него га чува Онај који је рођен од Бога и Зли га не дотиче. ¹⁹Ми зnamо да смо од Бога, а да је цео свет у власти Злога. ²⁰А зnamо и да је Син Божији дошао и дао нам разум да спознамо Истинитога. И ми јесмо у Истинитоме, у његовом Сину Исусу Христу. Он је Истинити Бог и Вечни живот.
²¹Дечице, чувајте се идола.

Друга посланица Јованова

Старешина,
изабраној госпођи и њеној деци коју
волим у истини — и не само ја него и сви
који су упознали истину — ²због истине
која живи у нама и која ће с нама бити
довека:

³Милост, милосрђе и мир од Бога Оца и од
Исуса Христа, Очевог Сина, биће с нама у
истини и љубави.

⁴Много сам се обрадовао што сам међу
твојом децом нашао неке који живе у
складу са истином, баш као што смо
примили заповест од Оца. ⁵И сада те молим,
госпођо — а не пишем ти неку нову
заповест, него исту ону коју имамо од
почетка — да волимо један другога. ⁶А ово
је љубав: да живимо по његовим заповести-
ма. Као што сте чули од почетка, та
заповест је: живите у љубави.

⁷Јер, многе варалице, које не признају* да
је Исус Христос дошао у телу, изашле су у
свет. Сваки такав је варалица и антихрист.
⁸Пазите на себе, да не изгубите оно што сте
зарадили, него да примите пуну плату. ⁹Ко
год претера и не остане у Христовом учењу,
тај нема Бога. Ко остаје у учењу, има и Оца
и Сина. ¹⁰Ако вам неко долази, а не доноси
ово учење, не примајте га у кућу и не по-
здрављавајте га. ¹¹Јер, ко га поздравља, узима
удела у његовим злим делима.

¹²Имао бих још много да вам пишем, али
нећу папиром и мастилом, него се надам да
ћу доћи к вама и с вами разговарати лицем у
лице, да наша радост буде потпуна.

¹³Поздрављају те деца твоје изабране
сестре.

Трећа посланица Јованова

Старшина,
драгом Гају, кога волим у истини.

²Драги мој, желим ти да будеш здрав и да ти у свему буде добро, као што је добро и твојој души. ³Много сам се обрадовао кад су дошла нека браћа и причала нам о твојој верности истини — о томе како живиш у истини. ⁴За мене нема веће радости него кад чујем да моја деца живе у истини.

⁵Драги мој, веран си у свему што чиниш за браћу, и то страну. ⁶Они су цркви причали о твојој љубави. Добро ћеш учинити ако их испратиш на пут онако како доликује пред Богом. ⁷Јер, они су ради Имена кренули на пут и од пагана ништа не примају. ⁸Зато ми треба да примамо такве, да заједно радимо за истину*.

⁹Писао сам нешто цркви, али Диотреф, који жeli да буде први међу њима, неће да

нас прими. ¹⁰Зато ћу му, ако дођем, указати на дела која чини клевећући нас злобним речима. Али, ни то му није доста, него сам не прима браћу, а забрањује онима који би хтели и избацује их из цркве.

¹¹Драги мој, не угледај се на зло, него на добро. Ко чини добро, од Бога је. Ко чини зло, није видео Бога. ¹²За Димитрија сви лепо сведоче — и сама истина. И ми лепо сведочимо за њега, а ти знаш да је наше сведочанство истинито.

¹³Имао бих много да ти пишем, али нећу да ти пишем пером и мастилом, ¹⁴неко се надам да ћу те ускоро видети, па ћемо разговарати лицем у лице.

¹⁵Мир с тобом.

Поздрављају те пријатељи.

Поздрави пријатеље поименце.

Посланица Јудина

Јуда, слуга Исуса Христа и Јаковљев брат, онима које је Бог Отац позвао и које воли, онима које чува Исус Христос:^{*}

²милосрђе вам и мир и љубав у изобиљу.

Грех безбожника и њихова осуда

³Драги моји, иако сам веома желео да вам пишем о нашем заједничком спасењу, осетих потребу да вас подстакнем да се борите за веру која је једном заувек предата светима. ⁴Јер, међу вас су се увукли неки који су већ одавно обележени за Суд. То су безбожници којима је милост нашег Бога изговор за разузданост и који поричу јединог Господара и нашег Господа Исуса Христа.

⁵Желим да вас подсетим, иако ви то све већ znate, да је Господ^{*} прво избавио свој народ из Египта, а затим уништио оне који нису поверовали. ⁶Па и анђеле који нису сачували своје достојанство, него су напустили своје пребивалиште, сачувао је у вечним оковима у тами за Суд који ће бити на Велики дан. ⁷Тако и Содом и Гомор, и околни градови који су се на сличан начин одали блуду и тражили насладу у другачијој путу, служе као пример, испаштајући казну у вечитом огњу.

⁸На исти начин и ови сањари каљају своје тело, одбацују Господњу власт и оцрњују небеска бића.^{*} ⁹Па ни архангел Михаило, кад се са ћаволом препирао за Мојсијево тело, није се усудио да против њега износи погрдне оптужбе, него је рекао: »Нека те

Господ прекори!« ¹⁰Ови, пак, погрђују оно што не познају; а оно што, као бесловесне животиње, нагонски познају, у томе пропадају.

¹¹Тешко њима! Пођоше Кайновим путем; за плату упадоше у Вааламову заблуду; изгинуше у Корејевој побуни! ¹²Они су љаге на вашим агапама^{*}; безобзирно се с вами госте сами себе напасајући. Они су безводни облаци које ковитлају ветрови, јесења стабла без плода и из корена ишчупана — дватпут мртва, ¹³бесни морски таласи који се пене својим срамотама, звезде луталице за које је сачувана најцрња тата довека.

¹⁴О њима је пророковао Енох, седми од Адама, рекавши: »Ево, долази Господ са хиљадама својих светаца ¹⁵да суди свима и да осуди све безбожнике за сва безбожна дела која су безбожно починили и за све дрске речи које су безбожни грешници против њега изговорили.«

¹⁶Они су гунђала и зановетала, људи који живе по својим пожудама; устима говоре охоле речи и улагују се ради добитка.

Позив на истрајност

¹⁷А ви се, драги моји, присетите онога што су прорекли апостоли нашег Господа Исуса Христа. ¹⁸Јер, рекли су вам: »У последња времена појавиће се ругаоци који ће живети по својим безбожним пожудама.« ¹⁹То су они што сеју раздор, људи чула, који немају Духа.

²⁰А ви се, драги моји, изграђујте на својој најсветијој вери и молите се у Светом

онима ... Христос Или: онима који су чувани за Исуса Христа; или: онима који су чувани у Исусу Христу
Господ У неким раним рукописима стоји: Исус
одбацују ... бића Дословно: одбацују Господство и хуле на славе

агапама Или: гозбама љубави; »агапе« су биле заједнички обеди које су хришћани приређивали ради развијања братске љубави

Духу. ²¹Одржите се у Божијој љубави док чекате да вас милосрђе нашег Господа Иисуса Христа одведе у вечни живот. ²²Једне, оне који сумњају, прекоревајте, ²³друге спасавајте вадећи их из огња, а према осталима будите милостиви, са страхом, мрзећи и одећу која је окаљана распадљивом пути.

Хвалоспев Богу

²⁴А Ономе који може да вас сачува од пада и да вас без мане, у великој радости, постави пред своју Славу, ²⁵јединоме Богу, нашем Спаситељу, слава, величанство, моћ и власт, кроз нашег Господа Иисуса Христа, пре сваког времена и сада и довека! Амин.

Откривење

Увод

1 Откривење Иисуса Христа, које му је дао Бог да својим слугама покаже шта треба ускоро да се дододи. И он је то показао, пославши свога анђела своме слузи Јовану, ²који сведочи о свему што је видео: о Божијој речи и о сведочанству Иисуса Христа.

³Благо оном ко чита и онима који слушају речи овог пророчанства и држе се онога што је у њему написано јер је време близу.

Поздрави и хвалоспев Богу

⁴Јован,

за седам цркава у Азији:

милост вам и мир од Онога који јесте, који је био и који долази, и од седам духова који су пред његовим престолом, ⁵и од Иисуса Христа, Верног сведока, Прворођеног из мртвих и Владара над земаљским царевима.

⁶Онаме који нас воли, који нас је својом крвљу избавио од наших греха и учинио нас царством, свештеницима свога Бога и Оца — њему слава и моћ довека. Амин.

⁷ Ево долази с облацима и свако око ће га видети, и они који су га проболи. И закукаће за њим сва племена на земљи.

Да. Амин.

⁸»Ја сам Алфа и Омега«, каже Господ Бог, који јесте, који је био и који долази, Сведржитељ.

Виђење Христа

⁹Ја, Јован, ваш брат и с вами учесник у невољи, Царству и трпљењу у Иисусу, био сам на острву Патмосу због Божије речи и

Иисусовог сведочанства. ¹⁰У дан Господњи обузе ме Дух, а иза себе чух силан глас, као труба, ¹¹који рече: »Запиши у књигу оно што видиш и пошаљи у седам цркава: у Ефес, Смирну, Пергам, Тијатиру, Сард, Филаделфију и Лаодикију.«

¹²Окренух се да видим глас који ми је говорио и кад сам се окренуо, видех седам златних свећњака, ¹³а у среду свећњака неког »као Син човечији«*. Био је обучен у дуги ограђач, а око груди је био опасан златним појасом. ¹⁴Глава и коса су му биле беле као бела вуна, као снег, а очи као пламтећи огањ. ¹⁵Стопала су му била као бронза ужарена у пећи, а глас као хучање многих вода. ¹⁶У десници је имао седам звезда, а из уста му је излазио оштар мач са две оштрице. Лице му је било као сунце кад сија свом снагом.

¹⁷Кад сам га угледао, падох му пред ноге као мртвав, а он стави своју десницу на мене и рече: »Не бој се. Ја сам Први и Последњи ¹⁸и Живи. Био сам мртвав, а сад сам, ево, довека жив и имам кључеве Смрти и Подземља*.

¹⁹Стога запиши оно што си видео, оно што јесте и оно што ће се после тога дододити. ²⁰А ево тајног значења седам звезда које си видео у мојој десници и седам златних свећњака: седам звезда су анђели седам цркава, а седам свећњака је седам цркава.«

Писмо цркви у Ефесу

2 »Анђелу цркве у Ефесу напиши: ²Ово говори Онај који држи седам звезда у својој десници и који хода између седам свећњака: ³Знам твоја дела, твој труд и твоју стрпљивост и да не можеш да трпиш зле

људе. Искушао си оне који за себе тврде да су апостоли, а нису, и открио си да су лажљивци. ³Истрајан си — много си претрпео за моје име и ниси посустао.

⁴Али, имам нешто против тебе: напустио си своју прву љубав. ⁵Стога, сети се одакле си пао. Покаж се и чини оно што си у почетку чинио — иначе ћу ти доћи и уклонићу твој свеђњак са његовог места ако се не покајеш. ⁶Али, ово ти иде у прилог: мрзиш дела Николаита, која и ја мрзим.

⁷Ко има ухо, нека чује шта Дух говори црквама. Победнику ћу дати да једе од дрвета живота, које је у Божијем рају.«

Писмо цркви у Смири

⁸»Анђелу цркве у Смирни напиши:

Ово говори Први и Последњи, онај који је био мртвав па оживео: ⁹Знам твоју невољу и сиромаштво, али ти си богат. Знам и хулу оних који за себе тврде да су Јудеји, а нису, него су Сатанина синагога. ¹⁰Не бој се онога што треба да претприши. Ево ћаво ће неке од вас бацити у тамницу, да вас искуша па ћете се десет дана злопатити. Буди веран до смрти и даћу ти венац живота.

¹¹Ко има ухо, нека чује шта Дух говори црквама. Победнику неће најдити друга смрт.«

Писмо цркви у Пергаму

¹²»Анђелу цркве у Пергаму напиши:

Ово говори Онај који има оштар мач са две оштрице: ¹³Знам где станујеш — онде где је Сатанин престо. А ипак се чврсто држиш мoga имена и ниси се одрекао своје вере у мене, чак ни у време кад је код вас, онде где станује Сатана, убијен мој верни сведок Антипа.

¹⁴Али, имам нешто мало против тебе: имаш онде неке који се држе учења Валаама, који је научио Валака да наведе Израелце да згреше једући месо жртвовано идолима и одајући се блуду. ¹⁵Исто тако, имаш и такве који се држе учења Николаита. ¹⁶Стога, покаж се, иначе ћу ти брзо доћи и заратићу с њима мачем својих уста.

¹⁷Ко има ухо, нека чује шта Дух говори црквама. Победнику ћу дати скривене мане и даћу му бео камен, а на том камену написано ново име, које не зна нико осим оног ко га добије.«

Писмо цркви у Тијатири

¹⁸»Анђелу цркве у Тијатири напиши:

Ово говори Син Божији, чије су очи као пламтећи огањ, а стопала слична углачаној бронзи: ¹⁹Знам твоја дела, твоју љубав, твоју веру, твоје служење, твоју истрајност и да сада чиниш више него што си чинио у почетку*.

²⁰Али, имам нешто против тебе: пушташ жену Језавељу, која за себе тврди да је пророчица, да својим учењем доводи моје слуге у заблуду па се одају блуду и једу месо жртвовано идолима. ²¹Дао сам јој времена да се покаје, али она неће да се покаје за свој блуд. ²²Ево бацићу је у болесничку постельју, а оне који се с њом одају блуду у велику невољу, ако се не покају за своја дела; ²³и побићу јој децу. Тако ће све цркве знати да сам ја Онај који испитује мисли* и срца. И сваком од вас даћу према вашим делима.

²⁴А вама осталима у Тијатири, вама који се не држите тог учења и који нисте спознали Сатанине такозване дубине, кажем: нећу вам наметнути неко друго бреме. ²⁵Само, чврсто држите оно што имате, док ја не дођем.

²⁶Победнику, оном ко се до краја буде држао мојих дела, даћу власт над народима —

²⁷ ‘владаће над њима жезлом гвозденим,
разбиће их као посуде грнчарске’*

²⁸— као што сам је и ја добио од Оца. А даћу му и звезду Даницу.

²⁹Ко има ухо, нека чује шта Дух говори црквама.«

Писмо цркви у Сарду

³⁰»Анђелу цркве у Сарду напиши:

Ово говори Онај који има седам Божијих духова и седам звезда: Знам твоја дела — на изглед си жив, а у ствари си мртав. ²Пробуди се и учврсти оно што је још остало, а на умору је, јер нисам нашао да су ти дела савршена у очима мого Бога. ³Стога се сети онога што си примио и чуо; држи се тога и покаж се. Али, ако се не пробудиш,

и да сада ... у почетку Дословно: и да твојих последњих дела има више од првих мисли Дословно: бубреже

2,27 Псалми 2,9

доћи ћу као крадљивац и нећеш знати у који сат ћу те изненадити.

⁴Ипак, имаш у Сарду неколико људи који нису окаљали своју одећу. Они ће ходати са мном одевени у бело јер су достојни. ⁵Тако ће и победник обући белу одећу и нећу му избрисати име из Књиге живота, него ћу му име признати* пред својим Оцем и пред његовим анђелима.

⁶Ко има ухо, нека чује шта Дух говори црквама.«

Писмо цркви у Филаделфији

⁷»Анђелу цркве у Филаделфији напиши:

Ово говори Свети и Истинити, Онај који има кључ Давидов — оно што он отвори, нико не може да затвори, и оно што он затвори, нико не може да отвори: ⁸Знам твоја дела. Ево поставио сам пред тебе отворена врата, која нико не може да затвори. Јер, ти имаш мало снаге, а ипак се држиш моје Речи и ниси се одрекао мога имена. ⁹Ево дајем ти неке из Сатанине синагоге, који за себе тврде да су Јudeji, или нису, него лажу. Ево учинићу да дођу к теби, да се пред твојим ногама поклоне и да сазнају да сам те заволео. ¹⁰Пошто си сачуваш моју заповест да истрајеш, и ја ћу сачувати тебе од Часа искушења, који ће снаћи цео свет да искуша становнике земље.

¹¹Долазим ускоро. Чврсто држи то што имаш, да нико не узме твој венац. ¹²Победника ћу учинити стубом у Храму мoga Бога и он више неће изаћи напоље. На њему ћу написати име мoga Бога, име града мoga Бога — новог Јерусалима, који силази са неба од мoga Бога — и своје ново име.

¹³Ко има ухо, нека чује шта Дух говори црквама.«

Писмо цркви у Лаодикији

¹⁴»Анђелу цркве у Лаодикији напиши:

Ово говори Амин, Верни и Истинити сведок, Почетак Божијег створења: ¹⁵Знам твоја дела: ниси ни хладан ни врућ. Да си макар или хладан или врућ. ¹⁶Овако, пошто си млак — ни врућ ни хладан — испљунућу те из својих уста. ¹⁷Говориш: ‘Богат сам; обогатио сам се и не треба ми ништа’, а не видиш да си бедан, кукаван, сиромашан, слеп и го. ¹⁸Саветујем ти да од мене купиш у

признати Или: исповедити

огњу жеженог злата — да се обогатиш; и белу одећу — да се обучеш, да се не показује твоја срамна голотиња; и мелем — да њиме намажеш очи, да прогледаш.

¹⁹Ја прекоревам и стегом васпитавам оне које волим. Стога, буди ревностан и покај се. ²⁰Ево стојим на вратима и куцам. Ако неко чује мој глас и отвори врата, ући ћу к њему и јешћу с њим и он са мном.

²¹Победнику ћу дати да са мном седне на мој престо, као што сам и ја победио и сео са својим Оцем на његов престо.

²²Ко има ухо, нека чује шта Дух говори црквама.«

Престо на небу

4 После тога погледах, а оно — на небу отворена врата. А онај глас који сам раније чуо како ми говори као труба, рече: »Попни се овамо па ћу ти показати шта после овога треба да се догоди.« ²Одмах ме обузе Дух, а оно — на небу је стајао престо и неко је на њему седео. ³Тај који је седео изгледао је као јаспис и сард, а око престола је била дуга као смаргад. ⁴Око престола су била још двадесет четири престола на којима су седеле двадесет четири старешине, обучене у белу одећу и са златним венцима на глави. ⁵Из престола су излазиле муње, гласови и громови, а испред њега је горело седам пламтећих букиња, то јест седам Божијих духова. ⁶Испред престола је било и нешто као стаклено море слично кристалу.

У средини, око престола, била су четири живи бића пуна очију и спреда и позади. ⁷Прво од тих живих бића личило је на лава, друго на вола, треће је имало лице као човек, а четврто је личило на орла у лету. ⁸И та четири живи бића — свако са по шест крила, унаоколо и изнутра пуних очију — и дању и ноћу без предаха говоре:

»Свет, свет, свет је Господ Бог,
Сведржитељ,
који је био, који јесте и који долази.«

⁹И кад год та живи бића дају славу, част и захвалност Оному који седи на престолу, Оному који је довека жив, ¹⁰оне двадесет четири старешине падају ничице пред Оним који седи на престолу и клањају се Оному који је довека жив па стављају своје венце пред престо и говоре:

¹¹ »Достојан си, Господе и Боже наш,
да примиш славу, част и силу,
јер ти си све створио
и твојом вољом је постало
и било створено.«

Свитак и Јагње

5 Тада у десници Онога који је седео на престолу видех свитак, исписан изнутра и споља и запечаћен са седам печата. ²И видех једног силног анђела како из свег гласа објављује: »Ко је достојан да отвори свитак и поломи његове печате?« ³Али, нико ни на небу, ни на земљи, ни под земљом није могао да отвори свитак ни да у њега погледа. ⁴А ја сам много плакао што се није нашао нико достојан да отвори свитак ни да у њега погледа. ⁵Тада ми рече један од старешина: »Немој да плачеш. Ено, победио је Лав из Јудиног племена, Корен Давидов. Он може да отвори свитак и његових седам печата.«

⁶Тада видех како између престола и четири жива бића и старешина стоји Јагње, као да је заклано, са седам рогова и седам очију — то јест седам Божијих духова, који су послани по свој земљи. ⁷И Јагње приђе па узе свитак из деснице Онога који седи на престолу. ⁸А кад га је узело, она четири жива бића и двадесет четири старешине падоше ничице пред Јагњетом. Сваки од њих је имао китару и златне чиније пуне када, то јест молитви светих, ⁹и певали су нову песму:

»Достојан си да узмеш свитак
и да разломиш његове печате,
јер си био заклан
и својом крвљу откупио људе за Бога,
људе из сваког племена и језика,
народности и народа.

¹⁰ Учинио си их царством
и свештенством нашег Бога,
и они ће владати на земљи.«

¹¹Онда погледах и чух гласове многоbroјних анђела око престола и живих бића и старешина. Било их је на хиљаде хиљада и на милијаде милијада.* ¹²Говорили су из свег гласа:

миријаде милијаде То јест: десетине хиљада десетина хиљада

»Достојно је Јагње које је заклано
да прими силу и богатство и мудрост и
снагу
и част и славу и благослов!«

¹³Онда чух сва створења на небу и на земљи, под земљом и на мору и све што је у њима, како говоре:

»Ономе који седи на престолу и Јагњету,
благослов и част и слава и моћ
довека!«

¹⁴Четири жива бића рекоше: »Амин«, а старешине падоше ничице и поклонише се.

Печати

6 Онда видех како Јагње разломи један од седам печата и чух једно од она четири жива бића како громогласно каже: »Дођи!« ²Погледах, а оно — коњ белац и на њему јахач с луком. Дадоше му венац и он изјаха као победник, да победи.

³Кад је Јагње разломило други печат, чух друго живо биће како каже: »Дођи!« ⁴Тада изађе други коњ, риђан, а његов јахач доби власт да са земље узме мир па да се људи међусобно покољу, и доби велик мач.

⁵Кад је Јагње разломило трећи печат, чух треће живо биће како каже: »Дођи!« ⁶Погледах, а оно — коњ вранац и на њему јахач с теразијама у руци. ⁷Тада чух нешто као глас како између четири жива бића говори: »Хојникс* пшенице за динар!* Три хојникса јечма за динар! А уљу и вину немој да нашкодиш!«

⁷Кад је Јагње разломило четврти печат, чух глас четвртог живог бића како каже: »Дођи!« ⁸Погледах, а оно — коњ зеленка. Име његовог јахача било је Смрт, а одмах за њим ишло је Подземље*. Они добише власт над четвртином земље, да убијају мачем, глађу, кугом и дивљим* зверима.

⁹Кад је Јагње разломило пети печат, видех испод жртвеника душе оних који су заклани због Божије речи и због сведочанства које су имали. ¹⁰Они из свег гласа повикаше: »Колико још, свети и истинити Господару, нећеш судити становницима земље и

Хојникс Један хојникс је имао запремину од око једног литра.

динар Један динар је имао вредност једне наднице.

Подземље Дословно: Хад

дивљим Дословно: земаљским

осветити нашу крв?«¹¹И сваки од њих доби дуги бели ограч и би им речено да се још мало стрпе док се не испуни број њихових другова у служењу и браће, који треба да буду убијени као и они.

¹²Онда видех како Јагње разломи шести печат. На стаде силан земљотрес, сунце поцрне као врећа од кострети, а цео месец постаде црвен као крв.¹³Звезде са неба попадаше на земљу као што касне смокве падају с дрвета кад га пропресе јак ветар.¹⁴Небо нестаде као свитак кад се смота, а све горе и острва се покренуше с места.

¹⁵Тада се сви земаљски цареви, великаши, војсковође, богаташи, моћници и сваки роб и слободњак посакриваše по пећинама и међу горским стенама,¹⁶говорећи горама и стенама: »Падните на нас и сакријте нас од лица Онога који седи на престолу и од Јагњетовог гнева! ¹⁷Јер, дошао је Велики дан њиховог гнева, и ко може да опстане?«

144.000 обележених печатом

7После тога видех четири анђела како стоје на четири краја земље и зауздавају четири земаљска ветра, да ветар не дува на земљу, ни на море, ни на било које дрво.²Тада видех једног другог анђела како се уздиже са истока, носећи печат Бога живога, и из свег гласа довикује оној четворици анђела који су добили власт да нанесу штету земљи и мору:³»Немојте да нашкодите ни земљи, ни мору, ни дрвећу док печатом не обележимо чела слугу нашега Бога!«

⁴Тада чух број обележених печатом — 144.000 из свих Израелових племена:

- ⁵ из Јудиног племена 12.000 обележених печатом;
- из Рувимовог племена 12.000;
- из Гадовог племена 12.000;
- ⁶ из Асировог племена 12.000;
- из Нефатимовог племена 12.000;
- из Манасијиног племена 12.000;
- ⁷ из Симеоновог племена 12.000;
- из Левијевог племена 12.000;
- из Исахаровог племена 12.000;
- ⁸ из Завулоновог племена 12.000;
- из Јосифовог племена 12.000;
- из Венијаминовог племена 12.000 обележених печатом.

Мноштво у белом

⁹После тога погледах, а оно — сило мноштво које нико није могао да преброји, из сваког народа, племена, пука и језика, стајало је пред престолом и пред Јагњетом. Били су обучени у дуге беле ограчке, а у рукама су носили палмове гране¹⁰ и из свег гласа викали: »Спасење припада нашем Богу, који седи на престолу, и Јагњету!«

¹¹А сви анђели су стајали око престола и старешина и четири жива бића. Они падоше начиће пред престолом и поклонише се Богу, ¹²говорећи: »Амин! Благослов и слава и мудрост и захвалност и част и сила и снага нашем Богу довека. Амин!«

¹³Тада ме упита један од старешина: »Ко су ови што су обучени у дуге беле ограчке и одакле су дошли?«

¹⁴Ја му рекох: »Ти то знаш, господине.«

А он ми рече: »То су они што су дошли од велике невоље и Јагњетовом крвљу опрали и избелили своје ограчке. ¹⁵Зато су они пред Божијим престолом, и дању и ноћу му служе у његовом Храму, а Онај који седи на престолу разапеће свој Шатор* над њима. ¹⁶Они више никад неће гладовати, ни жеднети, нити ће их пржити сунце ни икаква жега. ¹⁷Јер, њихов пастир ће бити Јагње, које је насрд престола, и водиће их на изворе живе воде. А Бог ће обрисати сваку сузу с њихових очију.«

Седми печат и златна кадионица

8Кад је Јагње разломило седми печат, на небу настаде тајац који потраја око пола сата.

Тада видех седам анђела који стоје пред Богом. Они добише седам труба.

³Онда дође један анђео са златном кадионицом и стаде код жртвеника. Он доби много када да га са молитвама свих светих принесе* на златном жртвенику пред престолом. ⁴И из анђелове руке се пред Богом подиже дим када с молитвама свих светих*. ⁵Онда анђео узе кадионицу, напуни је ватром са жртвеника па је баци на земљу. И разлегоше се грмљавина и тутњава, севнуше муње и настаде земљотрес.

разапеће свој Шатор Или: пребиваће
када ... принесе Или: када да принесе молитве свих
светих; в. Откривење 5,8
када ... светих Или: када молитви свих светих

Трубе

⁶А седам анђела који су имали седам труба спремише се да затрубе.

⁷Први анђео затруби и настадоше грāд и огањ помешан с крвљу и то би бачено на земљу. И изгоре трећина земље, и изгоре трећина дрвећа, и изгоре сва зелена трава.

⁸Други анђео затруби и нешто као велика, огњем успламтела гора би бачено у море. Трећина мора се претвори у крв ⁹и угину трећина створења која живе у мору и би уништена трећина бродова.

¹⁰Трећи анђео затруби и са неба паде једна велика звезда, горећи као буктиња. Она паде на трећину река и на изворе вода. ¹¹А име те звезде је Пелен. Трећина вода се претвори у пелен и многи људи помреше од вода јер су биле горке.

¹²Четврти анђео затруби и би ударена трећина сунца, трећина месеца и трећина звезда па се помрачише за трећину. Дан изгуби трећину своје светlostи, а тако исто и ноћ.

¹³Тада видех и чух једног орла који је летео посред неба и из свег гласа викао: »Jao! Jao! Jao становницима земље због звука трубе преостале тројице анђела који треба да затрубе!«

9Пети анђео затруби и ја видех звезду која је са неба пала на земљу. Она доби кључ од ждрела Бездана. ²Кад је отворила ждрело Бездана, из ждрела покуља дим као дим из неке големе пећи. Сунце и небо^{*} се помрачише од дима из ждрела, ³а из дима на земљу изађоше скакавци, који добише моћ какву имају земаљске шкорпије. ⁴Било им је заповеђено да не науде земаљској трави, ни било којој биљци, ни било ком дрвету, него само људима који немају Божији печат на челу. ⁵Није им било допуштено да их убијају, него само да их пет месеци муче. А то мучење је било као бол који задаје шкорпија кад убоде човека. ⁶Тих дана ће људи тражити смрт, али је неће наћи; жељеће да умру, али смрт ће бежати од њих.

⁷А скакавци су изгледали као коњи опремљени за бој. На главама су имали нешто као венце од злата, а лица су им била као људска лица. ⁸Коса им је била као у жена, а зуби као у лавова. ⁹Имали су грудне оклопе сличне оклопима од гвожђа, а шум

њихових крила личио је на тутњаву многих коња и кола која јуре у бој. ¹⁰Имали су репове и жалце као у шкорпија и у тим реповима је била њихова моћ да пет месеци муче људе. ¹¹Над њима је владао цар, Анђео Бездана, који се на јеврејском језику зове Авадон, а на грчком Аполион*.

¹²Први Јао прође. Ево за њим иду још два!

¹³Шести анђео затруби и ја чух један глас како долази од рогова златног жртвеника пред Богом. ¹⁴Он рече шестом анђелу који је имао трубу: »Пусти она четири анђела који су везани на великој реци Еуфрату!« ¹⁵Тада беху пуштена четири анђела која су била спремна да управо тог сата, дана, месеца и године побију трећину људи. ¹⁶Та војска је бројала две стотине милиона коњаника — чуо сам број.

¹⁷А коњи и јахачи које сам видео у свом виђењу изгледали су овако: Носили су ватrenoцрвене, загаситоплаве и сумпорножуте грудне оклопе. Главе коња су биле као у лава, а из уста су им сукљали ватра, дим и сумпор. ¹⁸Од те три поштасти — ватре, дима и сумпора који су сукљали из њихових уста — изгину трећина људи. ¹⁹Моћ ових коња била је у њиховим устима и реповима. Јер, репови су им били слични змијама: имали су главе којима су наносили повреде.

²⁰А преостали људи — они који нису погинули од ових поштасти — ипак се не покајаше за дела својих руку. И даље су се клањали демонима и идолима од злата, сребра, бронзе, камена и дрвета, који не виде, не чују и не ходају. ²¹Не покајаше се ни за своја убиства, ни за своја врачања, ни за свој блуд, ни за своје крађе.

Анђео и мали свитак

10Тада видех још једног силног анђела како слизи са неба. Био је обучен у облак, а на глави му је била дуга. Лице му је било као сунце, а ноге као стубови ватре. ²У руци је имао мали, отворен свитак. Он десном ногом стаде на море, а левом на копно, ³па из свег гласа повика — као лав кад риче. А кад је повикао, седам громова проговори својом тутњавом. ⁴И кад је седам громова проговорило, хтедох да пишем, али са неба чух глас који рече: »Запечати то

Авадон, Аполион И Авадон и Аполион значе »Уништавалац«.

што је седам громова говорило и то немој да пишеш.«

⁵Тада анђео кога сам видео како стоји на мору и на копну диже десницу према небу ⁶и закле се Оним који је довека жив, који је створио небеса и оно што је на њима, и земљу и оно што је на њој, и море и оно што је у њему: »Нема више одлагања!« ⁷Него, оних дана кад се огласи седми анђео, кад затруби, биће довршена Божија тајна, као што је својим слугама пророцима и објавио.«

⁸Тада ми се поново обрати глас који сам чуо са неба и рече: »Иди и узми отворени свитак из руке анђела који стоји на мору и на копну.«

⁹И ја одох к анђелу и рекох му да ми да онј мали свитак, а он ми рече: »Узми га и поједи. Загорчаће ти stomak, али ће ти у устима бити сладак као мед.« ¹⁰И ја узех свитак из анђелове руке и поједох га. У устима ми је био сладак као мед, али ми, кад га поједох, загорча stomak. ¹¹Онда ми рекоше: »Треба опет да пророкујеш о многим народностима, народима, језицима и царевима.«

Два сведока

11Онда добих трску сличну штапу за мерење па ми рекоше: »Устани и измери Божији храм и жртвеник и оне који у њему славе Бога. ²Спољашње двориште Храма изостави; немој да га мериш јер је дато паганима и они ће четрдесет и два месеца газити Светим градом. ³А двојици својих сведока даћу да обучени у кострет пророкују 1.260 дана.« ⁴Они су две маслине и два свећњака што стоје пред Господаром земље. ⁵Ако неко покуша да им науди, ватра сукње из њихових уста и прождере њихове непријатеље. Ако неко хоће да им науди, баш тако мора да погине. ⁶Они имају власт да затворе небо, да не пада киша у време њиховог пророковања. А имају и власт да воде претворе у крв и да земљу ударе сваком врстом поштасти кад год пожеле.

⁷Кад заврше своје сведочење, с њима ће заратити Звер која излази из Бездана. Она ће их победити и убити, ⁸и њихови лешеви ће лежати на улици великог града који се у пренесеном смислу^{*} зове Содом и Египат,

Нема више одлагања Или: Неће више бити времена у пренесеном смислу Или: у духовном смислу

где је и њихов Господ био распет. ⁹Три и по дана ће људи из сваке народности, племена, језика и народа гледати њихове лешеве и неће дати да буду положени у гроб. ¹⁰Становници земље ће се радовати и веселити њиховој пропasti и слаће поклоне један другом јер су их та два пророка намучила.

¹¹Али, после три и по дана, уђе у пророке Божији дах живота па они стадоше на своје ноге и силен страх спопаде оне који су их гледали. ¹²Тада зачуше снажан глас са неба који им рече: »Попните се овамо!« И они се на облаку попеше на небо наочиглед својих непријатеља.

¹³И баш у том часу настаде велик земљотрес и десетина града се сруши. Од земљотresa погину 7.000 људи па се остали уплашише и дадоше славу небеском Богу.

¹⁴Други Јао прође. Ево ускоро долази трећи!

Седма труба

¹⁵Седми анђео затруби и на небу се зачуше снажни гласови који су говорили:

»Царство света
постало је царство нашег Господа
и његовог Христа,
и он ће владати довека!«

¹⁶А двадесет четири старешине, које су седеле на својим престолима пред Богом, падоше ничице и поклонише се Богу, ¹⁷говорећи:

»Захваљујемо ти, Господе Боже,
Сврджељу,
који јеси и који си био,
што си узео своју велику силу
и почeo да владаш!

¹⁸Народи се разгневише,
и дође твој гнев
и време да се суди мртвима,
да се награде твоје слуге пророци
и свети и сви који се боје твога имена,
мали и велики,
и да се униште они који су уништавали
земљу!«

¹⁹Тада се отвори Божији храм на небу и указа се Ковчег његовог савеза у његовом Храму. Севишуће муње, разлегоше се тутњава и грмљавина, настаде земљотрес и поче да пада силен грађ.

Жена и Ајдаја

12А на небу се појави велико знамење: жена обучена у сунце, под ногама јој месец, а на глави венац од дванаест звезда.²Била је у другом стању и викала је у порођајним боловима и мукама.³Тада се на небу појави друго знамење: Ајдаја, велика, црвена као ватра. Имала је седам глава и десет рогова, а на својим главама седам круна.⁴Њен реп повуче трећину звезда са неба и баци их на земљу. Ајдаја стаде пред жену која је требало да се породи, да јој пруждре дете чим га роди.⁵Она роди мушки дете, сина, који ће гвозденим жезлом владати над свим народима. И дете би узето Богу и његовом престолу,⁶а жена побеже у пустињу, на место које је Бог за њу припремио, да онде буде збринута^{*} 1.260 дана.

⁷Тада на небу изби рат: Михаило са својим анђелима нападе Ајдају. Ајдаја са својим анђелима узврати напад, ⁸али није била довољно јака па изгубише место на небу*. ⁹Тако је збачена Велика ајдаја, Стара змија, звана ѡаво и Сатана, која цео свет доводи у заблуду. Збачена је на земљу, а с њом и њени анђели.

¹⁰Тада чух снажан глас на небу како говори:

»Сада је стигло спасење и сила
и царство нашег Бога
и власт његовог Христа
јер је збачен тужитељ наше браће
који их је и дању и ноћу оптуживао
пред нашим Богом!«

¹¹Они га победише Јагњетовом крвљу
и речју свога сведочанства.
Нису волели свој живот толико
да би уступнули пред смрћу.

¹²Зато се веселите, небеса
и ви који на њима пребивавате.
А тешко вама, земљо и море,
јер је ѡаво к вама сишао!
Силан бес га је обузeo
јер зна да има мало времена.«

¹³Кад је Ајдаја видела да је збачена на земљу, поче да прогони ону жену која је родила мушки дете. ¹⁴Али, жена доби два

да онде буде збринута Дословно: да се онде храни
али ... на небу Или: али не надјача па се за њих више не
нађе место на небу

крила великог орла да одлети до свог склоништа у пустињи, ван Змијиног домашаја, где ће бити збринута три и по године*. ¹⁵Тада Змија изблува из уста реку воде за женом, да је бујица однесе. ¹⁶Али, земља поможе жени: отвори своја уста и попи реку коју је Ајдаја изблуvala из својих уста. ¹⁷Ајдаја се разгневи на жену па оде и поведе рат против осталих њених потомака — оних који се држе Божијих заповести и имају Исусово сведочанство — ¹⁸и стаде* на морски жал.

Звер из мора

13Тада видех како из мора излази Звер. Имала је десет рогова и седам глава, а на својим роговима десет круна и на свакој глави богохулно име. ²Та Звер коју видех личила је на леопарда, ноге су јој биле као у медведа, а уста као у лава. Ајдаја јој даде своју силу, свој престо и велику власт. ³Једна глава као да јој је била смртно рањена, али се њена смртна рана зацели. И цео свет се задиви и пође за Звери, ⁴клањајући се Ајдаји што је Звери дала власт.

А клањали су се и Звери, говорећи: »Ко је као Звер?« и: »Ко може против ње да ратује?«

⁵Звер доби уста да њима говори охоле речи и хуле и доби власт да то чини четрдесет и два месеца. ⁶И она отвори уста и поче да хули на Бога, оцрњујући његово име, његово пребивалиште и оне који пребивају на небу. ⁷Би јој допуштено и да зарати против светих и да их победи, а добила је и власт над сваким племеном, народношћу, језиком и народом. ⁸Клањаће јој се сви становници земље чија имена од постанка света нису уписана у Књигу живота закланог Јагњета.

⁹Ко има ухо, нека чује!

¹⁰ Ко је одређен за ропство,
у ропство ће и отићи.
Ко је одређен да буде погубљен мачем,
мачем ће и бити погубљен.

Ово од светих захтева истрајност и веру.

три и по године Дословно: време и два времена и пола времена

и стаде У неким касним рукописима стоји: И ја стадох

Звер из земље

¹¹Онда видех другу Звер како излази из земље. Имала је два рога као у јагњета, а говорила је као Ајдаја. ¹²Извршавала је сву власт прве Звери у њено име и присилила земљу и све њене становнике да се клањају првој Звери, оно чија се смртна рана зацелила. ¹³Чинила је велика знамења — чак је и ватру спуштала с неба пред очима људи. ¹⁴Заводила је тако становнике земље знамењима која су јој била дата да их чини у име Звери и рекла им да начине лик Звери, оне која је имала рану од мача и остала жива. ¹⁵Било јој је дато и да удахне живот лицу Звери, да лик Звери и проговори и да учини да се погубе сви који му се не клањају. ¹⁶А учинила је и то да сви — и мали и велики, и богати и сиромашни, и слободни и робови — дају да им на десну руку или на чело буде утиснут жиг, ¹⁷па да нико не може ни да купује ни да продаје ако нема жиг с именом Звери или са бројем њеног имена.

¹⁸Овде је потребна мудрост. Ко је уман, нека одгонетне број Звери, јер то је број човека. А тај број је 666.

Јагње и 144.000

14 Тада погледах, а оно — Јагње стоји на Сионској гори и с њим 144.000 оних којима је на челу написано његово име и име његовог Оца. ²Чух звук са неба сличан хучању многих вода и тутњави силнога грома. И тај звук који сам чуо био је као свирање китариста на њиховим китарама. ³Певали су нову песму пред престолом и пред четири жива бића и старешинама. И нико није могао да научи ту песму осим оних 144.000 откупљених са земље. ⁴То су они што се нису окањали са женама, јер су остали чисти*. Они иду за Јагњетом куд год оно иде. Откупљени су од људи као првине за Бога и Јагње, ⁵и ниједна лаж се није нашла у њиховим устима — они су без мане.

Три анђела

⁶Онда видех још једног анђела како лети посред неба. Носио је вечно еванђеље да га објави становницима земље, свим народима, племенима, језицима и народностима. ⁷Он

снажним гласом рече: »Бојте се Бога и дајте му славу јер је дошао час његовог Суда! Славите Онога који је начинио небо, земљу, море и изворе вода!«

⁸А један други анђeo дођe за њим, говорећи: »Пао је! Пао је велики Вавилон, који је све народе опио жестоким вином свога блуда!«

⁹За њима дођe и трећи анђeo и снажним гласом рече: »Ко се поклони Звери и њеном лицу и прими жиг на своје чело или руку, ¹⁰тај ћe пити жестоко вино Божије, које је неразводњено усuto у чашу његовог гнева, и бићe мучен горућим сумпором пред светим анђелима и пред Јагњетом! ¹¹И дим њиховог мучења дижe се довека и ни дању ни ноћу нема предаха за оне који се клањају Звери и њеном лицу и који примају жиг с њеним именом.« ¹²Ово захтева да свети, они који се држе Божијих заповести и вере у Исуса, буду истрајни.

¹³Тада чух глас са неба како ми говори: »Пиши: Благо мртвима који одсад умру у Господу.«

»Да«, каже Дух, »нека се одморе од свог мукотрпног рада јер њихова дела иду за њима.«

Жетва земље

¹⁴Онда погледах, а оно — бео облак, и на њему је седео неко »као Син човечији*. На глави је имао златан венац, а у руци оштар срп. ¹⁵Тада из Храма изађe један други анђeo па из свег гласа довикну оном који је седео на облаку: »Замахни својим српом и жањи јер је дошло време да се жање! Зрела је земаљска жетва!« ¹⁶И онај који је седео на облаку хитну свој срп на земљу и земља би пожњевена.

¹⁷Још један анђeo изађe из Храма на небу; и он је имао оштар срп. ¹⁸А од жртвеника дођe један други анђeo — онај што има власт над огњем — па из свег гласа довикну оном анђелу са оштрим српом: »Замахни својим оштрим српом и одсеци гроздове са земаљског чокота јер је сазрело његово грожђе!« ¹⁹И анђeo хитну свој срп на земљу, обра земаљски чокот па грожђе убаци у велику муљачу Божије срцбе. ²⁰Оно би изгажено у муљачи ван града и из муљаче

потече крв све до узда коњима у висину и 1.600 стадија* уоколо.

Седам анђела са седам пошасти

15 Тада видех још једно велико и чудесно знамење на небу: седам анђела са седам последњих пошасти — последњих јер се њима окончава Божија срџба. **2**И видех нешто као море од стакла помешано с ватром и победнике над Звери, над њеним ликом и над бројем њеног имена како стоје на мору од стакла и држе Божије китаре. **3**Певали су песму Божијег слуге Мојсија и Јагњетову песму:

»Велика су и чудесна твоја дела,
Господе Боже, Сведржитељу.
Праведни су и истинити твоји путеви,
Цару над народима.
4 Ко да те се не боји, Господе,
и да не слави твоје име?
Ти си једини свет.
Сви народи ће доћи
и поклонити се пред тобом,
јер су објављена твоја праведна дела.«

5 После тога видех како се на небу отвори Храм, то јест Шатор сведочанства, **6**и из њега изађе оних седам анђела који су имали седам пошасти. Били су обучени у блиставо чисто платно и око груди опасани златним појасевима. **7**Тада једно од четири жива бића даде седморици анђела седам златних чинија пуних срђбе Бога, који је довека жив. **8**Храм се испуни димом Божије славе и његове силе па нико није могао да уђе у Храм док се не заврши седам пошasti седморице анђела.

Седам чинија Божије срђбе

16 Из Храма чух снажан глас како говори седморици анђела: »Идите и излијте на земљу седам чинија Божије срђбе!«

2 Тада први анђeo оде па изли своју чинију на земљу, а по људима који су на себи имали жиг Звери и који су се клањали њеном лицу избише гадни и болни чиреви.

3 Други анђeo изли своју чинију на море и оно се претвори у крв сличну крви мртвача и у мору изгинуше сва жива бића.

1.600 стадија То јест: око 300 километара; један стадиј је износио око 185 метара

4 Трећи анђeo изли своју чинију на реке и изворе вода и они се претворише у крв.

5 Тада чух анђела који је имао власт над водама како говори:

»Праведан си, ти који јеси и који си био,
ти Свети,
што си овако пресудио!
6 Јер, они су пролили крв светих људи и
пророка
па си им дао да пију крв,
као што и заслужују!«

7 Онда чух жртвеник како говори:

»Да, Господе Боже, Сведржитељу,
твоје пресуде су истините и праведне!«

8 Четврти анђeo изли своју чинију на сунце, којем би допуштено да људе пржи ватром. **9** Силна јара је прљила људе па су проклињали име Бога, који је имао власт над овим пошастима, али се не покајаше нити му дадоше славу.

10 Пети анђeo изли своју чинију на престо Звери и њено царство прекри тама. Људи су од бола гризли своје језике **11**и проклињали Бога на небу због својих болова и чирева, али се не покајаше за своја дела.

12 Шести анђeo изли своју чинију на велику реку Еуфрат па њена вода пресахну да би се припремио пут за цареве са истока.

13 Тада видех како из уста Ајдаје, из уста Звери и из уста Лажног пророка излазе три нечиста духа слична жабама. **14** То су, наиме, били духови демона који чине знамења, а кренули су царевима целог света да их окуне за битку на Велики дан Бога Сведржитеља.

15 »Ево долазим као крадљивац! Благо оном ко бди и чува своју одећу, да не би ишао го и да други не би гледали његову срамоту!«

16 И окупише их на месту које се на јеврејском језику зове Армагедон.

17 Седми анђeo изли своју чинију на ваздух, а из Храма, са престола, дође снажан глас који рече: »Свршено је!« **18** Тада севнуше муње, разлегоше се тутњава и громови и настаде страховит земљотрес каквог није било откад је човека на земљи — толико је снажан био тај земљотрес. **19** Велики град се распаде на три дела и срушише се пагански градови. А Бог се сети великог Вавилона па му даде чашу жестоког вина свога гнева.

²⁰Сва острва побегоше, горе више нису могле да се нађу, ²¹а огроман грǎд, тежине таланта^{*}, засу људе са неба. Људи почеше да проклињу Бога због пошасти грǎда јер је то била страшна пошаст.

Пропаст Велике блуднице

17 Тада дође један од седам анђела који су имали седам чинија, па ми рече: »Дођи да ти покажем како ће бити кажњена Велика блудница, која седи на многим водама. ²С њом су се земаљски цареви одавали блуду, а становници земље су се опijали вином њеног блуда.«

³Тада ме анђeo у Духу пренесе у пустину, где видех једну жену како седи на скерлетној Звери. Звер је била пуна богохулних имена и имала је седам глава и десет рогова. ⁴Жена је била обучена у пурпур и скерлет и накићена златом, драгим камењем и бисерима. У руци је имала златну чашу пуну гадости и прљавшине свога блуда, ⁵а на челу јој је био овај напис:

ТАЈНА
ВЕЛИКИ ВАВИЛОН
МАЈКА БЛУДНИЦА И ЗЕМАЉСКИХ ГАДОСТИ

⁶Видех да је жена пијана од крви светих и од крви Исусових сведока.

А кад сам је видео, веома се зачудих.

⁷»Зашто се чудиш?« упита ме анђeo. »Објаснију ти тајну ове жене и Звери која је носи и има седам глава и десет рогова. ⁸Звер коју си видео некад је била, а сада није. Ускоро ће изаћи из Бездана и отићи у пропаст. Становници земље чија имена нису од постанка света записана у Књизи живота зачудиће се кад буду видели Звер јер је некад била, сада није, а доћи ће. ⁹Овде је потребан мудар ум. Седам глава је седам брегова на којима седи жена. А то је и седам царева ¹⁰— пет их је већ пало, један влада, а други још није дошао; а када дође, треба само мало да остане. ¹¹Звер која је некад била, а сада није, сама је осми цар; она припада седморици и иде у пропаст.

¹²Десет рогова које си видео јесте десет царева који још не владају, али ће са Звери добити царску власт на један сат. ¹³Они имају један циљ: да своју силу и власт предају Звери. ¹⁴Ратоваће против Јагњета,

таланта Један талант је износио око 40 килограма.

али ће их Јагње победити јер је Господар господара и Цар царева, а с њим ће бити његови позвани, изабрани и верни.«

¹⁵Онда ми рече: »Воде које си видео, на којима седи Блудница, то су народности, мноштва, народи и језици. ¹⁶А оних десет рогова које си видео и Звер — они ће замрзети Блудницу. Опустошиће је и оголити; појешће јој месо, а њу ће спалити у огњу. ¹⁷Јер, Бог им је ставио у срца да изврше његов циљ: да остваре свој циљ и да своје царство предају Звери док се не испуне Божије речи. ¹⁸А жена коју си видео је велики град који влада над земаљским царевима.«

Пад Вавилона

18 После тога видех једног другог анђела како силази са неба. Имао је велику власт, а земља је била обасјана његовим сјајем. ²Он силним гласом повика:

»Пао је! Пао је велики Вавилон!
Постаде пребивалиште демона
и склониште свих нечистих духова,
и склониште свих нечистих и
одвратних птица.

³ Јер, сви народи су пили
жестоко вино његовог блуда.
С њим су се земаљски цареви одавали
блуду,
а земаљски трговци се богатили
на његовој прекомерној раскоши.«

⁴Онда чух и други глас са неба како говори:

»Изађи из њега, мој народе,
да не будеш саучесник у његовим
гресима

⁵ и да те не снађу његове пошасти.
Јер, његови греси су се нагомилали до
неба

и Бог се сетио његових злодела.
⁶ Врати му истом мером,

врати му двоструко за његова дела.
У чашу у коју је он точно
ти му наточи двоструко.

⁷ Колико се разметао сјајем и раскоши,
толико му муке и јада задај
јер он у свом срцу говори:

‘На престолу седим као цар;
нисам удовац и нећу видети јада.’

⁸ Зато ће га у једном дану
савладати његове пошасти —

смрт, јад и глад —
и биће спаљен огњем,
јер је моћан Господ Бог, који му суди.

⁹Кад узгледају дим од његовог спаљивања, заплакаће и закукаће за њим земаљски цареви, који су се с њим одавали блуду и уживали у његовој раскоши. ¹⁰Ужаснути његовим мукама, стајаће подаље, говорећи:

‘Јао! Јао, велики граде Вавилоне, моћни граде!
У једном часу те стиже осуда!’

¹¹И земаљски трговци ће плакати и јадиковати за њим, јер више нико не купује њихове товаре — ¹²товаре злата и сребра, драгог камења и бисера, платна и пурпуре, свиле и скерлете, сваке врсте мирисног дрвета и свих врста предмета од слоноваче, свих врста предмета од скрученог дрвета, бронзе, гвожђа и мермера, ¹³товаре цимета и зачина, када, смирне и тамјана, вина и уља, белог брашна и пшенице, говеда и оваца, коња и кочија, људских тела и душа.

¹⁴Побеже од тебе воће за којим ти је душа жудела и пропаде ти сва раскош и сјај и никада се више неће наћи.

¹⁵Они што су тиме трговали и од тога се обогатили, стајаће подаље, ужаснути његовим мукама, плачући и јадикујући:

¹⁶ ‘Јао! Јао, велики граде!
Био си обучен у платно, пурпур и скерлет,
и накићен златом, драгим камењем и бисерима.

¹⁷ У једном часу толико богатство опустошено!’

И сви кормилари и сви који плове морем, морнари и они који на мору раде, стајаће подаље. ¹⁸А кад узгледају дим од његовог спаљивања, повикаће: ‘Да ли је било града сличног овом великому граду?’ ¹⁹И посуђе се прашином по глави и викаће, плачући и јадикујући:

‘Јао! Јао великому граду!
Његовим благом се обогатише сви који су на мору имали лађе, а он у једном часу би опустошен!
²⁰ Веселите се над њим, небо и ви свети и апостоли и пророци јер му је Бог судио онако како је он судио вама!’»

²¹Тада један моћни анђео подиже стену велику као млински камен и баци је у море, говорећи:

»Овако силовито биће бачен и велики град Вавилон,

да се више не нађе!

²² Никада више неће се у теби зачути глас певача и свирка китариста, фрулаша и трубача!

Никада више неће се у теби наћи занатлија било ког заната!

Никада више неће се у теби зачути клопарање млина!

²³ Никада више неће у теби засјати светлост светиљке!

Никада више неће се у теби зачути глас младожење и младе!

Јер, твоји трговци су били земаљски моћници и твојим врачањем су били заведени сви народи.

²⁴ У њему је нађена крв пророка и светих и свих који су заклани на земљи.«

19 После тога чух нешто као силну грају великог мноштва на небу. Викали су:

»Алилуја!

Спасење, слава и сила припадају нашем Богу,

² јер су његове пресуде истините и праведне.

Он је осудио Велику блудницу, која је искварила земљу својим блудом, и на њој осветио крв својих слуга.«

³И још рекоше:

»Алилуја!

Њен дим се диже довека!«

⁴Тада двадесет четири старешине и четири живи бића падоше ничице и поклонише се Богу, који је седео на престолу, и рекоше: »Амин! Алилуја!«

⁵А са престола дође глас који рече:

»Хвалите нашег Бога,

сви који сте његове слуге,

који га се бојите,

мали и велики!«

⁶Онда чух нешто као грају великог мноштва и као хучање многих вода и као тутњаву јаких громова како говори:

»Алилуја!
Јер, завлада наш Господ Бог,
Сведржитељ!
7 Радујмо се и кличимо, и дајмо му
славу.
Јер, дошла је Јагњетова свадба
и његова Невеста се спремила.
8 Дато јој је блиставо чисто платно
да се у њега обуче.«

А то платно су праведна дела светих.

⁹Анђео ми рече: »Пиши: 'Благо онима који су позвани на Јагњетову свадбу!'« И још ми рече: »Ово су истините Божије речи.«

¹⁰Падох ничице пред његове ноге да му се поклоним, а он ми рече: »Немој. И ја сам слуга као и ти и твоја браћа која имају Исусово сведочанство. Богу се поклони. Јер, Исусово сведочанство је дух пророштва.«

Јахач на белом коњу

¹¹И видех отворено небо, а тамо — коњ белац. Име његовог јахача је Верни и Истинити, а суди и ратује по правди. ¹²Очи су му као пламтећи огањ, а на глави му је много круна. Он има написано име које не зна нико осим њега. ¹³Обучен је у ограчу натопљен крвљу и име му је Божија Реч. ¹⁴Пратиле су га небеске војске на белим коњима, обучене у бело, чисто платно. ¹⁵Из уста му излази оштар мач којим ће ударити народе. »Владаће над њима жезлом гвозденим^{*} и газиће грожђе у мульчи жестоког вина гнева Бога Сведржитеља. ¹⁶На ограчу и на боку му је написано име:

ЦАР ЦАРЕВА И ГОСПОДАР ГОСПОДАРА

¹⁷Тада видех једног анђела како стоји на сунцу и из свег гласа довикује свим птицама које лете по небу: »Дођите! Окупите се на велику Божију гозбу, ¹⁸да једете меса царева, меса војсковођа и меса моћника, и меса коња и њихових јахача, и меса свих слободњака и робова, и малих и великих!«

¹⁹Онда видех Звер и земаљске цареве са њиховим војскама како су се окупили да ратују против Јахача на коњу и против његове војске. ²⁰И Звер би ухваћена, а с њом и Лажни пророк, који је у њено име

чинио знамења којима је заводио оне што су примили жиг Звери и клањали се њеном лицу. Обоје су живи бачени у огњено језеро горућег сумпора. ²¹Остале поби мач који је изашао из уста Јахача на коњу и све се птице наједоше њиховог меса.

Хиљаду година

20Онда видех једног анђела како силази са неба. У руци је имао кључ од Бездана и велик ланац. ²¹Он ћепа Ајдају, Стару Змију, то јест ђавола, Сатану, окова га на 1.000 година, ²²па га баци у Бездан, који над њим закључа и запечати, да више не заводи народе док се не наврши 1.000 година. После тога треба да буде накратко пуштен.

²³Затим видех престоле на којима су седели они којима је била дата власт да суде. И видех душе погубљених због сведочења за Исуса и Божију реч, оних који се нису клањали Звери ни њеном лицу и који нису примили њен жиг на своје чело ни на своју руку. Они оживеше па су са Христом владали 1.000 година. ²⁴(Други мртви не оживеше док се није навршило 1.000 година.) То је прво васкрсење. ²⁵Блажен је и свет онај ко има удела у првом васкрсењу. Над таквима друга смрт нема никакву власт, него ће они бити Божији и Христови свештеници и владаће с њим 1.000 година.

Сатанин крај

²⁶А кад се наврши тих 1.000 година, Сатана ће бити пуштен из своје тамнице ²⁷па ће изаћи да заводи народе са четири краја земље, Гога и Магога, и окупиће их за бој — биће их као морског песка. ²⁸И они нагрнуше свом ширином земље и опколише Табор светих и Волјени град. Али, са неба сукну огањ и прогута их. ²⁹А ђаво, који их је завео, би бачен у језеро горућег сумпора, онде где су и Звер и Лажни пророк. Они ће и дању и ноћу бити мучени довека.

Суђење мртвима

³⁰Онда видех велики бели престо и Онога који на њему седи. Земља и небо побегоше пред његовим лицем и никада им се не нађе места. ³¹И видех мртве, велике и мале: стајали су пред престолом, а књиге се отворише. И би отворена једна друга књига — Књига живота. Мртвима се судило по ономе што је записано у књигама —

према њиховим делима.¹³И море предаде мртве који су у њему и Смрт и Подземље* предадоше мртве који су у њима и сваком је било суђено према његовим делима.¹⁴Смрт и Подzemље* беху бачени у огњеној језеру; а огњено језеро — то је друга смрт.¹⁵И ко год није био уписан у Књигу живота, бачен је у огњено језеро.

Нови Јерусалим

21 И видех ново небо и нову земљу, јер су прво небо и прва земља прошли, а ни мора више није било.²Видех и Свети град, нови Јерусалим, како са неба силази од Бога, опремљен као невеста која се украсила за свог мужа.³Онда чух снажан глас са престола како говори: »Ево Божији шатор је са људима и Бог ће пребивати међу њима. Они ће бити његов народ и сам Бог ће бити с њима.⁴Он ће им обрисати сваку сузу из очију и више никад неће бити смрти, ни јада, ни јаука, ни бола више неће бити јер је прошло оно што је било пре.«

»Тада рече Онај који седи на престолу: »Ево све чиним ново!« И рече: »Пиши, јер ове речи су веродостојне и истините.«⁶И још ми рече: »Свршено је! Ја сам Алфа и Омега, Почетак и Крај. Жедноме ћу бесплатно дати да пије са извора воде живота.⁷Победник ће наследити све ово, и ја ћу бити његов Бог, а он ће ми бити син.⁸А страшљивцима, невернима, одвратнима, убицама, блудницима, врачарима, идолопоклоницима и свим лажљивцима место је у језеру горућег сумпора. То је друга смрт.«

⁹Онда дође један од седам анђела који имају седам чинија пуних седам последњих пошасти па ми се обрати рекавши: »Дођи, показаћу ти Невесту, Јагњетову жену.«¹⁰И пренесе ме у Духу на једну велику и високу гору па ми показа свети град Јерусалим како са неба силази од Бога.¹¹Сијај је Божијом славом, блистав као најскупоченији драгуљ, као кристални камен јаспис.¹²Имао је велике и високе зидине и дванаест капија, а на капијама дванаест анђела и написана имена дванаест племена израелског народа.¹³На истоку су биле три капије, на северу три капије, на југу три капије и на западу три капије.¹⁴Градске зидине су имале

дванаест темеља и на њима имена дванаест Јагњетових апостола.

¹⁵Анђео који је са мном разговарао имао је златну трску за мерење да би измерио град, његове капије и зидине.¹⁶А град је био четвороугао — дужина му је била једнака ширини. Анђео га измери трском и показа се да је 12.000 стадија* дуг и да су му дужина, ширина и висина једнаке.¹⁷Он затим измери зидине: имале су 144 лакта* људске мере, којом је анђео мерио.¹⁸Зидине су биле сазидане од јасписа, а град од чистог злата сличног чистом стаклу.¹⁹Темељи градских зидина били су украшени свим врстама драгог камења: први темељ јасписом, други сафиром, трећи калцедоном, четврти смарагдом,²⁰пети сардониксом, шести сардером, седми хризолитом, осми берилом, девети топазом, десети хризопрасом, једанаести хијацинтом и дванаesti аметистом.²¹А дванаест капија било је дванаест бисера — свака капија је била начињена од једног бисера. Главна градска улица била је од чистог злата прозирног као стакло.

²²У граду не видех никакав храм јер су његов храм Господ Бог, Сведржитељ, и Јагње.²³Том граду нису потребни ни сунце ни месец да га осветљавају јер га обасјава Божија слава, а светлило му је Јагње.²⁴Народи ће ходати у његовој светlostи и земаљски цареви ће у њега доносити своју славу.²⁵Капије му се дају неће затварати, а ноћи онде неће бити.²⁶У њега ће бити унети слава и част народа,²⁷и ништа нечисто неће ући у њега, нити ико ко чини нешто одвратно и лажно, него само они који су уписанi у Јагњетову Књигу живота.

Река воде живота

22Онда ми показа реку воде живота.²Блистала је као кристал, а текла је из Божијег и Јагњетовог престола³средином главне градске улице. Са обе стране реке расло је дрво живота, које рађа дванаест плодова. Оно доноси свој плод сваког месеца, а лишће му је за исцељење народима.³Више неће бити никаквог проклетства. У граду ће бити Божији и Јагњетов престо и његове

12.000 стадија Око 2.200 километара; један стадиј је износио око 185 метара

144 лакта Око 65 метара; један лакат је износио око 45 центиметара

слуге ће му служити.⁴Гледаће његово лице и његово име ће им бити на челима.⁵Више неће бити ноћи и неће им бити потребна светлост светиљке ни светлост сунца јер ће их обасјавати Господ Бог. И они ће владати довека.

⁶Онда ми рече: »Ове речи су веродостојне и истините, а Господ, Бог пророчких духова, послао је свога анђела да својим слугама покаже оно што треба ускоро да се дододи.⁷И ево долазим ускоро! Благо оном ко се држи пророчких речи ове књиге.«

Исус долази

⁸Ја, Јован, чуо сам и видео све ово. И кад сам чуо и видео, падох ничице пред ноге анђелу који ми је све ово показао, да му се поклоним.⁹А он ми рече: »Немој. И ја сам слуга као и ти и твоја браћа и пророци и сви који се држе речи ове књиге. Богу се поклони!«

¹⁰Затим ми рече: »Немој да запечатиш пророчке речи ове књиге јер је време близу.¹¹Нека неправедник и даље чини неправду, нека се укаљани и даље каља, нека праведник и даље чини дела праведности, и ко је свет, нека се и даље посвећује.

¹²Ево долазим ускоро и моја награда са мном, да сваком дам по томе какво му је дело.¹³Ја сам Алфа и Омега, Први и Последњи, Почетак и Крај.

¹⁴Благо онима који перу своје ограђаче да би имали право на дрво живота и да у град улазе кроз капију.¹⁵Напољу остају пси, врачари, блудници, убице, идолопоклоници и сви који воле лаж и који лажу*.

¹⁶Ја, Исус, послао сам свога анђела са овим сведочанством за цркве. Ја сам Корен и Изданак Давидов, сјајна звезда Даница.«

¹⁷И Дух и Невеста кажу: »Дођи!« И ко год ово чује, нека каже: »Дођи!« И ко је жедан, нека дође; ко хоће, нека бесплатно заграби воде живота.

¹⁸Упозоравам сваког ко слуша пророчке речи ове књиге: ко им нешто дода, њему ће Бог додати пошасти описане у овој књизи;¹⁹и ко одузме нешто од речи ове књиге, њему ће Бог одузети његов део од дрвета живота и од светог града који су описани у овој књизи.

²⁰Онај који за све ово сведочи, каже: »Да, долазим ускоро!«

Амин! Дођи, Господе Исусе!

²¹Милост Господа Иисуса са свима.